

ព្រះ
ក្រែតបិដកច្បាប់
និង
សេចក្តីប្រយោគាសាខ្មែរ
វិនយបិដក
មហាវគ្គ បឋមភាគ
៦

មហាខន្ធកៈ ឧបោសថក្ខន្ធកៈ

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្តេចព្រះអភិសិរសុតន្តាមហាសង្ឃរាជានិបតី ប្តូរ ក្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ព. ស. ២៥៥៣

Vinayapitaka

Mahāvagga Paṭhamabhāga

6

Mahākhandhaka

Uposathakkhandhaka

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសច្ឆរាជានិមិត្ត ប្អូរ ត្រី
សម្តេចព្រះមហាសច្ឆរាជ នៃគណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំមួយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធចូលកាន់ ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេស អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការ ពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្តាលវ័យជាតិធំ ។ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បី ធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នា កត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈក៏មាន លុះចំណេរតមក ក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ននេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែ ចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេសម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណា ក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើបយើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមាន ឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុបមិនអាចច្បាស់បាន ឲ្យមាន ការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំ ក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេច ព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួល ពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខ ទៀតផង ជាភិយ្យោភាពតរៀងទៅ ។

រត្តបទុមធា. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

សេចក្តីណែនាំក្នុងការអាន

១ ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយត្បូងទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះ គឺជាដើមរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរ: សមុល ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ ល គឺជាដើមរបស់ព្យញ្ជនៈ ម ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ សម្ម ។

-ពាក្យបាលី: តសុស គឺ តស្ស ។

២ ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជជោតញ្ញាណោ (ជួន-ណាត) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។

៣ ចំពោះ សន្ធិកម្រាបពាក្យខុស-ត្រូវ ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។

វិទ្យាបិដក មហាវគ្គ

បឋមភាគ

៦

មហាខន្ធកៈ និដ្ឋានសម្មាសម្ពុទ្ធកៈ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គស្ស

បឋមោ ភាគោ

នមោ តស្ស ភកវតោ អរហតោ

សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

មហាខន្ធកំ

[១] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកវា ឧរុវេលាយំ
 វិហរតិ នជ្ជា នេរញ្ញាយ តីវេ ពោធិរុក្ខមូលេ បឋមាភិ-
 សម្ពុទ្ធា ។ អថខោ ភកវា ពោធិរុក្ខមូលេ សត្តាហំ
 ឯកបល្ល័ង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខប្បដិសំវេទី ។ អថខោ
 ភកវា រត្តិយា បឋមំ យាមំ បដិច្ចសមុប្បាទំ អនុលោ-
 មប្បដិលោមំ មនសាកាសិ អវិជ្ជាបច្ចយា សង្ខារា

ភាគទី ១

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះអង្គនោះ ។

មហាខន្ធកិះ

[១] សម័យនោះ ព្រះសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគ បានត្រាស់ដឹងជា
 ដំបូងទ្រង់គង់នៅក្រោមម្លប់ពោធិព្រឹក្ស ក្បែរឆ្នេរស្ទឹងនេរញ្ញរា ក្នុងឧរុវេ-
 លាប្រទេស ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ដោយព្រះភ្នែនតែ
 មួយអស់ ៧ ថ្ងៃក្រោមម្លប់ពោធិព្រឹក្សទ្រង់សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខក្នុងផល-
 សមាបត្តិ) ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់រំពឹងនូវបដិច្ចសមុប្បាទធម៌
 ជាអនុលោមប្បដិលោម គឺពិចារណាបណ្តោយចុះនិងច្រាសឡើង អស់
 បឋមយាមនៃរាត្រីដោយន័យថា សង្ខារ^១ទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមាន

១ ក្នុងគម្ពីរវិសុទ្ធិមគ្គថា សង្ខារ ៣ គឺបុញ្ញាភិសង្ខារ ១ អបុញ្ញាភិសង្ខារ ១ អនេញាភិសង្ខារ ១ ។
 បុញ្ញាភិសង្ខារនោះបានខាងចេតនា ១៣ គឺកាមាវចរកុសលចេតនា ៨ និងរូបាវចរកុសលចេត-
 នា៥ប្រព្រឹត្តទៅដោយអំណាចការនា ឯអបុញ្ញាភិសង្ខារ បានខាងអកុសលចេតនា ១២ ។ អនេ-
 ញាភិសង្ខារ គឺអរូបាវចរកុសលចេតនា ៤ ប្រព្រឹត្តទៅ ដោយអំណាចការនារួមទាំងអស់ជា ២៩ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សង្ខារប្បច្ចយា វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណាប្បច្ចយា ធាមរូបំ ធាម-
 រូបប្បច្ចយា សន្យាយតនំ សន្យាយតនប្បច្ចយា ផស្សោ
 ផស្សប្បច្ចយា វេទនា វេទនាបច្ចយា តណ្ហា តណ្ហាបច្ច-
 យា ឧទានានំ ឧទានានប្បច្ចយា ភវោ ភវប្បច្ចយា ជាតិ
 ជាតិប្បច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្ស-
 ចាយាសា សម្មវន្តិ ឯវមេតស្ស កោវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស
 សមុទយោ ហោតិ អវិជ្ជាយ ត្រូវ អសេសវិភក្ខនិរោធា
 សង្ខារនិរោធា សង្ខារនិរោធា វិញ្ញាណានិរោធា វិញ្ញា-
 ណានិរោធា ធាមរូបនិរោធា ធាមរូបនិរោធា សន្យាយ-
 តននិរោធា សន្យាយតននិរោធា ផស្សនិរោធា ផស្ស-
 និរោធា វេទនានិរោធា វេទនានិរោធា តណ្ហានិរោធា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

អវិជ្ជា^(១) ជាហេតុ វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះមានសង្ខារជាហេតុ នាមរូប
 កើតមាន ព្រោះមានវិញ្ញាណជាហេតុ សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះ
 មាននាមរូបជាហេតុ ផស្សៈកើតមាន ព្រោះមានសឡាយតនៈជាហេតុ
 វេទនាកើតមាន ព្រោះមានផស្សៈជាហេតុ តណ្ហាកើតមាន ព្រោះ
 មានវេទនាជាហេតុ ឧបាទានកើតមាន ព្រោះមានតណ្ហាជាហេតុ
 ភពកើតមាន ព្រោះមានឧបាទានជាហេតុ ជាតិកើតមាន ព្រោះមាន
 ភពជាហេតុ សេចក្តីចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ
 លំបាកចិត្តនិងសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានជាតិ
 ជាហេតុ សេចក្តីកើតឡើងនៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែងមានយ៉ាង
 នេះឯង ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីរលត់សង្ខារកើតមាន ព្រោះវិនាសនិង
 រលត់មិនមានសេសសល់នៃអវិជ្ជា សេចក្តីរលត់វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះ
 រលត់សង្ខារ សេចក្តីរលត់នាមរូបកើតមាន ព្រោះរលត់វិញ្ញាណ សេចក្តី
 រលត់សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះរលត់នាមរូប សេចក្តីរលត់ផស្សៈកើត
 មាន ព្រោះរលត់សឡាយតនៈ សេចក្តីរលត់វេទនាកើតមាន ព្រោះ
 រលត់ផស្សៈ សេចក្តីរលត់តណ្ហាកើតមាន ព្រោះរលត់វេទនា សេចក្តី

១ ដែលហៅថា អវិជ្ជានោះ បានខាងសេចក្តីមិនដឹងក្នុងសច្ចៈទាំង ៤ មានទុក្ខសច្ចៈ ជាដើម ។
 (នេះជាបរិយាយក្នុងសូត្រ ឯបរិយាយក្នុងអភិធម្មថា) បានខាងសេចក្តីមិនដឹងនូវវត្ថុ ៨ មានមិន
 ដឹងក្នុងចំណែកខាងអតីតជាដើម ម្យ៉ាងទៀតថា បានខាងមោហាចេតសិក មានលក្ខណៈធ្វើចិត្ត
 ឲ្យរង្វេងក្នុងអារម្មណ៍ ។

មហាខន្ធកេ ពោធិកថាពុទ្ធខទានគាថា

តណ្ហានិរោធា ឧបាទាននិរោធា ឧបាទាននិរោធា កវ-
 និរោធា កវនិរោធា ជាតិនិរោធា ជាតិនិរោធា ជរាមរណំ
 សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្សបាយាសា ជិវុស្សន្តិ ឯវមេ-
 តស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស និរោធា ហោតីតិ ។
 អថខោ ភកវា ឯតមត្តំ វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ
 ឧទានំ ឧទានេសិ

យទា ហវេ ចាតុកវន្តិ ធម្មា
 អាតាបិទោ លាយតោ ព្រហ្មណស្ស
 អថស្ស កង្ខំ វេយន្តិ សព្វា
 យតោ បជាជាតិ សហេតុធម្មន្តិ ។

[២] អថខោ ភកវា វត្តិយា មជ្ឈិមំ យាមំ បដិច្ចស-
 មុប្បាទំ អនុលោមប្បដិលោមំ មនសាកាសិ អវិជ្ជាបច្ច-
 យា សង្ខារា សង្ខារប្បច្ចយា វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណប្បច្ចយា
 នាមរូបំ នាមរូបប្បច្ចយា សន្យាយតនំ សន្យាយតន-

មហាខន្ធកៈ ពោធិកថានិងពុទ្ធខន្ធគាថា

រលត់ឧបាទានកើតមាន ព្រោះរលត់តណ្ហា សេចក្តីរលត់ភពកើតមាន
ព្រោះរលត់ឧបាទាន សេចក្តីរលត់ជាតិកើតមាន ព្រោះរលត់ភព សេចក្តី
ចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយលំបាកចិត្តនិងចង្អៀតចង្អល់
ចិត្តទាំងឡាយក៏សឹងតែរលត់ទៅ ព្រោះរលត់នៃជាតិ សេចក្តីរលត់នៃកង
ទុក្ខទាំងអស់នេះតែងមានយ៉ាងនេះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីនេះហើយ ទើបបន្តិទូរឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ធម៌^(១)ទាំងឡាយរមែងប្រាកដដល់ខីណាសវព្រាហ្មណ៍ អ្នក
មានព្យាយាមញ្ចាំងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង្គំនូវកិលេសក្នុង
កាលណា សេចក្តីសង្ស័យទាំងឡាយទាំងពួងរបស់ខីណាសវ-
ព្រាហ្មណ៍នោះក៏សឹងតែរម្ងាប់អស់ទៅក្នុងកាលនោះព្រោះថា
ខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះ ដឹងច្បាស់នូវធម៌ព្រមទាំងហេតុ ។

[២] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់រំពឹងនូវបដិច្ចសមុប្បាទធម៌
ជាអនុលោមប្បដិលោម គឺពិចារណាបណ្តោយចុះនិងប្រាសឡើង អស់
មជ្ឈិមយាមនៃរាត្រីដោយន័យថា សង្ខារទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមាន
អវិជ្ជាជាបច្ច័យ វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះមានសង្ខារជាបច្ច័យ នាមរូបកើត
មាន ព្រោះមានវិញ្ញាណជាបច្ច័យ សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះមាននាម-

១ អដ្ឋកថា ថា បានដល់ពោធិបក្ខិយធម៌ និងចតុរារិយសច្ចធម៌ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ប្បច្ចយា ផស្សោ ផស្សប្បច្ចយា វេទនា វេទនាបច្ចយា
 តណ្ហា តណ្ហាបច្ចយា ឧបាទានំ ឧបាទានប្បច្ចយា ភវា
 ភវប្បច្ចយា ជាតិ ជាតិប្បច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេ-
 វទុក្ខទោមនស្សចាយាសា សម្មវន្តិ ឯវមេតស្ស កេវ-
 លស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ អវិជ្ជាយ ត្រូវ
 អសេសវិភក្តិនិរោធិ វិញ្ញាណនិរោធិ សង្ខារនិរោធិ សង្ខារនិរោធិ
 វិញ្ញាណនិរោធិ វិញ្ញាណនិរោធិ ធាមរូបនិរោធិ ធាម-
 រូបនិរោធិ សទ្ធាយតននិរោធិ សទ្ធាយតននិរោធិ
 ផស្សនិរោធិ ផស្សនិរោធិ វេទនានិរោធិ វេទនានិ-
 រោធិ តណ្ហានិរោធិ តណ្ហានិរោធិ ឧបាទាននិរោធិ
 ឧបាទាននិរោធិ ភវនិរោធិ ភវនិរោធិ ជាតិនិរោធិ
 ជាតិនិរោធិ ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខទោមនស្ស-
 ចាយាសា និរុដ្ឋន្តិ ឯវមេតស្ស កេវលស្ស ទុក្ខក្ខន្ធស្ស

វិនយបិដក មហាវគ្គ

រូបជាបច្ច័យ ផស្សៈកើតមាន ព្រោះមានសឡាយតនៈជាបច្ច័យ វេទនា
 កើតមាន ព្រោះមានផស្សៈជាបច្ច័យ តណ្ហាកើតមាន ព្រោះមានវេទនា
 ជាបច្ច័យ ឧបាទានកើតមាន ព្រោះមានតណ្ហាជាបច្ច័យ ភពកើតមាន
 ព្រោះមានឧបាទានជាបច្ច័យ ជាតិកើតមាន ព្រោះមានភពជាបច្ច័យ
 សេចក្តី ចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយលំបាកចិត្តចង្អៀត
 ណែនក្នុងចិត្តទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានជាតិជាបច្ច័យ សេចក្តី
 កើតឡើងនៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែងកើតមានយ៉ាងនេះឯង ម្យ៉ាងទៀត
 សេចក្តីរលត់សង្ខារកើតមាន ព្រោះវិនាសនិងរលត់មិនមានសេសសល់
 នៃអវិជ្ជា សេចក្តីរលត់វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះរលត់សង្ខារ សេចក្តី
 រលត់នាមរូបកើតមាន ព្រោះរលត់វិញ្ញាណ សេចក្តីរលត់សឡាយតនៈ
 កើតមាន ព្រោះរលត់នាមរូប សេចក្តីរលត់ផស្សៈកើតមាន ព្រោះរលត់
 សឡាយតនៈ សេចក្តីរលត់វេទនាកើតមាន ព្រោះរលត់ផស្សៈ សេចក្តី
 រលត់តណ្ហាកើតមាន ព្រោះរលត់វេទនា សេចក្តីរលត់ឧបាទានកើតមាន
 ព្រោះរលត់តណ្ហា សេចក្តីរលត់ភពកើតមាន ព្រោះរលត់ឧបាទាន
 សេចក្តីរលត់ជាតិកើតមាន ព្រោះរលត់ភព សេចក្តីចាស់ ស្លាប់ សោក
 ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយលំបាកចិត្តនិងចង្អៀតចង្អល់ចិត្តទាំងឡាយ ក៏សឹង
 តែរលត់ទៅ ព្រោះរលត់នៃជាតិ សេចក្តីរលត់កងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែង

មហាខន្ធកេ ពោធិកថាពុទ្ធខទានគាថា

ជិរោជោ ហោតីតិ ។ អថខោ ភកវា ឯតមត្តំ វិទិត្វា
 តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ
 យនា ហវេ ចាតុកវន្តិ ធម្មា
 អាតាបិជោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស
 អថស្ស កដ្ឋា វេយន្តិ សព្វា
 យតោ ខយំ បច្ចយានំ អវេទីតិ ។

[៣] អថខោ ភកវា វត្តិយា បច្ឆិមំ យាមំ បដិច្ច-
 សមុប្បាទំ អនុលោមប្បដិលោមំ មនសាកាសិ អវិជ្ជាបច្ច-
 យា សដ្ឋិវា សដ្ឋិវប្បច្ចយា វិញ្ញាណំ វិញ្ញាណប្បច្ចយា
 ធាមរូបំ ធាមរូបប្បច្ចយា សន្នាយតនំ សន្នាយតន-
 ប្បច្ចយា ផស្សោ ផស្សប្បច្ចយា វេទនា វេទនាប្បច្ចយា
 តណ្ហា តណ្ហាប្បច្ចយា ឧទានានំ ឧទានានប្បច្ចយា ភវា
 កវប្បច្ចយា ជាតិ ជាតិប្បច្ចយា ជរាមរណំ សោកបរិទេ-

មហាខន្ធកៈ ពោធិកថា ពុទ្ធខន្ធគាថា

មានយ៉ាងនេះឯង ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់
សេចក្តីនេះហើយ ទើបបន្តិវិទ្ធគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ធម៌ទាំងឡាយប្រាកដដល់ខីណាសវព្រាហ្មណ៍ អ្នកមាន
ព្យាយាមញ៉ាំងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង្គំនូវកិលេស ក្នុង
កាលណា សេចក្តីសង្ស័យទាំងឡាយទាំងពួង របស់
ខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះ តែងរម្ងាប់អស់ទៅ ក្នុងកាល
នោះ ព្រោះថាខីណាសវព្រាហ្មណ៍នោះបានដឹងច្បាស់នូវ
ព្រះនិព្វានជាទីអស់ទៅនៃបច្ច័យ ។

[៣] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់រំពឹងនូវបដិច្ចសមុប្បាទធម៌
ជាអនុលោមប្បដិលោម គឺពិចារណាបណ្តោយចុះនិងប្រាសឡើង អស់
បច្ចិមយាមនៃរាត្រីដោយន័យថា សង្ខារទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមាន
អវិជ្ជាជាបច្ច័យ វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះមានសង្ខារជាបច្ច័យ នាមរូបកើតមាន
ព្រោះមានវិញ្ញាណជាបច្ច័យ សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះមាននាម-
រូបជាបច្ច័យ ផស្សៈកើតមាន ព្រោះមានសឡាយតនៈជាបច្ច័យ វេទនាកើត
មាន ព្រោះមានផស្សៈជាបច្ច័យ តណ្ហាកើតមាន ព្រោះមានវេទនាជាបច្ច័យ
ឧបាទានកើតមាន ព្រោះមានតណ្ហាជាបច្ច័យ ភពកើតមាន ព្រោះមាន
ឧបាទានជាបច្ច័យ ជាតិកើតមាន ព្រោះមានភពជាបច្ច័យ សេចក្តីចាស់

៦

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

វទុក្ខុទោមនស្សុចាយាសា សម្ពុត្តិ ឯវមេតស្ស កោវ-
 លស្ស ទុក្ខុក្ខន្ធស្ស សមុទយោ ហោតិ អវិជ្ជាយ ត្រូវ
 អសេសវិរាគនិរោធា សង្ខារនិរោធា សង្ខារនិរោធា វិញ្ញា-
 ណនិរោធា វិញ្ញាណនិរោធា ធាមរូបនិរោធា ធាមរូប-
 និរោធា សន្យាយតននិរោធា សន្យាយតននិរោធា
 ផស្សនិរោធា ផស្សនិរោធា វេទនានិរោធា វេទនានិ-
 រោធា តណ្ហានិរោធា តណ្ហានិរោធា ឧបាទាននិរោធា
 ឧបាទាននិរោធា កវនិរោធា កវនិរោធា ជាតិនិរោធា
 ជាតិនិរោធា ជរាមរណំ សោកបរិទេវទុក្ខុទោមនស្សុ-
 ចាយាសា និរុដ្ឋន្តិ ឯវមេតស្ស កោវលស្ស ទុក្ខុក្ខន្ធស្ស
 និរោធា ហោតីតិ ។ អថខោ ភក្កវា ឯតមត្តំ វិទិត្វា
 តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយ លំបាកចិត្តនិងចង្អៀតណែនក្នុងចិត្ត
ទាំងឡាយកើតមាន ព្រោះមានជាតិជាបច្ច័យ សេចក្តីកើតឡើងនៃកងទុក្ខ
ទាំងអស់នេះ រមែងមានយ៉ាងនេះឯង ម្យ៉ាងទៀត សេចក្តីរលត់សង្ខារ
កើតមាន ព្រោះវិនាសនិងរលត់មិនមានសេសសល់នៃអវិជ្ជា សេចក្តីរលត់
វិញ្ញាណកើតមាន ព្រោះរលត់សង្ខារ សេចក្តីរលត់នាមរូបកើតមាន ព្រោះ
រលត់វិញ្ញាណ សេចក្តីរលត់សឡាយតនៈកើតមាន ព្រោះរលត់នាមរូប
សេចក្តីរលត់ផស្សៈកើតមាន ព្រោះរលត់សឡាយតនៈ សេចក្តីរលត់វេទនា
កើតមាន ព្រោះរលត់ផស្សៈសេចក្តីរលត់តណ្ហាកើតមាន ព្រោះរលត់វេទនា
សេចក្តីរលត់ឧបាទានកើតមាន ព្រោះរលត់តណ្ហា សេចក្តីរលត់ភពកើត
មាន ព្រោះរលត់ឧបាទាន សេចក្តីរលត់ជាតិកើតមាន ព្រោះរលត់ភព
សេចក្តី ចាស់ ស្លាប់ សោក ខ្សឹកខ្សួល លំបាកកាយលំបាកចិត្តនិងចង្អៀត
ចង្អៀលចិត្តទាំងឡាយ ក៏សឹងតែរលត់ទៅ ព្រោះរលត់នៃជាតិ សេចក្តីរលត់
នៃកងទុក្ខទាំងអស់នេះ រមែងមានយ៉ាងនេះឯង ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់សេចក្តីនេះហើយ ក៏បន្ធិនូវឧទានគាថានេះ ក្នុង
វេលានោះថា

មហាខន្ធកេ អដបាលនិគ្រោធកថា

យទា ហវេ ចាតុកវន្តិ ធម្មា
 អាតាមិដោ ឈាយតោ ព្រាហ្មណស្ស
 វិជ្ជបយំ តិដ្ឋតិ មារសេនំ
 សុរិយោវ ឱកាសយមន្តលិក្ខន្តិ ។

ពោធិកថា និដ្ឋិតា ។

[៤] អថខោ ភកវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា
 សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា ពោធិវុក្ខមូលា យេន អដបាលនិ-
 គ្រោធ�ោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អដបាលនិគ្រោ-
 ធហវុក្ខមូលេ សត្តាហំ ឯកបល្ល័ង្កេន ជិសីទិ វិមុត្តិ-
 សុខប្បជិសំវេទី ។

អថខោ អញ្ញតរោ ហំហុកជាតិកោ^(១) ព្រាហ្មណោ
 យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវតា

១ ឱ. ម. ហុហុក្កជាតិកោ ។ ហុហុក្កជាតិកោតិ សោ កិវ ទិដ្ឋមង្គលិកោ នាម មានវសេន
 កោធហសេន ច ហុហុន្តិ ករោន្តោ វិចរតិ តស្មា ហុហុក្កជាតិកោតិ វុច្ចតិ ។ ហុហុក្កជាតិកោ-
 តិបិ បវេន្តិ តព្វណ្ណនា ។

មហាខន្ធកៈ អដបាលនិគ្រោធកថា

ធម៌ទាំងឡាយ ប្រាកដដល់ខីណាសវត្រាហ្មណ៍
 អ្នកមានព្យាយាមញ៉ាំងកិលេសឲ្យក្តៅ អ្នកដុតបង្ក
 នូវកិលេស ក្នុងកាលណា ខីណាសវត្រាហ្មណ៍
 នោះ រមែងកំចាត់បង្កនូវមារព្រមទាំងសេនាមារ
 ហើយបិតនៅ ក្នុងកាលនោះ បីដូចព្រះអាទិត្យ
 រះឡើងធ្វើអាកាសឲ្យរុងរឿង ដោយរស្មីរបស់ខ្លួន
 កំចាត់បង្កនូវជំងឺត បិតនៅ ដូច្នោះឯង ។

ចប់ ពោធិកថា ។

[៤] លុះថ្ងៃ ៧ កន្លងទៅហើយ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
 ចេញចាកសមាធិនោះ ហើយទ្រង់ចេញពីម្លប់ពោធិព្រឹក្ស យាងចូលទៅ
 កាន់ដើមអដបាលនិគ្រោធក លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់ពែនក្នែនតែ
 មួយបង្គុយអស់ ៧ ថ្ងៃក្រោមម្លប់អដបាលនិគ្រោធកព្រឹក្ស^(១) សោយវិមុត្តិសុខ
 (គឺសុខក្នុងផលសមាបត្តិ) ។

គ្រានោះ មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ឈ្មោះហុំហុំកជាតិកៈ (មានជាតិជាអ្នក
 ធ្វើនូវសំឡេងគម្រាមថា ហុំហុំ) ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយ ក៏រីករាយមួយអន្លើដោយព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះធ្វើពាក្យ

១ ដើមជ្រៃដែលជាទីជ្រកអាស្រ័យនៃពួកជនអ្នកឃ្លាលពពៃ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សទ្ធិ សម្មោទិ សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ
 វិតិសារេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ បិតោ ខោ
 សោ ព្រាហ្មណោ ភកវន្តំ ឯតទវោច កិក្ការតា នុ ខោ
 កោ កោតម ព្រាហ្មណោ ហោតិ កតមេ ច បន
 ព្រាហ្មណាករណា ធម្មាតិ ។ អថខោ ភកវា ឯតមត្តំ
 វិទិត្វា តាយំ វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ
 យោ ព្រាហ្មណោ ពាហិតចាបធម្មោ
 នីហំហុកោ^(១) និក្កសារោ យតត្តោ
 វេទន្តត្វ រូសិតព្រហ្មចរិយោ
 ធម្មេន សោ^(២) ព្រហ្មវាទំ វទេយ្យ
 យស្សុស្សុទា នត្តិ កុហិត្វោ លោកេតិ ។

អដបាលនិគ្រោធកថា និដ្ឋិតា ។

១ ឱ. និហុហុដ្ឋោ ម. និហុហុដ្ឋោ ។ ២ ឱ. ម. សោ ព្រាហ្មណោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

គួរជាទីរីករាយ គួរជាទីរលឹកឲ្យសម្រេចហើយក៏បិតនៅ ក្នុងកន្លែងដ៏សម-
 គួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍នោះបិតនៅក្នុងកន្លែងដ៏សមគួរហើយ ទើបនិយាយ
 ពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោតមដ៏ចម្រើន បុគ្គលដែល
 បានឈ្មោះថា ព្រាហ្មណ៍ ដោយហេតុប៉ុន្មានយ៉ាង ម្យ៉ាងទៀត ធម៌អ្វីខ្លះ
 សម្រាប់ធ្វើបុគ្គលឲ្យជាព្រាហ្មណ៍ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ជ្រាបច្បាស់នូវសេចក្តីនេះហើយ ក៏បន្តិចនូវឧទានគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា

ព្រាហ្មណ៍ណាមានបាបធម៌ បណ្តែតចោលហើយ
 មានសំឡេងគម្រាមថា ហុំហុំ លះចោលហើយ មាន
 ទឹកម្តត់គឺរាតាទិក្កិលេសលះចោលហើយ មានចិត្ត
 សង្រួមហើយ ចេះចប់នូវវេទ (គឺមគ្គញ្ញាណទាំង ២)
 មានមគ្គព្រហ្មចរិយៈ នៅរួចហើយ ម្យ៉ាងទៀត
 ព្រាហ្មណ៍ណាមិនមានគំនរគឺ រាតាទិក្កិលេសក្នុង
 អារម្មណ៍បន្តិចបន្តួចក្នុងលោកសន្និវាស ព្រាហ្មណ៍
 នោះគួរនឹងហៅខ្លួនថា ជាព្រាហ្មណ៍ដោយធម៌បាន ។

ចប់ អដបាលនិគ្រោធកថា ។

មហាខន្ធកេ មុចលិន្ទកថា

[៥] អថខោ ភកវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា
 សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា អជចាលនិក្រោធមូលា យេន មុច-
 លិវ្ហោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា មុចលិន្ទមូលេ
 សត្តាហំ ឯកបល្ល័ង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខប្បជិសំវេទី ។

តេន ខោ បន សមយេន មហាអកាលមេយោ
 ឧទចាទិ ។ សត្តាហវទ្ធលិកា សីតវាតទុទ្ធិទី ។ អថខោ
 មុចលិវ្ហោ នាគរាជា សកកវេនា និក្ខមិត្វា ភកវតោ
 កាយំ សត្តក្ខត្តំ កោកេហិ បរិក្ខិបិត្វា ឧបរិមុទ្ធនិ មហាន្តំ
 ដណំ ករិត្វា អដ្ឋាសិ មា ភកវន្តំ សីតំ មា ភកវន្តំ ឧណ្ហំ
 មា ភកវន្តំ ខំសមកសវាតាតបសិរីសបសម្មស្សោតិ ។

អថខោ មុចលិវ្ហោ នាគរាជា សត្តាហស្ស អច្ចយេន
 វិទ្ធិ វិភតពលាហកំ ទេវំ វិទិត្វា ភកវតោ កាយា កោកេ
 វិទីវេបេត្វា សកវណ្ណំ បជិសំហរិត្វា មាលាវកវណ្ណំ អភិ-
 និមិត្វា ភកវតោ បុរតោ អដ្ឋាសិ អញ្ញលិកោ ភកវន្តំ

មហាខន្ធកៈ មុចលិន្ទកថា

[៥] លុះថ្ងៃ ៧ កន្លងទៅហើយ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ក្រោកចាកសមាធិនោះ ហើយទ្រង់ចេញអំពីម្លប់អដបាលនិគ្រោធព្រឹក្ស យាងចូលទៅកាន់ដើមរាំង លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់ដោយ ព្រះភ្នែកតែមួយបង្កុយអស់ ៧ ថ្ងៃក្រោមម្លប់រាំង សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខ ក្នុងផលសមាបត្តិ) ។

សម័យនោះឯង មហាមេឃពុំជួរកាល ក៏បណ្តាលឡើងជាក្លៀង ។ មានក្លៀងរលឹមអស់ ៧ ថ្ងៃ បណ្តាលឲ្យអាប័ពន្ធិព្រះអាទិត្យដោយអំណាច ខ្យល់ត្រជាក់ ។ គ្រានោះ មុចលិន្ទនាគរាជចេញអំពីលំនៅរបស់ខ្លួនហើយ ពេនព័ទ្ធព្រះកាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ៧ ជុំដោយភ្នែក (របស់ខ្លួន) ហើយ លើកពពារដ៏ធំ បាំងពីខាងលើព្រះសីរ្សព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបិតនៅ ដោយគិតថា រងាកុំបីបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក្តៅក៏កុំបីបៀតបៀន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សម្មស្សរមេឃមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃពស់តូចពស់ធំ ក៏កុំបី បៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ។ លុះថ្ងៃ ៧ កន្លងទៅហើយ លំដាប់នោះ មុចលិន្ទនាគរាជដឹងថា ក្លៀងរាំងហើយ មេឃស្រឡះហើយ ក៏រំសាយភ្នែកចេញចាកព្រះកាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយប្រែភេទរបស់ ខ្លួននិម្មិតជាភេទមាណព^(១) ឈរប្រណាម្យអញ្ញលីនមស្តារព្រះដ៏មាន

១ មនុស្សកំឡោះ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

នមស្សមាណោ ។ អថខោ ភកវា ឯតមត្តំ វិទិត្វា តាយំ

វេលាយំ ឥមំ ឧទានំ ឧទានេសិ

សុខោ វិវេកោ តុដ្ឋស្ស សុតធម្មស្ស បស្សតោ

អព្យាបជ្ឈំ សុខំ លោកេ ចាណាភូតេសុ សញ្ញមោ

សុខា វិរាតតា លោកេ កាមាណំ សមតិក្កមោ

អស្មិមានស្ស វិនយោ ឯតំ វេ បរមំ សុខន្តិ ។

មុចលិន្ទកថា និដ្ឋិតា ។

[៦] អថខោ ភកវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន តម្ហា

សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្វា មុចលិន្ទមូលា យេន រាជាយតនំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ព្រះភាគ ពីខាងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះអង្គ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីនេះហើយ ក៏បន្លឺនូវឧទានគាថា ក្នុងវេលានោះថា

សេចក្តីស្ងាត់ចាកកិលេស របស់បុគ្គលអ្នកត្រេកអរ
(ដោយមគ្គញ្ញាណ) មានធម៌ប្រាកដហើយ បាន
ឃើញធម៌ (ដោយញ្ញាណចក្ខុ) ជាគុណឲ្យកើត
សេចក្តីសុខ សេចក្តីមិនព្យាបាទនិងសេចក្តីសង្រួម
មិនបៀតបៀនសត្វទាំងឡាយ ក៏ជាគុណឲ្យកើត
សេចក្តីសុខក្នុងលោក សេចក្តីណាយចាករាគៈនិង
ការប្រព្រឹត្តិកន្លងកាមទាំងឡាយ ជាគុណឲ្យកើត
សេចក្តីសុខក្នុងលោក កិរិយាកំចាត់បង្គំនូវអស្មិ
មានៈ កិរិយាកំចាត់បង្គំនូវអស្មិមានៈនុ៎ះ ជាសុខ
យ៉ាងក្រៃលែង ។

ចប់ មុចលិន្ទកថា ។

[៦] លុះថ្ងៃ ៧ កន្លងទៅហើយ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានជោគ ទ្រង់ក្រោកចេញចាកសមាធិនោះ ហើយយាងចេញពីម្លប់ដើមរាំង ហើយ

មហាខន្ធកេ រាជាយតនកថាតបុស្សកល្យាណវគ្គ

តេនុបសង្កម្មិ ឧបសង្កម្មិត្វា រាជាយតនមូលេ សត្តាហំ
ឯកបល្ល័ង្កេន និសីទិ វិមុត្តិសុខប្បជិសំវេទី ។

តេន ខោ បន សមយេន តបុស្សកល្យាណា វាណិជា
ឧត្តរា តំ ទេសំ អន្ធានមក្កប្បជិបន្នា ហោន្តិ ។ អថខោ

តបុស្សកល្យាណានំ វាណិជានំ ញាតិសាលោហិតា ទេវតា

តបុស្សកល្យាណេ វាណិដេ ឯតទរោច អយំ មារិសា

ភកវា រាជាយតនមូលេ វិហារតិ បបមាភិសម្ពុទ្ធា កច្ឆថ

តំ ភកវន្តំ មន្តេន ច មធុបិណ្ឌិកាយ ច បដិមាទេថ

តំ រោ ភវិស្សតិ ទីយវត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ អថខោ

តបុស្សកល្យាណា វាណិជា មន្តញ្ច មធុបិណ្ឌិកញ្ច អាណា-

យ យេន ភកវា តេនុបសង្កម្មីសុ ឧបសង្កម្មិត្វា ភកវន្តំ

អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋិសុ ។ ឯកមន្តំ បិតា ខោ

មហាខន្ធកៈ រាជាយតនកថា រឿងពាណិជឈ្មោះតបុស្សៈនិងកល្យាណៈ

យាងចូលទៅកាន់ដើមរាជាយតនៈ^(១) លុះចូលទៅដល់ហើយទ្រង់គង់
ដោយព្រះភ្នែកតែមួយបង្កុយអស់ ៧ ថ្ងៃក្រោមម្លប់ដើមរាជាយតនៈ ទ្រង់
សោយវិមុត្តិសុខ (គឺសុខក្នុងផលសមាបត្តិ) ។

សម័យនោះឯង មានពាណិជពីរនាក់ (ជាបងប្អូននឹងគ្នាបង្កើត) ឈ្មោះ
តបុស្សៈ ១ កល្យាណៈ ១ ជាអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ ចេញអំពីឧត្តរជនបទ សំដៅ
ទៅកាន់ប្រទេសនោះ ។ គ្រានោះ មានទេវតាជាញាតិសាលោហិត^(២)
របស់តបុស្សៈ និងកល្យាណៈ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងតបុស្សៈ
កល្យាណៈពាណិជថា ម្ចាស់គ្នាយើង ព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនេះ ទើបនឹងបាន
ត្រាស់ជាដំបូង ឥឡូវ ព្រះអង្គគង់នៅក្រោមម្លប់រាជាយតនៈ (ឯណោះ) អ្នក
ទាំងឡាយគួរចូលទៅបូជាព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ដោយសង្ឃឹមនឹងនិង
សង្ឃឹមដុំចុះ ការបូជានោះនឹងបានជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខដល់អ្នក
ទាំងឡាយអស់កាលយូរអង្វែង ។ គ្រានោះ តបុស្សៈ និងកល្យាណៈពាណិជ
ក៏នាំយកសង្ឃឹមនិងសង្ឃឹមដុំ ចូលទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល
ទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបិតនៅក្នុងកន្លែងដ៏សម
គួរ ។ លុះតបុស្សៈ និងកល្យាណៈពាណិជបិតនៅក្នុងកន្លែងដ៏សមគួរហើយ

១ ដើមកែស ។ ២ ញាតិសាលោហិតនោះ គឺជនដែលធ្លាប់ជាញាតិរបស់ពាណិជទាំងនោះ
មកកើតជាទេវតា ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

តបុស្សកល្យាណា វាលិដា ភកវន្តំ ឯតទវោចំ បដិក្ក-
 ណ្ណាតុ នោ ភន្តេ ភកវា មន្តេ មធុបិណ្ឌិកញ្ច យំ
 អម្ពាភំ អស្ស ធីយវត្តំ ហិតាយ សុខាយាតិ ។ អថខោ
 ភកវតោ ឯតទហោសិ ន ខោ តថាគតា ហត្ថេសុ
 បដិក្កណ្ណានិ កិម្ពិ នុ ខោ អហំ បដិក្កណ្ណាយំ មន្តេ
 មធុបិណ្ឌិកញ្ចាតិ ។ អថខោ ចត្តារោ មហារាជា^(១)
 ភកវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ចតុទ្ធិសា
 ចត្តារោ សេលមយេ^(២) បត្តេ ភកវតោ ឧបនាមេសុំ
 ឥធិ ភន្តេ ភកវា បដិក្កណ្ណាតុ មន្តេ មធុបិណ្ឌិកញ្ចាតិ ។
 បដិក្កហោសិ ភកវា បច្ចុក្សេ សេលមយេ បត្តេ មន្តេ
 មធុបិណ្ឌិកញ្ចា បដិក្កហោត្វា ច បរិកុញ្ចិ ។ អថខោ
 តបុស្សកល្យាណា វាលិដា^(៣) ភកវន្តំ ឯតទវោចំ ឯតេ
 មយំ ភន្តេ ភកវន្តំ សវណំ កច្ឆាម ធម្មញ្ច ឧបាសកេ

១ យេកុយ្យេន មហារាជានោតិ ទិស្សតិ ។ ២ ចត្តារោ បច្ចុក្សេ សេលមយេតិបិ កត្តិ
 បោត្តកេ ទិស្សតិ ។ ៣ ឥតោ បរិ ភកវន្តំ ឱនីតបត្តបាណី វិទិត្វា ភកវតោ បាទេសុ សិរសា
 និបតិក្ខាតិ វចនំ ឱរោបិយមរម្មបោត្តកេសុ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទើបពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូម
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនូវសង្ខារផងនិងសង្ខារដុំរបស់យើងខ្ញុំ ព្រោះថា
 ការទទួលនឹងបានជាប្រយោជន៍និងសេចក្តីសុខ ដល់យើងខ្ញុំទាំងឡាយ
 អស់កាលយូរអង្វែង ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះ
 ថា ធម្មតាព្រះតថាគតទាំងឡាយមិនដែលទទួល (អាមិសៈ) ផ្ទាល់នឹង
 ដៃឡើយ បើដូច្នោះ តើតថាគតគួរទទួលនូវសង្ខារផង និងសង្ខារដុំដោយ
 វត្ថុអ្វីហ្ន៎ ។ គ្រានោះ មហារាជ^(១)ទាំង ៤ ទ្រង់ជ្រាបព្រះតម្រិះរបស់ព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ (ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន) ទើបនាំនូវបាត្រឬកែវទាំងឡាយ ៤
 អំពីទិសទាំង ៤ បង្ហោនចូលមកថ្វាយព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនូវសង្ខារផង និងសង្ខារ
 ដុំដោយបាត្រនេះចុះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ទទួលនូវសង្ខារផង និង
 សង្ខារដុំដោយបាត្រឬកែវទាំងឡាយដ៏មានតម្លៃច្រើន លុះទទួលស្រេច
 ហើយក៏ទ្រង់សោយ (ក្នុងពេលនោះ) ។ គ្រានោះឯង តបុស្សៈនិង
 ភល្លិកៈពាណិជបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយនេះសូមដល់នូវព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគនិងព្រះធម៌ជាទីរព្វក សូមព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយ
 ថា ជាឧបាសកបានដល់នូវទីរព្វកស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះ

១ លោកបាលទេវបុត្តទាំង ៤ ដែលជាស្តេចធំក្នុងស្ថានសួគ៌ឈ្មោះចាតុម្មហារាជិកៈ ។

មហាខន្ធកេ ពុទ្ធបរិវិតក្កកថា

នោ ភក្កវា ជារតុ អដ្ឋតក្កេ ចាណុបេតេ សរណំ
កតេតិ ។ តេ ច^(១) លោកេ បឋមំ ឧបាសកា
អហេសុំ ទ្វេវាចិកា ។

រាជាយតនកថា និដ្ឋិតា ។

[៧] អថខោ ភក្កវា សត្តាហស្ស អច្ចយេន
តម្ហា សមាធិម្ហា វុដ្ឋហិត្តា រាជាយតនមូលា យេន
អជចាលនិក្រោដោ តេនុបសង្កមិ^(២) ។ តត្រិ សុទំ
ភក្កវា អជចាលនិក្រោធមូលេ វិហារតិ ។ អថខោ
ភក្កវតោ រហោកតស្ស បដិសល្ល័នស្ស វរំ ចេតសោ
បរិវិតក្កោ ឧទចាទិ អធិតតោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ កម្ពី-
រោ ទុទ្ធសោ ទុរុពោដោ សន្តោ បណ្ឌិតោ អតក្ការ-
ចរោ និបុណោ បណ្ឌិតវេទនីយោ អាលយរាមា ខោ
បនាយំ បដា អាលយរតា អាលយសម្មុទិតា អាល-
យរាមាយ ខោ បន បដាយ អាលយរតាយ អាល-
យសម្មុទិតាយ ទុទ្ធសំ ឥទំ ហានំ យទិទំ ឥទប្បច្ចយ-
តាបដិច្ចសមុប្បាដោ ឥទំបិ ខោ ហានំ សុទុទ្ធសំ

១ ឱ. តេវ ។ ២ តតោ បរិ យេកុយ្យេន ឧបសង្កមិត្តាតិ បាហោ ទិស្សតិ ។ សោ
អតិរកោតិ ទដ្ឋព្វោ ។

មហាខន្ធកៈ ពុទ្ធបរិវិតក្កកថា

ជាដើមតរៀងទៅ ។ ក៏ឯពាណិជទាំងពីរនាក់នោះបាននាមបញ្ញត្តិថា ទ្វេវា-
ចិកឧបាសក^(១) ជាដំបូងក្នុងលោក ។

ចប់រាយនាមតនកថា ។

[៧] លុះថ្ងៃ ៧ កន្លងទៅហើយ លំដាប់នោះ ព្រះមានជោគទ្រង់ក្រោក
ចាកសមាធិនោះ ហើយយាងចេញអំពីក្រោមម្លប់រាជាយតនៈ ហើយយាង
ចូលទៅកាន់ដើមអដបាលនិគ្រោធវិញ ។ បានឮថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏
គង់នៅក្រោមម្លប់អដបាលនិគ្រោធនោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
គង់សម្លឹងនៅក្នុងទីស្ងាត់តែមួយព្រះអង្គទើបទ្រង់ព្រះតម្រិះយ៉ាងនេះថា ក៏ធម៌
ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយនេះឯង ជាធម៌ដ៏ជ្រាលជ្រៅ ជាធម៌គឺ
សត្វឃើញបានដោយកម្រ ជាធម៌គឺសត្វត្រាស់ដឹងបានដោយកម្រ ជា
ធម៌រម្ងាប់ទុក្ខ ជាធម៌ដ៏ឧត្តម ជាធម៌ដែលសត្វមិនគប្បីស្នង់ប្រមើលដោយ
សេចក្តីត្រិះរិះបាន ជាធម៌ដ៏ល្អិត ជាធម៌លុះតែអ្នកប្រាជ្ញទើបត្រាស់ដឹងបាន
ក៏ឯពពួកសត្វនេះសុទ្ធតែនៅកំពុងរីករាយក្នុងសេចក្តីអាល័យ កំពុងត្រេក
ត្រអាលក្នុងសេចក្តីអាល័យ កំពុងស្រីបស្រាលក្នុងសេចក្តីអាល័យ (ចំពោះ
កាមទាំងឡាយនៅឡើយ) ក៏បដិច្ចសមុប្បាទធម៌ គឺធម៌ជាបច្ច័យនៃគ្នានឹង
គ្នាណា បដិច្ចសមុប្បាទធម៌នេះ ជាហេតុនាំឲ្យពពួកសត្វនៅរីករាយក្នុង

១ ឧបាសកបានបញ្ចេញវាចាប្តេជ្ញាខ្លួនយកព្រះពុទ្ធ និងព្រះធម៌ទាំងពីរជាទីពឹងទីរព្យក ព្រោះ
ក្នុងពេលនោះមិនទាន់មានព្រះសង្ឃនៅឡើយ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

យទិទំ សព្វសង្ខារសមថោ សព្វបទិប្បទិទិស្សក្តោ តណ្ហា-
 ក្ខយោ វិរាគោ និរោធា និព្វានំ អហាញេវ ខោ បន
 ធម្មំ នេសេយ្យំ បរេ ច មេ ន អាជានេយ្យំ សោ
 មមស្ស កិលមថោ សា មមស្ស វិហោសាតិ ។ អ-
 បិស្ស^(១) កកវន្តំ ឥមា អនច្ឆរិយា កាថាយោ បទិកំសុ
 បុព្វេ អស្សតបុព្វា

កិច្ចេន មេ អទិតតំ ហាលន្ទានិ បកាសិតំ ។

រាគនោសបរេតេហិ នាយំ ធម្មោ សុសម្ពុដោ ។

បទិសោតកាមី និបុណំ កម្ពីរំ ទុទ្ធសំ អណ្តំ

រាគវត្តា ន ទក្ខន្តិ តមោក្ខន្ទេន អារុជាតិ ។

១ អបិស្សទន្តិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

សេចក្តីអាស័យ នៅត្រេកត្រអាលក្នុងសេចក្តីអាស័យ នៅស្រីបស្រាល
 ក្នុងសេចក្តីអាស័យ ឃើញបានដោយកម្រ ម្យ៉ាងទៀត ធម៌ណាសម្រាប់
 រម្ងាប់បង់នូវសង្ខារទាំងពួង សម្រាប់លះចោលនូវឧបធិគឺខន្ធ និងកិលេស
 ទាំងអស់ ជាទីអស់ទៅនៃតណ្ហា ជាទីណាយចាករាគៈ ជាទីរលត់នៃទុក្ខគឺ
 និព្វាន ធម៌ទាំងអម្បាលនេះ ជាហេតុដែលពពួកសត្វឃើញបានដោយកម្រ
 ក្រៃពេក បើទុកជាតថាគតសំដែងធម៌ទៅ ក៏គង់សត្វទាំងឡាយដទៃមិនអាច
 នឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌របស់តថាគតបានឡើយ ព្រោះហេតុនោះ សេចក្តី
 លំបាក សេចក្តីនឿយព្រួយមុខជានឹងមានដល់តថាគតមិនខាន ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ព្រះគាថាទាំងឡាយជាហេតុអស្ចារ្យសមគួរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 មិនដែលបានឮក្នុងកាលមុនឡើយ ក៏កើតប្រាកដដល់ព្រះអង្គថា

ឥឡូវនេះតថាគតគួរសំដែងនូវធម៌ ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹង
 ហើយដោយកម្រ (នុ៎ះទៅចុះ) ។ ប៉ុន្តែសត្វទាំងឡាយដែល
 រាគៈទោសៈគ្របសង្កត់ ក៏មិនអាចនឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌នេះបាន
 ដោយងាយទេ ។ សត្វទាំងឡាយដែលកំពុងត្រេកអរដោយរាគៈ
 ដែលគំនរងងឹត(គឺអវិជ្ជា) កំពុងបិទបាំង (យ៉ាងនេះ) មុខជា
 នឹងមិនឃើញនូវធម៌ ដែលនាំសត្វឲ្យដល់នូវព្រះនិព្វានជាធម៌
 ល្អិតល្អនរជ្រាលជ្រៅ សត្វឃើញបានដោយកម្រ (នុ៎ះទេ) ។

មហាខន្ធកេ ព្រហ្មយាចនកថា

ឥតិហ ភកវតោ បដិសញ្ចិត្តោ អប្បោស្សក្កតាយ
ចិត្តំ នមតិ ដោ ធម្មទេសនាយ ។

[៨] អថខោ ព្រហ្មោ សហម្បតិស្ស^(១) ភកវតោ
ចេតសា ចេតោបរិតក្កមញ្ញាយ ឯតទហោសិ នស្សតិ
វត កោ លោកោ វិនស្សតិ វត កោ លោកោ យត្រ ហិ
នាម តថាគតស្ស អហោតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អប្បោ-
ស្សក្កតាយ ចិត្តំ នមតិ ដោ ធម្មទេសនាយាតិ ។ អថ-
ខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ សេយ្យថាមិ នាម ពលវា បុរិសោ
សម្មិត្តិតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ
សម្មិញ្ចេយ្យ ឯវមេវ ព្រហ្មលោកេ អន្តរហិតោ ភកវតោ
បុរតោ ចាតុរហោសិ ។ អថខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ
ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តិ ករិត្វា ទក្ខិណាជាណុមណ្ណាលំ^(២)
បបរិយំ និហាត្វា យេន ភកវា តេនញ្ចលី បណា-
មេត្វា ភកវន្តំ ឯតទវោច ទេសេតុ ភន្តេ ភកវា ធម្មំ
ទេសេតុ សុកតោ ធម្មំ សន្តិ^(៣) សត្តា អប្បរជក្ខជាតិកា

១ សហម្បតិពិចិត្តស្ស នាម ។ ២ ឱ. ទក្ខិណំ ជាណុមណ្ណាលំ ។ ៣ សន្តិពាតិពិ បាហោ ។

មហាខន្ធកៈ ព្រហ្មយាចនកថា

កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគពិចារណាឃើញ ដោយន័យដែល
ត្រិះរិះដូច្នោះហើយ ព្រះហឫទ័យក៏ឱនទៅដើម្បីសេចក្តីខ្ពស់ខ្ពាយតិច មិន
ឱនទៅដើម្បីសំដែងធម៌ឡើយ ។

[៨] លំដាប់នោះ សហម្បតិព្រហ្ម ដឹងនូវសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងព្រះ
ហឫទ័យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយចិត្តរបស់ខ្លួនហើយ ទើបរំពឹងត្រិះ
រិះដូច្នោះថា អើហ្ន៎ ព្រះតថាគតជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធមានព្រះហឫទ័យឱន
ទៅដើម្បីសេចក្តីខ្ពស់ខ្ពាយតិច មិនឱនទៅដើម្បីសំដែងធម៌ (យ៉ាងនេះ)

ឱ សត្វលោកវិនាសតើហ្ន៎ ឱ សត្វលោកវិនាសតើហ្ន៎ ។ គ្រានោះ
សហម្បតិព្រហ្ម ក៏បាត់អំពីព្រហ្មលោក មកប្រាកដក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ដោយឆាប់ភ្លាម) ប្រៀបដូចបុរសអ្នកមានកម្លាំងលា
ចេញនូវដើមដៃដែលខ្លួនបត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដើមដៃដែលខ្លួនលាចេញ ។

លំដាប់នោះ សហម្បតិព្រហ្មធ្វើសំពត់ឧត្តរាសង្កៀងស្នាម្នាង ហើយលុត
ចុះនូវមណ្ឌលជង្គង់ខាងស្តាំលើផែនដី ប្រណាម្យអញ្ជូលី ថ្វាយបង្គំចំពោះ
ត្រង់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងធម៌ សូមព្រះសុគត
សំដែងធម៌ (ដ្បិត) សត្វទាំងឡាយដែលមានជួលី គឺភាគាទិក្ខុលេសដ៏ស្រាល

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អស្សវនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្តិ ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស
អញ្ញាតាហេតិ ។ ឥនមរោច ព្រហ្មា សហម្បតិ ឥនំ វត្តា
អថាបំ ឯតនរោច

ចាតុរហោសិ មកធនេសុ បុព្វេ
ធម្មោ អសុទ្ធា សមលេហិ ចិន្តិតោ ។
អចាបុរេតំ អមតស្ស ទ្វារំ
សុណាន្តុ ធម្មំ វិមលេនានុពុទ្ធិ ។
សេលេ យថា បព្វតមុទ្ធីនិដ្ឋិតោ
យថាបិ បស្សេ ជនតំ សមន្តតោ
តច្ចុបមំ ធម្មមយំ សុមេធន
ចាសាទមារុយ្ហ សមន្តចក្កុ
សោការតិណ្ណំ ជនតំ អបេតសោកោ
អវេក្ខស្ស^(១) ជាតិជរាភិក្ខុតំ ។
ឧដ្ឋេហិ វីរំ វិជិតសង្កាម

១ អប្បេក្ខស្សតិបិ បាហោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ស្តើងក្នុងភ្នែកគឺបញ្ញា តែខានស្តាប់ធម៌ក៏មុខជានឹងសាបសូន្យមិនខាន សត្វ
ទាំងឡាយអ្នកបម្រុងនឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌ក៏គង់មានដែរ ។ សហម្បតិព្រាហ្ម
បានពោលពាក្យនេះ (ប៉ុណ្ណោះ) លុះពោលពាក្យនេះរួចហើយ ក៏ពោល
ពាក្យដទៃទៅទៀតថា

ពីមុនរៀងមក ធម៌ដែលជនទាំងឡាយអ្នកប្រកបដោយមន្ទិល
តែងគិត ជាធម៌មិនបរិសុទ្ធទេ កើតប្រាកដហើយ ក្នុងដែន
មគធៈ ។ សូមព្រះអង្គបើកនូវទ្វារនៃព្រះនិព្វាននុ៎ះ សត្វទាំង-
ឡាយប្រុងចាំស្តាប់ធម៌ ដែលព្រះអង្គជាអ្នកប្រាសចាកមន្ទិល
ទ្រង់ត្រាស់ដឹងតាម (លំអានព្រះពុទ្ធអំពីបូរាណ) ។ ប្រៀប
ដូចជាបុរសអ្នកមានចក្ខុ ឈរនៅលើកំពូលភ្នំដ៏ហើយដោយថ្ម
សុទ្ធ ក្រឡេកមើលឃើញប្រជុំជន ដោយជុំវិញយ៉ាងណាមិញ
បពិត្រព្រះអង្គមានបញ្ញាល្អ មានសមន្តចក្ខុព្រះអង្គជាអ្នកមាន
សេចក្តីសោកទៅប្រាសហើយ សូមទ្រង់ឡើងកាន់ប្រាសាទ
ដ៏ហើយដោយធម៌ ពិចារណាមើលនូវប្រជុំជនអ្នកច្រឡំដោយ
សេចក្តីសោកដែលជាតិជរាកំពុងគ្របសង្កត់ មានឧបមាដូច្នោះ
ដែរ ។ បពិត្រព្រះអង្គអ្នកមានព្យាយាម អ្នកឈ្នះសង្រ្គាម

មហាខន្ធកេ ព្រហ្មយាចនកថាឧប្បណិស្សនិទាន

សត្វវាហា អនណា វិចរ លោកេ ។

ទេសស្ស^(១) ភគវា ធម្មំ

អញ្ញាតារោ ភវិស្សន្តីតិ^(២) ។

[៧] អថខោ ភគវា ព្រហ្មនោ ច អន្លេសនំ
 វិទិត្វា សត្តេសុ ច ការុញ្ញតំ បដិច្ច ពុទ្ធចក្កុនា លោកំ
 វោលោកេសិ ។ អន្ធិសា ខោ ភគវា ពុទ្ធចក្កុនា លោកំ
 វោលោកេន្តោ សត្តេ អប្បរជកេ មហារជកេ តិក្ខិទ្ធិ
 យេ មុទិទ្ធិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុវិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញា-
 បយេ^(៣) អប្បេកច្ចេ បរលោកវជ្ជកយទស្សាវិនោ វិហា-
 រន្តេ^(៤) ។ សេយ្យថាបិ នាម ឧប្បសិទិយំ វា បទុមិទិយំ

១ យេភុយ្យន ទេសេត្វតិ បាហោ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. ម. បោត្តកេសុ តិក្ខុត្តំ អន្លេសនា ភគា ។ តេសុ ហិ ឯវំ ទិស្សតិ ឯវំ វុត្តេ ភគវា ព្រហ្មានំ សហម្មតី ឯតទវោច មយ្ហំ ខោ ព្រហ្មេ ឯតទហោសិ អធិគតោ ខោ ម្យាយំ ធម្មោ គម្ពីរោ... សាមមស្ស វិហោសាតិ អបិស្ស មំ ព្រហ្មេ ឥមា អនច្ឆរិយា គាថាយោ បដិកំសុ បុព្វេ មេ អស្សតបុញ្ញា... អាវុជាតិ ឥតិហ មេ ព្រហ្មេ បដិសញ្ញិត្តោ អប្បោស្សក្កតាយ ចិត្តំ នមតិ នោ ធម្មទេសនាយាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ព្រហ្មា សហម្មតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច ទេសេតុ ភន្តេ ភគវា ធម្មំ... អញ្ញាតារោ ភវិស្សន្តីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភគវា ព្រហ្មានំ សហម្មតី ឯតទវោច មយ្ហំ ខោ ព្រហ្មេ ឯតទ- ហោសិ... នោ ធម្មទេសនាយាតិ ។ តតិយម្បិ ខោ ព្រហ្មា សហម្មតិ ភគវន្តំ ឯតទវោច ទេសេតុ ភន្តេ ភគវា ធម្មំ... អញ្ញាតារោ ភវិស្សន្តីតិ ។ ៣ ឯត្តន្តរេ ភព្ពេ អភព្ពតិបិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។ ៤ ឥតោ បរំ អប្បេកច្ចេ ន បរលោកវជ្ជកយទស្សាវិនោ វិហារន្តេតិបិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ ព្រហ្មយាចនកថា ពាក្យឧបមាដោយវត្ថុមានផ្កាឧប្បលជាដើម
 ហើយជានាយកនៃពួកសត្វ អ្នកមិនជាប់ជំពាក់បំណុលគឺកាម
 សូមព្រះអង្គក្រោកឡើង សូមទ្រង់ស្តេចទៅក្នុងលោក ។
 សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងធម៌ សត្វទាំងឡាយអ្នក
 បម្រុងនឹងត្រាស់ដឹងនូវធម៌ ក៏គង់មានដែរ ។

[៧] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ នូវសេចក្តី
 អារាធនារបស់សហម្បតិព្រហ្មផង ទ្រង់អាស្រ័យនូវសេចក្តីករុណាចំពោះ
 សត្វទាំងឡាយផង ទើបទ្រង់រមិលមើលនូវសត្វលោកដោយពុទ្ធចក្ខុ ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់រមិលមើលនូវសត្វលោកដោយពុទ្ធចក្ខុ ទ្រង់
 បានឃើញសត្វទាំងឡាយមានជួលីគឺរាតាទិក្ខុលេសតិចក្នុងភ្នែក (ខ្លះ) មាន
 ជួលីគឺរាតាទិក្ខុលេសច្រើនក្នុងភ្នែក (ខ្លះ) មានឥន្ទ្រិយវីង (ខ្លះ) មានឥន្ទ្រិយ
 ទន់ (ខ្លះ) មានអាការល្អ (ខ្លះ) មានអាការអាក្រក់ (ខ្លះ) ជាសត្វដែល
 ព្រះអង្គគួរឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយងាយ (ខ្លះ) ឲ្យត្រាស់ដឹងបានដោយកម្រ
 (ខ្លះ) ជាអ្នកឃើញបរលោក និងទោសដោយសភាពគួរខ្លាចខ្លះ ។ (សេចក្តី
 ប្រៀបថា) មានផ្កាដលជាតិពួកខ្លះគឺផ្កាព្រលិតក្តី ផ្កាឈូកក្រហមក្តី ផ្កា

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

វា បុណ្ណារីកិណិយំ វា អប្បេកត្វានិ ឧប្បលានិ វា បទុ-
 មាណិ វា បុណ្ណារីកានិ វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ
 សំវឌ្ឍានិ ឧទកានុត្តតានិ អន្តោនិមុត្តចោសីនិ អប្បេ-
 កត្វានិ ឧប្បលានិ វា បទុមាណិ វា បុណ្ណារីកានិ វា
 ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ សមោទកំ បិតានិ
 អប្បេកត្វានិ ឧប្បលានិ វា បទុមាណិ វា បុណ្ណារីកានិ
 វា ឧទកេ ជាតានិ ឧទកេ សំវឌ្ឍានិ ឧទកា អច្ចុត្តម្ម
 តិដ្ឋន្តិ អនុបលិត្តានិ ឧទកេន ឯវមេវ ភគវា ពុទ្ធចក្កុនា
 លោកំ វោលោកេន្តោ អន្ទុស សត្តេ អប្បរជក្ខេ មហា-
 រជក្ខេ តិក្ខិទ្ធិយេ មុទិទ្ធិយេ ស្វាការេ ទ្វាការេ សុ-
 វិញ្ញាបយេ ទុវិញ្ញាបយេ អប្បេកត្វេ បរលោកវដ្ឋកយ-
 ទស្សារិណោ វិហារន្តេ ទិស្វាន ព្រហ្មានំ សហម្បតី កាថាយ
 អជ្ឈកាសិ

អចារុតា តេ អមតស្ស ទ្វារា
 យេ សោតវន្តោ បមុញ្ជានុ សទ្ធិំ ។

មហាខន្ធកេ ពុទ្ធបរិតក្កកថា

វិហឹសសញ្ញី បគុណំ ន កាសី

ធម្មំ បណ្ឌិតំ មនុស្ស ព្រហ្មតិ ។

អថខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ កតាវកាសោ ខោម្ហិ
ភកវតា ធម្មទេសនាយាតិ ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ
កត្វា តត្តេវន្តរាយិ ។

ព្រហ្មយាចនកថា និដ្ឋិតា ។

[១០] អថខោ ភកវតោ ឯតទហោសិ កស្សុ នុ
ខោ អហំ បបមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ កោ ឥមំ ធម្មំ ទិប្បមេវ
អាជានិស្សតីតិ ។ អថខោ ភកវតោ ឯតទហោសិ អយំ
ខោ អាណ្យាពោ កាលាមោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី
ទីយរត្តំ អប្បរជក្ខជាតិកោ យន្ទុនាហំ អាណ្យាវស្ស កា-
លាមស្ស បបមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ សោ ឥមំ ធម្មំ ទិប្បមេវ
អាជានិស្សតីតិ ។ អថខោ ទេវតា អន្តរហិតា ភកវតោ

មហាខន្ធកៈ ពុទ្ធបរិវិតក្កកថា

ម្នាលមហាព្រហ្ម តថាគតមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងការលំបាក
បានជាមិនសំដែងធម៌ដ៏ឧត្តម ដែលស្ងាត់ក្នុងសំណាក់មនុស្ស
ទាំងឡាយ ។

គ្រានោះ សហម្បតិព្រហ្មគិតថា ខ្លួនអញជាបុគ្គលគឺព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់យល់ព្រមដើម្បីនឹងសំដែងធម៌ហើយ (លុះគិតដូច្នោះហើយ) ក៏
ថ្វាយផ្តំលាព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណ ហើយក៏បាត់អំពីទីនោះមួយ
រំពេចទៅ ។

ចប់ព្រហ្មយាចនកថា ។

[១០] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា
តថាគតគួរសំដែងធម៌ដល់អ្នកណាជាមុនហ្ន៎ អ្នកណាអាចត្រាស់ដឹងធម៌នេះ
ឆាប់រហ័សបាន ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះ
ទៀតថា អាឡារតាបសកាលាមគោត្រនេះ ជាបណ្ឌិត ជាអ្នកធ្វៀវទ្វាស
វាងវៃជាអ្នកមានបញ្ញា មានធូលីគឺវាគាទិក្តិលេសតិចក្នុងភ្នែកយូរមកហើយ
បើដូច្នោះ គួរតថាគតសំដែងធម៌ដល់អាឡារតាបសកាលាមគោត្រជាមុន
ចុះ តាបសនោះនឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន ។ គ្រានោះ
មានទេវតា (អង្គមួយ) មានរូបមិនប្រាកដ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាហោចេសិ សត្តាហកាលកតោ ភន្តេ អាឡាហេ កាលា-
មោតិ ។ ភកវតោបិ ខោ ញាណំ ឧទចាទិ សត្តាហកា-
លកតោ អាឡាហេ កាលាមោតិ ។ អថខោ ភកវតោ
ឯតទហោសិ មហាជានិយោ ខោ អាឡាហេ កាលាមោ
សចេ ហិ សោ ឥមំ ធម្មំ សុណោយ្យ ទិប្បមេវ អាជា-
នេយ្យាតិ ។ អថខោ ភកវតោ ឯតទហោសិ កស្សុ នុ
ខោ អហំ បបមំ ធម្មំ នេសេយ្យំ កោ ឥមំ ធម្មំ ទិប្បមេវ
អាជានិស្សតីតិ ។ អថខោ ភកវតោ ឯតទហោសិ អយំ
ខោ ឧទ្ធកោ រាមបុត្តោ បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី ធីយវត្ថុ
អប្បរាជក្ខជាតិកោ យន្ទុជាហំ ឧទ្ធកស្សុ រាមបុត្តស្ស
បបមំ ធម្មំ នេសេយ្យំ សោ ឥមំ ធម្មំ ទិប្បមេវ អាជា-
និស្សតីតិ ។ អថខោ នេវតា អន្តរហិតា ភកវតោ អា-
ហោចេសិ អភិទោសកាលកតោ ភន្តេ ឧទ្ធកោ រាម-
បុត្តាតិ ។ ភកវតោបិ ខោ ញាណំ ឧទចាទិ អភិទោស-
កាលកតោ ឧទ្ធកោ រាមបុត្តាតិ ។ អថខោ ភកវតោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ដោយពាក្យថា បព្រិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អាឡារតាបសកាលាមគោត្រធ្វើ
 កាលកិរិយាស្លាប់ទៅ ៧ ថ្ងៃហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ជ្រាបថា
 អាឡារតាបសកាលាមគោត្រធ្វើកាលកិរិយាស្លាប់ទៅ ៧ ថ្ងៃហើយ ។ គ្រា
 នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នោះថា អាឡារតាបសកាលាម-
 គោត្រ (នុ៎ះ) មានសេចក្តីសាបសូន្យធំ ប្រសិនបើតាបសនោះបានស្តាប់ធម៌
 នេះ ក៏គប្បីត្រាស់ដឹងធម៌បានមួយរំពេច ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នោះថា តថាគតសំដែងធម៌ដល់អ្នកណាជាមុនអេះ អ្នកណា
 នឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ព្រះ
 តម្រិះក្នុងលំដាប់នោះទៀតថា ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រនេះឯងជាបណ្ឌិត ជា
 អ្នកឆ្លៀវឆ្លាសវាងវៃ ជាអ្នកមានបញ្ញា មានជួលីគឺភាគិក្កិលេសតិចក្នុងភ្នែក
 យូរណាស់មកហើយ បើដូច្នោះ គួរតថាគតសំដែងធម៌ដល់ឧទ្ទកតាបស
 រាមបុត្រនេះជាមុនចុះ តាបសនោះនឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន ។
 គ្រានោះ មានទេវតា (អង្គមួយ) មានរូបមិនប្រាកដក្រាបទូលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគដោយពាក្យថា បព្រិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រធ្វើ
 កាលកិរិយា ស្លាប់អំពីពេលព្រលប់ទៅហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏
 ទ្រង់ជ្រាបថា ឧទ្ទកតាបសរាមបុត្រធ្វើកាលកិរិយា ស្លាប់អំពីពេលព្រលប់
 ទៅហើយដែរ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នោះថា

មហាខន្ធកេ ពុទ្ធបរិវិតក្កកថា

ឯតទហោសិ មហាជានិយោ ខោ ឧទ្ធកោ រាមបុត្តោ
 សចេ ហិ សោ ឥមំ ធម្មំ សុណោយ្យ ទិប្បមេវ អាជា-
 ធរយ្យាតិ ។ អថខោ ភកវតោ ឯតទហោសិ កស្ស
 នុ ខោ អហំ បបមំ ធម្មំ ទេសេយ្យំ កោ ឥមំ ធម្មំ ទិប្ប-
 មេវ អាជានិស្សតីតិ ។ អថខោ ភកវតោ ឯតទហោសិ
 ពហូបការា ខោ មេ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខុ យេ មំ បដានប-
 ហិតត្ថំ ឧបដ្ឋហីសុ យន្ត្រាហំ បញ្ចវគ្គិយានំ ភិក្ខុនំ ប-
 បមំ ធម្មំ ទេសេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភកវតោ ឯតទហោសិ
 កហំ នុ ខោ ឯតហិ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខុ វិហារន្តីតិ ។
 អទ្ធសា ខោ ភកវា ទិព្វេន ចក្កុនា វិសុទ្ធលោ អតិក្កន្តមា-
 នុសកេន បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខុ ពារាណសិយំ វិហារន្តេ ឥសិ-
 បតនេ មិគទាយេ ។ អថខោ ភកវា ឧរុវលាយំ យថាភិ-
 រន្តំ វិហារិត្វា យេន ពារាណសី តេន ចារិកំ បក្កាមិ ។

[១១] អទ្ធសា ខោ ឧបកោ អាដីវកោ ភកវន្តំ
 អន្តរា ច កយំ អន្តរា ច ពោធិ អន្តរាមគ្គប្បដិបន្តំ

មហាខន្ធកៈ ពុទ្ធបរិវិតក្កកថា

ឧទ្ធកតាបសរាមបុត្រមានសេចក្តីសាបសូន្យធំ ប្រសិនបើតាបសនោះបាន
 ស្តាប់ធម៌នេះគប្បីត្រាស់ដឹងធម៌បានមួយរំពេច ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នោះថា តថាគតគួរសំដែងធម៌ដល់អ្នកណាជាមុនហ្ន៎
 អ្នកណានឹងត្រាស់ដឹងធម៌នេះឆាប់រហ័សបាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់មានព្រះតម្រិះដូច្នោះ ក្នុងលំដាប់នោះថា បញ្ចវគ្គិយ៍^(១) ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានឧបការៈច្រើនដល់តថាគត ព្រោះថាបានបម្រើតថាគតកាលដែល
 កំពុងបញ្ជូនចិត្តទៅក្នុងព្យាយាម^(២) បើដូច្នោះ គួរតថាគតសំដែងដល់
 បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយជាមុនចុះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 មានព្រះតម្រិះដូច្នោះថា ឥឡូវនេះ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយនៅឯណា ។
 លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឃើញបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ នៅក្នុង
 ឥសិបតនមិគទាយវន ទៀបក្រុងពារាណសី ដោយទិព្វចក្ខុដ៏បរិសុទ្ធ
 ស្អាតកន្លងលើសចក្ខុរបស់មនុស្ស ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់
 នៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស តាមសមគួរដល់ព្រះអធ្យាស្រ័យ ទើបទ្រង់
 យាងទៅកាន់ចារិក សំដៅទៅរកក្រុងពារាណសី ។

[១១] មានអាជីវកម្មក៍ ឈ្មោះឧបកៈ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគស្តេចទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ក្នុងចន្លោះនៃគយាប្រទេសផង ក្នុងចន្លោះ

១ ភិក្ខុមានគ្នា ៥ រូប ។ ២ កំពុងខំប្រឹងបំពេញព្យាយាមឲ្យបានត្រាស់ជាព្រះពុទ្ធ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ទិស្វាន ភកវន្តំ ឯតទរោច វិប្បសន្នានិ ខោ តេ អាវុ-
 សោ ឥន្ទ្រិយានិ បរិសុទ្ធា ឆរិវណ្ណា បរិយោទាតោ
 កំសិ ត្ថំ អាវុសោ ឧទ្ទិស្ស បព្វជិតោ កោ វា តេ
 សត្តា កស្ស វា ត្ថំ ធម្មំ រោចេសីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភកវា
 ឧបកំ អាជីវកំ កាថាហិ អជ្ឈកាសិ

សព្វាកិក្ខុ សព្វវិទូហមស្មិ

សព្វេសុ ធម្មេសុ អនូបលិត្តោ

សព្វញ្ញហោ តណ្ហាក្ខយេ វិមុត្តោ

សយំ អភិញ្ញាយ កមុទ្ធិសេយ្យំ ។

ន មេ អាចរិយោ អត្ថិ សទិសោ មេ ន វិជ្ជតិ

សទេវកស្មិ លោកស្មិ នត្ថិ មេ បដិបុត្តលោ ។

អហញ្ញិ អរហា លោកេ អហំ សត្តា អនុត្តរោ

ឯកោម្មិ សម្មាសម្ពុទ្ធា សីតិក្ខតោស្មិ ទិព្វតោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ពោធិព្រឹក្សផង លុះឃើញហើយក៏ពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ថា ម្ចាស់អាវុសោ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់អ្នកជ្រះថ្លាណាស់ ឆរិវណ្ណ^(១)
 របស់អ្នកក៏បរិសុទ្ធផ្លូវផង ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកបួសចំពោះគ្រូណា អ្នកណា
 ជាគ្រូរបស់អ្នក អ្នកពេញចិត្តនឹងធម៌របស់គ្រូណា ។ កាលឧបកាជីវកសួរ
 យ៉ាងនេះហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឆ្លើយតបដោយពាក្យជាតាថា
 ទៅរកឧបកាជីវកថា

តថាគតជាអ្នកគ្របសង្កត់នូវតេត្ថមិកធម៌ទាំងអស់ ត្រាស់ដឹង
 នូវចតុត្ថមិកធម៌ទាំងអស់ មិនប្រឡាក់ដោយកិលេសក្នុងតេត្ថ-
 មិកធម៌ទាំងអស់ បានលះចោលនូវតេត្ថមិកធម៌ទាំងអស់ហើយ
 មានចិត្តផុតស្រឡះហើយ ព្រោះអស់ទៅនៃតណ្ហា ដឹងច្បាស់
 នូវចតុត្ថមិកធម៌ដោយខ្លួនឯង (ចាំបាច់) ចំពោះបុគ្គលណា ។
 តថាគតមិនមានអាចារ្យទេ មិនមានបុគ្គលដទៃស្មើនឹងតថាគត
 ឡើយ ក្នុងលោកនេះព្រមទាំងទេវលោកមិនមានបុគ្គលប្រៀប
 ធ្មីមនឹងតថាគតបានឡើយ ។ ព្រោះថា តថាគតជាអរហន្តក្នុង
 លោក ជាសាស្តាខ្ពស់ផុត ជាអ្នកត្រាស់ដឹងដោយប្រពៃ
 ចំពោះខ្លួនឯង តថាគតមានសេចក្តីត្រជាក់ មានភ្លើង
 កិលេសរលត់ហើយ ។

១ សម្បុរស្បែក ឬ សម្បុរថ្ងៃ ។

មហាខន្ធកេ ឧបកាដីវកវត្ត

ឧម្មចក្កំ បវត្តតំ កច្ឆាមិ កាសិណំ បុរំ

អន្ធកូតស្មី លោកស្មី អហញ្ញំ អមតទុក្ខភិក្ខុំ ។

យថា ខោ តំ អាវុសោ បដិជាតាសិ អវហសិ

អនន្តជិណោតិ ។

មាទិសា វេ ជិណ ហោត្តិ យេ បត្តា អាសវក្ខយំ

ជិតា មេ ចាបកា ធម្មា តស្មាហមុបក ជិណោតិ ។

ឯវំ វុត្តេ ឧបកោ អាដីវកោ ហុវេយ្យវុសោតិ^(១) វត្វា

សីសំ ឌីកម្សេត្វា ឧម្មក្កំ កហេត្វា បក្កាមិ ។

១ ឱ. ហុវេយ្យ អាវុសោតិ ។ ម. ហុវេយ្យវុសោតិ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងឧបកាជីវក

តឡូវតថាគតទៅកាន់ក្រុងនៃពួកជនអ្នកកាសី ដើម្បីនឹងសំដែង
 ធម្មចក្ក (ដោយបំណងថា) តថាគតនឹងទ្រង់នូវស្តុកអមតនិព្វាន
 ចំពោះសត្វលោក ដែលងងឹតគឺអវិជ្ជាកំពុងគ្របសង្កត់ ។
 ឧបកាជីវកក៏តបថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកប្តេជ្ញាខ្លួនអ្នកថា យ៉ាងណា
 អ្នក (គួរដើម្បីបាននូវឈ្មោះ)ថា អនន្តជិនៈ (យ៉ាងនោះឯង) ។ ព្រះសម្មា-
 សម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាទៀតថា

ជនទាំងឡាយណា បានដល់នូវធម៌ សម្រាប់ធ្វើអាសវៈ
 ឲ្យអស់ទៅ ជនទាំងឡាយនោះឈ្មោះថា ជិនៈ (ជាអ្នក
 ឈ្នះកិលេស) ប្រាកដដូចជាតថាគតដែរ ។ តថាគត
 បានឈ្នះបាបធម៌ទាំងឡាយហើយ ម្ចាស់ឧបកៈ ព្រោះ
 ហេតុនោះ ទើបតថាគតបាននូវឈ្មោះថា ជិនៈ (ជាអ្នក
 ឈ្នះបាបធម៌) ។

កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះហើយ ឧប-
 កាជីវកពោលពាក្យថា ម្ចាស់អាវុសោ ពាក្យយ៉ាងហ្នឹង ពិតមែនហើយ
 (ថាហើយ) ក៏ងក់ក្បាលហើយកាន់យកផ្លូវខុស (គឺដើរវិបកផ្លូវគ្នា) ចៀស
 ចេញទៅ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១២] អថខោ ភក្កវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរ-
 មាដោ យេន ពារាណសី ឥសិបតនំ មិត្តនាយោ
 យេន បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ។ អន្ទសំសុ ខោ
 បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខុ ភក្កវន្តំ ទូរតោ វ អាតច្ឆន្តំ ទិស្វា-
 ន អញ្ញមញ្ញំ សណ្ឋាបេសុំ អយំ អារុសោ សម-
 ណោ កោតមោ អាតច្ឆតិ ពាហុល្លិកោ បដានវិព្ពន្តោ
 អារត្តោ ពាហុល្លាយ សោ នេវ អភិវាទេតព្វោ ន
 បច្ចុដ្ឋាតព្វោ ធាស្ស បត្តចីវរំ បដិក្កហោតព្វំ អបិច
 ខោ អាសនំ បបេតព្វំ សចេ អាកង្ខិស្សតិ និសីទិស្ស-
 តីតិ ។ យថា យថា ខោ ភក្កវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខុ
 ឧបសង្កមតិ តថា តថា តេ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខុ សកា-
 យ កតិកាយ អសណ្ឋាហន្តា ភក្កវន្តំ បច្ចុក្កន្ធា ឯកោ
 ភក្កវតោ បត្តចីវរំ បដិក្កហោសិ ឯកោ អាសនំ បញ្ញា-
 បេសិ ឯកោ ចាទោទកំ ចាទបីបំ ចាទកថលិកំ
 ឧបនិក្ខិបិ ។ និសីទិ ភក្កវា បញ្ញត្តោ អាសនេ ។ និសដ្ឋ
 ខោ ភក្កវា ចាទេ បក្ខាលេសិ ។ អបិស្ស ភក្កវន្តំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១២] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់យាងទៅកាន់ចារិក
តាមលំដាប់ហើយ ក៏យាងចូលទៅក្រុងពារាណសី រួចហើយទ្រង់យាងទៅ
ឯតសិបតនមិតទាយវន សំដៅទៅរកកន្លែងដែលបញ្ជូនវគ្គិយភិក្ខុនៅ ។
បញ្ជូនវគ្គិយភិក្ខុបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងមកអំពីចម្ងាយ លុះ
ឃើញហើយក៏ធ្វើប្តេជ្ញាថា ម្ចាស់អាវុសោ សមណគោតមនេះជាអ្នក
ប្រតិបត្តិដើម្បីល្មោកឃ្នាតចាកព្យាយាមហើយ វិលត្រឡប់ដើម្បីការល្មោក
ឥឡូវនេះ លោកនិមន្តមក យើងទាំងអស់គ្នាមិនគួរថ្វាយបង្គំ មិនគួរក្រោក
ទទួលលោកទេ មិនគួរទទួលយកបាត្រចីវររបស់លោកឡើយ ប៉ុន្តែយើង
ត្រូវក្រាលអាសនៈបម្រុងទុក បើលោកនឹងចង់គង់ក៏គង់ចុះ ។ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ យាងចូលទៅរកបញ្ជូនវគ្គិយភិក្ខុដោយប្រការណា ។ បញ្ជូនវគ្គិយភិក្ខុ
ទាំងនោះ ក៏មិនអាចដើម្បីបិតនៅក្នុងពាក្យប្តេជ្ញារបស់ខ្លួន ដោយប្រការ
នោះ ។ បានឡើយ ក៏ស្រាប់តែក្រោកទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្លះទទួល
យកបាត្រចីវររបស់ព្រះអង្គ ខ្លះក្រាលអាសនៈថ្វាយ ខ្លះតម្កល់ទឹកលាង
ព្រះបាទ យកតាំងសម្រាប់រងព្រះបាទ និងឈ្នាន់រងព្រះបាទមកថ្វាយ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់លើអាសនៈ ដែលបញ្ជូនវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយរៀបចំទុក
ហើយ ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់ហើយក៏ទ្រង់លាងព្រះបាទទាំងពីរ ។

មហាខន្ធកេ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុវគ្គ

នាមេន ច អារុសោវាទេន ច សមុទាចរន្តិ ។ ឯវំ
 វុត្តេ ភកវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខុ ឯតទរោច មា ភិក្ខុវេ
 តថាកតំ នាមេន ច អារុសោវាទេន ច សមុទាចរិត្ត^(១)
 អរហំ ភិក្ខុវេ តថាកតោ សម្មាសម្ពុទ្ធា ឱទហថ
 ភិក្ខុវេ សោតំ អមតមជិតតំ អហមនុសាសាមិ អហំ
 ធម្មំ ទេសេមិ^(២) យថានុសិដ្ឋំ^(៣) បដិបដ្ឋមាណ នចិ-
 រស្សេវ យស្សត្ថាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អការស្មា
 អនការិយំ បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ
 ទិដ្ឋេ វ ធម្មេ សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ
 វិហារិស្សថាតិ ។ ឯវំ វុត្តេ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខុ ភកវន្តំ
 ឯតទរោចំ តាយមិ ខោ ត្វំ អារុសោ តោតម ចរិយាយ
 តាយ បដិបទាយ តាយ ទុក្ខរការិកាយ នេវជ្ឈតា^(៤)

១ ឱ. សមុទាចរថ ។ ២ អហមនុសាសិស្សាមិ អហំ ធម្មំ ទេសេស្សាមីតិ កត្តចិ បោ-
 ត្តកេ ទិស្សតិ ។ ៣ ឥតោ បរំ សព្វបោត្តកេសុ តថាសទ្ធោ ទិស្សតិ ។ សោ បន យស្មា
 យថានុសិដ្ឋន្តិ បទំ បដិបដ្ឋមាណាតិបទេ កិរិយាវិសេសនំ ហោតិ តស្មា អតិរេកាតិ ទដ្ឋព្វោ ។
 តេន តំ វជ្ជត្វា សោធិតំ ។ ៤ នេវ អជ្ឈត្តមាតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុ

ទើបបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុហៅព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយចំព្រះនាមផង ដោយពាក្យ
 ថា អារុសោផង ។ កាលបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យហៅយ៉ាងនេះ
 ហើយ ព្រះភគវន្តមុនីទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះ នឹងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំង-
 ឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងអស់គ្នា កុំហៅតថាគតដោយចំ
 ឈ្មោះនិងពាក្យថា អារុសោឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតជាអរហន្ត
 សម្មាសម្ពុទ្ធហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងសោតប្ប-
 សាទចុះ ឥឡូវ តថាគតនឹងប្រៀនប្រដៅនូវអមតធម៌ដែលតថាគតត្រាស់ដឹង
 ហើយ ឥឡូវតថាគតនឹងសំដែងធម៌ ក៏កុលបុត្រទាំងឡាយដែលចេញចាក
 ផ្ទះហើយបួស ក្នុងភាពនៃបុគ្គលគ្មានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះដោយ
 ប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា អ្នកទាំងឡាយ កាលបើបាន
 ប្រតិបត្តិគួរតាមពាក្យប្រដៅរបស់តថាគតហើយ ពុំយូរឡើយមុខជានឹង
 បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយបញ្ញាខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះចំពោះអនុត្តរធម៌^១
 នោះជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរិយៈ នឹងសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថ
 ទាំង ៤ ។ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះហើយ
 បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុក៏ពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះគោ-
 តមដ៏មានអាយុ ព្រះអង្គមិនទាន់បានត្រាស់ដឹងនូវឧត្តរិមនុស្សធម្ម ជាធម៌

១ អនុត្តរធម៌ គឺព្រះអរហត្តផល ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អលមរិយញ្ញាណទស្សនវិសេសំ កី
 បន តំ ឯតរហិ ពាហុល្លិកោ បដានវិព្ពន្តោ អារត្តោ
 ពាហុល្លាយ អធិតមិស្សសិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អលមរិ-
 យញ្ញាណទស្សនវិសេសន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ ភកកា បព្ព-
 វត្តិយេ ភិក្ខុ ឯតទរោច ន ភិក្ខុវេ តថាគតោ ពាហុល្លិ-
 កោ ន បដានវិព្ពន្តោ ន អារត្តោ ពាហុល្លាយ អរហំ
 ភិក្ខុវេ តថាគតោ សម្មាសម្ពុទ្ធា ឱទហាថ ភិក្ខុវេ
 សោតំ អមតមធិតតំ អហាមនុសាសាមិ អហំ ធម្មំ
 ទេសេមិ យថានុសិដ្ឋំ បដិបទ្ធិមាណា នចិរស្សេវ យស្ស-
 ត្តាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អការស្មា អនការិយំ
 បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេ វ ធម្មេ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

វិសេសដោយញាណនិងទស្សនៈដ៏ឧត្តមអាចកំចាត់បង់នូវកិលេស ដោយ
 ការប្រព្រឹត្តិនោះផង ដោយការប្រតិបត្តិនោះផង ដោយអំពើដែលអ្នកដ-
 ទៃធ្វើតាមបានដោយកម្រផង ឥឡូវនេះ ព្រះអង្គប្រតិបត្តិដើម្បីល្មោកច្រើន
 ហើយ ឃ្នាតចាកព្យាយាមហើយ វិលត្រឡប់មកដើម្បីល្មោកច្រើនហើយ
 ក៏នឹងបានត្រាស់ដឹងឧត្តវិមនុស្សធម៌ដ៏វិសេស ដោយញាណនិងទស្សនៈដ៏
 ឧត្តមអាចកំចាត់បង់នូវកិលេសដូចម្តេចបាន ។ លុះបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូល
 យ៉ាងនេះនឹងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតមិនមែនប្រតិ-
 បត្តិដើម្បីល្មោកច្រើនទេ មិនឃ្នាតចាកព្យាយាមទេ មិនវិលត្រឡប់ដើម្បី
 ល្មោកច្រើនដូច្នោះទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានជាអរហន្តសម្មា-
 សម្ពុទ្ធហើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងសោតប្បសាទចុះ
 តថាគតនឹងប្រៀនប្រដៅនូវព្រះនិព្វាន ដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ
 ឥឡូវ តថាគតនឹងសំដែងធម៌ ក៏កុលបុត្រទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះហើយ
 បួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះ ដោយប្រពៃ
 ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់អនុត្តរធម៌ណា អ្នកទាំងឡាយកាលបើបានប្រតិ-
 បត្តិគួរដល់ពាក្យប្រដៅរបស់តថាគតហើយ ពុំយូរឡើយ មុខជានឹងបាន
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាខ្លួនឯង ក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះចំពោះអនុត្តរធម៌នោះ

មហាខន្ធកេ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុវគ្គ

សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សថាតិ ។

ទុតិយម្បិ ខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខុ ភកវន្តំ ឯតទោចំ

។ មេ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ភកវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខុ ឯត-

ទោច ។ មេ ។ តតិយម្បិ ខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខុ ភកវន្តំ

ឯតទោចំ តាយមិ ខោ តំ អារុសោ កោតម ចរិយាយ

តាយ បដិបទាយ តាយ ទុក្ករការិកាយ នេវជ្ឈកា

ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អលមរិយញ្ញាណទស្សនវិសេសំ កី

បន តំ ឯតរហិ ពាហុល្លិកោ បទានវិព្ពន្តោ អារត្តោ

ពាហុល្លាយ អធិកមិស្សសិ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អលមរិយ-

ញ្ញាណទស្សនវិសេសន្តិ ។ ឯវំ រុត្តេ ភកវា បញ្ចវគ្គិយេ

ភិក្ខុ ឯតទោច អភិជានាថ មេ នោ តុម្លេ ភិក្ខុវេ

សតោ បុព្វេ កាសិតមេតន្តិ^(១) ។ នោហោតំ ភន្តេ ។

១ វ. អញ្ញាចិក្ខិតមេតន្តិ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុ

ជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរិយៈ នឹងសម្រេចសម្រាន្តនៅ ដោយឥរិយាបថ
 ទាំង ៤ ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះ
 នឹងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំង-
 ឡាយពោលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគម្រប់បីដងទៀតថា បពិត្រ
 ព្រះគោតមដ៏មានអាយុ ព្រះអង្គមិនទាន់បានត្រាស់ដឹងនូវឧត្តរិមនុស្សធម៌
 ជាធម៌វិសេស ដោយញាណនិងទស្សនៈដ៏ឧត្តម អាចកំចាត់បង់នូវ
 កិលេស ដោយការប្រព្រឹត្តិនោះផង ដោយសេចក្តីប្រតិបត្តិនោះផង ដោយ
 អំពើដែលជនដទៃធ្វើតាមបានដោយកម្រនោះផង ឥឡូវនេះ ព្រះអង្គប្រតិ-
 បត្តិដើម្បីល្មោកច្រើន ឃ្នាតចាកព្យាយាមហើយ វិលត្រឡប់ដើម្បីល្មោក
 ច្រើន នឹងបានត្រាស់ដឹងឧត្តរិមនុស្សធម៌ ជាធម៌វិសេស ដោយញាណ
 និងទស្សនៈដ៏ឧត្តមអាចកំចាត់បង់នូវកិលេស ដូចម្តេចបាន ។ កាលបើ
 បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងបញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរពិចារណាមើលនូវពាក្យរបស់គតតឥឡូវនេះ
 ដូចគ្នានឹងកាលមុនអំពីកាលឥឡូវនេះដែរឬទេ ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ
 តបថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពាក្យហ្នឹងព្រះអង្គមិនដែលពោលទេ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អរហំ ភិក្ខុវេ តថាគតោ សម្មាសម្ពុទ្ធា ឱទហាថ

ភិក្ខុវេ សោតំ អមតមទិកតំ អហាមនុសាសាមិ អហំ

ធម្មំ ទេសេមិ យថានុសិដ្ឋំ បដិបដ្ឋមាណា នចិរស្សេវ

យស្សត្តាយ កុលបុត្តា សម្មទេវ អការស្មា អនការិយំ

បព្វជន្តិ តទនុត្តរំ ព្រហ្មចរិយបរិយោសានំ ទិដ្ឋេ វ ធម្មេ

សយំ អភិញ្ញា សច្ចិកត្វា ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សថាតិ ។

អសក្ខិ ខោ ភក្កវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខុ សញ្ញាបេតុំ ។

អថខោ បញ្ចវគ្គិយា ភិក្ខុ ភក្កវន្តំ សុស្ស្សសីសុ សោតំ

ឱទហីសុ អញ្ញាយ ចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេសុំ ។

[១៣] អថខោ ភក្កវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ

ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ អន្តា បព្វជិតេន ន សេវិតព្វា ។ យោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបានជាអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រុងសោតប្បសាទចុះ ។ តថា-
 គតនឹងប្រៀនប្រដៅព្រះនិព្វានដែលតថាគតបានត្រាស់ដឹងហើយ ឥឡូវ
 តថាគតនឹងសំដែងធម៌ ក៏កុលបុត្រទាំងឡាយចេញចាកផ្ទះបួសក្នុងភាពនៃ
 បុគ្គលមិនមានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះដោយប្រពៃ ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់អនុត្តរធម៌ណា កាលបើអ្នកទាំងឡាយប្រតិបត្តិគួរតាមពាក្យប្រដៅ
 របស់តថាគត ពុំយូរឡើយ មុខជានឹងបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញា
 ខ្លួនឯងក្នុងបច្ចុប្បន្ននេះចំពោះអនុត្តរធម៌នោះ ជាទីបំផុតនៃមគ្គព្រហ្មចរិយៈ
 ហើយសម្រេចសម្រាន្តនៅដោយឥរិយាបថទាំង ៤ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 បានអាចញ៉ាំងបញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យយល់ច្បាស់ (ក្នុងពេលនោះ) ។
 លុះត្រាជាខាងក្រោយ បញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ តាំងចិត្តស្តាប់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ផ្ទៀងនូវសោតប្បសាទហើយផ្ទង់ចិត្តដើម្បីដឹងច្បាស់ ។

[១៣] ត្រាវនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅបញ្ជាវគ្គិយ-
 ភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម៌អមខាង^(១)
 ទាំងពីរប្រការនេះ គឺបព្វជិតមិនគួរសេពគប់ឡើយ ។ (ធម៌អមខាងទាំងពីរ

១ ពាក្យនេះប្រែចេញពីបាលីថា អន្តា ។ អន្ត ប្រែថា ទីបំផុត តែក្នុងទីនេះប្រែថា អមខាង
 គឺធម៌ជាផ្លូវប្រតិបត្តិលាមកថោកទាបនៅអមខាងទាំងពីរនៃមជ្ឈិមាបដិបទា ដែលជាផ្លូវប្រតិបត្តិ
 កណ្តាល ។

មហាខន្ធកេ ធម្មចក្កប្បវត្តនសុត្តិ

ចាយំ កាមេសុ កាមសុខល្វិកានុយោកោ ហីនោ
 ភម្មោ ចោតុជ្ជនិកោ អនិយោ អនត្តសញ្ញតោ យោ
 ចាយំ អត្តកិលមថានុយោកោ ទុក្ខោ អនិយោ អនត្ត-
 សញ្ញតោ ឯតេ តេ ភិក្ខុវេ ឧកោ អន្តេ អនុបកម្ម មជ្ឈិមា
 បដិបទា តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា ចក្កុករណី ញ្ញាណ-
 ករណី ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្មោទាយ និព្វានា-
 យ សំវត្តតិ ។ កតមា ច សា ភិក្ខុវេ មជ្ឈិមា បដិបទា
 តថាគតេន អភិសម្ពុទ្ធា ចក្កុករណី ញ្ញាណករណី
 ឧបសមាយ អភិញ្ញាយ សម្មោទាយ និព្វានាយ
 សំវត្តតិ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មក្កោ សេយ្យដីទំ
 សម្មាទិដ្ឋិ សម្មាសង្កប្បោ សម្មាវាចា សម្មាកម្មន្តោ

មហាខន្ធកៈ ធម្មចក្កប្បវត្តនសូត្រ

ប្រការនោះគឺ) ការប្រកបរឿយ ។ នូវសេចក្តីជាប់ជំពាក់ដោយកាមសុខ
ក្នុងកាមទាំងឡាយណា ដែលជាធម៌ថោកទាប ជារបស់អ្នកស្រុក ជា
របស់បុថុជ្ជន មិនមែនជារបស់អរិយបុគ្គល មិនប្រកបដោយប្រយោជន៍
(មួយ) ការប្រកបរឿយ ។ នូវសេចក្តីព្យាយាមធ្វើខ្លួនឯង ឲ្យលំបាកណា
តែងនាំមកនូវសេចក្តីទុក្ខ មិនមែនជារបស់អរិយបុគ្គល មិនប្រកបដោយ
ប្រយោជន៍ឡើយ (មួយ) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មជ្ឈិមាបដិបទា (គឺសេចក្តី
ប្រតិបត្តិយ៉ាងកណ្តាល) មិនប៉ះពាល់នឹងធម៌អមខាងទាំងពីរនោះ^(១) តថា-
គតបានត្រាស់ដឹងហើយ ជាសេចក្តីប្រតិបត្តិធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ក (គឺធ្វើឲ្យ
កើតសេចក្តីចេះដឹង) ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរម្ងាប់កិលេស ដើម្បីស្តារ
នូវអរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច ដើម្បីនិព្វាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ ក៏មជ្ឈិមាបដិបទានោះ ដូចម្តេច ដែលតថាគតត្រាស់ដឹងហើយ ជា
សេចក្តីប្រតិបត្តិធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ក ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីរម្ងាប់កិលេស
ដើម្បីស្តារនូវអរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ច ដើម្បីនិព្វាន
(មជ្ឈិមាបដិបទានោះ) គឺអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង អរិយមគ្គ
ប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ដូចម្តេច អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ
នោះគឺ សេចក្តីឃើញត្រូវ ១ សេចក្តីត្រិះរិះត្រូវ ១ វាចាត្រូវ ១ ការងារត្រូវ ១

១ ទីនៃអំពីធម៌អមខាងទាំងពីរនោះ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សម្មាអាជីវោ សម្មារាយាមោ សម្មាសតិ សម្មាសមាធិ ។
 អយំ ខោ សា ភិក្ខុវេ មជ្ឈិមា បដិបទា តថាគតេន
 អភិសម្ពុទ្ធា ចក្កករណី ញាណករណី ឧបសមាយ
 អភិញ្ញាយ សម្មោទាយ និព្វានាយ សំវត្តតិ ។

[១៤] ឥទំ ខោ បន ភិក្ខុវេ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ ជា-
 តិបិ ទុក្ខា ជរាបិ ទុក្ខា ព្យាធិបិ^(១) ទុក្ខា មរណាម្បិ ទុក្ខំ
 អម្បិយេហិ សម្បយោកោ ទុក្ខោ បិយេហិ វិប្បយោកោ
 ទុក្ខោ យម្បិច្ចំ ន លភតិ តម្បិ ទុក្ខំ សង្ខតេន បញ្ចុ-
 ចានានក្ខន្ធា ទុក្ខា ។ ឥទំ ខោ បន ភិក្ខុវេ ទុក្ខុ-
 សមុទយោ^(២) អរិយសច្ចំ យាយំ តណ្ហា ខោនោព្តរិកា
 នន្ទិរាគសហគតា តត្រ តត្រាភិនន្ទិជី សេយ្យថីទំ

១ ព្យាធិបិ ទុក្ខាតិ ឥទំ បទំ វិភង្គេ ទុក្ខសច្ចនិទ្ទេសបាលិយំ ន អាគតំ តេនេវ វិសុទ្ធិមគ្គេបិ ទុក្ខសច្ចនិទ្ទេសេ តំ ន ឧទ្ធិដ្ឋំ ។ ធម្មចក្កប្បវត្តនសុត្តន្តបាលិយំយេវ បន ឧបលព្ពតិ ។ តស្មា តត្ថេរិមស្ស វេចនេ អញ្ញត្ត ច អវេចនេ ការណំ វិមំសិតព្វំ ។ ឥមស្មិញ ហានេ សោកបរិទេវ- ទុក្ខទោមនស្សបាយាសាបិ ទុក្ខាតិ វិភង្គេ ទុក្ខសច្ចនិទ្ទេសេ អាគតំ ឥធ បន តំ នត្តិ ។ តត្ថាបិ ការណំ បរិយេសិតព្វន្តិ តតិយសារត្តទីបនីដីកា ។ ២ សព្វត្ត ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចន្តិ ទិស្សតិ ។ តម្បន ទុក្ខនិរោធគាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចន្តិ បាលិយា ន សមេតិ ។ តេនាយំ អម្ពាភំ អនុមតិយា សោធិតោតិ វេទិតព្វោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ការចិញ្ចឹមជីវិតត្រូវ ១ សេចក្តីព្យាយាមត្រូវ ១ ស្មារតីត្រូវ ១ ការតម្កល់ចិត្ត
ត្រូវ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មជ្ឈិមាបដិបទានេះឯង ដែលតថាគតត្រាស់
ដឹងហើយ ជាសេចក្តីប្រតិបត្តិធ្វើឲ្យកើតបញ្ញាចក្ខុ តែងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បី
សេចក្តីរម្ងាប់កិលេស ដើម្បីស្តារលំនូវអរិយសច្ច ដើម្បីត្រាស់ដឹងនូវអរិយ-
សច្ចដើម្បីនិព្វាន ។

[១២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏សេចក្តីទុក្ខនេះឯងហៅថា អរិយសច្ច
គឺកំណើត (ទាំង ៤ មានជលាពុជៈជាដើម) ជាកងទុក្ខ ១ សេចក្តីចាស់គ្រាំ
គ្រាជាកងទុក្ខ ១ ពួកជំងឺតម្កាត់ជាកងទុក្ខ ១ សេចក្តីស្លាប់ជាកងទុក្ខ ១
ដំណើរប្រសប់ចូលដោយសត្វ និងសង្ខារមិនជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយ ជា
កងទុក្ខ ១ សេចក្តីព្រាត់ប្រាសចាកសត្វនិងសង្ខារជាទីស្រឡាញ់ទាំង-
ឡាយជាកងទុក្ខ ១ បុគ្គលប្រាថ្នាវត្ថុណាមិនបានវត្ថុនោះ (ដូចបំណង)
ជាកងទុក្ខ ១ បើពោលដោយសង្ខេប ឧបាទានក្ខន្ធទាំង ៥ (មានរូបខន្ធ
ជាដើម) ជាកងទុក្ខ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុជាដែនកើតនៃកង
ទុក្ខនេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច គឺតណ្ហា^(១)នេះឯង ជាធម្មជាតិនាំសត្វ
ឲ្យកើតទៀត ប្រកបដោយសេចក្តីរីករាយ និងសេចក្តីត្រេកត្រអាល ជាធម្ម-
ជាតិ នាំសត្វឲ្យត្រេកត្រអាលនៅក្នុងភពនោះ ។ (ឬក្នុងអារម្មណ៍នោះ ។)

១ តណ្ហា ប្រែថា ចំណង់ សេចក្តីប្រាថ្នា សេចក្តីអន្ទះអន្ទែង សេចក្តីច្រូលច្រាល់ សម្រេក ។

មហាខន្ធកេ ធម្មចក្កប្បវត្តនសុត្តតិវិញ្ញាណំ

កាមតណ្ហា ភវតណ្ហា វិភវតណ្ហា ។ ឥទំ ខោ បន
 ភិក្ខុវេ ទុក្ខនិរោធា^(១) អរិយសច្ចំ យោ តស្សាយេវ
 តណ្ហាយ អសេសវិរាគនិរោធា ចាកោ បដិទិស្សក្តោ
 មុត្តិ អនាលយោ ។ ឥទំ ខោ បន ភិក្ខុវេ ទុក្ខនិរោធ-
 កាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ អយមេវ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ
 មក្តោ សេយ្យដីទំ សម្មាទិដ្ឋិ ។ បេ ។ សម្មាសមាទិ ។

[១៥] ឥទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចន្តិ មេ ភិក្ខុវេ បុព្វេ
 អននុស្សតេសុ ធម្មេសុ ចក្កំ ឧទទាទិ ញ្ញាណំ ឧទ-
 ទាទិ បញ្ញា ឧទទាទិ វិជ្ជា ឧទទាទិ អាលោកោ
 ឧទទាទិ ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខំ អរិយសច្ចំ បរិញ្ញេ-
 យ្យន្តិ មេ ភិក្ខុវេ ។ បេ ។ បរិញ្ញាតន្តិ មេ ភិក្ខុវេ បុព្វេ

១ សព្វត្ថ ទុក្ខសមុទយំ អរិយសច្ចំ ទុក្ខនិរោធំ អរិយសច្ចន្តិ ទិស្សតិ ។ តម្បន ទុក្ខនិរោធ-
 កាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចន្តិ បាលិយា ន សមេតិ ។ តេនាយំ អម្ពាកំ សោធិតោតិ វេទិតព្វោ ។

មហាខន្ធកៈ ធម្មចក្កប្បវត្តនសូត្រ ញាណមានបីប្រការ

តណ្ហានោះដូចម្តេច តណ្ហានោះគឺ កាមតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងកាមភព) ១ ភវតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងរូបភពនិងអរូបភព) ១ វិភវតណ្ហា (សេចក្តីប្រាថ្នាក្នុងភពសូន្យ^១) ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីរលត់នៃកងទុក្ខនេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច បានខាងនិព្វានធម៌ ជាសភាវៈនឿយណាយ និងរំលត់ដោយមិនមានសេសសល់ ជាសភាវៈលះបង់គ្រវែងចោល ជម្រុះចោល មិនអាស័យ ត្រង់តណ្ហានោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វឲ្យដល់នូវព្រះនិព្វានជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនេះឯង ហៅថា អរិយសច្ច បានខាងអរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នេះឯង អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នោះដូចម្តេច អរិយមគ្គប្រកបដោយអង្គ ៨ នោះគឺ សេចក្តីឃើញត្រូវ ១ ។ បេ ។ ការតម្កល់ចិត្តត្រូវ ១ ។

[១៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ដែលតថាគតមិនដែលបានឮក្នុងកាលពីមុនមកថា កងទុក្ខនេះ ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដូច្នោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគតថា

១ តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថា និងដីកាថា តម្រេកប្រកបដោយកាមគុណទាំង ៥ យ៉ាង ហៅថា កាមតណ្ហា តម្រេកក្នុងរូបភព និងអរូបភព តម្រេកប្រកបដោយសេចក្តីអាស័យក្នុងឈាននិងសស្សតទិដ្ឋិ ហៅថា ភវតណ្ហា តម្រេកប្រកបដោយឧច្ឆេទទិដ្ឋិ គឺយល់ថា សត្វស្លាប់ទៅសូន្យ ហៅថា វិភវតណ្ហា ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អននុស្សតេសុ ធម្មេសុ ចក្កំ ឧទទាទិ ញ្ញាណំ ឧទ-
ទាទិ បញ្ញា ឧទទាទិ វិជ្ជា ឧទទាទិ អាណាគោ
ឧទទាទិ ។ ឥទំ ទុក្ខសមុទយោ អរិយសច្ចន្តិ មេ
ភិក្ខុវេ បុព្វេ អននុស្សតេសុ ធម្មេសុ ចក្កំ ឧទទាទិ
ញ្ញាណំ ឧទទាទិ បញ្ញា ឧទទាទិ វិជ្ជា ឧទទាទិ
អាណាគោ ឧទទាទិ ។ តំ ខោ បនិទំ ទុក្ខសមុទ-
យោ អរិយសច្ចំ បហាតព្វន្តិ មេ ភិក្ខុវេ ។ មេ ។
បហីនន្តិ មេ ភិក្ខុវេ បុព្វេ អននុស្សតេសុ ធម្មេសុ
ចក្កំ ឧទទាទិ ញ្ញាណំ ឧទទាទិ បញ្ញា ឧទទាទិ
វិជ្ជា ឧទទាទិ អាណាគោ ឧទទាទិ ។ ឥទំ ទុក្ខ-
និរោធា អរិយសច្ចន្តិ មេ ភិក្ខុវេ បុព្វេ អននុស្សតេ-
សុ ធម្មេសុ ចក្កំ ឧទទាទិ ញ្ញាណំ ឧទទាទិ បញ្ញា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

កងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច បុគ្គលគួរកំណត់ដឹង ។ បេ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្កកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ
 បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់
 តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮ ក្នុងកាលពីមុនមក
 ថា កងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលបានកំណត់
 ដឹងហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្កកើតឡើងហើយ ញាណកើត
 ឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើង
 ហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮ ក្នុង
 កាលពីមុនមកថា តណ្ហាជាដែនកើតឡើងនៃកងទុក្ខនេះ ឈ្មោះថា
 អរិយសច្ចដូច្នោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ
 ដល់តថាគតថា តណ្ហាជាដែនកើតឡើងនៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា
 អរិយសច្ចដែលបុគ្គលគួរលះចោល ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ក
 កើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជា
 កើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ
 ដែលតថាគតមិនដែលបានឮ ក្នុងកាលពីមុនមកថា តណ្ហាជាដែនកើតឡើង
 នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលលះចោលហើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្កកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញា

មហាខន្ធកេ ធម្មចក្កប្បវត្តនសុត្តនិវិច្ឆិកា

ឧទាហរណ៍ វិជ្ជា ឧទាហរណ៍ អាណាគោ ឧទាហរណ៍ ។

តំ ខេ បដិទំ ទុក្ខនិរោធនា អរិយសច្ចំ សច្ចិកា-

តព្វន្តិ មេ ភិក្ខុវេ ។ បេ ។ សច្ចិកតន្តិ មេ ភិក្ខុវេ

បុព្វេ អននុស្សតេសុ ធម្មេសុ ចក្កំ ឧទាហរណ៍ ញាណំ

ឧទាហរណ៍ បញ្ញា ឧទាហរណ៍ វិជ្ជា ឧទាហរណ៍ អាណាគោ

ឧទាហរណ៍ ។ ឥទំ ទុក្ខនិរោធតកាមិនី បដិបទា អរិយ-

សច្ចន្តិ មេ ភិក្ខុវេ បុព្វេ អននុស្សតេសុ ធម្មេសុ

ចក្កំ ឧទាហរណ៍ ញាណំ ឧទាហរណ៍ បញ្ញា ឧទាហរណ៍

វិជ្ជា ឧទាហរណ៍ អាណាគោ ឧទាហរណ៍ ។ តំ ខេ បដិទំ

ទុក្ខនិរោធតកាមិនី បដិបទា អរិយសច្ចំ ភាវេតព្វន្តិ

មេ ភិក្ខុវេ ។ បេ ។ ភាវិតន្តិ មេ ភិក្ខុវេ បុព្វេ

មហាខន្ធកៈ ធម្មចក្កប្បវត្តនសូត្រ ញាណមានបីប្រការ

កើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់ត-
 ថាគតក្នុងធម៌ទាំងឡាយ ដែលតថាគតមិនដែលបានឮ ក្នុងកាលពីមុនមកថា
 និព្វានធម៌ជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនេះ ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដូច្នោះឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគតថា និព្វានធម៌ជា
 ទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលគួរធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្កកើតឡើងហើយ ញាណ
 កើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្លឺកើត
 ឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបាន
 ឮក្នុងកាលពីមុនមកថា និព្វានធម៌ជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា
 អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ចក្កកើតឡើងហើយ ញាណកើតឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជា
 កើតឡើងហើយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយ
 ដែលតថាគតមិនដែលបានឮ ក្នុងកាលពីមុនមកថា សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វ
 ឲ្យដល់នូវនិព្វាននេះឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដូច្នោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ពន្លឺកើតឡើងហើយ ដល់តថាគតថា សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វឲ្យ
 ដល់និព្វានជាទីរលត់នៃកងទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គល
 គួរចម្រើន ។ បេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្កកើតឡើងហើយ ញាណកើត

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អនុស្សតេសុ ធម្មេសុ ចក្កំ ឧទថាទិ ញាណំ
ឧទថាទិ បញ្ញា ឧទថាទិ វិជ្ជា ឧទថាទិ អាណោកោ
ឧទថាទិ ។

[១៦] យាវកីវញ្ច មេ ភិក្ខុវេ ឥមេសុ ចត្វុសុ
អរិយសច្ចេសុ ឯវន្តិបរិវន្តំ ទ្វាទសាការំ យថាក្ខតំ ញា-
ណានុស្សនំ ន សុរិសុទ្ធិំ អហោសិ នេវ តាវាហំ ភិក្ខុវេ
សនេវកេ លោកេ សមារកេ សព្រហ្មកេ សស្សម-
ណាព្រាហ្មណិយា បដាយ សនេវមនុស្សាយ អនុត្តរំ
សម្មាសម្ពោធិ អភិសម្ពុទ្ធា^(១) បច្ចុញ្ញាសី ។ យតោ ច
ខោ មេ ភិក្ខុវេ ឥមេសុ ចត្វុសុ អរិយសច្ចេសុ ឯវន្តិ-
បរិវន្តំ ទ្វាទសាការំ យថាក្ខតំ ញាណានុស្សនំ សុរិសុទ្ធិំ
អហោសិ អថាហំ ភិក្ខុវេ សនេវកេ លោកេ សមា-
រកេ សព្រហ្មកេ សស្សមណាព្រាហ្មណិយា បដាយ
សនេវមនុស្សាយ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិ អភិសម្ពុទ្ធា
បច្ចុញ្ញាសី ។ ញាណាញ បន មេ ទស្សនំ ឧទថាទិ

១ ម. ឱ. អភិសម្ពុទ្ធាតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ឡើងហើយ បញ្ញាកើតឡើងហើយ វិជ្ជាកើតឡើងហើយ ពន្ធិកើតឡើង
ហើយ ដល់តថាគត ក្នុងធម៌ទាំងឡាយដែលតថាគតមិនដែលបានឮ ក្នុង
កាលពីមុនមកថា សេចក្តីប្រតិបត្តិនាំសត្វឲ្យដល់នូវនិព្វានជាទីរលត់នៃកង
ទុក្ខនោះឯង ឈ្មោះថា អរិយសច្ច ដែលបុគ្គលបានចម្រើនហើយ ។

[១៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ញាណទស្សនៈ
(ការដឹងការឃើញ) តាមពិត មានបរិវដ្តៈ ៣ មានអាការៈ ១២ យ៉ាង
នេះ ក្នុងអរិយសច្ចទាំងឡាយ ៤ នេះរបស់តថាគត នៅមិនទាន់បរិសុទ្ធ
ត្រឹមណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតក៏មិនទាន់ប្តេជ្ញាខ្លួនថា ជាអ្នក
ត្រាស់ដឹងចំពោះនូវសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកព្រមទាំង
ទេវលោក មារលោកនិងព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណ-
ព្រាហ្មណ៍ ទេវតានិងមនុស្សត្រឹមនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ម្យ៉ាងទៀត ញាណទស្សនៈ តាមពិត មានបរិវដ្តៈ ៣ មានអាការៈ ១២
យ៉ាងនេះ ក្នុងអរិយសច្ចទាំងឡាយ ៤ នេះរបស់តថាគតបរិសុទ្ធហើយ ក្នុង
កាលណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបតថាគតប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកត្រាស់ដឹង
ចំពោះនូវសម្មាសម្ពោធិញ្ញាណដ៏ប្រសើរ ក្នុងលោកព្រមទាំងទេវលោក
មារលោក ព្រហ្មលោក ក្នុងពពួកសត្វ ព្រមទាំងសមណព្រាហ្មណ៍
ទេវតានិងមនុស្ស ក្នុងកាលនោះ ។ ម្យ៉ាងទៀត ទស្សនកិច្ចគឺ
ការដឹង កើតឡើងដល់តថាគតថា វិមុត្តិ (គឺអរហត្តផល) របស់តថាគត

មហាខន្ធកេ ពុទ្ធខទានកោណ្ឌញ្ញាទិធម្មចក្កំ

អកុប្បា មេ វិមុត្តិ^(១) អយមន្តិមា ជាតិ នត្តិទានិ បុនព្ព-
រោតិ^(២) ឥមស្មិញ្ចា បន វេយ្យាករណស្មី ភញ្ញមារេ
អាយស្មតោ កោណ្ឌញ្ញស្ស វិវដំ វីតមសំ ធម្មចក្កំ ខុទ-
ទានិ យន្តិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។

[១៧] បវត្តិតេ ច ភកវតា ធម្មចក្កេ ភុម្មា ទេវា
សទ្ធមនុស្សាវេសុំ ឯតម្កកវតា ពារាណសិយំ ឥសិប-
តនេ មិកទាយេ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ អប្បដិវត្តិយំ
សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវេន វា មារេន វា
ព្រហ្មណ វា កេនចិ វា លោកស្មិន្តិ ។ ភុម្មានំ ទេវានំ
សទ្ធិំ សុត្វា ចាតុម្មហារាជិកា ទេវា សទ្ធមនុស្សាវេសុំ ។

១ អម្ពាភំ បោត្តកំ បេបេត្វា សព្វត្ថ ចេតោវិមុត្តិទិ បាហោ ទិស្សតិ ។ សោ ន យុជ្ជតិ ។
កស្មា ។ ន កេវលំ ចេតោវិមុត្តិ ឥធម អធិប្បេតា បញ្ញា វិមុត្តិបិ ឥធម គហិតា ។ ២ ឥតោ បរំ
ឥទមវោច ភគវា អត្តមនា បញ្ជាវគ្គិយា ភិក្ខុ ភគវតោ ភាសិតំ អភិនន្ទន្តីតិ ឱរោបិយបោ-
ត្តកេ អាគតំ ។ អញ្ញត្ថ បន ន ទិស្សតិ ។ អនត្តលក្ខណសុត្តន្តេ បន សព្វត្ថ ទិស្សតិ ។
តតិយសារត្ថទីបនីយម្បិ ឥមស្មី សុត្តន្តេ អវណ្ណេត្វា អនត្តលក្ខណសុត្តន្តេ វណ្ណិតំ ។ អាទិត្ត-
បរិយាយេ បន សព្វត្ថ ន ទិស្សតិ ។ ឥមស្មី ច អាទិត្តបរិយាយេ ច អវចនេ អនត្តលក្ខណ-
សុត្តន្តេ ច វចនេ ការណំ បរិយេសិតព្ធិ ។

មហាខន្ធកៈ ពុទ្ធខទាននិងធម្មចក្ករបស់ពួកព្រះថេរៈមានកោណ្ឌញ្ញៈជាដើម

មិនកម្រើកឡើយ ជាតិនេះផុតត្រឹមនេះហើយ តពីនេះទៅ ភពថ្មីមិន
មានឡើយ ។ ក៏កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ កំពុងសំដែងនូវវេយ្យា-
ករណ៍នេះ ធម្មចក្ក^(១) (ភ្នែកឃើញធម៌) ដ៏ប្រាសចាកជួលីគឺរាគាទិក្ខិលេស
ប្រាសចាកមន្ទិល (គឺទិដ្ឋិនិងវិចិក្ខា) បានកើតឡើងដល់កោណ្ឌញ្ញកិក្ខុដ៏
មានអាយុថា ធម្មជាតណាមួយដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំង
អស់នោះ ក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។

[១៧] ក៏កាលបើព្រះធម្មចក្ក ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រព្រឹត្ត
ទៅ (គឺទ្រង់សំដែងដូចគេបង្វិល) (យ៉ាងនេះ) ហើយ កុម្មទេវតាទាំងឡាយ
បន្តិចនូវសូរសព្ទថា ព្រះធម្មចក្កហ្នឹងមិនមានចក្កដទៃក្រៃលែងជាង ទោះបី
សមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី ជនឯណានីមួយ
ក្តី ក្នុងលោក មិនអាចបដិវត្ត (កែប្រែ) បានឡើយ (ឥឡូវ) ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានហើយ ក្នុងឥសិបតនមិតទាយវន ជិត
ក្រុងពារាណសី ។ ទេវតានៅក្នុងស្ថានចាតុម្មហារាជិកៈទាំងឡាយព្រ
សំឡេងរបស់កុម្មទេវតាទាំងឡាយហើយក៏បន្តិចនូវសំឡេង (ថាដូចគ្នា) ។

១ សារត្តទីបន្តីដីកាថា ធម្មចក្កនោះ បានខាងមគ្គ ៣ ខាងក្រោម គឺសោតាបត្តិមគ្គ ១ សក-
ទាតាមិមគ្គ ១ អនាតាមិមគ្គ ១ តែក្នុងអង្គកថា ធម្មចក្កថា ធម្មចក្កក្នុងទីនេះ សំដៅយកសោតា-
បត្តិមគ្គតែម្យ៉ាង ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ចាតុម្ពហារាជិកានំ ទេវានំ សទ្ធិំ សុត្វា តាវត្តីសា ទេវា
 សទ្ធិមនុស្សាវេសុំ ។ បេ ។ យាមា ទេវា... តុសិតា ទេវា
 ... ជិម្ពានវតី ទេវា... បរជិម្ពិតវសវត្តី ទេវា... ព្រហ្មកា-
 យិកា ទេវា សទ្ធិមនុស្សាវេសុំ ។ ឯតម្ពកវតា ពារាណា-
 សិយំ ឥសិបតនេ មិកនាយេ អនុត្តរំ ធម្មចក្កំ បវត្តិតំ
 អប្បជិវត្តិយំ សមណោ វា ព្រាហ្មណោ វា ទេវេន វា
 មារេន វា ព្រហ្មេន វា កេនចិ វា លោកស្មិនិ ។ ឥតិហ
 តេន ខណោ^(១) តេន មុហុត្តេន យាវ ព្រហ្មលោកា
 សទ្ធា អព្ពក្កច្ឆិ ។ អយព្វា ទសសហស្សី លោកជាតុ
 សង្កម្មិ សម្បកម្មិ សម្បវេធិ ។ អប្បមាលោ ច ឧទ្ធា-
 រោ ឱកាសោ លោកេ ចាតុវហោសិ អតិក្កម្ម ទេវានំ
 ទេវានុការំ^(២) ។ អថខោ ភកវា ឧទានំ^(៣) ឧទានេសិ
 អញ្ញាសិ វត កោ កោណ្ឌញ្ញោ អញ្ញាសិ វត កោ កោ-
 ណ្ឌញ្ញាតិ ។ ឥតិហិទំ អាយស្មតោ កោណ្ឌញ្ញស្ស
 អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញោ ត្រូវ^(៤) ជាមំ អហោសិ ។

១ ឥតោ បរំ ឱ.ម. បោត្តកេសុ តេន លយេនាតិ អត្ថិ ។ ២ យេភុយ្យេន ឥតិសទ្ធា បក្ខិក្កោ ។
 សោ សមាបន្នោ ទដ្ឋព្វោ ។ ៣ ឱ. ម. ឥមំ ឧទានំ ។ ៤ ឱ. ម. អញ្ញាតកោណ្ឌញ្ញោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទេវតានៅក្នុងស្ថានតាវត្តិឱ្យទាំងឡាយ ឮសំឡេងរបស់ចាតុម្មហារាជិកៈ ទេ
 វតាទាំងឡាយហើយក៏បន្លឺនូវសំឡេង (ថាដូចគ្នា) ។ បេ ។ ទេវតានៅក្នុងស្ថាន
 យាមទាំងឡាយ ទេវតានៅក្នុងស្ថានតុសិតទាំងឡាយ... ទេវតានៅក្នុង
 ស្ថាននិម្មានរតីទាំងឡាយ... ទេវតានៅក្នុងស្ថានបរនិម្មិតវសវត្តិទាំងឡាយ...
 ទេវតាដែលរាប់ក្នុងពពួកនៃព្រហ្មទាំងឡាយក៏បន្លឺនូវសូរសព្ទថា ព្រះធម្ម-
 ចក្កហ្នឹងមិនមានចក្កដទៃក្រៃលែងជាង ទោះបីសមណៈក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី
 ទេវតាក្តី មារក្តី ព្រហ្មក្តី ជនឯណានីមួយក្តី ក្នុងលោកមិនអាចនឹងឲ្យ
 ប្រព្រឹត្តទៅបានឡើយ (ឥឡូវ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ
 បានហើយ ក្នុងឥសិបតនមិតទាយវន ជិតក្រុងពារាណសី ។ សំឡេង
 (កងរំពង) ក៏លាន់ឮឡើងទៅដរាបដល់ព្រហ្មលោកក្នុងខណៈនោះ ក្នុងមួយ
 រំពេចនោះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។ រីឯលោកធាតុទាំងមួយហ្នឹងនេះ ក៏កក្រើក
 រំពើកញាប់ញ័រ ។ ទាំងពន្លឺភ្លឺជំទូលាយប្រមាណមិនបានកន្លងលើសអានុ-
 ភាពរបស់ទេវតាទាំងឡាយ ក៏កើតប្រាកដឡើងក្នុងលោក ។ លំដាប់
 នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្លឺនូវឧទានវាចាថា អើហ្ន៎ កោណ្ឌញ្ញៈ
 បានត្រាស់ដឹងពិតហើយ អើហ្ន៎ កោណ្ឌញ្ញៈបានត្រាស់ដឹងពិតហើយ ។
 ព្រោះហេតុនោះពាក្យថា អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈនេះឯង ក៏បានជាប់ជានាម
 របស់ព្រះកោណ្ឌញ្ញកិក្ខុដ៏មានអាយុ ។

មហាខន្ធកេ កោណ្ឌញ្ញាទីនំ ធម្មចក្កំ

[១៨] អថខោ អាយស្មា អញ្ញាកោណ្ឌាញ្ញោ ទិដ្ឋ-
 ធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោកាទ្បធម្មោ តិណ្ណាវិ-
 ចិត្តិច្ឆោ វិតតកចំកថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ អបរយ្យចូយោ
 សត្តុ សាសនេ ភកវន្តំ ឯតទវោច លកេយ្យាហំ ភន្តេ
 ភកវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លកេយ្យំ ឧបសម្បទន្តិ ។
 ឯហិ ភិក្ខុតិ ភកវា អវោច ស្វាភ្នាតោ ធម្មោ^(១) ចរ
 ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ
 តស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

[១៩] អថខោ ភកវា តទវសេសេ ភិក្ខុ ធម្មិយា ក-
 ថាយ ឱវទិ អនុសាសិ ។ អថខោ អាយស្មតោ
 ច វប្បស្ស អាយស្មតោ ច កទ្ធិយស្ស ភកវតា
 ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមាណំ អនុសាសិយ-
 មាណំ វិវជំ វិតមលំ ធម្មចក្កំ ឧទចាទិ
 យន្តិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។

១ ស្វាភ្នាតេ ធម្មេតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ ធម្មចក្ខុរបស់ពួកព្រះថេរៈមានអញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈជាដើម

[១៨] គ្រានោះ ព្រះអញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈដ៏មានអាយុ បានឃើញអរិយ-
សច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌
ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ធ្វើផុតសេចក្តីសង្ស័យ
ហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីជឿងឆ្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីភ្ញៀវក្លា មិន
បាច់ជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏
មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គគួរបាន
នូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ
ដ៏មានជោគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយមានព្រះពុទ្ធ-
ដីកាថា សាសនធម៌តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយ-
ធម៌ ដើម្បីនឹងធ្វើនូវនិព្វានជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ ព្រះពុទ្ធ-
ដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈដ៏មានអាយុនោះ ។

[១៩] លំដាប់តទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពោលទូន្មានប្រៀន
ប្រដៅភិក្ខុដ៏សេស ក្រៅពីអញ្ញាកោណ្ឌញ្ញភិក្ខុនោះដោយធម្មីកថា ។
លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅដោយ
ធម្មីកថា ធម្មចក្ខុដ៏ប្រាសចាកជួលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់វប្ប-
ភិក្ខុដ៏មានអាយុផង ដល់ភិក្ខុយភិក្ខុដ៏មានអាយុផងថា ធម្មជាតណាមួយ
ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះក៏រលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។

វិនយបិដកេ មហារត្តោ

តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោកាធម្មា
តិណ្ណិវិចិត្តិច្ឆា វិភតកចំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរយ្យច្ច-
យា សត្តុ សាសនេ ភកវន្តំ ឯតទវោចំ លកេយ្យាម
មយំ ភន្តេ ភកវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លកេយ្យាម
ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខុវោតិ ភកវា អវោច ស្វា-
ក្ខាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស
អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧប-
សម្បទា អហោសិ ។ អថខោ ភកវា តទវសេសេ
ភិក្ខុ ជីហារភត្តោ^(១) ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ ។
យំ តយោ ភិក្ខុ បិណ្ណាយ ចរិត្វា អាហារន្តិ តេន
ឆព្វត្តោ យាបេតិ^(២) ។ អថខោ អាយស្មតោ ច
មហានាមស្ស អាយស្មតោ ច អស្សន្តិស្ស ភក-
វតា ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមាណំ អនុសាសិ-

១ តតោ បរំ ឱ. ម. បោត្តកេសុ ឥមិនា និហារនាតិ បាបទ្ធរយំ អត្ថិ ។ ២ ឆព្វត្តិយា
យាបេតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ភិក្ខុទាំងឡាយពីរអង្គគឺ វប្បៈនិងភទ្ទិយៈនោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌
 ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ
 បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ធ្លុងផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ
 ប្រាសចាកសេចក្តីជឿងច្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិនបាច់
 ជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយគួរបាន
 នូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ
 ដ៏មានជោគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយ
 ត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរ
 ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវនិព្វានជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខ ដោយ
 ប្រពៃចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់វប្បៈនិងភទ្ទិយៈភិក្ខុ
 ដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។ លំដាប់តទៅ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួល
 ភត្តវៃលភិក្ខុទាំងឡាយនាំមកអំពីស្រុកមកថ្វាយ ហើយទ្រង់ពោលទូន្មាន
 ប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយពីរអង្គគឺ មហានាមនិងអស្សជ្ជិ ក្រៅពីភិក្ខុ
 បីអង្គគឺ កោណ្ឌញ្ញៈ វប្បៈ ភទ្ទិយៈនោះដោយធម្មិកថា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបីអង្គ
 ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនាំមកនូវវត្ថុណា ៧សីទាំង ៦ អង្គ (គឺព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ១ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំង ៥) ក៏ញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយវត្ថុនោះ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងពោលទូន្មានប្រៀនប្រដៅដោយ

មហាខន្ធកេ កោណ្ឌញ្ញទីនំ ធម្មចក្កំ

យមាធានំ វិវដំ វិតមសំ ធម្មចក្កំ ឧទចាទិ យន្តិញ្ចំ

សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធងម្ពន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា

បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោកាទ្យធម្មា តិណ្ណវិចិតិញ្ចា

វិតតកចំកថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរហ្មច្ចយា សត្ត

សាសនេ ភកវន្តំ ឯតទរោចំ លកេយ្យាម មយំ ភន្តេ

ភកវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លកេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។

ឯថ ភិក្ខុរោតិ ភកវា អរោច ស្វាគ្ហាតោ ធម្មោ ចរថ

ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ

តេសំ អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

មហានាមៈ ធម្មចក្ករបស់ពួកព្រះថេរៈមានអញ្ញាកោណ្ឌញ្ញៈជាដើម

ធម្មិកថា ធម្មចក្កដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល បានកើតឡើងដល់
 មហានាមដ៏មានអាយុផង ដល់អស្សជ្ជិដ៏មានអាយុផងថា ធម្មជាតណា
 មួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ ក៏រលត់ទៅវិញជា
 ធម្មតា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពីរអង្គគឺ មហានាមនិងអស្សជ្ជិនោះ បានឃើញអ-
 រិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ច-
 ធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ
 ហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីជឿងច្ងល់ហើយ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លា មិន
 បាច់ជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះបរមសាស្តា ទើបក្រាបទូល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គទាំង-
 ឡាយគួរបាននូវបព្វជ្ជា គួរបាននូវឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ។ ព្រះដ៏មានជោគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ
 ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌ តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំង-
 ឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវនិព្វានជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខ
 ដោយប្រពៃចុះ ។ ព្រះពុទ្ធវាចានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់មហានាម
 និងអស្សជ្ជិដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[២០] អថខោ ភកវា បញ្ចវគ្គិយេ ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
 រូបំ ភិក្ខុវេ អនត្តា ។ រូបញ្ច ហិទំ ភិក្ខុវេ អត្តា អភ-
 វិស្ស ណ យិទំ រូបំ អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ លព្ពេថ ច
 រូបេ ឯវំ មេ រូបំ ហោតុ ឯវំ មេ រូបំ មា អហោសីតិ ។
 យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ រូបំ អនត្តា តស្មា រូបំ អាពាធា-
 យ សំវត្តតិ ណ ច លព្ពតិ រូបេ ឯវំ មេ រូបំ ហោតុ
 ឯវំ មេ រូបំ មា អហោសីតិ ។ វេទនា អនត្តា^(១) ។
 វេទនា ច ហិទំ ភិក្ខុវេ អត្តា អភវិស្ស ណយិទំ វេទនា
 អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ លព្ពេថ ច វេទនាយ ឯវំ មេ
 វេទនា ហោតុ ឯវំ មេ វេទនា មា អហោសីតិ ។
 យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ វេទនា អនត្តា តស្មា វេទនា
 អាពាធាយ សំវត្តតិ ណ ច លព្ពតិ វេទនាយ ឯវំ មេ

១ វេទនា ភិក្ខុវេ អនត្តាតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[២០] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅបញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុ ទាំងឡាយមកហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រូប គឺរាងកាយជា អនត្តាមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ^១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិន ណាបើរូបនេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន រូបនេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីអា- ពាធគឺជំងឺតម្កាត់ឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងរូបថា សូមឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ រូបជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះបានជារូបចេះ តែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវអំណាច) ក្នុង រូបថា សូមឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យរូបរបស់អញយ៉ាងនេះ ឡើយ ។ វេទនាមិនមែនជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណា បើវេទនានេះជារបស់ខ្លួនពិតមែន វេទនានេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្ត ទៅដើម្បីអាពាធឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុង វេទនាថា សូមឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវេទនារបស់អញ យ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនាជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះ ហេតុនោះ បានជាវេទនាចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គល មិនបាន (នូវអំណាច) ក្នុងវេទនាថា សូមឲ្យវេទនារបស់អញ យ៉ាងនេះទៅ

១ ក្នុងដីកាថា រូបំ អនត្តា រូបមិនមែនជារបស់ខ្លួននោះ សេចក្តីថា រូបមិនប្រព្រឹត្តទៅក្នុង អំណាចចិត្ត ១ មិនមានម្ចាស់ ១ សោះសូន្យ ១ ជាសត្រូវនឹងចិត្ត ១ ។

មហាខន្ធកេ អនត្តលក្ខណសុត្តអនត្តកថា

វេទនា ហោតុ ឯវំ មេ វេទនា មា អហោសីតិ ។ សញ្ញា^(១)
អនត្តា ។ សញ្ញា ច ហិទំ ភិក្ខុវេ អត្តា អភវិស្សុ ន
យិទំ សញ្ញា អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ ។ លព្ពេថ ច
សញ្ញាយ ឯវំ មេ សញ្ញា ហោតុ ឯវំ មេ សញ្ញា មា
អហោសីតិ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ សញ្ញា អនត្តា
តស្មា សញ្ញា អាពាធាយ សំវត្តតិ ន ច លព្ពតិ
សញ្ញាយ ឯវំ មេ សញ្ញា ហោតុ ឯវំ មេ សញ្ញា មា
អហោសីតិ ។ សដ្ឋាវា^(២) អនត្តា ។ សដ្ឋាវា ច ហិទំ
ភិក្ខុវេ អត្តា អភវិស្សុសុ ន យិទំ សដ្ឋាវា អាពាធាយ
សំវត្តេយ្យុ លព្ពេថ ច សដ្ឋាវេសុ ឯវំ មេ សដ្ឋាវា ហោតុ
ឯវំ មេ សដ្ឋាវា មា អហោសុន្តិ ។ យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ
សដ្ឋាវា អនត្តា តស្មា សដ្ឋាវា អាពាធាយ សំវត្តន្តិ ន ច
លព្ពតិ សដ្ឋាវេសុ ឯវំ មេ សដ្ឋាវា ហោតុ ឯវំ មេ សដ្ឋាវា
មា អហោសុន្តិ ។ វិញ្ញាណំ^(៣) អនត្តា ។ វិញ្ញាណញ្ច

១-២-៣ ឥតោ បរំ ភិក្ខុវេតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ អនត្តលក្ខណសូត្រ អនត្តកថា

សូមកុំឲ្យវេទនារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ សញ្ញាមិនមែន
 ជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើសញ្ញានេះជា
 របស់ខ្លួនពិតមែន សញ្ញានេះក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ ។
 ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងសញ្ញាថា សូមឲ្យសញ្ញា
 របស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សញ្ញាជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះ បានជា
 សញ្ញាចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវអំ-
 ណាច) ក្នុងសញ្ញាថា សូមឲ្យសញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យ
 សញ្ញារបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ សង្ខារទាំងឡាយមិនមែនជារបស់ខ្លួន
 ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើសង្ខារទាំងឡាយនេះជា
 របស់ខ្លួនពិតមែន សង្ខារទាំងឡាយនេះ ក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ
 ឡើយ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយថា
 សូមឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យសង្ខារទាំង-
 ឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ខារទាំង-
 ឡាយជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ខារទាំងឡាយចេះតែ
 ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវអំណាច)
 ក្នុងសង្ខារទាំងឡាយថា សូមឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ
 សូមកុំឲ្យសង្ខារទាំងឡាយរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។ វិញ្ញាណមិនមែន

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ហិំ ភិក្ខុវេ អត្តា អភិវិស្ស ណ យិំ វិញ្ញាណំ
 អាពាធាយ សំវត្តេយ្យ លព្ពេន ច វិញ្ញាណោ ឯវំ មេ
 វិញ្ញាណំ ហោតុ ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ មា អហោសីតិ ។
 យស្មា ច ខោ ភិក្ខុវេ វិញ្ញាណំ អនត្តា តស្មា វិញ្ញាណំ
 អាពាធាយ សំវត្តតិ ណ ច លព្ពតិ វិញ្ញាណោ ឯវំ មេ
 វិញ្ញាណំ ហោតុ ឯវំ មេ វិញ្ញាណំ មា អហោសីតិ ។

[២១] តំ កី មញ្ញថ ភិក្ខុវេ រូបំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតិ ។
 អនិច្ចំ ភន្តេ ។ យំ បដានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ ។
 ទុក្ខំ ភន្តេ ។ យំ បដានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ កល្លំ ទុ
 តំ សមនុបស្សិតុំ ឯតំ មម ឯសោហាមស្មិ ឯសោ មេ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ជារបស់ខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនណាបើវិញ្ញាណនេះ
 ជារបស់ខ្លួនពិតមែន វិញ្ញាណនេះ ក៏មិនគប្បីប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធឡើយ
 ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលគប្បីបាន (នូវអំណាច) ក្នុងវិញ្ញាណថា សូមឲ្យវិញ្ញាណ
 របស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វិញ្ញាណជាអនត្តាពិតមែន ព្រោះហេតុនោះ បានជា
 វិញ្ញាណចេះតែប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីអាពាធ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលមិនបាន (នូវ
 អំណាច) ក្នុងវិញ្ញាណថា សូមឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះទៅ សូមកុំ
 ឲ្យវិញ្ញាណរបស់អញយ៉ាងនេះឡើយ ។

[២១] ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយ សំគាល់នូវសេចក្តីនោះថាដូចម្តេច រូបទៀង ឬមិនទៀង ។
 បញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន រូបមិន
 ទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះ
 ជាទុក្ខ ឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះ
 ជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ
 មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នុ៎ះថា

មហាខន្ធកេ អនក្កលក្ខណសុត្តអនិច្ចកថា

អត្តាតិ ។ ឆោ ហោតំ កន្តេ ។ វេទនា និច្ចា វា អនិច្ចា
 វាតិ^(១) ។ អនិច្ចា កន្តេ ។ យំ បណានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ សុខំ
 វាតិ ។ ទុក្ខំ កន្តេ ។ យំ បណានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាមធម្មំ
 កល្យំ ទុ តំ សមនុបស្សិតុំ ឯតំ មម ឯសោហាមស្មិ
 ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ ឆោ ហោតំ កន្តេ ។ សញ្ញា និច្ចា វា
 អនិច្ចា វាតិ ។ អនិច្ចា កន្តេ ។ យំ បណានិច្ចំ ទុក្ខំ វា តំ
 សុខំ វាតិ ។ ទុក្ខំ កន្តេ ។ យំ បណានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិណាម-
 ធម្មំ កល្យំ ទុ តំ សមនុបស្សិតុំ ឯតំ មម ឯសោហាមស្មិ

១ វេទនាទីសុ បទេសុ តំ កី មញ្ញថ ភិក្ខុវេតិ វេទនា ភិក្ខុវេតិ បាហោ កត្តចិ បោត្តកេ

ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ អនត្តលក្ខណសូត្រ អនិច្ចកថា

នុ៎ះរបស់អញ នុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។ ព្រះបរមសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់សួរថា វេទនាទៀង ឬមិនទៀង^១ ។ បញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វេទនាមិនទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជា ធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុ៎ះរបស់អញ នុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា សញ្ញាទៀង ឬមិនទៀង ។ បញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សញ្ញាមិនទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវ

១ គម្ពីរខ្លះឃើញមានពាក្យសួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសំគាល់នូវសេចក្តីនោះថាដូចម្តេច គ្រប់ ។ បទ តាំងពីវេទនាជាដើម រហូតដល់វិញ្ញាណជាទីបំផុត គម្ពីរខ្លះឃើញមានតែពាក្យថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេទនា... ដូច្នោះក៏មាន ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ ឆោ ហោតំ ភន្តេ ។ សដ្ឋារា និច្ចា វា
 អនិច្ចា វាតិ ។ អនិច្ចា ភន្តេ ។ យំ បណានិច្ចំ ទុក្ខំ វា
 តំ សុខំ វាតិ ។ ទុក្ខំ ភន្តេ ។ យំ បណានិច្ចំ ទុក្ខំ វិបរិ-
 ណាមធម្មំ កល្យំ ទុ តំ សមនុបស្សិតំ ឯតំ មម ឯសោ-
 ហាមស្មិ ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ ឆោ ហោតំ ភន្តេ ។ វិញ្ញា-
 ណំ និច្ចំ វា អនិច្ចំ វាតិ ។ អនិច្ចំ ភន្តេ ។ យំ បណានិច្ចំ
 ទុក្ខំ វា តំ សុខំ វាតិ ។ ទុក្ខំ ភន្តេ ។ យំ បណានិច្ចំ ទុក្ខំ
 វិបរិណាមធម្មំ កល្យំ ទុ តំ សមនុបស្សិតំ ឯតំ មម
 ឯសោហាមស្មិ ឯសោ មេ អត្តាតិ ។ ឆោ ហោតំ ភន្តេ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

របស់នោះថា នុ៎ះរបស់អញ នុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា សង្ខារទាំងឡាយទៀង ឬមិនទៀង ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សង្ខារទាំងឡាយមិនទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុ៎ះរបស់អញនុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញយ៉ាងនោះទេ ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់សួរថា វិញ្ញាណទៀង ឬមិនទៀង ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន វិញ្ញាណមិនទៀងទេ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង របស់នោះជាទុក្ខ ឬជាសុខ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន របស់នោះជាទុក្ខ ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ក៏របស់ណាដែលមិនទៀង ដែលជាទុក្ខ មានសេចក្តីប្រែប្រួលជាធម្មតា គួរឬ ដើម្បីនឹងយល់ឃើញនូវរបស់នោះថា នុ៎ះរបស់អញ នុ៎ះជាអញ នុ៎ះជាខ្លួនអញ ។ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មិនគួរដើម្បីនឹងយល់ឃើញ យ៉ាងនោះទេ ។

មហាខន្ធកេ អនត្តលក្ខណសុត្តយថាភូតញ្ញាណទស្សនំ

[២២] តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ យដ្ឋិញ្ចិ រូបំ អតីតាណា-
 កតប្បច្ចុប្បន្នំ អជ្ឈត្តំ វា ពហិទ្ធា វា ឱទ្ធហិកំ វា
 សុខុមំ វា ហីនំ វា បណីតំ វា យំ ទូរេ វា សន្តិកេ
 វា សព្វំ រូបំ នេតំ មម នេសោហាមស្មិ ន មេសោ
 អត្តាតិ ឯវមេតំ^(១) យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ ។
 យា កាចិ វេទនា អតីតាណាកតប្បច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តា
 វា ពហិទ្ធា វា ឱទ្ធហិកា វា សុខុមា វា ហីនា វា
 បណីតា វា យា ទូរេ វា សន្តិកេ វា សព្វា វេទនា នេតំ
 មម នេសោហាមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ យថា-
 ភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ ។ យា កាចិ សញ្ញា អតីតា-
 ណាកតប្បច្ចុប្បន្នា អជ្ឈត្តា វា ពហិទ្ធា វា ឱទ្ធហិកា វា
 សុខុមា វា ហីនា វា បណីតា វា យា ទូរេ វា
 សន្តិកេ វា សព្វា សញ្ញា នេតំ មម នេសោហាមស្មិ
 ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ យថាភូតំ សម្មប្បញ្ញាយ

១ ឯវមេតំ ខោតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ អនត្តលក្ខណសូត្រ ការដឹងនិងការឃើញដោយគួរដល់ពិត

[២២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះហេតុនោះ ក្នុងលោកនេះ រូប
ឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី
គ្រាតគ្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី រូបណាដែលមានក្នុងទី
ឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី រូបទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជារូប (ប៉ុណ្ណោះឯង)
អ្នកទាំងឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិត
យ៉ាងនេះដូច្នោះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជា
ខ្លួនរបស់អញឡើយ ។ វេទនាឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុ-
ប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រាតគ្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី
វេទនាណាដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី ក្នុងទីជិតក្តី វេទនាទាំងអស់នោះក៏
គ្រាន់តែជាវេទនា (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ
ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នោះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ
នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ ។ សញ្ញាឯណា
មួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រាត-
គ្រាតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី សញ្ញាណាដែលមានក្នុងទីឆ្ងាយក្តី
ក្នុងទីជិតក្តី សញ្ញាទាំងអស់នោះ ក៏គ្រាន់តែជាសញ្ញា (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នក
ទាំងឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាង
នេះដូច្នោះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួន

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ទដ្ឋព្វំ ។ យេ កេចិ សង្ខារា អតីតាណាតតប្បច្ចុប្បន្នា
 អដ្ឋត្តា វា ពហិទ្ធា វា ឱទ្យុរិកា វា សុខុមា វា
 ហីនា វា បណ្ឌិតា វា យេ ទូរេ វា សន្តិកេ វា សព្វេ
 សង្ខារា នេតំ មម នេសោហាមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ
 ឯវមេតំ យថាក្ខតំ សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ ។ យន្តិញ្ចិ
 វិញ្ញាណំ អតីតាណាតតប្បច្ចុប្បន្នំ អដ្ឋត្តំ វា ពហិទ្ធា
 វា ឱទ្យុរិកំ វា សុខុមំ វា ហីនំ វា បណ្ឌិតំ វា
 យំ ទូរេ វា សន្តិកេ វា សព្វំ វិញ្ញាណំ នេតំ មម
 នេសោហាមស្មិ ន មេសោ អត្តាតិ ឯវមេតំ យថាក្ខតំ
 សម្មប្បញ្ញាយ ទដ្ឋព្វំ ។

[២៣] ឯវំ បស្សំ ភិក្ខុវេ សុតវា អរិយស្សាវកោ
 រូបស្មីបិ និព្វិន្ទតិ វេទនាយបិ និព្វិន្ទតិ សញ្ញាយបិ
 និព្វិន្ទតិ សង្ខារេសុបិ និព្វិន្ទតិ វិញ្ញាណស្មីបិ និព្វិន្ទតិ
 និព្វិន្ទំ វិវដ្តតិ វិវាតា វិមុច្ចតិ វិមុត្តស្មី វិមុត្តមិតិ^(១)

១ វិមុត្តម្ហីបិ បាហោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

របស់អញឡើយ ។ សង្ខារទាំងឡាយឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី សង្ខារទាំងឡាយណាដែលមានក្នុងទីពឹងក្តី ក្នុងទីជិតក្តី សង្ខារទាំងឡាយទាំងអស់នោះ ក៏គ្រាន់តែជាសង្ខារ (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះ ដូច្នោះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ ។ វិញ្ញាណឯណាមួយជាអតីតក្តី ជាអនាគតក្តី ជាបច្ចុប្បន្នក្តី ខាងក្នុងក្តី ខាងក្រៅក្តី គ្រោតគ្រោតក្តី ល្អិតក្តី ថោកទាបក្តី ឧត្តមក្តី វិញ្ញាណណា ដែលមានក្នុងទីពឹងក្តី ក្នុងទីជិតក្តី វិញ្ញាណទាំងអស់នោះក៏គ្រាន់តែជាវិញ្ញាណ (ប៉ុណ្ណោះឯង) អ្នកទាំងឡាយគួរឃើញនូវសេចក្តីនុ៎ះ ដោយប្រាជ្ញាដ៏ល្អ តាមសេចក្តីពិតយ៉ាងនេះដូច្នោះថា នុ៎ះមិនមែនរបស់អញ នុ៎ះមិនមែនជាអញ នុ៎ះមិនមែនជាខ្លួនរបស់អញឡើយ ។

[២៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកបានស្តាប់ហើយយល់ឃើញយ៉ាងនេះ ក៏នឿយណាយក្នុងរូបផង នឿយណាយក្នុងវេទនាផង នឿយណាយក្នុងសញ្ញាផង នឿយណាយក្នុងសង្ខារទាំងឡាយផង នឿយណាយក្នុងវិញ្ញាណផង កាលបើនឿយណាយ (យ៉ាងនេះហើយ) ក៏ប្រាសចាកតម្រេក ចិត្តក៏ផុតស្រឡះ (ចាកអាសវៈ) ព្រោះកិរិយាប្រាសចាកតម្រេក

មហាខន្ធកេ យសកុលបុត្តវត្ត

ញាណំ ហោតិ ទីណា ជាតិ រុសិតំ ព្រហ្មចរិយំ កតំ
ករណីយំ នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ បជាជាតីតិ ។

[២៤] ឥទមរោច ភកវា ។ អត្តមនា បញ្ចវគ្គិយា
ភិក្ខុ ភកវតោ កាសិតំ អភិនដ្ឋំ^(១) ។ ឥមស្មី ច បន
វេយ្យាករណស្មី កញ្ញមនេ បញ្ចវគ្គិយានំ ភិក្ខុនំ
អនុចាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិសុ ។ តេន ខោ
បន សមយេន ន លោកេ អរហន្តោ ហោន្តិ ។

បឋមភាណាវរំ

[២៥] តេន ខោ បន សមយេន ពារាណសិយំ
យសោ នាម កុលបុត្តោ សេដ្ឋិបុត្តោ សុខុមាលោ
ហោតិ ។ តស្ស តយោ ចាសាទា ហោន្តិ ឯកោ
ហោមន្តិកោ ឯកោ តិម្ហិកោ ឯកោ វស្សិកោ ។

១ អភិនន្ទន្តីតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងយសកុលបុត្រ

កាលដែលចិត្តផុតស្រឡះ (ចាកអាសាវៈ) ហើយ ញាណ (របស់អរិយសាវកនោះ) ក៏កើតឡើងប្រាកដថា ចិត្ត (របស់អញ) ផុតស្រឡះ (ចាកអាសាវៈ) ហើយ (អរិយសាវកនោះ) ក៏ដឹងច្បាស់ដូច្នោះថា ជាតិ (របស់អញ) អស់ហើយ មគ្គព្រហ្មចរិយធម៌ អញបាននៅរួចហើយ កិច្ចដែលគួរធ្វើអញក៏បានធ្វើរួចហើយ កិច្ចឯទៀតក្រៅពីនេះ មិនមាន (ដល់អញ) ឡើយ ។

[២២] ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់បានសំដែងនូវសូត្រនេះចប់ហើយ ។ បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏មានចិត្តត្រេកអររីករាយចំពោះភាសិតនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។ ក៏កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់កំពុងត្រាស់សំដែងនូវវេយ្យាករណ៍នេះ ចិត្តរបស់ភិក្ខុទាំង ៥ រូបបានរួចស្រឡះហើយចាកអាសាវៈទាំងឡាយ ព្រោះមិនប្រកាន់មាំ (ថាអញ ថាយើង) ឡើយ ។ ក្នុងសម័យនោះឯង មានព្រះអរហន្ត ៦ អង្គក្នុងលោកជាដំបូង (រាប់ទាំងព្រះដ៏មានព្រះភាគផង) ។

ចប់ បឋមភាណវៈ ។

[២៥] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងពារាណសីមានកុលបុត្រ (ម្នាក់) ឈ្មោះ យស ជាកូនសេដ្ឋីជាបុគ្គលចម្រើនដោយសេចក្តីសុខ ។ យសកុលបុត្រនោះ មានប្រាសាទ ៣ ប្រាសាទ ១ សម្រាប់នៅក្នុងរដូវរងារ ប្រាសាទ ១ សម្រាប់នៅក្នុងរដូវក្តៅ ប្រាសាទ ១ សម្រាប់នៅក្នុងរដូវភ្លៀង ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សោ វស្សិកេ ចាសានេ ចត្តារោ មាសេ និប្បុរិសេហិ
តុរិយេហិ បរិចារយមាដោ ន ហោដ្ឋាចាសានំ ឱកេ-
ហតិ ។ អថខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស បញ្ចហិ
កាមកុណេហិ សមប្បិតស្ស សមដ្ឋិតស្ស បរិចារយ-
មាណស្ស បដិកច្ចេវ និទ្ធា ឱក្កមិ បរិជនស្សបិ បច្ឆា
និទ្ធា ឱក្កមិ ។ សព្វរត្តិយោ ច តេលប្បដីទោ ឈា-
យតិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ បដិកច្ចេវ ប-
ពុដ្ឋិត្វា អទ្ធស សកំ បរិជនំ សុបន្តំ អញ្ញិស្សា កច្ចេ
វីលំ អញ្ញិស្សា កណ្ណោ មុទិដ្ឋំ អញ្ញិស្សា ឧវេ^(១) អាលម្ពំ
អញ្ញំ វិកេសិកំ អញ្ញំ វិទេទ្ធិកំ អញ្ញា^(២) វិប្បលបន្តិយោ
ហត្ថប្បត្តំ សុសានំ មញ្ញោ ។ ទិស្វាណស្ស អាទីនវោ ចាតុ-
រហោសិ និព្វិទាយ ចិត្តំ សណ្ឋាសិ ។ អថខោ យសោ
កុលបុត្តោ ឧទានំ ឧទានេសិ ឧបទ្ទតំ វត កោ ឧបស្សដ្ឋំ
វត កោតិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ សុវណ្ណាចាទុ-
កាយោ អាហេហិត្វា យេន និវេសនទ្ធាវំ តេនុបសដ្ឋមិ ។

១ ឱ. ម. កច្ចេ ។ ២ សព្វត្ថ ន ទិស្សតាយំ បោហោ អញ្ញត្រ មរម្មបោត្តកា ។ អយម្ពន
តំ អនុវត្តិត្វា សោធិតោតិ វេទិតព្វោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

យសកុលបុត្រនោះ មាតាបិតាឲ្យពួកអ្នកភ្លេងតូរ្យតន្ត្រីសុទ្ធសឹងតែស្រីឥត
 មានបុរសឡើយ ចាំបម្រើអស់កំណត់ ៤ ខែ ក្នុងប្រាសាទសម្រាប់នៅ
 ក្នុងរដូវភ្លៀង មិនដែលចុះមកកាន់ផ្ទះប្រាសាទខាងក្រោមទេ ។ គ្រានោះ
 យសកុលបុត្រឆ្លៀតស្តាប់ស្តល់ដោយកាមគុណទាំង ៥ កាលពួកស្រី
 កំពុងបម្រើ ក៏ដេកលក់ទៅជាមុន ឯជនជាបរិសទ្យក៏ដេកលក់ជាខាង
 ក្រោយ ។ រីឯប្រទីបដែលគេអុចទុកដោយប្រេងតែងឆេះបំភ្លឺទាល់ព្រឹក
 រាល់ ៗ យប់ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រភ្ញាក់ពីនិទ្រាមុនគេបានឃើញជន
 ជាបរិសទ្យរបស់ខ្លួនកំពុងដេកលក់ ស្រីខ្លះមានពិណនៅត្រង់ភ្លៀក ស្រី
 ខ្លះមានស្ករសម្តោរនៅត្រង់ក ស្រីខ្លះមានស្ករធំនៅក្បែរទ្រូង ស្រីខ្លះមាន
 សក់រំសាយ ស្រីខ្លះមានទឹកមាត់ហូរហៀរ ស្រីខ្លះកំពុងមមើ (យស-
 កុលបុត្របានឃើញជនជាបរិសទ្យរបស់ខ្លួន) ហាក់ដូចជាព្រៃស្នូសាន
 មកប្រាកដក្នុងកណ្តាប់ដៃ ។ យសកុលបុត្រនោះ លុះបានឃើញហើយ
 កើតសេចក្តីជិនឆ្មួនចិត្ត ក៏បិតនៅស៊ប់ក្នុងសេចក្តីនឿយណាយ ។ ទើបយស
 កុលបុត្របន្តិចនូវឧទានវាចា (ដោយសេចក្តីសង្វេគ) ថា ឱហ្ន៎ (ទីនេះ)
 ច្របូកច្របល់ណាស់តើ ឱហ្ន៎ (ទីនេះ) ដំពាក់វាក់វិនណាស់តើ ។ គ្រា
 នោះ យសកុលបុត្រពាក់ទ្រនាប់ជើងមាសដើរសំដៅទៅកាន់មាត់ទ្វារផ្ទះ ។

មហាខន្ធកេ យសកុលបុត្តវត្ត

អមនុស្សា ទ្វារំ វិរីសុ មា យសស្ស កុលបុត្តស្ស កោចិ
 អន្តរាយមកាសិ អការស្មា អនការិយំ បព្វជ្ជាយាតិ ។
 អថខោ យសោ កុលបុត្តោ យេន នករទ្វារំ តេនុបស-
 ង្គមិ ។ អមនុស្សា ទ្វារំ វិរីសុ មា យសស្ស កុលបុត្តស្ស
 កោចិ អន្តរាយមកាសិ អការស្មា អនការិយំ បព្វជ្ជា-
 យាតិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ យេន ឥសិបតនំ
 មិកទាយោ តេនុបសង្គមិ ។

[២៦] តេន ខោ បន សមយេន ភកវា វត្តិយា
 បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អន្លោកាសេ ចង្គមតិ ។
 អទ្ធសា ខោ ភកវា យសំ កុលបុត្តំ ទូរតោ វ អា-
 កច្ឆន្តំ ទិស្វាន ចង្គមា ឱរោហិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ
 និសីទិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ ភកវតោ
 អវិទូរេ ឧទានំ ឧទានេសិ ឧបទ្ទតំ វត កោ ឧបស្សដ្ឋំ
 វត កោតិ ។ អថខោ ភកវា យសំ កុលបុត្តំ ឯតន-
 វោច ឥទំ ខោ យស អនុបទ្ទតំ ឥទំ អនុបស្សដ្ឋំ

មហាខន្ធកៈ រឿងយសកុលបុត្រ

អមនុស្ស^១ ទាំងឡាយបើកទ្វារទុកដោយបំណងថា អ្នកណាមួយកុំធ្វើអន្តរាយក្នុងការចេញចាកផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការងារជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះរបស់យសកុលបុត្រឡើយ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រក៏ដើរតម្រង់ទៅកាន់ទ្វារព្រះនគរ ។ អមនុស្សទាំងឡាយបើកទ្វារទុកដោយបំណងថា អ្នកណាមួយកុំធ្វើអន្តរាយក្នុងការចេញចាកផ្ទះហើយ បួសក្នុងភាពនៃបុគ្គលមិនមានការងារ ជាប្រយោជន៍ដល់ផ្ទះរបស់យសកុលបុត្រឡើយ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្រក៏ដើរតម្រង់ទៅកាន់សិបតនមិគទាយវន ។

[២៦] សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តើនឡើងក្នុងសម័យព្រឹកព្រាងស្វាងរាត្រី ហើយទ្រង់ចង្រ្កមក្នុងទីវាល ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញយសកុលបុត្រដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះទ្រង់ឃើញហើយក៏យាងចេញអំពីកន្លែងចង្រ្កមហើយ គង់លើអាសនៈដែលគេក្រាលទុកស្រាប់ ។ គ្រានោះ យសកុលបុត្របន្លឺនូវឧទានវាចា (ដោយសេចក្តីសង្វេគ) ក្នុងទីជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ឱហ្ន៎ (ទីនុំ៖) ច្របូកច្របល់ណាស់តើ ឱហ្ន៎ (ទីនុំ៖) ជំពាក់វាក់វិនណាស់តើ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធជីកានេះនឹងយសកុលបុត្រថា ម្ចាស់យស ទីនេះឯង

១ អមនុស្ស សព្វនេះ ប្រែថា សត្វដែលមិនមែនជាមនុស្ស គឺទេវតា ចិសាច ។ ល ។ តែក្នុងទីនេះសំដៅសេចក្តីចំពោះទេវតា ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឯហិ យស និសីទ ធម្មំ តេ ទេសេស្សមីតិ ។
 អថខោ យសោ កុលបុត្តោ ឥទំ កិវ អនុបទ្ទតំ
 ឥទំ អនុបស្សដ្ឋន្តិ ហដ្ឋោ ឧទត្តោ សុវណ្ណាចារុកាហិ
 ឱពោហិត្វា យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 និសិទ្ធស្ស ខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស ភកវា អនុបុត្តិ-
 កមំ កថេសិ សេយ្យមីទំ ទានកមំ សីលកមំ សក្ក-
 កមំ កាមាទំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ ទេត្តម្មេ
 អាទិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភកវា អញ្ញាសិ
 យសំ កុលបុត្តំ កល្មចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិទីវរណាចិត្តំ ឧទក្ក-
 ចិត្តំ បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេ-
 សនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មក្កំ ។
 សេយ្យថាបិ ទាម សុទ្ធិំ វត្ថំ អបកតកាឡកំ សម្មទេវ
 រជនំ បដិក្កល្លោយ្យ ឯវមេវ យសស្ស កុលបុត្តស្ស

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មិនច្របូកច្របល់ ទីនេះមិនជំពាក់វាក់វិនទេ ម្ចាស់យស មកណោះ
 មកអង្គុយ (ឯណោះ) តថាគតនឹងសំដែងធម៌ដល់អ្នក ។ គ្រានោះ យស
 កុលបុត្រក៏រីករាយអណ្តែតចិត្តដោយគិតឃើញថា ឮថា ទីនេះមិនច្របូក
 ច្របល់ ទីនេះមិនជំពាក់វាក់វិន (គិតដូច្នោះហើយ) ក៏ដោះទ្រនាប់ជើង
 មាសចេញ ដើរតម្រង់ទៅរកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 ក៏ថ្វាយបង្គំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីសមគួរ ។ លុះយស
 កុលបុត្រអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែង
 អនុបុព្វិកថា ព្រះអង្គសំដែងអនុបុព្វិកថា ដូចម្តេច គឺទ្រង់ប្រកាស ទានក-
 ថា សីលកថា សគ្គកថា និងទោសនៃកាមទាំងឡាយ ដ៏លាមកដ៏សៅហ្មង
 និងអានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស) ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ជ្រាបនូវយសកុលបុត្រថាមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាក
 នីវរណៈ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណាហើយ កាល
 នោះ ព្រះអង្គក៏ទ្រង់សំដែងធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើក
 ឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១
 មគ្គសច្ច ១ ។ ធម្មតា សំពត់សស្តាតមិនដិតប្រឡាក់ដោយវត្ថុមានពណ៌
 ខ្មៅគឺធូលី ឬលក់ខ្មៅជាដើម គួរទទួលទឹកជ្រលក់ដោយល្អបាន មានឧបមា
 ដូចម្តេចមិញ ធម្មចក្កគឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល

មហាខន្ធកេ យសកុលបុត្តមាតាបិតុវត្ថុ

តស្មីយេវាសនេ វិវេជំ វិតមលំ ធម្មចក្កំ ឧទហានិ
យដ្ឋិត្តិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធងធម្មន្តិ ។

[២៧] អថខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស មាតា ចាសាទំ
អភិរូហិត្វា យសំ កុលបុត្តំ អបស្សន្តិ យេន សេដ្ឋិ
កហាបតិ តេនុបសដ្ឋមិ ឧបសដ្ឋមិត្វា សេដ្ឋិ កហាបតិ
ឯតទរោច បុត្តោ តេ កហាបតិ យសោ ន ទិស្សតីតិ ។

អថខោ សេដ្ឋិ កហាបតិ ចតុទ្ធិសា អស្សទូតេ ឧយ្យោ-
ជេត្វា សាមញ្ញេវ យេន ឥសិបតទំ មិកទាយោ តេនុ-
បសដ្ឋមិ ។ អទ្ធសា ខោ សេដ្ឋិ កហាបតិ សុវណ្ណាចាទុ-
កានំ និក្ខេបំ ទិស្វាន តញ្ញេវ អនុកមា^(១) ។ អទ្ធសា
ខោ ភកវា សេដ្ឋិ កហាបតិ ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ។ ទិស្វាន
ភកវតោ ឯតទរោសិ យទ្ធជាហំ តថារូបំ ឥទ្ធាភិសដ្ឋារំ
អភិសដ្ឋិវេយ្យំ យថា សេដ្ឋិ កហាបតិ ឥធន និសិដ្ឋោ ឥធន
និសិដ្ឋំ យសំ កុលបុត្តំ ន បស្សេយ្យាតិ ។ អថខោ
ភកវា តថារូបំ ឥទ្ធាភិសដ្ឋារំ អភិសដ្ឋិវេសិ ។ អថខោ
សេដ្ឋិ កហាបតិ យេន ភកវា តេនុបសដ្ឋមិ ឧបសដ្ឋមិត្វា

១ ឱ. អនុគមាសិ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងមាតាបិតារបស់យសកុលបុត្រ

ក៏កើតឡើងដល់យសកុលបុត្រក្នុងកន្លែងអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតណា
មួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ ក៏រលត់ទៅវិញ
ជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។

[២៧] គ្រានោះ មាតារបស់យសកុលបុត្រឡើងទៅកាន់ប្រាសាទ
មិនបានឃើញយសកុលបុត្រ ក៏ដើរតម្រង់ទៅរកសេដ្ឋីគហបតិ (ជាស្វាមី)
លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ប្រាប់សេដ្ឋីគហបតិថា បពិត្រគហបតិ យសកុមារ
ជាកូនរបស់អ្នកមិនឃើញទេ ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតិបញ្ជូនបម្រើទៅ
ដោយសេះក្នុងទិសទាំង ៤ ខ្លួនឯងក៏ដើរសំដៅទៅកាន់សិបតនមិតទាយ-
វន ។ សេដ្ឋីគហបតិបានឃើញដានទ្រនាប់ជើងមាស (ស្បែកជើងមាស)
លុះឃើញហើយក៏ដើរទៅតាមដានទ្រនាប់ជើងនោះឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់ទតឃើញច្បាស់នូវសេដ្ឋីគហបតិដើរមកអំពីចម្ងាយ ។ លុះព្រះដ៏-
មានព្រះភាគទ្រង់ទតឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ពុទ្ធបរិវិតក្តីថា តថាគតគួរធ្វើឥន្ទ្រ-
ភិសង្ខារ^១ មិនឲ្យសេដ្ឋីគហបតិដែលអង្គុយនៅក្នុងទីនេះ ឃើញយសកុល-
បុត្រ ដែលអង្គុយនៅក្នុងទីនេះឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
តាក់តែងនូវឥន្ទ្រភិសង្ខារមានសភាពដូច្នោះហើយ ។ កាលនោះ សេដ្ឋី
គហបតិក៏ដើរចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ

១ សំដែងប្រវត្តិមិនឲ្យឃើញ (បំបាំង) ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ភកវន្តំ ឯតទរោច អបិ^(១) ភន្តេ ភកវា យសំ កុលបុត្តំ
 បស្សេយ្យាតិ ។ តេនហិ កហាបតិ និសីទ អប្បេ ឆាម
 ត្ថំ ឥធិ និសិទ្ធា ឥធិ និសិទ្ធិ យសំ កុលបុត្តំ បស្សេ-
 យ្យាសីតិ ។ អថខោ សេដ្ឋី កហាបតិ ឥដេវ កិរាហំ និ-
 សិទ្ធា ឥធិ និសិទ្ធិ យសំ កុលបុត្តំ បស្សិស្សាមីតិ ហដ្ឋោ
 ឧទត្តោ ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ
 និសិទ្ធិស្ស ខោ សេដ្ឋិស្ស កហាបតិស្ស ភកវា អនុបុត្តិ-
 កមំ កថេសិ សេយ្យដីទំ ទានកមំ សីលកមំ សក្កកមំ
 កាមាទំ អាទីនំ ឱការំ សន្តិលេសំ ទេត្តម្មេ អាទិ-
 សំសំ បកាសេសិ ។ យទា ភកវា អញ្ញាសិ សេដ្ឋី
 កហាបតិ កល្មចិត្តំ មុទុចិត្តំ វិជីវណាចិត្តំ ឧទក្កចិត្តំ
 បសន្នចិត្តំ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេ-
 សនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោទំ មក្កំ ។
 សេយ្យថាបិ ឆាម សុទ្ធិ វត្ថំ អបកតកាឡកំ សម្មទេវ

១ ម. អបិនុ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់បានឃើញយសកុលបុត្រដែរឬទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់គហបតិ បើដូច្នោះ ចូរអ្នកអង្គុយសិនចុះ បើអ្នកអង្គុយក្នុងទី
 នេះ មុខជានឹងឃើញយសកុលបុត្រអង្គុយនៅក្នុងទីនេះដែរ ។ ត្រានោះ
 សេដ្ឋីគហបតិនឹកសង្ឃឹមថា ឮថា បើអញអង្គុយនៅក្នុងទីនេះឯង គង់នឹង
 បានឃើញយសកុលបុត្រអង្គុយនៅក្នុងទីនេះដែរ ហើយក៏ត្រេកអររីករាយ
 ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះសេដ្ឋី
 គហបតិអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំ-
 ដែងអនុបុត្រិកថា គឺទ្រង់ប្រកាស ទានកថា ១ សីលកថា ១ សគ្គកថា ១
 ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង ១ អានិសង្សក្នុងការចេញ
 ចាកកាម (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា សេដ្ឋីគហបតិ
 មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណាធម៌ មានចិត្តខ្ពស់
 មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ធម្មទេសនាណា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ
 តែងលើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង ទ្រង់ក៏ប្រកាសនូវធម្មទេសនា
 នោះគឺ ទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គសច្ច ១ ក្នុងកាល
 នោះឯង ។ ធម្មតាសំពត់សស្អាត មិនដិតប្រឡាក់ដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅ

មហាខន្ធកេ យសស្ស បិតុនោ ធម្មចក្កំ

រជនំ បដិក្កុណ្ណោយ្យ ឯវមេវ សេដ្ឋិស្ស កហាបតិស្ស
 តស្មីយេវាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្កំ ឧទចាទិ យដ្ឋិញ្ចិ
 សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ អថខោ សេដ្ឋិ
 កហាបតិ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោកាធឿ-
 ធម្មោ តិណ្ណាវិចិតិក្ខោ វិភតកម៌កថោ វេសារជ្ជប្បត្តោ
 អបរហ្មច្ចយោ សត្តុ សាសនេ ភកវន្តំ ឯតទរោច
 អភិក្កន្តំ កន្តេ អភិក្កន្តំ កន្តេ សេយ្យថាបិ កន្តេ និក្កន្តិកំ
 វា ឧក្កុដ្ឋេយ្យ បដិច្ចន្តំ វា វិវេយ្យ មុធឿស្ស វា មក្កំ
 អចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលហ្មជោតំ ជារេយ្យ
 ចក្កមន្តោ រូចានិ ទក្ខន្តិកិ^(១) ឯវមេវ^(២) ភកវតា អនេ-
 កបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯសាហំ កន្តេ

១ ឱ. ទក្ខន្តិកិ ។ ២ ឯវមេវាតិ សព្វត្ថ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គរបស់បិតានៃយសកុលបុត្រ

គឺជូន ឬលក់ខ្មៅជាដើម គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយល្អ មានឧបមា
ដូចម្តេចមិញ ឯធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គប្រាសចាកជួលី ប្រាសចាក
មន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់សេដ្ឋីគហបតីក្នុងទីអង្គុយនោះថា ធម្មជាតណា
មួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះតែងរលត់ទៅវិញ
ជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតីបានឃើញ
អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់អ-
រិយសច្ចធម៌ហើយ បានជឿជាក់នូវអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តី
សង្ស័យមិនមានឡើងឆ្ងល់ ដល់នូវការៈជាអ្នកក្លាហានមិនជឿស្តាប់បុគ្គល
ដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះ) ពី-
រោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់
ហើយនេះ) ពីរោះពេកណាស់ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសដែលផ្ទារឡើង
នូវរបស់ដែលគេផ្តាច់ចុះ ឬបើកចេញនូវរបស់ដែលគេបិទបាំងទុក ឬប្រាប់
ផ្លូវដល់បុរសអ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬទ្រោលបំភ្លឺនូវប្រទីបប្រេងក្នុងទីងងឹតដោយ
គិតថា មនុស្សដែលមានចក្ខុទាំងឡាយនឹងឃើញរូបបានដោយងាយ មាន
ឧបមាយ៉ាងណាមិញ ព្រះធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រកាសហើយ
ដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ភកវន្តំ សរណំ កច្ឆាមិ ធម្មញ្ញំ ភិក្ខុសង្ឃញ្ញំ ឧបាសកំ
 មំ ភកវា ធាវេតុ អដ្ឋតក្កេ ចារុណាបេតំ សរណំ កតន្តិ ។
 សោ ច លោកេ បឋមំ ឧបាសកោ អហោសិ
 តេវាចិកោ ។

[២៨] អថខោ យសស្ស កុលបុត្តស្ស បិតុនោ
 ធម្មេ ទេសិយមាទេ យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមិ បច្ចុ-
 វេក្ខន្តស្ស អនុចាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុច្ចិ ។ អថខោ
 ភកវតោ ឯតទហោសិ យសស្ស ខោ កុលបុត្តស្ស
 បិតុនោ ធម្មេ ទេសិយមាទេ យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមិ
 បច្ចុវេក្ខន្តស្ស អនុចាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ អ-
 កញ្ចោ ខោ យសោ កុលបុត្តោ ហីនាយាវត្តិត្វា កាមេ
 បរិកុញ្ញិតំ សេយ្យថាបិ បុព្វេ អាភារិកភូតោ យន្ទនាហំ
 តំ ឥន្ទ្រាភិសដ្ឋារំ បដិប្បស្សម្តេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភកវា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃ
ផងជាទីរលឹក សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គថាជាឧបាសក
អ្នកដល់នូវទីរលឹកស្មើដោយជីវិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើមទៅ ។
ឯសេដ្ឋីគហបតីនោះ (បាននាមបញ្ញត្តិថា) តេវាចិកឧបាសក (គឺជាឧបា-
សកដល់តេវាចិកសរណគមន៍) ជាដំបូងក្នុងលោក ។

[២៨] គ្រានោះ យលកុលបុត្រ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
កំពុងសំដែងធម៌ដល់បិសា (របស់ខ្លួន) ក៏ពិចារណានូវភូមិធម៌ដែលខ្លួន
ឃើញហើយ ដែលខ្លួនត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចផុតស្រឡះចាកអាសវ-
ធម៌ទាំងឡាយ ឥតជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏-
មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យលកុលបុត្រកាលដែលតថាគត
កំពុងសំដែងធម៌ដល់បិសា (របស់ខ្លួន) ក៏ពិចារណានូវថ្នាក់នៃធម៌ដែលខ្លួន
ឃើញហើយ ត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចផុតស្រឡះចាកអាសវធម៌
ទាំងឡាយ ឥតជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទាន ឯយសកុលបុត្រ (នេះ) មិន
គួរនឹងវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីការៈថោកទាប ហើយបរិភោគកាមទាំងឡាយ
ដូចកាលនៅយរវាសក្នុងកាលពីមុនទេ បើដូច្នោះ គួរតថាគតរម្ងាប់នូវ
ឥទ្ធាភិសង្ខារ^១ (គឺវិសាយប្បទិ ឬស្រាយប្បទិ) នោះចេញ ។ គ្រានោះ

១ គឺព្រះអង្គធ្វើឲ្យសេដ្ឋីគហបតីបានឃើញយសកុលបុត្រ (គឺបង្ហាញ ឬបញ្ចេញខ្លួនយស-
កុលបុត្រឲ្យបិសាឃើញ) ។

មហាខន្ធកេ យសស្ស អរហត្តប្បត្តិ

តំ ឥន្ទារិសង្ខារំ បដិប្បស្សម្ពេសិ ។ អន្ធសា ខោ សេដ្ឋី
 កហាបតិ យសំ កុលបុត្តំ និសិទ្ធិំ ទិស្វាន យសំ
 កុលបុត្តំ ឯតទរោច មាតា តេ តាត យស បរិទេវី
 សោកសមាបដ្ឋា^(១) ទេហិ មាតុយា^(២) ដីវិតន្តិ ។ អថខោ
 យសោ កុលបុត្តោ ភកវន្តំ ឧល្លោកេសិ ។ អថខោ ភ-
 កវា សេដ្ឋី កហាបតិ ឯតទរោច តំ កី មញ្ញសិ កហាបតិ
 យសស្ស កុលបុត្តស្ស សេខេន ញាណោន សេខេន
 ទស្សនេន ធម្មោ ទិដ្ឋោ សេយ្យថាមិ តយា តស្ស យ-
 ថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមី បច្ចវេក្ខន្តស្ស អនុបាទាយ
 អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ ភព្វោ នុ ខោ យសោ កហាបតិ
 ហីនាយាវត្តិត្វា កាមេ បរិកុញ្ញិតំ សេយ្យថាមិ បុព្វេ
 អាតារិកភូតោតិ ។ នោ ហេតំ ភន្តេតិ ។ យសស្ស
 ខោ កហាបតិ កុលបុត្តស្ស សេខេន ញាណោន សេខេន
 ទស្សនេន ធម្មោ ទិដ្ឋោ សេយ្យថាមិ តយា តស្ស
 យថាទិដ្ឋំ យថាវិទិតំ ភូមី បច្ចវេក្ខន្តស្ស អនុបាទាយ

១ ឱ. បរិទេវី សោកសម្បត្តា ។ ម. បរិទេវី សោកសម្បត្តា ។ ២ ឱ. មាតុ ។

មហាខន្តកៈ ការសម្រេចនូវព្រះអរហន្តផលនៃព្រះយស

ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានរំសាយឥទ្ធាភិសង្ខារនោះហើយ ។ សេដ្ឋីគហបតី
បានឃើញយសកុលបុត្រអង្គុយនៅ (ក្នុងទីនោះ) លុះឃើញហើយ ក៏និ-
យាយពាក្យនេះនឹងយសកុលបុត្រថា នៃយស មាតារបស់អ្នកមានសេចក្តី
សោកខ្សឹកខ្សួល ចូរអ្នកឲ្យជីវិតដល់មាតារបស់អ្នកផង ។ គ្រានោះ យស
កុលបុត្រក៏ងើបមើលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មាន
ព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងសេដ្ឋីគហបតីថា ម្ចាស់គហបតី អ្នកឯងសំគាល់យស
កុលបុត្រនោះថា ដូចម្តេចទៅ ឯយសកុលបុត្រ (នេះ) ឈ្មោះថាឃើញធម៌
ហើយដោយសេក្ខញ្ញាណ និងសេក្ខទស្សនៈ ព្រោះថា យសកុលបុត្រនោះ
ពិចារណានូវភូមិធម៌ដូចជាធម៌ដែលអ្នកឃើញហើយ អ្នកដឹងហើយ ចិត្ត
(របស់យសកុលបុត្រនោះ) ក៏រួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមាន
ជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ម្ចាស់គហបតី យស (នេះ) គួរនឹងវិល
ត្រឡប់ទៅដើម្បីការៈថោកទាប ហើយបរិភោគកាមទាំងឡាយដូចនៅជា
យរាវាសក្នុងកាលពីមុនដែរឬទេ ។ សេដ្ឋីគហបតីក្រាបទូលថា សូមទ្រង់
មេត្តាប្រោស ហេតុនេះមិនគួរទេ ។ ព្រះបរមសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់គ-
ហបតី យសកុលបុត្រ (នេះឯង) ឈ្មោះថា ឃើញធម៌ហើយដោយសេក្ខ-
ញ្ញាណនិងសេក្ខទស្សនៈ ព្រោះយសកុលបុត្រនោះពិចារណានូវភូមិធម៌

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ អកញ្ចោ ខោ កហាបតិ យសោ កុល-
 បុត្តោ ហីនាយាវត្តិត្វា កាមេ បរិកុញ្ញិតំ សេយ្យថាមិ បុព្វេ
 អាតារិកក្ខតោតិ ។ លាកា កន្តេ យសស្ស កុលបុត្តស្ស
 សុលទ្ធិំ កន្តេ យសស្ស កុលបុត្តស្ស យថា យសស្ស
 កុលបុត្តស្ស អនុបាទាយ អាសវេហិ ចិត្តំ វិមុត្តំ អធិ-
 វាសេតុ មេ កន្តេ កកវា អជ្ជតនាយ កត្តំ យសេន
 កុលបុត្តេន បច្ឆាសមណោនាតិ ។ អធិវាសេសិ កកវា
 តុណ្ហិកាវេន ។ អថខោ សេដ្ឋី កហាបតិ កកវតោ អ-
 ធិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា
 បទត្វិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ យសោ កុលបុត្តោ
 អចិរយ្យក្កន្តេ សេដ្ឋិម្ហិ កហាបតិម្ហិ កកវន្តំ ឯតទវោច ល-
 កេយ្យាហំ កន្តេ កកវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លកេយ្យំ ឧប-
 សម្មទន្តិ ។ ឯហិ ភិក្ខុតិ កកវា អវោច ស្វាគ្វាតោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ដូចជាធម៌ដែលអ្នកឃើញហើយ អ្នកត្រាស់ដឹងហើយ ចិត្តក៏រួចចាកអាសវ-
 ធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ម្នាលគហ-
 បតី យសកុលបុត្រមិនគួរនឹងវិលត្រឡប់ទៅដើម្បីការៈថោកទាប ហើយបរិ-
 ភោគកាមទាំងឡាយដូចនៅជាយរវាសក្នុងកាលពីមុនទេ ។ សេដ្ឋីគហបតី
 ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យសកុលបុត្រមានលាភហើយ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន (អត្តភាពជាមនុស្ស) យសកុលបុត្របានល្អហើយ ព្រោះចិត្ត
 របស់យសកុលបុត្ររួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយហើយ ឥតមានជាប់ចំពាក់
 ដោយឧបាទានឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃនេះ ព្រមទាំងយសកុលបុត្រជា
 បច្ឆា^(១)សមណៈផង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយការៈស្ងៀម
 នៅ ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគហបតីដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្ត
 ហើយ ទើបក្រោកចាកទីអង្គុយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ
 ហើយដើរចេញទៅ ។ កាលបើសេដ្ឋីគហបតិចេញទៅមិនយូរប៉ុន្មាន ក៏យ-
 សកុលបុត្រ ក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងពេលនោះថា បពិត្រព្រះ
 អង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គគួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកចូរមក^(២)

១ អ្នកទៅជាមួយ អ្នកតាមហៃ ។ ២ អ្នកឯងចូរទៅជាភិក្ខុ ឬចូរក្លាយទៅជាភិក្ខុ ។

មហាខន្ធកេ យសស្ស មាតុ បុរាណទុតិយិកាយ ច ធម្មចក្កំ

ធម្មោ ចរ ព្រហ្មចរិយន្តិ^(១) ។ សា វ តស្ស អាយស្មតោ
ឧបសម្បទា អហោសិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
សត្ត លោកេ អរហន្តោ ហោន្តិ ។

យសស្ស បព្វជ្ជា^(២) និដ្ឋិតា ។

[២៩] អថខោ ភកវា បុព្វណ្ណាសមយំ និវាសេ-
ត្វា បត្តចីវរមាទាយ អាយស្មតា យសេន បច្ឆាសម-
ណោន យេន សេដ្ឋិស្ស កហបតិស្ស និវេសនំ តេ-
នុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ ។
អថខោ អាយស្មតោ យសស្ស មាតា ច បុរាណាទុតិ-
យិកា ច យេន ភកវា តេនុបសង្កមិសុ ឧបសង្ក-
មិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិសុ ។ តាសំ
ភកវា អនុបុព្វីកចំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកចំ

១ ឥមស្មី ឋានេ កត្តចិ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ បក្ខិក្កំ ។ តម្បន យស្មា តេនា-
យស្មតា ទុក្ខស្សន្តោ កតោ អហោសិ នត្តិ តស្ស ឧត្តរី ករណីយំ តស្មា អតិវេកន្តិ ទដ្ឋព្វំ ។
២ ឱ. យសបព្វជ្ជា ។

មហាខន្ធកៈ ធម្មចក្កគឺសោតាបត្តិមគ្គរបស់មាតានិងស្រីបុរាណទុតិយិកានៃព្រះយស

ជាភិក្ខុចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតពោលល្អហើយ
អ្នកចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ចុះ ។ ឯព្រះពុទ្ធដីកាដែលទ្រង់ត្រាស់ថា
អ្នកចូរមកជាភិក្ខុនោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់យសកុលបុត្រដ៏មានអាយុ
នោះ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ៧ អង្គកើតមានក្នុងលោកក្នុងគ្រានោះឯង ។
ចប់ បព្វជ្ជារបស់ព្រះយស ។

[២៧] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្ងៀមស្ងៀមប្រដាប់ដោយ
បាត្រនិងចីវរក្នុងបុព្វណ្ណសម័យ^(១) មានព្រះយសដ៏មានអាយុជាបច្ច្រាសម-
ណៈ យាងចូលទៅកាន់លំនៅរបស់សេដ្ឋីគហបតី លុះចូលទៅដល់ហើយ
ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលសេដ្ឋីក្រាលបម្រុងទុកហើយ ។ គ្រានោះ មាតា
និងស្រ្តីជាបុរាណទុតិយិកា^(២) របស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ នាំគ្នាដើរចូល
ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែង
អនុបុព្វិកថាដល់ស្រីទាំងនោះ គឺទ្រង់ប្រកាសទានកថា ១ សីលកថា ១

១ ក្នុងពេលមុនថ្ងៃរះ ពីព្រហាមឬពីព្រលឹម ។ ២ ប្រពន្ធពីដើម (កាលព្រះយសនៅជា
គ្រូហាស្ត) ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សីលកថំ សក្កកថំ កាមាណំ អាទីនំ ឱការំ សង្ក្ក-
 លេសំ នេក្ខម្ម អាទិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា
 តា ភក្កវា អញ្ញាសិ កល្យចិត្តា មុនុចិត្តា វិទីវណាចិត្តា
 ឧទក្កចិត្តា បសន្នចិត្តា អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា
 ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ
 មក្កំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធិំ វត្ថុំ អបកតកាឡកំ
 សម្មទេវ រជនំ បដិក្កណ្ណោយ្យ ឯវមេវ តាសំ តស្មីយេវាស-
 នេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្កំ ឧទទាទិ យង្គិញ្ចិ សមុទយ-
 ធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តា ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា
 វិទិតធម្មា បរិយោកាឡធម្មា តិណ្ណាវិចិត្តិច្ឆា វិកតកថំ-
 កថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរហ្មច្ចយា សត្តុ សាសនេ ភក្កវន្តំ
 ឯតទរោចំ អភិក្កន្តំ ភន្តេ អភិក្កន្តំ ភន្តេ សេយ្យថាបិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

សគ្គកថា ១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង ១ អានិសង្ស
ក្នុងការចេញចាកកាម (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា ស្រី
ទាំងឡាយនោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណធម៌
មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គក៏ទ្រង់សំ-
ដែងធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះ
អង្គឯង គឺទ្រង់ប្រកាសទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គ-
សច្ច ១ ក្នុងកាលនោះ ។ សំពត់សស្អាតមិនប្រឡាក់របស់ខ្មៅគួរទទួល
ទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ធម្មចក្កគឺសោតាបត្តិ-
មគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលកើតឡើងដល់ស្រីទាំងឡាយនោះ
ក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្ម-
ជាតទាំងអស់នោះ តែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។
ស្រីទាំងអម្បាលនោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ច-
ធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយ-
សច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យមិនមានឡើងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តី
ក្លៀវក្លា មិនបាច់ជឿ ស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើប
ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះពីរោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គ

មហាខន្ធកេ យសស្ស មាតុ បុរាណទុតិយិកា ច ធម្មចក្កំ

កន្តេ និក្កុដ្ឋិតំ វា ឧក្កុដ្ឋេយ្យ បដិច្ចដ្ឋំ វា វិវេយ្យ មុឡ្ហស្ស
 វា មក្កំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ វា តេលប្បដ្ឋោតំ ធារេយ្យ
 ចក្កុមន្តោ រូចានិ ទក្កុដ្ឋិតិ ឯវមេវំ ភកវតា អនេកប-
 រិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ ឯតា មយំ កន្តេ ភកវន្តំ
 សរណំ កត្តាម ធម្មញ្ច ភិក្កុសដ្ឋ្យញ្ច ឧចាសិកាយោ
 នោ ភកវា ធារេតុ អដ្ឋតក្កេ ចាណុបេតំ សរណំ កតា-
 តិ ។ តា ច លោកេ បឋមំ ឧចាសិកា អហោសុំ តេវាចិ-
 កា ។ អថខោ អាយស្មតោ យសស្ស មាតា ច បិតា ច
 បុរាណទុតិយិកា ច ភកវន្តញ្ច អាយស្មន្តញ្ច យសំ
 បណ្ឌិតេន ខាទដិយេន កោជដិយេន សហត្តា សន្ត-
 យ្យត្វា សម្បវារត្វា ភកវន្តំ កុត្តារី ឱដិបត្តប្បាណី
 ឯកមន្តំ និសីទិសុ ។ អថខោ ភកវា អាយស្មតោ
 យសស្ស^(១) មាតរញ្ច បិតរញ្ច បុរាណទុតិយិកញ្ច

១ កត្តចិ បោត្តកេ យសស្ស កុលបុត្តស្សាតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ ធម្មចក្កគឺសោតាបត្តិមគ្គរបស់មាតានិងស្រីបុរាណទុតិយិកានៃព្រះយស

ដ៏ចម្រើន ព្រះពុទ្ធដីកាដែលព្រះអង្គត្រាស់ហើយនេះ ពីពោះណាស់ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បុរសដែលផ្សារឡើងនូវរបស់ដែលគេផ្តាច់ចុះ ឬបើកចេញ
 នូវរបស់ដែលគេបិទបាំងទុក ឬប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬទ្រោលបំភ្លឺនូវ
 ប្រទីបប្រេងក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សទាំងឡាយដែលមានចក្ខុនឹង
 ឃើញរូបបានដោយងាយ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ព្រះធម៌ដែលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគប្រកាសហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏មានឧបមេយ្យ
 ដូច្នោះឯង បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងនេះ សូមដល់នូវព្រះដ៏
 ដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង ជាទីរលឹក សូមព្រះអង្គ
 ទ្រង់ជ្រាបនូវយើងខ្ញុំទាំងឡាយថា ជាឧបាសិកា ដល់នូវទីរលឹកស្មើដោយ
 ដ៏រិត ក្នុងកាលមានថ្ងៃនេះជាដើមទៅ ។ ឯស្រីទាំងអម្បាលនោះបាន
 នាមបញ្ញត្តិជាឧបាសិកាដល់នូវតេវាចិកាសរណគមន៍ ជាដំបូងក្នុងលោក ។
 គ្រានោះ បិតាមាតានិងស្រីជាបុរាណទុតិយិការរបស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ
 អង្គាសព្រះដ៏មានព្រះភាគនិងព្រះយសដ៏មានអាយុ ដោយខាទនីយកោដ-
 នីយាហារដ៏ផ្ចិតផ្ចង់ ដោយដៃខ្លួនឯង ឲ្យឆ្អែតស្តប់ស្តល់ហើយ (សំគាល់) នូវ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលឆាន់ហើយ មានព្រះហស្តលែងលូកចុះក្នុងបាត្រ
 ហើយ ទើបអង្គុយចុះក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ពន្យល់មាតាបិតា និងស្រីជាបុរាណទុតិយិការរបស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្តា សមាទបេត្តា សមុត្តេ-
ដេត្តា សម្បហំសេត្តា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។

[៣០] អស្សោសុំ ខោ អាយស្មតោ យសស្ស
ចត្តាហេ តិហិសហាយកា ពារាណសិយំ សេដ្ឋានុសេដ្ឋិ-
នំ កុលានំ បុត្តា វិមលោ សុពាហុ បុណ្ណិជិ កវម្បតិ
យសោ កិវ កុលបុត្តោ កេសមស្សំ ឱហារេត្តា កា-
សាយានិ វត្តានិ អច្ឆាទេត្តា អការស្មា អនការិយំ បព្វ-
ជិតោតិ ។ សុត្វាន នេសំ ឯតទហោសិ ន ហិ នូន
សោ ឱរកោ ធម្មវិនយោ ន សា ឱរកា បព្វជ្ជា យត្ត
យសោ កុលបុត្តោ កេសមស្សំ ឱហារេត្តា កាសា-
យានិ វត្តានិ អច្ឆាទេត្តា អការស្មា អនការិយំ បព្វជិ-
តោតិ ។ តេ យេនាយស្មា យសោ តេនុបសង្កមីសុ
ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មនំ យសំ អភិវាទេត្តា ឯកមន្តំ
អង្គុសុ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ តេ ចត្តាហេ
តិហិសហាយកេ អាទាយ យេន ភក្កវា តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា ភក្កវន្តំ អភិវាទេត្តា ឯកមន្តំ និសីទិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍មាំ ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា
ហើយទើបទ្រង់ត្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។

[៣០] (លំដាប់នោះ) មានគ្រូហស្ត ៤ នាក់ជាសម្មាញ្ញរបស់
ព្រះយសដ៏មានអាយុ គឺឈ្មោះ វិមលៈ ១ សុពាហុ ១ បុណ្ណជិ ១
គវម្បតិ ១ ជាបុត្រពួកត្រកូលសេដ្ឋីនិងអនុសេដ្ឋីក្នុងក្រុងពារាណសី បាន
ឮដំណឹងថា យសកុលបុត្រកោរសក់និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយស្លៀក
ដណ្តប់សំពត់កាសាយៈចេញអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិនមាន
ប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ។ លុះសម្មាញ្ញទាំងនោះ បានឮដំណឹង (យ៉ាងនេះ)
ហើយ ទើបត្រិះរិះដូច្នោះថា យសកុលបុត្រកោរសក់និងពុកមាត់ពុកចង្កា
ហើយស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈចេញទៅអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទ
នៃបុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះក្នុងធម្មវិន័យណា ធម្មវិន័យនោះ មិន
មែនជារបស់ថោកទាបដោយពិត ទាំងបព្វជ្ជានោះសោត ក៏មិនមែនជារបស់
ថោកទាបឡើយ ។ សម្មាញ្ញទាំងនោះនាំគ្នាចូលទៅរកព្រះយសដ៏មាន
អាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះយសដ៏មានអាយុ ហើយបិត
នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លំដាប់នោះ ព្រះយសដ៏មានអាយុនាំសម្មាញ្ញ
គ្រូហស្តទាំង ៤ នាក់នោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
ដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ

មហាខន្ធកេ យសចតុគ្គិហិសហាយកប្បព្វដ្ឋា

ឯកមន្តំ និសិដ្ឋោ ខោ អាយស្វា យសោ ឯតទរោច
 ឥមេ មេ កន្តេ ចត្តារោ តិហិសហាយកា ពារាណាសិយំ
 សេដ្ឋានុសេដ្ឋីនំ កុលានំ បុត្តា វិមលោ សុពាហុ បុណ្ណាជិ
 កវម្បតិ ឥមេ កកវា ឱវទតុ អនុសាសត្វតិ ។ តេសំ
 កកវា អនុបុត្វិកចំ កថេសិ សេយ្យដីនំ ទានកចំ
 សីលកចំ សត្តកចំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ សង្កិ-
 លេសំ នេត្តម្មេ អាទិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា តេ
 កកវា អញ្ញាសិ កល្មចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិជីវណាចិត្តេ
 ឧទក្កចិត្តេ បសន្នចិត្តេ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា
 ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ
 មក្កំ ។ សេយ្យថាមិ នាម សុទ្ធិំ វត្ថុំ អបកតកាឡកំ
 សម្មទេវ រជនំ បដិក្កណ្ណោយ្យ ឯវមេវ តេសំ តស្មីយេ-
 វាសនេ វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្កំ ឧទចាទិ យង្គិញ្ចិ

មហាខន្ធកៈ និយាយអំពីផ្ទះរបស់គ្រហស្ថ ៥ នាក់ជាសម្លាញ់នៃព្រះយេស

លុះព្រះយេស៊ូវមានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក្រាបទូលដូច្នោះថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សម្លាញ់របស់ខ្ញុំព្រះអង្គជាគ្រហស្ថ ៤ នាក់នេះ
 ឈ្មោះ រីមលៈ ១ សុពហុ ១ បុណ្ណដិ ១ គវ័រម្បតិ ១ ជាកូនពួកត្រកូល
 សេដ្ឋី និងអនុសេដ្ឋីក្នុងក្រុងពារាណសី (ជាមួយគ្នា) សូមព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគឲ្យឱវាទប្រៀនប្រដៅសម្លាញ់អម្បាលនេះឲ្យទាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ក៏ទ្រង់សំដែងអនុបុត្រិកថាដល់បុរសទាំងឡាយនោះ គឺទ្រង់សំដែងទាន-
 កថា ១ សីលកថា ១ សក្កកថា ១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមក
 សៅហ្មង ១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ជ្រាបថា បុរសទាំង ៤ នាក់នោះមានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្ត
 ផុតចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា
 ព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនាដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ទ្រង់លើកឡើង
 សំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គ-
 សច្ច ១ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតាសំពត់សស្តាតមិនប្រឡាក់របស់ខ្មៅគឺជូងឬ
 លីក្តខ្មៅជាដើម គួរទទួលទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្តេច
 មិញ ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើត
 ឡើងដល់បុរសទាំងអម្បាលនោះ ក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតិណា
 មួយ ដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ តែងរលត់ទៅវិញ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធងម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្ត-
 ធម្មា វិទិតធម្មា បរិយោកាធុធម្មា តិណ្ណាវិចិកិច្ចា
 វិតតកចំកថា វេសារដ្ឋប្បត្តា អបរយ្យច្ចយា សត្តុ សា-
 សនេ ភកវន្តំ ឯតទរោចំ លកេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភកវ-
 តោ សន្តិកេ បព្វន្តំ លកេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ
 ភិក្ខុរោតិ ភកវា អរោថ ស្វាភ្នាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មច-
 រិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ
 អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។ អថខោ ភកវា
 តេ ភិក្ខុ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ ។ តេសំ
 ភកវតោ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមាណំ អនុសាសិ-
 យមាណំ អនុចាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិសុ ។
 តេន ខោ បន សមយេន ឯកានស លោកេ
 អរហន្តោ ហោន្តិ ។

ចតុគ្គិហិសហាយកប្បព្វដ្ឋា និដ្ឋិតា ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ បុរសទាំងអម្បាលនោះ បាន
 ឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានត្រាស់
 ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុត
 សេចក្តីសង្ស័យមិនមានឡើងឆ្ងល់ ដល់នូវសេចក្តីក្លៀវក្លាមិនបាច់ជឿ ស្តាប់
 ពាក្យបុគ្គលដទៃឡើយ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ទើបក្រាបទូល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំង
 អម្បាលនេះគួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរមកភិក្ខុ
 ចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយ
 ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយ
 ល្អចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំង
 អម្បាលនោះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យឱវាទប្រៀនប្រដៅ
 ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះដោយធម្មិកថា ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ កាលដែល
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងឲ្យឱវាទប្រៀនប្រដៅដោយធម្មិកថា ក៏មានចិត្តផុត
 ចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយ ឥតមានជាប់ចំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ។
 ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ១១ អង្គកើតមានក្នុងលោកក្នុងកាលនោះឯង ។

ចប់ បព្វជ្ជារបស់គ្រហស្ថជាសម្មាញ្ញគ្នា ៤ នាក់ ។

មហាខន្ធកេ យសបញ្ញាសមត្តគិហិសហាយកវត្ថុ

[៣១] អស្សោសុំ ខោ អាយស្មតោ យសស្ស
 បញ្ញាសមត្តា គិហិសហាយកា ជានបទា បុព្វានុបុព្វ-
 កានំ កុលានំ បុត្តា យសោ កិរ កុលបុត្តោ កេស-
 មស្សុំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្តានិ អច្ឆានេត្វា អកា-
 រស្មា អនការិយំ បព្វជិតោតិ ។ សុត្វាន នេសំ ឯតទ-
 ហោសិ ន ហិ នូន សោ ឱរកោ ធម្មវិនយោ ន សា
 ឱរកា បព្វជ្ជា យត្ត យសោ កុលបុត្តោ កេសមស្សុំ
 ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្តានិ អច្ឆានេត្វា អការស្មា
 អនការិយំ បព្វជិតោតិ ។ តេ យេនាយស្មា យសោ
 តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ យសំ អភិវា-
 ទេត្វា ឯកមន្តំ អន្តិសុ ។ អថខោ អាយស្មា យសោ
 តេ បញ្ញាសមត្តេ គិហិសហាយកេ អនាយ យេន
 ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ និសីទិ ឯកមន្តំ និសិទ្ធា ខោ អាយស្មា

មហាខន្ធកៈ រឿងគ្រហស្ថប្រមាណ ៥០ នាក់ជាសម្លាញ់នៃព្រះយស

[៣១] មានគ្រហស្ថជាសម្លាញ់របស់ព្រះយសដ៏មានអាយុ
 ប្រមាណ ៥០ នាក់ (ទៀត) ជាអ្នកនៅក្នុងជនបទ (ស្រុកក្រៅ) ជា
 កូននៃពួកត្រកូលទាំងឡាយ មានបុព្វបុរសជាលំដាប់នៃបុព្វបុរស^{១)} បានឮ
 ដំណឹងច្បាស់ថា យសកុលបុត្រកោរសក់និងពុកមាត់ពុកចង្កា ហើយ
 ស្ងៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈ ចេញទៅអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃ
 បុគ្គលមិនមានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះ ។ លុះជនទាំងនោះ បានឮដំណឹង (យ៉ាង
 នេះ) ហើយក៏ត្រិះរិះដូច្នោះថា យសកុលបុត្រកោរសក់និងពុកមាត់ពុកចង្កា
 ហើយស្ងៀកសំពត់កាសាយៈចេញអំពីផ្ទះ ហើយបួសក្នុងភេទនៃបុគ្គលមិន
 មានប្រយោជន៍ដោយផ្ទះក្នុងធម្មវិន័យណា ធម្មវិន័យនោះ មិនមែនជារបស់
 ថោកទាបដោយពិត ទាំងបព្វជ្ជានោះសោត ក៏មិនមែនជារបស់ថោកទាប
 ឡើយ ។ បុរសទាំង ៥០ នាក់នោះ នាំគ្នាចូលទៅរកព្រះយសដ៏មានអាយុ
 លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះយសដ៏មានអាយុ ហើយបិតនៅ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ គ្រានោះ ព្រះយសដ៏មានអាយុនាំគ្រហស្ថ ជាសំ-
 ឡាញ់ទាំង ៥០ នាក់នោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សម-
 គួរ លុះព្រះយសដ៏មានអាយុអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបក្រាប

១ គឺត្រកូលមានដីដូនដីតាជាលំដាប់ត ។ គ្នាមកច្រើនជូរ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

យសោ ភកវន្តំ ឯតទរោច ឥមេ មេ ភន្តេ បញ្ញា-
 សមត្តា តិហិសហាយកា ជានបទា បុព្វានុបុព្វកានំ
 កុលានំ បុត្តា ឥមេ ភកវា ឱវទតុ អនុសាសត្ថតិ ។
 តេសំ ភកវា អនុបុព្វីកចំ កថេសិ សេយ្យថីទំ ទាន-
 កចំ សីលកចំ សត្តកចំ កាមានំ អាទីនវំ ឱការំ
 សន្តិលេសំ នេក្ខម្មេ អាទិសំសំ បកាសេសិ ។ យទា
 តេ ភកវា អញ្ញាសិ កល្យចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិជីវណាចិត្តេ
 ឧទក្ខចិត្តេ បស្សន្ទចិត្តេ អថ យា ពុទ្ធានំ សាមុត្តិសិកា
 ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ
 មក្ខំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធិំ វត្ថុំ អបកតកាឡកំ
 សម្មទេវ រទនំ បដិក្កល្លោយ្យ ឯវមេវ តេសំ តស្មីយេវា-
 សនេ វិរជំ វិតមលំ ធម្មចក្កំ ឧទចាទិ យន្តិញ្ចិ សមុទ-
 យធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រហស្ថ
 ជាសម្មាញ្ញរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គមានប្រមាណ ៥០ នាក់ទាំងនេះ ជាអ្នកនៅក្នុង
 ជនបទ ជាបុត្រនៃពួកត្រកូលមានបុព្វបុរសជាលំដាប់នៃបុព្វបុរស សូម
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យឱវាទ ប្រៀនប្រដៅសម្មាញ្ញទាំងអម្បាលនេះ ឲ្យ
 ទាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វិកថាដល់បុរសទាំងអម្បាល
 នោះ គឺទ្រង់សំដែងទានកថា ១ សីលកថា ១ សគ្គកថា ១ ទោស
 របស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង ១ អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម
 (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា បុរសទាំង ៥០ នាក់នោះ
 មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តអណ្តែត
 ឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា
 ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង គឺទុក្ខ-
 សច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គសច្ច ១ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតា
 សំពត់សស្អាតមិនប្រឡាក់ដោយរបស់ខ្មៅ គឺជ្យង ឬលក្ខខ្មៅ គួរទទួលទឹក
 ជ្រលក់បានដោយប្រពៃមានឧបមាដូចម្តេចមិញ ធម្មចក្កគឺសោតាបត្តិមគ្គ
 ដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់បុរសទាំងនោះក្នុងទី
 អង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយដែលកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាត
 ទាំងអស់នោះតែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ បុរស

មហាខន្ធកេ ឯកសង្ឃី អរហន្តោ

វិទិតធម្មា បរិយោកាធម្មា តិណ្ណាវិចិត្តិកិច្ចា វិតតកម៌-
 កថា វេសារជ្ជប្បត្តា អបរប្បច្ចយា សត្តុ សាសនេ
 ភកវន្តំ ឯតទវោចំ លកេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភកវតោ
 សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លកេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ
 ភិក្ខុវេតិ ភកវា អវោច ស្វាភ្នាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ
 អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។ អថខោ ភកវា
 តេ ភិក្ខុ ធម្មិយា កថាយ ឱវទិ អនុសាសិ ។ តេសំ
 ភកវតា ធម្មិយា កថាយ ឱវទិយមាណំ អនុសាសិ-
 យមាណំ អនុចាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ វិមុច្ចិសុ ។
 តេន ខោ បន សមយេន ឯកសង្ឃី លោកេ អ-
 រហន្តោ ហោន្តិ ។

មហាខន្តកៈ និយាយអំពីព្រះអរហន្ត ៦១ ព្រះអង្គ

ទាំង ៥០ នាក់នោះបានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់អរិយសច្ចធម៌
 ហើយ បានត្រាស់ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ច-
 ធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យមិនមានជឿជំនឿ ដល់នូវភាវៈជាអ្នកក្លា-
 ហាន មិនបាច់ជឿស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា
 ក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គ ដ៏-
 ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយគួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទា ក្នុងសំ-
 ណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នក
 ទាំងឡាយចូរមកភិក្ខុចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគត
 ពោលល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះ
 និព្វានជាទីបំផុតនៃកងទុក្ខដោយល្អចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជា
 ឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ។ ត្រានោះ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ទូន្មាន ប្រៀនប្រដៅភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះដោយ
 ធម្មិកថា ។ ភិក្ខុទាំងអម្បាលនោះ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុង
 ទូន្មានប្រៀនប្រដៅ ដោយធម្មិកថា ចិត្តក៏រួចចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយ
 តតមានជាប់ដំពាក់ដោយឧបាទានឡើយ ។ ព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ៦១
 អង្គកើតឡើងក្នុងលោក ក្នុងកាលនោះឯង ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[៣២] អថខោ ភកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ មុត្តាហំ
ភិក្ខុវេ សព្វទាសេហិ យេ ទិញា យេ ច មាណុសា តុម្ពេបិ
ភិក្ខុវេ មុត្តា សព្វទាសេហិ យេ ទិញា យេ ច មាណុសា
ចរថ ភិក្ខុវេ ចារិកំ^(១) ពហុជនហិតាយ ពហុជនសុខាយ
លោកានុកម្សាយ អត្តាយ ហិតាយ សុខាយ ទេវម-
នុស្សានំ មា ឯកេន ទ្វេ អភមិត្ត ទេសេថ ភិក្ខុវេ ធម្មំ
អាទិកល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ
សាត្តំ សព្វញ្ញំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធ�ំ ព្រហ្ម-
ចរិយំ បកាសេថ សន្តិ សត្តា អប្បរជត្តុជាតិកា
អស្សរនតា ធម្មស្ស បរិហាយន្តិ ភវិស្សន្តិ ធម្មស្ស

១ ជនបទចារិកន្តិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[៣២] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក
 ហើយទើបត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតរួចហើយអំពីអន្ទាក់
 ទាំងអស់ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី^(១) ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី^(២) ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយសោតក៏បានរួចហើយអំពីអន្ទាក់ទាំងអស់ដែរ
 ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
 ទាំងឡាយចូរត្រាច់ទៅកាន់ចារិក (គឺស្រុក និងនិគម និងរាជធានី ហើយ
 សំដែងធម៌) ដើម្បីជាប្រយោជន៍ និងសេចក្តីសុខដល់ជនជាច្រើន ដើម្បី
 អនុគ្រោះដល់សត្វលោក ដើម្បីជាប្រយោជន៍ ដើម្បីជាគុណ ដើម្បីសេចក្តី
 សុខ ដល់ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំទៅពីរនាក់តាមផ្លូវ
 មួយជាមួយគ្នាឡើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរសំដែងធម៌
 ឲ្យពីរោះបទដើមបទកណ្តាល និងបទចុង អ្នកទាំងឡាយចូរប្រកាសនូវ
 ព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធប្រកបដោយអត្ត និងព្យញ្ជនៈដ៏ពេញបរិបូណ៌ទាំង
 អស់ សត្វទាំងឡាយដែលមានជួលីគឺវាគាទិក្ខិលេសតិចក្នុងភ្នែក ក៏មាន
 សត្វទាំងនោះ នឹងសាបសូន្យ (ចាកមគ្គផល) ព្រោះមិនបានស្តាប់ធម៌ សត្វ

១ កាមគុណទាំង ៥ ដ៏ជាទិព្វរបស់ទេវតា ។ ២ កាមគុណទាំង ៥ ជារបស់មនុស្ស ។

មហាខន្ធកេ មារកថា

អញ្ញាតាហោ អហម្មិ ភិក្ខុវេ យេន ឧរុវេលា សេនាជិ-
កមោ តេនុបសង្កមិស្សមិ ធម្មទេសនាយាតិ ។

[៣៣] អថខោ មាហោ ចាបិមា យេន ភកវា តេនុ-
បសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ កាថាយ អជ្ឈកាសិ

ពន្ទោសិ សព្វចាសេហិ

យេ ទិញា យេ ច មាណុសា

មហាពន្ធនពន្ទោសិ

ន មេ សមណោ មោក្ខសីតិ ។

មុត្តោហំ សព្វចាសេហិ

យេ ទិញា យេ ច មាណុសា

មហាពន្ធនមុត្តោម្ហិ

និហតោ តូមសិ អន្តកាតិ ។

មហាខន្ធកៈ មារកថា

ទាំងឡាយអ្នកបម្រុងត្រាស់ដឹងធម៌គង់នឹងមាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែក
តថាគតក៏នឹងចូលទៅកាន់សេនានិគម^១ ក្នុងឧរុវេលាប្រទេស ដើម្បីសំ
ដែងធម៌ដែរ ។

[៣៣] គ្រានោះ ក្រុងមារជាអ្នកមានចិត្តអាក្រក់ចូលទៅរកព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគដោយគាថាថា

បពិត្រព្រះសមណៈ ព្រះអង្គជាប់ចំពាក់ហើយដោយអន្ទាក់
ទាំងពួង ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី
គឺព្រះអង្គជាបុគ្គលជាប់ចំពាក់ដោយចំណងដ៏មាំ ព្រះអង្គមិន
រួចអំពីវិស័យរបស់ខ្ញុំឡើយ ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រាស់ថា នៃក្រុងមារ អ្នកជាសត្វដ៏ថោក
ទាប តថាគតរួចហើយចាកអន្ទាក់ទាំងអស់ ទោះបីជារបស់
ទេវតាក្តី ទោះបីជារបស់មនុស្សក្តី គឺតថាគតជាបុគ្គលរួច
ស្រឡះហើយចាកចំណងដ៏មាំ អ្នកឯងសោតក៏តថាគតនាំ
ចេញអំពីពុតកំណាច (គឺតថាគតឲ្យចាលចាញ់ហើយ) ។

១ ក្នុងតតិយសារត្តទីបនីដីកាមហារត្តពន្យល់ថា សេនានិគមនោះជាប្រទេសជាទីនៅរបស់
សេនាទាហានពីបឋមកល្យមក ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅថា សេនានិ-
គម ។ សេនានិគមនេះហើយ ដែលជាស្រុករបស់បិតានាងសុជាតា ដែលថ្វាយមធុបាយាសដល់
ព្រះអង្គជាដំបូង ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អន្តសិក្ខុចរោ ចាសោ
 យាយំ ចរតិ មាណសោ
 តេន តំ ពន្ធយិស្សាមិ^(១)
 ន មេ សមណា មោក្ខសីតិ ។
 រូបា សន្តា កន្តា រសា
 ដោជ្ជញ្ចា ច មនោរមា
 ឯត្ត មេ វិកតោ នន្ទោ
 និហតោ តូមសិ អន្តកាតិ ។

អថខោ មារោ ចារិមា ជាតាតិ មំ ភកវា ជាតាតិ
 មំ សុកតោតិ ទុក្ខំ ទុម្ពនោ តត្តវន្តវាយិ ។

មារកថា និដ្ឋិតា ។

[៣៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ឆា-
 តាទិសា ឆាតាជនបទា បព្វជ្ជាបេក្ខេ ច ឧបសម្ម-
 ទាបេក្ខេ ច អាណេន្តិ ភកវា នេ បញ្ចជេស្សតិ

១ ឱ. ម. ពាធយិស្សាមិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក្រុងមារក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះសមណៈ អន្ទាក់ណា
 ដែលត្រាច់ទៅក្នុងអាកាស អន្ទាក់នេះឯងគឺឆន្ទរាគដែលត្រាច់
 ទៅក្នុងចិត្ត (របស់សត្វ) ខ្ញុំនឹងទាក់ព្រះអង្គដោយអន្ទាក់គឺឆន្ទ-
 រាគនោះ ព្រះអង្គគង់មិនរួច (អំពីវិស័យ) របស់ខ្ញុំទេ ។
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មារជាសត្វដ៏ថោកទាប រូប
 សំឡេង ក្លិន រស និងផោដ្ឋព្វៈ ជាគ្រឿងតម្រេកក្នុងចិត្តនៃ
 សត្វ ចំណង់របស់តថាគតក្នុងអារម្មណ៍ មានរូបជាដើម
 នេះ ប្រាសចាកអស់ហើយ អ្នកឯងសោតក៏តថាគតនាំចេញ
 អំពីពុតកំណាច (គឺតថាគតឲ្យចាលចាញ់ហើយ) ។

លំដាប់នោះ ក្រុងមារជាអ្នកមានចិត្តអាក្រក់កើតទុក្ខតូចចិត្តថា ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគស្គាល់អញ ព្រះសុគតស្គាល់អញ រួចក៏អន្តរធានបាត់ទៅ
 អំពីកន្លែងនោះឯង ។

ចប់ មារកថា ។

[៣៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ តែងនាំមកនូវពួកបព្វជ្ជា-
 លេក្ខបុគ្គល^(១)ផង នូវពួកឧបសម្បទាលេក្ខបុគ្គល^(២)ផង អំពីទិសផ្សេង ។

១ អ្នកសម្លឹងយកនូវបព្វជ្ជា គឺអ្នកដែលប្រាថ្នានឹងបូសជាសាមណេរ ។ ២ អ្នកសម្លឹង
 យកនូវឧបសម្បទា គឺអ្នកដែលប្រាថ្នានឹងបូសជាភិក្ខុ ។

មហាខន្ធកេ បព្វជ្ជបសម្មទានុជាននំ

ឧសម្បទាទេស្សតីតិ ។ តត្ថ ភិក្ខុ ចេវ កិលមន្តិ
 បព្វជ្ជាបេក្ខា ច ឧបសម្បទាបេក្ខា ច ។ អថខោ
 ភកវតោ រហោកតស្ស បដិសល្ល័នស្ស វេ ចេតសោ
 បរិវិតក្កោ ឧទទាទិ ឯតវហិ ខោ ភិក្ខុ ធានាទិសា
 ធានាជនបទា បព្វជ្ជាបេក្ខោ ច ឧបសម្បទាបេក្ខោ ច
 អាទេន្តិ ភកវា នេ បព្វាជេស្សតិ ឧបសម្បទាទេស្សតីតិ
 តត្ថ ភិក្ខុ ចេវ កិលមន្តិ បព្វជ្ជាបេក្ខា ច ឧបសម្បទា-
 បេក្ខា ច យន្តនាហំ ភិក្ខុនំ អនុជាទេយ្យំ តុម្ពេវទាទិ
 ភិក្ខុវេ តាសុ តាសុ ទិសាសុ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ
 បព្វាជេថ ឧបសម្បទាទេថាតិ ។ អថខោ ភកវា សាយ-
 ណ្ណាសមយំ បដិសល្លាធា វុដ្ឋិតោ ឯតស្មី ទិទានេ ឯតស្មី
 បកវណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និចាតាបេត្វា ធម្មិ កថំ កត្វា
 ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ឥធិ មយ្ហំ ភិក្ខុវេ រហោកតស្ស

មហាខន្ធកៈ ការទ្រង់អនុញ្ញាតបព្វជ្ជានិងឧបសម្បទា

អំពីជនបទផ្សេង ៗ ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងបំបួស នឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ (ចំពោះព្រះអង្គ) ។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយក្តី បព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ក៏រមែងលំបាកក្នុងដំណើរនោះ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងទីស្ងាត់ ទ្រង់សម្លឹងនៅក្នុងកម្មដ្ឋាន មានព្រះតម្រិះក្នុងព្រះហឫទ័យកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយតែងនាំមកនូវពួកបព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលផង នូវពួកឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលផង អំពីទិសផ្សេង ៗ អំពីជនបទផ្សេង ៗ (មកកាន់សំណាក់តថាគត) ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងបំបួស នឹងឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ ចំណែកភិក្ខុទាំងឡាយក្តី បព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ក៏រមែងលំបាកក្នុងដំណើរនោះ បើដូច្នោះ គួរតថាគតអនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ អ្នកទាំងឡាយត្រូវឲ្យបព្វជ្ជា ឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ក្នុងទិសនោះ ៗ ក្នុងជនបទនោះ ៗ ចុះ ។ ព្រោះនិទាននេះដំណើរនេះទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចេញចាកការសម្លឹងនៅក្នុងកម្មដ្ឋាន ក្នុងវេលាថ្ងៃរសៀល ហើយព្រះអង្គឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃរួចធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលតថាគត នៅក្នុងទីស្ងាត់សម្លឹងក្នុងកម្មដ្ឋានក្នុងទីនេះ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

បដិសស្មីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទចាទិ
 ឯតរហិ ខោ ភិក្ខុ ឆាឆាទិសា ឆាឆាជនបទា បព្វជ្ជា-
 បេក្ខេ ច ឧបសម្មទាបេក្ខេ ច អាណេន្តិ ភក្កា នេ បព្វា-
 ជេស្សតិ ឧបសម្មាទេស្សតីតិ តត្ថ ភិក្ខុ ចេវ កិលមន្តិ
 បព្វជ្ជាបេក្ខា ច ឧបសម្មទាបេក្ខា ច យន្តដាហំ
 ភិក្ខុនំ អនុជានេយ្យំ តុម្ពេវទានិ ភិក្ខុវេ តាសុ តាសុ
 ទិសាសុ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បព្វាជេថ ឧប-
 សម្មាទេថាតិ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ តុម្ពេវទានិ តាសុ
 តាសុ ទិសាសុ តេសុ តេសុ ជនបទេសុ បព្វាជេថ
 ឧបសម្មាទេថាតិ ។ ឯវព្វា បន ភិក្ខុវេ បព្វាជេតព្វោ
 ឧបសម្មាទេតព្វោ ។ បបមំ កេសមស្សំ ឱហារាបេត្វា
 កាសាយានិ វត្តានិ អច្ឆាទាបេត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តិ
 កាវាបេត្វា ភិក្ខុនំ ចានេ វជ្ជាបេត្វា ឧក្កុដិកំ ទិសីទា-
 បេត្វា អញ្ចសី បក្កណ្ណាបេត្វា ឯវំ វទេហីតិ វត្តព្វោ
 ពុទ្ធិំ សរណំ កច្ឆាមិ ធម្មំ សរណំ កច្ឆាមិ សដ្ឋំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្តកើតឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយតែងនាំមកនូវបព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយផង នូវឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយផង អំពីទិសផ្សេង ។ អំពីជនបទផ្សេង ។ ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងឲ្យបព្វជ្ជា នឹងឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រទាំងនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក្តី បព្វជ្ជាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលទាំងឡាយក្តី ក៏រមែងលំបាកក្នុងដំណើរនោះ បើដូច្នោះ គួរតែគិតអនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបព្វជ្ជាឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ក្នុងទិសនោះ ។ ក្នុងជនបទនោះ ។ ចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែគិតអនុញ្ញាតថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរឲ្យបព្វជ្ជាឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ក្នុងទិសនោះ ។ ក្នុងជនបទនោះ ។ ក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវឲ្យបព្វជ្ជាឲ្យឧបសម្បទាយ៉ាងនេះ ។ កុលបុត្រនោះ ភិក្ខុគប្បីកោរសក់និងពុកមាត់ឲ្យជាដំបូង ហើយឲ្យស្លៀកសំពត់កាសាយៈទាំងឡាយ រួចឲ្យពាក់ចីពរ ធៀងស្មាម្ខាងឲ្យថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្នងអញ្ជាឡើងរួចប្រាប់ថា អ្នកចូរពោលពាក្យយ៉ាងនេះ^(១) ថាខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណាសូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា

១ ក្នុងអដ្ឋកថាមានសេចក្តីបំពេញទៀតថា អាត្មាពោលនូវពាក្យណា អ្នកចូរពោលតាមនូវពាក្យនោះ ។

មហាខន្ធកេ មារបាសេហិ មុត្តិកថា

សរណំ កច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ កច្ឆាមិ ទុតិ-
 យម្បិ ធម្មំ សរណំ កច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ
 កច្ឆាមិ តតិយម្បិ ពុទ្ធំ សរណំ កច្ឆាមិ តតិយម្បិ ធម្មំ
 សរណំ កច្ឆាមិ តតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ កច្ឆាមីតិ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឥមេហិ តីហិ សរណាកមនេហិ
 បព្វជ្ជំ ឧបសម្បទន្តិ ។

តីហិ សរណាកមនេហិ ឧបសម្បទាកថា និដ្ឋិតា ។

[៣៥] អថខោ ភកវា វស្សំ វុត្តោ ភិក្ខុ អា-
 មន្តេសិ មយ្ហំ ខោ ភិក្ខុវេ យោនិសោ មនសិកាវា
 យោនិសោ សម្មប្បធានា អនុត្តរា វិមុត្តិ អនុប្បត្តា
 អនុត្តរា វិមុត្តិ សច្ចិកតា តុម្រេបិ ភិក្ខុវេ យោនិសោ
 មនសិកាវា យោនិសោ សម្មប្បធានា អនុត្តរំ វិមុត្តិ
 អនុចាបុណាថ អនុត្តរំ វិមុត្តិ សច្ចិករោថាតិ ។

មហាខន្តកៈ ពាក្យពោលអំពីការរួចចាកអន្ទាក់មារទាំងឡាយ

សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់
នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះ
សង្ឃជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធ
ជាទីរលឹក ជាគម្រប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ ជាទីរលឹក
ជាគម្រប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគម្រប់បី
ដងផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបព្វជ្ជានិងឧបសម្បទា
ដោយត្រៃសរណគមន៍ទាំងឡាយនេះ ។

ឧបសម្បទាកថា ដោយត្រ័យសរណគមន៍ ចប់ ។

[៣៥] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ នៅចាំវស្សារួចហើយត្រាស់
ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរត-
ថាគតបានសម្រេចហើយ អរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរតថាគតបានធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់ហើយ ដោយបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តជាឧបាយ ដោយមានសេចក្តីព្យា-
យាមដ៏ល្អជាឧបាយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកអ្នកទាំងឡាយក៏បាន
សម្រេចនូវអរហត្តផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ក៏បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវអរហត្ត-
ផលវិមុត្តិដ៏ប្រសើរ ដោយបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តជាឧបាយ ដោយមានសេចក្តី
ព្យាយាមដ៏ល្អជាឧបាយ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អថខោ មារោ ចាបិមា យេន ភកវា តេនុបសង្កម្ពិ
ឧបសង្កម្ពិត្វា ភកវន្តំ តាថាយ អជ្ឈកាសិ

ពន្ទោសិ មារចាសេហិ យេ ទិញា យេ ច មាណុសា

មារពន្ធនពន្ទោសិ ន មេ សមណា មោក្ខសីតិ ។

មុត្តោហំ មារចាសេហិ យេ ទិញា យេ ច មាណុសា

មារពន្ធនមុត្តោម្ហិ ទិហតោ តូមសិ អន្តកាតិ ។

អថខោ មារោ ចាបិមា ជាណតិ មំ ភកវា ជាណតិ

មំ សុកតោតិ ទុក្ខិ ទុម្មនោ តត្ថេវន្តរាយិ ។

[៣៦] អថខោ ភកវា ពារាណាសិយំ យថាកិវន្តំ

វិហរិត្វា យេន ឧរុវេលា តេន ចារិកំ បញ្ញាមិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

គ្រានោះ ក្រុងមារជាអ្នកមានចិត្តអាក្រក់ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបពោលពាក្យជាតាថា នឹងព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគថា

បពិត្រព្រះសមណៈ អន្ទាក់ទាំងឡាយណា ។ ទោះបីជារបស់
ទេវតាក្តី ជារបស់មនុស្សក្តី ព្រះអង្គជាប់ហើយដោយអន្ទាក់ទាំង
នោះ ដែលជាអន្ទាក់របស់មារ ព្រះអង្គជាប់ចំពាក់ហើយដោយ
ចំណងរបស់មារ ព្រះអង្គមិនរួច (អំពីវិស័យ) ខ្ញុំឡើយ ។ ព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់មារជាសត្វដ៏លាមក អន្ទាក់ទាំង
ឡាយណា ។ ទោះបីជារបស់ទេវតាក្តី ជារបស់មនុស្សក្តី
តថាគតរួចស្រឡះហើយចាកអន្ទាក់ទាំងនោះ ដែលជាអន្ទាក់
របស់មារ តថាគតរួចហើយចាកចំណងរបស់មារ អ្នកឯង
សោតក៏តថាគតនាំចេញចាកពុតកំណាច (គឺតថាគតផ្លាញ់
ផ្លាល) ហើយ ។

គ្រានោះ ក្រុងមារជាអ្នកមានចិត្តបាបកើតទុក្ខតូចចិត្តថា ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ស្គាល់អញ ព្រះសុគតទ្រង់ស្គាល់អញ ហើយក៏អន្តរធាន
បាត់ទៅអំពីកន្លែងនោះឯង ។

[៣៦] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងក្រុងពារាណ-
សីគួរដល់ពុទ្ធអធារាស្រ័យ រួចទ្រង់យាងចេញទៅកាន់ចារិក ក្នុងឧរុវេលា

មហាខន្ធកេ ភទ្ធវគ្គិយសហាយកវត្ត

អថខោ ភកវា មត្តា ឌីក្កម្ម យេន អញ្ញតហោ វនសណ្ណោ
តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ វនសណ្ណំ អន្លោកា-
ហោត្វា អញ្ញតវស្មី រុក្ខមូលេ និសីទិ ។

តេន ខោ បន សមយេន តីសមត្តា ភទ្ធវគ្គិយា
សហាយកា សបជាបតិកា តស្មី^(១) វនសណ្ណោ បរិ-
ចារេន្តិ ។ ឯកស្ស បជាបតិ ធាហោសិ ។ តស្សត្ថាយ
វេសី អាជីតា អហោសិ ។ អថខោ សា វេសី តេសុ
បមត្តេសុ បរិចារេន្តេសុ កណ្ណំ អាទាយ បលាយិត្ត ។
អថខោ តេ សហាយកា សហាយកស្ស វេយ្យវច្ចំ
កហោន្តា តំ ឥត្តិ កវេសន្តា តំ វនសណ្ណំ អាហិណ្ណាន្តា
អទ្ធសំសុ ភកវន្តំ អញ្ញតវស្មី រុក្ខមូលេ និសិទ្ធិំ ទិស្វាន
យេន ភកវា តេនុបសង្កមិសុ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ
ឯតទវោច្ចំ អបិ កន្តេ ភកវា ឥត្តិ^(២) បស្សេយ្យាតិ ។
កី បន វោ កុមារា ឥត្តិយាតិ ។ ឥធម មយំ កន្តេ

១ ឱ. តស្មីយេវ ។ ២ ឱ. ម. ឯកំ ឥត្តិ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងភទ្ទវគ្គិយកុមារជាសម្មាញ្ញនឹងគ្នា

ប្រទេស ។ កាលនោះ ព្រះអង្គទ្រង់យាងចុះចាកផ្លូវសំដៅទៅកាន់
ដងព្រៃមួយ លុះយាងទៅដល់ហើយទ្រង់ចូលទៅកាន់ដងព្រៃនោះ ហើយ
គង់នៅទៀបគល់ឈើមួយ ។

សម័យនោះឯង ពួកភទ្ទវគ្គិយកុមារប្រមាណ ៣០ នាក់ជាសម្មាញ្ញ
នឹងគ្នា ព្រមទាំងភរិយា កំពុងឲ្យភរិយាបម្រើ (ដោយកាម) ក្នុងដងព្រៃ
នោះ ។ មានកុមារម្នាក់ឥតភរិយានឹងគេ ។ ទើបកុមារទាំងនោះទៅនាំយក
ស្រីពេស្យា (ស្រីផ្កាមាស) ម្នាក់មក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កុមារដែលឥត
ភរិយានោះ ។ លំដាប់នោះឯង កាលដែលកុមារទាំងនោះប្រហែសធ្វេស
កំពុងឲ្យភរិយារបស់ខ្លួនបម្រើ ស្រីពេស្យានោះបានលួចយកភណ្ឌ^(១) រត់
បាត់ទៅ ។ កាលនោះ កុមារជាសម្មាញ្ញនឹងគ្នាទាំងនោះខ្វល់ខ្វាយដល់
កុមារជាសម្មាញ្ញជួយស្វែងរកស្រីពេស្យានោះ ក៏បានដើរទៅកាន់ដងព្រៃ
នោះបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅទៀបគល់ឈើមួយ លុះឃើញ
ហើយ ទើបនាំគ្នាចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ
ក៏ក្រាបបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានឃើញស្រី (ម្នាក់) ដែរឬទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កុមារទាំងឡាយ ចុះអ្នកត្រូវការអ្វី ដោយស្រី
(នោះ) ។ កុមារទាំងអម្បាលនោះក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

១ បង្ហូច ឬទ្រព្យ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

តីសមត្តា កន្ធុវត្តិយា សហាយកា សបជាបតិកា
 ឥមស្មី វនសណ្ណោ បរិចារយិម្ហា ឯកស្ស បជាបតិ
 ធាហោសិ តស្សត្តាយ វេសី អាជីតា អហោសិ
 អថខោ សា កន្តេ វេសី អម្មេសុ បមត្តេសុ បរិចា-
 វេន្តេសុ កណ្ហំ អាទាយ បលាយិត្ត តេន មយំ កន្តេ
 សហាយកា សហាយកស្ស វេយ្យាវចំ កហោន្តា តំ
 ឥត្តិ កវេសន្តា ឥមំ វនសណ្ហំ អាហិណ្ណាមាតិ ។ តំ
 កិ មញ្ញុថ វោ កុមារា កតមំ នុ ខោ តុម្ហាកំ វំ យំ
 វា តុម្មេ ឥត្តិ កវេសេយ្យាថ យំ វា អត្តានំ កវេសេយ្យា-
 ថាតិ ។ ឯតទេវ កន្តេ អម្ហាកំ វំ យំ មយំ អត្តានំ
 កវេសេយ្យាមាតិ ។ តេនហិ វោ កុមារា និសីទថ
 ធម្មំ វោ ទេសេស្សាមីតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ ខោ តេ កន្ធុ-
 វត្តិយា សហាយកា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិសុ ។ តេសំ កកវា អនុបុត្តិកមំ កថេសិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងអស់គ្នាប្រមាណ ៣០ នាក់ជាពួកដ៏ចម្រើន ជាសម្មាញ្ញនឹងគ្នា
 នៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេសនេះមានភរិយាគ្រប់ ។ គ្នា បានឲ្យភរិយាបម្រើក្នុង
 ដងព្រៃនេះ ឯកុមារជាសម្មាញ្ញម្នាក់មិនមានភរិយានឹងគេឡើយ យើង
 ខ្ញុំបាននាំយកស្រីពេស្យាម្នាក់មក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កុមារជាសម្មាញ្ញ
 នោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលដែលយើងខ្ញុំប្រហែសធ្វេសកំពុងឲ្យភរិ-
 យារបស់ខ្លួនបម្រើ ស្រីពេស្យានោះ ក៏លួចយកកណ្តុរត់បាត់ទៅក្នុងពេល
 នោះ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ហេតុនោះ យើងខ្ញុំជាសម្មាញ្ញនឹងគ្នាខ្វល់ខ្វាយ
 ដល់កុមារជាសម្មាញ្ញជួយស្វែងរកស្រីពេស្យានោះ ក៏បានដើរមកកាន់
 ដងព្រៃនេះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់កុមារទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយសំគាល់រឿងនោះដូចម្តេច អ្នកទាំងឡាយគួរស្វែងរកស្រី
 ប្រសើរជាង ឬគួរស្វែងរកខ្លួនប្រសើរជាង ។ កុមារទាំងអម្បាលនោះក្រាប
 បង្គំទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំគួរស្វែងរកខ្លួនប្រសើរជាង ។
 ទើបព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់កុមារទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ
 អង្គុយមកសិនចុះ តថាគតនឹងសំដែងធម៌ដល់អ្នកទាំងឡាយ ។ កទ្ធុវគ្គិយ-
 កុមារជាសម្មាញ្ញនឹងគ្នាទាំងនោះទទួលព្រះពុទ្ធដីកាថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏
 ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងនូវអនុបុព្វិកថាដល់ពួក

មហាខន្ធកេ ភទ្ធុវគ្គិយសហាយកានំ ធម្មចក្កំ

សេយ្យដីដំ ទានកថំ សីលកថំ សក្កកថំ កាមាដំ
អាទីនវំ ឱការំ សង្កិលេសំ នេក្ខម្មេ អាទិសំសំ
បកាសេសិ ។ យទា តេ ភកវា អញ្ញាសិ កល្យ-
ចិត្តេ មុទុចិត្តេ វិជីវណាចិត្តេ ឧទក្កចិត្តេ បសន្នចិត្តេ
អថ យា ពុទ្ធាដំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ ប-
កាសេសិ ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មក្កំ ។ សេយ្យ-
ថាបិ ធាម សុទ្ធិំ វត្ថុំ អបកតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ
បដិក្កណ្ណោយ្យ ឯវមេវ តេសំ តស្មីយេវាសនេ វិរជំ វីត-
មលំ ធម្មចក្កំ ឧទទាទិ យង្គិញ្ចិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ
និរោធម្មន្តិ ។ តេ ទិដ្ឋធម្មា បត្តធម្មា វិទិតធម្មា បរិ-
យោកាឡធម្មា តិណ្ណាវិចិត្តិច្ឆា វិកតកថំកថា វេសា-
រដ្ឋប្បត្តា អបរហ្មច្ចយា សត្តុ សាសនេ ភកវន្តំ ឯត-
ទោចុំ លកេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភកវតោ សន្តិកេ

មហាខន្ធកៈ ធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិមគ្គនៃភទ្ធវគ្គិយកុមារជាសម្មាញ្ញនឹងគ្នា

ភទ្ធវគ្គិយកុមារជាសម្មាញ្ញនឹងគ្នាទាំងនោះ គឺទ្រង់ប្រកាសទានកថា ១
 សីលកថា ១ សគ្គកថា ១ ទោសរបស់កាមទាំងឡាយដ៏លាមកសៅហ្មង ១
 អានិសង្សក្នុងការចេញចាកកាម (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាប
 ថា ភទ្ធវគ្គិយកុមារទាំងនោះ មានចិត្តស្រួល មានចិត្តទន់ មានចិត្តផុតចាក
 នីវរណធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះអង្គ
 ក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយទ្រង់លើកឡើងសំដែង
 ចំពោះព្រះអង្គ គឺសំដែងទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គ-
 សច្ច ១ ក្នុងកាលនោះ ។ ធម្មតា សំពត់សស្តាតប្រាសចាកពណ៌ខ្មៅគួរទទួល
 ទឹកជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាដូចម្តេចមិញ ឯធម្មចក្ខុគឺសោតាបត្តិ-
 មគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលក៏កើតឡើងដល់ភទ្ធវគ្គិយកុមារទាំង
 នោះក្នុងទីអង្គុយនោះឯងថា ធម្មជាតណាមួយ ដែលមានកិរិយាកើតឡើង
 ធម្មជាតិទាំងអស់នោះ រមែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា មានឧបមេយ្យដូច្នោះ
 ឯង ។ ភទ្ធវគ្គិយកុមារទាំងនោះ បានឃើញអរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដល់
 អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានដឹងច្បាស់អរិយសច្ចធម៌ហើយ បានចុះចិត្តស៊ប់ក្នុង
 អរិយសច្ចធម៌ហើយ ឆ្លងផុតសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានឡើងឆ្ងល់ ដល់នូវការៈ
 ជាអ្នកក្លាហានមិនបាច់ជឿស្តាប់ពាក្យបុគ្គលដទៃ ក្នុងសាសនានៃព្រះសា-
 ស្តា ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

បព្វជំ លកេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខុវោតិ
 ភក្ខវា អវោច ស្វាគ្គាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ
 សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ អា-
 យស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

ភទ្ធវគ្គិយសហាយកានំ វគ្គុ និដ្ឋិតំ ។

ទុតិយភាណាវំ ។

[៣៧] អថខោ ភក្ខវា អនុបុព្វេន ចារិកំ ចរមាណោ
 យេន ឧរុវេលា តទវសិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ឧរុវេលាយំ តយោ ជដិលា បដិវសន្តិ ឧរុវេលកស្សទោ
 នទីកស្សទោ កយាកស្សទោតិ ។ តេសុ ឧរុវេល-
 កស្សទោ ជដិលោ បព្វន្នំ ជដិលសតានំ ឆាយកោ
 ហោតិ វិឆាយកោ អក្កោ បមុខោ ចាមោក្ខោ ។ នទី-
 កស្សទោ ជដិលោ តិណ្ណំ ជដិលសតានំ ឆាយកោ
 ហោតិ វិឆាយកោ អក្កោ បមុខោ ចាមោក្ខោ ។
 កយាកស្សទោ ជដិលោ ទ្ធិន្នំ ជដិលសតានំ ឆាយ-
 កោ ហោតិ វិឆាយកោ អក្កោ បមុខោ ចាមោក្ខោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

យើងខ្ញុំគួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅកទ្ធុវគ្គិយកុមារទាំងនោះថា អ្នកទាំង
 ឡាយ ចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតបាន
 សំដែងល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវ
 ព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជា
 ឧបសម្បទារបស់កទ្ធុវគ្គិយភិក្ខុដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។

ចប់ រឿងពួកកទ្ធុវគ្គិយភិក្ខុជាសម្លាញ់នឹងគ្នា ។

ទុតិយភាណវារៈ ចប់ ។

[៣៧] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាច់ទៅកាន់ចារិកតាមលំដាប់ ក៏
 ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរសំដៅទៅកាន់ឧរុវេលាប្រទេស ។ សម័យនោះឯង ជដិល
 ៣ នាក់ (ជាបងប្អូននឹងគ្នា) គឺឧរុវេលកស្សប ១ នទីកស្សប ១ គយាកស្សប
 ១ អាស្រ័យនៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស (នោះ) ។ បណ្តាជដិលទាំងនោះ
 មានជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រ-
 ធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តមប្រសើរជាងជដិល ៥០០ នាក់ ។ ជដិលឈ្មោះនទីក-
 ស្សប ជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តមប្រសើរ
 ជាងជដិល ៣០០ នាក់ ។ ជដិលឈ្មោះគយាកស្សប ជានាយក ជាអ្នកដឹកនាំ

មហាខន្ធកេ ភាគីកជដិលវត្ថុប្បុរមប្បាដិហារិយំ

អថខោ ភក្កវា យេន ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស
 អស្សមោ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ឧរុវេលកស្សបំ
 ជដិលំ ឯតទរោច សចេ តេ កស្សប អករុ វសេយ្យាម
 ឯករត្ថី អក្យាការេតិ ។ ន ខោ មេ មហាសមណ ករុ
 អមិច ខោ ចណ្ណោត្ត ឆាករាជា ឥទ្ធិមា អាសីវិសោ
 យោវិសោ សោ តំ មា វិហេបេសីតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ
 ភក្កវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទរោច សចេ តេ
 កស្សប អករុ វសេយ្យាម ឯករត្ថី អក្យាការេតិ ។ ន
 ខោ មេ មហាសមណ ករុ អមិច ខោ ចណ្ណោត្ត ឆាក-
 រាជា ឥទ្ធិមា អាសីវិសោ យោវិសោ សោ តំ មា វិហេ-
 បេសីតិ ។ តតិយម្បិ ខោ ភក្កវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ
 ឯតទរោច សចេ តេ កស្សប អករុ វសេយ្យាម ឯក-
 រត្ថី អក្យាការេតិ ។ ន ខោ មេ មហាសមណ ករុ
 អមិច ខោ ចណ្ណោត្ត ឆាករាជា ឥទ្ធិមា អាសីវិសោ

មហាខន្ធកៈ រឿងជំងឺជាបងប្អូននឹងគ្នា និងបឋមប្បាដិហារ្យ

ជាកំពូលជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តមប្រសើរជាងជំងឺ ២០០ នាក់ ។ កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលទៅកាន់អាស្រមរបស់ជំងឺ ឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សប លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានឹងជំងឺ ឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សបថា នៃកស្សប បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី ។ ឧរុវេលកស្សបពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់អ្វីទេ តែថាក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយជាសត្វកាច មានប្ញទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគរាជនោះ វាបៀតបៀនព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងជំងឺឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ជាគម្រប់ពីរដងទៀតថា នៃកស្សប បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី ។ ឧរុវេលកស្សបពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់អ្វីទេ តែក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយជាសត្វកាច មានប្ញទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគរាជនោះវាបៀតបៀនព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងជំងឺឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ជាគម្រប់បីដងទៀតថា នៃកស្សប បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ យើងសូមនៅក្នុងរោងភ្លើងបានមួយរាត្រី ។ ឧរុវេលកស្សបពោលតបថា បពិត្រមហាសមណៈខ្ញុំមិនមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់អ្វីទេ តែក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយ ជាសត្វកាច

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

យោវិសោ សោ តំ មា វិហោបេសីតិ ។ អប្បេរ^(១) មំ
 ន វិហោបេយ្យ ឥដ្ឋ្យ ត្ថំ កស្សប អនុជាធាហិ អក្សា-
 ការន្តិ ។ វិហារ មហាសមណ យថាសុខន្តិ ។ អថខោ
 ភកវា អក្សាការំ បរិសិត្វា តិណាសន្តរកំ បញ្ញាបេត្វា
 ជិសីទិ បល្ល័ក្កំ អាកុជិត្វា ឧដុំ កាយំ បណិជាយ
 បរិមុខំ សតី ឧបដ្ឋបេត្វា ។

[៣៨] អថខោ សោ ឆាកោ អន្តស ភកវន្តំ បរិដ្ឋំ
 ទិស្វាន ទុក្ខំ ទុម្មនោ បដ្ឋចាសិ ។ អថខោ ភកវតោ
 ឯតទហោសិ យន្ត្រធាហំ ឥមស្ស ឆាកស្ស អនុបហាច្ច
 ឆរិញ្ច ចម្មញ្ច មំសញ្ច នហារុញ្ច អដ្ឋិញ្ច អដ្ឋិមិញ្ចញ្ច
 តេជសា តេជំ បរិយាទេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភកវា
 តថារូបំ ឥន្ទ្រាភិសដ្ឋ្វារំ អភិសដ្ឋ្វរិត្វា បដ្ឋចាសិ ។
 អថខោ សោ ឆាកោ មក្កំ អសហាដ្ឋោ បដ្ឋលិ ។
 ភកវាបិ តេជោធាតុំ សមាបដ្ឋិត្វា បដ្ឋលិ ។ ឧភិដ្ឋំ

១ អប្បេរនាមាតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មានបូទិ មានពិសក្កុដ៍ចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យតែនាគរាជនោះបៀតបៀន
 ព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នៃកស្សប នាគរាជនោះ
 បៀតបៀនយើងមិនបានទេ ណ្ហើយចុះ អ្នកចូរព្រមឲ្យរោងភ្លើង (ដល់យើង
 ចុះ) ។ ឧរុវេលកស្សបតបថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គចូរនៅតាម
 សប្បាយចុះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង
 ហើយក្រាលនូវកម្រាលស្មៅគង់ផ្គត់ភ្លើន តាំងកាយដ៏ត្រង់តម្កល់សតិឆ្ពោះ
 មុខទៅកាន់កម្មដ្ឋាន ។

[៣៨] គ្រានោះ នាគនោះ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគយាងចូល
 ទៅ លុះឃើញហើយ កើតទុក្ខ តូចចិត្ត ក៏បណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយចេញ ។
 ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ការនេះគួរតថាគត កុំបៀត
 បៀនស្បែកសម្បុរថ្ងៃ ស្បែកបន្ទាប់ សាច់ សរសៃឆ្អឹង និងខ្នុរក្នុងឆ្អឹង
 របស់នាគរាជនេះឲ្យសោះ ហើយគ្រាន់តែគ្របសង្កត់តេជះ (របស់នាគរាជ)
 ដោយតេជះរបស់តថាគតចុះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងឥន្ទ្រ-
 ភិសង្ខារមានសភាពដូច្នោះហើយ ក៏បណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយតបទៅវិញ ។
 ចំណែកនាគនោះអត់ទ្រាំសេចក្តីក្រោធមិនបាន ក៏បណ្តាលភ្លើងឲ្យឆេះ
 ឡើង ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទ្រង់ចូលឈានមានតេជោធាតុជា
 អារម្មណ៍ ហើយទ្រង់បណ្តាលភ្លើងឲ្យឆេះឡើងដែរ ។ កាលបើអ្នកមានបូទិ

មហាខន្ធកេ ភាគីកជដិលវត្ថុប្បមប្បដិហារិយំ

សញ្ញោតិក្ខតានំ^(១) អក្សតារំ អាទិត្តំ វិយ ហោតិ សម្បជ្ជ-
 សិតំ សញ្ញោតិក្ខតំ^(២) ។ អថខោ តេ ជដិលា អក្សតារំ
 បរិវារត្វា ឯវមាហំសុ អភិរូចោ វត កោ មហាសមណោ
 នាគេន វិហេបិយតីតិ ។ អថខោ ភក្កវា តស្ស វត្តិយា
 អច្ចយេន តស្ស នាគស្ស អនុបហាច្ច ឆរិញ្ច ចម្មញ្ច មំ-
 សញ្ច នហារុញ្ច អដ្ឋិញ្ច អដ្ឋិមិញ្ចញ្ច តេជសា តេជំ បរិ-
 យាទយិត្វា បត្តេ បក្ខិមិត្វា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិ-
 លស្ស ទស្សេសិ អយន្តេ កស្សប នាគោ បរិយាទិន្នោ
 អស្ស តេជសា តេជោតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស
 ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសម-
 ណោ មហានុកាវោ យត្រិ ហិ នាម ចណ្ណាស្ស នាគរា-
 ជស្ស ឥទ្ធិមតោ អាសិរិសស្ស យោរិសស្ស តេជសា
 តេជំ បរិយាទយិស្សតិ ន ត្រូវ ច ខោ អហា យថា
 អហាន្តិ ។

[៣៩] នេរញ្ញរាយ ភក្កវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិ-
 លមវោច សចេ តេ កស្សប អក្ស វិហារមុ

១-២ សញ្ញោតិក្ខតានំ សញ្ញោតិក្ខតត្តិបិ បាវា ។

មហាខន្ធកៈ រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា និងបឋមប្បាដិហារ្យ

ទាំងពីរ បណ្តាលពន្លឺភ្លើងឲ្យភ្លឺព្រោងព្រាយឡើងហើយ ឯរោងភ្លើង ក៏រុត-
រឿងភ្លឺសន្ទោសន្ទោឡើងហាក់ដូចជាភ្លើងឆេះ ។ លំដាប់នោះ ជដិលទាំង
អម្បាលនោះ នាំគ្នាចោមរោមរោងភ្លើងហើយពោលយ៉ាងនេះថា ឱសម-
ណៈមានរូបល្អម៉្លោះ ឥឡូវត្រូវនាគរាជបៀតបៀន ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគ
លុះរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទ្រង់មិនបានប៉ះពាល់ស្បែកក្រៅ ស្បែក
បន្ទាប់ សាច់សរសៃឆ្អឹង និងខួរក្នុងឆ្អឹងរបស់នាគនោះ ទ្រង់គ្របសង្កត់តែជះ
ដោយតេជះហើយទ្រង់ចាប់នាគច្រកក្នុងបាត្រ (នាំយកទៅ) បង្ហាញដល់
ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នៃកស្សប នេះនាគរបស់អ្នកឯង តថាគត
បានគ្របសង្កត់តែជះរបស់វា ដោយតេជះតថាគតហើយ ។ គ្រានោះ ជដិល
ឈ្មោះឧរុវេលកស្សបត្រិះរិះដូច្នោះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានប្បទិទ្ធិខ្លាំង
មានអានុភាពធំមែន ព្រោះហេតុថា (ព្រះអង្គ) អាចគ្របសង្កត់តែជះរបស់
នាគជាសត្វកាច មានប្បទិទ្ធិ មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឺក ដោយតេជះ
(របស់ព្រះអង្គបាន) តែបើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់មិនមែនជាព្រះអរហន្ត
ដូចអញទេ ។

[៣៧] ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ទ្រង់ប្រថាប់នៅ) ជិតឆ្នេរស្ទឹង
នេរញ្ញរា ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នៃ
កស្សបៈ បើអ្នកមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ តថាគតសុំនៅក្នុងរោងភ្លើង

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អដ្ឋល្ខោ អត្តិសរណាម្ហិតិ ។ ន ខោ មេ មហាសមណ
ករុ ជាសុកាមោ ច^(១) តំ និវាវេមិ ចល្លោត្ត ណាករជា
ឥទ្ធិមា អាសីវិសោ យោវិសោ សោ តំ មា វិហោបេសីតិ ។

អប្បេ មំ ន វិហោបេយ្យ ឥដ្ឋ្យ តំ កស្សប អនុ-
ជាធាហិ អក្យាការន្តិ ។

ទិន្នន្តិ នំ វិទិត្វា អភិតោ^(២)

ចារិសិ កយមតីតោ ។

ទិស្វា ឥសី បរិដ្ឋំ អហិណតោ^(៣)

ទុម្ពនោ បច្ចុចាសិ ។

សុមនមាណសោ^(៤) ន វិមនោ

មនុស្សនាកោបិ តត្ថ បច្ចុចាសិ ។

មក្ខញ្ច អសហមាណោ

អហិណតោ ចារកោវ បដ្ឋលិ ។

១ ឱ. ជាសុកាមោវ ។ ២ ឱ. អសម្ពិតោ ។ ៣ ឯត្តន្តរេ ទុក្ខិតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។
៤ ឱ. សុមាណសោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក្នុងថ្ងៃនេះបាន ១ ថ្ងៃសិន ។ ឧរុវេលកស្សបពោលតបថា អើមហា-
សមណៈ ខ្ញុំមិនចង្អៀតចង្អល់ទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំប្រាថ្នាសេចក្តីសប្បាយ ទើប
យាត់ព្រះអង្គថា ក្នុងរោងភ្លើងនេះមាននាគរាជមួយជាសត្វកាច មានប្លន្ទិ
មានពិសក្នុងចង្កូម មានពិសដ៏ពន្លឹក កុំឲ្យនាគរាជនោះវាបៀតបៀន
ព្រះអង្គឡើយ ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នៃកស្សបៈ ឯនាគនោះមិនអាច
បៀតបៀនតថាគតបានទេ ណ្ហើយចុះ អ្នកចូរព្រមឲ្យរោងភ្លើង (ដល់
តថាគតចុះ) ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា ឧរុវេលកស្សបព្រមឲ្យ
ហើយព្រះអង្គមិនតក់ស្លុត ឥតមានកោតញញើតទើបយាង
ចូលទៅ ។ ពស់ជាអហិនាគបានឃើញព្រះអង្គយាង
ចូលទៅក៏តូចចិត្ត ទើបបណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយចេញ ។
ឯព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាមនុស្សនាគ ទ្រង់មានព្រះហឫទ័យរីករាយ
ឥតមានសេចក្តីអាក់អន់ ក៏បណ្តាលផ្សែងឲ្យហុយចេញក្នុង
ទីនោះដែរ ។ ចំណែកអហិនាគអត់ទ្រាំសេចក្តីក្រោធមិន
បាន ក៏បណ្តាលភ្លើងឲ្យចេះឡើង ដូចជាភ្លើងធម្មតា ។

មហាខន្ធកេ ភាគិកជដិលវត្តប្បមហ្មដិហារិយំ

តេជោនាតុកុសលោ មនុស្សនាគោបិ តត្ថ^(១) បដ្ឋសិ ។

ឧភិជ្ជំ សញ្ញាតិក្ខតានំ អក្សាតារំ ឧទិច្ចវេ ។

ជដិលា អភិរូទោ វត កោ មហាសមណោ នាគេន

វិហេបិយតីតិ ភណាជ្ជិ ។

អថ វត្តិយា អច្ចយេន អហិណាតស្ស^(២) អច្ចិយោ ន
ហោជ្ជិ ។

ឥទ្ធិមតោ បន បិតា អនេកវណ្ណា អច្ចិយោ ហោជ្ជិ ។
ដីលា អថ លោហិតកា^(៣) មញ្ញេដ្ឋា បីតកា ផលិត-
វណ្ណាយោ អដ្ឋិវសស្ស កាយេ អនេកវណ្ណា អច្ចិយោ
ហោជ្ជិ ។

បត្តម្ហិ ឧទហិតា អហិណាតំ ព្រាហ្មណស្ស ទស្សេសិ
អយំ តេ កស្សប នាគោ បរិយាទិដ្ឋោ អស្សតេជសា
តេជោតិ^(៤) ។

អថខោ ឧរុវេលកស្សទោ ជដិលោ ភកវតោ ឥមិណា

១ ម. តត្ថេវ ។ ២ ឱ. ម. ហតា នាគស្ស ។ ៣ ឱ. លោហិតិកា ។ ៤ នេរញ្ញរាយ
ភគវាតិអាទិតាថាយោ បច្ឆា បក្ខិត្តាតិ តព្វណ្ណនាយំ វុត្តំ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា និងបាដិហារ្យជាបឋម

ឯមនុស្សនាគទ្រង់ធ្វាសក្នុងឈាន មានតេជោធាតុជា

អារម្មណ៍ ក៏បណ្តាលឲ្យឆេះឡើងក្នុងទីនោះដែរ ។

កាលបើអ្នកមានប្បទិទាំងពីរបណ្តាលឲ្យភ្លឺព្រាងព្រាយ

ឡើងព្រមគ្នាហើយ ពួកជដិលក៏ចោមរោមរោងភ្លើង ។

ជដិលទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា ឱ មហាសមណៈ មានរូបល្អម៉្លេះ

ឥឡូវត្រូវនាគបៀតបៀន ។

លុះរាត្រីកន្លងទៅ ហើយរស្មីរបស់អហិនាគក៏រលត់សូន្យ

ទៅ ។ ឯរស្មីមានពណ៌ច្រើនរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានប្បទិ

ក៏តាំងនៅដដែល ។ រស្មីមានពណ៌ច្រើនគឺ ខៀវខ្លះ

ក្រហមខ្លះ ហង្សបាទ (ក្រហមទន់)ខ្លះ លឿងខ្លះ

ពណ៌ផ្លែកខ្លះ មាននៅក្នុងព្រះកាយរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ

ដែលមានព្រះនាមថាអង្គីរស ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ចាប់

អហិនាគច្រកក្នុងបាត្រហើយ (នាំទៅ) បង្ហាញព្រាហ្ម-

ណ៍ថា នៃកស្សបៈ នេះនាគរបស់អ្នក តថាគតគ្រប

សង្កត់តែជះរបស់វា ដោយតែជះតថាគតហើយ ។

គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ជ្រះថ្លាដោយឥទ្ធិប្បាដិ-

ហារ្យនេះ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ

វិនយចិដកេ មហាវគ្គោ

ឥទ្ធិប្បាដិហារិយេន អភិប្បសន្នោ ភកវន្តំ ឯតទវោច
ឥដេវ មហាសមណា វិហារ អហាន្តេ ធុវកត្តេនាតិ ។

បឋមំ បាដិហារិយំ ។

[៤០] អថខោ ភកវា ឧវុវេលកស្សបស្ស ជដិ-
លស្ស អស្សមស្ស អវិទូវេ អញ្ញតវស្មី វនសណ្ណោ វិហា-
សិ ។ អថខោ ចត្តារោ មហារាជាដោ អភិក្កន្តាយ
វត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណា កោវលកប្បំ វនសណ្ណំ ឱកា-
សេត្វា យេន ភកវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា
ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ចតុទ្ធិសា អដ្ឋសុ សេយ្យថាបិ
មហាត្តា អត្តិក្ខត្វា ។ អថខោ ឧវុវេលកស្សចោ ជដិលោ
តស្សា វត្តិយា អចូយេន យេន ភកវា តេនុបសង្កមី
ឧបសង្កមីត្វា ភកវន្តំ ឯតទវោច កាលោ មហាសមណា
ជិដ្ឋិតំ ភត្តំ កេ នុ ខោ តេ មហាសមណា អភិក្កន្តា-
យ វត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណា កោវលកប្បំ វនសណ្ណំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទីនេះ

ខ្ញុំនឹងអង្គុសដោយនិច្ចកត្តដល់ព្រះអង្គ ។

ចប់ បាណិហារ្យជាបឋម ។

[៤០] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងដងព្រៃមួយ
 ក្នុងទីដិតអាស្រមរបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ។ កាលនោះ ទេវតា
 ទាំង ៤ ជាស្តេចធំ មានសម្បុរល្អ (ចុះមក) ក្នុងវេលាពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រ
 បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្នំក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបបិតនៅ
 ក្នុងទិសទាំង ៤ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំ ។ លុះរាត្រីនោះកន្លងហើយ
 ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា
 បពិត្រមហាសមណៈ កាល (នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារ
 សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ចុះអ្នកណាដែលមានសម្បុរល្អ (ចុះ
 មក) ក្នុងវេលាពាក់កណ្តាលអធ្រាត្រ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្នំក្នុងដងព្រៃទាំងអស់

មហាខន្ធកេ ភាគីកជដិលវត្តតតិយប្បាដិហារិយំ

ឱកាសេត្វា យេន តំ តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមីត្វា តំ
អភិវាទេត្វា ចតុទ្ធិសា អដ្ឋសុ សេយ្យថាបិ មហាណ្តា
អត្តិក្ខត្វាតិ ។ ឯតេ ខោ កស្សប ចត្តាហេ មហា-
រាជាដោ យេនាហំ តេនុបសង្កមីសុ ធម្មស្សវនាយាតិ ។
អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ
មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុកាហេ យត្រ
ហិ នាម ចត្តាហេបិ មហារាជាដោ ឧបសង្កមីស្សន្តិ
ធម្មស្សវនាយ ន ត្រូវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។
អថខោ ភកវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ
ភុញ្ញិត្វា តស្មីយេវ វនសណ្ណោ វិហាសិ ។

ទុតិយំ បាដិហារិយំ ។

[៤១] អថខោ សក្កោ ទេវានមិទ្ធោ អភិក្កន្តាយ
វត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណា^(១) កេវលកប្បំ វនសណ្ណំ ឱកា-
សេត្វា យេន ភកវា តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមីត្វា ភកវន្តំ
អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ សេយ្យថាបិ មហា-
អត្តិក្ខត្វោ បុរិមាហិ វណ្ណនិកាហិ អភិក្កន្តតហេ ច

១ ឱ. អភិក្កន្តវណ្ណា ។ តត្ថ ការណំ បរិយេសិតព្ធុំ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា និងបាណិហារ្យជាគម្រប់ ៣

ហើយចូលមកគាល់ព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះអង្គហើយ
ស្ថិតនៅក្នុងទិសទាំង ៤ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា
នៃកស្សបៈ ឯអ្នកទាំងនោះគឺស្តេចធំទាំង ៤ ចូលមកគាល់តថាគតដើម្បីនឹង
ស្តាប់ធម៌ ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប មានសេចក្តីត្រិះរិះ
ដូច្នោះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានប្ញទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះ
ហេតុថា អម្បាលមហារាជទាំង ៤ ក៏គង់ចូលមកគាល់ដើម្បីស្តាប់ធម៌ដែរ
តែបើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់មិនមែនជាអរហន្តដូចអញទេ ។ លំដាប់នោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលក-
ស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។

ចប់ បាណិហារ្យជាគម្រប់ ២ ។

[៤១] គ្រានោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ មានពណ៌
ល្អ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុងវេលាកណ្តាលអធ្រាត្រ
ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយស្ថិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ មានគួរនាដូច
គំនរភ្លើងធំ ដ៏រុងរឿង និងឧត្តមជាងរស្មីនៃពណ៌ដែលមានហើយ ក្នុងកាល

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

បណ្ឌិតតោ ច ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សុចោ ជដិលោ
 តស្សា រត្តិយា អច្ចយេន យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧ-
 បសង្កមិត្វា ភកវន្តំ ឯតទរោច កាលោ មហាសមណ
 ជិដ្ឋិតំ ភត្តំ កោ នុ ខោ សោ មហាសមណ អភិក្កន្តា-
 យ រត្តិយា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវេលកប្បំ វេសណ្ណំ ឱកា-
 សេត្វា យេន ត្វំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ អភិវាទេត្វា
 ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ សេយ្យថាមិ មហាអត្តិក្ខន្ធា បុរិមាហិ
 វណ្ណជិកាហិ អភិក្កន្តតោ ច បណ្ឌិតតោ ចាតិ ។
 ឯសោ ខោ កស្សប សក្កោ ទេវានមិទ្ធា យេនាហំ
 តេនុបសង្កមិ ធម្មស្សវេនាយាតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្ស-
 បស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហា-
 សមណោ មហានុកាវោ យត្រិ ហិ នាម សក្កោ ទេវាន-
 មិទ្ធា ឧបសង្កមិស្សតិ ធម្មស្សវេនាយ ន ត្រូវ ច ខោ អ-
 ហា យថា អហន្តិ ។ អថខោ ភកវា ឧរុវេលកស្សបស្ស
 ជដិលស្ស ភត្តំ ភុញ្ញិត្វា តស្មីយេវ វេសណ្ណោ វិហាសិ ។

តតិយំ បាដិហារិយំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

យប់មុន ។ លុះរាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប
 ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបទូលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល (នេះ)
 ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ
 ចុះអ្នកណាដែលមានពណ៌ល្អ បណ្តាលរស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ក្នុង
 វេលាកណ្តាលអធ្រាត្រហើយចូលមកគាល់ព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយ
 ថ្វាយបង្គំព្រះអង្គទើបបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ មានគួរនាដូចជាគំនរភ្លើងធំ
 ដ៏រុងរឿង និងឧត្តមជាងរស្មីនៃពណ៌ ដែលមានហើយក្នុងកាលយប់មុន ។
 ទ្រង់ត្រាស់ថា នៃកស្សបៈ អ្នកនោះហើយគឺ សក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតា
 ទាំងឡាយ ចូលមករកតថាគតដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌ ។ ត្រានោះ ជដិលឈ្មោះ
 ឧរុវេលកស្សប មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈ (នេះ) មាន
 ប្បទ្ធិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា សក្កទេវរាជជាធំជាងពួកទេវតា
 គង់ចូលមកគាល់ដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌ តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅ
 មិនមែនជាអរហន្តដូចអញទេ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់
 នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។

ចប់ បាដិហារ្យជាតម្រប់ ៣ ។

មហាខន្ធកេ ភាគីកជដិលវត្តចតុត្ថប្បាដិហារិយំ

[៤២] អថខោ ព្រហ្មា សហម្បតិ អភិក្កន្តាយ វត្តិ-
 យា អភិក្កន្តវណ្ណោ កេវលកប្បំ វនសណ្ឋំ ឱកាសេត្វា
 យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវា-
 ទេត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ សេយ្យថាមិ មហាអក្កិត្វោ
 បុរិមាហិ វណ្ណនិកាហិ អភិក្កន្តតោ ច បណ្ឌិតតោ ច ។
 អថខោ ឧវេលកស្សោ ជដិលោ តស្សា វត្តិយា អច្ច-
 យេន យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ
 ឯតទោច កាលោ មហាសមណោ និដ្ឋិតំ ភត្តំ កោ នុ
 ខោ សោ មហាសមណោ អភិក្កន្តាយ វត្តិយា អភិក្កន្ត-
 វណ្ណោ កេវលកប្បំ វនសណ្ឋំ ឱកាសេត្វា យេន តំ
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 អដ្ឋាសិ សេយ្យថាមិ មហាអក្កិត្វោ បុរិមាហិ វណ្ណនិកា-
 ហិ អភិក្កន្តតោ ច បណ្ឌិតតោ ចាតិ ។ ឯសោ ខោ
 កស្សប ព្រហ្មា សហម្បតិ យេនាហំ តេនុបសង្កមិ ធម្ម-
 ស្សវនាយាតិ ។ អថខោ ឧវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស
 ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុ-
 ភាវោ យត្រិ ហិ នាម ព្រហ្មា សហម្បតិ ឧបសង្កមិស្សតិ

មហាខន្ធកៈ រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា និងបាដិហារ្យជាគម្រប់ ៤

[២២] លំដាប់នោះ សហម្បតិព្រហ្មមានសម្បុរល្អ បណ្តាលរស្មីឲ្យ
 ភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុងវេលាកណ្តាលអធ្រាត្រ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទើបបិត
 នៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយ មានគួរនាដូចគំនរភ្លើងដំរុងរឿង និងឧត្តមជាងរស្មី
 នៃពណ៌ដែលមានហើយក្នុងយប់មុន ។ ។ កាលបើរាត្រីនោះកន្លងទៅ
 ហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 លុះចូលទៅដល់ហើយទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យ
 នេះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល (នេះ) ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារក៏
 សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ចុះអ្នកណាហ្ន៎ មានពណ៌ល្អបណ្តាល
 រស្មីឲ្យភ្លឺក្នុងដងព្រៃទាំងអស់ ក្នុងវេលាកណ្តាលអធ្រាត្រ ចូលមកគាល់
 ព្រះអង្គ លុះចូលមកដល់ហើយថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ហើយបិតនៅក្នុងទីដ៏សម
 គួរ គួរនាដូចគំនរភ្លើងដ៏ធំ រុងរឿង និងឧត្តមជាងរស្មីនៃពណ៌ដែលមានក្នុង
 យប់មុន ។ នោះ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា នៃកស្សប ជននោះឯងគឺសហម្បតិ-
 ព្រហ្មចូលមករកតថាគត ដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌ ។ ត្រានោះ ជដិលឈ្មោះ
 ឧរុវេលកស្សបមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា មហាសមណៈ (នេះ) មានប្បទិ្ធខ្លាំង
 មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា អម្បាលសហម្បតិព្រហ្មក៏គង់ចូលមកគាល់

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ធម្មស្សវនាយ ន ត្រូវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។
អថខោ ភកវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ
ភុញ្ញិត្វា តស្មីយេវ វនសល្លោ វិហាសិ ។

ចតុត្ថំ បាដិហារិយំ ។

[៤៣] តេន ខោ បន សមយេន ឧរុវេលកស្សបស្ស
ជដិលស្ស មហាយញ្ញោ បច្ចុបដ្ឋិតោ ហោតិ ។ កេវ-
លកប្បា ច អដ្ឋមគដា បហ្គតំ ខាទដីយំ កោជដីយំ
អាទាយ អភិក្កមិតុកាមា ហោន្តិ ។ អថខោ ឧរុវេ-
លកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ ឯតវហិ ខោ មេ
មហាយញ្ញោ បច្ចុបដ្ឋិតោ កេវលកប្បា ច អដ្ឋមគដា
បហ្គតំ ខាទដីយំ កោជដីយំ អាទាយ អភិក្កមិស្សន្តិ
សចេ មហាសមណោ មហាជនកាយេ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ
ករិស្សតិ មហាសមណាស្ស លាភសក្ការោ អភិវឌ្ឍិស្សតិ
មម លាភសក្ការោ បរិហាយិស្សតិ អហោ នូន មហា-
សមណោ ស្វាតនាយ ឆាតច្ឆេយ្យាតិ ។ អថខោ ភកវា
ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ចេតសា ចេតោបរិវិតក្ក-
មញ្ញាយ ឧត្តរក្កុំ កត្វា តតោ បិណ្ឌាចាតំ អាហារិត្វា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ដើម្បីនឹងស្តាប់ធម៌ដែរ តែបើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះ
អរហន្តដូចអញទេ ។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយកត្តា-
ហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុង
ដងព្រៃនោះឯង ។

ចប់បាណិហារ្យជាតម្រប់ ៤ ។

[៤៣] សម័យនោះឯង គ្រឿងបូជាធំនឹងកើតឡើងដល់ជដិល
ឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ។ (ព្រោះថា) ជនអ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈ និងមគធៈទាំង
អស់គ្នា ប្រាថ្នានឹងនាំយកខាទនីយភោជនីយាហារមានប្រមាណច្រើន ចូល
មកបូជា ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះ
ថា កាលឥឡូវនេះឯង គ្រឿងបូជាធំនឹងកើតឡើងដល់អញ ដ្បិតថាជន
អ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈ និងមគធៈទាំងអស់គ្នា នឹងនាំយកខាទនីយភោជនីយា-
ហារមានប្រមាណច្រើនចូលមកបូជា បើមហាសមណៈនឹងធ្វើឥទ្ធិប្បាដិ-
ហារ្យក្នុងទីប្រជុំមហាជន លាកសក្ការៈនឹងចម្រើនដល់មហាសមណៈ លាក-
សក្ការៈរបស់អញក៏នឹងសាបសូន្យទៅ ឱ មហាសមណៈ កុំគប្បីមកឆាន់ក្នុងថ្ងៃ
ស្អែកនេះទៅអេះ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបសេចក្តី
បរិវិតក្កៈក្នុងចិត្តរបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ដោយព្រះហឫទ័យព្រះ
អង្គ ទើបទ្រង់យាងទៅកាន់ឧត្តរកុរុទ្ធិប នាំយកចង្កាន់បិណ្ឌបាតមកអំពី

មហាខន្ធកេ ភាគីកដដិលវត្ថុបញ្ចមប្បាដិហារិយំ

អនោតត្តទហោ បរិកុញ្ញិត្វា តត្ថេវ ទិវារិហារំ អកាសិ ។
អថខោ ឧរុវេលកស្សោ ជជិលោ តស្សា វត្តិយា
អច្ចយេន យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
ភកវន្តំ ឯតទវោច កាលោ មហាសមណា ជិដ្ឋិតំ ភត្តំ
កី ណុ ខោ មហាសមណា ហិយ្យោ ណាគមាសិ អបិច
មយំ តំ សរាម កី ណុ ខោ មហាសមណោ ណាគច្ច-
តិតិ ខាទនីយស្ស ច^(១) តេ បជិវិសោ បបិតោតិ ។ ននុ
តេ កស្សប ឯតទហោសិ ឯតវហិ ខោ មេ មហាយញ្ញោ
បច្ចុបដ្ឋិតោ កេវលកប្បា ច អង្គមកទា បហ្មតំ ខាទ-
នីយំ កោជនីយំ អាទាយ អភិក្កមិស្សន្តិ សចេ មហា-
សមណោ មហាជនកាយេ ឥទ្ធិប្បាដិហារិយំ ករិស្សតិ
មហាសមណាស្ស លាភសក្ការោ អភិវឌ្ឍិស្សតិ មម លា-
ភសក្ការោ បរិហាយិស្សតិ អហោ ទូន មហាសមណោ
ស្វាតនាយ ណាគច្ចេយ្យាតិ សោ ខោ អហំ កស្សប
តវ ចេតសា ចេតោបរិតក្កមញ្ញាយ ឧត្តរក្សុំ កន្ធា
តតោ បិណ្ឌាចាតំ អាហារិត្វា អនោតត្តទហោ បរិកុញ្ញិត្វា

១ ឱ. ម. ខាទនីយស្ស ច កោជនីយស្ស ច ។

មហាខន្ធកៈ រឿងដំបូងជាបងប្អូននឹងគ្នា និងបាណិហារ្យជាគម្រប់ ៥

ឧត្តរកុរុទ្ធិបនោះ ហើយទ្រង់សោយជិតស្រះអនោតត្ត ហើយទ្រង់
សម្រាកឥរិយាបថនៅក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងកន្លែងនោះឯង ។ កាលបើរាត្រី
នោះកន្លងទៅហើយ ទើបដំបូងឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបបង្គំទូល ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ដោយពាក្យនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ កាល (នេះ) ជាកាលសមគួរ
ហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ហេតុដូចម្តេច
ក៏ព្រះអង្គមិនយាងមកក្នុងថ្ងៃម្សិលមិញ ចំណែកខ្ញុំ ។ តែងរលឹកព្រះអង្គ
ទន្ទឹមចាំមើលផ្លូវថា មហាសមណៈ មិនមកទេ ឬអ្វី ហើយបានទាំងតម្កល់
ចំណែកខាងទន្ទឹមហារទុក ដើម្បីព្រះអង្គ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ត្រាស់ថា នែកស្សប ក្រែងអ្នកគ្រិះរិះដូច្នោះថា ក្នុងកាលឥឡូវនេះ
គ្រឿងបូជាធំ នឹងកើតឡើងដល់អញ ដ្បិតថា ជនអ្នកនៅក្នុងដែនអង្គៈ
និងមគធៈទាំងអស់គ្នា នឹងនាំយកខាងទន្ទឹមកោជនីយាហារមានប្រមាណ
ច្រើនមកបូជា បើមហាសមណៈ នឹងធ្វើឥទ្ធិប្បាណិហារ្យក្នុងទីប្រជុំមហាជន
ឯលាភសក្ការៈ នឹងចម្រើនដល់មហាសមណៈ លាភសក្ការៈរបស់អញ នឹង
សាបសូន្យទៅ ឱ មហាសមណៈ កុំគប្បីមកឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកទៅអេះ ដូច្នោះ
ពិតមែនឬទេ នែកស្សប ចំណែកតថាគតឯងបានដឹងសេចក្តីបរិវិតក្នុង
ចិត្តរបស់អ្នកឯង ដោយចិត្តតថាគត ហើយតថាគតក៏ទៅកាន់ឧត្តរកុរុទ្ធិប
នាំយកចង្ហាន់បិណ្ឌបាតមកអំពីទ្វីបនោះរួចឆាន់ជិតស្រះអនោតត្ត ហើយ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

តត្ថេវ ទិវាវិហារំ អកាសិន្ទិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្ស-
 បស្ស ជទិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហា-
 សមណោ មហានុភារោ យត្រិ ហិ នាម ចេតសាបិ ចិត្តំ
 បដានិស្សតិ^(១) ន ត្ថេវ ច ខោ អរហោ យថា អហន្តិ ។
 អថខោ ភកវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជទិលស្ស ភត្តំ
 ភុញ្ញត្វា តស្មីយេវ វេនសណ្ណោ វិហាសិ ។

បញ្ចមំ បាដិហារិយំ ។

[៤៤] តេន ខោ បន សមយេន ភកវតោ បំសុក្ខលំ
 ឧប្បន្នំ ហោតិ ។ អថខោ ភកវតោ ឯតទហោសិ
 កត្ត នុខោ អហំ បំសុក្ខលំ ដោវយ្យន្តិ ។ អថខោ
 សក្កោ ទេវានមិដ្ឋោ ភកវតោ ចេតសា ចេតោបរិ-
 តក្កមញ្ញាយ ចាណិណា ចោក្ខុវណី ខនិត្វា ភកវន្តំ
 ឯតទវោច ឥន ភន្តេ ភកវា បំសុក្ខលំ ដោវត្ថតិ ។
 អថខោ ភកវតោ ឯតទហោសិ កិម្ហិ នុខោ អហំ
 បំសុក្ខលំ បរិមទ្មេយ្យន្តិ ។ អថខោ សក្កោ ទេវានមិដ្ឋោ

១ បរិជានិស្សតីតិ ភត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

សម្រាកឥរិយាបថក្នុងវេលាថ្ងៃក្នុងកន្លែងនោះឯង ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះ
 ឧរុវេលកស្សបត្រិះវិះដូច្នោះថា មហាសមណៈនេះ មានប្បទ្ធិខ្លាំងណាស់តើ
 មានអានុភាពដ៏មែន ព្រោះថា ព្រះអង្គស្គាល់ចិត្តដោយចិត្តរបស់ព្រះអង្គ
 បាន តែបើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។
 កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះ
 ឧរុវេលកស្សបស្រេចហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។

ចប់ បាដិហារ្យជាតម្រប់ ៥ ។

[៤៤] សម័យនោះឯង សំពត់បង្សកូល^(១) កើតឡើងដល់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់រំពឹងដូច្នោះថា តថាគតគួរនឹង
 លាងសំពត់បង្សកូលក្នុងទីណាអេះ ។ លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជជាធំជាង
 ពួកទេវតាបានជ្រាបពុទ្ធបរិវិតក្តរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់
 ខ្លួនហើយក៏ដឹកស្រះ (មួយ) ដោយដៃឯង ហើយក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គលាងសំពត់
 បង្សកូលក្នុងស្រះនេះចុះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះតម្រិះ
 ដូច្នោះថា តថាគតគួរបោកគក់សំពត់បង្សកូលនឹងរបស់អ្វីអេះ ។ លំដាប់នោះ

១ សំពត់ដែលជាប់ដោយអាចម៍ដ៏មានសំពត់ដែលឥតម្ចាស់ជាដើម ។

មហាខន្ធកេ ភាគិកជដិលវត្ត ភគវតោ បំសុក្ខលថីរំ

ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ មហាតី
 សិលំ ឧបនិក្ខិបិ ឥធិ ភន្តេ ភគវា បំសុក្ខលំ បរិមន្ត-
 តូតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោសិ កិម្មិ នុ ខោ
 អហំ អាលម្ពិត្តា ឧត្តរយ្យន្តិ ។ អថខោ កកុដេ
 អដិវត្តា ទេវតា ភគវតោ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្ក-
 មញ្ញាយ សាទំ ឱនាមេសិ ឥធិ ភន្តេ ភគវា អា-
 លម្ពិត្តា ឧត្តរតូតិ ។ អថខោ ភគវតោ ឯតទហោ-
 សិ កិម្មិ នុ ខោ អហំ បំសុក្ខលំ វិស្សដ្ឋេយ្យន្តិ ។
 អថខោ សក្កោ ទេវានមិទ្ធា ភគវតោ ចេតសា
 ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ មហាតី សិលំ ឧបនិក្ខិបិ
 ឥធិ ភន្តេ ភគវា បំសុក្ខលំ វិស្សដ្ឋេតូតិ ។
 អថខោ ឧរុវេលកស្សទោ ជដិលោ តស្សា វត្តិយា
 អច្ចយេន យេន ភគវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្តា
 ភគវន្តំ ឯតទវោច កាលោ មហាសមណា និដ្ឋិតំ ភត្តំ
 កី នុ ខោ មហាសមណា នាយំ បុព្វេ ឥធិ ចោក្ខវណី

មហាខន្ធកៈ រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា និយាយអំពីចីវរបង្សកូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
សក្កទេវរាជជាធំជាងពួកទេវតាជ្រាបចេតោបវិវិតក្ក (ព្រះតម្រិះ) របស់ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ទើបនាំយកថ្ម ១ ផែនដំមកថ្វាយដោយ
ពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគបោកគក់សំពត់
បង្សកូលលើថ្មនេះចុះ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់រំពឹងថា តថាគតគួរ
ពាក់ព្យួរហើយពូតនឹងរបស់អ្វីហ្ន៎ ។ លំដាប់នោះ មានទេវតាអាស្រ័យនៅលើ
ដើមថ្វាន់ជ្រាបចេតោបវិវិតក្ករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន
ទើបបង្ហោនមែកថ្វាន់ឲ្យទាបចុះមកដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគពាក់ព្យួរហើយពូតនឹងមែកថ្វាន់នេះចុះ ។ គ្រានោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់រំពឹងទៀតថា តថាគតគួរត្រដាងហាលសំពត់បង្ស-
កូលត្រង់កន្លែងណាហ្ន៎ ។ ខណៈនោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងពួកទេវតាទ្រង់
ជ្រាបចេតោបវិវិតក្ករបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួន ទើបនាំយក
ថ្ម ១ ផែនដំមកថ្វាយដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ត្រដាងហាលសំពត់បង្សកូលលើថ្មនេះចុះ ។ កាលបើរាត្រីនោះ
កន្លងទៅហើយ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះ
ថា មហាសមណៈ កាលនេះ ជាកាលសមគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេច
ហើយ បពិត្រមហាសមណៈ ស្រះបោក្ខរណីនេះពីមុនមិនមានក្នុងកន្លែងនេះ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សាយំ ឥធិ ចោក្ខុរណី ធីយិមា សិលា បុព្វេ ឧប-
 ជិត្តិត្តា កេនិមា សិលា ឧបជិត្តិត្តា ធីយិមស្ស កក្ក-
 ធិស្ស បុព្វេ សាខា ឱនតា សាយំ សាខា ឱនតាតិ ។
 ឥធិ មេ កស្សប បំសុក្ខលំ ឧប្បន្នំ អហោសិ តស្ស
 មយ្ហំ កស្សប ឯតទហោសិ កត្ត ទុ ខោ អហំ
 បំសុក្ខលំ ធាវយ្យន្តិ អថខោ កស្សប សក្កោ
 ទេវានមិទ្ធោ មម ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ ចា-
 ណិណា ចោក្ខុរណី ខនិត្តា មំ ឯតទវោច ឥធិ ភន្ត
 ភកវា បំសុក្ខលំ ធាវត្ថុតិ សាយំ អមនុស្សេន ចា-
 ណិណា ខនិតា ចោក្ខុរណី តស្ស មយ្ហំ កស្សប
 ឯតទហោសិ កិម្ហិ ទុ ខោ អហំ បំសុក្ខលំ បរិ-
 មទ្ធេយ្យន្តិ អថខោ កស្សប សក្កោ ទេវានមិទ្ធោ មម
 ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ មហាតី សិលំ ឧប-
 ជិត្តិបិ ឥធិ ភន្ត ភកវា បំសុក្ខលំ បរិមទ្ធត្ថុតិ សាយំ
 អមនុស្សេន ជិត្តិត្តា សិលា តស្ស មយ្ហំ កស្សប
 ឯតទហោសិ កិម្ហិ ទុ ខោ អហំ អាលម្ហិត្តា ឧត្តវយ្យន្តិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទេ (ឥឡូវនេះ) ស្រះបោក្ខរណីនោះមានក្នុងកន្លែងនេះ ផែនដីនេះគេតម្កល់
 ទុកពីមុនក៏មិនមានដែរ ចុះ (ឥឡូវនេះ) ផែនដីនេះ អ្នកណាគេដម្កល់ទុក មែក
 ថ្ងាន់នេះកាលពីមុនមិនទាបចុះមកទេ (ក៏ឥឡូវនេះ) មែកថ្ងាន់នេះឯងទៅជា
 ទាបចុះមក ព្រោះហេតុអ្វីហ្ន៎ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប សំពត់
 បង្សុក្ខលកើតឡើងដល់តថាគតក្នុងទីនេះ នែកស្សប តថាគតរំពឹងដូច្នោះថា
 តថាគតគួរលាងសំពត់បង្សុក្ខលក្នុងទីណាហ្ន៎ នែកស្សប (លុះតថាគតរំ-
 ពឹងយ៉ាងនេះហើយ) លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងពួកទេវតាទ្រង់ជ្រាប
 ចេតោបវិតក្ករបស់តថាគត ដោយចិត្តរបស់គេ ក៏ដឹកស្រះបោក្ខរណីដោយ
 ដៃហើយពោលពាក្យនេះនឹងតថាគតថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏
 មានព្រះភាគលាងសំពត់បង្សុក្ខលក្នុងស្រះបោក្ខរណីនេះចុះ ស្រះបោក្ខ-
 រណីនេះហើយដែលអមនុស្ស^១ ដឹកដោយដៃ នែកស្សប តថាគតរំពឹង
 ដូច្នោះទៀតថា តថាគតគួរបោកគក់សំពត់បង្សុក្ខលលើអ្វីហ្ន៎ ម្នាលកស្សប
 កាលនោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងពួកទេវតាទ្រង់ជ្រាបចេតោបវិតក្ករបស់
 តថាគតដោយចិត្តរបស់គេ ទើបនាំយកផែនដី ១ ផ្ទាំងធំមកថ្វាយដោយពាក្យ
 ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគបោកគក់សំពត់បង្សុក្ខល
 លើដីនេះចុះ ដីនេះឯងដែលអមនុស្សបានតម្កល់ទុក ម្នាលកស្សប តថា-
 គត រំពឹងដូច្នោះទៀតថា តថាគតគួរពាក់ព្យួរហើយពូតនឹងរបស់អ្វីហ្ន៎ កស្សប

១ ក្រៅពីជាតិមនុស្ស ក្នុងទីនេះគឺព្រះឥន្ទ្រ ។

មហាខន្ធកេ ភាគីកដដីលវត្តដម្ពដលាទិប្បាដិហារិយំ

អថខោ កស្សប កកុដេ អធិវត្តា ទេវតា មម
 ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ សាទំ ឱនាមេសិ
 ឥធិ ភន្តេ ភកវា អាលម្ពិត្តា ឧត្តវត្តតិ ស្វាហំ អាហារ-
 ហត្តោ កកុដោ តស្ស មយ្ហំ កស្សប ឯតទហោសិ
 កិម្ពិ ទុ ខោ អហំ បំសុក្ខលំ វិស្សដ្ឋេយ្យន្តិ អថខោ
 កស្សប សក្កោ ទេវានមិទ្ធោ មម ចេតសា ចេតោបរិ-
 វិតក្កមញ្ញាយ មហតី សិលំ ឧបនិក្ខិបិ ឥធិ ភន្តេ
 ភកវា បំសុក្ខលំ វិស្សដ្ឋេត្តតិ សាយំ អមនុស្សេន និក្ខិត្តា
 សិលាតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស
 ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហា-
 នុកាវោ យត្រិ ហិ នាម សក្កោ ទេវានមិទ្ធោ វេយ្យវច្ចំ
 កវិស្សតិ ន ត្រូវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។
 អថខោ ភកវា ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ភត្តំ
 ភុញ្ញិត្តា^(១) តស្មីយេវ វេនសណ្ណោ វិហាសិ ។

[៤៥] អថខោ ឧរុវេលកស្សបោ ជដិលោ តស្សា
 វត្តិយា អច្ចយេន យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-

១ បរិភុញ្ញិត្តតិ ភត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យមានទ្រង់នាំមកនូវផ្លែព្រីងជាដើម

ក្នុងកាលនោះ ទេវតាអាស្រ័យនៅលើដើមថ្ងាន់ជ្រាបចេតោបវិតក្ករបស់
តថាគតដោយចិត្តរបស់គេ ទើបបង្កោនមែកថ្ងាន់ឲ្យទាបចុះមកដោយពាក្យ
ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគពាក់ព្យួរហើយពូតនឹង
មែកថ្ងាន់នេះចុះ ឯដើមថ្ងាន់ក៏ទន់ទោរមកតោងដោយដៃបាន កស្សប
តថាគតឯងរំពឹងដូច្នោះទៀតថា តថាគតគួរត្រដាងហាលសំពត់បង្សកូល
ត្រង់កន្លែងណាហ្ន៎ កស្សប លំដាប់នោះ សក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតាទ្រង់
ជ្រាបចេតោបវិតក្ករបស់តថាគតដោយចិត្តរបស់គេ ទើបនាំយកផែនថ្ម ១
ផ្ទាំងធំមកថ្វាយដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ត្រដាងហាលសំពត់បង្សកូលលើថ្មនេះចុះ ថ្មនេះហើយដែល
អមនុស្សគេបានដម្កល់ទុក ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប
ត្រិះរិះដូច្នោះថា មហាសមណៈនេះ មានប្បទិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន
ព្រោះថា អម្បាលសក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតាក៏គង់មកធ្វើការបម្រើ តែបើ
ទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជា ព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។ កាលនោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយកត្តាហារ របស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប
ហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងជងព្រៃនោះឯង ។

[៤៥] កាលបើវាត្រីនោះកន្លងទៅហើយ ទើបជដិលឈ្មោះឧរុវេ-
លកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

មិត្តា ភក្កវតោ កាលំ អាហោចេសិ កាលោ មហាសមណ
 ជិដ្ឋិតំ ភក្កន្តិ ។ កច្ឆ ត្វំ កស្សប អាយាមហាន្តិ ។
 ឧរុវេលកស្សបំ ជជិលំ ឧយ្យោដេត្វា យាយ ជម្ពុយា^(១)
 ជម្ពុដីហោ បញ្ញាយតិ តតោ ផលំ កហេត្វា បឋមតំ
 អាគន្ធា អក្យាតារេ ជិសីទិ ។ អន្ធិសា ខោ ឧរុវេល-
 កស្សហោ ជជិលោ ភក្កវន្តំ អក្យាតារេ ជិសីន្តំ ទិស្វាន
 ភក្កវន្តំ ឯតទរោច កតមេន ត្វំ មហាសមណ មក្កេន
 អាគតោ អហំ តយា បឋមតំ បក្កន្តោ សោ ត្វំ បឋ-
 មតំ អាគន្ធា អក្យាតារេ ជិសិដ្ឋោតិ ។ ឥធាហំ កស្សប
 តំ ឧយ្យោដេត្វា យាយ ជម្ពុយា ជម្ពុដីហោ បញ្ញាយតិ
 តតោ ផលំ កហេត្វា បឋមតំ អាគន្ធា អក្យាតារេ ជិសិដ្ឋោ
 ឥទំ ខោ កស្សប ជម្ពុផលំ វណ្ណសម្មន្តំ កន្ធិស-
 ម្មន្តំ វសសម្មន្តំ សចេ អាគន្ធិសិ បរិកុញ្ញាតិ ។
 អលំ មហាសមណ ត្វំយេវេតំ អាហាវសិ ត្វំយេវេតំ

១ ឱ. ជម្ពុយាយំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក្រាបបង្គំទូលនូវកាល (នៃភត្ត) ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រមហាសមណៈ កាលនេះជាកាលគួរហើយ ភត្តាហារក៏សម្រេចហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់កស្សបៈ អ្នកឯងចូរទៅចុះតថាគតនឹងទៅក្រោយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគលុះបញ្ជូនឧរុវេលកស្សបឲ្យទៅមុនហើយ ក៏ទ្រង់យាងទៅកាន់ជម្ពូទ្វីប ដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយនាំយកផ្លែអំពីដើមព្រីងនោះ រួចយាងត្រឡប់មកគង់ក្នុងរោងភ្លើងបានមុនជដិលនោះវិញ ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ក៏បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងដោយច្បាស់លាស់ លុះឃើញហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកតាមផ្លូវណា (កាលដែលមក) ខ្ញុំចេញមកមុនព្រះអង្គ (លុះមកដល់ទីនេះ) ត្រឡប់ជាព្រះអង្គមកដល់គង់នៅក្នុងរោងភ្លើងមុនខ្ញុំភ្លាម ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា កស្សប កាលតថាគតបានបញ្ជូនអ្នកមកក្នុងទីនេះហើយ តថាគតទៅកាន់ជម្ពូទ្វីប ដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយតថាគតនាំយកផ្លែអំពីដើមព្រីងនោះ រួចមកអង្គុយនៅក្នុងរោងភ្លើង (នេះ) បានមុនអ្នក កស្សប ផ្លែនេះគឺផ្លែព្រីងមានសម្បុរល្អ មានក្លិនក្រអូប មានរសឆ្ងាញ់ បើអ្នកចង់បរិភោគ ចូរបរិភោគចុះ ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបក្រាបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ

មហាខន្ធកេ ភាគីកជជិលវត្តដម្ពុផលាទិប្បាដិហារិយំ

បរិកុញ្ញាតិ^(១) ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជជិលស្ស
 ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ
 មហានុកាវោ យត្រិ ហិ ឆាម មំ បឋមតំ ឧយ្យោ-
 ជេត្វា យាយ ជម្ពុយា ជម្ពុដីទោ បញ្ញាយតិ តតោ ផលំ
 តហោត្វា បឋមតំ អាគន្ធា អក្សតារេ ជិសីទិស្សតិ ន
 ត្រូវ ច ខោ អរហោ យថា អហន្តិ ។ អថខោ ភកវា
 ឧរុវេលកស្សបស្ស ជជិលស្ស ភត្តំ កុញ្ញិត្វា តស្មីយេវ
 វេសណ្ណោ វិហាសិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សទោ ជជិលោ
 តស្សា វត្តិយា អច្ចយេន យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧប-
 សង្កមិត្វា ភកវតោ កាលំ អាពោចេសិ កាលោ មហា-
 សមណា និដ្ឋិតំ ភត្តន្តិ ។ កច្ច តំ កស្សប អាយាមហន្តិ
 ឧរុវេលកស្សបំ ជជិលំ ឧយ្យោជេត្វា យាយ ជម្ពុយា
 ជម្ពុដីទោ បញ្ញាយតិ តស្សា អវិទូវេ អម្ពោ ។ បេ ។ តស្សា
 អវិទូវេ អាមលកី ។ បេ ។ តស្សា អវិទូវេ ហរីតកី ។ បេ ។

១ ឱ. បរិកុញ្ញាហីតិ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យមានទ្រង់នាំមកនូវផ្លែព្រីងជាដើម

ឈ្លើយ (ខ្ញុំអរហើយ) ព្រះអង្គបាននាំមកនូវផ្លែព្រីងនេះ សូមព្រះអង្គ
សោយផ្លែព្រីងនេះព្រះអង្គឯងចុះ ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប
រិះគិតដូច្នោះថា មហាសមណៈនេះមានប្បទិដ្ឋាង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះ
កាលព្រះអង្គបញ្ជូនអញមក (ក្នុងទីនេះ) មុនព្រះអង្គ ហើយទ្រង់ទៅកាន់
ជម្ពូទីបដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ហើយនាំយកផ្លែអំពីដើមព្រីង
នោះ រួចត្រឡប់ជាមកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើង (នេះ) បានមុនអញវិញ តែបើ
ទុកយ៉ាងនោះឯង ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។ កាល
នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សោយភត្តាហាររបស់ជដិលឈ្មោះឧរុវេល-
កស្សបហើយ ទ្រង់ប្រថាប់នៅក្នុងដងព្រៃនោះឯង ។ កាលបើរាត្រីនោះ
កន្លងទៅហើយ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបទូលនូវកាល (នៃភត្ត) ដល់ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគថា បពិត្រមហាសមណៈ កាលនេះ ជាកាលគួរហើយ ភត្តាហារក៏ស-
ម្រេចហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ជូនជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប
ថា នៃកស្សប អ្នកទៅ (មុន) ចុះ តថាគតនឹងទៅ (តាមក្រោយ) ហើយ
ព្រះអង្គយាងទៅកាន់ជម្ពូទីប ដែលលោកសន្មតដោយដើមព្រីង ក៏ទ្រង់នាំ
ផ្លែស្វាយនៅជិតដើមព្រីងនោះ ។ បេ ។ ទ្រង់នាំយកផ្លែកន្ទួតព្រៃនៅជិត
ដើមព្រីងនោះ ។ បេ ។ ទ្រង់នាំយកផ្លែសម្លនៅជិតដើមព្រីងនោះ ។ បេ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ភារត្តីសំ កត្តា ចារិច្ចត្តកបុប្ផំ កហេត្វា បឋមតំ អាគត្តា
 អក្សតារេ និសីទិ ។ អទ្ធសា ខោ ឧរុវេលកស្សហោ
 ជដិលោ ភកវន្តំ អក្សតារេ និសិទ្ធិំ ទិស្វាន ភកវន្តំ
 ឯតទរោច កតមេន ត្វំ មហាសមណា មក្កេន អាត-
 តោ អហំ តយា បឋមតំ បក្កុញ្ញោ សោ ត្វំ បឋមតំ
 អាគត្តា អក្សតារេ និសិទ្ធាតិ ។ ឥទាហំ កស្សប តំ
 ឧយ្យោដេត្វា ភារត្តីសំ កត្តា ចារិច្ចត្តកបុប្ផំ កហេត្វា
 បឋមតំ អាគត្តា អក្សតារេ និសិទ្ធា ឥទំ ខោ កស្សប
 ចារិច្ចត្តកបុប្ផំ វណ្ណសម្មន្តំ គន្ធសម្មន្តិ^(១) ។ អថខោ
 ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ
 ខោ មហាសមណោ មហានុកាវោ យត្រិ ហិ នាម
 មំ បឋមតំ ឧយ្យោដេត្វា ភារត្តីសំ កត្តា ចារិច្ចត្តកបុប្ផំ
 កហេត្វា បឋមតំ អាគត្តា អក្សតារេ និសីទិស្សតិ ន
 ត្វេវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

១ ឥទំ ខោ កស្សប ចារិច្ចត្តកបុប្ផំ វណ្ណសម្មន្តំ គន្ធសម្មន្តិ សចេ អាគង្គសិ គណ្ណាតិ ។
 អលំ មហាសមណ ត្វំយេវេតំ អាហារេសិ ត្វំ យេវេតំ គណ្ណាតិ ឱរោបិយបោត្តកេយេវ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទ្រង់យាងទៅកាន់ស្ថានតាវត្តិវ្យទេវលោក ហើយទ្រង់នាំមកនូវផ្កាបារិច្ឆត្ត-
 កព្រឹក្ស រួចទ្រង់មកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងជាមុន ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេល-
 កស្សប ក៏បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងរោងភ្លើង ដោយច្បាស់
 លាស់ លុះឃើញហើយ ទើបក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា
 បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមកតាមផ្លូវណា (កាលដែល
 មក) ខ្ញុំចេញមកមុនព្រះអង្គ (វេលាមកដល់ក្នុងទីនេះ) ត្រឡប់ជាព្រះអង្គមក
 គង់នៅក្នុងរោងភ្លើងបានមុនខ្ញុំវិញ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា
 នៃកស្សប កាលតថាគតបញ្ជូនអ្នកមកក្នុងទីនេះ ហើយតថាគតទៅកាន់
 ស្ថានតាវត្តិវ្យ នាំមកនូវផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស រួចមកអង្គុយនៅក្នុងរោងភ្លើង
 បានមុនអ្នកឯង កស្សប នេះឯងជាផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្សមានសម្បុរល្អ មាន
 ក្លិនក្រអូបមែន ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ត្រិះរិះដូច្នោះថា
 មហាសមណៈ (នេះ) មានប្បទិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះ
 អង្គបញ្ជូនអញឲ្យមកមុនព្រះអង្គ រួចព្រះអង្គយាងទៅកាន់ឋានតាវត្តិវ្យនាំ
 យកផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស ហើយមកគង់នៅក្នុងរោងភ្លើងនេះបានមុនអញ តែ
 បើទុកជាយ៉ាងនោះសោត ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។

មហាខន្ធកេ ភាគីកជដិលវត្តកដ្ឋជាលាទិប្បាដិហារិយំ

[៤៦] តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា អក្កិ
 បរិចរិតុកាមា ន សក្កោន្តិ កដ្ឋានិ ជាលេតុំ ។
 អថខោ តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ
 មហាសមណស្ស ឥទ្ធានុកាវោ យថា មយំ ន សក្កោម
 កដ្ឋានិ ជាលេតុន្តិ ។ អថខោ ភកវា ឧរុវេលកស្សបំ
 ជដិលំ ឯតទវោច ជាលិយន្តុ កស្សប កដ្ឋានីតិ ។ ជា-
 លិយន្តុ មហាសមណាតិ ។ សកិដេវ បញ្ច កដ្ឋសតានិ
 ជាលិយីសុ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស
 ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុ-
 កាវោ យត្រិ ហិ នាម កដ្ឋានិបិ ជាលិយីស្សន្តិ ន ត្រូវ ច
 ខោ អហា យថា អហាន្តិ ។

[៤៧] តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា អក្កិ
 បរិចរិតុកាមា ន សក្កោន្តិ អក្កិ ឧដ្ឋលេតុំ ។ អថខោ
 តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ មហាស-
 មណស្ស ឥទ្ធានុកាវោ យថា មយំ ន សក្កោម អក្កិ ឧដ្ឋ-
 លេតុន្តិ ។ អថខោ ភកវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ

មហាខន្ធកៈ រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យមានទ្រង់បំបែកឧសជាដើម

[៤៦] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងអម្បាលនោះប្រាថ្នានឹងធ្វើសេចក្តី
គោរពភ្លើង ក៏មិនអាចនឹងពុះឧសទាំងឡាយឲ្យបែកចេញបាន ។ កាល
នោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងមិនអាចនឹង
ពុះឧសឲ្យបែកបាន ដោយហេតុណា ហេតុនោះគឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់
មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នៃកស្សប
អ្នកចូរពុះឧសទាំងឡាយឲ្យបែកទៅ ។ ឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រ
មហាសមណៈ សូមព្រះអង្គធ្វើឧសទាំងឡាយឲ្យបែកឲ្យទាន ។ ចំណែក
ឧសទាំង ៥០០ ដុំក៏បែកព្រមគ្នាតែម្តង ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះ
ឧរុវេលកស្សបរំពឹងយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះមានប្បទ្ធិខ្លាំង មាន
អានុភាពធំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គអាចនឹងបំបែកឧសទាំងឡាយចេញបាន
តែបើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។

[៤៧] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងអម្បាលនោះប្រាថ្នានឹងធ្វើ
សេចក្តីគោរពភ្លើង ក៏មិនអាចនឹងបង្កាត់ភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបាន ។ កាល
នោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងមិនអាចនឹង
បង្កាត់ភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបាន ដោយហេតុណា ហេតុនោះគឺជាឥទ្ធានុភាព
របស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឯតទរោច ឧដ្ឋលិយន្តុ កស្សប អក្កិតិ ។ ឧដ្ឋលិយន្តុ
 មហាសមណាតិ ។ សកិទេវ បញ្ច អក្កិសតានិ ឧដ្ឋ-
 លីសុ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯត-
 ទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ មហានុកា-
 រោ យត្រិ ហិ នាម អក្កិបិ ឧដ្ឋលិយិស្សន្តិ ន ត្រូវ ច
 ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

[៤៨] តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា
 អក្កិ បរិចរិត្វា ន សក្កោន្តិ អក្កិ វិជ្ជាបេតុំ ។ អថខោ
 តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ និស្សំសយំ ខោ មហា-
 សមណាស្ស ឥទ្ធានុការោ យថា មយំ ន សក្កោម អក្កិ
 វិជ្ជាបេតុន្តិ ។ អថខោ ភកា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ
 ឯតទរោច វិជ្ជាយន្តុ កស្សប អក្កិតិ ។ វិជ្ជាយន្តុ
 មហាសមណាតិ ។ សកិទេវ បញ្ច អក្កិសតានិ
 វិជ្ជាយីសុ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សបស្ស ជដិលស្ស
 ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហាសមណោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ភាគ ទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នៃកស្សប អ្នកចូររបង្កាត់ភ្លើងទៅ ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រ មហាសមណៈ សូមព្រះអង្គបង្កាត់ឲ្យទាន ។ ភ្លើងទាំង ៥០០ គំនរ ក៏ឆេះ ឡើងព្រមគ្នាតែម្តង ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបរំពឹង យ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះមានប្បទិដ្ឋាង មានអានុភាពធំមែន ព្រោះ ថា ព្រះអង្គធ្វើភ្លើងឲ្យឆេះឡើងបាន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅ មិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងអម្បាលនោះ ធ្វើសេចក្តីគោរព ភ្លើងទាំងឡាយរួចហើយ មិនអាចនឹងលត់ភ្លើងទាំងឡាយ ឲ្យរលត់វិញ បាន ។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងមិនអាចនឹងលត់ភ្លើងទាំងឡាយបាន ដោយហេតុណា ហេតុនោះ គឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតតតសង្ស័យ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងជដិល ឈ្មោះឧរុវេល- កស្សបថា នៃកស្សបៈ អ្នកចូរលត់ភ្លើងទាំងឡាយទៅ ។ ជដិលឈ្មោះ ឧរុវេលកស្សបទូលថា បពិត្រមហាសមណៈ សូមព្រះអង្គលត់ភ្លើង ទាំងឡាយឲ្យទាន ។ ភ្លើងទាំង ៥០០ គំនរក៏រលត់ព្រមគ្នាតែម្តង ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបរំពឹងយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈ

មហាខន្ធកេ ភាគីកដដិលវត្តមន្ទាមុខិប្បាដិហារិយំ

មហានុកាវោ យត្រ ហិ ឆាម អត្ថិបិ វិជ្ជាយិស្សន្តិ ន
ត្រូវ ច ខោ អរហា យថា អហន្តិ ។

[៤៩] តេន ខោ បន សមយេន តេ ជដិលា
សីតាសុ ហោមន្តិកាសុ វត្តិសុ អន្តរដ្ឋកាសុ ហិមថា-
តសមយេ នដ្ឋា នេរញ្ញារាយំ និមុជ្ជន្តិបិ ឧមុជ្ជន្តិបិ ឧមុជ្ជ-
និមុជ្ជម្បិ ករោន្តិ ។ អថខោ ភកវា បញ្ចមត្តានិ មន្ទាមុ-
ខិសតានិ អភិទិម្មិទិ យត្រ តេ ជដិលា ឧត្តវិត្វា វិសិ-
ព្វេសុំ ។ អថខោ តេសំ ជដិលានំ ឯតទហោសិ និ-
ស្សំសយំ ខោ មហាសមណាស្ស ឥន្ទានុកាវោ យថា-
យិមា មន្ទាមុខិយោ និម្មិតាតិ ។ អថខោ ឧរុវេល-
កស្សបស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ
មហាសមណោ មហានុកាវោ យត្រ ហិ ឆាម តាវ ពហូ
មន្ទាមុខិយោបិ^(១) អភិទិម្មិទិស្សតិ ន ត្រូវ ច ខោ អរហា
យថា អហន្តិ ។

១ ឱ. មហាមន្ទាមុខិយោ ។

មហានិទ្ទេសៈ រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យទ្រង់និម្មិតចង្រ្កាន

នេះមានបូទិខ្លាំង មានអានុភាពដំមែន ព្រោះហេតុថា ព្រះអង្គអាចនឹង
លត់ភ្លើងទាំងឡាយបាន តែបើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះ
អរហន្តដូចអញទេ ។

[៤៧] សម័យនោះឯង ជដិលទាំងនោះ នាំគ្នាមុជចុះខ្លះ ងើបឡើង
ខ្លះ ធ្វើនូវការមុជចុះ និងងើបឡើងខ្លះ ក្នុងស្ទឹងនេរញ្ញរា ក្នុងសម័យមានទឹក
សន្សើមធ្លាក់ចុះខ្លាំង ប្រហែលជា ៨ រាត្រីក្នុងចន្លោះខែទាំងពីរ^១) ជាពេល
ត្រជាក់មាននៅក្នុងហេមន្តរដូវ ។ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ ធ្លាប់នាំគ្នាឡើង
មកហើយអាំងភ្លើងក្នុងកន្លែងណា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់និម្មិតចង្រ្កាន
ប្រមាណ ៥០០ ទុកក្នុងកន្លែងនោះ ។ ឯជដិលអម្បាលនោះមានសេចក្តីត្រិះ-
រិះយ៉ាងនេះថា ចង្រ្កានទាំងនេះគេរៀបចំទុក ដោយហេតុណា ហេតុនោះ
គឺជាឥទ្ធានុភាពរបស់មហាសមណៈដោយពិតឥតសង្ស័យ ។ លំដាប់នោះ
ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈ (នេះ)
មានបូទិខ្លាំង មានអានុភាពដំមែន ព្រោះថា ព្រះអង្គអាចនិម្មិត
ចង្រ្កានទុកបានច្រើន តែបើទុកយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះ
អរហន្តដូចអញទេ ។

១ គឺ ៤ រាត្រីខាងចុងខែមាយ ៤ រាត្រីខាងដើមខែឆល្គណារូមជា ៨ រាត្រី ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[៥០] តេន ខោ បន សមយេន មហាអកាល-
 មេឃោ ចាវស្សី មហាឧទកកាហាកោ សញ្ញាយិ ។
 យស្មី បទេសេ ភកកា វិហារតិ សោ បទេសោ ឧទកេន
 ឌិត្តតោ ហោតិ ។ អថខោ ភកកតោ ឯតទហោសិ
 យន្ទុនាហំ សមន្តា ឧទកំ ឧស្សាទេត្វា^(១) មជ្ឈេ វេណុ-
 ហតាយ ភូមិយា ចង្កៀមេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភកកា សមន្តា
 ឧទកំ ឧស្សាទេត្វា មជ្ឈេ វេណុហតាយ ភូមិយា
 ចង្កៀមិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សុចោ ជជិលោ មា
 ហោវ ខោ មហាសមណោ ឧទកេន វុឡ្ហោ អហោ-
 សីតិ ។ ធាវាយ សម្ពហុលេហិ ជជិលេហិ សន្តិ
 យស្មី បទេសេ ភកកា វិហារតិ តំ បទេសំ អកមាសិ ។
 អន្ទុសា ខោ ឧរុវេលកស្សុចោ ជជិលោ ភកកន្តំ សមន្តា
 ឧទកំ ឧស្សាទេត្វា មជ្ឈេ វេណុហតាយ ភូមិយា ចង្កៀ-
 មន្តំ ទិស្វាន ភកកន្តំ ឯតទវោច ឥន នុ ត្វំ មហាសម-
 ណាតិ ។ អាម អហាមស្មិ^(២) កស្សុចាតិ ភកកា វេហាសំ

១ ឱ. ឧស្សាទេត្វា ។ ២ ឱ. អយមហាមស្មិ ។ ម. អហាមស្មិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[៥០] សម័យនោះឯង មានភ្ញៀវធំពុំជួរកាលបង្កុំរចុះមក មានជំនន់ធំពាសពេញទៅ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងប្រទេសណា ប្រទេសនោះទឹកលិចអស់ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រិះរិះដូច្នោះថា លើមានហេតុយ៉ាងនេះ គួរតែតថាគតធ្វើទឹកឲ្យញែកចេញដោយជុំវិញ ហើយដើរចង្រ្កមលើផែនដី ដ៏មានធូលីហុយឡើងដេរដាសក្នុងទឹកណ្តាលទឹកនោះឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះអង្គក៏ធ្វើទឹកឲ្យញែកចេញជុំវិញរួចទ្រង់ចង្រ្កមលើផែនដី ដ៏មានធូលីហុយឡើងដេរដាស ក្នុងទឹកណ្តាលទឹក (នោះឯង) ។ កាលនោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប គិតថា មហាសមណៈ សូមកុំឲ្យលង់ទឹកឡើយ ។ លុះឧរុវេលកស្សបគិតហើយ ទើបឡើងជិះទូកទៅមួយអន្លើដោយជដិលទាំងឡាយជាច្រើននាក់ សំដៅទៅកាន់ប្រទេសដែលព្រះអង្គគង់នៅនោះ ។ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបក៏បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគធ្វើទឹកឲ្យញែកចេញជុំវិញព្រះអង្គ ហើយយាងចង្រ្កមលើផែនដីដ៏មានធូលីហុយឡើងដេរដាស ក្នុងទឹកណ្តាលទឹកដោយច្បាស់លាស់ លុះឃើញហើយទើបក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រមហាសមណៈ ព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទីនេះឬ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា អើកស្សប តថាគតនៅក្នុងទីនេះឯង

មហាខន្ធកេ ភាគិកជដិលវត្ត តេសំ បព្វជ្ជបសម្មទា

អព្ពក្កន្ធា ឆាវាយ បច្ចុដ្ឋាសិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្ស-
បស្ស ជដិលស្ស ឯតទហោសិ មហិទ្ធិកោ ខោ មហា-
សមណោ មហានុកាវោ យត្រិ ហិ ឆាម ឧទកំបិ នប្ប-
វាហិស្សតិ^(១) ន ត្រូវ ច ខោ អហោ យថា អហន្តិ ។

[៥១] អថខោ ភកវតោ ឯតទហោសិ ចិរំបិ ខោ
ឥមស្ស មោយបុរិសស្ស ឯវំ ភវិស្សតិ មហិទ្ធិកោ ខោ
មហាសមណោ មហានុកាវោ ន ត្រូវ ច ខោ អហោ
យថា អហន្តិ យន្តឆាហំ ឥមំ ជដិលំ សំវេជេយ្យន្តិ ។
អថខោ ភកវា ឧរុវេលកស្សបំ ជដិលំ ឯតទវោច លេវ
ខោ ត្ថំ កស្សប អហោ ឆាបិ អហត្តមក្កំ សមាបន្នោ
សាបិ តេ បដិបទា នត្តិ យាយ ត្ថំ អហោ វា អស្សសិ
អហត្តមក្កំ វា សមាបន្នោ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សចោ
ជដិលោ ភកវតោ ចាទេសុ សិរសា ជិបតិក្ខា ភកវន្តំ
ឯតទវោច លកេយ្យាមហំ ភន្តេ ភកវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ

១ ឱ. នប្បវិហិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បព្វជ្ជានិងឧបសម្បទានៃជដិលទាំងឡាយនោះ

ហើយព្រះអង្គក៏ហោះឡើងទៅឯអាកាស ហើយទ្រង់ចុះទៅគង់ក្នុងទូក
(ក្នុងមួយរំពេចនោះឯង) ។ លំដាប់នោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប
រំពឹងយ៉ាងនេះថា មហាសមណៈនេះមានប្បទិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន
ព្រោះហេតុថា អម្បាលទឹកក៏គង់នឹងមិនលិចព្រះអង្គ តែបើទុកជាយ៉ាង
នោះសោត ក៏គង់នៅមិនមែនជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ ។

[៥១] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះបរិតក្កដូច្នោះថា មោយ-
បុរសនេះត្រិះរិះយ៉ាងនេះយូរណាស់មកហើយថា មហាសមណៈនេះមាន
ប្បទិខ្លាំង មានអានុភាពធំមែន តែបើទុកជាយ៉ាងនោះ ក៏គង់នៅមិនមែន
ជាព្រះអរហន្តដូចអញទេ បើដូច្នោះ គួរតែថាគតធ្វើជដិលនេះ ឲ្យកើតសេចក្តី
សង្វេគ (ស្មុតចិត្ត) ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ព្រះពុទ្ធ-
ដីកានេះនឹងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សបថា នៃកស្សប អ្នកឯងមិនមែនជា
ព្រះអរហន្តទេ អ្នកមិនទាន់បានដល់អរហត្តមគ្គទេ ម្យ៉ាងទៀត អ្នកឯងនឹងជា
អរហន្ត ឬៗ ថា ជាបុគ្គលដល់ហើយនូវអរហត្តមគ្គដោយបដិបទា^(១) ណា
បដិបទានោះមិនមានដល់អ្នកទេ ។ គ្រានោះ ជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប
ក្រាបសិរសាចុះទៀបព្រះបាទារបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំ
ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គ

១ សេចក្តីប្រតិបត្តិ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

លកេយ្យមិ ឧបសម្បទន្តិ ។ ត្នំ ខោសិ កស្សប បញ្ចន្តំ
 ជដិលសតានំ ឆាយកោ វិឆាយកោ អក្កោ បមុខោ
 ចាមោក្ខោ តេបិ តាវ អបលោកេហិ យថា តេ មញ្ញិ-
 ស្សន្តិ តថា ករិស្សន្តិតិ ។ អថខោ ឧរុវេលកស្សចោ
 ជដិលោ យេន តេ ជដិលា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 តេ ជដិលេ ឯតទរោច ឥច្ឆាមហំ កោ មហាសមណោ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរិតុំ យថា កវន្តោ មញ្ញន្តិ តថា កោណ្ឌ-
 តិ ។ ចិរបដិកា មយំ កោ មហាសមណោ អភិប្បសន្នា
 សចេ កវំ មហាសមណោ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សតិ សព្វេ វ
 មយំ មហាសមណោ ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សាមាតិ ។ អថខោ
 តេ ជដិលា កេសមិស្សំ ជដាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អត្តិ-
 ហុត្តមិស្សំ ឧទកេ បវាហេត្វា យេន ភកវា តេនុបសង្កមិសុ
 ឧបសង្កមិត្វា ភកវតោ ចាទេសុ សិរសា ជិបតិត្វា ភកវន្តំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

គួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ (ក្នុងកាល
 ឥឡូវនេះ) ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នែកស្សប អ្នកឯងជានាយក
 ជាអ្នកដឹកនាំ ជាកំពូល ជាប្រធាន ជាបុគ្គលដ៏ឧត្តមប្រសើរជាងជដិលទាំង-
 ឡាយប្រមាណ ៥០០ រូប អ្នកត្រូវប្រាប់ជដិលទាំងអម្បាលនោះ ជាមុនសិន
 បើជដិលទាំងអម្បាលនោះគេយល់យ៉ាងណា គេក៏នឹងធ្វើយ៉ាងនោះដែរ ។
 កាលនោះ ជដិលឧរុវេលកស្សបដើរចូលទៅរកជដិលជាកូនសិស្សទាំង
 អម្បាលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយទើបប្រាប់ជដិលទាំងនោះយ៉ាងនេះថា
 ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំចង់ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ព្រះ
 មហាសមណៈ (នុ៎ះ) អ្នកទាំងឡាយយល់យ៉ាងណា ចូរធ្វើយ៉ាងនោះចុះ ។
 ជដិលទាំងអម្បាលនោះតបថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំទាំងអស់គ្នាជាអ្នក
 ជ្រះថ្លាហើយក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ (នុ៎ះ) យូរណាស់មកហើយ បើ
 លោកម្ចាស់នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ យើង
 ខ្ញុំទាំងអស់គ្នានឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះមហាសមណៈ
 (នុ៎ះ) ដែរ ។ កាលនោះ ជដិលទាំងអម្បាលនោះ បណ្តែតចោលនូវគ្រឿង
 បរិក្ខារព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា^(១) ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងក្នុងទឹក
 ហើយនាំគ្នាចូលទៅកាន់ទីដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅ
 ហើយក្រាបសិរសាចុះទៀបព្រះបាទាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក្រាបបង្គំ

១ ផ្លុងសក់ ។

មហាខន្ធកេ ភាគីកដដិលវត្ត តេសំ បព្វជ្ជបសម្មទា

ឯតទពោចំ លកេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភកវតោ សន្តិកេ
 បព្វជ្ជំ លកេយ្យាម ឧបសម្មទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខុវោតិ ភក-
 វា អវោច ស្វាភ្នកាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា
 ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ អាយស្មន្តានំ
 ឧបសម្មទា អហោសិ ។

[៥២] អទ្ធិសា ខោ នទីកស្សទោ ជជិលោ កេស-
 មិស្សំ ជជាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អត្តិហុត្តមិស្សំ ឧទកេ
 វុយ្ហមាណេ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ មា ហោវ មេ ភាតុ-
 នោ ឧបសក្កោ អហោសីតិ ។ ជជិលេ ចាហោសិ កច្ចថ
 មេ ភាតវំ ជាតាថាតិ សាមញ្ញ តីហិ ជជិលសតេហិ
 សទ្ធិ យេនាយស្មា ឧរុវេលកស្សទោ តេនុបសន្តមិ
 ឧបសន្តមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧរុវេលកស្សបំ ឯតទពោច
 តទំ នុ ខោ កស្សប សេយ្យោតិ ។ អាមារុសោ
 តទំ សេយ្យោតិ ។ អថខោ តេ ជជិលា កេសមិស្សំ

មហាខន្ធកៈ រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បព្វជ្ជានិងឧបសម្បទានៃជដិលទាំងនោះ

ទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះ
អង្គទាំងឡាយ គួរបានបព្វជ្ជា គួរបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមក
ជាកិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតពោលល្អហើយ អ្នកទាំង
ឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីនឹងធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខ
ដោយល្អចុះ ។ ឯព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មាន
អាយុទាំងឡាយនោះ ។

[៥២] ឯជដិលឈ្មោះ នទីកស្សប បានឃើញគ្រឿងបរិក្ខារព្រម
ទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងអណ្តែតទៅតាមទឹក
ដោយច្បាស់លាស់ លុះជដិលឈ្មោះនទីកស្សប បានឃើញហើយគិត
ដូច្នោះថា សេចក្តីអន្តរាយកុំបីមានដល់តាបសជាបងអញឡើយ ។ គិតហើយ
ក៏ប្រើជដិលទាំងឡាយឲ្យទៅដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរទៅស្តាប់
ដំណឹងបងខ្ញុំមើល ថាហើយទើបខ្លួនឯងក៏ទៅជាមួយនឹងជដិលទាំង ៣០០
រូប ដើរតម្រង់ទៅកាន់ទីដែលឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុនៅ លុះចូល
ទៅដល់ហើយនិយាយពាក្យនេះនឹងឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុថា បពិត្រ
កស្សប អំពើនេះប្រសើរហើយឬអ្វីហ្ន៎ ។ ឧរុវេលកស្សបប្រាប់ថា អើ
អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អំពើនេះប្រសើរហើយ ។ កាលនោះ ជដិល

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ជជាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អត្តិហុត្តមិស្សំ ឧទកេ
 បវាហេត្វា យេន ភកវា តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមិត្វា
 ភកវតោ ចានេសុ សិរសា ជិបតិត្វា ភកវន្តំ ឯតទ-
 វោចំ លកេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភកវតោ សន្តិកេ
 បព្វន្តំ លកេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខុវោតិ
 ភកវា អវោច ស្វាត្វាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ
 សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ
 អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

[៥៣] អទ្ធិសា ខោ កយាកស្សទោ ជជិលោ កេ-
 សមិស្សំ ជជាមិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អត្តិហុត្តមិស្សំ
 ឧទកេ វុយ្ហមាទេ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ មា ហោវ
 មេ ភាតូនំ ឧបសក្កោ អហោសីតិ ។ ជជិលេ ចាហោសិ
 កច្ចថ មេ ភាតវោ ជាតាថាតិ សាមញ្ញ ភិហិ ជជិល-
 សតេហិ យេនាយស្មា ឧវុវលកស្សទោ តេនុបសង្កមិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទាំងអម្បាលនោះ ក៏បណ្តែតចោលនូវគ្រឿងបរិក្ខារព្រមទាំងសក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងទៅក្នុងទឹក ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាបសិរសាចុះទៀបព្រះបាទាព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ហើយក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះ ដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយគួរបានបព្វជ្ជាគួរបានឧបសម្បទាក្នុង សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅថា អ្នកទាំងឡាយចូរមកជាភិក្ខុចុះ ហើយត្រាស់ថា សាសនធម៌តថាគតពោល ល្អហើយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះ និព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ ។ ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទា របស់លោកដ៏មានអាយុទាំងអម្បាលនោះ ។

[៥៣] ឯជដិលឈ្មោះគយាកស្សប បានឃើញគ្រឿងបរិក្ខារព្រមទាំង សក់ ទាំងជដា ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងអណ្តែតទៅតាមទឹកដោយ ច្បាស់លាស់ លុះជដិលឈ្មោះ គយាកស្សប បានឃើញហើយក៏មាន សេចក្តីត្រិះរិះថា សេចក្តីអន្តរាយកុំបីមានដល់តាបសទាំងពីរនាក់ជាបងអញ ឡើយ ។ ទើបប្រើជដិលទាំងឡាយឲ្យទៅដោយពាក្យថា អ្នកទាំង ឡាយចូរទៅស្តាប់ដំណឹងបងអញទាំងពីរនាក់មើល ថាហើយខ្លួនឯង ក៏ទៅជាមួយនឹងជដិលទាំង ២០០ រូប ដើរតម្រង់ទៅកាន់ទីដែលឧរុវេល-

មហាខន្ធកេ អន្តរុប្បាដិហារិយសហស្សានិ

ឧបសង្កម្ពិត្តា អាយស្មន្តំ ឧរុវេលកស្សបំ ឯតទរោច
 ឥទំ នុ ខោ កស្សប សេយ្យោតិ ។ អាមារុសោ ឥទំ
 សេយ្យោតិ ។ អថខោ តេ ជដិលា កេសមិស្សំ ជជា-
 មិស្សំ ខារិកាជមិស្សំ អត្តិហុត្តមិស្សំ ឧទកេ បវា-
 ហេត្វា យេន ភកវា តេនុបសង្កម្ពិសុ ឧបសង្កម្ពិត្តា
 ភកវតោ ចានេសុ សិរសា និបតិត្វា ភកវន្តំ ឯតទរោចំ
 លកេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភកវតោ សន្តិកេ បព្វដ្ឋំ ល-
 កេយ្យាម ឧបសម្មនន្តិ ។ ឯថ ភិក្ខុរោតិ ភកវា
 អរោច ស្វាភ្នកាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា
 ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ អាយ-
 ស្មន្តានំ ឧបសម្មទា អហោសិ ។

[៥៤] ភកវតោ អទិដ្ឋានេន បញ្ច កដ្ឋសតានិ ន
 ជាលិយីសុ ជាលិយីសុ អត្តិ ន ឧដ្ឋលីសុ ឧដ្ឋលីសុ
 ន វិជ្ជាយីសុ វិជ្ជាយីសុ បញ្ច មន្ទាមុទិសតានិ
 អភិទិម្ពិទិ ។ ឯតេន នយេន អន្តរុប្បាដិហារិយស-
 ហស្សានិ ហោន្តិ ។

មហាខន្ធកៈ បាណិហារ្យចំនួនបីពាន់ប្រាំរយ

កស្សបដ៏មានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងឧរុ-
 វេលកស្សបដ៏មានអាយុថា បពិត្រព្រះកស្សប អំពើនេះប្រសើរឬអ្វីហ្ន៎ ។ ឧរុវេ-
 លកស្សបប្រាប់ថា អើអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អំពើនេះប្រសើរហើយ ។
 កាលនោះ ពួកជដិលទាំងនោះបណ្តែតទៅនូវគ្រឿងបរិក្ខារព្រមទាំងសក់
 ទាំងដង ទាំងអម្រែក ទាំងគ្រឿងបូជាភ្លើងទៅក្នុងទឹក ហើយចូលទៅកាន់ទី
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបក្បាលទៀប
 ព្រះបាទាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបានពោលនូវពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយគួរបាននូវបព្វជ្ជា គួរ
 បាននូវឧបសម្បទា ក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរមកចុះទើបត្រាស់
 ថា សាសនធម៌តថាគតពោលហើយដោយប្រពៃ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។
 ព្រះពុទ្ធវិភារនោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។

[៥៤] ឧសប្រាំរយកំណាត់មិនបែក ក៏ត្រឡប់ទៅជាបែក ភ្លើងមិនឆេះ
 ក៏ត្រឡប់ទៅជាឆេះ ភ្លើងមិនរលត់ ក៏ត្រឡប់ទៅជារលត់ ដោយអធិដ្ឋាន
 របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់និម្មិតចង្រ្កានទាំងឡាយ
 ចំនួន ៥០០ ។ បាណិហារ្យចំនួនបីពាន់ប្រាំរយក៏មានដោយន័យនេះឯង ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[៥៥] អថខោ ភកវា ឧរុវេលាយំ យថាកិរន្តំ វិហា-
 វិត្តា យេន កយាសីសំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា
 ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិ ភិក្ខុសហស្សេន សព្វេហោវ បុរាណា-
 ជជិលេហិ ។ តត្រ សុទំ ភកវា កយាយំ វិហារតិ
 កយាសីសេ សទ្ធិ ភិក្ខុសហស្សេន ។ តត្រ ខោ ភកវា
 ភិក្ខុ អាមន្តេសិ សព្វំ ភិក្ខុវេ អាទិត្តំ កិញ្ចា ភិក្ខុវេ
 សព្វំ អាទិត្តំ ចក្កំ ភិក្ខុវេ អាទិត្តំ រូចា អាទិត្តា ចក្កុ-
 វិញ្ញាណំ អាទិត្តំ ចក្កុសម្មស្សេន អាទិត្តោ យម្បិទំ
 ចក្កុសម្មស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុទំ វា ទុក្ខំ
 វា អទុក្ខមសុទំ វា តម្បិ អាទិត្តំ កេន អាទិត្តំ
 វាតត្តិណ ទោសត្តិណ មោហត្តិណ អាទិត្តំ ជាតិយា ជវាម-
 រណោន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ ទោមនស្សេហិ
 ឧបាយាសេហិ អាទិត្តន្តិ វនាមិ ។ សោតំ អាទិត្តំ
 សទ្ធា អាទិត្តា ។ បេ ។ យានំ អាទិត្តំ កន្តា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[៥៥] ត្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស
តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធារាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅក្នុងគយា-
សីសប្រទេសមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើនចំនួន ១០០០ អង្គ គឺពួក
ភិក្ខុដែលជាជដិលក្នុងកាលមុនទាំងអស់នោះឯង ។ មានសេចក្តីដំណាលថា
ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅលើខ្នងឫឈ្មោះគយាសីសៈ ទៀបគយាប្រទេស
នោះមួយអន្លើដោយភិក្ខុ ១០០០ អង្គ ។ ក្នុងទីនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតិទាំងអស់
ជារបស់ក្តៅ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ធម្មជាតិទាំងអស់ជារបស់ក្តៅ (នោះ)
តើគឺអ្វី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចក្ខុជារបស់ក្តៅ រូបទាំងឡាយជារបស់ក្តៅ
ចក្ខុវិញ្ញាណជារបស់ក្តៅ ចក្ខុសម្មស្សៈ^(១) ជារបស់ក្តៅ ការសោយអារម្មណ៍
ណានេះ ជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនទុក្ខមិនមែនសុខក្តី កើតឡើងអំពី
បច្ច័យគឺចក្ខុសម្មស្សៈ ការសោយអារម្មណ៍នោះឯង ក៏ជារបស់ក្តៅ ចុះក្តៅ
ដោយហេតុអ្វី តថាគតពោលថា ក្តៅដោយភ្លើងគឺភាគៈ ភ្លើងគឺទោសៈ ភ្លើង
គឺមោហៈ ក្តៅ (ដោយភ្លើង) គឺជាតិ ជរា មរណៈ ក្តៅដោយ (ភ្លើងគឺ) សេចក្តី
សោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីលំបាកកាយ សេចក្តីតូចចិត្ត សេចក្តី
ចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត ។ ត្រចៀកជារបស់ក្តៅ សំឡេងជារបស់ក្តៅ ។ បេ ។ ច្រមុះ

១ វត្ថុដែលពាល់ត្រូវដោយភ្នែក គឺអារម្មណ៍ដែលឃើញដោយភ្នែក មានរូបជាដើម ។

មហាខន្ធកេ អាទិត្តបរិយាយសុត្តំ

អាទិត្តា ។ បេ ។ ជិវ្ហា អាទិត្តា វសា អាទិត្តា ។ បេ ។ កា-
 យោ អាទិត្តោ ដោដ្ឋព្វា អាទិត្តា ។ បេ ។ មនោ អាទិត្តោ
 ធម្មា អាទិត្តោ មនោវិញ្ញាណំ អាទិត្តំ មនោសម្មស្សោ
 អាទិត្តោ យម្បិទំ មនោសម្មស្សប្បច្ចយា ឧប្បជ្ជតិ
 វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា តម្បិ អាទិត្តំ
 កេន អាទិត្តំ វាតត្តិណ ទោសត្តិណ មោហត្តិណ អាទិត្តំ
 ជាតិយា ជរាមរណោន សោកេហិ បរិទេវេហិ ទុក្ខេហិ
 ទោមនស្សេហិ ឧទាយាសេហិ អាទិត្តន្តិ វទាមិ ។
 ឯវំ បស្សំ ភិក្ខុវេ សុតវា អរិយស្សារកោ ចក្កុស្មីបិ
 និព្វិន្ទតិ រូបេសុបិ និព្វិន្ទតិ ចក្កុវិញ្ញាណេបិ និព្វិន្ទតិ
 ចក្កុសម្មស្សេបិ និព្វិន្ទតិ យម្បិទំ ចក្កុសម្មស្សប្បច្ចយា
 ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា
 តស្មីបិ និព្វិន្ទតិ សោតស្មីបិ និព្វិន្ទតិ សទ្ទេសុបិ និព្វិន្ទតិ
 ។ បេ ។ ឃានស្មីបិ និព្វិន្ទតិ កន្ទេសុបិ និព្វិន្ទតិ ។ បេ ។

មហាខន្ធកៈ អាទិត្តបរិយាយសូត្រ

ជារបស់ក្លោ ក្លិនទាំងឡាយជារបស់ក្លោ ។ បេ ។ អណ្តាតជារបស់
 ក្លោ រសទាំងឡាយជារបស់ក្លោ ។ បេ ។ កាយជារបស់ក្លោ ផោដ្ឋព្វៈ^(១)
 ទាំងឡាយជារបស់ក្លោ ។ បេ ។ ចិត្តជារបស់ក្លោ ធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយ
 ជារបស់ក្លោ មនោវិញ្ញាណជារបស់ក្លោ មនោសម្មស្ស^(២) ជារបស់ក្លោ
 សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ណាជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខជាសុខក្តី
 តែងកើតឡើង ព្រោះបច្ច័យគឺមនោសម្មស្ស សេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះ
 ឯងក៏ជារបស់ក្លោ ចុះក្លោដោយហេតុអ្វី តថាគតពោលថាក្លោដោយភ្លើង
 គឺភកៈ ភ្លើងគឺទោសៈ ភ្លើងគឺមោហៈ ក្លោដោយជាតិ ជរា មរណៈ ក្លោដោយ
 សេចក្តីសោក សេចក្តីខ្សឹកខ្សួល សេចក្តីលំបាកកាយ សេចក្តីតូចចិត្ត
 សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អរិយសាវកប្រកប
 ដោយសុតៈ (គឺជាអ្នកចេះដឹង) កាលឃើញយ៉ាងនេះ រមែងនឿយណាយ
 ក្នុងចក្ខុផង ក្នុងរូបទាំងឡាយផង ក្នុងចក្ខុវិញ្ញាណផង ក្នុងចក្ខុសម្មស្ស
 ផង សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ណាជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខមិន
 មែនជាសុខក្តី តែងកើតឡើងអំពីបច្ច័យគឺចក្ខុសម្មស្ស អរិយសាវករមែង
 នឿយណាយ ក្នុងសេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះឯងផង ក្នុងត្រចៀកផង ក្នុង
 សំឡេងទាំងឡាយផង ។ បេ ។ ក្នុងច្រមុះផង ក្នុងក្លិនទាំងឡាយផង ។ បេ ។

១ រត្តុដែលមានរូបមានសំពត់អាវជាដើម ដែលមកប៉ះពាល់ត្រូវកាយ ហៅថា ផោដ្ឋព្វៈ ។
 ២ សេចក្តីផ្សព្វផ្សាយក្នុងចិត្ត គឺអារម្មណ៍ដែលមកប៉ះពាល់ដល់ចំនិត ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ជិវ្ហាយបិ និព្វិន្ទតិ រសេសុបិ និព្វិន្ទតិ ។ បេ ។ កាយ-
 ស្មីបិ និព្វិន្ទតិ ដោដ្ឋព្វេសុបិ និព្វិន្ទតិ ។ បេ ។ មនស្មីបិ
 និព្វិន្ទតិ ធម្មេសុបិ និព្វិន្ទតិ មនោវិញ្ញាណេបិ និព្វិន្ទតិ
 មនោសម្មស្សេបិ និព្វិន្ទតិ យម្បិទំ មនោសម្មស្សប្បច្ចយា
 ឧប្បជ្ជតិ វេទយិតំ សុខំ វា ទុក្ខំ វា អទុក្ខមសុខំ វា
 តស្មីបិ និព្វិន្ទតិ និព្វិទ្ធី វិជ្ជតិ វិរាគា វិមុច្ចតិ វិមុត្តស្មី
 វិមុត្តមិតិ^(១) ញាណំ ហោតិ ខីណា ជាតិ រុសិតំ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ កតំ ករណីយំ នាបរំ ឥត្តត្តាយាតិ បជា-
 នាតីតិ^(២) ។ ឥមស្មី ច បន វេយ្យាករណស្មី ភញ្ញមាណេ
 តស្ស ភិក្ខុសហស្សស្ស អនុចាទាយ អាសវេហិ ចិត្តានិ
 វិមុច្ចីសុ ។

អាទិត្តបរិយាយំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបុលប្បាដិហារិយំ តតិយភាណារំ និដ្ឋិតំ ។

១ វិមុត្តមិតិបិ បាហោ ។ ២ ឯត្តន្តវេ ឥទមវោច ភគវា ។ អត្តមនា ភិក្ខុ ភគវតោ
 ភាសិតំ អភិនន្ទន្តិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក្នុងអណ្តាតផង ក្នុងរសទាំងឡាយផង ។ លេ ។ ក្នុងកាយផង ក្នុង
 ដោងព្វៈទាំងឡាយផង ។ លេ ។ ក្នុងចិត្តផង ក្នុងធម្មារម្មណ៍ទាំងឡាយផង
 នឿយណាយក្នុងមនោវិញ្ញាណផង នឿយណាយក្នុងមនោសម្មស្សផង
 សេចក្តីសោយអារម្មណ៍ដែលជាសុខក្តី ជាទុក្ខក្តី មិនមែនជាទុក្ខ
 មិនមែនជាសុខក្តី រមែងកើតឡើងអំពីបច្ច័យគឺមនោសម្មស្ស អរិយសាវក
 រមែងនឿយណាយក្នុងសេចក្តីសោយអារម្មណ៍នោះឯងផង កាលបើនឿយ
 ណាយហើយក៏ប្រាសចាកតម្រេក ព្រោះប្រាសចាកតម្រេក (នោះឯង)
 ចិត្តក៏ផុតស្រឡះចាកសេចក្តីប្រកាន់មាំ កាលបើចិត្តរួចស្រឡះហើយ ក៏មាន
 ញាណដឹងថា ចិត្តរបស់អញរួចស្រឡះហើយ អរិយសាវកនោះដឹងច្បាស់
 ថា កំណើតអស់ហើយ ព្រហ្មចរិយធម៌បាននៅរួចហើយ សោឡសកិច្ច
 បានធ្វើរួចហើយ កិច្ចដទៃក្រៅអំពីសោឡសកិច្ចនេះមិនមានឡើយ ។
 កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងសំដែងវេយ្យាករណ៍^(១)នេះ ចិត្តរបស់ភិក្ខុ
 ចំនួន ១០០០ រូបនោះ ក៏ផុតចាកអាសវធម៌ទាំងឡាយ ឥតមានជាប់ចំពាក់
 ដោយឧបាទានឡើយ ។

ចប់អាទិត្តបរិយាយសូត្រ ។

ចប់ ឧបុស្សប្បដិហារិយភាណាវរៈជាគម្រប់បី ។

១ របៀបបាឡីដែលជាពាក្យរាយសុទ្ធ ឥតមានចងជាបទបាទ គឺមិនចងជាពាក្យកាព្យដែល
 ហៅថា តាថាទេ ។

មហាខន្ធកេ ពុទ្ធកុណកថាពិម្ពិសារសមាគមោ

[៥៦] អថខោ ភកវា កយាសីសេ យថាកិរន្តំ
 វិហារិត្វា យេន រាជកហំ តេន ចារិកំ បក្កាមិ មហតា
 ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិ ភិក្ខុសហស្សេន សព្វេហោវ បុរា-
 ណាជដិលេហិ ។ អថខោ ភកវា អនុបុព្វេន ចារិកំ
 ចរមាដោ យេន រាជកហំ តទវសវិ ។ តត្រ សុទំ
 ភកវា រាជកហោ វិហារតិ លង្កិវនុយ្យានេ សុប្បតិដ្ឋេ
 ចេតិយេ ។

[៥៧] អស្សោសិ ខោ រាជោ មាគដោ សេនិយោ
 ពិម្ពិសារោ សមណោ ខលុ កោ កោតមោ សក្យបុ-
 ត្តោ សក្យកុលា បព្វជិតោ រាជកហំ អនុបុត្តោ រាជ-
 កហោ វិហារតិ លង្កិវនុយ្យានេ សុប្បតិដ្ឋេ ចេតិយេ តំ
 ខោ បន កវន្តំ កោតមំ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសន្នោ
 អព្ពត្តតោ ឥតិបិ សោ ភកវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធា
 វិជ្ជាចរណាសម្បន្នោ សុកតោ លោកវិទូ អនុត្តរោ បុរិ-
 សទម្មសារថិ សត្តា ទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធា ភកវាតិ^(១)

១ ឱ. បោត្តកេ ឥតិសន្នោ ន ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ ពុទ្ធកុណកថា និងការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ

[៥៦] កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់លើខ្នងឬណ្ណោះគយា-
សីសៈតាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធិរាស្រ័យ ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅក្នុងក្រុង
រាជគ្រឹះមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើនចំនួន ១០០០ អង្គ គឺបុរាណជដិល
ទាំងអស់នោះឯង ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាច់ទៅកាន់ចារិក
ដោយលំដាប់ ក៏បានដល់ទៅក្រុងរាជគ្រឹះ ។ មានសេចក្តីដំណាលថា
ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងសុប្បតិដ្ឋចេតិយ ក្នុងលដ្ឋិវនឧទ្យាន ទៀប
ក្រុងរាជគ្រឹះនោះ ។

[៥៧] ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ បានទ្រង់ព្រះសណ្តាប់
ដំណឹងច្បាស់ថា ព្រះសមណគោតមដ៏ចម្រើនជាសក្យបុត្រចេញចាកសក្យ-
ត្រកូលហើយបួស ឥឡូវយាងមកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះគង់នៅក្នុងសុប្បតិដ្ឋ-
ចេតិយក្នុងលដ្ឋិវនឧទ្យាន (សួនច្បារត្នោត) ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ កិត្តិសព្ទដ៏
ពីរោះរបស់ព្រះគោតមដ៏ចម្រើននោះ ឮខ្លួនខ្មោយសុសសាយយ៉ាងនេះថា ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ត្រាយចាកកិលេស ទ្រង់ត្រាស់ដឹងដោយប្រពៃ
ចំពោះព្រះអង្គឯង ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយវិជ្ជានិងចរណៈ ទ្រង់មានដំណើរ
ល្អ ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់នូវត្រៃលោក ទ្រង់ប្រសើរដោយសីលាទិគុណរក
បុគ្គលណាមួយស្មើគ្មាន ទ្រង់ជាអ្នកទូន្មាននូវបុរសដែលគួរទូន្មានបាន ទ្រង់
ជាគ្រូនៃទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រង់បានត្រាស់ដឹងនូវអរិយសច្ចធម៌

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សោ ឥមំ លោកំ សទេវកំ សមារកំ សព្វហ្មកំ
សស្សមណាព្រាហ្មណី បដំ សទេវមនុស្សំ សយំ អ-
ភិញ្ញា សច្ចិកត្វា បវេទេតិ សោ ធម្មំ ទេសេតិ អាទិក-
ល្យាណំ មជ្ឈេកល្យាណំ បរិយោសានកល្យាណំ សា-
ត្តំ សព្វញ្ញំ កេវលបរិបុណ្ណំ បរិសុទ្ធី ព្រហ្មចរិយំ
បកាសេតិ សាធុ ខោ បន តថារូបាណំ អរហតំ ទស្ស-
ណំ ហោតីតិ ។ អថខោ រាជា មាតដោ សេនិយោ
ពិម្ពិសារោ ទ្វាទសនហុតេហិ មាតទិកេហិ ព្រាហ្មណាតហ-
បតិកេហិ បរិវុតោ យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
តេហិ ខោ ទ្វាទសនហុតា មាតទិកា ព្រាណ-
តហបតិកា អប្បេកច្ចេ ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
និសីទីសុ អប្បេកច្ចេ ភកវតា សទ្ធិ សម្មោទីសុ
សម្មោទនីយកថំ សារាណីយំ វីតិសារេត្វា ឯកមន្តំ
និសីទីសុ អប្បេកច្ចេ យេន ភកវា តេនញ្ញលី បណា-
មេត្វា ឯកមន្តំ និសីទីសុ អប្បេកច្ចេ ភកវតោ សន្តិកេ
ធាមកោត្តំ សារេត្វា ឯកមន្តំ និសីទីសុ អប្បេកច្ចេ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទ្រង់លែងត្រឡប់មកកាន់ភពថ្មីទៀត ដោយប្រការដូច្នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយប្រាជ្ញាចំពោះព្រះអង្គឯង ហើយញ៉ាំងលោកនេះព្រមទាំងទេវលោក មារលោក ព្រហ្មលោក ញ៉ាំងពពួកសត្វព្រមទាំងសមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ ព្រមទាំងទេវតា និងមនុស្សឲ្យបានត្រាស់ដឹងផង ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះទ្រង់សំដែងធម៌ដ៏ពីរោះបទដើម ពីរោះបទកណ្តាល ពីរោះបទចុង ទ្រង់ប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធព្រមទាំងអត្ត ព្រមទាំងព្យញ្ជនៈដ៏បរិបូណ៌ពេញលេញ កិរិយាដែលបានឃើញព្រះអរហន្តទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនោះ ជាការប្រពៃពេក ។

គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ មានទាំងព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈ ចំនួនដប់ពីរហ្មឺនជាបរិវារ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ឯពួកព្រាហ្មណ៍និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈចំនួនដប់ពីរហ្មឺននោះ ពួកខ្លះថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះក៏ពោលពាក្យរីករាយជាមួយ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះធ្វើពាក្យគួររីករាយគួររលឹកឲ្យសម្រេចហើយក៏អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះក៏ប្រណាម្យអញ្ជូលីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះ ក៏ប្រកាសនាមនិងគោត្តរបស់ខ្លួនក្នុង

មហាខន្ធកេ ពិម្ពិសារសមាគមយញ្ញបហានកថា

តុណ្ហិក្ខតា ឯកមន្តំ ជិសីទីសុ ។ អថខោ តេសំ
 ធានសនហុតានំ មាតដិកានំ ព្រហ្មណាកហាបតិកានំ
 ឯតទហោសិ កី នុ ខោ មហាសមណោ ឧរុវេល-
 កស្សបេ ព្រហ្មចរិយំ ចរតិ ឧទាហុ ឧរុវេលកស្សបោ
 មហាសមណោ ព្រហ្មចរិយំ ចរតីតិ ។ អថខោ ភកវា
 តេសំ ធានសនហុតានំ មាតដិកានំ ព្រហ្មណាកហាប-
 តិកានំ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ អាយស្មន្តំ
 ឧរុវេលកស្សបំ កាថាយ អជ្ឈកាសិ
 កិមេវ ទិស្វា ឧរុវេលវាសិ
 បហាសិ អក្កិ កិសកោវទាដោ ។
 បុច្ឆាមិ តំ កស្សប ឯតមត្តំ
 កថំ បហីនំ តវ អក្កិហុត្តំ^(១) ។
 រូបេ ច សទ្ធូ ច អថោ រសេ ច
 កាមិត្តិយោ ចាកិវទន្តិ យញ្ញា
 ឯតំ មលន្តិ ឧបទីសុ ញត្វា

១ យេភុយៀន ឥតិសទ្វោ បក្ខិក្កោ ។

មហាខន្ធកៈ ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ និងពាក្យពោលអំពីការលះបង់នូវគ្រឿងយញ្ញ

សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ពួកខ្លះក៏
ស្ងៀមអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ទើបពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតិដែលនៅ
ក្នុងដែនមគធៈចំនួនដប់ពីរហ្នឹងនោះក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា មហា-
សមណៈប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់ឧរុវេលកស្សប ឬហ្ន៎ ឬថា
ឧរុវេលកស្សប ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈ ។ ឯព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ក៏ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះនៃចិត្តរបស់ពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតិ
ដែលនៅក្នុងដែនមគធៈចំនួនដប់ពីរហ្នឹងនោះ ដោយព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ
ហើយទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុដោយព្រះគាថា ថា

អ្នកឯងនៅក្នុងឧរុវេលាប្រទេស ជាអ្នកប្រដៅពួកតាបស តើ
អ្នកឃើញអ្វីបានជាលះបង់ការបូជាភ្លើងចោលចេញ ។ ម្ចាស់
កស្សប តថាគតសួរសេចក្តីនេះនឹងអ្នក ការបូជាភ្លើងដែល
អ្នកលះបង់ហើយ តើព្រោះហេតុអ្វី ។

ឧរុវេលកស្សប ក្រាបបង្គំទូលថា ជនទាំងឡាយតែងពោល
សរសើរចំពោះនូវកាមទាំងឡាយ គឺរូបសំឡេងព្រមទាំងរស
ផង នូវស្រីទាំងឡាយផង ព្រោះការបូជា ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងថា
កាមគុណមានរូបជាដើមនេះ ជាគ្រឿងសៅហ្មងក្នុងឧបធំ^(១)

១ វិមតិវិនោទនីដីកា ថា ឧបធំមាន ៤ យ៉ាងគឺ កាមូបធំ ១ ខន្ធបធំ ១ កិលេសូបធំ ១ អភិ-
សង្ខារូបធំ ១ ។ តែក្នុងទីនេះសំដៅយកខន្ធបធំតែម្យ៉ាង ។ ឯឧបធំសព្វនេះប្រែថាខ្លួន រាងកាយ
គោល ហេតុ នៃសេចក្តីវិលកើត កិលេស និងសេចក្តីកង្វល់ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

តស្មា ន យិដ្ឋេ ន ហុតេ អវញ្ញី^(១)

ឯត្ថ ច តេ មនោ ន រមិត្ត កស្សុចាតិ ភគវា^(២)

រូបេសុ សន្តេសុ អថោ រសេសុ

អថ កោចរហិ នេវមនុស្សលោកេ

រតោ មនោ កស្សុប ព្រហិ មេតំ ។

ទិស្វា បទំ សន្តមន្ទបដីកំ

អកិញ្ចនំ កាមភវេ អសត្តំ

អនញ្ញថាការិមនញ្ញនេយ្យំ

តស្មា ន យិដ្ឋេ ន ហុតេ អវញ្ញីន្តិ ។

[៥៨] អថខោ អាយស្មា ឧរុវេលកស្សុចោ ឧដ្ឋា-
 យាសនា ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តិ ករិត្វា ភគវតោ ចានេសុ
 សិរសា និបតិក្វា ភគវន្តំ ឯតទរោច សត្វា មេ ភន្តេ

១ យេភុយ្យេន ឥតិសទ្វោ បក្ខិត្តោ ។ ២ សព្វត្ថ ភគវា អរោចាតិ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទាំងឡាយ ព្រោះហេតុដូច្នោះ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរក្នុងការ
បូជាធំ និងបូជាតូច (គឺការគោរពភ្លើងរាល់ថ្ងៃ) ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់កសិករ ចិត្តរបស់អ្នកមិន
ត្រេកអរហើយ ក្នុងកាមគុណទាំងឡាយនោះ គឺរូបសំឡេង
ព្រមទាំងរស ម្ចាស់កសិករ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់អ្នកត្រេក-
អរក្នុងមនុស្សលោក និងទេវលោកខ្លះដែរឬ ចូរអ្នកពោល
ហេតុនេះមក តថាគតមើល ។

ព្រះឧរុវេលកស្សបក្រាបទូលថា ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញនូវព្រះ
និព្វានជារបស់ល្អិត ឥតមានឧបធំ ឥតមានសេចក្តីខ្វល់
មិនជាប់ចំពាក់នៅក្នុងកាមភព ជាធម្មជាតិពិត មិនប្រែប្រួល
ជាធម្មជាតិគឺបុគ្គលមិនគប្បីបានដោយហេតុដទៃ (ក្រៅពីមគ្គ)
ព្រោះហេតុដូច្នោះ បានជាខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រេកអរក្នុងការបូជាធំ
និងការបូជាតូច ។

[៥៨] លំដាប់នោះ ព្រះឧរុវេលកស្សបដ៏មានអាយុ ក្រោកចាកអាសនៈ
ធ្វើនូវសំពត់ឧត្តរាសន្តៈ^(១) លើស្នាម្នាង ហើយក្រាបសិរសាទៀបព្រះ
បាទរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក៏បានបង្គំទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏
មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ជាគ្រូរបស់

១ ចីពរ ។

មហាខន្ធកេ ពិម្ពិសារសមាគមនុបុព្វីកថា

ភក្កវា សារកោហមស្មិ សត្តា មេ ភន្តេ ភក្កវា សារកោ-
 ហមស្មិតិ ។ អថខោ តេសំ ទ្វាទសនហុតានំ មាគធិកានំ
 ព្រាហ្មណាគហបតិកានំ ឯតទហោសិ ឧរុវេលកស្សុទោ
 មហាសមណោ ព្រហ្មចរិយំ ចរតីតិ ។ អថខោ ភក្កវា
 តេសំ ទ្វាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណាគហប-
 តិកានំ ចេតសា ចេតោបរិវិតក្កមញ្ញាយ អនុបុព្វីកថំ
 កថេសិ សេយ្យថីទំ ទានកថំ សីលកថំ សក្កកថំ
 កាមាទំ អាទីនវំ ឱកាវំ សង្កិលេសំ នេត្តម្មេ អាទិសំសំ
 បកាសេសិ ។ យទា តេ ភក្កវា អញ្ញាសិ កល្មចិត្តេ
 មុនុចិត្តេ វិជីវណាចិត្តេ ឧទក្កចិត្តេ បសន្នចិត្តេ អថ យា
 ពុទ្ធានំ សាមុក្កំសិកា ធម្មទេសនា តំ បកាសេសិ
 ទុក្ខំ សមុទយំ និរោធំ មក្កំ ។ សេយ្យថាបិ នាម សុទ្ធិ
 វត្ថុំ អបកតកាឡកំ សម្មទេវ រជនំ បដិក្កុណ្ណោយ្យ ឯវ-
 មេវ ឯកាទសនហុតានំ មាគធិកានំ ព្រាហ្មណាគហ-
 បតិកានំ ពិម្ពិសារប្បមុខានំ តស្មីយេវាសនេ វិវដំ

មហាខន្ធកៈ ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ និងអនុបុព្វីកថា

ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គជាសាវក ។ គ្រានោះ ពួកព្រាហ្មណ៍
 និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈចំនួនដប់ពីរហ្នឹងនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះ
 ដូច្នោះថា ឧរុវេលកស្សបប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈ
 ទេតី ។ ពេលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្ត
 នៃពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីចំនួនដប់ពីរហ្នឹង ដែលនៅក្នុងដែនមគធៈនោះ
 ដោយព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គ រួចហើយក៏ទ្រង់សំដែងអនុបុព្វីកថា គឺ
 ទានកថា ១ សីលកថា ១ សក្កកថា ១ ទោសនៃកាមគុណដ៏លាមក ដ៏សៅ-
 ហ្មង ១ អានិសង្សនៃការចេញចាកកាម (បួស) ១ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ជ្រាបនូវពួកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីទាំងនោះថា ជាបុគ្គលមានចិត្តស្រួល
 មានចិត្តទន់ មានចិត្តប្រាសចាកនីវរណធម៌ មានចិត្តអណ្តែតឡើង មាន
 ចិត្តជ្រះថ្លា ក្នុងកាលណា ព្រះធម្មទេសនាណា ដែលព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ
 លើកឡើងសំដែងដោយព្រះអង្គឯង ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ប្រកាសធម្មទេសនា
 នោះ គឺទុក្ខសច្ច ១ សមុទយសច្ច ១ និរោធសច្ច ១ មគ្គសច្ច ១ ក្នុងកាលនោះ ។
 ធម្មតា សំពត់សស្តាតដ៏ប្រាសចាកពណ៌ខ្មៅ (គឺធូលី ឬលក្ខខ្មៅជាដើម) គួរ
 ទទួលគ្រឿងជ្រលក់បានដោយប្រពៃ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ឯធម្មចក្ក
 គឺសោតាបត្តិមគ្គដ៏ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិល ក៏កើតឡើងដល់ពួក

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

វិតមលំ ធម្មចក្កំ ឧទទាទិ យំកិញ្ចិ សមុទយធម្មំ
 សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។ ឯកនហុតំ ឧចាសកតំ
 បដិវេទេសិ ។

[៥៧] អថខោ រាជា មាគដោ សេនិយោ ពិម្ពិសា-
 រោ ទិដ្ឋធម្មោ បត្តធម្មោ វិទិតធម្មោ បរិយោកាទ្បធម្មោ
 តិណ្ណវិចិកិញ្ចោ វិតតកម៌កថោ វេសារទ្បប្បត្តោ អប-
 រយ្យច្ចយោ សត្តុ សាសនេ ភកវន្តំ ឯតទរោច បុព្វេ មេ
 ភន្តេ កុមារស្ស សតោ បញ្ចូ អស្សាសកា អហោសុំ
 តេ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធា បុព្វេ មេ ភន្តេ កុមារស្ស
 សតោ ឯតទហោសិ អហោ វត មំ រដ្ឋេ អភិសិញ្ចេយ្យន្តិ
 អយំ ខោ មេ ភន្តេ បឋមោ អស្សាសកោ អហោសិ
 សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធា តស្ស មេ វិទិតំ អរហំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីដែលនៅក្នុងដែនមគធៈចំនួនដប់មួយហ្ន៎ន មានព្រះ
បាទពិម្ពិសារជាប្រធានលើអាសនៈនោះថា ធម្មជាតណាមួយដែលកើត
ឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ ក៏រលត់ទៅជាធម្មតាដែរ មាន
ឧបមេយ្យដូច្នោះឯង ។ ចំណែកព្រាហ្មណ៍ និងគហបតីចំនួនមួយហ្ន៎នរូប
ក៏ថ្វាយខ្លួនជាឧបាសក ។

[៥៧] គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ ទ្រង់ឃើញ
អរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់បានដល់អរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់បានត្រាស់
ដឹងអរិយសច្ចធម៌ហើយ ទ្រង់ចុះព្រះទ័យស៊ប់ក្នុងអរិយសច្ចធម៌ហើយ
ទ្រង់ធ្ងន់ផុតសេចក្តីសង្ស័យហើយ ប្រាសចាកសេចក្តីជឿងឆ្ងល់ ដល់នូវ
សេចក្តីក្លៀវក្លា មិនជឿស្តាប់បុគ្គលដទៃក្នុងសាសនាព្រះសាស្តា ទ្រង់បាន
ពោលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ពីដើមកាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាកុមារនៅឡើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមាន
បំណង ៥ យ៉ាង ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ក៏សម្រេចអស់ហើយ
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពីដើមកាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាកុមារមាន
សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា សូមឲ្យជនទាំងឡាយ អភិសេកអញក្នុងរាជសម្បត្តិ
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នេះជាបំណងទី ១ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ឥឡូវនេះ បំណង
របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះបានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំណង

មហាខន្ធកេ ពិម្ពិសារសមាគមោ ភគវតោ រាជគហប្បវេសនញ្ច

សម្មាសម្ពុទ្ធា ឌីក្កមេយ្យតិ អយំ ខោ មេ កន្តេ ទុ-
តិយោ អស្សាសកោ អហោសិ សោ មេ ឯតរហិ
សមិទ្ធា តញ្ចាហំ ភកវន្តំ បយិរុចាសេយ្យន្តិ អយំ ខោ
មេ កន្តេ តតិយោ អស្សាសកោ អហោសិ សោ មេ
ឯតរហិ សមិទ្ធា សោ ច មេ ភកវា ធម្មំ ទេសេយ្យតិ
អយំ ខោ មេ កន្តេ ចតុត្តោ អស្សាសកោ អហោសិ
សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធា តស្ស ចាហំ ភកវតោ
ធម្មំ អាជាទេយ្យន្តិ អយំ ខោ មេ កន្តេ បញ្ចមោ
អស្សាសកោ អហោសិ សោ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធា
បុព្វេ មេ កន្តេ កុមារស្ស សតោ ឥមេ បញ្ច អស្សាស-
កោ អហោសុំ តេ មេ ឯតរហិ សមិទ្ធា អភិក្កន្តំ កន្តេ
អភិក្កន្តំ កន្តេ សេយ្យថាបិ កន្តេ និក្កន្តិតំ វា ឧក្កន្តេយ្យ

មហាខន្ធកៈ ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ព្រះមានព្រះភាគយាងចូលក្រុងរាជគ្រឹះ

ទី ២ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នោះថា សូមឲ្យព្រះអរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធ គប្បីចូលមក
 កាន់ដែនរបស់អញនោះ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ក៏បាន
 សម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំណងទី ៣ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នោះ
 ថា សូមឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គបានចូលទៅសេពគប់នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ
 ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះបានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏
 ចម្រើន បំណងទី ៤ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ
 គប្បីសំដែងធម៌ដល់អញ ឥឡូវនេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះសម្រេច
 ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បំណងទី ៥ របស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះដូច្នោះថា
 ចំណែកខាងអញ គប្បីដឹងច្បាស់នូវធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ឥឡូវ
 នេះ បំណងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះបានសម្រេចហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ពីដើមកាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាកុមារនៅឡើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមានបំណង ៥
 យ៉ាងនេះ ឥឡូវនេះ បំណងទាំង ៥ យ៉ាងរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះ ក៏បានសម្រេច
 បរិបូណ៌ហើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីពោះណាស់
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភាសិតរបស់ព្រះអង្គពីពោះណាស់ បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចម្រើន ធម៌ដែលព្រះអង្គសំដែងហើយ ដោយអនេកបរិយាយយ៉ាងនេះ (ភ្លឺ
 ច្បាស់ណាស់) គួរនាដូចជាមនុស្សចាប់របស់ដែលគេផ្តាប់ចុះ ឲ្យផ្ទារឡើង

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

បដិច្ចដំ វា វិវេយ្យ មុឡ្ហស្ស វា មត្តំ អាចិក្ខេយ្យ អន្ធការេ
 វា តេលប្បជ្ជោតំ ធារេយ្យ ចក្កមន្តោ រូបាទិ ទក្ខត្តិ
 ឯវមេវំ ភកវតោ អនេកបរិយាយេន ធម្មោ បកាសិតោ
 ឯសាហំ ភន្តេ ភកវត្ថំ សរណំ កច្ឆាមិ ធម្មញ្ច ភិក្ខុ-
 សង្ឃញ្ច ឧទាសកំ មំ ភកវា ធារេតុ អដ្ឋតក្កេ ចាណុបេ-
 តំ សរណំ កតំ អទិវាសេតុ ច មេ ភន្តេ ភកវា ស្វា-
 តនាយ ភត្តំ សទ្ធិ ភិក្ខុសង្ឃេនាតិ ។ អទិវាសេសិ
 ភកវា តុណ្ណិកាវេន ។ អថខោ រាជា មាគនោ សេនិយោ
 ពិម្ពិសាហោ ភកវតោ អទិវាសនំ វិទិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា
 ភកវត្ថំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។

[៦០] អថខោ រាជា មាគនោ សេនិយោ ពិម្ពិសា-
 ហោ តស្សរា វត្តិយា អច្ចយេន បណ្ឌិតំ ខាទនីយំ កោ-
 ជនីយំ បដិយាទាបេត្វា ភកវតោ កាលំ អាហោចា-
 បេសិ កាលោ ភន្តេ និដ្ឋិតំ ភត្តត្ថិ ។ អថខោ ភកវា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ពុំនោះដូចជាមនុស្សបើកបង្ហាញរបស់ដែលគេលាក់បិទបាំងទុក ពុំនោះ
 សោតដូចជាមនុស្សប្រាប់ផ្លូវដល់អ្នកវង្វេងផ្លូវ ឬក៏ ដូចជាមនុស្សកាន់ប្រទឹប
 ប្រេងទ្រោលបំភ្លឺក្នុងទីងងឹតដោយគិតថា មនុស្សដែលមានចក្ខុនឹងបាន
 មើលឃើញនូវរូបទាំងឡាយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមដល់នូវ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ព្រះធម៌ផង ព្រះភិក្ខុសង្ឃផង ជាទីពឹងទីរលឹក សូម
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ជ្រាបនូវខ្ញុំព្រះអង្គថា ជាឧបាសកដល់នូវសរ-
 ណគមន៍ ស្នើដោយជីវិតចាប់តាំងតែអំពីថ្ងៃនេះជាដើមទៅ មិនតែប៉ុណ្ណោះ
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ព្រមទាំងភិក្ខុសង្ឃ
 ទទួលភត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហភាព ។ គ្រានោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ
 ទ្រង់ជ្រាបថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ
 ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។

[៦០] លំដាប់នោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះរាត្រី
 នោះកន្លងទៅហើយ (ភ្លឺឡើង) ព្រះអង្គក៏ទ្រង់ឲ្យចាត់ចែងខាទនីយកោដ-
 នីយាហារដ៏ឧត្តមរួចហើយ ទ្រង់ចាត់ឲ្យមនុស្សទៅក្រាបទូលនូវកាលនៃភត្ត
 ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលនេះ ជាកាលគួរ
 ហើយ ភត្តាហារសម្រេចហើយ ។ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្ងៀក

មហាខន្ធកេ សក្កគីតតាថា

បុព្វណ្ណាសមយំ ជិវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជកហំ
 ចារិសិ មហតា ភិក្ខុសង្ឃេន សទ្ធិ ភិក្ខុសហស្សេន
 សព្វេហោវ បុរាណាជជិលេហិ ។

[៦១] តេន ខោ បន សមយេន សក្កោ ទេវាន-

មិធា មាណាវកវណ្ណំ អភិជិម្ពិត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុ-
 សង្ឃស្ស បុរតោ បុរតោ កច្ឆតិ ឥមា កាថាយោ កា-
 យមាទោ^(១)

ទន្តោ ទន្តេហិ សហ បុរាណាជជិលេហិ

វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តេហិ សិទ្ធិនិក្ខុសុវណ្ណោ

រាជកហំ ចារិសិ ភកកា ។

១ ឱ. គីយមាទោ ។

មហាខន្ធកៈ គាថាជាចម្រៀងរបស់ព្រះឥន្ទ្រ

ស្បង់ហើយ ទ្រង់បាត្រ និងចីវរក្នុងបុព្វល្អាសម័យ រួចហើយទ្រង់ចូលទៅ
កាន់ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃដ៏ច្រើនចំនួន ១០០០ រូប គឺពួក
បុរាណជដិលទាំងអស់នោះឯង ។

[៦១] សម័យនោះឯង ព្រះឥន្ទ្រជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ ប្លែង
ភេទជាមាណព ហើយដើរទៅអំពីមុខបង្គំសំនៃភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជា
ប្រធានហើយច្រៀងនូវគាថានេះ ថា

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គទូន្មានហើយ (នូវឥន្ទ្រិយ)
មានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គ
មានពណ៌ល្អដូចដុំមាសឈ្មោះសិង្គី^(១) ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់
ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើ ដោយពួកបុរាណជដិលដែលជាអ្នក
ទូន្មានហើយ (នូវឥន្ទ្រិយ) ដែរ ជាអ្នកមានចិត្តផុតស្រឡះ
ហើយ (ចាកអាសវធម៌) ។

១ សព្វដែលប្រែថា មាស តាមក្នុងអភិធានមាន ១៧ យ៉ាងគឺ សុវណ្ណ កនក ជាតរូប
សោណ្ណ កញ្ជាន សត្តុវណ្ណ ហរិ កម្ពុ ចារុ ហោម ហាដក តបនីយ ហិរញ្ញ ចាមីករ សាតកុម្ម
ជម្ពុនទ សិង្គី ។ តែក្នុងវិមតិវិនោទនីដីកាថា បណ្តាមាសទាំង ១៧ នេះ មាសឈ្មោះសិង្គីប្រសើរ
ជាងមាសឯទៀត ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

មុត្តោ មុត្តហិ សហ បុរាណជដិលេហិ

វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តហិ សិដ្ឋិនិក្ខុសុវណ្ណោ

រាជតហំ ចារិសិ ភក្កវា ។

តិណ្ណោ តិណ្ណហិ សហ បុរាណជដិលេហិ

វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តហិ សិដ្ឋិនិក្ខុសុវណ្ណោ

រាជតហំ ចារិសិ ភក្កវា ។

សន្តោ សន្តហិ សហ បុរាណជដិលេហិ

វិប្បមុត្តោ វិប្បមុត្តហិ សិដ្ឋិនិក្ខុសុវណ្ណោ

រាជតហំ ចារិសិ ភក្កវា ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានព្រះហឫទ័យផុតហើយ (ចាកសេចក្តីសៅហ្មង) និងមានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចដុំមាសឈ្មោះសិង្គី ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើ ដោយពួកបុរាណជដិលដែលមានចិត្តផុតហើយ (ចាកសេចក្តីសៅហ្មង) ទាំងមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ។

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឆ្ងង (ចាកលោក) ហើយទាំងមានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចដុំមាសឈ្មោះសិង្គី ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើដោយពួកបុរាណជដិល ដែលឆ្ងងហើយ(ចាកលោក) ទាំងមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ។

ព្រះមានព្រះភាគមានព្រះហឫទ័យ រម្ងាប់ហើយ (ចាកអកុសលធម៌) ទាំងមានព្រះហឫទ័យផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ព្រះអង្គមានពណ៌ល្អដូចដុំមាសឈ្មោះសិង្គី ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើ ដោយពួកបុរាណជដិល ដែលមានចិត្តរម្ងាប់ហើយ (ចាកអកុសលធម៌) ទាំងមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ (ចាកអាសវធម៌) ។

មហាខន្ធកេ សក្កវត្ថុ

ទសវាសោ ទសពលោ ទសធម្មវិទូ ទសភិ

ចុបេតោ សោ ទសសតបរិវារោ រាជកមាំ

ចារិសិ ភក្កវាតិ ។

[៦២] មនុស្សា សក្កំ ទេវានមិទ្ធិំ បស្សិត្វា ឯវ-

មាហំសុ អភិរូទោ វតាយំ មាលាវកោ ទស្សនីយោ

វតាយំ មាលាវកោ ចាសាទិកោ វតាយំ មាលាវកោ

កស្សុ នុ ខោ អយំ មាលាវកោតិ ។ ឯវំ វុត្តេ សក្កោ

ទេវានមិទ្ធិោ តេ មនុស្សេ កាថាយ អជ្ឈកាសិ

មហាខន្ធកៈ រឿងព្រះឥន្ទ្រ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះទ្រង់មានអរិយវាស ១០ យ៉ាង^(១) ទ្រង់មាន
កម្លាំង ១០^(២) ព្រះអង្គជ្រាបច្បាស់នូវធម៌ (គឺកម្មបថ) ១០ ប្រការ
ទ្រង់ប្រកបដោយអង្គជារបស់នៃអសេក្ខបុគ្គល ១០ យ៉ាង^(៣) មាន
កិក្ខុសង្ឃ ១ ពាន់ជាបរិវារ ទ្រង់យាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ។

[៦២] ពួកមនុស្សឃើញសក្កទេវរាជ ជាធំជាងទេវតា និងមនុស្សទាំង
ឡាយហើយពោលយ៉ាងនេះថា ឱហ្ន៎ មាណពនេះ មានរូបល្អអីម៉្លេះ ឱហ្ន៎
មាណពនេះ មានរូបគួរពិតពិលរមិលមើល ឱហ្ន៎ មាណពនេះ គួរជាទីជ្រុះ-
ថ្លា មាណពនេះឯង ជាកូនចៅអ្នកណាហ្ន៎ ។ លុះពួកមនុស្សពោលពាក្យ
យ៉ាងនេះហើយ សក្កទេវរាជជាធំជាងទេវតាទាំងឡាយ ក៏បានពោលតប
ទៅនឹងពួកមនុស្សនោះវិញដោយគាថា ថា

១ វិមតិវិនោទនីដីកាថា លះនីរណធម៌ប្រាំ ១ ឆឡង្គបេក្ខា ១ ដំកល់ស្មារតីដោយខ្ជាប់ខ្ជួន ១
អបស្សេនធម៌បួន ១ លះមិច្ឆាទិដ្ឋិ ១ ការមិនស្វែងរកបីយ៉ាងគឺ កាម ភព និងព្រហ្មចារ្យ ១ មាន
សេចក្តីត្រិះរិះមិនល្អកំរើករ ១ មានកាយសង្ខារម្យាបំហើយ ១ មគ្គញ្ញាណ ១ ផលញ្ញាណ ១ ។
២ ប្រកបដោយកម្លាំងកាយ ១០ និងកម្លាំងញាណ ១០ ឯកម្លាំងកាយ ១០ នោះធៀបដោយ
កម្លាំងដំរី ១០ ត្រកូល គឺដំរី កាឡារកៈ ១ គង្គេយ្យៈ ១ បណ្ណារៈ ១ តម្កៈ ១ បិដ្ឋលៈ ១ គន្ធាៈ ១ មង្គល ១
ហោមរតៈ ១ ឧបោសថ ១ ឆទ្ធឺ ១ ។ កម្លាំងដំរីកាឡារក ១០ ទើបស្មើនឹងកម្លាំងដំរីគង្គេយ្យ ១ បណ្ណា
ដំរីទាំង ១០ ត្រកូលនោះមានកម្លាំងលើសគ្នា ១០ ។ ឡើងទៅ កម្លាំងដំរីឆទ្ធឺ ១០ ទើបស្មើនឹង
កម្លាំងព្រះពុទ្ធ ១ ។ ឯកម្លាំងញាណ ១០ នោះគឺ កម្លាំងសេចក្តីដឹងហេតុគួរ និងហេតុមិនគួរតាម
ពិត ១ ដឹងកម្ម និងផលនៃកម្ម ១ ដឹងបដិបទាប្រព្រឹត្តទៅក្នុងភពទាំងពួង ១ ដឹងលោកដែលមានធាតុ
ច្រើន ១ ដឹងថាសត្វទាំងឡាយមានអធ្យាស្រ័យផ្សេង ។ គ្នា ១ ដឹងឥន្ទ្រិយរបស់សត្វធំឆ្លៀវឆ្លាស
និងទន់ទាប ១ ដឹងសេចក្តីសៅហ្មង និងសេចក្តីផ្ទុះផងនិងការចេញចាកឈានវិមោក្ខសមាធិសមា-
បត្តិ ១ ដឹងខន្ធបញ្ចកៈដែលអាស្រ័យនៅក្នុងកាលមុន ១ ញាណគឺចក្ខុដូចជាទិព្វ ១ ដឹងសេចក្តី
អស់ទៅនៃអាសវធម៌ ១ ។ ៣ គឺអដ្ឋង្គិកមគ្គ និងសម្មាញាណ និងសម្មាវិមុត្តិ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

យោ ដីរោ សព្វទិទន្តោ សុទ្ធោ អប្បដិបុត្តលោ
អរហំ សុគតោ លោកេ តស្សាហំ បរិចារកោតិ ។

[៦៣] អថខោ ភកវា យេន រញ្ញោ មាកធស្ស
សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្ក-
មិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ និសីទិ សទ្ធិ ភិក្ខុសង្ឃេន ។
អថខោ រាជា មាកដោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ពុទ្ធប្បមុខំ
ភិក្ខុសង្ឃំ បណីតេន ខាទនីយេន កោជនីយេន ស-
ហត្តា សន្តប្បត្វា សម្បវារត្វា ភកវន្តំ កុត្តារី ឱទីតបត្ត-
ចាណី ឯកមន្តំ និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធស្ស ខោ
រញ្ញោ មាកធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតទហោសិ
កត្ត នុ ខោ ភកវា វិហារេយ្យ យំ អស្ស កាមតោ នេវ
អតិទ្វេ ន អច្ចាសន្នេ កមណាភមនសម្បន្តំ អត្ថិកានំ^(១)
មនុស្សានំ អភិក្កមនីយំ ទិវា អប្បកិណ្ណំ^(២) រត្ថិ អប្បសទ្ធិ

១ កត្តចិ ឥធម អាមេណ្ឌតំ កតំ ។ ២ ឱ. អប្បកិណ្ណំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

អ្នកប្រាជ្ញណាទូន្មានឥន្ទ្រិយទាំងអស់បានហើយ មានព្រះ
ហឫទ័យស្អាត រកបុគ្គលប្រៀបមិនបាន ឆ្ងាយចាកសត្រូវ
ពោលគឺកិលេស មានដំណើរល្អក្នុងលោក ខ្ញុំឯងជាអ្នកបម្រើ
អ្នកប្រាជ្ញនោះ ។

[៦៣] កាលនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មួយអង្វើដោយភិក្ខុសង្ឃទ្រង់
យាងចូលទៅកាន់និវេសនស្ថាន របស់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារ លុះ
ចូលទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ ។ ទើបព្រះបាទ
មាគធសេនិយពិម្ពិសារអង្គាសព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ឲ្យ
ឆ្កែតឲ្យស្តាប់ស្តាប់^(១) ដោយខាទនិយភោជនីយាហារដ៏ឧត្តមដោយព្រះហស្ត
ព្រះអង្គឯង ហើយទ្រង់កំណត់ដឹងនូវព្រះដ៏មានព្រះភាគដែលទ្រង់
សោយរួចហើយ ត្រង់ដែលទ្រង់ដាក់ព្រះហស្តចុះចាកបាត្រ រួចក៏ស្តេច
គង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារគង់នៅក្នុងទី
ដ៏សមគួរហើយ ក៏ទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគគួរគង់នៅក្នុង
ទីណាហ្ន៎ ទីណាដែលមិនឆ្ងាយពេកមិនជិតពេក អំពីស្រុកជាទីល្មមទៅ ល្មម
មកបាន គួរជាទីចូលទៅរកនៃមនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវការ ជាទីមិនបាន
ប្រឡូកប្រឡៀក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសំឡេងតិច មិនមានសេចក្តីគឺកកក្នុង

១ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា មហាក្សត្រិយ៍ស្តេចទ្រង់អង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យឆ្កែត
បរិច្ចណ៍ ត្រាតែព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាននោះហាមឃាត់ដោយដៃ ឬដោយមុខ ឬ
ដោយវចីភេទថា ល្មមហើយ ។ ។

មហាខន្ធកេ ពិម្ពិសារបរិវិតក្តោ អារាមប្បដិគ្គហណព្វ

អប្បនិក្ខេបសំ វិជនវាតំ មនុស្សរាហសេយ្យកំ បដិ-
 សល្លានសារុប្បន្តិ ។ អថខោ រញ្ជោ មាតធស្ស សេនិ-
 យស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតទហោសិ ឥទំ ខោ អម្ពាតំ
 វេឡុវនំ ឧយ្យានំ កាមតោ លេវ អតិទ្ធុវេ ន អច្ចាសន្នេ
 កមនាតមនសម្បន្នំ អត្តិកានំ មនុស្សានំ អភិក្កមនីយំ
 ទិវា អប្បកិណ្ណំ រត្តិ អប្បសទ្ធិំ អប្បនិក្ខេបសំ វិជនវាតំ
 មនុស្សរាហសេយ្យកំ បដិសល្លានសារុប្បំ យន្តុនាហំ
 វេឡុវនំ ឧយ្យានំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទទេយ្យ-
 ន្តិ ។ អថខោ រាជា មាតនោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ
 សោវណ្ណមយំ ភិក្ខុវរំ^(១) កហេត្វា កកវតោ ឱណោជេសិ
 ឯតាហំ កន្តេ វេឡុវនំ ឧយ្យានំ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ភិក្ខុសង្ឃ-
 ស្ស ទម្ពីតិ ។ បដិគ្គហោសិ កកវា អារាមំ ។ អថខោ
 កកវា រាជានំ មាតនំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថា-
 យ សន្នុស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេជេត្វា សម្បហំ-
 សេត្វា ឧដ្ឋាយាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី

១ ឱ. ភិក្ខុវរំ ។ សោ បន ភូត្តារោតិ សកដសទ្ធីន ន សមេតិ ។

មហាខន្ធកៈ ព្រះតម្រិះរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ និងការទ្រង់ទទួលនូវអារាម

វេលាយប់ មានខ្យល់បក់ស្រួល គួរដល់កិរិយាពួននៅនៃមនុស្សទាំងឡាយ និងជាទីគួរដល់ការសម្ងំនៅ ។ ព្រះរាជតម្រិះនេះ ក៏មានដល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារក្នុងខណៈនោះថា អើ ឧទ្យានវេឡូវនរបស់យើងនេះ មិនឆ្ងាយពេក មិនជិតពេកអំពីស្រុក ជាទីល្មមទៅល្មមមកបាន គួរជាទីចូលទៅរកមនុស្សទាំងឡាយដែលត្រូវការ ជាទីមិនបានច្រឡំក្នុងវេលាថ្ងៃ មានសំឡេងតិច មិនមានសេចក្តីគឺកក់ក្នុងវេលាយប់ មានខ្យល់បក់ស្រួល គួរដល់កិរិយាពួននៅនៃមនុស្ស និងជាទីគួរដល់ការសម្ងំ បើដូច្នោះ គួរអញ្ជូនឧទ្យានវេឡូវននេះដល់ភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ពេលនោះ ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារកាន់យកកុន្ទីទឹក ជាវិការៈនៃមាសហើយថ្វាយដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចក៏ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមថ្វាយនូវឧទ្យានវេឡូវននេះដល់ព្រះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ទទួលអារាម (នោះ) ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទមាគធសេនិយពិម្ពិសារឲ្យឃើញព្រម ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍ឡើង ឲ្យរីករាយស្មើ ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ ហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម៌ថា

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

និទានេ^(១) ធម្មំ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ
ភិក្ខុវេ អាវាមន្តិ^(២) ។

[៦៤] តេន ខោ បន សមយេន សញ្ញាយោ បរិញ្ញា-
ជកោ រាជកហោ បដិវសតិ មហាតិយា បរិញ្ញាជកបរិ-
សាយ សទ្ធិំ អឡ្ហតេយ្យហិ បរិញ្ញាជកសតេហិ ។ តេន
ខោ បន សមយេន សារីបុត្តមោក្កល្យាណា សញ្ញាយេ
បរិញ្ញាជកេ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តិ ។ តេហិ កតិកា កតា
ហោតិ យោ បបមំ អមតំ អធិកច្ឆតិ សោ ឥតវស្ស^(៣)
អាហោចេត្វតិ ។ អថខោ អាយស្មា អស្សដិ បុព្វណ្ណា-
សមយំ និវាសេត្វា បត្តចីវរមាទាយ រាជកហំ បិណ្ណាយ
ចារិសិ ចាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អលោ-
កិកេន វិលោកិកេន សម្មិញ្ញិកេន បសារិកេន ឱក្ខិក្ខ-
ចក្កុ ឥរិយាបថសម្បន្នោ ។ អទ្ធសា ខោ សារីបុត្តោ
បរិញ្ញាជកោ អាយស្មន្តំ អស្សដិ រាជកហោ បិណ្ណាយ

១ ឯត្តន្តរេ ឯតស្មី បករណេតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. អាវាមំ បដិក្កហេតុន្តិ
កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. បោត្តកេ អយំ បាហោ ន ហោតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ហើយទ្រង់ត្រាស់ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតអាវាម (ដល់អ្នកទាំងឡាយ) ។

[៦៤] សម័យនោះឯង សញ្ញយបរិព្វាជកនៅអាស្រ័យក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះមួយអន្លើដោយបរិព្វាជកបរិសទ្យដ៏ច្រើន គឺបរិព្វាជកចំនួន ២៥០ រូប ។ សម័យនោះឯង ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់បរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ញយ ។ ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាននោះ បានធ្វើប្តេជ្ញានឹងគ្នាថា អ្នកណាបានដឹងនូវអមតធម៌មុន អ្នកនោះគប្បីប្រាប់ដល់ម្នាក់ទៀត ។ កាលនោះ ព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុស្លៀកស្បង់ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរអំពីព្រឹក លោកប្រកបដោយឥរិយាបថ គឺដើរទៅ ដើរមក ក្រឡេកមើលទៅ ក្រឡេកមើលផ្សេង ៗ បត់ដៃជើង និងលាតដៃជើង មានភ្នែកសង្រួមគួរជាទីជ្រះថ្លា ចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត បានឃើញនូវព្រះអស្សជិដ៏មានអាយុកំពុងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ បរិបូណ៌ដោយឥរិយាបថ

មហាខន្ធកេ សារីបុត្តមោគ្គល្លានប្បព្វជ្ជាអស្សជីត្តេវត្ថុ

ចរន្តំ ចាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាសោកិ-
 តេន វិសោកិតេន សម្មិញ្ជិតេន បសារិតេន ឌីក្ខិត្ត-
 ចក្កំ ឥរិយាបថសម្បន្នំ ទិស្វានស្ស ឯតទហោសិ យេ
 វត លោកេ អរហន្តោ វា អរហត្តមក្កំ វា សមាបដ្ឋា
 អយំ តេសំ ភិក្ខុ អញ្ញតោ យទ្ធជាហំ ឥមំ ភិក្ខុ
 ឧបសង្កម្មិត្វា បុច្ឆេយ្យំ កំសិ ត្វំ អារុសោ ឧទ្ទិស្ស
 បព្វជិតោ កោ វា តេ សត្វា កស្ស វា ត្វំ ធម្មំ
 ពោចេសីតិ ។ អថខោ សារីបុត្តស្ស បរិព្វាជកស្ស
 ឯតទហោសិ អកាលោ ខោ ឥមំ ភិក្ខុ បុច្ឆិត្តំ អន្តរាយំ
 បរិដ្ឋោ បិណ្ណាយ ចរតិ យទ្ធជាហំ ឥមំ ភិក្ខុ បិដ្ឋិតោ
 បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធម្យំ អត្ថិកេហិ ឧបញ្ញាតំ មក្កន្តិ ។
 អថខោ អាយស្មា អស្សជិ រាជកហោ បិណ្ណាយ ចរិត្វា
 បិណ្ណាចាតំ អាទាយ បដិក្កមិ ។ អថខោ សារីបុត្តោ
 បរិព្វាជកោ យេនាយស្មា អស្សជិ តេនុបសង្កម្មិ
 ឧបសង្កម្មិត្វា អាយស្មតា អស្សជិជា សន្តិ សម្មោទិ
 សម្មោទនីយំ កថំ សារាណីយំ វីតិសារត្វា ឯកមន្តំ

មហាខន្ទកៈ បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន រៀងអស្សជិត្តេរ

គឺដើរទៅដើរមក ក្រឡេកមើលទៅ ក្រឡេកមើលផ្សេង ។ បត់ដៃជើង និង
លាតដៃជើង មានភ្នែកសង្រួមគួរជាទីជ្រះថ្លា លុះឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តី
ត្រិះរិះដូច្នោះថា ឱហ្ន៎ ជនទាំងឡាយណា ជាអរហន្តក្តី បានដល់ហើយ
នូវអរហត្តមគ្គក្តីក្នុងលោក ភិក្ខុនេះ ក៏ប្រហែលជាពួកនៃជនទាំងនោះដែរ បើ
ដូច្នោះ គួរតែអញចូលទៅរកភិក្ខុនេះហើយសួរថា ម្ចាស់លោកក៏មានអាយុ
លោកបួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក ខ្លួន
លោកនេះឯងគាប់ចិត្តធម៌របស់អ្នកណា ។ លំដាប់នោះ សារីបុត្តបរិព្វាជក
មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរដើម្បីសួរនូវភិក្ខុនេះ
ឡើយ (ព្រោះ) ភិក្ខុនេះកំពុងចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត
បើដូច្នោះ គួរតែអញទៅតាមភិក្ខុនេះអំពីក្រោយ ។ ទៅចុះ ក៏ការដែលជាប់តាម
ភិក្ខុនេះឯងគង់ដឹងនូវមគ្គញ្ញាណដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ឬភិក្ខុ
នេះឯងជាអ្នកស្វែងរកនូវព្រះនិព្វានដែលជនទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ។
ឯព្រះអស្សជិត្តេរមានអាយុត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ទទួល
បិណ្ឌបាតហើយក៏ត្រឡប់មកវិញ ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត ក៏ចូលទៅ
កាន់សំណាក់ព្រះអស្សជិត្តេរមានអាយុក្នុងកាលនោះ លុះចូលទៅជិតហើយ
ធ្វើសេចក្តីរីករាយជាមួយនឹងព្រះអស្សជិត្តេរមានអាយុ ហើយពោលនូវពាក្យ
ជាទីត្រេកអរជាទីរលឹក ល្មមឲ្យកើតសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាលបាន លុះសម្រេច

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អដ្ឋាសិ ។ ឯកមន្តំ បិតោ ខោ សារីបុត្តោ បរិព្វា-
 ជកោ អាយស្មន្តំ អស្សជី ឯតទរោច វិប្បសន្នានិ
 ខោ តេ អារុសោ ឥន្ទ្រិយានិ បរិសុទ្ធោ ឆរិវណ្ណោ
 បរិយោទាតោ កំសិ ត្ថំ អារុសោ ឧទ្ទិស្ស បព្វ-
 ជិតោ កោ វា តេ សត្តា កស្ស វា ត្ថំ ធម្មំ
 រោចេសីតិ ។ អត្តារុសោ មហាសមណោ សក្យបុត្តោ
 សក្យកុលា បព្វជិតោ តាហំ ភកវន្តំ ឧទ្ទិស្ស បព្វ-
 ជិតោ សោ ច មេ ភកវា សត្តា តស្ស ចាហំ ភកវតោ
 ធម្មំ រោចេសីតិ ។ កីវាជី បនាយស្មតោ សត្តា កិមក្កា-
 យីតិ ។ អហំ ខោ អារុសោ នរោ អចិរប្បព្វជិតោ អនុនា-
 កតោ ឥមំ ធម្មវិនយំ ន តាហំ សក្កោមិ វិត្តារេន
 ធម្មំ ទេសេតុំ អបិច តេ សង្ខិត្តេន អត្ថំ វក្ខាមីតិ^(១) ។

អប្បំ វា ពហំ វា ភាសស្ស
 អត្ថំយេវ មេ ព្រហ្មិ

១ ឥតោ បរិ សព្វត្ថ អថខោ សារីបុត្តោ បរិព្វាជកំ អាយស្មន្តំ អស្សជី ឯតទរោច ហោតុ
 អារុសោ អប្បំ វា ពហំ វា ភាសស្ស ។ បេ ។ ពហុន្តិ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

កិច្ចនោះហើយក៏បិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ លុះបរិញ្ញាជកឈ្មោះសារីបុត្ត
 បិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះអស្សជិដ៏មាន
 អាយុថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ ឥន្ទ្រិយទាំងឡាយរបស់លោកក៏ស្រស់
 របស់ សម្បុរស្បែករបស់លោកក៏ស្អាតផ្លូវផង ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ
 លោកបួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក ខ្លួន
 លោកនេះឯងពេញចិត្តធម៌របស់អ្នកណា ។ ព្រះអស្សជិឆ្លើយថា ម្ចាស់
 អាវុសោ មានមហាសមណៈ (មួយព្រះអង្គ) ជាសក្យបុត្រចេញចាកសក្យ-
 ត្រកូលហើយទ្រង់ព្រះផ្នួស ខ្ញុំឯង ក៏បួសតាមព្រះមហាសមណៈដ៏មានព្រះ
 ភាគនោះ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះឯងជាគ្រូរបស់ខ្ញុំ ចំណែកខ្ញុំ ក៏គាប់ចិត្ត
 នូវធម៌អាចរស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ ។ បរិញ្ញាជកឈ្មោះសារីបុត្តសួរ
 ថា ចុះគ្រូរបស់លោកម្ចាស់ពោលពាក្យដូចម្តេច សំដែងធម៌ដូចម្តេច ។
 ព្រះអស្សជិឆ្លើយថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាឯងជាកិក្ខុប្តីទើបនឹងបួស មក
 កាន់ធម៌វិន័យនេះប្តី ។ អាត្មាមិនអាចដើម្បីសំដែងធម៌ ដោយពិស្តារបានទេ
 តែថាអាត្មានឹងពោលនូវសេចក្តីដល់អ្នកដោយសង្ខេបបាន ។

បរិញ្ញាជកឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា សូមលោកម្ចាស់សំ
 ដែងធម៌តិចក្តី ច្រើនក្តី សូមសំដែងតែទំនងសេចក្តីម្យ៉ាង

មហាខន្ធកេ សារីបុត្តមោគ្គល្លានប្បព្វជ្ជាអស្សជិត្តេវត្ត

អត្ថេនេវ មេ អត្ថោ កី

កាហសិ ព្យញ្ជនំ ពហុន្តិ ។

[៦៥] អថខោ អាយស្មា អស្សជិ សារីបុត្តស្ស

បរិញ្ញាជកស្ស ឥមំ ធម្មបរិយាយំ អកាសិ

យេ ធម្មា ហេតុប្បកវា

តេសំ ហេតុំ តថាគតោ (អាហា)

តេសញ្ច យោ និរោធា

ឯវំវាទី មហាសមណោតិ ។

មហាខន្ធកៈ បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន រឿងអស្សជីគ្មេរ

ដល់ខ្ញុំ ។ ត្រូវការដោយទំនងសេចក្តី តែម្យ៉ាងទេ

លោកម្ចាស់មិនបាច់ពោលព្យញ្ជនៈឲ្យច្រើនឡើយ ។

[៦៥] គ្រានោះ ព្រះអស្សជីដ៏មានអាយុ បានពោលនូវធម្មបរិយាយ
នេះ ដល់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តថា

ធម៌ទាំងឡាយណា^១ គឺខន្ធ ៥ តែងកើតអំពីហេតុ ព្រះ
តថាគតពោលនូវហេតុនៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ម្យ៉ាងទៀត
សេចក្តីរលត់និងឧបាយជាគ្រឿង រលត់នៃធម៌ទាំងឡាយណា
ព្រះតថាគតពោលនូវសេចក្តីរលត់និងឧបាយជាគ្រឿងរលត់
នៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ព្រះមហាសមណៈ មានប្រក្រតី
ពោលពាក្យយ៉ាងនេះ ។

១ អដ្ឋកថា ធម៌ទាំងឡាយណា ជាផលគឺទុក្ខសច្ចតែងកើតឡើងអំពីហេតុគឺសមុទយសច្ច
ព្រះតថាគតតែងពោលនូវសមុទយសច្ចថា ជាហេតុផ្តើមឡើងឲ្យកើតនូវធម៌ទាំងឡាយគឺទុក្ខសច្ច
នោះ ធម៌ណាជាផលគឺកន្លែងរលត់នៃទុក្ខសច្ចនិងសមុទយសច្ចទាំងនោះក្តី ធម៌ណាជាហេតុ
ជាឧបាយ ដើម្បីញ៉ាំងទុក្ខសច្ចនិងសមុទយសច្ចមិនឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានក្តី ព្រះតថាគតមានប្រក្រតី
ពោលនូវធម៌ទាំងនោះ ។ អធិប្បាយថា ព្រះតថាគតតែងសំដែងនូវអរិយសច្ចទាំង ៤ យ៉ាងថា
ទុក្ខសច្ចជាផលនៃសេចក្តីទុក្ខទាំងពួង សមុទយសច្ចជាហេតុនាំឲ្យកើតទុក្ខទាំងពួង និរោធសច្ច
ជាផលនៃសេចក្តីសុខទាំងពួង មគ្គសច្ចជាហេតុនាំឲ្យកើតសេចក្តីសុខទាំងពួង ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[៦៦] អថខោ សារីបុត្តស្ស បរិព្វាជកស្ស ឥមំ
 ធម្មបរិយាយំ សុត្វា^(១) វិរជំ វីតមលំ ធម្មចក្កំ ឧទចាទិ
 យដ្ឋិត្តិ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធងធម្មន្តិ ។
 ឯសេវ ធម្មោ យទិ តាវនេវ
 បច្ចុព្យថា បទមសោកំ
 អទិដ្ឋំ អព្ពតីតំ
 ពហុកេហិ កប្បនហុតេហិតិ ។

[៦៧] អថខោ សារីបុត្តោ បរិព្វាជកោ យេន
 មោក្កល្លាដោ បរិព្វាជកោ តេនុបសដ្ឋមិ ។ អទ្ធិសា
 ខោ មោក្កល្លាដោ បរិព្វាជកោ សារីបុត្តំ បរិព្វាជកំ
 ទូរតោ វ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វាន សារីបុត្តំ បរិព្វាជកំ ឯតទរោច
 វិប្បសន្នាទិ ខោ តេ អារុសោ ឥន្ទ្រិយានិ បរិសុទ្ធោ
 ឆរិវណ្ណោ បរិយោទាតោ កច្ចិ នុ តំ អារុសោ អមតម-
 ទិតតោតិ ។ អាម អារុសោ អមតមទិតតោតិ ។ យថា

១ ឯត្តន្តរេ តស្មី អាសនេ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[៦៦] កាលនោះ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត លុះបានស្តាប់ធម្មបរិយាយនេះហើយ ក៏មានធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គញ្ញាណ ប្រាសចាកធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលកើតឡើងថា ធម្មជាតណាមួយ មានសេចក្តីកើតឡើង ជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ រមែងរលត់ទៅវិញជាធម្មតា ។

សារីបុត្តបរិព្វាជកពោលថា និព្វានធម៌នេះមានប្រាកដមែន លោកម្ចាស់បានត្រាស់ដឹងនិព្វាន ដែលគ្មានសេចក្តីសោក ព្រះនិព្វាននោះខ្ញុំមិនដែលបានឃើញមិនដែលបានជួបប្រទះ ឡើយ ដោយហ្នឹងនៃកប្បទាំងឡាយជាច្រើន ។

[៦៧] គ្រានោះ បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត ចូលទៅរកបរិព្វាជក ឈ្មោះមោគ្គល្លាន ។ បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លាន បានឃើញបរិព្វាជក ឈ្មោះសារីបុត្តកំពុងដើរមកពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏បានពោល ពាក្យនេះ នឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ ឥន្ទ្រិយ ទាំងឡាយរបស់អ្នកស្រស់បស់អីម៉្លោះ សម្បុរស្បែករបស់អ្នកក៏ស្អាតផូរផង ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ អ្នកបានដឹងនូវអមតធម៌ហើយឬ ។ បរិព្វាជក ឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា អើ អ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំបានដឹងអមតធម៌ហើយ ។

មហាខន្ធកេ សារីបុត្តមោគ្គល្លានប្បព្វជ្ជាសារីបុត្តវចនំ

កង់ បន ត្វំ អារុសោ អមតមជិតតោតិ ។ ឥនាហំ
 អារុសោ អន្ទសំ អស្សជី ភិក្ខុ រាជតហោ បិណ្ណាយ
 ចរន្តំ ចាសាទិកេន អភិក្កន្តេន បដិក្កន្តេន អាណា-
 តិកេន វិលោកិកេន សម្មិញ្ញិកេន បសារិកេន ឌីក្ខុត្ត-
 ចក្ខុំ ឥរិយាបថសម្បន្នំ ទិស្វាន មេ ឯតទហោសិ
 យេ វត លោកេ អរហន្តោ វា អរហត្តមក្កំ វា
 សមាបន្នា អយំ តេសំ ភិក្ខុ អញ្ញតហោ យន្ទនាហំ
 ឥមំ ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា បុច្ឆេយ្យំ កំសិ ត្វំ អារុសោ
 ឧទ្ធិស្ស បព្វជិតោ កោ វា តេ សត្តា កស្ស វា ត្វំ
 ធម្មំ រោចេសីតិ តស្ស មយ្ហំ អារុសោ ឯតទហោសិ
 អកាលោ ខោ ឥមំ ភិក្ខុ បុច្ឆិតំ អន្តរយរំ បរិដ្ឋោ
 បិណ្ណាយ ចរតិ យន្ទនាហំ ឥមំ ភិក្ខុ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ
 អនុពន្ថេយ្យំ អត្តិកេហិ ឧបញ្ញាតំ មក្កន្តិ អថខោ អា-
 រុសោ អស្សជី ភិក្ខុ រាជតហោ បិណ្ណាយ ចរិត្វា បិណ្ណាចា-
 តំ អាទាយ បដិក្កមិ អថខ្វាហំ អារុសោ យេន អស្សជី
 ភិក្ខុ តេនុបសង្កមី ឧបសង្កមិត្វា អស្សជីនា ភិក្ខុនា

មហាខន្ទកៈ បព្វជ្ជានៃបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ពាក្យនៃសារីបុត្ត

បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លានសួរថា អ្នកបានដឹងនូវអមតធម៌ដូចម្តេច ។ បរិព្វា-
 ជក ឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា នៃអារុសោ ខ្ញុំបានឃើញភិក្ខុឈ្មោះអស្សជិក្ខុ-
 ពុំដាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះ ប្រកបដោយឥរិយាបថគឺ
 ដើរទៅដើរមក ក្រឡេកមើលទៅ ក្រឡេកមើលមក បត់ដៃជើង និងលាតដៃ
 ជើងមានភ្នែកសង្រួមគួរជាទីជ្រះថ្លា លុះឃើញហើយខ្ញុំក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះ
 ថា ឱហ្ន៎ ជនទាំងឡាយណាក្នុងលោកដែលជាអរហន្តក្តី ជាអ្នកដល់ហើយ
 នូវអរហត្តមគ្គក្តី ភិក្ខុនេះឯងប្រហែលជាពួកនៃជនទាំងនោះ បើដូច្នោះ គួរ
 អញចូលទៅរកភិក្ខុនេះហើយសួរថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោកម្ចាស់
 បួសចំពោះអ្នកណា ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក លោកពេញ
 ចិត្តនឹងធម៌របស់អ្នកណា នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំឯងក៏មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាង
 នេះថា កាលនេះជាកាលមិនគួរសួរភិក្ខុនេះទេ ភិក្ខុនេះចូលទៅកាន់ចន្លោះ
 ផ្ទះហើយ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត បើដូច្នោះ គួរអញជាប់តាមភិក្ខុនេះអំពី
 ក្រោយ ។ ទៅ ក៏ការដែលជាប់តាមភិក្ខុនេះគង់ដឹងនូវមគ្គញ្ញាណដែលជន
 ទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ឬភិក្ខុនេះឯងជាអ្នកស្វែងរកព្រះនិព្វានដែលជន
 ទាំងឡាយគេត្រូវការដឹង ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ ពេលនោះ អស្សជិក្ខុ
 ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយក៏កាន់យកបិណ្ឌបាតត្រ-
 ឡប់មកវិញ នៃអ្នកដ៏មានអាយុ ខ្ញុំក៏ចូលទៅរកអស្សជិក្ខុនោះ លុះចូលទៅ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សទ្ធិ សម្មោទិ សម្មោទនិយំ កងំ សារាណិយំ វិតិ-
សារត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសី ឯកមន្តំ បិតោ ខោ អហំ
អារុសោ អស្សដី ភិក្ខុំ ឯតទរោចំ វិប្បសន្នានិ ខោ តេ
អារុសោ ឥន្ទ្រិយានិ បរិសុទ្ធា ឆរិវណ្ណោ បរិយោទាតោ
កំសិ ត្ថំ អារុសោ ឧទ្ធិស្ស បព្វជិតោ កោ វា តេ
សត្តា កស្ស វា ត្ថំ ធម្មំ ពោចេសីតិ អត្តារុសោ មហា-
សមណោ សក្យបុត្តោ សក្យកុលា បព្វជិតោ តាហំ
ភកវន្តំ ឧទ្ធិស្ស បព្វជិតោ សោ ច មេ ភកវា សត្តា
តស្ស ចាហំ ភកវតោ ធម្មំ ពោចេមីតិ កីវាទី បនាយ-
ស្មតោ សត្តា កិមក្ខាយីតិ អហំ ខោ អារុសោ នរោ
អចិរប្បព្វជិតោ អទុណតតោ ឥមំ ធម្មវិនយំ ន តាហំ
សក្កោមិ វិត្តារេន ធម្មំ ទេសេតុំ អបិច តេ សទ្ធិត្តេន
អត្ថំ វក្ខាមីតិ

វិនយចិដក មហាវគ្គ

ដល់ហើយក៏ពោលពាក្យរីករាយជាមួយនឹងអស្សជិកិក្ខុ លុះបញ្ចប់ពាក្យ
 ដែលគួររីករាយនិងពាក្យដែលគួររលឹក លុះមឲ្យកើតសេចក្តីស្មិទ្ធស្មាល
 ហើយក៏បិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ លុះខ្ញុំបិតនៅក្នុងទីដ៏
 សមគួរហើយក៏បានពោលពាក្យនេះនឹងអស្សជិកិក្ខុថា ម្នាលលោកដ៏មាន
 អាយុតន្រ្តិយទាំងឡាយរបស់លោកក៏ស្រស់របស់អីម៉្លោះ សម្បុរស្បែករបស់
 លោកក៏បរិសុទ្ធផូរផង ម្នាលលោកដ៏មានអាយុ លោកបួសចំពោះអ្នកណា
 ម្យ៉ាងទៀត អ្នកណាជាគ្រូរបស់លោក លោកពេញចិត្តធម៌អ្នកណា
 អស្សជិកិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ មានមហាសមណៈជាសក្យបុត្រ
 ចេញចាកសក្យត្រកូលហើយបួស ខ្ញុំបួសតាមនូវព្រះមហាសមណៈដ៏មាន
 ព្រះភាគនោះ ឯព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះឯងជាគ្រូរបស់យើង យើងពេញ
 ចិត្តនូវធម៌របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ (ហើយខ្ញុំសួរទៀត) ថា គ្រូរបស់
 លោកដ៏មានអាយុមានប្រក្រតីពោលពាក្យដូចម្តេច សំដែងធម៌ដូចម្តេច
 ទើបអស្សជិកិក្ខុឆ្លើយថា ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អាត្មាឯងជាភិក្ខុប្តីបួសមិន
 ទាន់បានយូរទេ ទើបតែនឹងមកកាន់ធម៌វិន័យនេះប្តី ។ អាត្មាមិនអាចដើម្បី
 សំដែងធម៌ដល់អ្នកឲ្យពិស្តារបានទេ តែថាអាត្មានឹងពោលនូវទំនងសេចក្តី
 ដោយសង្ខេបដល់អ្នកបាន (ខ្ញុំក៏និយាយទៅនឹងអស្សជិកិក្ខុនោះ) ថា

មហាខន្ធកេ សារីបុត្តមោគ្គល្លានប្បព្វជ្ជា មោគ្គល្លានស្ស ធម្មចក្ក ច

អប្បំ វា ពហំ វា កាសស្ស អត្ថុយេវ មេ ព្រហ្មិ

អត្ថេនេវ មេ អត្ថោ កី កាហសិ ព្យញ្ញំ ពហុន្តិ ។

[៦៨] អថខោ អារុសោ អស្សជិ ភិក្ខុ ឥមំ ធម្ម-

បរិយាយំ អកាសិ

យេ ធម្មា ហេតុប្បកវា

តេសំ ហេតុំ តថាគតោ (អាហា)

តេសញ្ច យោ និរោធា

ឯវំវាទី មហាសមណោតិ ។

[៦៩] អថខោ មោគ្គល្លានស្ស បរិព្វាជកស្ស ឥមំ

ធម្មបរិយាយំ សុត្វា វិវដំ វីតមលំ ធម្មចក្កំ ឧទចាទិ

យន្តិក្ខំ សមុទយធម្មំ សព្វន្តំ និរោធធម្មន្តិ ។

មហាខន្ធកៈ បព្វជ្ជានៃបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ធម្មចក្ខុនៃមោគ្គល្លាន

សូមលោកពោលនូវធម៌តិចក្តី ច្រើនក្តីឲ្យទាន សូមលោក
ពោលនូវទំនងសេចក្តីតែម្យ៉ាងដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំត្រូវការដោយសេចក្តី
លោកមិនបាច់សំដែងព្យញ្ជនៈឲ្យច្រើនទេ ។

[៦៨] ម្នាលអ្នកដ៏មានអាយុ អស្សជិកិក្ខុ ក៏បានពោលធម្មបរិយាយ
នេះក្នុងកាលនោះ ថា

ធម៌ទាំងឡាយណា គឺខន្ធ ៥ តែងកើតអំពីហេតុ ព្រះ
តថាគតពោលនូវហេតុនៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ម្យ៉ាងទៀត
សេចក្តីរលត់និងឧបាយជាគ្រឿងរលត់ នូវធម៌ទាំងឡាយ
ណា ព្រះតថាគតពោលនូវសេចក្តីរលត់និងឧបាយជាគ្រឿង
រលត់នៃធម៌ទាំងឡាយនោះ ព្រះមហាសមណៈមានប្រក្រតី
ពោលយ៉ាងនេះ ។

[៦៩] កាលនោះ បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លាន លុះបានស្តាប់ធម្ម-
បរិយាយនេះហើយ ក៏មានធម្មចក្ខុ គឺសោតាបត្តិមគ្គញ្ញាណ ប្រាសចាក
ធូលី ប្រាសចាកមន្ទិលកើតឡើងក្នុងចិត្តថា ធម្មជាតណាមួយ ដែល
មានសេចក្តីកើតឡើងជាធម្មតា ធម្មជាតទាំងអស់នោះ មានសេចក្តីរលត់
ទៅវិញជាធម្មតា ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឯសេវ ធម្មោ យទិ តាវទេវ

បច្ចុព្យថា បទមសោកំ

អទិដ្ឋំ អព្ពតីតំ

ពហុកេហិ កប្បនហុតេហីតិ ។

[៧០] អថខោ មោក្កល្លាណោ បរិព្វាជកោ សារីបុត្តំ
 បរិព្វាជកំ ឯតទរោច កច្ឆាម មយំ អារុសោ ភកវតោ
 សន្តិកេ សោ ណោ ភកវា សត្តាតិ ។ ឥមាទិ ខោ អារុសោ
 អឡ្ហតេយ្យានិ បរិព្វាជកសតានិ អម្ពេ និស្សាយ អម្ពេ
 សម្បស្សន្តា ឥធិ វិហារន្តិ តេបិ តាវ អបលោកេម^(១) យថា
 តេ មញ្ញិស្សន្តិ តថា ករិស្សន្តីតិ ។ អថខោ សារីបុត្ត-
 មោក្កល្លាណោ យេន តេ បរិព្វាជកា តេនុបសង្កមីសុ
 ឧបសង្កមីត្វា តេ បរិព្វាជកេ ឯតទរោចំ កច្ឆាម មយំ

១ ឱ. ម. អបលោកាម ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទើបបរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លានពោលថា និព្វានធម៌នេះមាន
ប្រាកដមែន លោកម្ចាស់បានត្រាស់ដឹងព្រះនិព្វានដែលគ្មាន
សេចក្តីសោក ព្រះនិព្វាននោះ ខ្ញុំមិនដែលបានឃើញ មិន
ដែលបានជួបប្រទះឡើយ ដោយហ្នឹងនៃកប្បទាំងឡាយ
ជាច្រើន ។

[៧០] បរិព្វាជកឈ្មោះមោគ្គល្លាន បានពោលពាក្យនេះទៅនឹង
បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តក្នុងកាលនោះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ យើងទាំង-
ឡាយនឹងទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ នោះជាគ្រូរបស់យើង ។
បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តឆ្លើយថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ បរិព្វាជកចំនួន
២៥០ រូបនេះឯង អាស្រ័យយើងទាំងឡាយ បានឃើញនូវយើងទាំង-
ឡាយ ទើបនៅក្នុងទីនេះបាន យើងទាំងឡាយត្រូវលាពួកបរិព្វាជកទាំង
នោះសិន ពួកបរិព្វាជកទាំងនោះនឹងយល់យ៉ាងណា គេក៏ធ្វើយ៉ាងនោះ
ចុះ ។ កាលនោះ សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន ក៏ចូលទៅរកពួកបរិព្វាជកទាំង
នោះ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏បានពោលពាក្យនេះទៅនឹងពួកបរិព្វាជក
នោះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់

មហាខន្ធកេ សារីបុត្តមោក្ខណ្តានប្បព្វដ្ឋា តប្បវិវាវត្ថុ ច

អារុសោ ភកវតោ សន្តិកេ សោ ជោ ភកវា សត្តាតិ ។
 មយំ អាយស្មន្តេ និស្សាយ អាយស្មន្តេ សម្មស្សន្តា
 ឥធិ វិហារម សចេ អាយស្មន្តា មហាសមណោ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សន្តិ សព្វេ វ មយំ មហាសមណោ
 ព្រហ្មចរិយំ ចរិស្សាមាតិ ។ អថខោ សារីបុត្តមោក្ខ-
 ណ្ឌាណ យេន សញ្ញាយោ បរិញ្ញាជកោ តេនុបសង្កមីសុ
 ឧបសង្កមីត្វា សញ្ញយំ បរិញ្ញាជកំ ឯតទោចំ កច្ឆាម
 មយំ អារុសោ ភកវតោ សន្តិកេ សោ ជោ ភកវា
 សត្តាតិ ។ អលំ អារុសោ មា កមិត្ត សព្វេ វ តយោ
 ឥមំ កណំ បរិហារិស្សាមាតិ ។ ទុតិយម្បិ ខោ ។ បេ ។
 តតិយម្បិ ខោ សារីបុត្តមោក្ខណ្ឌាណ សញ្ញយំ បរិញ្ញា-
 ជកំ ឯតទោចំ កច្ឆាម មយំ អារុសោ ភកវ-
 តោ សន្តិកេ សោ ជោ ភកវា សត្តាតិ ។ អលំ
 អារុសោ មា កមិត្ត សព្វេ វ តយោ ឥមំ កណំ បរិ-
 ហារិស្សាមាតិ ។ អថខោ សារីបុត្តមោក្ខណ្ឌាណ តានិ

មហាខន្ធកៈ បព្វជ្ជានៃបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន និងរឿងបរិវារនៃលោកនោះ

សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ នោះជាគ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ ។ ពួក
 បរិព្វាជកទាំងនោះឆ្លើយថា យើងទាំងឡាយអាស្រ័យនូវលោកទាំងឡាយ
 ដ៏មានអាយុ បានឃើញនូវលោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ទើបនៅក្នុងទី
 នេះបាន បើលោកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុង
 សំណាក់ព្រះមហាសមណៈ យើងទាំងឡាយទាំងអស់គ្នា ក៏នឹងប្រព្រឹត្ត
 ព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់មហាសមណៈដែរ ។ លំដាប់នោះ សារីបុត្ត និង
 មោគ្គល្លាន ក៏ចូលទៅរកបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ញយ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏
 បានពោលនូវពាក្យនេះ នឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ញយថា ម្ចាស់លោកដ៏មាន
 អាយុ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ នោះជា
 គ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ ។ បរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ញយឆ្លើយថា ម្ចាស់អ្នក
 ដ៏មានអាយុ មិនគួរទេ អ្នកទាំងឡាយកុំទៅឡើយ ពួកយើងទាំង ៣ នាក់
 នឹងគ្រប់គ្រងរក្សាគណៈនេះ ។ សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានបានពោលពាក្យ
 នេះនឹងបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ញយអស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បេ ។ អស់វារៈ
 ជាគម្រប់បីដងផងថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់
 សំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ នោះជាគ្រូរបស់យើងទាំងឡាយ ។ បរិព្វាជក
 ឈ្មោះសញ្ញយឆ្លើយថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុ មិនគួរទេ អ្នកទាំងឡាយកុំ
 ទៅឡើយ ពួកយើងទាំង ៣ នាក់នឹងគ្រប់គ្រងរក្សាគណៈនេះ ។ គ្រានោះ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អឌ្ឍតេយ្យានិ បរិព្វាជកសតានិ អាទាយ យេន វេឡុវនំ
 តេនុបសង្កមីសុ ។ សញ្ញយស្ស បន បរិព្វាជកស្ស
 តត្តេវ ឧណ្ណំ លោហិតំ មុខតោ ឧត្តច្ឆិ^(១) ។

[៧១] អន្ធិសា ខោ ភក្កវា សារីបុត្តមោក្កល្លានេ
 ទូរតោ វ អាតច្ឆន្តេ ទិស្វាន ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ឯតេ
 ភិក្ខុវេ ទ្វេ សហាយា អាតច្ឆន្តិ កោលិតោ ឧបតិស្សោ
 ច ឯតំ មេ សាវកយុតំ ភវិស្សតិ អក្កំ ភទ្ធិយុត្តន្តិ ។

កម្ពីវេ ញាណាវិសយេ អនុត្តវេ ឧបទិសដ្ឋយេ

វិមុត្តេ អប្បត្តេ វេឡុវនំ អថ នេ សត្តា ព្យាកាសិ

ឯតេ ទ្វេ សហាយា អាតច្ឆន្តិ កោលិតោ ឧបតិស្សោ ច ។
 ឯតំ មេ សាវកយុតំ ភវិស្សតិ អក្កំ ភទ្ធិយុត្តន្តិ ។

១ ឧត្តញ្ជីតិបិ បាហោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

សារីបុត្ត និងមោគ្គល្លានក៏នាំបរិព្វាជកចំនួន ២៥០ រូបនោះចូលទៅកាន់វត្តវេ-
ឡូវន ។ ចំណែកខាងបរិព្វាជកឈ្មោះសញ្ញាយ ក៏(មានសេចក្តីទោមនស្ស
ដុតឡើង) បណ្តាលឲ្យក្តៅក្រហាយរហូតដល់ក្អួតឈាមចេញអំពីមាត់
ក្នុងទីនោះ ។

[៧១] ព្រះដ៏មានព្រះភាគ បានទតឃើញសារីបុត្ត និងមោគ្គល្លាន
កំពុងដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះទតឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក
ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជនជាសម្មាញ្ញនឹងគ្នាទាំងពីរនាក់
នុ៎ះឈ្មោះកោលិតៈ ១ ឈ្មោះឧបតិស្សៈ ១ នឹងមកដល់ឥឡូវហើយ ហ្នឹង
ហើយ ជាគូនៃសាវករបស់តថាគតដែលជាគូដ៏ប្រសើរ ជាគូដ៏ចម្រើន ។

ពេលនោះ ព្រះសាស្តាទ្រង់ព្យាករ នូវជនទាំងពីរនោះ
ដែលមានចិត្តយាងចុះក្នុងធម៌ដ៏ជ្រាលជ្រៅ ក្នុងញាណវិស័យ
ក្នុងធម៌ជាគ្រឿងអស់ទៅ នៃឧបធិដ៏ប្រសើរ (ព្រះនិព្វាន)
តាំងតែពីមិនទាន់មកដល់វត្តវេឡូវនថា ជនទាំងពីរនាក់ ជា
សម្មាញ្ញនឹងគ្នាខ្លះ ឈ្មោះកោលិតៈ ១ ឈ្មោះឧបតិស្សៈ ១
នឹងមកដល់ឥឡូវហើយ ហ្នឹងហើយជាគូនៃសាវករបស់តថាគត
ដែលជាគូដ៏ប្រសើរ ជាគូដ៏ចម្រើន ។

មហាខន្ធកេ សារីបុត្តមោគ្គល្លានប្បព្វជ្ជា

[៧២] អថខោ សារីបុត្តមោគ្គល្លាណ យេន ភកវា
 តេនុបសង្កមីសុ ឧបសង្កមិត្វា ភកវតោ ចានេសុ សិរសា
 ជិបតិត្វា ភកវន្តំ ឯតទវេចំ លកេយ្យាម មយំ ភន្តេ ភ-
 កវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជំ លកេយ្យាម ឧបសម្បទន្តិ ។ ឯថ
 ភិក្ខុវេតិ ភកវា អវេច ស្វាភ្នាតោ ធម្មោ ចរថ ព្រហ្ម-
 ចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។ សា វ តេសំ
 អាយស្មន្តានំ ឧបសម្បទា អហោសិ ។

[៧៣] តេន ខោ បន សមយេន អភិញ្ញាតា
 អភិញ្ញាតា មាតដិកា កុលបុត្តា ភកវតិ ព្រហ្មចរិយំ
 ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ វិយន្តិ វិចារេន្តិ អបុត្ត-
 កតាយ បដិបន្នោ សមណោ កោតមោ វេជព្យាយ
 បដិបន្នោ សមណោ កោតមោ កុលុបច្ឆេនាយ បដិ-
 បន្នោ សមណោ កោតមោ ឥនានិ តេន^(១) ជដិ-
 លសហស្សំ បព្វាជិតំ ឥនានិ ច អឌ្ឍតេយ្យានិ
 បរិព្វាជកសតានិ សញ្ញាយានិ បព្វាជិតានិ ឥមេ ច

១ ឱ. ម. អនេន ។

មហាខន្ធកៈ បព្វជ្ជារបស់ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន

[៧២] គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបសិរសាទៀបព្រះបាទទាំង
 គូនៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយបានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំទាំងឡាយគប្បីបានបព្វជ្ជា គប្បីបាន
 ឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមកចុះ ហើយទ្រង់ត្រាស់
 ថា ធម៌តថាគតសំដែងហើយដោយប្រពៃ អ្នកទាំងឡាយចូរព្រឹត្តនូវ
 ព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។
 ព្រះពុទ្ធដីកានោះឯង ជាឧបសម្បទារបស់លោកដ៏មានអាយុទាំងនោះ ។

[៧៣] សម័យនោះឯង កុលបុត្រទាំងឡាយនៅក្នុងដែនមគធៈដែល
 មានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ គេដឹងឮគ្រប់គ្នា ក៏តែងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ក្នុងសំណាក់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ
 បង្គាប់ថា សមណគោតមប្រតិបត្តិដើម្បីធ្វើមនុស្សមិនឲ្យមានកូន សមណ-
 គោតមប្រតិបត្តិ ដើម្បីធ្វើឲ្យស្រីទៅជាមេម៉ាយ សមណគោតមប្រតិ-
 បត្តិដើម្បីផ្តាច់បង់ត្រកូល ឥឡូវ គាត់បំបួសជដិលចំនួនមួយពាន់នាក់
 ហើយបំបួសទាំងបរិព្វាជកចំនួន ២៥០ នាក់ជាពួកសញ្ជ័យនេះទៀត ទាំង

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អភិញ្ញាតា អភិញ្ញាតា មាគធិកា កុលបុត្តា សមណោ
 គោតមេ ព្រហ្មចរិយំ ចរន្តីតិ ។ អបិស្សុ ភិក្ខុ ទិស្វា
 ឥមាយ កាថាយ ចោទេន្តិ

អាគតោ ខោ មហាសមណោ មាគធានំ កិរិព្វជំ

សព្វេ សញ្ញយេ នេត្វាន កំសុទានិ នយិស្សតីតិ ។

[៧៤] អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈា-
 យន្តានំ ខីយន្តានំ វិចាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភក-
 រតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ សោ សន្នោ
 ចិរំ ភវិស្សតិ សត្តាហមេវ ភវិស្សតិ សត្តាហស្ស អច្ច-
 យេន អន្តរាយិស្សតិ តេនហិ ភិក្ខុវេ យេ តុម្ភេ
 ឥមាយ កាថាយ ចោទេន្តិ

អាគតោ ខោ មហាសមណោ មាគធានំ កិរិព្វជំ

សព្វេ សញ្ញយេ នេត្វាន កំសុទានិ នយិស្សតីតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

កុលបុត្រទាំងឡាយដែលនៅដែនមគធៈ ដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះ គេដឹងឮ
គ្រប់គ្នានេះទៀត ក៏ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ក្នុងសំណាក់ព្រះសមណ-
គោតមដែរ ។ ឯមនុស្សទាំងឡាយឃើញពួកភិក្ខុហើយ ក៏នាំគ្នាចោទ
ដោយគាថានេះថា

មហាសមណៈ យាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិពូជៈ (ភ្នំមាន
សណ្ឋានដូចជាក្រាល) របស់ពួកជននៅក្នុងដែនមគធៈព្រះ
អង្គនាំអស់ពួកបរិវាររបស់សញ្ជ័យទៅហើយ ឥឡូវ នឹងនាំ
យកអ្នកណាទៅទៀតអេះ ។

[៧២] ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល
បន្តុះបង្ហាប់ហើយ ។ ទើបពួកភិក្ខុនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សំឡេងនោះ
នឹងមិនមាននៅអស់កាលដ៏យូរទេ សំឡេងនោះនឹងមាននៅត្រឹមតែ ៧ ថ្ងៃ
លុះកន្លង ៧ ថ្ងៃទៅនឹងអន្តរធានបាត់ទៅឯង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ជន
ទាំងឡាយណា ចោទអ្នកទាំងឡាយដោយគាថានេះ ថា

មហាសមណៈយាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិពូជៈ របស់ពួកជន
ក្នុងដែនមគធៈ លោកនាំទៅនូវពួកសញ្ជ័យទាំងអស់ហើយ
ឥឡូវនេះ នឹងនាំអ្នកណាទៅទៀតអេះ ។

មហាខន្ធកេ គាថាចោទនា

តេ តុម្កេ ឥមាយ កាថាយ បដិចោទេថ

នយន្តិ វេ មហារីកា សទ្ធម្មេន តថាគតា

ធម្មេន នីយមាណំ កា ឧសុយ្យា វិជានតន្តិ ។

[៧៥] តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខុ

ទិស្វា ឥមាយ កាថាយ ចោទេន្តិ

អាគតោ ខោ មហាសមណោ មាគណំ កិរិព្វដំ

សព្វេ សញ្ញយេ នេត្វាន កំសុទានិ នយិស្សតីតិ ។

ភិក្ខុ តេ មនុស្សេ ឥមាយ កាថាយ បដិចោទេន្តិ

នយន្តិ វេ មហារីកា សទ្ធម្មេន តថាគតា

ធម្មេន នីយមាណំ កា ឧសុយ្យា វិជានតន្តិ ។

មហាខន្ធកៈ ពាក្យចោទដោយគាថា

(បើដូច្នោះ) អ្នកទាំងឡាយ ចូរចោទជនទាំងនោះ ដោយ
គាថានេះវិញថាព្រះតថាគតទាំងឡាយមានសេចក្តីព្យាយាម
ដ៏មាំ ណែនាំសត្វដោយព្រះសទ្ធម្មដ៏ប្រពៃពិត ហេតុដូចម្តេច
ក៏មានសេចក្តីប្រណែននឹងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ដែលជាអ្នកណែនាំ
សត្វដោយធម៌ (នោះឯង) ។

[៧៥] សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សឃើញភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយ

ចោទដោយគាថានេះ ថា

មហាសមណៈយាងមកហើយកាន់ក្រុងគិរិព្វជៈ របស់ពួក
ជនមគធៈ នាំយកពួកបរិវាររបស់សញ្ជ័យទាំងពួងទៅហើយ
ឥឡូវនេះ នឹងនាំយកអ្នកណាទៅទៀតឬ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយចោទតបនឹងមនុស្សទាំងនោះដោយគាថានេះថា
ព្រះតថាគតទាំងឡាយមានសេចក្តីព្យាយាមដ៏មាំ ណែនាំសត្វ
ដោយព្រះសទ្ធម្មដ៏ប្រពៃពិត ហេតុដូចម្តេចក៏មានសេចក្តី
ប្រណែនពួកអ្នកប្រាជ្ញ ដែលជាអ្នកណែនាំសត្វដោយធម៌
(នោះឯង) ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[៧៦] មនុស្សា ឯវមាហំសុ^(១) ធម្មេន កិរ សម-
ណា សក្យបុត្តិយា នេន្តិ ឆោ អធម្មេនាតិ ។ សត្តា-
ហាមេវ សោ សន្នោ អហោសិ សត្តាហាស្ស អច្ចយេន
អន្តរាយិ ។

សារីបុត្តមោគ្គល្លានប្បព្វជ្ជា និដ្ឋិតា ។

ចតុត្ថភាណារំ និដ្ឋិតំ ។

[៧៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ អនុបជ្ឈា-
យកា អនោវទិយមាណា អននុសាសិយមាណា ទុន្ទិវត្តា
ទុប្បារុតា អនាគប្បសម្មន្នា បិណ្ឌោយ ចរន្តិ^(២) ម-
នុស្សានំ ភុញ្ញមាណានំ ឧបរិកោជនេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧបនា-
មេន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិសាយ-
នីយេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិចានីយេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ
ឧបនាមេន្តិ សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ញន្តិ
ភត្តក្កេបិ ឧច្ចាសន្នា មហាសន្នា វិហារន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈា-
យន្តិ ឌីយន្តិ វិចាចេន្តិ កេមំ ហិ ធាម សមណា សក្យ-
បុត្តិយា ទុន្ទិវត្តា ទុប្បារុតា អនាគប្បសម្មន្នា បិណ្ឌោយ

១ សព្វត្ថាយំ បាហោ ន ហោតិ ។ ២ ឥតោ បរំ ឱ. ម. បោត្តកេសុ តេសទ្វោ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[៧៦] ពួកមនុស្សពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បានឮថា សមណៈ
ទាំងឡាយជាសក្យបុត្រ ណែនាំសត្វដោយធម៌ មិនមែនណែនាំដោយ
សភាវៈមិនមែនធម៌ទេ ។ សំឡេងនោះ ក៏មានត្រឹមតែ ៧ ថ្ងៃ លុះកន្លង
៧ ថ្ងៃក៏អន្តរធានបាត់ទៅឯង ។

ចប់ បព្វជ្ជារបស់ព្រះសារីបុត្ត និងព្រះមោគ្គល្លាន ។

ចប់ ភាណវារៈជាគម្រប់ ៤ ។

[៧៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមានឧបជ្ឈាយ័ គ្មានអ្នក
ទូន្មាន គ្មានអ្នកប្រៀនប្រដៅ ស្ងៀកក៏មិនត្រឹមត្រូវ ដណ្តប់ក៏មិនត្រឹមត្រូវ
ទាំងប្រកមារយាទក៏មិនបរិបូណ៌ នាំគ្នាត្រាប់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលពួក
មនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ពួកភិក្ខុនោះ) បង្ហោនបាតសម្រាប់សុំទៅពីខាង
លើភោជនខ្លះ បង្ហោនបាតសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើខាទនីយៈខ្លះ បង្ហោន
បាតសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើវត្តដែលបុគ្គលគប្បីលិទ្ធជញ្ជាប់ខ្លះ បង្ហោន
បាតសម្រាប់សុំទៅពីខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសម្មខ្លះបាយខ្លះ
ដោយខ្លួនឯងហើយបរិភោគ មានសំឡេងហើកព្រឿវ សំឡេងខ្លាំងនៅ
ក្នុងរោងបាយខ្លះ ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់
ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រមិនសមនឹងស្ងៀកក៏មិនត្រឹមត្រូវ ដណ្តប់ក៏

មហាខន្ធកេ ឧបដ្ឋាយវត្តនិទានំ

ចរិស្សន្តិ មនុស្សានំ កុញ្ញមាណំ ឧបរិកោជនេបិ ឧត្តិជ្ជ-
 បត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧប-
 នាមេស្សន្តិ ឧបរិសាយនីយេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧបនាមេ-
 ស្សន្តិ ឧបរិទានីយេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ សាមំ
 សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញស្សន្តិ កត្តក្កេបិ
 ឧច្ចាសទ្ធា មហាសទ្ធា វិហរិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណា
 ព្រាហ្មណកោជនេតិ ។

[៧៨] អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ
 ឧដ្ឋាយន្តានំ ទីយន្តានំ វិទាចេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
 អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា លទ្ធិនោ កុក្កុច្ឆកា សិក្ខាកាមា
 តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ទីយន្តិ វិទាចេន្តិ កងំ ហិ នាម ភិក្ខុ
 ទុដ្ឋិវត្តា ទុប្បារុតា អនាគប្បសម្បជ្ជា បិណ្ណាយ ចរិ-
 ស្សន្តិ មនុស្សានំ កុញ្ញមាណំ ឧបរិកោជនេបិ ឧត្តិជ្ជ-
 បត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧប-
 នាមេស្សន្តិ ឧបរិសាយនីយេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧបនាមេ-
 ស្សន្តិ ឧបរិទានីយេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ សាមំ
 សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញស្សន្តិ កត្តក្កេបិ

មហាខន្ធកៈ និទាននៃឧបដ្ឋាយវត្ត

មិនត្រឹមត្រូវ មានឫកមារយាទមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត
 កាលពួកមនុស្ស កំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ) បង្ហោនបាត្រ
 សម្រាប់សុំទៅលើកោជនខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅលើខាទនីយៈខ្លះ
 បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើវត្តសម្រាប់លិទ្ធផញ្ញាប្រាប់ខ្លះ បង្ហោន
 បាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសម្មខ្លះ បាយខ្លះ
 ដោយខ្លួនឯងហើយបរិភោគ មានសំឡេងហោកព្រៀវ មានសំឡេង
 ខ្លាំងក្នុងរោងបាយខ្លះ ដូចជាពួកព្រាហ្មណ៍ដែលនៅក្នុងកន្លែងជាទីបរិភោគ
 នៃព្រាហ្មណ៍សោះឡើយ ។

[៧៨] ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះ-
 ដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ជាអ្នក
 សន្តោស មានសេចក្តីខ្មាស ជាអ្នករង្វៀស ប្រាថ្នាក្នុងការរៀនសូត្រ ពួក
 ភិក្ខុនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរបើ
 ស្ងៀកពាក់ក៏មិនត្រឹមត្រូវ មានឫកមារយាទមិនសមគួរ ត្រាច់ទៅដើម្បី
 បិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ) បង្ហោនបាត្រ
 សម្រាប់សុំទៅលើកោជនខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅលើខាទនីយៈខ្លះ
 បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅលើវត្តសម្រាប់ភ្នក់ខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់
 សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូមសម្មខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯង

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧច្ចាសន្តា មហាសន្តា វិហារិស្សន្តិតិ ។ អថខោ តេ

ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។

[៧៩] អថខោ ភកវា ឯតស្មី ជិណានេ ឯតស្មី

បកវណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និចាតាបេត្វា ភិក្ខុ បដិបុច្ឆិ

សច្ចំ កិរ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ទុន្ទិវត្តា ទុប្បារុតា អនាគប្ប-

សម្បជ្ជា បិណ្ឌាយ ចរន្តិ មនុស្សានំ ភុញ្ញមាណំ

ឧបរិកោជនេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ

ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិសាយនីយេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ

ឧបនាមេន្តិ ឧបរិចានីយេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧបនាមេន្តិ

សាមំ សូបម្បិ ឱទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ញន្តិ ភត្តក្កេបិ

ឧច្ចាសន្តា មហាសន្តា វិហារិស្សន្តិតិ ។ សច្ចំ ភកវតិ ។

វិតរហិ ពុទ្ធា ភកវា អននុច្ឆរិកំ^(១) ភិក្ខុវេ តេសំ មោ-

យបុរិសានំ អននុលោមិកំ អប្បជិរូបំ អស្សាមណាគំ

អកប្បិយំ អកវណិយំ កងំ ហិ ធាម តេ ភិក្ខុវេ

មោយបុរិសា ទុន្ទិវត្តា ទុប្បារុតា អនាគប្បសម្បជ្ជា

១ ឱ. ម. អននុច្ឆរិយំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ហើយបរិភោគ មានសំឡេងហើកញ្ជៀវ សំឡេងខ្លាំង នៅក្នុងរោង
បាយខ្លះ (ដូច្នោះ) ឡើយ ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូល
សេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

[៧៧] ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យ
ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮ
ថាពួកភិក្ខុស្ងៀកដណ្តប់មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិនសមគួរ ត្រាប់
ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលពួកមនុស្សកំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុទាំងនោះ)
បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំ ទៅលើគោជនខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំ
ទៅខាងលើខាទនីយៈខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើវត្ថុសម្រាប់
ភ្នក់ខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ សូម
សម្មខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯងហើយបរិភោគ មានសំឡេងហើក
ញ្ជៀវ សំឡេងខ្លាំងនៅក្នុងរោងបាយខ្លះ ពិតមែនឬ ។ ពួកភិក្ខុ
ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (អំពើនោះ) មិនសមគួរ
មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគួរ មិនត្រូវ
ធ្វើឡើយ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វី បានជាមោឃបុរសទាំង
នោះស្ងៀកដណ្តប់ ក៏មិនឲ្យត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយា មិនសមគួរ

មហាខន្ធកេ ឧបជ្ឈាយវត្តនិទានំ

បិណ្ណាយ ចរិស្សន្តិ មនុស្សានំ ភុញ្ញមាណំ ឧបរិកោ-
 ជនេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ
 ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិសាយនីយេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ
 ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិចានីយេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧបនា-
 មេស្សន្តិ សាមំ សូបម្បិ ឌីននម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ញិស្សន្តិ
 ភត្តក្កេបិ ឧច្ចាសន្ទា មហាសន្ទា វិហរិស្សន្តិ នេតំ ភិក្ខុវេ
 អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោកាវា-
 យ អថខេត្តំ^(១) ភិក្ខុវេ អប្បសន្នានញោវ អប្បសាទាយ
 បសន្នានញោ ឯកច្ចានំ អញ្ញថត្តាយាតិ ។

[៨០] អថខោ ភកវា តេ ភិក្ខុ អនេកបរិយាយេន
 វិករហិត្វា ទុព្ពរតាយ ទុប្បោសតាយ មហិច្ឆតាយ
 អសន្តដ្ឋតាយ^(២) សង្កណិកាយ កោសដ្ឋស្ស អវណ្ណំ
 កាសិត្វា អនេកបរិយាយេន សុករតាយ សុចោស-
 តាយ អប្បិច្ឆស្ស សន្តដ្ឋស្ស ធូតស្ស សល្លេខស្ស
 ចាសាទិកស្ស អបថយស្ស វិយារម្ពស្ស វណ្ណំ

១ ឱ. ម. អថខោ តំ ។ ២ ឱ. អសន្តដ្ឋិយា ។ ម. អសន្តដ្ឋិតាយ សង្កណិកាវាមស្ស ។

មហាខន្ធកៈ និទាននៃឧបដ្ឋាយវត្ត

ត្រាប់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត កាលមនុស្សទាំងឡាយកំពុងតែបរិភោគ (ភិក្ខុ
 ទាំងនោះ) បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើកោជនខ្លះ បង្ហោនបាត្រ
 សម្រាប់សុំទៅខាងលើខាទនីយៈខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើ
 វត្តសម្រាប់ភ្នក់ខ្លះ បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សុំទៅខាងលើទឹកសម្រាប់ផឹកខ្លះ
 សូមសម្មខ្លះ បាយខ្លះ ដោយខ្លួនឯងហើយបរិភោគ មានសំឡេងហោ
 កញ្ជ្រៀវ សំឡេងខ្លាំងក្នុងរោងបាយខ្លះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិន
 មែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាផង មិននាំពួកជនដែល
 ជ្រះថ្លាហើយឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតផង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការ
 នេះនាំឲ្យពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យខានជ្រះថ្លាទៅវិញផង នាំពួកជន
 ខ្លះ ដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយឲ្យប្រែប្រួលផ្ដេសផ្ដាសទៅវិញផង ។

[៨០] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលភិក្ខុទាំង
 នោះដោយអនេកបរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងនូវទោសនៃសភាពជា
 បុគ្គលដែលគេចិញ្ចឹមបានដោយលំបាក គេរក្សាបានដោយលំបាក សេចក្ដី
 ប្រាថ្នាធំ មិនសន្តោស សេចក្ដីច្រឡំក្រឡំដោយពួកគណៈ សេចក្ដី
 ខ្ជិល ទើបទ្រង់ពោលសរសើរគុណ នៃសភាពជាបុគ្គលដែលគេចិញ្ចឹមបាន
 ដោយងាយ គេរក្សាបានដោយងាយ សេចក្ដីប្រាថ្នាតិច សេចក្ដីសន្តោស
 កំចាត់បង្គំនូវកិលេស ដុសខាត់ចិត្ត សេចក្ដីជ្រះថ្លា មិនសន្សំនូវកិលេសវដ្តៈ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ភាសិត្វា ភិក្ខុនំ តទនុច្ឆរិកំ តទនុលោមិកំ ធម្មី កថំ
 កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឧបជ្ឈាយំ
 ឧបជ្ឈាយោ ភិក្ខុវេ សទ្ធិវិហារិកម្មិ បុត្តចិត្តំ ឧបជ្ឈ-
 យេស្សតិ សទ្ធិវិហារិកោ ឧបជ្ឈាយម្ហិ បិតុចិត្តំ ឧបជ្ឈ-
 យេស្សតិ ឯវន្តេ អញ្ញមញ្ញំ សការវា សប្បតិស្សា សកា-
 កុត្តិកា វិហារន្តា ឥមស្មី ធម្មវិធយេ វុឌ្ឍិ វិរុឌ្ឍិ វេបុលំ
 អាបជ្ជិស្សន្តិ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ឧបជ្ឈាយោ កហេ-
 តញ្ចោ ។ ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តិ កវិត្វា ចានេ វុទ្ធិត្វា
 ឧក្កដិកំ និសីទិត្វា អញ្ចលី បត្តហេត្វា ឯវមស្ស
 វចនីយោ ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ ហោហិ ឧបជ្ឈា-
 យោ មេ ភន្តេ ហោហិ ឧបជ្ឈាយោ មេ ភន្តេ ហោ-
 ហិតិ ។ សាហូតិ វា លហូតិ វា ឱចាយិកន្តិ វា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

និងសេចក្តីប្រារព្ធព្យាយាម ដោយព្រះពុទ្ធដីកាជាអនេកបរិយាយ រួច
 ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ដ៏ល្អមសមគួរដល់ហេតុនោះ ។ ចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយ ទ្រង់
 ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
 ឧបជ្ឈាយ័ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងសទ្ធិ-
 វិហារិកឲ្យដូចជាកូន សទ្ធិវិហារិកត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងឧបជ្ឈាយ័ឲ្យដូច
 ជាបិតា ឧបជ្ឈាយ័ និងសទ្ធិវិហារិកនោះប្រកបដោយសេចក្តីគោរពកោត
 ក្រែងដល់គ្នានឹងគ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នាយ៉ាងនេះ នឹងដល់នូវសេចក្តី
 ចម្រើន សេចក្តីលូតលាស់ សេចក្តីទូលំទូលាយក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកគប្បីកាន់យកឧបជ្ឈាយ័ដោយទំនងយ៉ាងនេះ ។
 សទ្ធិវិហារិកត្រូវគ្រងចីពរចៀងស្មាម្ខាងហើយថ្វាយបង្គំជើងទាំងឡាយ រួច
 ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងឡើងនូវអញ្ជូលីរួចពោលយ៉ាងនេះ នឹងឧបជ្ឈាយ័
 ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជាឧបជ្ឈាយ័របស់ខ្ញុំ បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ចូរជាឧបជ្ឈាយ័របស់ខ្ញុំ បពិត្រលោក
 ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ចូរជាឧបជ្ឈាយ័របស់ខ្ញុំ ។ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវពន្យល់
 សទ្ធិវិហារិកឲ្យដឹងដោយកាយ (ឬ) ឲ្យដឹងដោយវាចា (ឬ) ឲ្យដឹងទាំងកាយ
 ទាំងវាចា ដោយពាក្យថា សាហុ (កម្មនេះប្រពៃហើយក្តី) លហុ (ពាក្យ
 នេះមិនជាការធ្ងន់អ្វីទេក្តី) ឱបាយិកំ (កម្មនេះជាឧបាយជាទីវេទន្តចេញក្តី)

មហាខន្ធកេ ឧបជ្ឈាយវគ្គំ

បដិប្បន្តិ វា ចាសាទិកេន សម្មាទេហីតិ វា កាយេន
 វិញ្ញាបេតិ វាចាយ វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ
 កហិតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន
 វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន
 កហិតោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយោ ។

[៨១] សទ្ធិវិហារិកេន ភិក្ខុវេ ឧបជ្ឈាយម្ហិ សម្មា
 វត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ។ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ
 ឧចាហនា ឱមុញ្ជិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្កំ កវិត្វា
 ទន្តកង្កំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ
 សចេ យាកុ ហោតិ ភាជនំ ជោវិត្វា យាកុ ឧបនាមេតព្វា
 យាកុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិក្កហេត្វា ដីចំ
 កត្វា សាធុកំ អបរិយំសន្តេន ជោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ
 ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធវិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ
 ឧក្កាចោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មុដ្ឋិតព្វោ ។ សចេ
 ឧបជ្ឈាយោ តាមំ បរិសិតុកាមោ ហោតិ ជិវាសនំ ទាតព្វំ
 បដិជិវាសនំ បដិក្កហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សកុណំ

មហាខន្ធកៈ វត្តដែលកូនសិស្សត្រូវធ្វើដល់ឧបជ្ឈាយ័

បដិរូបំ (កម្មនេះសមគួរហើយក្តី) បាសាទិកេន សម្មាទេហិ (អ្នកចូរញ៉ាំង
កម្មឲ្យបរិបូណ៌ ដោយកាយនិងវាចា គួរជាទីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លាក្តី
(យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា សទ្ធិវិហារិកកាន់យកឧបជ្ឈាយ័ហើយ (បើឧបជ្ឈាយ័)
មិនញ៉ាំងសទ្ធិវិហារិកឲ្យដឹងដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬទាំងកាយទាំងវាចា
(យ៉ាងនេះ) ឈ្មោះថា សទ្ធិវិហារិកមិនកាន់យកឧបជ្ឈាយ័ឡើយ ។

[៨១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ
ក្នុងឧបជ្ឈាយ័ ។ ឯការប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃក្នុងឧបជ្ឈាយ័នោះ (ដូច្នោះ) ។
សទ្ធិវិហារិកត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើងរួចហើយ គ្រងចីពរ
ភ្លៀងស្មាម្ខាង រួចប្រគេនឈើស្នួន ប្រគេនទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ (ដល់
ឧបជ្ឈាយ័) ថាបើមានបបរ ត្រូវសទ្ធិវិហារិកលាងភាជន៍ ហើយដាក់បបរទៅ
ប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ័ធាន់បបររួចហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនទឹកហើយ
ទទួលយកភាជន៍មកវិញ ដោយការឱនលំទោន ហើយកាន់ភាជន៍ឲ្យល្អ
កុំឲ្យដល់ទង្គិច លាងហើយរៀបចំទុកដាក់ឲ្យត្រឹមត្រូវ កាលបើឧបជ្ឈាយ័
ក្រោកឡើងហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវរើអាសនៈចេញ ថាបើទីនោះមាន
សម្រាមត្រូវសទ្ធិវិហារិកបោសចេញ ។ បើឧបជ្ឈាយ័មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បី
ចូលទៅកាន់ស្រុក សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនសំពត់សម្រាប់ស្លៀក (ស្បង់)
ត្រូវទទួលសំពត់ផ្ទាល់មកវិញ ត្រូវប្រគេនវត្ថុពន្ធចង្កេះ ប្រគេនសង្ឃាដី

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

កត្វា សង្ឃាដិយោ ទាតញ្ច ជោវិត្វា បត្តោ សឧទកោ
 ទាតញ្ចោ សចេ ឧបជ្ឈាយោ បច្ឆាសមណំ អាកដ្ឋតិ
 តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយ-
 ពន្ធនំ ពទ្ធិត្វា សកុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ចារុបិត្វា
 កណ្ឌិកំ បដិមុញ្ជិត្វា ជោវិត្វា បត្តំ កហេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស
 បច្ឆាសមណោន ហោតព្វំ ជាតិទូរេ កន្តព្វំ ជាច្ឆាសន្នេ
 កន្តព្វំ បត្តបរិយាបដ្ឋំ បដិក្កហោតព្វំ ន ឧបជ្ឈាយស្ស
 កណាមាណស្ស អន្តរន្តរា កថា ឱចាតេតញ្ច ឧបជ្ឈាយោ
 អាបត្តិសាមន្តា កណាមាណោ និវាហេតញ្ចោ និវត្តន្តេន បប-
 មតវំ អាកត្តា អាសនំ បញ្ញាហេតព្វំ ចាទោទកំ ចាទបីបំ
 ចាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុក្កត្តា បត្តចីវរំ បដិក្ក-
 ហោតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិក្កហោតព្វំ ។

វិនយចិដក មហាវគ្គ

ទាំងឡាយដែលបានត្រួតគ្នា^(១)ហើយ (បើ) បាត្រមានទឹក ត្រូវសទ្ធិវិហារិក
 លាងឲ្យជ្រះហើយសឹមប្រគេន ថាបើឧបជ្ឈាយ័ប្រាថ្នានឹងយកខ្លួនទៅជាមួយ
 ជាបច្ចាសមណៈផង សទ្ធិវិហារិកនោះ ត្រូវស្លៀកដណ្តាប់ឲ្យមានបរិមណ្ឌ-
 ល ៣ ស្លៀកស្បង់ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ចង់វត្តពន្ធចង្កេះ ហើយឃុំសង្ឃាដិទាំង-
 ឡាយដែលបានត្រួតគ្នាហើយ រួចពាក់ឡើវក្កំ លាងបាត្រហើយកាន់ធ្វើ
 ជាបច្ចាសមណៈ (ដើរទៅតាមខាងក្រោយឧបជ្ឈាយ័) សទ្ធិវិហារិក មិនត្រូវ
 ដើរឆ្ងាយពេក មិនត្រូវដើរជិតពេក សទ្ធិវិហារិក គប្បីទទួលយកវត្ថុដែល
 គេដាក់ចុះក្នុងបាត្រ^(២) ឧបជ្ឈាយ័កំពុងពោល សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវនិយាយ
 ស្តាប់ពាក្យនោះឡើយ ឧបជ្ឈាយ័កំពុងពោលនូវពាក្យជាទំនងនឹងត្រូវអា-
 បត្តិ សទ្ធិវិហារិកត្រូវឃាត់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវត្រឡប់មកមុនឧបជ្ឈាយ័ហើយ
 ក្រាលអាសនៈចាំ ត្រូវរៀបចំទុកទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រង
 ជើងដែលលាងហើយ ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើងដែលមិនបានលាង ហើយ
 ក្រោកឡើងទទួលបាត្រចីវរ ប្រគេនសំពត់ផ្ទាស់ ទទួលយកស្បង់ ។

១ ត្រង់ពាក្យថា សង្ឃាដិទាំងឡាយដែលត្រួតគ្នានោះ តាមន័យក្នុងអដ្ឋកថានិងវិមតិវិន័យ-
 ទនីដីកាថា ឲ្យសទ្ធិវិហារិកយកចីវរទាំងពីរ គឺចីវរ ១ សង្ឃាដី ១ មកដាក់ត្រួតគ្នាហើយសឹមប្រ-
 គេន ។ ២ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា កាលបើឧបជ្ឈាយ័បានបាយ ឬបបរ បាត្រនោះក្តៅ ឬធ្ងន់ សទ្ធិវិហារិក
 ត្រូវប្រគេនបាត្ររបស់ខ្លួនទៅលោក ហើយទទួលយកប្រាតរបស់លោកមកវិញ ។

មហាខន្ធកេ ឧបដ្ឋាយវគ្គំ

សច ចីវរំ សិទ្ធិំ ហោតិ មុហុត្ថំ ឧណ្ហោ ឱតាបេតព្វំ ន ច
ឧណ្ហោ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហារិតព្វំ^(១) ចីវរំ សំហារន្តេ-
ន^(២) ចតុរដ្ឋុលំ កណ្ហំ ឧស្សាទេត្វា^(៣) ចីវរំ សំហារិតព្វំ^(៤)
មា មជ្ឈេ ភដ្ឋោ អហោសីតិ ឱកោតេ កាយពន្ធនំ
កាតព្វំ ។ សច បិណ្ឌាចាតោ ហោតិ ឧបដ្ឋាយោ ច
ភុញ្ញិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌាចាតោ ឧបដា-
មេតព្វោ ឧបដ្ឋាយោ ចានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តារិស្ស
ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិក្កហេត្វា ដីចំ កត្វា សាជុកំ
អបរិយំសន្តេន ជោរិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្ថំ ឧណ្ហោ
ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ហោ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ
និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហាត្តេន បត្តំ
កហេត្វា ឯកេន ហាត្តេន ហេដ្ឋាមព្វំ វា ហេដ្ឋាបីបំ វា
បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ

១ ម. សង្ឃរិតព្វំ ។ ២ សង្ឃរន្តេន ។ ៣ ឱ. ម. ឧស្សាទេត្វា ។ ៤ ម. សង្ឃរិតព្វំ ។

មហាខន្ធកៈ ឧបជ្ឈាយវគ្គ

ថាបើចីវរសីមដោយញើសក្អែល សទ្ធិវិហារិកត្រូវសំដីលក្នុងទីមានកំដៅ
 បន្តិចសិន មិនត្រូវទុកដាក់ចីវរក្នុងទីមានកំដៅយូរទេ ត្រូវតែបត់ចីវរទុក
 ដោយល្អ កាលដែលនឹងបត់ចីវរត្រូវបំផ្លើសជាយម្ខាងឲ្យលើសប្រមាណ ២
 ធ្នាប់ ហើយសីមបត់ចីវរដោយគិតថា កុំឲ្យចីវរបាក់ផ្នត់ពាក់កណ្តាល
 ឡើយ^(១) ហើយគប្បីដាក់វត្ថុពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរប៉ុះ ។ ថាបើបិណ្ឌបាតមាន
 ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវការនឹងឆាន់ សទ្ធិវិហារិកត្រូវប្រគេនទឹកហើយ សីមបង្ហោន
 បិណ្ឌបាតប្រគេន សទ្ធិវិហារិកត្រូវសួរឧបជ្ឈាយ៍អំពីទឹកឆាន់ ហើយប្រគេន
 ទឹកដល់ឧបជ្ឈាយ៍ ដែលឆាន់រួចហើយ រួចទទួលបាត្រយកមកដោយសេចក្តី
 ឱនលំទោន ហើយលាងដោយប្រពៃកុំឲ្យទង្គិច ហើយធ្វើឲ្យស្អាតទឹករួច
 ហើយហាលបាត្រ ១ ស្របក់ក្នុងទីមានកំដៅ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីមាន
 កំដៅយូរពេកទេ ត្រូវតម្កល់ទុកនូវបាត្រ និងចីវរឲ្យល្អ កាលតម្កល់ទុកនូវ
 បាត្រ ត្រូវកាន់យកនូវបាត្រដោយដៃម្ខាង ហើយយកដៃម្ខាងស្ទាបមើល
 ទីជាខាងក្រោមនៃគ្រែក្តី នូវទីជាខាងក្រោមនៃតាំងក្តី ហើយសីមទុកដាក់

១ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា ដែលទ្រង់ហាមមិនឲ្យចាប់ដោយស្មើគ្នាហើយបត់នោះ ព្រោះផ្នត់ដែល
 បត់នៅចំកន្លែងដដែលរាល់ៗថ្ងៃ នឹងធ្វើឲ្យបាក់ផ្នត់ខូចចីវរ ហេតុនេះទើបទ្រង់ឲ្យបំផ្លើសជាយចីវរ
 ឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្នាប់រាល់ ៗ ថ្ងៃ គឺថ្ងៃនេះបត់ត្រង់កន្លែងនេះ ដល់ថ្ងៃស្អែកបត់ បំផ្លើសឲ្យ
 ហួសពីកន្លែងនោះតទៅទៀត កុំឲ្យបត់ចំត្រង់ផ្នត់ដដែល ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ភូមិយា បត្តា ជិត្តិបិតព្វោ ចីវរំ ជិត្តិបន្តេន ឯកេន
 ហត្ថេន ចីវរំ កហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំសំ វា
 ចីវរំដ្ឋំ វា បមជ្ជិត្វា ចារតោ អន្តំ ឱរតោ កោកំ កត្វា
 ចីវរំ ជិត្តិបិតព្វំ ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធវិតព្វំ
 ចានោទកំ ចានបីបំ ចានកថសិកំ បដិសាមេតព្វំ ស-
 ចេ សោ ទេសោ ឧក្កាចោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិ-
 តព្វោ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ
 នហានំ បដិយានេតព្វំ សចេ សីតេន អត្តោ ហោតិ
 សីតំ បដិយានេតព្វំ សចេ ឧណ្ណាន អត្តោ ហោតិ ឧណ្ណំ
 បដិយានេតព្វំ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ ជន្តាយរំ បរិសិតុ-
 កាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្មេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា
 ជន្តាយរមីបំ អាទាយ ឧបជ្ឈាយស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ
 កត្វា ជន្តាយរមីបំ ទត្វា ចីវរំ បដិក្កហេត្វា ឯកមន្តំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បាត្រ (នោះ) ចុះ តែមិនត្រូវតម្កល់ទុកបាត្រលើទីដែលមិនសមគួរ^(១) កាល
តម្កល់ទុកនូវចីវរសោត ត្រូវកាន់ចីវរដោយដៃម្ខាង ហើយយកដៃម្ខាង
ដូតស្បៀងចីវរក្តី ខ្សែសម្រាប់ពាក់ចីវរក្តី ហើយធ្វើនូវជាយនៃចីវរខាង
នាយឲ្យជាផ្នត់ខាងអាយ គឺបត់ចីពរជាពីរហើយតម្កល់ចីពរនោះទុក កាល
បើឧបជ្ឈាយ័ក្រោកឡើងហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវរើអាសនៈចេញ ហើយ
សឹមរៀបចំទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងនិងក្បៀងសម្រាប់
ដូតជើង ថាបើទីនោះមានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសទីនោះចេញ ។
បើឧបជ្ឈាយ័ត្រូវការស្រង់ទឹក គប្បីចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ បើ
ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវការដោយទឹកត្រជាក់ សទ្ធិវិហារិកគប្បីចាត់ចែងទឹកត្រជាក់
ប្រគេន បើឧបជ្ឈាយ័ត្រូវការដោយទឹកក្តៅ សទ្ធិវិហារិកគប្បីចាត់ចែង
ទឹកក្តៅប្រគេន ។ បើឧបជ្ឈាយ័មានសេចក្តីប្រាថ្នាចូលទៅកាន់រោងភ្លើង
សទ្ធិវិហារិកត្រូវលាយគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ផ្លុត^(២) ត្រូវផ្សើមដីស្អិតទុក ត្រូវ
កាន់យកតាំងសម្រាប់តម្កល់ក្នុងរោងភ្លើង ហើយដើរទៅអំពីខាងក្រោយ ។
នៃឧបជ្ឈាយ័ ហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង រួចត្រូវទទួលយកចីវរ

១ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុមិនត្រូវទុកលើទីដែលមានអាចមន៍ដីនិងក្រួសដែលគេមិនក្រាលដោយ
កន្ទេលនិងស្បែកជាដើម ។ ២ អដ្ឋកថា ថា យកទឹកទៅលាយនឹងគ្រឿងលំអិតហើយសឹម
សូន្យឲ្យជាដុំ ។ ។

មហាខន្ធកេ ឧបដ្ឋាយវគ្គំ

និក្ខមិត្តំ ចុណ្ណំ ធាតព្វំ មត្តិកា ធាតព្វា សចេ ឧស្ស-
 ហតិ ជន្មាយំ បរិសិតព្វំ ជន្មាយំ បរិសន្តេន មត្តិ-
 កាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ចាទេត្វា
 ជន្មាយំ បរិសិតព្វំ ន ថេវ ភិក្ខុ អនុបខដ្ឋ និសីទិតព្វំ
 ន នវា ភិក្ខុ អាសនេន បដិពាហេតព្វា ជន្មាយវេ ឧ-
 បដ្ឋាយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្មាយវា និក្ខមន្តេន ជន្មា-
 យវីបំ អាទាយ បុរោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ចាទេត្វា
 ជន្មាយវា និក្ខមិត្តំ ឧទកេបិ ឧបដ្ឋាយស្ស បរិកម្មំ
 កាតព្វំ នហាតេន បឋមតំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ កត្តំ វោ-
 ទកំ កត្វា និវាសេត្វា ឧបដ្ឋាយស្ស កត្តតោ ឧទកំ
 បមទ្ធិតព្វំ និវាសនំ ធាតព្វំ សង្ឃាទិ^(១) ធាតព្វា ជន្មាយ-
 វីបំ អាទាយ បឋមតំ អាតន្ត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ
 ចាទោទកំ ចាទវីបំ ចាទកថលិកំ ឧបនិក្ខមិត្តំ
 ឧបដ្ឋាយោ ចានីយេន បុច្ឆិតព្វោ ។ សចេ ឧទ្ធិសាបេ-
 តុកាមោ ហោតិ ឧទ្ធិសាបេតព្វោ សចេ បរិបុច្ឆិតុកា-
 មោ ហោតិ បរិបុច្ឆិតព្វោ ។ យស្មី វិហារេ ឧបដ្ឋាយោ

១ សង្ឃាទិយោតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ ឧបដ្ឋាយវត្ត

មកតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ដូត ត្រូវ
 ប្រគេនដីស្អិតផង បើសទ្ធិវិហារិកអាច ត្រូវចូលទៅកាន់រោងភ្លើង កាលចូល
 ទៅកាន់រោងភ្លើងត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំង (កាយ) អំពីខាង
 មុខផង អំពីខាងក្រោយផង ហើយចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះ សទ្ធិវិហា-
 រិកមិនគប្បីអង្គុយប្រៀតប្រៀតភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈ មិនគប្បីហាមឃាត់
 ភិក្ខុថ្មីទាំងឡាយដោយអាសនៈឡើយ ត្រូវធ្វើបរិកម្ម (គឺកិច្ចទាំងពួងមានឲ្យ
 នូវដីល្អិត និងទឹកក្តៅជាដើម) ដល់ឧបដ្ឋាយក្នុងរោងភ្លើង កាលចេញអំពី
 រោងភ្លើង ត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងហើយបិទបាំង (កាយ) អំពី
 ខាងមុខផង អំពីខាងក្រោយផង ហើយសឹមចេញអំពីរោងភ្លើងចុះ
 ត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ឧបដ្ឋាយក្នុងទឹកផង បើសទ្ធិវិហារិកងូតទឹករួចហើយ
 ត្រូវឡើងមុនឧបដ្ឋាយក ហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្អុតទឹករួចសឹម
 ស្លៀកហើយទើបជូតទឹកអំពីកាយរបស់ឧបដ្ឋាយក ត្រូវប្រគេនសំពត់
 ស្លៀកប្រគេនសង្ហាដី ហើយត្រូវកាន់យកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង
 មកជាមុន ហើយក្រាលអាសនៈរៀបចំទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំង
 សម្រាប់រងជើង ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ត្រូវសួរឧបដ្ឋាយកអំពីទឹកឆាន់ ។
 បើសទ្ធិវិហារិក មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីរៀនបាលី គប្បីរៀនបាឡីចុះ បើ
 មានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីរៀនអដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថាចុះ ។ ឧបដ្ឋាយក

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

វិហារតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្ខាថោ ហោតិ សចេ
 ឧស្សហតិ សោធនតព្វោ វិហារំ សោធនន្តោ បឋមំ
 បត្តចីវរំ ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ជិត្តិបិតព្វំ ជិសីទនប្បច្ចត្ត-
 រណំ ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ជិត្តិបិតព្វំ ភិសិពិម្ពោហានំ
 ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ជិត្តិបិតព្វំ មព្វោ ជីចំ កត្វា សា-
 ធុកំ អបរិយំសន្តោ អសដ្ឋ្យដ្ឋន្តោ កវាជបិដ្ឋំ ជីហា-
 រិត្វា ឯកមន្តំ ជិត្តិបិតព្វោ បីបំ ជីចំ កត្វា សាធុកំ
 អបរិយំសន្តោ អសដ្ឋ្យដ្ឋន្តោ កវាជបិដ្ឋំ ជីហារិត្វា ឯក-
 មន្តំ ជិត្តិបិតព្វំ មព្វាប្បដិចាទកា ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ
 ជិត្តិបិតព្វា ខេឡមលូកោ ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ជិត្តិបិ-
 តព្វោ អបស្សនដលកំ ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ជិត្តិបិតព្វំ
 កុម្មត្តរណំ យថាបញ្ញត្តំ សលូកេត្វា ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ
 ជិត្តិបិតព្វំ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា
 បឋមំ ឱហារេតព្វំ អាណោកសន្ធិកណ្ណភាតា បមដ្ឋិតព្វា
 សចេ កេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោ-
 ឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមដ្ឋិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណ-

វិនយបិដក មហាវគ្គ

នៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះមានសម្រាម បើសទ្ធិវិហារិកអាចធ្វើបាន
 វិហារនោះសទ្ធិវិហារិកត្រូវជម្រះសំអាត កាលដែលជម្រះសំអាតវិហារ
 ត្រូវយកបាត្រ និងបីវរទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរជាមុនសិន ត្រូវនាំយក
 កម្រាលអង្កុយទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូក និងខ្នើយទៅ
 តម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកដែលនឹងនាំគ្រែចេញ ត្រូវធ្វើឲ្យ
 ទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គកនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារហើយនាំ
 យកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកដែលនឹងនាំតាំងចេញ ត្រូវ
 ធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គកផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារហើយ
 នាំយកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំយកទ្រនាប់គ្រែទៅ
 តម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំកន្តោរទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏
 សមគួរ សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំយកផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏
 សមគួរ ត្រូវចំណាំឲ្យច្បាស់នូវគ្រឿងកម្រាលផែនដីដែលគេក្រាលយ៉ាង
 ណា ហើយនាំទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ បើគ្រឿងស្មុគស្មាញ (សម្រាម
 មានសំបុកកន្ទាត និងសរសៃពីងពាងជាដើម) មានក្នុងវិហារ សទ្ធិវិហារិក
 ត្រូវបោសតាំងអំពីពិតានជាមុន កន្សៀតជ្រុងសន្ទះបង្អួច សទ្ធិវិហារិកត្រូវ
 ជូតសំអាត បើជញ្ជាំងដែលគេលាបដោយរង័មានសៅហ្មងពណ៌សម្បុរ
 ត្រូវជ្រលក់សំពត់ ហើយពូតរួចសឹមជូត បើផ្ទៃដែលគេលាបដោយពណ៌ខ្មៅ

មហាខន្ធកេ ឧបដ្ឋាយវគ្គំ

កតា ភូមិ កណ្តាកិតា ហោតិ ចោឡុកំ តេមេត្វា បីឡេ-
 ត្វា បមដ្ឋិតព្វា សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន
 បរិច្ឆោសេត្វា សម្មដ្ឋិតព្វា មា វិហារោ រជេន ឧហញ្ញតិ
 សង្ការំ វិចិត្រា ឯកមន្តំ ឆខ្ពតព្វំ កុម្មត្តរណំ ឱតាបេត្វា
 សោធនេត្វា បប្បោធនេត្វា^(១) អតិហារិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញា-
 យេតព្វំ មញ្ញប្បដិចាទកា ឱតាបេត្វា បមដ្ឋិត្វា អតិហារិត្វា
 យថាហានេ បយេតព្វា មញ្ញោ ឱតាបេត្វា សោធនេត្វា
 បប្បោធនេត្វា^(២) ដីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិយំសន្តេន អ-
 សដ្ឋ្យដ្ឋន្តេន កវាជបិដ្ឋំ អតិហារិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញា-
 យេតព្វោ បីបំ ឱតាបេត្វា សោធនេត្វា បប្បោធនេត្វា^(៣)
 ដីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិយំសន្តេន អសដ្ឋ្យដ្ឋន្តេន
 កវាជបិដ្ឋំ អតិហារិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាយេតព្វំ ភិសិ-
 តិម្តោហានំ ឱតាបេត្វា សោធនេត្វា បប្បោធនេត្វា អតិហារិត្វា
 យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាយេតព្វំ ជិសីទនប្បច្ចត្តរណំ ឱតាបេត្វា
 សោធនេត្វា បប្បោធនេត្វា អតិហារិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញា-
 យេតព្វំ ខេឡមលុកោ ឱតាបេត្វា បមដ្ឋិត្វា អតិហារិត្វា
 យថាហានេ បយេតព្វោ អបស្សេនដលកំ ឱតាបេត្វា

១-២-៣ បប្បោធនេត្វាតិបិ បាហោ ។

មហាខន្ធកៈ ឧបជ្ឈាយវត្ត

មានពណ៌សៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់សំពត់ហើយពូតរួចសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិន
បានលាបអ្វីទេ ត្រូវបោះទឹកហើយសឹមជូត សន្ធិវិហារិកត្រូវប្រមែប្រមូល
សម្រាមយកទៅចោលក្នុងទីដ៏សមគួរដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ប្រ-
ឡូសដោយធូលីឡើយ គ្រឿងកម្រាលផែនដី ដែលសន្ធិវិហារិកហាល
ជម្រះគោះហើយ ត្រូវនាំយកមកក្រាលដូចដើមវិញ ទ្រនាប់គ្រៃដែលសន្ធិ-
វិហារិកយកទៅហាលថ្ងៃហើយជូតរួច ត្រូវយកមកតម្កល់ទុកក្នុងទីដដែល
គ្រៃដែលសន្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃ ជម្រះ គោះរួច ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យ
ទង្គិចទង្គកផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ និងក្របទ្វារ ហើយនាំយកមកដាក់រៀប
ចំទុកឲ្យល្អដូចពីដើមវិញ តាំងដែលសន្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃហើយជម្រះគោះ
ហើយត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គកនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារ
និងក្របទ្វារហើយនាំយកទៅដាក់រៀបចំឲ្យល្អដូចពីដើមវិញ ពួកនិងខ្នើយ
ដែលសន្ធិវិហារិកហាលជម្រះគោះហើយ ត្រូវនាំយកមករៀបចំឲ្យដូចពី
ដើមវិញ កម្រាលសម្រាប់អង្គុយដែលសន្ធិវិហារិកហាលជម្រះគោះហើយ
ត្រូវនាំយកមកក្រាលឲ្យដូចពីដើមវិញ កន្តោរដែលសន្ធិវិហារិកហាល
ថ្ងៃហើយជូតហើយ នាំយកមកតម្កល់ទុកដូចដែលវិញ ផែនក្តារសម្រាប់
ផ្អែក ដែលសន្ធិវិហារិកហាលថ្ងៃហើយ និងជូតហើយ ត្រូវនាំមកតម្កល់

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

បមដ្ឋិត្វា អតិហរិត្វា យថាហានេ បបេតព្វំ បត្តចីវរំ ជិត្តិ-
 បិតព្វំ បត្តំ ជិត្តិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ កហេត្វា
 ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមព្វំ វា ហេដ្ឋាបីបំ វា បរាមសិត្វា
 បត្តោ ជិត្តិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ
 ជិត្តិបិតព្វោ ចីវរំ ជិត្តិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ កហេ-
 ត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំសំ វា ចីវរដ្ឋំ វា បមដ្ឋិត្វា ចារតោ
 អន្តំ ឱរតោ កោកំ កត្វា ចីវរំ ជិត្តិបិតព្វំ ។ សចេ បុត្តិមា
 សរជា វាតា វាយន្តិ បុត្តិមា វាតទានា ថកេតព្វា សចេ
 បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតទានា ថកេតព្វា
 សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតទានា
 ថកេតព្វា សចេ ទត្តិណា សរជា វាតា វាយន្តិ ទត្តិ-
 ណា វាតទានា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ
 ទិវា វាតទានា វិវិតព្វា រត្តិ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ហា-
 កាលោ ហោតិ ទិវា វាតទានា ថកេតព្វា រត្តិ វិវិ-
 តព្វា ។ សចេ បរិវេណំ ឧក្ខាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មដ្ឋិ-
 តព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្ខាថោ ហោតិ កោដ្ឋកោ
 សម្មដ្ឋិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្ខាថា ហោតិ

វិនយចិដក មហាវគ្គ

ទុកដូចដែលវិញ បាត្រនិងចីវរសទ្ធិវិហារិកត្រូវតម្កល់ទុក កាលយកបាត្រ
 ទៅទុកដាក់ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃម្ខាង ហើយយកដៃម្ខាងស្តាប់មើលទី
 ខាងក្រោមនៃគ្រែក្តី ទីខាងក្រោមនៃតាំងក្តី ហើយសឹមទុកបាត្រចុះ មិន
 ត្រូវទុកបាត្រលើទីមិនសមគួរឡើយ កាលយកចីវរទៅទុក ត្រូវកាន់
 ចីវរដោយដៃម្ខាង យកដៃម្ខាងជូតស្បៀងចីវរក្តី ខ្សែចីវរក្តី ហើយបត់
 ដោយខាងណោះឲ្យជាផ្នត់ចូលមកខាងណោះ (គឺបត់ចីវរជាពីរ) ហើយតម្កល់
 ទុកនូវចីវរចុះ ។ បើខ្យល់បក់ទាំងជួលីមកអំពីទិសខាងកើត សទ្ធិវិហារិក
 ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងកើត បើខ្យល់បក់ទាំងជួលីមកពីទិសខាងលិច សទ្ធិវិ-
 ហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងលិច បើខ្យល់បក់ទាំងជួលីមកពីទិសខាងជើង
 សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងជើង បើខ្យល់បក់ទាំងជួលីមកពីទិសខាង
 ត្បូង សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើកាលគឺរដូវត្រជាក់ សទ្ធិវិ-
 ហារិកត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទក្នុងវេលាយប់ បើកាលគឺរដូវក្តៅ
 សទ្ធិវិហារិកត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកក្នុងវេលាយប់ ។ បើបរិវេណ
 មានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសបរិវេណ បើបន្ទប់មានសម្រាម សទ្ធិ-
 វិហារិកត្រូវបោសបន្ទប់ បើឧបដ្ឋានសាលា^(១) មានសម្រាម សទ្ធិវិហារិក

១ ពាងឆាន់ ។

មហាខន្ធកេ ឧបជ្ឈាយវគ្គំ

ឧបជ្ជានសាលា សម្មុទ្ទិសត្វា សចេ អគ្គិសាលា ឧក្ខាថា
 ហោតិ អគ្គិសាលា សម្មុទ្ទិសត្វា សចេ វច្ចកុដិ ឧក្ខាថា
 ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មុទ្ទិសត្វា សចេ ចានីយំ ន ហោតិ
 ចានីយំ ឧបជ្ជាបេតព្វំ សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ
 បរិភោជនីយំ ឧបជ្ជាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ពិយា ឧ-
 ទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ពិយា ឧទកំ អាសិព្វិតព្វំ ។
 សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ សទ្ធិវិ-
 ហារិកេន រូបកាសេតព្វោ រូបកាសាបេតព្វោ ធម្មកថា
 វាស្ស កាតព្វា សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ
 ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន វិជោទេតព្វំ វិជោទាបេតព្វំ ធម្ម-
 កថា វាស្ស កាតព្វា សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ទិដ្ឋិតតំ
 ឧប្បន្នំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ
 ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ កុ-
 ចម្ពំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ សទ្ធិវិហារិកេន
 ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិណ្ឌិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស
 បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយោ មូលាយ

មហាខន្ធកៈ ឧបដ្ឋាយវត្ត

ត្រូវបោសឧបដ្ឋានសាលា បើរោងភ្លើងមានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវ
 បោសរោងភ្លើង បើបង្គន់មានសម្រាម សទ្ធិវិហារិកត្រូវបោសបង្គន់
 បើទឹកឆាន់មិនមាន សទ្ធិវិហារិកត្រូវតម្កល់ទឹកឆាន់ បើទឹកសម្រាប់ប្រើ
 ប្រាស់មិនមាន សទ្ធិវិហារិកត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹក
 មិនមានក្នុងក្អមសម្រាប់ជម្រះអាចមន៍ សទ្ធិវិហារិកត្រូវចាក់ទឹកដាក់ក្នុងក្អម
 សម្រាប់ជម្រះអាចមន៍ ។ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់ឧបដ្ឋាយ សទ្ធិ-
 វិហារិកត្រូវនាំឧបដ្ឋាយចៀសចេញទៅកំសាន្តដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យភិក្ខុដទៃ
 នាំចៀសចេញទៅកំសាន្ត^(១) ម្យ៉ាងទៀត សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើធម្មកថា ដល់
 ឧបដ្ឋាយនោះ បើឧបដ្ឋាយមានសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើង សទ្ធិវិហារិក
 ត្រូវបន្ទោបង់សេចក្តីសង្ស័យនោះដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យភិក្ខុដទៃបន្ទោបង់
 ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់ឧបដ្ឋាយនោះ បើសេចក្តីយល់ខុសកើតឡើង
 ដល់ឧបដ្ឋាយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវដោះស្រាយសេចក្តីយល់ខុសនោះ ចេញ
 ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យភិក្ខុដទៃដោះស្រាយសេចក្តីយល់ខុសនោះចេញ ក៏បាន
 ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់ឧបដ្ឋាយនោះ ។ បើឧបដ្ឋាយត្រូវគុកាបត្តិ គួរដល់
 បរិវាស សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃគប្បីឲ្យ
 បរិវាសដល់ឧបដ្ឋាយ (របស់អញ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបដ្ឋាយ

១ អដ្ឋកថា ថា សទ្ធិវិហារិកត្រូវនាំឧបដ្ឋាយទៅទីដទៃក្តី ឲ្យភិក្ខុដទៃនាំទៅក្តី ដើម្បី
 បន្ទោបង់សេចក្តីអផ្សុកនៃឧបដ្ឋាយ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

បដិកស្សនារហោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោន ឧស្សុក្កំ
 កាតព្វំ កិច្ចិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ មូលាយ
 បដិកស្សយ្យាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយោ មានត្តារហោ
 ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចិ នុ
 ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ
 ឧបជ្ឈាយោ អព្ពាណារហោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោន
 ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ
 អព្ពេយ្យាតិ ។ សចេ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ
 កត្តុកាមោ ហោតិ តទ្ធវដីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជ-
 ដីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបដីយំ វា សទ្ធិវិហា-
 រិកោន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈា-
 យស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណា-
 មេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃោន កម្មំ
 តទ្ធវដីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជដីយំ វា បដិសារណីយំ

វិនយចិដក មហាវគ្គ

គួរដល់កិរិយាទាញអន្តរាបត្តិ^(១) មកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ^(២) សទ្ធិវិហារិកត្រូវ
ធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃនឹងទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូ-
លាបត្តិចំពោះឧបជ្ឈាយ័ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ័គួរដល់មា-
នត្តិ សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃគប្បីឲ្យមា-
នត្តិ ដល់ឧបជ្ឈាយ័ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ័គួរដល់អព្ពានកម្ម
សទ្ធិវិហារិកត្រូវធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃនឹងឲ្យអព្ពានកម្ម
ចំពោះឧបជ្ឈាយ័ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើសង្ឃមានសេចក្តីប្រាថ្នា
ដើម្បីធ្វើនូវកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិ-
សារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី^(៣) ដល់ឧបជ្ឈាយ័ សទ្ធិវិហារិក ត្រូវ
ធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា សង្ឃកុំគប្បីធ្វើកម្មដល់ឧបជ្ឈាយ័ ឬ
សង្ឃគប្បីបង្ហោនទៅដើម្បីកម្មស្រាលដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត
តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី

១ អន្តរាបត្តិសំដៅយកគុកាបត្តិដែលភិក្ខុត្រូវក្នុងវេលាកំពុងប្រព្រឹត្តវត្តបរិវាស ។ ២ មូលាបត្តិ
សំដៅយកគុកាបត្តិដែលភិក្ខុត្រូវមកពីខាងដើម សេចក្តីថាភិក្ខុកំពុងប្រព្រឹត្តវត្តបរិវាសមកច្រើនថ្ងៃ
ហើយៗ ត្រូវគុកាបត្តិណាមួយទៀតដោយបិទបាំងទុកនោះ សង្ឃត្រូវលុបថ្ងៃដែលបានប្រព្រឹត្ត
វត្តមកហើយនោះចេញ តាំងឲ្យប្រព្រឹត្តវត្តរាប់ថ្ងៃជាថ្មីទៅទៀត ។ ៣ កម្មទាំង ៥ យ៉ាងនេះ
នឹងមានសំដែងដោយពិស្តារក្នុងកម្មក្ខន្ធកៈតទៅខាងមុខ ។

មហាខន្ធកេ ឧបដ្ឋាយវគ្គំ

វា ឧក្ខេបដីយំ វា សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ
 កិណ្ឌិ ធុ ខោ ឧបដ្ឋាយោ សម្មារត្តេយ្យ សោមំ ចាតេយ្យ
 នេត្តារំ រត្តេយ្យ សង្ខេបំ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ពេយ្យាតិ ។
 សចេ ឧបដ្ឋាយស្ស ចីវរំ ជោវិតព្វំ ហោតិ សទ្ធិវិ-
 ហារិកេន ជោវិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិណ្ឌិ ធុ
 ខោ ឧបដ្ឋាយស្ស ចីវរំ ជោវិយេថាតិ សចេ ឧបដ្ឋា-
 យស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន កាតព្វំ
 ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិណ្ឌិ ធុ ខោ ឧបដ្ឋាយស្ស
 ចីវរំ ករិយេថាតិ សចេ ឧបដ្ឋាយស្ស រជនំ បចិតព្វំ
 ហោតិ សទ្ធិវិហារិកេន បចិតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ
 កិណ្ឌិ ធុ ខោ ឧបដ្ឋាយស្ស រជនំ បចិយេថាតិ ស-
 ចេ ឧបដ្ឋាយស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ^(១) ហោតិ សទ្ធិវិហា-
 រិកេន រជេតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិណ្ឌិ ធុ ខោ
 ឧបដ្ឋាយស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជេន្តេន^(២) សាដុ-
 កំ សម្មរិវត្តកំ សម្មរិវត្តកំ រជេតព្វំ ន ច អច្ចិន្នេ
 ថេវេ បក្កមិតព្វំ ។ ន ឧបដ្ឋាយំ អនាបុច្ឆា ឯកចូស្ស

១ ឱ. រជិតព្វំ ។ ២ ឱ. រជេន្តេន ។

មហាខន្ធកៈ ឧបជ្ឈាយវត្ត

ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដែលសង្ឃបានធ្វើដល់ឧបជ្ឈាយវហើយ សទ្ធិវិហារិក
ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យឧបជ្ឈាយវរបស់អញ
លោកប្រព្រឹត្តល្អទៅ គប្បីសម្មបរោម (កុំប្រកែប្រកាន់) គប្បីប្រព្រឹត្តវត្ត
គួរដល់កិរិយារលាស់ចេញចាកកម្ម សង្ឃគប្បីរម្ងាប់កម្មនោះចេញ (ដោយ
ស្រួល) ។ បើចីវរបស់ឧបជ្ឈាយវគួរនឹងលាង សទ្ធិវិហារិកត្រូវលាង ឬត្រូវ
ធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើដូចម្តេច នឹងឲ្យគេលាងចីវរ
របស់ឧបជ្ឈាយវ បើចីវរបស់ឧបជ្ឈាយវគួរធ្វើ (មានប៉ះដេរជាដើម) សទ្ធិ-
វិហារិកគប្បីធ្វើប្រគេន ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដោយគិតថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎
នឹងឲ្យគេធ្វើចីវរប្រគេនឧបជ្ឈាយវ (របស់អញ) បើគ្រឿងជ្រលក់របស់
ឧបជ្ឈាយវគួរចំអិន សទ្ធិវិហារិកគប្បីចំអិនប្រគេន ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់-
ខ្វាយថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ជនណាមួយ គេនឹងចំអិនទឹកជ្រលក់ប្រគេនឧបជ្ឈាយវ
បើចីវរបស់ឧបជ្ឈាយវគួរជ្រលក់ សទ្ធិវិហារិកគប្បីជ្រលក់ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តី
ខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ ជនណាមួយគប្បីជ្រលក់ចីវរបស់ឧបជ្ឈាយវ
កាលនឹងជ្រលក់ចីវរត្រូវប្រែត្រឡប់ជ្រលក់ឲ្យសព្វល្អ បើដំណក់ទឹកមិន
ទាន់ដាច់ទេ សទ្ធិវិហារិកមិនត្រូវចៀសចេញទៅឡើយ ។ សទ្ធិវិហារិកមិន
បានប្រាប់ឧបជ្ឈាយវ មិនត្រូវឲ្យបាត្រដល់ភិក្ខុពួកខ្លះ (ភិក្ខុដែលមិនត្រូវនឹង

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

បត្តោ ធាតព្វោ ន ឯកច្ចុស្ស បត្តោ បដិក្កហោ-
 តព្វោ ន ឯកច្ចុស្ស ចីវរំ ធាតព្វំ ន ឯកច្ចុស្ស ចីវរំ
 បដិក្កហោតព្វំ ន ឯកច្ចុស្ស បរិក្ខារោ ធាតព្វោ ន
 ឯកច្ចុស្ស បរិក្ខារោ បដិក្កហោតព្វោ ន ឯកច្ចុស្ស
 កេសា ឆេទេតព្វោ ន ឯកច្ចេន កេសា ឆេទាបេតព្វោ ន
 ឯកច្ចុស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ន ឯកច្ចេន បរិកម្មំ កា-
 រាបេតព្វំ ន ឯកច្ចុស្ស វេយ្យាវច្ឆោ កាតព្វោ ន
 ឯកច្ចេន វេយ្យាវច្ឆោ កាវាបេតព្វោ ន ឯកច្ចុស្ស
 បច្ឆាសមណោ ហោតព្វំ ន ឯកច្ចោ បច្ឆាសមណោ
 អាធាតព្វោ ន ឯកច្ចុស្ស បិណ្ឌាទាតោ ជីហរិតព្វោ ន
 ឯកច្ចេន បិណ្ឌាទាតោ ជីហារាបេតព្វោ ។ ន ឧបជ្ឈាយំ
 អនាបុច្ឆា តាមោ បរិសិតព្វោ ន សុសានំ កន្តព្វំ ន
 ទិសា បក្កមិតព្វោ ។ សចេ ឧបជ្ឈាយោ តិលាដោ
 ហោតិ យាវដីរំ ឧបជ្ជាតព្វោ វុជ្ជានស្ស អាតមេតព្វន្តិ ។

ឧបជ្ឈាយវត្តំ និដ្ឋិតំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ឧបជ្ឈាយ័) ទេ មិនត្រូវទទួលយកបាត្ររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យបីវរ
 ដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកបីវររបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យ
 គ្រឿងបរិក្ខារដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកគ្រឿងបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុ
 ពួកខ្លះទេ មិនត្រូវកោរសក់ដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះកោរសក់
 ឲ្យទេ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវញ៉ាំងភិក្ខុពួកខ្លះឲ្យធ្វើបរិ-
 កម្មទេ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវញ៉ាំងភិក្ខុ
 ពួកខ្លះឲ្យធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើខ្លួនទេ មិនត្រូវធ្វើជាបច្ឆាសមណៈនៃភិក្ខុ
 ពួកខ្លះទេ មិនត្រូវយកភិក្ខុពួកខ្លះជាបច្ឆាសមណៈទេ មិនត្រូវនាំយកបិណ្ឌ-
 បាតឲ្យដល់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវញ៉ាំងភិក្ខុពួកខ្លះ ឲ្យនាំយកបិណ្ឌបាត
 មកឲ្យទេ ។ សទ្ធិវិហារិកមិនបានលាឧបជ្ឈាយ័ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក
 ទេ មិនត្រូវទៅកាន់ព្រៃស្នសានទេ មិនត្រូវចៀសចេញទៅកាន់ទិស
 ឡើយ ។ បើឧបជ្ឈាយ័មានជំងឺ សទ្ធិវិហារិកត្រូវបម្រើអស់មួយជីវិត ត្រូវ
 រង់ចាំត្រាតែឧបជ្ឈាយ័ចេញចាកអាពាធ (គឺត្រូវទ្រាំជំងឺដរាបទាល់ជា) ។

ចប់ ឧបជ្ឈាយវគ្គ ។

មហាខន្ធកេ សទ្ធិវិហារិកវគ្គំ

[៨២] ឧបជ្ឈាយេន ភិក្ខុវេ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ ស-
 ម្មារត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មារត្តនា ។ ឧបជ្ឈាយេន
 ភិក្ខុវេ សទ្ធិវិហារិកោ សង្កហេតព្វោ អនុក្កហេតព្វោ
 ឧទ្ទេសេន បរិបុច្ឆាយ ឱវាទេន អនុសាសនិយា ។
 សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស បត្តោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស
 បត្តោ ន ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស បត្តោ
 ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិណ្ឌិ នុ ខោ សទ្ធិវិហា-
 រិកស្ស បត្តោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស
 ចីវរំ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ន ហោតិ ឧបជ្ឈា-
 យេន សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា
 កាតព្វំ កិណ្ឌិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ឧប្បជ្ជិ-
 យេថាតិ សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិក្ខារោ ហោតិ សទ្ធិ-
 វិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ន ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិ-
 វិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ
 កិណ្ឌិ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិក្ខារោ ឧប្បជ្ជិ-
 យេថាតិ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ តិលាដោ ហោតិ
 កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ^(១) ទន្ធកដ្ឋំ ទាតព្វំ មុខោទកំ

១ រុដ្ឋាយាតិបិ បាហោ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ទកៈ សទ្ធិវិហារិកវត្ត

[៨២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យស្រួលល្អនឹងសទ្ធិវិហារិក ។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តឲ្យស្រួលល្អនឹងសទ្ធិវិហារិកនោះ (ដូចសេចក្តីតទៅនេះ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសង្គ្រោះ (ត្រូវទំនុកបម្រុង) ត្រូវអនុគ្រោះ (អាណិតអាសូរ) សទ្ធិវិហារិកដោយការបង្រៀនបាលីដោយអង្គកថា (ពន្យល់នូវសេចក្តីនៃបាលី) ដោយឲ្យដំបូន្មាន (ដោយសេចក្តីពន្យល់ការខុសត្រូវជាមុន) ដោយពាក្យប្រៀនប្រដៅ (ដោយពាក្យរំលឹកដាស់តឿនរឿយ ។) ។ បើឧបជ្ឈាយ៍មានបាត្រ សទ្ធិវិហារិកគ្មានបាត្រ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យបាត្រទៅសទ្ធិវិហារិក (ប្រើប្រាស់ខ្លះផង) ម្យ៉ាងទៀត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ សទ្ធិវិហារិកនឹងបានបាត្រ បើឧបជ្ឈាយ៍មានចីវរ សទ្ធិវិហារិកគ្មានចីវរ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យចីវរទៅសទ្ធិវិហារិក (ប្រើប្រាស់ខ្លះផង) ម្យ៉ាងទៀត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិក គប្បីកើតឡើងដូចម្តេចហ្ន៎ បើឧបជ្ឈាយ៍មានគ្រឿងបរិក្ខារ សទ្ធិវិហារិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍ឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារទៅសទ្ធិវិហារិក (ប្រើប្រាស់ខ្លះផង) ម្យ៉ាងទៀត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងបរិក្ខាររបស់សទ្ធិវិហារិកគប្បីកើតឡើងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើសទ្ធិវិហារិកឈឺ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវក្រោកពីព្រឹកឲ្យឈឺស្ងួន

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ធាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាមេតព្វំ សចេ យាកុ ហោតិ ភាជនំ
 ធារិត្វា យាកុ ឧបនាមេតព្វា យាកុំ បីតស្ស ឧទកំ
 ទត្វា ភាជនំ បដិក្កហោត្វា នីចំ កត្វា សាជុកំ អបរិ-
 យំសន្តេន ធារិត្វា បដិសាមេតព្វំ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ រុដ្ឋិតេ
 អាសនំ ឧទ្ធវិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្កាថោ ហោតិ
 សោ ទេសោ សម្មុដ្ឋិតព្វោ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ
 កាមំ បរិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ ធាតព្វំ បដិនិវា-
 សនំ បដិក្កហោតព្វំ កាយពន្ធនំ ធាតព្វំ សតុលំ
 កត្វា សដ្ឋ្យាដិយោ ធាតព្វា ធារិត្វា បត្តោ សឧទ-
 កោ^(១) ធាតព្វោ ឯត្តារតា និវត្តិស្សតីតិ អាសនំ បញ្ញា-
 មេតព្វំ ចានោទកំ ចានបីបំ ចានកថលីកំ ឧបនិក្ខិ-
 បិតព្វំ បច្ចុក្កន្ធា បត្តចីវរំ បដិក្កហោតព្វំ បដិនិវាសនំ
 ធាតព្វំ និវាសនំ បដិក្កហោតព្វំ ។ សចេ ចីវរំ សិដ្ឋំ
 ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ណោ ឱតាមេតព្វំ ន ច ឧណ្ណោ ចីវរំ
 និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហារិតព្វំ ចីវរំ សំហារន្តេន ចតុរដ្ឋុលំ

១ សោទកោតិបិ បាហោ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ឲ្យទឹកលុបមុខ ក្រាលអាសនៈ បើមានបបរ ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍លាងភាជន៍ហើយ
 ដាក់បបរឲ្យទៅ កាលសទ្ធិវិហារិកដែលឈឺនោះហុតទឹកបបររួចហើយ
 ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវហុចទឹកឲ្យ រួចទទួលយកភាជន៍មកវិញដោយស្រួលបួល
 កុំឲ្យទង្គិចទង្គុកឡើយ រួចលាងរៀបទុកដាក់ឲ្យល្អ កាលបើសទ្ធិវិហារិកក្រោក
 ចេញហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវរើអាសនៈចេញ បើកន្លែងនោះស្មោកត្រោក
 ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ ។ បើសទ្ធិវិហារិកមានប្រាថ្នា នឹងចូល
 ទៅកាន់ស្រុក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀកទៅ ទទួលយកស្បង់
 បន្ទាស់នោះមកវិញ ត្រូវឲ្យកាយពន្ធគឺវត្តពន្ធចង្កេះ ត្រូវតម្រួតសង្ឃាដិជា
 ពីរជាន់ហើយសឹមឲ្យ ត្រូវលាងបាត្រដែលមានទឹកចេញហើយ សឹមឲ្យ
 ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវគិតថា សទ្ធិវិហារិកមុខជានឹងត្រឡប់មកវិញនៅពេលស្មើនេះ
 ហើយក្រាលអាសនៈបម្រុងទុកឲ្យ ត្រូវតម្កល់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់
 រងជើង និងក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង^១ ត្រូវក្រោកឡើងទទួលបាត្រ និង
 ចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ផ្លាស់ ហើយទទួលយកស្បង់ដែលស្លៀកមក
 វិញ ។ បើចីវរសើមដោយញើស ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសំដីលចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃ ១
 ស្របក់ ម្យ៉ាងទៀត កុំទុកចីវរក្នុងកំដៅថ្ងៃយូរពេក ត្រូវបត់ចីវរ (យកមកទុក)

១ បានដល់តាំងសម្រាប់រងជើងដែលលាងរួចហើយ គឺតាំងថ្នាក់ខាងលើ ឯក្បឿងសម្រាប់ជូត
 ជើងនោះបានដល់វត្ថុសម្រាប់ជូតជើង ដែលគេមិនត្រូវការលាង គឺរបស់អ្វីដែលគេសម្រាប់ជូត ។

មហាខន្ធកេ សទ្ធិវិហារិកវត្ត

កណ្ត្រំ ឧស្សាទេត្វា ចីវរំ សំហារិតព្វំ មា មជ្ឈេ ភដ្ឋោ
អហោសីតិ ឌីកោតេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ ។ សចេ បិណ្ណា-
ចាតោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោ ច ភុញ្ញិតុកាមោ ហោតិ
ឧទកំ ទត្វា បិណ្ណាចាតោ ឧបដាមេតព្វោ សទ្ធិវិហារិកោ
ចាដីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តារិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិក្ក-
ហេត្វា ដីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិយំសន្តេន ជោវិត្វា
វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ណោ ឌីតាមេតព្វោ ន ច ឧណ្ណោ
បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន
ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ កហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋា-
មព្វំ វា ហេដ្ឋាបីបំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន
ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិ-
បន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ កហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន
ចីវរំសំ វា ចីវរដ្ឋំ វា បមដ្ឋិត្វា ចារតោ អន្តំ ឌីរតោ កោកំ
កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ សទ្ធិវិហារិកម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ
ឧទ្ធវិតព្វំ ចានោទកំ ចាទបីបំ ចាទកថលីកំ បដិសា-
មេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្កាចោ ហោតិ សោ ទេសោ
សម្មដ្ឋិតព្វោ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ នហាយិតុកាមោ

មហាខន្ទកៈ សទ្ធិវិហារិកវត្ត

កាលបើឧបជ្ឈាយ៍បត់ចីវរ ត្រូវបំផ្លើសជាយចីវរឲ្យលើសពីគ្នាប្រមាណ
 ៤ ធ្នាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្នត់ចីវរពាក់កណ្តាល
 ឡើយ ហើយដាក់វត្តពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរចុះ ។ បើអាហារបិណ្ឌបាត
 មានហើយ សទ្ធិវិហារិកត្រូវការនឹងឆាន់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវឲ្យទឹកហើយ
 ហុចអាហារបិណ្ឌបាតទៅឲ្យ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសួរសទ្ធិវិហារិកអំពីទឹកឆាន់
 សទ្ធិវិហារិកឆាន់រួចហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវហុចទឹកឲ្យ ហើយទទួលយក
 បាត្រមកវិញដោយស្រួលបួល កុំឲ្យទង្គិចទង្កុកឡើយ ហើយលាងឲ្យស្អាត
 រួចជូតទឹកឲ្យស្អាតហើយ ត្រូវហាលថ្ងៃបានមួយស្របក់ ម្យ៉ាងទៀត មិន
 ត្រូវទុកបាត្រក្នុងកំដៅថ្ងៃយូរពេកទេ រួចត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ កាល
 ដែលរៀបចំទុកដាក់បាត្រ ដៃម្ខាងចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងស្តាប់មើល
 ក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំង ហើយសឹមទុកដាក់បាត្រ ម្យ៉ាងទៀត មិន
 ត្រូវទុកដាក់បាត្រ លើទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលដែលរៀបចំទុកដាក់
 ចីវរ ដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្បៀងចីវរ ឬខ្សែចីវរហើយបត់ជាយ
 ខាងណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាងណោះ (គឺបត់ចីវរជាពីរ) ហើយសឹមទុក
 ដាក់ចីវរ កាលសទ្ធិវិហារិកក្រោកឡើងហើយ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវរើអាសនៈ
 ចេញ រៀបចំទុកដាក់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ក្បឿង
 សម្រាប់ជូតជើង ប្រសិនបើកន្លែងនោះស្មោកគ្រោក ដោយសម្រាម
 ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ ។ បើសទ្ធិវិហារិកចង់ជូតទឹក

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ហោតិ នហានំ បដិយានេតព្វំ សចេ សីតេន អត្តោ ហោតិ
 សីតំ បដិយានេតព្វំ សចេ ឧណ្ណោន អត្តោ ហោតិ ឧណ្ណំ
 បដិយានេតព្វំ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ ជន្មាយំ បរិសិ-
 តុកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្នេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា
 ជន្មាយរមីបំ អាទាយ កត្តា ជន្មាយរមីបំ ទត្វា ចីវំ
 បដិក្កហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា
 ទាតព្វា សចេ ឧស្សហាតិ ជន្មាយំ បរិសិតព្វំ ជន្មាយំ
 បរិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរោ ច បច្ឆតោ
 ច បដិច្ឆានេត្វា ជន្មាយំ បរិសិតព្វំ ន ថេវ ភិក្ខុ អនុប្ប-
 ខន្ត និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខុ អាសនេន បដិពាហេតព្វា
 ជន្មាយវេ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្មាយវា
 និក្ខមន្តេន ជន្មាយរមីបំ អាទាយ បុរោ ច បច្ឆតោ ច
 បដិច្ឆានេត្វា ជន្មាយវា និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ សទ្ធិវិហារិ-
 កស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ នហាតេន បឋមតវំ ឧត្តរិត្វា
 អត្តនោ កត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា សទ្ធិវិហារិកស្ស
 កត្តតោ ឧទកំ បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ទាតព្វំ សជ្ឈាដិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ដូតឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹកត្រ-
 ជាក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើសទ្ធិវិហារិកត្រូវការទឹក
 ក្តៅ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅឲ្យ ។ បើសទ្ធិវិហារិកចង់ចូលទៅកាន់
 រោងភ្លើង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវសូន្យលំអិតសម្រាប់ដូតទឹកទុក ត្រូវផ្សើមដីស្អិតទុក
 រួចនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ហើយប្រគល់តាំងសម្រាប់រោងភ្លើងទៅ
 សទ្ធិវិហារិក ស្រេចហើយទទួលយកចីវរមកទុកដាក់ដោយឡែក ហើយ
 ត្រូវឲ្យគ្រឿងលំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិតទៅសទ្ធិវិហារិក បើឧបជ្ឈាយ៍អាចនឹង
 ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង (ផងបាន) គប្បីចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះ កាលនឹង
 ចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខរួចបិទបាំងពីខាងមុខ
 ខាងក្រោយ ហើយសឹមចូលទៅកាន់រោងភ្លើង មិនត្រូវអង្គុយច្រៀតបៀតពួក
 កិក្ខុចាស់ មិនត្រូវហាមពួកកិក្ខុខ្ចីដោយអាសនៈ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើបរិកម្ម
 ដល់សទ្ធិវិហារិកក្នុងរោងភ្លើង កាលនឹងចេញពីរោងភ្លើងទៅ ត្រូវនាំយក
 តាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញ ហើយបិទបាំងពីខាងមុខខាងក្រោយ រួចសឹម
 ចេញពីរោងភ្លើង សូម្បីក្នុងទឹកក៏ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតែធ្វើបរិកម្មដល់សទ្ធិ-
 វិហារិកដែរ កាលឧបជ្ឈាយ៍ដួតរួចត្រូវឡើងមកមុនហើយ ដូតកាយនៃខ្លួន
 ឲ្យស្ងួតទឹកហើយ សឹមស្លៀកស្បង់ រួចត្រូវដូតទឹកអំពីកាយរបស់សទ្ធិវិហា-
 រិកទៀត ហើយហុចស្បង់សម្រាប់ស្លៀក ហុចសង្ហារឹមទៅឲ្យសទ្ធិវិហារិក

មហាខន្ធកេ សទ្ធិវិហារិកវត្ត

ធាតព្វា ជន្មាយរមីបំ អាទាយ បឋមតំ អាគន្ធា អាសនំ
 បញ្ញាបេតព្វំ ចាទោទកំ ចាទមីបំ ចាទកថលីកំ ឧប-
 ទិក្ខុមិតព្វំ សទ្ធិវិហារិកោ ចាជីយេន បុច្ឆិតព្វោ ។
 យស្មី វិហារេ សទ្ធិវិហារិកោ វិហារតិ សចេ សោ វិ-
 ហារោ ឧក្កាទោ ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោទេតព្វោ
 វិហារំ សោទេន្តេន បឋមំ បត្តចីវំ ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ
 ទិក្ខុមិតព្វំ ទិសីទនប្បច្ចត្តរណំ ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ទិក្ខុ-
 មិតព្វំ ភិសិពិម្ពោហនំ ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ទិក្ខុមិតព្វំ
 មព្វោ ជីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិយំសន្តេន អសង្ឃ្យដ្ឋ-
 ន្តេន កវាជបិដ្ឋំ ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ទិក្ខុមិតព្វោ បីបំ
 ជីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិយំសន្តេន អសង្ឃ្យដ្ឋន្តេន
 កវាជបិដ្ឋំ ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ទិក្ខុមិតព្វំ មព្វាប្បដិចា-
 ទកា ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ទិក្ខុមិតព្វោ ខេទ្យមល្លកោ
 ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ទិក្ខុមិតព្វោ អបស្សេនផលកំ ជី-
 ហារិត្វា ឯកមន្តំ ទិក្ខុមិតព្វំ ភុម្មត្តរណំ យថាបញ្ញត្តំ
 សល្លក្ខេត្វា ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ទិក្ខុមិតព្វំ សចេ វិហា-
 រេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ

មហាខន្ធកៈ សទ្ធិវិហារិកវត្ត

រួចហើយត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញមក ហើយក្រាលអាសនៈ
 ចាំជាមុន ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រង
 ជើងនិងក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ត្រូវសួរសទ្ធិវិហារិកអំពីទឹកឆាន់ ។ សទ្ធិ-
 វិហារិកនៅក្នុងវិហារណា បើវិហារនោះស្មោកគ្រោក បើឧបជ្ឈាយ៍អាច
 នឹងសំអាតបាន គប្បីសំអាតវិហារនោះចេញ កាលនឹងសំអាតវិហារ ត្រូវ
 នាំយកបាត្រ និងចីវរចេញជាមុនទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកម្រាល
 សម្រាប់អង្គុយទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកពូក និងខ្នើយទៅទុក
 ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវបន្ទាបគ្រែឲ្យទាប កុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យ
 ទង្គិចនឹងសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំយកចេញឲ្យស្រួលទៅទុកក្នុងទី
 ដ៏សមគួរ ត្រូវបន្ទាបតាំងឲ្យទាប កុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចទង្កក
 សន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយនាំយកចេញឲ្យស្រួលទៅទុកក្នុងទីដ៏សម
 គួរ ត្រូវនាំយកទ្រនាប់គ្រែទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកកន្តោរ
 ទៅទុកក្នុងទីដ៏សមគួរ ត្រូវនាំយកក្តារសម្រាប់ផ្អែកទៅទុក ក្នុងទីដ៏សម
 គួរ គ្រឿងកម្រាលផែនដី ត្រូវឧបជ្ឈាយ៍កំណត់ឲ្យចាំកន្លែង ដែលគេ
 ក្រាលយ៉ាងណា ហើយនាំយកទៅទុក ក្នុងទីដ៏សមគួរ បើក្នុងវិហារ
 មានគ្រឿងសុគតស្នាញ (មានសរសៃពីងពាងជាដើម) ត្រូវបោស

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាណោកសន្ធិកណ្ណភាតា បមជ្ជិតព្វា សចេ កេរុកបរិ-
 កម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា
 បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណ-
 កិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា
 សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិច្ឆោសេត្វា
 សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារោ រដេន ឧហញ្ញិតិ សង្ការំ វិចិត្វា
 ឯកមន្តំ ឆទ្កតព្វំ ភុម្មត្តរណំ ឱតាបេត្វា សោធនេត្វា
 បប្បោធនេត្វា អតិហារិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ មញ្ញ-
 ប្បដិចាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិតព្វា អតិហារិត្វា យថា-
 ហានេ បបេតព្វា មញ្ញោ ឱតាបេត្វា សោធនេត្វា បប្បោ-
 ធនេត្វា ដីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិយំសន្តេន អសង្ឃ្គដ្ឋ-
 ន្តេន កវាជបិដ្ឋំ អតិហារិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វោ
 បីបំ ឱតាបេត្វា សោធនេត្វា បប្បោធនេត្វា ដីចំ កត្វា
 សាធុកំ អបរិយំសន្តេន អសង្ឃ្គដ្ឋន្តេន កវាជបិដ្ឋំ
 អតិហារិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិម្ពោហានំ
 ឱតាបេត្វា សោធនេត្វា បប្បោធនេត្វា អតិហារិត្វា យថា-
 បញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ទិសីទនប្បច្ចត្តរណំ ឱតាបេត្វា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

អំពីពិភានចេញជាមុន ហើយត្រូវជូតសំអាតកន្លៀតជ្រុងសន្លឹកបង្អួច បើ
 ជញ្ជាំងគេលាបដោយរង មានមន្ទិលសៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់
 (ក្នុងទឹក) រួចពូតចេញហើយសឹមជូត បើទីដែលគេលាបដោយពណ៌ខ្មៅ
 មានមន្ទិលសៅហ្មង ត្រូវផ្សើមកំណាត់សំពត់រួចពូតចេញ ហើយសឹម
 ជូត បើទីដែលមិនបានលាបអ្វីទេ ត្រូវយកទឹកទៅបោះសិនហើយសឹម
 បោសចេញ ត្រូវកំណាត់ទុកក្នុងចិត្តថា វិហារមិនត្រូវឲ្យស្មោកគ្រោក
 ដោយធូលីឡើយ ហើយប្រមូលសំរាមយកទៅចាក់ចោល ដោយឡែក
 គ្រឿងកម្រាលផែនដី ដែលហាលរួចហើយត្រូវគោះ (ឲ្យស្អាត)
 រួចនាំយកទៅក្រាលដូចដែលវិញ ទ្រនាប់គ្រែដែលហាលរួចត្រូវជូត
 (ឲ្យស្អាត) ហើយនាំយកទៅទុកនៅទីដដែលវិញ គ្រែដែលហាល
 រួចហើយដុសលាងគោះរួចហើយ ធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យត្រដុសនឹង
 ផែនដី កុំឲ្យទង្គិចទង្គកសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារហើយនាំយកទៅរៀបទុកដាក់
 ដូចដែលវិញ តាំងដែលហាលរួចហើយ ត្រូវគោះហើយ ធ្វើឲ្យទាប
 ស្រួលកុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យទង្គិចទង្គកសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារហើយ
 នាំយកទៅរៀបទុកដាក់ដូចដែលវិញ ពួកនិងខ្នើយដែលហាលរួចហើយ
 ត្រូវគោះរួចនាំយកទៅក្រាលដូចដែលវិញ កម្រាលសម្រាប់អង្កុយ

មហាខន្ធកេ សទ្ធិវិហារិកវត្តំ

សោដេត្វា បប្បោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញា-
 បេតព្វំ ខេទ្យមល្មកោ ឌីតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា
 យថាហានេ បបេតព្វោ អបស្សេនដលកំ ឌីតាបេត្វា
 បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាហានេ បបេតព្វំ បត្តចីវរំ
 និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហាត្តេន
 បត្តំ កហេត្វា ឯកេន ហាត្តេន ហេដ្ឋាមព្វំ វា ហេដ្ឋា-
 បីបំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរ-
 ហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន
 ឯកេន ហាត្តេន ចីវរំ កហេត្វា ឯកេន ហាត្តេន ចីវរំសំ
 វា ចីវររដ្ឋំ វា បមជ្ជិត្វា ចារតោ អន្តំ ឌីរតោ កោកំ
 កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ បុរត្តិមា សរជា វាតា
 វាយន្តិ បុរត្តិមា វាតចាណា ថកេតព្វា សចេ បច្ឆិមា
 សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតចាណា ថកេតព្វា
 សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតចាណា
 ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា វាយន្តិ
 ទក្ខិណា វាតចាណា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ

មហាខន្ធកៈ សទ្ធិវិហារិកវត្ត

ដែលហាលរួចហើយ ត្រូវគោរពរូបនាំយកទៅក្រាលទុក ដូចដែលវិញ
 កន្តោរដែលហាលរួចហើយ ត្រូវជូតរូបនាំយកទៅទុក នៅទីដដែលវិញ
 ក្តារសម្រាប់ផ្អែកដែលហាលរួចហើយ ត្រូវជូតហើយនាំយកទៅទុកនៅទី
 ដដែលវិញ ត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ (ឲ្យល្អ) កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងចាប់
 បាត្រ ដៃម្ខាងស្តាប់ក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងមើលហើយសឹមទុកបាត្រ មិន
 ត្រូវទុកបាត្រលើទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងចាប់ចីវរ
 ដៃម្ខាងជូតស្បៀងចីវរ ឬខ្សែចីវរ ហើយបត់ជាយខាងណោះមកខាងណោះ
 ឲ្យជាផ្នត់សិន រួចសឹមទុកចីវរចុះ ។ បើខ្យល់បក់ធ្លលី មកពីទិសខាងកើត
 ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបិទបង្អួចពីខាងកើត បើខ្យល់បក់ធ្លលី មកពីទិសខាងលិច
 ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបិទបង្អួចពីខាងលិច បើខ្យល់បក់ធ្លលី មកពីទិសខាងជើង
 ត្រូវបិទបង្អួចពីខាងជើង បើខ្យល់បក់ធ្លលីមកពីទិសខាងត្បូង ឧបជ្ឈាយ៍
 ត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបើកបង្អួច

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ហោតិ ទិវា វាតទាណា វិវិតព្វា រត្តិ ថកេតព្វា សចេ
 ឧណ្ណាកាលោ ហោតិ ទិវា វាតទាណា ថកេតព្វា រត្តិ
 វិវិតព្វា ។ សចេ បរិវេណំ ឧក្ខាបំ ហោតិ បរិវេណំ
 សម្មុទ្ធិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្ខាទោ ហោតិ
 កោដ្ឋកោ សម្មុទ្ធិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្ខាទា
 ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា សម្មុទ្ធិតព្វា សចេ អក្កិសាលា
 ឧក្ខាទា ហោតិ អក្កិសាលា សម្មុទ្ធិតព្វា សចេ វច្ចកុដិ
 ឧក្ខាទា ហោតិ វច្ចកុដិ សម្មុទ្ធិតព្វា សចេ ទានីយំ
 ន ហោតិ ទានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិកោជនីយំ
 ន ហោតិ បរិកោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាច-
 មនកុម្ពិយា ឧទកំ ន ហោតិ អាចមនកុម្ពិយា
 ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស អនកិ-
 រតិ ឧប្បន្នា ហោតិ ឧបន្នាយេន រូបកាសេតព្វោ
 រូបកាសាបេតព្វោ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ
 សទ្ធិវិហារិកស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ ឧបន្នាយេន
 វិណោទេតព្វំ វិណោទាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា
 សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបិទ
 បង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់វិញ ។ បើទីបរិវេណស្មោក-
 ត្រោកមិនស្អាត ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ស្មោកត្រោក
 មិនស្អាត ត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងសម្រាប់ធាន់មិនស្អាត ត្រូវបោស
 រោងសម្រាប់ធាន់ចេញ បើរោងភ្លើងស្មោកត្រោក ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ
 បើបង្គន់ស្មោកត្រោក ត្រូវបោសសំអាតបង្គន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ធាន់
 ត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ធាន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ត្រូវតម្កល់ទឹក
 សម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់លាងអាចមន៍គ្មានទេ ត្រូវចាក់
 ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់លាងអាចមន៍ ។ បើសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តី
 អផ្សុក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវនាំចៀសចេញទៅកំសាន្តដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យ
 នាំចៀសចេញទៅកំសាន្តក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ បើ
 សទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវបន្ទោបង់ដោយ
 ខ្លួនឯង ឬរកគេឲ្យជួយបន្ទោបង់ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិក
 នោះ បើសេចក្តីយល់ខុសកើតឡើងដល់សទ្ធិវិហារិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវដោះ

មហាខន្ធកេ សទ្ធិវិហារិកវត្ត

ឧបជ្ឈាយេន វិវេចេតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស
 កាតព្វា ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ ករុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ
 ហោតិ បរិវាសារហោ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ
 កិច្ចំ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យា-
 តិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ
 ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចំ នុ ខោ
 សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ
 សទ្ធិវិហារិកោ មានត្តារហោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន
 ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចំ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិ-
 កស្ស មានត្តំ ទទេយ្យាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិកោ អញ្ញា-
 នារហោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចំ
 នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកំ អញ្ញេយ្យាតិ ។ សចេ
 សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ
 តទ្ធវដីយំ វា និយស្សំ វា បញ្ចជដីយំ វា បដិសារណី-
 យំ វា ឧក្ខេបដីយំ វា ឧបជ្ឈាយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ
 កិច្ចំ នុ ខោ សង្ឃោ សទ្ធិវិហារិកស្ស កម្មំ ន
 ករេយ្យ លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស

មហាខន្ធកៈ សទ្ធិវិហារិកវត្ត

ស្រាយ (ពន្យល់) ដោយខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យជួយដោះស្រាយ (ពន្យល់ឲ្យ
 លះទិដ្ឋិនោះចេញ) ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថាដល់សទ្ធិវិហារិកនោះ ។ បើ
 សទ្ធិវិហារិកត្រូវគុកាបត្តិគួរនឹងចូលបរិវាស ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់
 ខ្វាយថា សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់សទ្ធិវិហារិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើ
 សទ្ធិវិហារិកគួរដល់កិរិយាទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ឧបជ្ឈាយ៍
 ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីទាញអន្តរាបត្តិមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ
 ចំពោះសទ្ធិវិហារិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់មានត្ថ
 ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្ថដល់សទ្ធិវិហារិក
 ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើសទ្ធិវិហារិកគួរដល់អព្ពានកម្ម ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវ
 ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអព្ពានកម្មចំពោះសទ្ធិវិហារិកដោយ
 ឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើសង្ឃចង់ធ្វើកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី
 បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដល់សទ្ធិវិហា-
 រិក ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃកុំគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្ហោន
 ទៅដើម្បីកម្មស្រាលដល់សទ្ធិវិហារិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើជាកម្មគឺ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ហោតិ សង្ខេន កម្មំ តន្តដីយំ វា និយស្សំ វា បញ្ចា-
 ជដីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបដីយំ វា ឧបជ្ឈា-
 យេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចំ នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកោ
 សម្មារត្តេយ្យ លោមំ ចាតេយ្យ នេត្តារំ វត្តេយ្យ សង្ខេ
 តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្តេយ្យាតិ ។ សចេ សទ្ធិវិហារិកស្ស
 ចីវរំ ជោវិតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិត្តិតព្វំ ឯវំ
 ជោវេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិច្ចំ នុ ខោ
 សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ ជោវិយេថាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិ-
 កស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិត្តិតព្វំ
 ឯវំ កវេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិច្ចំ នុ ខោ
 សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ កវិយេថាតិ សចេ សទ្ធិវិហារិ-
 កស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន អាចិត្តិ-
 តព្វំ ឯវំ បចេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិច្ចំ
 នុ ខោ សទ្ធិវិហារិកស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ
 សទ្ធិវិហារិកស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ ហោតិ ឧបជ្ឈាយេន
 អាចិត្តិតព្វំ ឯវំ រជេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិច្ចំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី
 ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើដល់សទ្ធិវិហារិកនោះរួចទៅហើយ
 ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ សទ្ធិវិហារិកគប្បី
 ប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃគប្បីសមូហោម (កុំប្រកែប្រកាន់) គប្បីប្រព្រឹត្តវត្ត
 គួរក្នុងការវេទនចេញអំពីអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ ។ បើចីវរ
 របស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងលាង ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងគប្បីលាង
 យ៉ាងនេះ ឬគប្បីធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹង
 លាងដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងធ្វើ (មានដេរប៉ះជាដើម)
 ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា
 ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើគ្រឿងជ្រលក់
 របស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងចំអិន ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងត្រូវចំអិន
 គ្រឿងជ្រលក់យ៉ាងនេះ ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់
 របស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងចំអិន ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវររបស់សទ្ធិវិ-
 ហារិកគួរនឹងជ្រលក់ ឧបជ្ឈាយ៍ត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីជ្រលក់ចីវរបែបនេះ
 ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវររបស់សទ្ធិវិហារិកគួរនឹងជ្រលក់ដោយ

មហាខន្ធកេ បណាមកថា

នុ ខោ សន្តិវិហារិកស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ រជេន្តេន
 សាធុកំ សម្បវិត្តកំ សម្បវិត្តកំ រជេតព្វំ ន ច
 អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ។ សថេ សន្តិវិហារិកោ
 តិសាដោ ហោតិ យារជីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានស្ស
 អាតមេតព្វន្តិ ។

សន្តិវិហារិកវត្ថុំ និដ្ឋិតំ ។

[៨៣] តេន ខោ បន សមយេន សន្តិវិហារិ-
 កោ ឧបដ្ឋាយេសុ ន សម្មាវត្តន្តិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
 អប្បិច្ឆា ។ ថេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ
 ហិ នាម សន្តិវិហារិកោ ឧបដ្ឋាយេសុ ន សម្មាវត្តិ-
 ស្សន្តិតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហេ-
 ចេសុំ ។ សច្ចំ កិវ ភិក្ខុវេ សន្តិវិហារិកោ ឧបដ្ឋាយេសុ
 ន សម្មាវត្តន្តិតិ ។ សច្ចំ ភកវាតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា
 ភកវា កថំ ហិ នាម ភិក្ខុវេ សន្តិវិហារិកោ ឧបដ្ឋា-
 យេសុ ន សម្មាវត្តិស្សន្តិតិ ។ វិករហិត្វា ធម្មិ កថំ
 កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ សន្តិវិហារិកេន

មហាខន្ធកៈ បណាមកថា

ឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលបើជ្រលក់ចីវរត្រូវជ្រលក់ដោយប្រែត្រឡប់ឲ្យ
សព្វស្មើល្អ ប្រសិនបើដំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់ ឧបជ្ឈាយ័កុំអាលដើរ
ចេញ ។ បើសទ្ធិវិហារិកមានជំងឺ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវថែទាំអស់មួយជីវិត ត្រូវ
រង់ចាំលុះតែជាជំងឺ ។

ចប់ សទ្ធិវិហារិកវគ្គ ។

[៨៣] សម័យនោះឯង ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនបានប្រព្រឹត្តល្អ (គឺ
មិនបានយកចិត្តទុកដាក់) នឹងឧបជ្ឈាយ័ទាំងឡាយឡើយ ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស
តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនសមបើនឹងមិនប្រព្រឹត្តល្អ នឹង
ឧបជ្ឈាយ័សោះ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បានឮថា ពួកសទ្ធិវិហារិកមិនបានប្រព្រឹត្តល្អ នឹងឧបជ្ឈាយ័
ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស
ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួក
សទ្ធិវិហារិកមិនសមបើនឹងមិនប្រព្រឹត្តល្អ នឹងឧបជ្ឈាយ័ទេ ។ ព្រះដ៏មាន
បុណ្យទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧបជ្ឈាយម្ហិ ន សម្មាវត្តិតព្វំ យោ ន សម្មាវត្តេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។ នេវ^(១) សម្មាវត្តន្តិ ភកវ-
 តោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 អសម្មាវត្តន្តំ បណាមេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ បណា-
 មេតព្វោ បណាមេមិ តន្តិ វា មាយិធិ បដិក្កមីតិ វា
 ដីហរ តេ បត្តចីវរន្តិ វា នាហំ តយា ឧបជ្ជាតព្វោតិ
 វា កាយេន វិញ្ញាមេតិ វាចាយ វិញ្ញាមេតិ កាយេន
 វាចាយ វិញ្ញាមេតិ បណាមិតោ ហោតិ សទ្ធិវិហារិកោ
 ន កាយេន វិញ្ញាមេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាមេតិ ន
 កាយេន វាចាយ វិញ្ញាមេតិ ន បណាមិតោ ហោតិ
 សទ្ធិវិហារិកោតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សទ្ធិវិ-
 ហារិកា បណាមិតា ន ខមាមេត្តិ ។ ភកវតោ ឯត-
 មត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ខមាមេត្តិ ។

១ តេ នេវ សម្មាវត្តន្តិបិ បាហោ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកមិនគួរនឹងមិនប្រ-
 ព្រឹត្តល្អនឹងឧបជ្ឈាយ័ទេ ភិក្ខុណាដែលមិនប្រព្រឹត្តល្អនឹងឧបជ្ឈាយ័ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ ។ ពួកសទ្ធិវិហារិកទាំងនោះ ក៏នៅតែមិនប្រព្រឹត្តល្អក្នុង
 ឧបជ្ឈាយ័ដដែល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ។ ទើបព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឧបជ្ឈាយ័បណ្តោញសទ្ធិវិហារិក ដែលមិនបានប្រព្រឹត្ត
 ល្អចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវបណ្តោញសទ្ធិវិហារិក
 យ៉ាងនេះ គឺឧបជ្ឈាយ័បញ្ជាក់ឲ្យដឹងដោយកាយ បញ្ជាក់ឲ្យដឹងដោយ
 វាចាឬទាំងកាយទាំងវាចាថា អញបណ្តោញអ្នកឯងឥឡូវនេះក្តី ថាអ្នកឯងកុំ
 ចូលមកក្នុងទីនេះក្តី ថាអ្នកឯងចូរនាំយកបាត្រនិងចីវររបស់អ្នកទៅក្តី ខ្លួន
 អញអ្នកឯងមិនត្រូវមកបម្រើទេក្តី (យ៉ាងនេះហៅថា) ឧបជ្ឈាយ័បណ្តោញ
 សទ្ធិវិហារិក (បើ) ឧបជ្ឈាយ័មិនបានបញ្ជាក់ឲ្យដឹងដោយកាយ ឬ
 ដោយវាចា ឬទាំងកាយទាំងវាចា (យ៉ាងនេះហៅថា) ឧបជ្ឈាយ័មិនបាន
 បណ្តោញសទ្ធិវិហារិកទេ ។ សម័យនោះ ពួកសទ្ធិវិហារិកដែលឧបជ្ឈាយ័
 បានបណ្តោញចេញហើយ ក៏មិនបានឲ្យឧបជ្ឈាយ័អត់ទោសឲ្យវិញ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ

មហាខន្ធកេ ខមាបនា

នេវ ខមាបេន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។

ន ភិក្ខុវេ បណាមិតេន ន ខមាបេតព្វោ យោ ន

ខមាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន

សមយេន ឧបជ្ឈាយា ខមាបិយមាណ ន ខមន្តិ ។

ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាណមិ ភិក្ខុវេ

ខមិត្តន្តិ ។ នេវ ខមន្តិ ។ សទ្ធិវិហារិកា បក្កមន្តិបិ

វិព្ពមន្តិបិ តិត្តិយេសុបិ សង្កមន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ

អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ខមាបិយមាណេន ន ខមិតព្វំ

យោ ន ខមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក្កជស្សាតិ ។

មហាខន្ធកៈ ការសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ័អត់ទោស

ពួកសទ្ធិវិហារិកសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ័អត់ទោសឲ្យបាន ។ ពួកសទ្ធិវិហារិកនៅ
 តែមិនបានសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ័អត់ទោសឲ្យឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាន
 ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលឧបជ្ឈាយ័បណ្តេញចេញទៅហើយ
 មិនគួរនឹងមិនសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ័អត់ទោសឲ្យទេ សទ្ធិវិហារិកណាមួយមិន
 បានសូមឲ្យឧបជ្ឈាយ័អត់ទោសឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ គ្រានោះឯង ពួក
 ឧបជ្ឈាយ័ កាលបើសទ្ធិវិហារិកទៅសូមខមាទោសវិញ ក៏មិនព្រមអត់
 ទោសឲ្យឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យឧបជ្ឈាយ័អត់ទោសដល់សទ្ធិវិហារិក ។ ឧបជ្ឈាយ័ទាំងនោះ
 ក៏មិនព្រមអត់ទោសឲ្យឡើយ ។ ឯពួកសទ្ធិវិហារិករត់ចេញទៅខ្លះ សឹក
 ចេញទៅខ្លះ រត់ចូលពួកតិរិយខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលបើសទ្ធិវិហារិក មកសូមខមាទោស ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវតែអត់ទោសឲ្យ
 (បើ) ឧបជ្ឈាយ័ណាមួយមិនអត់ទោសឲ្យទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[៨៤] តេន ខោ បន សមយេន ឧបជ្ឈាយា សម្មា-
 វត្តនំ បណាមេន្តិ អសម្មាវត្តនំ ន បណាមេន្តិ ។ ភក-
 រតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ សម្មាវត្តនោ ប-
 ណាមេតព្វោ យោ បណាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ន ច
 ភិក្ខុវេ អសម្មាវត្តនោ ន បណាមេតព្វោ យោ ន បណា-
 មេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អង្កេហិ
 សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ បណាមេតព្វោ ឧបជ្ឈា-
 យម្ហិ ជាតិមត្តំ បេមំ ហោតិ ជាតិមត្តោ បសាទោ ហោតិ
 ជាតិមត្តា ហិរិ ហោតិ ជាតិមត្តោ ការវោ ហោតិ ជាតិ-
 មត្តា ការជា ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហាង្កេហិ
 សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ បណាមេតព្វោ ។ បញ្ចហិ
 ភិក្ខុវេ អង្កេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ ន បណា-
 មេតព្វោ ឧបជ្ឈាយម្ហិ អតិមត្តំ បេមំ ហោតិ អតិមត្តោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[៨៤] សម័យនោះឯង ពួកឧបជ្ឈាយ័បណ្ណេញសទ្ធិវិហារិកដែល
 ប្រព្រឹត្តល្អចេញ មិនបានបណ្ណេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រព្រឹត្តអាក្រក់ចេញ
 ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តល្អ
 ហើយ ឧបជ្ឈាយ័មិនត្រូវបណ្ណេញចេញទេ (បើ) ឧបជ្ឈាយ័ណាមួយ
 បណ្ណេញចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងសទ្ធិវិ-
 ហារិកដែលប្រព្រឹត្តអាក្រក់ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវតែបណ្ណេញចេញបាន (បើ)
 ឧបជ្ឈាយ័ណាមួយមិនបណ្ណេញចេញទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវតែ
 បណ្ណេញចេញបាន (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកមិនបានស្រឡាញ់
 ឧបជ្ឈាយ័ដោយពិត ១ មិនមានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ មិនមាន
 សេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិត ១ មិនមានសេចក្តីគោរពដោយពិត ១ មិន
 មានការចម្រើនការវនាដោយពិត ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិក
 ប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯងហើយ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវតែបណ្ណេញចេញ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ (នោះ)
 ឧបជ្ឈាយ័មិនត្រូវបណ្ណេញចេញទេ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិក
 មានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ័ដោយពិត ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយ

មហាខន្ធកេ បញ្ច បណាមង្កានី

បសាទោ ហោតិ អធិមត្តា ហិរិ ហោតិ អធិមត្តោ ការវោ
 ហោតិ អធិមត្តា ការវោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច-
 ហង្កេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ ន បណាមេ-
 តញ្ចោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អង្កេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិ-
 កោ អលំ បណាមេតុំ ឧបជ្ឈាយម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោ-
 តិ នាធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ នាធិមត្តា ហិរិ ហោតិ
 នាធិមត្តោ ការវោ ហោតិ នាធិមត្តា ការវោ ហោតិ ឥ-
 មេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហង្កេហិ សមន្នាគតោ សទ្ធិវិ-
 វិហារិកោ អលំ បណាមេតុំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អង្កេហិ
 សមន្នាគតោ សទ្ធិវិហារិកោ នាលំ បណាមេតុំ ឧបជ្ឈា-
 យម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ
 អធិមត្តា ហិរិ ហោតិ អធិមត្តោ ការវោ ហោតិ អធិមត្តា
 ការវោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហង្កេហិ សមន្នា-
 គតោ សទ្ធិវិហារិកោ នាលំ បណាមេតុំ ។ បញ្ចហិ
 ភិក្ខុវេ អង្កេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ អប្បណា-
 មេន្តោ ឧបជ្ឈាយោ សាតិសារោ ហោតិ បណាមេន្តោ

មហាខន្ធកៈ សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាង គួរឲ្យឧបជ្ឈាយ័បណ្តេញចេញ

ពិត ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិត ១ មានសេចក្តីគោរពដោយពិត ១
 មានការចម្រើនភាវនាដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯងហើយ ឧបជ្ឈាយ័មិនត្រូវបណ្តេញចេញ
 ទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបជ្ឈាយ័បណ្តេញចេញ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ័ដោយពិត ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិត ១ គ្មានសេចក្តីគោរពដោយពិត ១ គ្មានការចម្រើនភាវនាដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះ គួរឲ្យឧបជ្ឈាយ័បណ្តេញចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ ៥ ឧបជ្ឈាយ័មិនគួរបណ្តេញចេញឡើយ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ័ដោយពិត ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិត ១ មានសេចក្តីគោរពដោយពិត ១ មានការចម្រើនភាវនាដោយពិត ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះ ឧបជ្ឈាយ័មិនគួរបណ្តេញចេញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ័កាលមិនបណ្តេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ (ចំណែកខាងខុស) ចេញទេ នឹងមានទោស (គឺត្រូវអាបត្តិមិនខាន) បើឧបជ្ឈាយ័

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អនតិសារោ ហោតិ ឧបជ្ឈាយម្ហិ ជាតិមត្តំ បេមំ ហោតិ
 ជាតិមត្តោ បសាទោ ហោតិ ជាតិមត្តា ហិរិ ហោតិ
 ជាតិមត្តោ ការវោ ហោតិ ជាតិមត្តា ការវោ ហោតិ
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្ឋេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិ-
 ហារិកំ អប្បណាមេន្តោ ឧបជ្ឈាយោ សាតិសារោ ហោតិ
 បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ
 អដ្ឋេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ បណាមេន្តោ ឧបជ្ឈា-
 យោ សាតិសារោ ហោតិ អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ
 ហោតិ ឧបជ្ឈាយម្ហិ អតិមត្តំ បេមំ ហោតិ អតិមត្តោ
 បសាទោ ហោតិ អតិមត្តា ហិរិ ហោតិ អតិមត្តោ ការវោ
 ហោតិ អតិមត្តា ការវោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច-
 ហដ្ឋេហិ សមន្នាគតំ សទ្ធិវិហារិកំ បណាមេន្តោ ឧបជ្ឈា-
 យោ សាតិសារោ ហោតិ អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បណ្តេញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះចេញ មិនមានទោស
 ទេ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ័ ដោយ
 ពិត ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិត ១
 គ្មានសេចក្តីគោរពដោយពិត ១ គ្មានការចម្រើនភាវនាដោយពិត ១
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ័មិនបណ្តេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយ
 អង្គ ៥ នេះឯង នឹងមានទោស (បើ) ឧបជ្ឈាយ័បានបណ្តេញសទ្ធិវិហារិក
 ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង ក៏មិនមានទោសទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ឧបជ្ឈាយ័បណ្តេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥
 (ចំណែកខាងត្រូវ) នឹងមានទោសមិនខាន (បើ) ឧបជ្ឈាយ័មិនបាន
 បណ្តេញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះចេញទេ មិនមានទោស
 ទេ (អង្គ ៥ នោះ) គឺសទ្ធិវិហារិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ឧបជ្ឈាយ័ដោយ
 ពិត ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដោយពិត ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសដោយពិត ១
 មានសេចក្តីគោរពដោយពិត ១ មានការចម្រើនភាវនាដោយពិត ១
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបជ្ឈាយ័បណ្តេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយ
 អង្គទាំង ៥ នេះឯង នឹងមានទោសមិនខានទេ (បើ) ឧបជ្ឈាយ័មិនបាន
 បណ្តេញសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះទេ មិនមាន
 ទោសទេ ។

មហាខន្ធកេ អញ្ញតព្រាហ្មណវគ្គ

[៨៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 ព្រាហ្មណោ^(១) ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ តំ
 ភិក្ខុ ន ឥច្ឆិសុ បញ្ចាជេតុំ ។ សោ ភិក្ខុសុ បព្វជ្ជំ អ-
 លកមាដោ កិសោ អហោសិ លូខោ ទុព្វល្លោ ឧប្បណ្តា-
 ប្បណ្តាកជាតោ ធមនិសន្តតតត្តោ ។ អទ្ធសា ខោ ភគវា
 តំ ព្រាហ្មណំ កិសំ លូខំ ទុព្វល្លំ ឧប្បណ្តាប្បណ្តាកជាតំ
 ធមនិសន្តតតត្តំ ទិស្វាន ភិក្ខុ អាមន្តេសិ កិណ្ណុ ខោ សោ
 ភិក្ខុវេ ព្រាហ្មណោ កិសោ លូខោ ទុព្វល្លោ ឧប្បណ្តា-
 ប្បណ្តាកជាតោ ធមនិសន្តតតត្តាតិ ។ ឯសោ ភន្តេ
 ព្រាហ្មណោ ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ តំ ភិក្ខុ
 ន ឥច្ឆិសុ បញ្ចាជេតុំ សោ ភិក្ខុសុ បព្វជ្ជំ អលកមាដោ
 កិសោ លូខោ ទុព្វល្លោ ឧប្បណ្តាប្បណ្តាកជាតោ ធម-
 និសន្តតតត្តាតិ ។ អថខោ ភគវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ

១ អញ្ញតរោ រាជោ នាម ព្រាហ្មណោតិ អម្ពានំ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។ តព្វល្លានាដីកាយម្បិ
 តំ នាមំ បាជកំ ហោតិ ។ យស្មា បន អញ្ញតរសទ្ធនេ អនិយមេ កតេ នាមំ វត្តព្វំ ន ហោតិ
 នាមេ វា វុត្តេ អនិយមោ កត្តព្វោ ន ហោតិ តស្មា រាជោ នាមាតិ បាបទ្វយំ អតិវេកន្តិ ទដ្ឋព្វំ ។
 ឥតថា អញ្ញតរសទ្ធនេ ន ភវេយ្យ អទ្ធសា ខោ ភគវា រាជំ ព្រាហ្មណន្តិ ច វត្តព្វំ ភវេយ្យ
 អយម្មន ឱ. ម. បោត្តកេ អនុវត្តិត្វា សោធិតោតិ វេទិតព្វោ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងព្រាហ្មណ៍ ១ នាក់

[៨៥] សម័យនោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់បានចូលទៅរកពួកភិក្ខុ ហើយសូមផ្លូវស ។ ពួកភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងបំបួសព្រាហ្មណ៍នោះឡើយ ។ ព្រាហ្មណ៍នោះ កាលបើមិនបានផ្លូវសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុហើយ ក៏ទៅជាស្តាំងស្តមមានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគល្បឿងស្នេកស្នាំងលេចសរសៃរវាមនៅខ្លួន ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានទតទៅឃើញព្រាហ្មណ៍នោះស្តាំងស្តមមានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគល្បឿងស្នេកស្នាំងលេចសរសៃរវាមនៅខ្លួន (ដូច្នោះ) លុះទ្រង់ទតឃើញហើយ ក៏ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមកសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯព្រាហ្មណ៍នោះបានជាស្តាំងស្តមមានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគល្បឿងស្នេកស្នាំងលេចសរសៃរវាមនៅខ្លួន តើដោយហេតុអ្វី ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសព្រាហ្មណ៍នុ៎ះ បានចូលមករកពួកភិក្ខុ ហើយអង្វរសូមផ្លូវស ពួកភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងបំបួសព្រាហ្មណ៍នោះឡើយ ព្រាហ្មណ៍នោះកាលបើមិនបានផ្លូវសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុហើយ ក៏ទៅជាស្តាំងស្តមមានសម្បុរអាក្រក់ កើតរោគល្បឿងស្នេកស្នាំងលេចសរសៃរវាមនៅខ្លួន ។ វេលានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុមក ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

កោ នុ ខោ ភិក្ខុវេ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ
សរតីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ អាយស្មា សារីបុត្តោ ភកវន្តំ ឯត-
ទវោច អហំ ខោ ភន្តេ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ
សរាមីតិ ។ កី បន ត្វំ សារីបុត្ត តស្ស ព្រាហ្មណស្ស
អធិការំ សរសីតិ ។ ឥធម មេ ភន្តេ សោ ព្រាហ្មណោ
រាជតហោ បិណ្ណាយ ចរន្តស្ស ឯកំ កដច្ចុភិក្ខុំ ទាបេ-
សិ ឥទំ ខោ អហំ ភន្តេ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស អធិការំ
សរាមីតិ ។ សាធុ សាធុ សារីបុត្ត កតញ្ញុនោ ហិ
សារីបុត្ត សប្បុរិសា កតវេទិនោ តេនហិ ត្វំ សារីបុត្ត
តំ ព្រាហ្មណំ បព្វាជេហិ ឧបសម្មាទេហីតិ ។ កថាហំ
ភន្តេ តំ ព្រាហ្មណំ បព្វាជេមិ ឧបសម្មាទេមីតិ ។ អថ-
ខោ ភកវា ឯតស្មី ទិទានេ ឯតស្មី បករណោ ធម្មិ កថំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទាំងឡាយ ភិក្ខុណាហ្មុំ អាចរលឹកឃើញអធិការៈ (គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍
 នោះបាន ។ កាលបើព្រះអង្គទ្រង់សួរយ៉ាងនេះហើយ ព្រះសារីបុត្តដ៏មាន
 អាយុក៏បានពោលពាក្យនេះ នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា
 ប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គ (អាច) រលឹកនូវអធិការៈ (គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍នោះ
 បាន ។ ទ្រង់ត្រាស់សួរទៀតថា ម្ចាស់សារីបុត្ត អ្នកឯងរលឹកអធិការៈ
 (គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍នោះបានយ៉ាងដូចម្តេច ។ ព្រះសារីបុត្តទូលថា សូម
 ទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស កាលខ្ញុំព្រះអង្គទៅបិណ្ឌបាត ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនេះ
 ព្រាហ្មណ៍នោះបានប្រើគេឲ្យប្រគេនចង្កាន់មួយវែក សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា
 ប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គរលឹកបាននូវអធិការៈ (គុណ) របស់ព្រាហ្មណ៍នោះប៉ុណ្ណោះ
 ឯង ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នៃសារីបុត្ត ពាក្យដែលអ្នកពោល
 មកនេះប្រពៃណាស់ នៃសារីបុត្ត ធម្មតាពួកសប្បុរសរមែងជាអ្នកកតញ្ញ
 កតវេទី^(១)ពិត ម្ចាស់សារីបុត្ត បើដូច្នោះ ចូរអ្នកឲ្យបព្វជ្ជា និងឧបសម្បទាដល់
 ព្រាហ្មណ៍នោះ ។ ព្រះសារីបុត្តក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា
 ប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រូវឲ្យបព្វជ្ជានិងឧបសម្បទា ដល់ព្រាហ្មណ៍នោះ
 ដូចម្តេចទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើ

១ កតញ្ញ ជាអ្នកដឹងគុណដែលអ្នកដទៃបានធ្វើដល់ខ្លួន កតវេទី ជាអ្នកប្រកាសនូវឧបការ-
 គុណដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយប្រាកដ គឺតបគុណគេ ។

មហាខន្ធកេ ញត្តិចតុត្តកម្មឧបសម្បទា

កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ យា សា ភិក្ខុវេ មយា តីហិ ស-
 រណាភមនេហិ ឧបសម្បទា អនុញ្ញាតា តាហំ អដ្ឋតក្កេ
 បដិក្ខិទាមិ អនុជាទាមិ ភិក្ខុវេ ញត្តិចតុត្តេន កម្មេន
 ឧបសម្បទំ^(១) ឯវេញា បន ភិក្ខុវេ ឧបសម្បទាទេតព្វោ
 ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាយេតព្វោ សុ-
 ណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមស្ស
 អាយស្មតោ ឧបសម្បទាយេក្ខោ^(២) ។ យទិ សង្ឃស្ស
 បត្តកលំ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ឧបសម្បទាយេយ្យ ឥត្តន្ទា-
 មេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ
 ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមស្ស អាយស្មតោ
 ឧបសម្បទាយេក្ខោ ។ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ឧបសម្បទាទេតិ
 ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ
 ឥត្តន្ទាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ

១ ឱ. ឧបសម្បទាទេតុំ ។ ២ ឧបសម្បទាយេខោតិបិ បាហោ ។

មហាខន្ធកៈ ឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា

នូវធម្មិកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបសម្បទាណាដែលតថាគតបានអនុញ្ញាតដោយ
 ត្រៃសរណគមន៍រួចហើយ ចាប់ដើមពីថ្ងៃនេះទៅតថាគតយាត់នូវឧបសម្ប-
 ទានោះវិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឥឡូវតថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបសម្បទា
 ដោយញត្តិចតុត្តកម្ម គឺកម្មមានញត្តិជាគម្រប់ ៤ វិញ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សង្ឃត្រូវឲ្យឧបសម្បទាបែបយ៉ាងនេះ ភិក្ខុអ្នកទ្វាសប្រតិពលត្រូវផ្ទៀង
 សង្ឃថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ដ្បិតឈ្មោះ
 នេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ^(១) របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ បើកម្មមាន
 កាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះ
 នេះឲ្យបានឧបសម្បទា^(២) ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយ័
 ចុះ ។ ពាក្យនេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃ (ឲ្យជ្រាប) ។ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃ
 ដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់
 លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ ឥឡូវ សង្ឃញ៉ាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧប-
 សម្បទាដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ័ ។ ឯការញ៉ាំងឈ្មោះ
 នេះឲ្យបានឧបសម្បទាដោយមានព្រះថេរៈ ឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ័ (បើ)
 គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម

១ សាមណេរដែលត្រូវបួសជាភិក្ខុភារៈ ។ ២ ឲ្យដល់នូវគុណព្វដ៏ខាងលើ គឺបានសម្រេច
 ជាភិក្ខុភារៈ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

តុណ្ណាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។ ទុតិ-
 យម្បិ ឯតមត្តំ វទាមិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ
 អយំ ឥត្តន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្ម-
 ទាបេក្ខោ ។ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ឧបសម្មាទេតិ ឥត្តន្ទា-
 មេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្តន្ទា-
 មស្ស ឧបសម្មទា ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ តុ-
 ណ្ណាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។ តតិយម្បិ
 ឯតមត្តំ វទាមិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ត-
 ន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្មទាបេក្ខោ ។
 សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ឧបសម្មាទេតិ ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេ-
 ន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស ឧបសម្មទា
 ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ តុណ្ណាស្ស យស្ស នក្ខមតិ
 សោ កាសេយ្យ ។ ឧបសម្មន្តោ សង្ឃេន ឥត្តន្ទាមោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

នៅ (បើ) មិនគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គ
 នោះ គប្បីពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគម្រប់ពីរដងផង ។ បពិត្រ
 ព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ឈ្មោះនេះជា
 ឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ ឥឡូវ សង្ឃញ្ញាំង
 ឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទាដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។
 ឯការញ្ញាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ
 ជាឧបជ្ឈាយ៍ (បើ) គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មាន
 អាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុ អង្គណា
 លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ
 ជាគម្រប់បីដងផង ។ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃ
 ស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត) ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុ
 ឈ្មោះនេះ ។ ឥឡូវ សង្ឃញ្ញាំងឈ្មោះនេះឲ្យបានឧបសម្បទាដោយ
 មានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឯការញ្ញាំងឈ្មោះនេះឲ្យបាន
 ឧបសម្បទា ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ (បើ) គួរ
 ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀម
 នៅ (បើ) មិនគួរ ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុ
 អង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។ ឈ្មោះនេះដែលសង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទា

មហាខន្ធកេ អញ្ញតរកិក្ខុវត្ថុ

ឥត្តជ្ជាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ខមតិ សជ្ឈីស្ស តស្មា
តុណ្ណា ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។

[៨៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ កិក្ខុ
ឧបសម្មន្នសមនន្តរា អនាចារំ អាចរតិ ។ កិក្ខុ ឯវ-
មាហំសុ មា អារុសោ ឯវរូបំ អកាសិ នេតំ កប្ប-
តីតិ ។ សោ ឯវមាហ នេវាហំ^(១) អាយស្មន្តេ យាចី
ឧបសម្មានេថ មន្តិ កិស្ស មំ តុម្ភេ អយាចិតា ឧប-
សម្មាទិត្តាតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អារោចេសុំ ។
ន កិក្ខុវេ អយាចិតេន ឧបសម្មានេតព្វោ យោ ឧប-
សម្មានេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អនុជាធាមិ កិក្ខុវេ
យាចិតេន ឧបសម្មានេតុំ ។ ឯវព្វោ បន កិក្ខុវេ យាចិ-
តព្វោ តេន ឧបសម្មានាបេក្ខេន សជ្ឈំ ឧបសម្ព័មិត្វា
ឯកំសំ ឧត្តរាសង្កំ ករិត្វា កិក្ខុនំ មាទេ វទ្ធិត្វា

១ ឯត្តន្តរេ ឧបសម្មទន្តិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហានិក្ខេបៈ រឿងភិក្ខុ ១ រូប

ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ័ហើយ ។ (ការដែលឲ្យឧបសម្បទា នេះ) គួរដល់ព្រះសង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះឯង ។

[៨៦] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ១ រូបប្រព្រឹត្តអនាចារ គឺប្រព្រឹត្តល្មើស តាំងអំពីបានឧបសម្បទា ។ ពួកភិក្ខុ ក៏បានពោលដាស់តឿនយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកកុំធ្វើអំពើយ៉ាងនេះឡើយ អំពើនេះមិនគួរទេ ។ ភិក្ខុនោះ ក៏ពោលយ៉ាងនេះវិញថា ខ្ញុំមិនបានពីងលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដោយពាក្យថា សូមឲ្យអស់លោកឲ្យឧបសម្បទាដល់ខ្ញុំទេ លោកទាំងឡាយខ្ញុំមិនបានអង្វរសោះ ហេតុអ្វីក៏ហ៊ានឲ្យឧបសម្បទាដល់ខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគេមិនបានសូម មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (គេ) ទេ (បើ) ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទាគេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានគេសូម ទើបត្រូវឲ្យឧបសម្បទាគេបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបសម្បទាបេក្ខៈត្រូវសូមនឹងសង្ឃយ៉ាងនេះ គឺឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះត្រូវចូលទៅកាន់ជំនុំសង្ឃ ហើយគ្រងចីពរចៀងស្នាម្នាងរួចថ្វាយបង្គំ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ញាលី បត្តហេត្វា ឯវមស្ស វចនី-
 យោ សង្ឃំ ភន្តេ ឧបសម្បទំ យាចាមិ ឧល្គុម្បតុ មំ ភន្តេ
 សង្ឃោ អនុកម្មំ ឧបាទាយាតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វោ
 តតិយម្បិ យាចិតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន
 សង្ឃោ ញាបេតព្វោ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ
 ឥត្តន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេ-
 ក្ខោ ។ ឥត្តន្ទាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្តន្ទា-
 មេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃោ
 ឥត្តន្ទាមំ ឧបសម្បទាយេន ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។
 ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ត-
 ន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្បទាបេក្ខោ
 ឥត្តន្ទាមោ សង្ឃំ ឧបសម្បទំ យាចតិ ឥត្តន្ទាមេន
 ឧបជ្ឈាយេន ។ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ឧបសម្បទេតិ
 ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ទមតិ
 ឥត្តន្ទាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទៀបបាទានៃភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គង់អញ្ចាលី ពោល
 យ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹង
 សង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្រោចស្រង់^(១) នូវខ្ញុំ
 ដោយសេចក្តីអនុគ្រោះ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ត្រូវសូមជាគម្រប់ពីរដងផង ត្រូវ
 សូមជាគម្រប់បីដងផង ។ ភិក្ខុអ្នកទ្វាសប្រតិពលត្រូវផ្ទៀងសង្ឃថា បពិត្រ
 ព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះ ឈ្មោះនេះ
 របស់លោកម្ចាស់ដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ ឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹង
 សង្ឃដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយី ។ បើកម្មមានកាលដ៏សម
 គួរដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាបុគ្គលឈ្មោះនេះដោយមាន
 ព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយី ។ វាចានេះជាវាចាផ្ទៀងសង្ឃ ។ បពិត្រ
 ព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះឈ្មោះនេះរបស់
 លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ឥឡូវ ឈ្មោះនេះសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ
 ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយី ។ សង្ឃឲ្យឧបសម្បទាបុគ្គល
 ឈ្មោះនេះដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយី ។ ឧបសម្ប-
 ទា របស់ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយី (បើ)
 គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម

១ ក្នុងដីកាថា សូមឲ្យសង្ឃដ៏ខ្ញុំចេញចាកភេទសាមណេរ ហើយឲ្យឧបសម្បទាជាភិក្ខុភារៈ ។

មហាខន្ធកេ អញ្ញតរព្រាហ្មណវគ្គ

សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។
 ទុតិយម្បិ ឯតមត្តំ វទាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្តំ
 វទាមិ ។ បេ ។ ឧបសម្បន្នោ សង្ឃេន ឥត្តន្នាមោ
 ឥត្តន្នាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា
 តុណ្ហា ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។

[៨៧] តេន ខោ បន សមយេន រាជកហោ បណ្ឌិ-
 តានំ កត្តានំ កត្តប្បដិចាជិ អដ្ឋិតា^(១) ហោតិ ។ អថខោ
 អញ្ញតរស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ
 សមណា សក្យបុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា
 សុកោជនានិ កុញ្ញត្វា ជីវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ
 យន្ត្រាបំ សមណោសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យន្តិ ។
 អថខោ សោ ព្រាហ្មណោ ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ
 យាមិ ។ តំ ភិក្ខុ បព្វាជេសុំ ឧបសម្បទេសុំ ។ តស្មី
 បព្វជិតេ កត្តប្បដិចាជិ ទីយិត្ត ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ ឯហិ-

១ ឱ. អដ្ឋិតា ។

មហាខន្ធកៈ រឿងព្រាហ្មណ៍ ១ នាក់

(បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បី
ពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះ ជាគម្រប់ពីរដង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោល
សេចក្តីនេះ ជាគម្រប់បីដង ។ បេ ។ ឈ្មោះនេះសង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាហើយ
ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ (ការដែលឲ្យឧបសម្បទា
នេះ) គួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។
ខ្ញុំសូមចាំទុកសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៨៧] សម័យនោះឯង មហាជនក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ នាំគ្នាផ្អើមឡើង
ចាត់ចែងភត្តាហារដ៏ឧត្តមថ្លៃថ្លា (ជាវេន ។ រាល់ថ្ងៃ) ។ ត្រានោះ មាន
ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់មានសេចក្តីវិះគិតយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តទាំង
នេះឯងតែងមានសេចក្តីសុខជាប្រក្រតី មានមារយាទ ស្រួលបួល បរិភោគ
ភោជនដ៏ល្អ សិង្ហលើសំណឹងឥតមានខ្យល់ចូលបាន ឆ្លើយចុះ អាត្មាអញ
គួរនឹងបួសក្នុងពួកសមណៈជាសក្យបុត្តចុះ ។ វេលានោះឯង ព្រាហ្មណ៍
នោះបានចូលទៅរកពួកភិក្ខុហើយសូមផ្លូវសប្បុរស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បាន
ឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទាដល់ព្រាហ្មណ៍នោះ ។ កាលបើព្រាហ្មណ៍នោះបាន
បួសរួចហើយ ភត្តាហារដែលជាវេន (នោះ) មហាជនក៏ឈប់ធ្វើទៅ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយ បានពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកចូរមក

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ទានិ អារុសោ បិណ្ណាយ ចរិស្សាមាតិ ។ សោ ឯវមាហ
 ធាហំ អារុសោ ឯតំការណា បព្វជិតោ បិណ្ណាយ ច-
 រិស្សាមីតិ សចេ មេ ទស្សថ ភុញ្ញិស្សាមិ នោ ចេ មេ
 ទស្សថ វិញ្ញិមិស្សាមីតិ ។ កី បន តំ អារុសោ ឧទរស្ស
 ការណា បព្វជិតោតិ ។ ឯវមារុសោតិ ។ យេ តេ
 ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ
 កងំ ហិ នាម ភិក្ខុ ឯវំ ស្វាភ្នាតេ ធម្មវិទយេ ឧទ-
 រស្ស ការណា បព្វជិស្សតីតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសំ ។ សច្ចំ កិរ តំ ភិក្ខុ ឧទរស្ស ការណា
 បព្វជិតោតិ ។ សច្ចំ ភកវាតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា ភកវា
 កងំ ហិ នាម តំ មោយបុរិស ឯវំ ស្វាភ្នាតេ ធម្ម-
 វិទយេ ឧទរស្ស ការណា បព្វជិស្សសិ នេតំ មោយ-
 បុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា
 ភិយ្យោកាវាយ ។ បេ ។ វិករហិត្វា ធម្មី កងំ កត្វា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

យើងនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតឥឡូវ ។ ភិក្ខុនោះ ក៏បានពោលពាក្យយ៉ាងនេះ វិញថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំមិនមែនបួសដោយគិតថា អញនឹងត្រាច់ទៅ បិណ្ឌបាតទេ បើអស់លោកអាណិតឲ្យបាយខ្ញុំ ។ ក៏នឹងឆាន់ បើអស់លោក មិនឲ្យខ្ញុំទេ ខ្ញុំមុខជានឹងសឹកមិនខានឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយពោលថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកបួសមកព្រោះហេតុតែពោះប៉ុណ្ណោះទេឬ ។ ភិក្ខុ នោះតបថា ម្ចាស់អាវុសោ យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមាន សេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តៈ បង្ហាត់ថា មិនសមបើនឹងមានភិក្ខុមកបួសព្រោះហេតុតែពោះ ក្នុងធម៌វិន័យ ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់សំដែងល្អហើយយ៉ាងនេះទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាប ទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបួសមក ព្រោះហេតុតែពោះប៉ុណ្ណោះ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធ ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស ធម៌វិន័យដែលតថា- គតបានសំដែងល្អហើយយ៉ាងនេះ អ្នកមិនសមបើបួសមកគ្រាន់តែចំអែត ផ្ទៃទេនៃមោឃបុរស អំពើនេះ នឹងបានដឹកនាំពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គបន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ

មហាខន្ធកេ ចតុន្តិស្សយាចិក្ខុនាទិ

ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឧបសម្មាទេន្តេន

ចត្តារោ ជិស្សយេ អាចិក្ខុតុំ បិណ្ឌិយា លោបកោជនំ

ជិស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យារជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ

អតិវេកលាកោ សង្ឃិកត្តំ ឧទ្ទេសកត្តំ និមន្តនំ សលា-

កកត្តំ បក្ខិកំ ឧទោសចិកំ ចាជិបទិកំ ។ បំសុក្ខុល-

ចីវំ ជិស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យារជីវំ ឧស្សាហោ

ករណីយោ អតិវេកលាកោ ខោមំ កប្បាសិកំ កោ-

សេយ្យំ កម្ពលំ សាលាំ ភទ្តិ ។ រុក្ខម្ពលសេនាសនំ

ជិស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យារជីវំ ឧស្សាហោ

មហាខន្ទកៈ ការប្រាប់និស្ស័យ ៤ ជាដើម

មកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាលឲ្យឧបសម្បទា
 (ដល់កុលបុត្រ) ត្រូវប្រាប់និស្ស័យទាំង ៤ យ៉ាងផង គឺប្រាប់ថា បព្វជ្ជាត្រូវ
 អាស្រ័យនូវភោជនជាដុំពំនូត ដែលអ្នកបួសស្វែងរកបានមកដោយកម្លាំង
 ស្មង់ អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងភោជននោះដរាបដល់អស់ជីវិត
 (តែបើមាន) អតិវេកលាភ គឺសង្ឃភត្ត^(១) ឧទ្ទេសភត្ត^(២) និងមន្តនភត្ត^(៣)
 សលាកភត្ត^(៤) បក្ខិកភត្ត^(៥) ឧបោសថិកភត្ត^(៦) និងបាធិបទិកភត្ត^(៧)
 (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវទទួលចុះ) ១ ។ បព្វជ្ជាត្រូវអាស្រ័យនូវសំពត់ចីវរ
 បង្កុកូល អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងសំពត់ចីវរបង្កុកូលនោះ ដរាប
 ដល់អស់ជីវិត (តែបើមាន) អតិវេកលាភ គឺសំពត់ដែលគេធ្វើដោយ
 សម្បកឈើ សំពត់ដែលគេធ្វើដោយកប្បាស សំពត់ដែលគេធ្វើដោយ
 សូត្រ សំពត់ដែលគេធ្វើដោយរោមសត្វ សំពត់ដែលគេធ្វើដោយធុន និង
 សំពត់ដែលគេធ្វើលាយដោយវត្ថុ ៥ យ៉ាងខាងដើមនេះ (កើតឡើង អ្នក
 បួសត្រូវទទួលចុះ) ១ ។ បព្វជ្ជាត្រូវអាស្រ័យនូវសេនាសនៈ ទៀបគល់ឈើ

១ សង្ឃភត្ត គឺភត្តដែលទាយកវេប្រគេនដល់សង្ឃទាំងអស់ ។ ២ ឧទ្ទេសភត្ត គឺភត្តដែល
 ទាយកវេប្រគេនដល់ភិក្ខុដែលខ្លួនឧទ្ទិសអំពីសង្ឃ ។ ៣ និមន្តនភត្ត គឺភត្តដែលទាយកនិមន្ត
 ភិក្ខុ ហើយប្រគេន ។ ៤ សលាកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនដល់ភិក្ខុ ដោយចាប់ស្លាក ។
 ៥ បក្ខិកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងមួយបក្ខ ៗ តែមួយថ្ងៃ ៗ (គឺកន្លះខែម្តង) ។ ៦ ឧ-
 បោសថិកភត្ត គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ។ ៧ បាធិបទិកភត្ត
 គឺភត្តដែលទាយកប្រគេនភិក្ខុក្នុងថ្ងៃ ១ រោច ឬ ១ កើត ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ករណីយោ អតិរកលាកោ វិហារោ អឌ្ឍយោកោ
 ចាសាទោ ហម្មិយំ កុហា ។ បូតិមុត្តភេសដ្ឋំ និស្សាយ
 បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យារដីរំ ឧស្សាហោ ករណីយោ អតិ-
 រកលាកោ សប្បិ នរដីតំ តេលំ មធុ ជាណិតត្ថិ ។

ឧបជ្ឈាយវត្តភាណារំ និដ្ឋិតំ ។

[៨៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតោ មា-
 ណារកោ ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា បព្វដ្ឋំ យាចិ ។ តស្ស
 ភិក្ខុ បដិកច្ចេវ^(១) និស្សយេ អាចិក្ខិសុ ។ សោ
 ឯវមាហា សចេ មេ ភន្តេ បព្វជិតេ និស្សយេ អា-
 ចិក្ខេយ្យាថ អភិរមេយ្យាមហំ^(២) ននាណាហំ ភន្តេ បព្វ-
 ជិស្សាមិ ជេកុច្ឆា មេ និស្សយា បដិក្ខុលាតិ ។ ភកវ-
 តោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ បដិកច្ចេវ
 និស្សយា អាចិក្ខិតព្វា យោ អាចិក្ខេយ្យ អាបត្តិ

១ ឱ. បដិកច្ចេវ ។ ២ ឱ. អភិរមេយ្យំ ស្វាហំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ឬក្រោមម្លប់ឈើ អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងសេនាសនៈនោះ ដរាប
 ដល់អស់ជីវិត (តែបើមាន) អតិរេកលាក គឺវិហារ ប្រាសាទវែង ឬផ្ទះពាក់
 កណ្តាល (បង្គារ) ប្រាសាទ ៤ ជ្រុង ប្រាសាទមានដំបូលរលីង និងគុហា
 (កើតឡើង អ្នកបួសត្រូវទទួលចុះ) ១ ។ បព្វជ្ជាត្រូវអាស្រ័យនូវថ្នាំ ដែល
 ត្រាំដោយទឹកម្សៀត អ្នកឯងត្រូវធ្វើសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងថ្នាំនោះ ដរាបដល់
 អស់ជីវិត (តែបើមាន) អតិរេកលាក គឺទឹកដោះរាវ ទឹកដោះខាប់ ប្រេង
 ទឹកឃ្មុំ និងស្ករអំពៅ (កើតឡើងត្រូវអ្នកបួសទទួលចុះ) ១ ។

ចប់ ឧបជ្ឈាយវត្តកាណារៈ ។

[៨៨] សម័យនោះឯង មានមាណពម្នាក់ ចូលទៅរកពួកភិក្ខុហើយ
 សូមផ្លូវ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បានប្រាប់និស្ស័យដល់មាណពនោះជាមុន ។
 មាណពនោះបានពោលយ៉ាងនេះវិញថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ប្រ-
 សិនបើខ្ញុំបានបួសរួចហើយ សឹមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយប្រាប់និស្ស័យ ដល់
 ខ្ញុំ(នោះ) ខ្ញុំទទួលត្រេកអរយក បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ ខ្ញុំមិន
 បួសទេ (ព្រោះ) និស្ស័យជាទីបដិកូលគួរខ្ពើមរអើមដល់ខ្ញុំ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 បានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវប្រាប់និស្ស័យជាមុនទេ

មហាខន្ធកេ ឧបដ្ឋាយសទ្ធិវិហារិកកថា

ទុក្ខជស្ស ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ ឧបសម្មន្នសមនន្តរា
និស្សយេ អាចិក្ខិតុន្តិ ។

[៨៩] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ទុវត្តេនបិ
តិវត្តេនបិ ចតុវត្តេនបិ^(១) កណោន ឧបសម្មានេន្តិ ។
ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ឧននស-
វត្តេន កណោន ឧបសម្មានេតព្វោ យោ ឧបសម្មានេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ នសវត្តេន វា
អតិបេកេនសវត្តេន វា កណោន ឧបសម្មានេតុន្តិ ។

[៩០] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ឯកវស្សាបិ
ទុវស្សាបិ សទ្ធិវិហារិកំ ឧបសម្មានេន្តិ ។ អាយស្មាបិ
ឧបសេនោ វន្តនុបុត្តោ ឯកវស្សោ សទ្ធិវិហារិកំ ឧប-
សម្មានេសិ ។ សោ វស្សំ វុត្តោ ទុវស្សោ ឯកវស្សំ
សទ្ធិវិហារិកំ អាទាយ យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ
ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវានេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ។
អាចិណ្ណំ ខោ បនេតំ ពុទ្ធានំ ភកវន្តានំ អាតន្តកេហិ

១ ចតុវត្តេនបីតិ បាហោ ឱរោចិយបោត្តកេ ន ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ ឧបជ្ឈាយសទ្ធិវិហារិកកថា

ភិក្ខុណាប្រាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុប្រាប់និស្ស័យជាបន្ទាប់អំពីឧបសម្បទាកម្មមក ។

[៨៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគណៈ គឺភិក្ខុពីររូបខ្លះ បីរូបខ្លះ បួនរូបខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាប ទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយ គណៈតិចជាងពី ១០ រូបឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា (ដូច្នោះ) ត្រូវអាបត្តិ ទុក្កដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា (ដល់ កុលបុត្រ) ដោយគណៈត្រឹម ១០ រូប ឬច្រើនជាង ១០ រូបឡើងទៅបាន ។

[៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្លះបួសបាន ១ វស្សា ខ្លះបាន ២ វស្សា ក៏ឲ្យឧបសម្បទាដល់សទ្ធិវិហារិក ។ ចំណែកខាងព្រះឧបសេន ដ៏ មានអាយុជាកូនវង្តន្តព្រាហ្មណ៍បួសបាន ១ វស្សា ឲ្យឧបសម្បទាសទ្ធិវិហារិកដែរ ។ ព្រះឧបសេននោះ លុះនៅចាំវស្សាបាន ២ វស្សារួចហើយ ក៏នាំយកសទ្ធិវិហារិកដែលបួសបាន ១ វស្សា ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដល់ហើយ ក៏ក្រាបថ្វាយបង្គំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏ សមគួរ ។ ក៏ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយដ៏មានព្រះភាគព្រះអង្គតែងសន្សំតែងធ្វើ នូវសេចក្តីរីករាយរាក់ទាក់ មួយអង្វើដោយភិក្ខុជាអាគន្ធកៈទាំងឡាយ នេះជា

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ភិក្ខុហិ សទ្ធិ បដិសម្មោទិតុំ ។ អថខោ ភកវា អាយ-
 ស្មន្តំ ឧបសេនំ វណ្ណបុត្តំ ឯតទវោច កច្ចិ ភិក្ខុវេ
 ខមនីយំ កច្ចិ យាបនីយំ កច្ចិត្ត អប្បកិលមថេន
 អន្ទានំ អាគតាតិ^(១) ។ ខមនីយំ ភកវា យាបនីយំ
 ភកវា អប្បកិលមថេន ច មយំ ភន្តេ អន្ទានំ អាគ-
 តាតិ ។ ជានន្តាបិ តថាគតា បុច្ឆន្តិ ជានន្តាបិ ន
 បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា បុច្ឆន្តិ កាលំ វិទិត្វា ន បុច្ឆន្តិ
 អនត្តសញ្ញិតំ តថាគតា បុច្ឆន្តិ នោ អនត្តសញ្ញិតំ អ-
 នត្តសញ្ញិតេ សេតុយាតោ តថាគតានំ ។ ទ្វីហិ អាកា-
 វេហិ ពុទ្ធា ភកវន្តោ ភិក្ខុ បដិបុច្ឆន្តិ ធម្មំ វា ទេសេ-
 ស្សាម សាវកានំ វា សិក្ខាបទំ បញ្ញាបេស្សាមាតិ ។
 អថខោ ភកវា អាយស្មន្តំ ឧបសេនំ វណ្ណបុត្តំ ឯតទ-

១ អាគតោសីតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ធម្មតា ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ ចំពោះព្រះឧបសេន វង្គន្តបុត្រដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកល្មមអត់ទ្រាំបានឬទេ អ្នកល្មមញ្ជាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានដោយស្រួលឬទេ អ្នកទាំងឡាយមកតាមផ្លូវឆ្ងាយមិនបានលំបាកទេឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំល្មមអត់ទ្រាំបាន សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំល្មមញ្ជាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបាន ម្យ៉ាងទៀត សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យើងខ្ញុំមកតាមផ្លូវឆ្ងាយមិនបានលំបាកទេ ។ (សេចក្តីពន្យល់អំពីពុទ្ធអធិការស្រៀមដូចមានតទៅនេះ) ព្រះតថាគតទាំងឡាយជ្រាបនូវហេតុហើយសួរក៏មាន ជ្រាបនូវហេតុហើយមិនសួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយសួរក៏មាន ជ្រាបច្បាស់នូវកាលគួរហើយមិនសួរក៏មាន ព្រះតថាគតទាំងឡាយ ព្រះអង្គតែងសួរនូវអំពើដែលប្រកបដោយប្រយោជន៍មិនទ្រង់សួរអំពើដែលមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ឡើយ ព្រោះព្រះតថាគតទាំងឡាយ ទ្រង់បានផ្តាច់បង់នូវអំពើមិនប្រកបដោយប្រយោជន៍ទាំងឡាយដោយអរិយមគ្គជ្រះស្រឡះហើយ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានដោតទាំងឡាយ ទ្រង់សួរនូវភិក្ខុទាំងឡាយដោយអាការពិរយ៉ាងគឺ ទ្រង់ត្រិះរិះថា តថាគតនឹងសំដែងនូវធម៌ ១ តថាគតនឹងបញ្ញត្តនូវសិក្ខាបទដល់សាវកទាំងឡាយ ១ ។ វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ចំពោះនឹងព្រះឧបសេនវង្គន្តបុត្រដ៏

មហាខន្ធកេ ឧបជ្ឈាយសទ្ធិវិហារិកកថា

រោច កតិវស្សោសិ ត្ថំ ភិក្ខុតិ ។ ទុវស្សោ អហំ
 ភក្កវាតិ ។ អយំ បន ភិក្ខុ កតិវស្សោតិ ។ ឯកវស្សោ
 ភក្កវាតិ ។ កិណ្ណាយំ ភិក្ខុ ហោតីតិ ។ សទ្ធិវិហារិកោ
 មេ ភក្កវាតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា ភក្កវា អនុច្ឆរិកំ
 មោយបុរិស អនុលោមិកំ អប្បជ្ឈិបំ អស្សាមណកំ
 អកប្បិយំ អករណីយំ កថំ ហិ ឆាម ត្ថំ មោយបុរិស
 អញ្ញេហិ ឱវទិយោ អនុសាសិយោ អញ្ញំ ឱវទិតុំ អនុ-
 សាសិតុំ មញ្ញិស្សសិ អតិលហំ ខោ ត្ថំ មោយបុរិស
 ពាហុល្លាយ អារត្តោ យទិទំ កណាពន្ធិកំ ទេតំ មោ-
 យបុរិស អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ បសន្នានំ វា
 ភិយ្យោកាវាយ ។ មេ ។ វិករហិត្វា ធម្មិ កថំ កត្វា
 ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ ឧនទសវស្សោន ឧបសម្មា-
 ទេតព្វោ យោ ឧបសម្មាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

មហាខន្ធកៈ ឧបជ្ឈាយសទ្ធិវិហារិកកថា

មានអាយុថា ម្នាលភិក្ខុ អ្នកឯងបួសបានប៉ុន្មានវស្សាហើយ ។ ភិក្ខុនោះក្រាប
ទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គបួសបាន ២ វស្សាហើយ ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សួរថា ចុះភិក្ខុនេះបួសបានប៉ុន្មានវស្សាហើយ ។
ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ភិក្ខុនេះបួសបាន ១ វស្សា
ហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សួរថា ភិក្ខុនេះត្រូវជាអ្វីនឹងអ្នក ។
ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ត្រូវជាសទ្ធិវិហារិករបស់
ខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អំពើនេះ
មិនទំនង មិនសមបែប មិនសមគួរ មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិន
គួរធ្វើឡើយ នៃមោឃបុរស អ្នកគួរតែឲ្យភិក្ខុដទៃទូន្មានប្រៀនប្រដៅ
ម្តេចឡើយ ក៏តាំងចិត្តទូន្មានប្រៀនប្រដៅភិក្ខុដទៃវិញ នៃមោឃបុរស
អ្នកប្រញាប់ពេកណាស់ ព្រោះអ្នកប្រព្រឹត្ត ដើម្បីសេចក្តីល្មោកច្រើន
ឯសេចក្តីល្មោកច្រើននេះ បានដល់ការចងជាពួក នៃមោឃបុរស អំពើ
នេះនឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជន
ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានវស្សាថយអំពី ១០ ចុះមក មិនត្រូវឲ្យឧប-
សម្បទាដល់កុលបុត្រឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ទសវស្សេន វា អតិវេកទសវស្សេន
វា ឧបសម្មាទេតុន្តិ ។

[៩១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ទស-
វស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្មាទេន្តិ ។
ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពាលា សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា
ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ
ឧបជ្ឈាយា អប្បស្សតា សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សតា
ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ទុប្បញ្ញា សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញ-
វន្តោ ។ អញ្ញតរោបិ អញ្ញតិតិយបុព្វោ ឧបជ្ឈាយេន
សហទម្មិកំ វុច្ចមាទោ ឧបជ្ឈាយស្ស វាទំ អាហេមេត្វា
តំយេវ តិត្តាយតនំ សន្តមិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
អប្បិច្ឆា ។ មេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចាចេន្តិ កចំ
ហិ ធាម ភិក្ខុ ទសវស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា
អព្យត្តា ឧបសម្មាទេន្តិ^(១) ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពា-
លា សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា
អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា

១ ម. ឧបសម្មាទេស្សន្តិ បាហោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានវស្សា ១០ ឬវស្សាច្រើន
ជាង ១០ ឡើងទៅ ឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្របាន ។

[៩១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាមនុស្សល្ងង់ខ្លៅមិនឆ្ងាស
បានឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រ ដោយគិតអាងថា យើងមានវស្សា ១០
ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយ ។ ពួកឧបជ្ឈាយ័ជាបុគ្គលពាល
ពួកសទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័មិនឆ្ងាស ពួក
សទ្ធិវិហារិកជាអ្នកឆ្ងាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័ចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិ-
វិហារិកជាអ្នកចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័ អាប់ឥតបញ្ញា
ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ។ មានភិក្ខុ ១ រូបកាល
ពីដើមជាតិរិយដទៃ កាលបើឧបជ្ឈាយ័ប្រដៅតាមធម៌ តាមវិន័យក៏ពោល
ទោសដល់ឧបជ្ឈាយ័ ហើយរត់ទៅកាន់លទ្ធិតិរិយនោះដូចដែលវិញ ។ ពួក
ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោល
ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយជាបុគ្គលពាលមិនឆ្ងាស
មិនសមបើនឹងហ៊ានឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ដោយគិតថា យើង
មានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយសោះ ពួកឧបជ្ឈាយ័
ជាបុគ្គលពាល ពួកសទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័
មិនឆ្ងាស ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកឆ្ងាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័ជាអ្នក

មហាខន្ធកេ ឧបជ្ឈាយសទ្ធិវិហារិកកថា

អប្បស្សតា សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សតា ទិស្សន្តិ
 ឧបជ្ឈាយា ទុប្បញ្ញា សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញាវន្តោតិ ។
 អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។
 សច្ចំ កិវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ទសវស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ
 ពាលា អព្យត្តា ឧបសម្មាទេន្តិ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា
 ពាលា សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា
 អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា
 អប្បស្សតា សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈា-
 យា ទុប្បញ្ញា សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញាវន្តោតិ ។ សច្ចំ
 ភកវតិ ។ វិគរហិ ពុទ្ធា ភកវា កថំ ហិ នាម តេ
 ភិក្ខុវេ មោឃបុរិសា ទសវស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា
 អព្យត្តា ឧបសម្មាទេស្សន្តិ ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា ពា-
 លា សទ្ធិវិហារិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា
 អព្យត្តា សទ្ធិវិហារិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ ឧបជ្ឈាយា
 អប្បស្សតា សទ្ធិវិហារិកា ពហុស្សតា ទិស្សន្តិ

មហាខន្ធកៈ ឧបជ្ឈាយសទ្ធិវិហារិកកថា

ចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍អាប៌តតបញ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ។

វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

ព្រះអង្គទ្រង់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុជាបុគ្គលពាលមិនធ្លៀវធ្លាស បានឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដោយគិតថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយ ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាបុគ្គលពាល ពួកសទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍មិនធ្លាស ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកធ្លៀវធ្លាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាអ្នកចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍អាប៌តតបញ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ពិតមែនឬ ។

ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។

ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយពួកមោឃបុរសនោះ ជាបុគ្គលពាលមិនធ្លាស មិនសមបើនឹងហ៊ានឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដោយគិតថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយសោះ ពួកឧបជ្ឈាយ៍ជាបុគ្គលពាល ពួកសទ្ធិវិហារិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍មិនធ្លាស ពួកសទ្ធិវិហារិកជាអ្នកធ្លាសក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ៍ចេះដឹងតិច ពួកសទ្ធិវិហារិក

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧបជ្ឈាយា ទុប្បញ្ញា សទ្ធិវិហារិកា បញ្ញវន្តោ នេតំ
 ភិក្ខុវេ អប្បសន្នានំ វា បសាទាយ ។ បេ ។ វិភវហិត្វា
 ធម្មី កងំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ ពាលេន
 អព្យត្តេន ឧបសម្មាទេតព្វោ យោ ឧបសម្មាទេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កដស្ស អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ ព្យត្តេន ភិក្ខុ-
 នា បដិពាលេន ទសវស្សេន វា អតិវេកទសវស្សេន
 វា ឧបសម្មាទេតុន្តិ ។

[៩២] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ឧបជ្ឈាយេសុ
 បក្កមន្តេសុបិ វិព្ពមន្តេសុបិ កាលកតេសុបិ បក្ក-
 សង្កន្តេសុបិ អនាចរិយកា អនោវទិយមាណា អននុសា-
 សិយមាណា ទុដ្ឋិវត្តា ទុប្បារុតា អនាកប្បសម្មន្នា បិណ្ណា-
 យ ចរន្តិ ។ មនុស្សានំ ភុញ្ញមាណានំ ឧបរិកោដនេបិ
 ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ... ឧបរិសាយនី-
 យេបិ... ឧបរិចានីយេបិ ឧត្តិដ្ឋបត្តំ ឧបនាមេន្តិ សាមំ
 សូបម្បិ ឌីទនម្បិ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ញន្តិ ភត្តក្កេបិ ឧច្ចាសន្នា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដឡើង ពួកឧបជ្ឈាយ័អាប់ឥតបញ្ញា ពួកសទ្ធិវិហារិក
 មានបញ្ញាក៏ប្រាកដឡើង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះនឹងបានដឹកនាំពួក
 ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ ។ បេ ។ ព្រះអង្គបន្ទោសរួច
 ហើយទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុពាលមិនឆ្ងាសមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) ឡើយ
 ភិក្ខុពាលណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពល មានវស្សា ១០ ឬមានវស្សា
 ច្រើនជាង ១០ ឡើងទៅគួរឲ្យឧបសម្បទា (ដល់កុលបុត្រ) បាន ។

[៧២] សម័យនោះឯង កាលបើឧបជ្ឈាយ័ទាំងឡាយដើរចេញ
 ទៅចាកអាវាសក្តី សឹកទៅក្តី ស្លាប់ទៅក្តី ទៅកាន់ពួកតិរិយក្តី ឯពួកភិក្ខុ ក៏
 ឥតមានអាចារ្យ ឥតមានអ្នកឲ្យដំបូន្មាន ឥតមានអ្នកប្រៀនប្រដៅឡើយ
 ហើយស្ងៀកក៏មិនស្រួល ដណ្តប់ក៏មិនស្រួល មិនបរិបូណ៌ដោយឫកមារ-
 យាទ^(១) ហើយដើរទៅបិណ្ឌបាត ។ កាលបើពួកមនុស្សគេកំពុងបរិភោគ
 បាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បង្ហោនបាតសម្រាប់សូមទៅពីលើភោជនក៏មាន
 បង្ហោនបាតសម្រាប់សូមទៅពីលើខាទនីយៈក៏មាន បង្ហោនបាតសម្រាប់
 សូមទៅពីលើគ្រឿងសម្រាប់លិទ្ធជញ្ញាប់ ក៏មានបង្ហោនបាតសម្រាប់សូម
 ទៅពីលើទឹកដែលសម្រាប់ដឹកក៏មាន សុំសម្មខ្លះបាយខ្លះយកមកទាន់ខ្លួន

១ ប្រាសចាកសមណសារូប គឺមិនត្រូវតាមសណ្តាប់ធ្នាប់របស់សមណៈឡើយ ។

មហាខន្ធកេ អាចរិយន្តេវាសិកកថា

មហាសទ្ធា វិហារន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ
 វិចារេន្តិ កង់ ហិ ឆាម សមណា សក្យបុត្តិយា ទុន្តិ-
 វត្តា ទុប្បារុតា អនាគប្បសម្បជ្ជា បិណ្ឌាយ ចរិស្សន្តិ
 មនុស្សានំ កុញ្ញមាណំ ឧបរិកោជនេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ
 ឧបនាមេស្សន្តិ ឧបរិខាទនីយេបិ... ឧបរិសាយនីយេបិ...
 ឧបរិចានីយេបិ ឧត្តិជ្ជបត្តំ ឧបនាមេស្សន្តិ សាមំ សូបម្បិ
 ឌីននម្បិ វិញ្ញាបេត្វា កុញ្ញិស្សន្តិ កត្តក្កេបិ ឧច្ចាសទ្ធា
 មហាសទ្ធា វិហារិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណា ព្រាហ្ម-
 ណាកោជនេតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ
 ឧជ្ឈាយន្តានំ ទីយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ
 អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ កង់
 ហិ ឆាម ភិក្ខុ ទុន្តិវត្តា ទុប្បារុតា អនាគប្បសម្បជ្ជា...
 វិហារិស្សន្តិតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហេចេសុំ ។ បេ ។ សច្ចំ កិវ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ទុន្តិវត្តា

មហាខន្ធកៈ អាចរិយន្តោសិកកថា

ឯង មិនតែប៉ុណ្ណោះ ក៏ហើកព្រៀវនៅក្នុងរោងកត្តទៀតផង ។ មនុស្ស
 ទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជា
 សក្យបុត្តមិនសមបើនឹងស្ងៀកមិនស្រួល ដណ្តប់មិនស្រួល មិនបរិបូណ៌
 ដោយបូកមារយាទ ហើយដើរទៅបិណ្ឌបាតសោះ កាលពួកមនុស្ស
 កំពុងបរិភោគបាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើ
 ភោជនក៏មាន ទៅពីលើខាទនីយៈក៏មាន ទៅពីលើគ្រឿងសម្រាប់
 លិទ្ធជញ្ជាប់ក៏មាន បង្ហោនបាត្រសម្រាប់សូមទៅពីលើទឹកសម្រាប់ផឹកក៏
 មាន សុំសម្មខ្លះបាយខ្លះដោយខ្លួនឯងយកមកធាន់ មិនតែប៉ុណ្ណោះក៏
 ហើកព្រៀវខ្លាំងក្នុងរោងកត្តទៀត ដូចជាពួកព្រាហ្មណ៍ ដែលហើក
 ព្រៀវក្នុងកន្លែងបរិភោគភោជនរបស់ព្រាហ្មណ៍ ។ កាលមនុស្សទាំង
 នោះកំពុងតែពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់យ៉ាងនេះ ពួកភិក្ខុក៏បានឮ
 ច្បាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិន
 សមបើនឹងស្ងៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ មិនបរិបូណ៌ដោយបូកមារយាទ
 សោះ ។ វេលានោះឯង ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បានឮថា ពួកភិក្ខុស្ងៀកមិនល្អ ដណ្តប់មិនល្អ មិនបរិបូណ៌ដោយបូក

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ទុប្បារុតា អនាគយ្យសម្បជ្ជា... វិហារន្តីតិ ។ សច្ចំ ភក-
 រាតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា ភករា ។ បេ ។ វិករហិត្វា ធម្មិ
 កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អាចរិ-
 យំ ។ អាចរិយោ ភិក្ខុវេ អន្តេវាសិកម្មិ បុត្តចិត្តំ ឧបជ្ជា-
 បេស្សតិ អន្តេវាសិកោ អាចរិយម្ហិ បិតុចិត្តំ ឧបជ្ជា-
 បេស្សតិ ឯវន្តេ អញ្ញមញ្ញំ សការវា សប្បតិស្សា សកាក-
 វុត្តិកា វិហារន្តា ឥមស្មី ធម្មវិនយេ វុឌ្ឍិ វិរុទ្ធិ វេបុលំ
 អាបទ្ធិស្សន្តិ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ទសវស្សំ និស្សាយ
 វត្ថុំ ទសវស្សេន និស្សយំ ទាតុំ ។ ឯវព្វា បន ភិក្ខុវេ
 អាចរិយោ កហោតព្វោ ។ ឯកំសំ ឧត្តរាសដ្ឋំ កវិត្វា
 ទាទេ វុទ្ធិត្វា ឧត្តដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលី បត្តហេត្វា
 ឯវមស្ស វេជីយោ អាចរិយោ មេ ភន្តេ ហោហិ អាយ-
 ស្មតោ និស្សាយ វុទ្ធាមិ អាចរិយោ មេ ភន្តេ ហោហិ
 អាយស្មតោ និស្សាយ វុទ្ធាមិ អាចរិយោ មេ ភន្តេ
 ហោហិ អាយស្មតោ និស្សាយ វុទ្ធាមីតិ ។ សាហូតិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មារយាទ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តា
 ប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោស ។ បេ ។
 លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយក៏ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ
 មកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យមានអាចារ្យ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ឯអាចារ្យត្រូវតាំងចិត្តនឹងអន្តេវាសិកដូចជាកូន អន្តេវាសិកត្រូវ
 តាំងចិត្តនឹងអាចារ្យដូចជាបិតា ជនទាំងនោះត្រូវមានសេចក្តីគោរពកោត
 ក្រែងដល់គ្នានឹងគ្នា មានការចិញ្ចឹមជីវិតស្មើគ្នាយ៉ាងនេះ ទើបនឹងបាន
 សម្រេចសេចក្តីចម្រើនលូតលាស់ដ៏ទូលាយក្នុងធម៌វិន័យនេះបាន ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទៅនៅអាស្រ័យ នឹងភិក្ខុដែលមាន
 វស្សា ១០ ឯភិក្ខុដែលមានវស្សា ១០ គួរឲ្យនិស្ស័យគេបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អន្តេវាសិកត្រូវយកអាចារ្យ (ជាទីអាស្រ័យ) យ៉ាងនេះ ។ គឺ
 អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើចីពរឆៀងស្នាម្នាងហើយសំពះបាទា រួចអង្គុយច្រហោង
 ផ្គង់អញ្ជូលឡើង ហើយពោលយ៉ាងនេះនឹងអាចារ្យថា បពិត្រលោក
 ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមអាស្រ័យនៅនឹង
 លោកដ៏មានអាយុ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជាអាចារ្យ
 របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមអាស្រ័យនៅនឹងលោកដ៏មានអាយុ បពិត្រលោកដ៏ច-
 ម្រើន សូមលោកម្ចាស់ធ្វើជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំសូមអាស្រ័យនៅនឹងលោក

មហាខន្ធកេ អាចរិយវត្តំ

វា សហ្មតិ វា ឌីចាយិកន្តិ វា បដិរូបន្តិ វា ចាសាទិ-
 កេន សម្មាទេហីតិ វា កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ
 វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ តហិតោ ហោតិ
 អាចរិយោ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេ-
 តិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន តហិតោ ហោតិ
 អាចរិយោ ។

[៩៣] អន្តោវាសិកេន ភិក្ខុវេ អាចរិយម្ហិ សម្មា-
 វត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ។ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ
 ឧចាហនា ឌីមុញ្ជិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្កំ ករិត្វា ទន្ត-
 កង្កំ ទាតព្វំ មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ
 សចេ យាកុ ហោតិ ភាជនំ ដោវិត្វា យាកុ ឧបនាមេ-
 តព្វា យាកុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិក្កហេត្វា
 ដីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិយំសន្តេន ដោវិត្វា បដិសា-
 មេតព្វំ អាចរិយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធវិតព្វំ សចេ សោ
 ទេសោ ឧក្កាចោ ហោតិ សោ ទេសោ សម្មុដ្ឋិតព្វោ ។
 សចេ អាចរិយោ តាមំ បរិសិតុកាមោ ហោតិ និវាសនំ

មហានិទ្ទេសៈ អាចរិយវត្ត

ដ៏មានអាយុ ។ ឯអាចារ្យត្រូវពន្យល់អន្តេវាសិកដោយកាយ ឬ
 ដោយវាចា ឬពន្យល់ទាំងកាយ ទាំងវាចាថា សាហុ^(១)ក្តី លហុ^(២)ក្តី
 ឱបាយិកំ^(៣)ក្តី បដិរូបំ^(៤)ក្តី បាសាទិកេន សម្មាទេហិ^(៥)ក្តី (យ៉ាងនេះ
 ទើបឈ្មោះថា) អន្តេវាសិកយកអាចារ្យ (ជាទីអាស្រ័យ) (បើ) អាចារ្យមិន
 បានពន្យល់អន្តេវាសិកដោយកាយ ឬដោយវាចា ឬពន្យល់ទាំងកាយទាំង
 វាចាទេ ឈ្មោះថា អន្តេវាសិកមិនបានយកអាចារ្យ (ជាទីអាស្រ័យ) ឡើយ ។

[៩៣] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអា-
 ចារ្យ ។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអាចារ្យនោះ (ដូច្នោះ) ។ គឺអន្តេវាសិក
 ត្រូវក្រោកអំពីព្រឹក ហើយដោះស្បែកជើង រួចគ្រងចីពរធៀងស្នាម្នាង
 ហើយប្រគេនឈើស្នួនប្រគេនទឹកសម្រាប់លុបមុខទៅអាចារ្យ ត្រូវក្រាល
 អាសនៈ បើមានបបរអន្តេវាសិកត្រូវលាងភាជន៍ហើយដាក់បបរប្រគេនទៅ
 អាចារ្យ កាលបើអាចារ្យឆាន់បបររួចហើយ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹកទៅ
 អាចារ្យ រួចទទួលយកភាជន៍ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គកត្នាហើយ
 លាងឲ្យស្អាតរួចរៀបចំទុកដាក់ កាលបើអាចារ្យក្រោកចេញហើយ អន្តេ-
 វាសិកត្រូវរើអាសនៈចេញ បើកន្លែងនោះស្មោកគ្រោក អន្តេវាសិកត្រូវ
 បោសកន្លែងនោះចេញ ។ បើអាចារ្យចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក អន្តេវាសិក

១-២-៣-៤-៥ បាឡីទាំង ៥ បទមានសាហុជាដើម បានប្រែក្នុងឧបដ្ឋាយវត្តរួចហើយ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ធាតព្វំ បដិទិវាសនំ បដិក្កហោតព្វំ កាយពន្ធនំ ធាតព្វំ
 សតុលំ កត្វា សង្ឃាដិយោ ធាតព្វា ដោវិត្វា បត្តោ
 សឧទកោ ធាតព្វោ សចេ អាចរិយោ បច្ឆាសមលំ
 អាកដ្ឋតិ តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ ទិវា-
 សេត្វា កាយពន្ធនំ ពទ្ធិត្វា សតុលំ កត្វា សង្ឃា-
 ដិយោ ចារុបិត្វា កណ្ឌិកំ បដិមុញ្ជិត្វា ដោវិត្វា បត្តំ
 កហោត្វា អាចរិយស្ស បច្ឆាសមណោន ហោតព្វំ ធាតិទ្វេរ
 កន្តព្វំ ធាត្វាសន្នេ កន្តព្វំ បត្តបរិយាបន្នំ បដិក្កហោតព្វំ ន
 អាចរិយស្ស កណាមាណស្ស អន្តរន្តរា កថា ឱចាតេតព្វា
 អាចរិយោ អាបត្តិសាមន្តា កណាមាណោ ទិវាវេតព្វោ
 ទិវត្តន្តេន បបមតរំ អាកត្វា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ ចាទោ-
 ទកំ ចាទបីបំ ចាទកថលិកំ ឧបទិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុក្កត្វា
 បត្តចីវរំ បដិក្កហោតព្វំ បដិទិវាសនំ ធាតព្វំ ទិវាសនំ
 បដិក្កហោតព្វំ ។ សចេ ចីវរំ សិទ្ធនំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ត្រូវប្រគេនស្បង់ទៅអាចារ្យ ហើយទទួលយកស្បង់បន្ទាស់មកវិញ ត្រូវ
 ប្រគេនវត្ថុពន្ធចង្កេះ ត្រូវត្រួតសង្ឃាដិទាំងឡាយជាពីរជាន់ហើយប្រគេន
 ត្រូវលាងបាត្រដែលប្រកបដោយទឹកហើយប្រគេនអាចារ្យ បើអាចារ្យចង់
 បានអន្តេវាសិកជាបច្ចាសមណៈ អន្តេវាសិកត្រូវបិទបាំងមណ្ឌលបីហើយ
 ស្លៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល រួចចង់វត្ថុពន្ធចង្កេះហើយ ត្រួតសង្ឃាដិជាពីរជាន់
 ហើយសឹមឃុំ រួចពាក់ឡេវកណ្តុំ ហើយកាន់យកបាត្រដែលលាងហើយ
 ធ្វើជាសមណៈដើរតាមក្រោយអាចារ្យទៅចុះ កុំឲ្យដើរទៅឆ្ងាយពីអាចារ្យ
 ពេក កុំឲ្យដើរទៅជិតអាចារ្យពេក ត្រូវចាំទទួលយកវត្ថុដែលគេទុកបាត្រ^១
 កាលបើអាចារ្យកំពុងនិយាយ អន្តេវាសិកមិនត្រូវដាក់ពាក្យក្នុងចន្លោះ
 ចន្លោះឡើយ បើអាចារ្យកំពុងនិយាយពាក្យជាទំនងនឹងឲ្យត្រូវអាបត្តិ អន្តេ-
 វាសិកត្រូវឃាត់ អន្តេវាសិកកាលវិលត្រឡប់មក ត្រូវមកជាមុនហើយ
 ក្រាលអាសនៈ រួចតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង
 ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើងចាំ រួចត្រូវក្រោកទៅទទួលបាត្រនិងចីវរ ហើយ
 ប្រគេនស្បង់បន្ទាស់ ទទួលយកស្បង់ស្លៀកមកវិញ ។ បើចីវរសើម

១ ពាក្យថា វត្ថុដែលគេទុកបាត្រក្នុងទីនេះ សំដៅយកវត្ថុដែលគេប្រគេនដាក់ក្នុងបាត្រ
 (តាមពាក្យខ្មែរបូរាណ) ។

មហាខន្ធកេ អាចរិយវត្តំ

ឱតាបេតព្វំ ន ច ឧណ្ណោ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ
សំហរិតព្វំ ចីវរំ សំហារន្តេន ចតុរដ្ឋុលំ កណ្ណំ ឧស្សា-
ទេត្វា ចីវរំ សំហរិតព្វំ មា មជ្ឈេ ភដ្ឋោ អហោសីតិ
ឱកោកេ កាយពន្ធនំ កាតព្វំ ។ សចេ បិណ្ឌាចាតោ
ហោតិ អាចរិយោ ច កុញ្ញិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ
ទត្វា បិណ្ឌាចាតោ ឧបនាមេតព្វោ អាចរិយោ ចានី-
យេន បុច្ឆិតព្វោ កុត្តារិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិក្ក-
ហេត្វា ដីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិយំសន្តេន ជោវិត្វា
វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ណោ ឱតាបេតព្វោ ន ច ឧណ្ណោ
បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន
ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ កហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋា-
មព្វំ វា ហេដ្ឋាបីបំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ
ន ច អនន្តរហិតាយ កូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ
និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ កហេត្វា ឯកេន
ហត្ថេន ចីវរំសំ វា ចីវរដ្ឋុំ វា បមជ្ជិត្វា ចារតោ អន្តំ
ឱរតោ កោកំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ អាចរិយម្ហិ វុដ្ឋិតេ

មហាខន្ធកៈ អាចរិយវត្ត

អន្តេវាសិកត្រូវយកទៅសំដីលក្នុងទីមានកំដៅ ១ រំពេច តែកុំទុកចីវរហាល
 ថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) ត្រូវបត់ចីវរ (យកមកទុក) កាលនឹងបត់ចីវរត្រូវបំផ្លើសជាយ
 ឲ្យហួសពីគ្នាប្រមាណ ៤ ធ្មាប់ ហើយសឹមបត់ចីវរដោយគិតថា កុំឲ្យបាក់ផ្នត់
 ចីវរពាក់កណ្តាលឡើយ ហើយដាក់ទុកវត្ថុពន្ធចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរចុះ ។ បើមាន
 ចង្កាន់បិណ្ឌបាតហើយអាចារ្យចង់ឆាន់ អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹកហើយប្រ-
 គេនចង្កាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវសួរអាចារ្យអំពីទឹក កាលបើអាចារ្យឆាន់រួចហើយ
 អន្តេវាសិកត្រូវប្រគេនទឹករួចទទួលយកបាត្រមកវិញ ធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យ
 ទង្គិចទង្គកគ្នា ហើយលាងឲ្យស្អាតរួចជូតឲ្យស្អាតទឹកចេញ ហើយហាលក្នុង
 ទីមានកំដៅ ១ រំពេច តែកុំដាក់ទុកបាត្រហាលថ្ងៃ (ឲ្យយូរពេក) អន្តេវាសិក
 ត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ កាលដែលទុកបាត្រត្រូវយកដៃម្ខាងចាប់បាត្រ
 ដៃម្ខាងស្តាប់មើលក្រោមគ្រៃ ឬក្រោមតាំងសិន សឹមទុកបាត្រ ម្យ៉ាង
 ទៀត កុំទុកដាក់បាត្រក្នុងទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ ត្រូវ
 យកដៃម្ខាងចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្បៀងចីវរ ឬខ្សែចីវរ រួចបត់ជាយចីវរខាង
 ណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាងណោះហើយ សឹមទុកចីវរចុះ កាលបើអាចារ្យក្រោក

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាសនំ ឧទ្ធច្រិតព្វំ ចាទោទកំ ចាទបីបំ ចាទកថសីកំ
 បដិសាមេតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្កាចោ ហោតិ សោ
 ទេសោ សម្មុទ្ធិតព្វោ ។ សចេ អាចរិយោ នហាយិត្ត-
 កាមោ ហោតិ នហានំ បដិយាទេតព្វំ សចេ សីតេន
 អត្តោ ហោតិ សីតំ បដិយាទេតព្វំ សចេ ឧណ្ណោន អត្តោ
 ហោតិ ឧណ្ណំ បដិយាទេតព្វំ ។ សចេ អាចរិយោ ជន្ដា-
 យំ បរិសិត្តកាមោ ហោតិ ចុណ្ណំ សន្ដេតព្វំ មត្តិកា
 តេមេតព្វា ជន្ដាយរមីបំ អាទាយ អាចរិយស្ស បិដ្ឋិតោ
 បិដ្ឋិតោ កត្តា ជន្ដាយរមីបំ ទត្តា ចីរំ បដិក្កហេត្វា
 ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុណ្ណំ ទាតព្វំ មត្តិកា ទាតព្វា
 សចេ ឧស្សហាតិ ជន្ដាយំ បរិសិតព្វំ ជន្ដាយំ បរិ-
 សន្ដេន មត្តិកាយ មុទំ មក្ខេត្វា បុរោ ច បច្ឆតោ ច
 បដិច្ឆាទេត្វា ជន្ដាយំ បរិសិតព្វំ ន ថេវេ ភិក្ខុ អនុបទដ្ឋ
 និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខុ អាសនេន បដិពាហេតព្វា
 ជន្ដាយវេ អាចរិយស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្ដាយវា និក្ខុ-
 មន្ដេន ជន្ដាយរមីបំ អាទាយ បុរោ ច បច្ឆតោ ច

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ចេញហើយ អន្តេវាសិកត្រូវរើអាសនៈចេញត្រូវទុកដាក់នូវទឹកសម្រាប់
លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើង ក្បឿងសម្រាប់ជូតជើង ប្រសិនបើកន្លែង
នោះស្មោកត្រោក អន្តេវាសិកត្រូវបោសកន្លែងនោះចេញ ។ ថាបើអាចារ្យ
ចង់ស្រង់ទឹក អន្តេវាសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ស្រង់ប្រគេន បើអាចារ្យ
ត្រូវការទឹកត្រជាក់ អន្តេវាសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ប្រគេន បើអាចារ្យ
ត្រូវការទឹកក្តៅ អន្តេវាសិកត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅប្រគេន ។ បើអាចារ្យចង់ចូល
ទៅឯរោងភ្លើង អន្តេវាសិកត្រូវសួរគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ជូតទុក ត្រូវផ្សឹម
ដីស្អិតទុក ហើយនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ដើរតាមពីខាងក្រោយ ។ នៃ
អាចារ្យហើយប្រគេនតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង រួចទទួលចីវរមកទុកដាក់ដោយ
ឡែកវិញ រួចត្រូវប្រគេនគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ជូត ត្រូវប្រគេនដីស្អិតទៅអា-
ចារ្យ បើអន្តេវាសិកអាចនឹងចូលទៅបាន ក៏គប្បីចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះកា-
លនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើងត្រូវលាបមុខដោយដីស្អិត ហើយបិទបាំងពីខាង
មុខពីខាងក្រោយរួចសឹមចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ហើយកុំឲ្យអង្គុយច្រៀត
បៀតពួកភិក្ខុចាស់ឡើយ មិនត្រូវហាមអាសនៈពួកភិក្ខុថ្មី ត្រូវធ្វើបរិកម្មមាន
ឲ្យលំអិតសំរាប់ជូតនិងដីស្អិតជាដើមដល់អាចារ្យក្នុងរោងភ្លើង កាលអន្តេ-
វាសិកដើរចេញពីរោងភ្លើង ទៅត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ហើយ

មហាខន្ធកេ អាចរិយវត្តំ

បដិច្ចាទេត្វា ជន្មាយរា និក្ខមិតព្វំ ឧទកេបិ អាចរិ-
 យស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ នហាតេន បឋមតំ ឧត្តរិត្វា
 អត្តនោ កត្តំ រោទកំ កត្វា និវាសេត្វា អាចរិយស្ស
 កត្តតោ ឧទកំ បមដ្ឋិតព្វំ និវាសនំ ទាតព្វំ សង្ឃាដិ^(១)
 ទាតព្វា ជន្មាយរមីបំ អាទាយ បឋមតំ អាតន្ត្រា អាសនំ
 បញ្ញាបេតព្វំ ចាទោទកំ ចាទមីបំ ចាទកថលីកំ ឧប-
 និក្ខមិតព្វំ អាចរិយោ ចាដិយេន បុច្ឆិតព្វោ ។ សចេ ឧច្ឆិ-
 សាបេតុកាមោ ហោតិ ឧច្ឆិសាបេតព្វោ សចេ បរិបុច្ឆិតុ-
 កាមោ ហោតិ បរិបុច្ឆិតព្វោ ។ យស្មី វិហារេ អាចរិយោ
 វិហារតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្កាហោ ហោតិ សចេ
 ឧស្សហាតិ សោធនតព្វោ វិហារំ សោធនន្តេន បឋមំ បត្តចីរំ
 ដីហារិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខមិតព្វំ និសីទនប្បច្ចត្តរណំ
 ដីហារិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខមិតព្វំ ភិសិពិម្ពោហានំ ដីហារិត្វា
 ឯកមន្តំ និក្ខមិតព្វំ មព្វោ ដីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិ-
 យំសន្តេន អសង្ឃ្យដ្ឋន្តេន កវាជបិដ្ឋំ ដីហារិត្វា ឯកមន្តំ
 និក្ខមិតព្វោ មីបំ ដីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិយំសន្តេន

១ សង្ឃាដិយោតិ កត្តចិ ពោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ អាចរិយវត្ត

បិទបាំងពីខាងមុខពីខាងក្រោយរួចសឹមចេញពីរោងភ្លើង មិនតែប៉ុណ្ណោះ
 (ទោះបី) ក្នុងទឹកក៏អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើបរិកម្មដល់អាចារ្យដែរ កាល
 អន្តេវាសិកដូចហើយ ត្រូវឡើងមកមុនហើយជូតកាយរបស់ខ្លួនឲ្យស្អាត
 ទឹកចេញ ហើយស្លៀកស្បង់រួចហើយត្រូវជូតទឹកពីកាយរបស់អាចារ្យ រួច
 ត្រូវប្រគេនស្បង់ប្រគេនសង្សារដ៏ (ទៅអាចារ្យ) ហើយអន្តេវាសិកត្រូវ
 នាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង ដើរចេញមកមុនរៀបចំក្រាលអាសនៈចាំ
 ត្រូវតម្កល់ទុកនូវទឹកសម្រាប់លាងជើង តាំងសម្រាប់រងជើងនិងក្បឿង
 សម្រាប់ជូតជើង ហើយត្រូវសួរអាចារ្យអំពីទឹកសម្រាប់ទាន់ ។ បើអន្តេ-
 វាសិកចង់រៀនបាលី គប្បីរៀនបាលីនឹងអាចារ្យចុះ ។ បើអន្តេវាសិកចង់រៀន
 អដ្ឋកថា គប្បីរៀនអដ្ឋកថានឹងអាចារ្យចុះ ។ អាចារ្យនៅក្នុងវិហារណា បើ
 វិហារនោះស្មោកត្រោក បើអន្តេវាសិកអាចនឹងបោសជម្រះបានត្រូវបោស
 ជម្រះចុះ កាលនឹងបោសជម្រះវិហារត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញជាមុន
 យកទៅតម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកកម្រាលសម្រាប់ទ្រាប់អង្គុយ
 ទៅតម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកពូកនិងខ្នើយ ទៅតម្កល់ទុកដោយ
 ឡែក ត្រូវនាំគ្រែចេញធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំអោយទង្គិចទង្គកដែនដី កុំឲ្យត្រ-
 ដុសសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារហើយយកទៅតម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយក
 តាំងចេញធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យទង្គិចទង្គកដែនដី កុំឲ្យត្រដុសសន្ទះទ្វារ

វិទ្យាបិដកេ មហាវគ្គោ

អសង្ឃដ្ឋន្តោ កវាជបិដ្ឋំ ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ជិត្តិបិ-
 តព្វំ មព្វាប្បជិចាទកា ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ជិត្តិបិតព្វា
 ខេទ្បមល្មកោ ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ជិត្តិបិតព្វោ អ-
 បស្សេនដលកំ ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ ជិត្តិបិតព្វំ កុម្មត្តរ-
 ណំ យថាបញ្ញត្តំ សល្មកេត្វា ជីហារិត្វា ឯកមន្តំ
 ជិត្តិបិតព្វំ ។ សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្មោ-
 កា បបមំ ឱហារេតព្វំ អាណោកសន្តិកណ្ណកាតា
 បមជ្ជិតព្វា សចេ កេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិកតា
 ហោតិ ចោទ្បកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា
 សចេ កាទ្បរណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិកតា ហោតិ ចោ-
 ទ្បកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ អកតា
 ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិច្ឆោសេត្វា សម្មជ្ជិតព្វា មា
 វិហារោ រណេន ឧហញ្ញតិ សង្ការំ វិចិត្តា ឯកមន្តំ
 ឆទ្កេតព្វំ កុម្មត្តរណំ ឱតាមេត្វា សោធមេត្វា បប្បោធមេត្វា
 អតិហារិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាមេតព្វំ មព្វាប្បជិចាទកា
 ឱតាមេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហារិត្វា យថាហានេ បមេតព្វា
 មព្វោ ឱតាមេត្វា សោធមេត្វា បប្បោធមេត្វា ជីចំ កត្វា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

និងក្របទ្វារហើយយកទៅតម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកទ្រនាប់គ្រៃ
 ទៅតម្កល់ទុកដោយឡែក ត្រូវនាំយកកន្តោរទៅទុកដោយឡែក ត្រូវនាំ
 យកក្តារសម្រាប់ផ្អែកទៅទុកដោយឡែក ត្រូវចំណាំកម្រាលផែនដីដែល
 គេក្រាលទុកយ៉ាងណា ហើយនាំយកទៅទុកដោយឡែក ។ គ្រឿងស្មុគ
 ស្មាញ (មានសរសៃពីងពាងជាដើម) មាននៅក្នុងវិហារ អន្តេវាសិកត្រូវ
 បោសចេញអំពីពិតានជាមុន ត្រូវបោសកន្លៀតជ្រុងបង្អួច បើជញ្ជាំងដែល
 គេលាបដោយរង្ស៊ីប្រឡាក់ប្រឡូស អន្តេវាសិកត្រូវផ្សើមកំណាត់សំពត់ពូត
 រួចសឹមជូត បើផ្ទៃ (ផែនដី) ដែលគេលាបដោយវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅប្រឡាក់
 ប្រឡូស អន្តេវាសិកត្រូវផ្សើមកំណាត់សំពត់ ហើយពូតចេញរួចសឹមជូត បើ
 ផ្ទៃគេមិនបានលាបទេ អន្តេវាសិកត្រូវយកទឹកប្រោះរួចសឹមបោស ត្រូវប្រ-
 មូលសម្រាមដោយគិតថា វិហារកុំប្រឡាក់ប្រឡូសដោយធូលីឡើយ
 ហើយយកទៅចោលដោយឡែក លុះសំដីលហាលកម្រាលផែនដីហើយ
 បោសគោះដីចេញឲ្យស្អាត រួចហើយសឹមនាំយកទៅក្រាលដូចដែលវិញ
 លុះហាលទ្រនាប់គ្រៃរួចហើយជូតឲ្យស្អាត ហើយយកទៅតម្កល់ទុកក្នុង
 ទីដដែលវិញ លុះហាលគ្រៃរួចហើយបោសគោះឲ្យស្អាត រួចនាំចេញទៅ

មហាខន្ធកេ អាចរិយវត្តំ

សាធុកំ អបរិយំសន្តេន អសង្ឃ្គដ្ឋន្តេន កកាជបិដ្ឋំ អតិ-
ហារិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វោ បីបំ ឱតាបេត្វា សោ-
ធម្មា បប្បោដេត្វា ជីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិយំសន្តេ-
ន អសង្ឃ្គដ្ឋន្តេន កកាជបិដ្ឋំ អតិហារិត្វា យថាបញ្ញត្តំ
បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិពិម្ពោហានំ ឱតាបេត្វា សោធម្មា
បប្បោដេត្វា អតិហារិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ និសី-
ទនប្បច្ចត្តរណំ ឱតាបេត្វា សោធម្មា បប្បោដេត្វា អតិហា-
រិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ខេឡមល្មកោ ឱតាបេត្វា
បមដ្ឋិត្វា អតិហារិត្វា យថាហានេ បបេតព្វោ អបស្សេនដ-
លកំ ឱតាបេត្វា បមដ្ឋិត្វា អតិហារិត្វា យថាហានេ បបេ-
តព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហាត្តេន
បត្តំ កហេត្វា ឯកេន ហាត្តេន ហេដ្ឋាមព្វំ វា ហេដ្ឋា-
បីបំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរ-
ហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិ-
បន្តេន ឯកេន ហាត្តេន ចីវរំ កហេត្វា ឯកេន ហាត្តេន
ចីវរំសំ វា ចីវរដ្ឋំ វា បមដ្ឋិត្វា ចារតោ អន្តំ ឱរតោ
កោកំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ បុត្តិមា

មហាខន្ធកៈ អាចរិយវត្ត

ធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គកដែនដី កុំឲ្យត្រដុសសន្ទុះទ្វារនិងក្របទ្វារ
 យកទៅតាំងទុកដូចដែលវិញ លុះសំដីលហាលតាំងរួចហើយ ត្រូវបោស
 គោះឲ្យស្អាត ហើយនាំចេញទៅដោយស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គកដែនដី កុំឲ្យ
 ត្រដុសសន្ទុះទ្វារនិងក្របទ្វារ យកទៅតាំងទុកដូចដែលវិញ លុះសំដីល
 ពួកនិងខ្នើយហើយគោះឲ្យស្អាត រួចនាំយកទៅក្រាលដូចដែលវិញ លុះសំ-
 ដីលកម្រាលសម្រាប់ទ្រាប់អង្កុយហើយបោសគោះឲ្យស្អាត រួចយកទៅ
 ក្រាលទុកដូចដែលវិញ លុះហាលកន្តោររួចជូតឲ្យស្អាតហើយ យកទៅ
 តម្កល់ទុកក្នុងទីដដែលវិញ លុះហាលក្តារសម្រាប់ផ្អែករួចជូតឲ្យស្អាតហើយ
 យកទៅតម្កល់ទុកក្នុងទីដដែលវិញ អន្តេវាសិកត្រូវទុកដាក់បាត្រនិងចីវរ
 កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាងចាប់យកបាត្រ ដៃម្ខាងស្ទាបមើលក្រោមគ្រែ
 ឬក្រោមតាំងរួចហើយ សឹមទុកបាត្រ ម្យ៉ាងទៀត កុំឲ្យទុកបាត្រលើទីដែល
 មិនសមគួរ កាលនឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងចាប់យកចីវរ ដៃម្ខាងជូតស្បៀងចីវរក្តី
 ខ្សែចីវរក្តី ហើយធ្វើជាយខាងណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាងណោះ រួចសឹមទុក
 ចីវរចុះ ។ បើមានខ្យល់បក់ទាំងជួលីមកអំពីទិសខាងកើត អន្តេវាសិកត្រូវបិទ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សរជា វាតា វាយន្តិ បុត្តិមា វាតចានា ថកេតព្វា
សចេ បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតចានា
ថកេតព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា
វាតចានា ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរជា វាតា
វាយន្តិ ទក្ខិណា វាតចានា ថកេតព្វា សចេ សីត-
កាលោ ហោតិ ទិវា វាតចានា វិវិតព្វា រត្តិ ថកេ-
តព្វា សចេ ឧណ្ណកាលោ ហោតិ ទិវា វាតចានា
ថកេតព្វា រត្តិ វិវិតព្វា ។ សចេ បរិវេណំ ឧក្ខាបំ
ហោតិ បរិវេណំ សម្មុទ្ធិតព្វំ សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្ខាហោ
ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មុទ្ធិតព្វោ សចេ ឧបដ្ឋានសា-
លា ឧក្ខាហោ ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា សម្មុទ្ធិតព្វា
សចេ អត្តិសាលា ឧក្ខាហោ ហោតិ អត្តិសាលា សម្មុ-
ទ្ធិតព្វា សចេ វច្ឆកុដិ ឧក្ខាហោ ហោតិ វច្ឆកុ-
ដិ សម្មុទ្ធិតព្វា សចេ ចានីយំ ន ហោតិ ចានីយំ
ឧបដ្ឋាហេតព្វំ សចេ បរិកោជនីយំ ន ហោតិ បរិកោ-
ជនីយំ ឧបដ្ឋាហេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ពិយា ឧទកំ
ន ហោតិ អាចមនកុម្ពិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បង្កូចពីទិសខាងកើត បើមានខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងលិច អន្តេវា-
សិកត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងលិច បើមានខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាង
ជើងអន្តេវាសិក ត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងជើង បើមានខ្យល់បក់ទាំងធូលី
មកពីទិសខាងត្បូង អន្តេវាសិកត្រូវបិទបង្អួចពីទិសខាងត្បូង បើរដូវត្រជាក់
អន្តេវាសិកត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បិទក្នុងវេលាយប់ បើរដូវក្តៅ អន្តេវា-
សិកត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ បើកក្នុងវេលាយប់ ។ បើបរិវេណមាន
សម្រាម អន្តេវាសិកត្រូវបោសបរិវេណចេញ បើបន្ទប់ស្នោកគ្រោកអន្តេវា-
សិកត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់ស្នោកគ្រោក អន្តេវាសិកត្រូវបោស
រោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងមិនស្អាត អន្តេវាសិកត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ
បើបង្គន់មិនស្អាត អន្តេវាសិកត្រូវបោសសំអាតចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់
ឆាន់ អន្តេវាសិកត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់
អន្តេវាសិកត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើគ្មានទឹកក្នុងក្អមសម្រាប់
លាងអាចម៍ទេ អន្តេវាសិកត្រូវដងទឹកដាក់ក្នុងក្អមសម្រាប់លាងអាចម៍ ។

មហាខន្ធកេ អាចរិយវត្តំ

សចេ អាចរិយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ
អន្តោវាសិកេន រូបកាសេតព្វោ រូបកាសាបេ-
តព្វោ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អាចរិយស្ស
កុក្កុម្ភំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អន្តោវាសិកេន វិនោទេតព្វំ
វិនោទាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ
អាចរិយស្ស ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អន្តោវាសិកេន
វិវេចតព្វំ វិវេចាបេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា ។
សចេ អាចរិយោ កុរុធម្មំ អន្តោបន្នោ ហោតិ បរិវាសា-
រហោ អន្តោវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចំ នុ ខោ
សង្ឃោ អាចរិយស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ អាច-
រិយោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ អន្តោវាសិ-
កេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចំ នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិ-
យំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ អាចរិយោ មា-
នត្តារហោ ហោតិ អន្តោវាសិកេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចំ
នុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស មាណត្ថំ ទទេយ្យាតិ
សចេ អាចរិយោ អញ្ញាជារហោ ហោតិ អន្តោវាសិកេន

មហាខន្ធកៈ អាចរិយវត្ត

បើអាចារ្យមានសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើង អន្តេវាសិកត្រូវបំបាត់សេចក្តីអផ្សុក
នោះដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេបំបាត់សេចក្តីអផ្សុកនោះចេញក៏បាន ឬត្រូវ
ធ្វើធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ បើសេចក្តីសង្ស័យ កើតឡើងដល់អាចារ្យ
អន្តេវាសិកត្រូវបន្ទាបបង្គំសេចក្តីសង្ស័យនោះ ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេជួយ
បន្ទាបបង្គំក៏បាន ឬត្រូវធ្វើធម្មកថា ដល់អាចារ្យនោះ បើទិដ្ឋិគឺសេចក្តី
យល់ខុសកើតឡើងដល់អាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវជួយពន្យល់ណែនាំឲ្យ
យល់ត្រូវឡើង ដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃពន្យល់ក៏បាន ឬត្រូវធ្វើ
ធម្មកថាដល់អាចារ្យនោះ ។ បើអាចារ្យត្រូវគរុកាបត្តិគួរនឹងចូលបរិវាស
អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យបរិវាស ដល់អាចារ្យ
(របស់អញ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរនឹងទាញអន្តរាបត្តិ
ចូលមកក្នុងមូលាបត្តិ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃ
គប្បីទាញអន្តរាបត្តិ ចូលមកដាក់ក្នុងមូលាបត្តិ ចំពោះអាចារ្យ (របស់
អញ) ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់មានត្ត អន្តេវាសិក
ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្ត ដល់អាចារ្យដោយ
ឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យគួរដល់អញ្ញានកម្ម អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧស្សុក្ខំ កាតព្វំ កិណ្ឌិ ធុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយំ អព្ពេយ្យា-
 តិ ។ សចេ សង្ឃោ អាចរិយស្ស កម្មំ កត្តកាមោ
 ហោតិ តទ្ធជីយំ វា និយស្សំ វា បញ្ចជជីយំ វា បដិសារ-
 ណីយំ វា ឧក្ខេបជីយំ វា អន្តោវាសិកេន ឧស្សុក្ខំ កា-
 តព្វំ កិណ្ឌិ ធុ ខោ សង្ឃោ អាចរិយស្ស កម្មំ ន ករយ្យ
 លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោ-
 តិ សង្ឃេន កម្មំ តទ្ធជីយំ វា និយស្សំ វា បញ្ចជជីយំ វា
 បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបជីយំ វា អន្តោវាសិកេន ឧស្សុ-
 ក្ខំ កាតព្វំ កិណ្ឌិ ធុ ខោ អាចរិយោ សម្មាវត្តេយ្យ លោមំ
 ចាតេយ្យ នេត្តារំ វត្តេយ្យ សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្ស-
 ម្ពេយ្យាតិ ។ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ ជោវិតព្វំ ហោតិ
 អន្តោវាសិកេន ជោវិតព្វំ ឧស្សុក្ខំ វា កាតព្វំ កិណ្ឌិ ធុ ខោ
 អាចរិយស្ស ចីវរំ ជោវិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ
 កាតព្វំ ហោតិ អន្តោវាសិកេន កាតព្វំ ឧស្សុក្ខំ វា
 កាតព្វំ កិណ្ឌិ ធុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ
 សចេ អាចរិយស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ អន្តោវាសិ-
 កេន បចិតព្វំ ឧស្សុក្ខំ វា កាតព្វំ កិណ្ឌិ ធុ ខោ

វិនយចំណែក មហាវគ្គ

សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើអន្តរាសកម្ម (ចំពោះអាចារ្យ) ដោយ
 ឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើសង្ឃមានប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវកម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី
 និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី
 ចំពោះអាចារ្យ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ កុំឲ្យ
 សង្ឃធ្វើកម្មដល់អាចារ្យ ឬសង្ឃគប្បីបង្ហោនទៅដើម្បីកម្មស្រាលដល់អា-
 ចារ្យនោះ ម្យ៉ាងទៀត កម្មគឺ តជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី
 បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី ដែលសង្ឃបានធ្វើដល់អាចារ្យ
 នោះហើយ អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យ
 លោកអាចារ្យប្រព្រឹត្តល្អទៅ ឲ្យប្រព្រឹត្តសម្បូរបែប គឺមិនប្រកួតប្រកាន់
 ឲ្យប្រព្រឹត្តវត្តគួរដល់កិរិយារលាស់ខ្លួនចេញចាកអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវ
 កម្មនោះឲ្យ ។ បើចីវរបស់អាចារ្យគួរនឹងលាង អន្តេវាសិកត្រូវលាងឲ្យ ឬ
 ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរបស់អាចារ្យគួរលាងដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎
 បើចីវរបស់អាចារ្យគួរនឹងធ្វើ (មានដេរប៉ះជាដើម) អន្តេវាសិកត្រូវធ្វើឲ្យ ឬ
 ធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរបស់អាចារ្យគួរនឹងធ្វើដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎
 បើគ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យគួរនឹងដាំឬស្មៅ អន្តេវាសិកត្រូវដាំឬស្មៅ
 ឲ្យឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងជ្រលក់របស់អាចារ្យគួរដាំឬស្មៅដោយ

មហាខន្ធកេ អាចរិយវត្តំ

អាចរិយស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ
 រជេតព្វំ ហោតិ អន្តោវាសិកេន រជេតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា
 កាតព្វំ កិណ្ឌិ ធុ ខោ អាចរិយស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ
 រជេន្តេន សាធុកំ សម្បវិត្តកំ សម្បវិត្តកំ រជេតព្វំ ន ច
 អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ។ ន អាចរិយំ អនាបុច្ឆា ឯកចូស្ស
 បត្តោ ទាតព្វោ ន ឯកចូស្ស បត្តោ បដិក្កហោតព្វោ ន
 ឯកចូស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ន ឯកចូស្ស ចីវរំ បដិក្កហោតព្វំ
 ន ឯកចូស្ស បរិក្ខារោ ទាតព្វោ ន ឯកចូស្ស បរិក្ខា-
 រោ បដិក្កហោតព្វោ ន ឯកចូស្ស កេសា ឆេទេតព្វា
 ន ឯកច្វេន កេសា ឆេទាបេតព្វា ន ឯកចូស្ស
 បរិកម្មំ កាតព្វំ ន ឯកច្វេន បរិកម្មំ កាវាបេតព្វំ ន
 ឯកចូស្ស វេយ្យាវច្ឆោ កាតព្វោ ន ឯកច្វេន វេយ្យា-
 វច្ឆោ កាវាបេតព្វោ ន ឯកចូស្ស បច្ឆាសមណោន
 ហោតព្វំ ន ឯកច្វោ បច្ឆាសមណោ អាទាតព្វោ
 ន ឯកចូស្ស បិណ្ឌាចារោ ដីហរិតព្វោ ន ឯកច្វេន

មហានិទ្ទេសៈ អាចារ្យវគ្គ

ឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើចីវរបស់អាចារ្យគួរនឹងជ្រលក់ អន្តេវាសិកត្រូវ
 ជ្រលក់ឲ្យ ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរបស់អាចារ្យ គួរជ្រលក់
 ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលអន្តេវាសិកជ្រលក់ចីវរត្រូវជ្រលក់ដោយ
 ប្រែត្រឡប់ឲ្យសព្វល្អ ម្យ៉ាងទៀត កាលបើ (ហាលចីវរ) តំណក់
 ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់នៅឡើយ អន្តេវាសិក កុំអាលដើរចេញ ។

(បើ) អន្តេវាសិកមិនទាន់បានប្រាប់អាចារ្យទេ មិនត្រូវឲ្យបាត់ទៅ
 ភិក្ខុពួកខ្លះ^(១) ឡើយ មិនត្រូវទទួលយកបាត់ របស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ
 មិនត្រូវឲ្យចីវរទៅភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកចីវរបស់ភិក្ខុពួកខ្លះទេ
 មិនត្រូវឲ្យបរិក្ខារទៅភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវទទួលយកបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុពួក
 ខ្លះទេ មិនត្រូវកោរសក់ឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះកោរសក់
 ឲ្យទេ មិនត្រូវធ្វើបរិកម្ម (គក់ច្របាច់) ឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យ
 ភិក្ខុពួកខ្លះ ធ្វើបរិកម្មឲ្យខ្លួនទេ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយដល់ភិក្ខុពួក
 ខ្លះទេ មិនត្រូវឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយបម្រើ (ខ្លួន) មិនត្រូវ
 ធ្វើជាបច្ឆាសមណៈនៃភិក្ខុពួកខ្លះឡើយ មិនត្រូវយកភិក្ខុពួកខ្លះ ធ្វើជា
 បច្ឆាសមណៈនៃខ្លួន មិនត្រូវនាំយកបិណ្ឌបាតទៅឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះ មិនត្រូវ

១ ភិក្ខុពួកខ្លះ គឺភិក្ខុដែលជាសត្រូវ នឹងអាចារ្យរបស់ខ្លួន ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

បិណ្ឌាចារតោ ជីហារាមេតព្វោ ។ ន អាចរិយំ អនាបុច្ឆា
 តាមោ បរិសិតព្វោ ន សុសានំ កន្តព្វំ ន ទិសា
 បក្កមិតព្វា ។ សចេ អាចរិយោ តិសានោ ហោតិ
 យារដីរំ ឧបជ្ជាតព្វោ វុជ្ជានស្ស អាតមេតព្វន្តិ ។

អាចរិយវត្ថំ និដ្ឋិតំ ។

[៩៤] អាចរិយេន ភិក្ខុវេ អន្តោវាសិកម្មិ សម្មា-
 វត្តិតព្វំ ។ តត្រាយំ សម្មាវត្តនា ។ អាចរិយេន ភិក្ខុវេ
 អន្តោវាសិកោ សង្កហោតព្វោ អនុក្កហោតព្វោ ឧទ្ទេ-
 សេន បរិបុច្ឆាយ ឱវាទេន អនុសាសនិយា ។ សចេ
 អាចរិយស្ស បត្តោ ហោតិ អន្តោវាសិកស្ស បត្តោ ន
 ហោតិ អាចរិយេន អន្តោវាសិកស្ស បត្តោ ទាតព្វោ
 ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិច្ចំ នុ ខោ អន្តោវាសិកស្ស
 បត្តោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ សចេ អាចរិយស្ស ចីវរំ ហោតិ
 អន្តោវាសិកស្ស ចីវរំ ន ហោតិ អាចរិយេន អន្តោវាសិ-
 កស្ស ចីវរំ ទាតព្វំ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិច្ចំ នុ ខោ
 អន្តោវាសិកស្ស ចីវរំ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ សចេ អាចរិ-

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ឲ្យភិក្ខុពួកខ្លះ នាំយកបិណ្ឌបាតមកឲ្យខ្លួន ។ (បើ) អន្តេវាសិកមិនទាន់បាន
ប្រាប់អាចារ្យទេ មិនត្រូវចូលទៅកាន់ស្រុក មិនត្រូវចូលទៅកាន់ព្រៃខ្មោច
មិនត្រូវដើរចេញទៅកាន់ទិសឡើយ ។ បើអាចារ្យមានជំងឺឈឺ អន្តេវាសិក
ត្រូវថែទាំរាបដល់អស់ជីវិត ត្រូវទៅកំដរចាំត្រាតែអាចារ្យជាស្រឡះ ។

ចប់អាចរិយវគ្គ ។

[៩២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវតែប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ នឹងអន្តេ-
វាសិក ។ ឯការដែលប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអន្តេវាសិកនោះ (ដូចសេចក្តីតទៅ
នេះ) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវសង្គ្រោះទំនុកបម្រុង ត្រូវអនុគ្រោះ
អាណិតអាសូរអន្តេវាសិកដោយការបង្រៀនបាឡី ដោយការ (ពន្យល់នូវ
សេចក្តីនៃ)អដ្ឋកថា ដោយឲ្យដំបូន្មាន ដោយប្រៀនប្រដៅ ។ បើអាចារ្យ
មានបាត្រ អន្តេវាសិកគ្មានបាត្រ អាចារ្យត្រូវឲ្យបាត្រដល់អន្តេវាសិក (ប្រើ
ប្រាស់ខ្លះផង) ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ដូចម្តេចហ្ន៎ បាត្រគប្បីកើត
ឡើងដល់អន្តេវាសិក បើអាចារ្យមានចីវរ អន្តេវាសិកគ្មានចីវរ អាចារ្យត្រូវ
ឲ្យចីវរដល់អន្តេវាសិក ឬត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរគប្បីកើតឡើង
ដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអាចារ្យមានគ្រឿងបរិក្ខារ

មហាខន្ធកេ អន្តោវាសិកវគ្គំ

យស្ស បរិក្ខារោ ហោតិ អន្តោវាសិកស្ស បរិក្ខារោ
 ន ហោតិ អាចរិយេន អន្តោវាសិកស្ស បរិក្ខារោ ទាតញោ
 ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិច្ចំ នុ ខោ អន្តោវាសិកស្ស
 បរិក្ខារោ ឧប្បជ្ជិយេថាតិ ។ សចេ អន្តោវាសិកោ
 តិលាដោ ហោតិ កាលស្សេវ ឧដ្ឋាយ ទន្តកដ្ឋំ ទាតព្វំ
 មុខោទកំ ទាតព្វំ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ សចេ យាកុ
 ហោតិ ភាជនំ ដោវិត្វា យាកុ ឧបនាមេតញោ យាកុ បីតស្ស
 ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិក្កហេត្វា ដីចំ កត្វា សាជុកំ
 អបរិយំសន្តេន ដោវិត្វា បដិសាមេតព្វំ អន្តោវាសិកម្ហិ
 វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធវិតព្វំ សចេ សោ ទេសោ ឧក្កាចោ
 ហោតិ សោ ទេសោ សម្មុដ្ឋិតញោ ។ សចេ អន្តោវាសិកោ
 តាមំ បរិសិត្តកាមោ ហោតិ និវាសនំ ទាតព្វំ បដិនិវាសនំ
 បដិក្កហេតព្វំ កាយពន្ធនំ ទាតព្វំ សកុណំ កត្វា
 សង្ឃាដិយោ ទាតញោ ដោវិត្វា បត្តោ សឧទកោ ទាតញោ
 ឯត្តាវតា ជិវត្តិស្សតីតិ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ ចាទោទកំ
 ចាទបីបំ ចាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ បច្ចុក្កន្ធា បត្តចី-
 វំ បដិក្កហេតព្វំ បដិនិវាសនំ ទាតព្វំ និវាសនំ បដិក្ក-

មហាខន្ធកៈ អន្តេវាសិកវត្ត

អន្តេវាសិកគ្មានគ្រឿងបរិក្ខារ អាចារ្យត្រូវឲ្យគ្រឿងបរិក្ខារដល់អន្តេវាសិក
 ឬធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា គ្រឿងបរិក្ខារគប្បីកើតឡើងដល់អន្តេវាសិក
 ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើអន្តេវាសិកមានជំងឺ អាចារ្យត្រូវ
 ក្រោកពីព្រលឹមហើយឲ្យឈើស្នួន ឲ្យទឹកលប់មុខ ក្រាលនូវអាសនៈ
 បើមានបបរត្រូវលាងកាជន៍ ដាក់បបរហើយយកទៅឲ្យ កាលបើអន្តេ-
 វាសិក ឆាន់បបរហើយ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹកទទួលកាជន៍ ធ្វើឲ្យ
 ទាបស្រួល ហើយត្រូវលាងទុកដាក់ដោយល្អកុំឲ្យទង្គិចទង្គកនឹងអ្វីឡើយ
 កាលបើអន្តេវាសិកក្រោកឡើង អាចារ្យត្រូវរើអាសនៈចេញ បើប្រទេស
 នោះមានសម្រាម អាចារ្យត្រូវបោសប្រាសប្រទេសនោះចេញ ។
 បើអន្តេវាសិកចង់ចូលទៅកាន់ស្រុក អាចារ្យត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ស្លៀក
 ត្រូវទទួលទុកនូវស្បង់សម្រាប់ផ្លាស់ប្តូរ ត្រូវឲ្យវត្តពន្ធចង្កេះ ត្រូវ
 តម្រួតសង្ឃានិងចីពរជាមួយគ្នាហើយឲ្យទៅ បាត្រដែលទទឹកត្រូវលាង
 ជូតហើយឲ្យ ត្រូវកំណត់ទុកក្នុងចិត្តថា អន្តេវាសិកត្រូវត្រឡប់មក
 ត្រឹមពេលស្មើនេះ ហើយត្រូវតែងតាំងអាសនៈទុកចាំ ត្រូវបម្រុងទឹកលាង
 ជើង តាំងសម្រាប់កល់ជើង តាំងសម្រាប់ជូតជើង ត្រូវក្រោកទៅ
 ទទួលយកបាត្រនិងចីវរ ត្រូវឲ្យស្បង់សម្រាប់ផ្លាស់ ត្រូវទទួលយក

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ហេតព្វំ ។ សចេ ចីវរំ សិទ្ធិំ ហោតិ មុហុត្តំ ឧណ្ហោ ឌីតា-
 យេតព្វំ ន ច ឧណ្ហោ ចីវរំ និទហិតព្វំ ចីវរំ សំហារិតព្វំ ចីវរំ
 សំហារន្តេន ចតុវដ្តុលំ កណ្ហំ ឧស្សាទេត្វា ចីវរំ សំហារិ-
 តព្វំ មា មជ្ឈេ ភដ្ឋោ អហោសីតិ ឌីកោតេ កាយពន្ធនំ
 កាតព្វំ ។ សចេ បិណ្ឌាចាតោ ហោតិ អន្តោវាសិកោ ច
 ភុញ្ញិតុកាមោ ហោតិ ឧទកំ កត្វា បិណ្ឌាចាតោ ឧបដា-
 មេតព្វោ អន្តោវាសិកោ ចាជីយេន បុច្ឆិតព្វោ ភុត្តារិស្ស
 ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិក្កហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ
 អបរិយំសន្តេន ជោរិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហោ
 ឌីតាយេតព្វោ ន ច ឧណ្ហោ បត្តោ និទហិតព្វោ បត្តចី-
 វរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហាត្តេន បត្តំ
 តហេត្វា ឯកេន ហាត្តេន ហេដ្ឋាមព្វំ វា ហេដ្ឋាបីបំ វា
 បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ន ច អនន្តរហិតាយ
 ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន
 ហាត្តេន ចីវរំ តហេត្វា ឯកេន ហាត្តេន ចីវរំសំ វា
 ចីវរំដ្ឋំ វា បមដ្ឋិត្វា ចារតោ អន្តំ ឌីរតោ ភោកំ កត្វា
 ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ អន្តោវាសិកម្មិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធហិតព្វំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ស្សង់សម្រាប់ស្ងៀក ។ បើចីវរសីមត្រូវសំដីលក្នុងទីដែលមានកំដៅមួយ
ស្របក់ ប៉ុន្តែមិនត្រូវទុកចីវរក្នុងទីដែលមានកំដៅយូរទេ ត្រូវបត់ចីវរទុក
កាលនឹងបត់ចីវរត្រូវបំផ្លើសជាយម្ខាងឲ្យហួសគ្នាប្រមាណ ២ ធ្នាប់ ហើយ
សីមបត់ចីវរចុះដោយគិតថា កុំឲ្យ (ចីវរ) បាក់ផ្នត់ត្រង់ពាក់កណ្តាលឡើយ
ហើយត្រូវដាក់នូវវត្ថុពន្លឺចង្កេះក្នុងផ្នត់ចីវរចុះ ។ បើមានអាហារបិណ្ឌបាត
អន្តេវាសិកត្រូវការធាន់ អាចារ្យត្រូវឲ្យទឹកហើយនាំអាហារបិណ្ឌបាតចូល
ទៅជិត ត្រូវសួរអន្តេវាសិកអំពីទឹកធាន់ បើអន្តេវាសិកធាន់រួចហើយត្រូវឲ្យ
ទឹករួចទទួលយកបាត្រចេញធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យទង្គិចទង្គក ត្រូវលាង
ឲ្យស្អាត រួចហើយត្រូវជូតឲ្យស្អាតទឹក ហើយសំដីលក្នុងទីដែលមាន
កំដៅមួយស្របក់ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីដែលមានកំដៅយូរពេកទេ
ត្រូវទុកបាត្រនិងចីវរ កាលនឹងទុកបាត្រ ត្រូវកាន់បាត្រដោយដៃម្ខាង
ស្ថាបមើលទីខាងក្រោមគ្រែ ឬតាំងដោយដៃម្ខាង រួចសីមទុក
បាត្រ តែមិនត្រូវទុកបាត្រក្នុងទីមិនសមគួរឡើយ កាលនឹងទុកចីវរ
ត្រូវចាប់ចីវរដោយដៃម្ខាង ជូតស្បៀងចីវរ ឬខ្សែចីវរដោយដៃម្ខាង
ហើយត្រូវបត់ជាយចីវរខាងណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាងណោះ រួចហើយ
សីមទុកចីវរចុះ កាលបើអន្តេវាសិកក្រោកឡើង អាចារ្យត្រូវរើអាសនៈ

មហាខន្ធកេ អន្តោវាសិកវគ្គំ

ចានោទកំ ចានបីបំ ចានកថលិកំ បដិសាមេតព្វំ
 សចេ សោ ទេសោ ឧក្កាចោ ហោតិ សោ ទេសោ
 សម្មុទ្ធិតព្វោ ។ សចេ អន្តោវាសិកោ នហាយិតុកាមោ
 ហោតិ នហានំ បដិយានេតព្វំ សចេ សីតេន អត្តោ ហោតិ
 សីតំ បដិយានេតព្វំ សចេ ឧល្លាន អត្តោ ហោតិ ឧល្លា
 បដិយានេតព្វំ ។ សចេ អន្តោវាសិកោ ជន្មាយំ បរិសិតុ-
 កាមោ ហោតិ ចុល្លា សន្មេតព្វំ មត្តិកា តេមេតព្វា
 ជន្មាយបីបំ អាទាយ កត្វា ជន្មាយបីបំ ទត្វា ចីវំ
 បដិក្កហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ចុល្លា ទាតព្វំ មត្តិ-
 កា ទាតព្វា សចេ ឧស្សហតិ ជន្មាយំ បរិសិតព្វំ
 ជន្មាយំ បរិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរោ
 ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆានេត្វា ជន្មាយំ បរិសិតព្វំ ន
 ថេវ ភិក្ខុ អនូបខន្ធ និសីទិតព្វំ ន នវា ភិក្ខុ
 អាសនេន បដិពាហេតព្វា ជន្មាយវេ អន្តោវាសិកស្ស
 បរិកម្មំ កាតព្វំ ជន្មាយវា និក្ខមន្តេន ជន្មាយបីបំ
 អាទាយ បុរោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆានេត្វា ជន្មាយវា
 និក្ខិបិតព្វំ ឧទកេបិ អន្តោវាសិកស្ស បរិកម្មំ កាតព្វំ

មហាខន្ធកៈ អន្តេវាសិកវត្ត

ត្រូវទុកដាក់ទឹកលាងជើង តាំងសម្រាប់កល់ជើង ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង
 បើប្រទេសនោះមានសម្រាម អាចារ្យត្រូវបោសប្រទេសនោះចេញ ។
 បើអន្តេវាសិកចង់ផ្លុតទឹក អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ផ្លុតឲ្យ បើត្រូវ
 ការដោយទឹកត្រជាក់ អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកត្រជាក់ឲ្យ បើត្រូវការដោយ
 ទឹកក្តៅ អាចារ្យត្រូវចាត់ចែងទឹកក្តៅឲ្យ ។ បើអន្តេវាសិកចង់ចូលទៅកាន់
 រោងភ្លើង អាចារ្យត្រូវសួរដុំលំអិតទុក ត្រូវផ្សើមដីស្អិតទុក រួចត្រូវនាំយក
 តាំងសម្រាប់រោងភ្លើងទៅ ហើយប្រគល់តាំងសម្រាប់រោងភ្លើងទៅអន្តេវា-
 សិកស្រេចហើយ ទទួលយកថវិកាទុកដោយឡែក រួចត្រូវឲ្យគ្រឿង
 លំអិត ត្រូវឲ្យដីស្អិតទៅអន្តេវាសិក បើអាចារ្យអាចនឹងចូលទៅកាន់រោង
 ភ្លើងបាន ក៏គប្បីចូលទៅកាន់រោងភ្លើងចុះ កាលនឹងចូលទៅកាន់រោងភ្លើង
 ត្រូវយកដីស្អិតលាបមុខ រួចបិទបាំងទាំងខាងមុខខាងក្រោយ ហើយ
 សឹមចូលទៅកាន់រោងភ្លើង ត្រូវកុំអង្គុយច្រៀតបៀតភិក្ខុចាស់ ។ ឡើយ
 ត្រូវកុំហាមអាសនៈភិក្ខុខ្ចី ។ អាចារ្យត្រូវធ្វើបរិកម្មមានហុចដុំលំអិតជា
 ដើម ដល់អន្តេវាសិកក្នុងរោងភ្លើង កាលនឹងចេញពីរោងភ្លើង ត្រូវនាំយក
 តាំងសម្រាប់រោងភ្លើងចេញ ហើយបិទបាំងទាំងខាងមុខខាងក្រោយ រួច
 សឹមយកចេញអំពីរោងភ្លើង សូម្បីក្នុងទឹក អាចារ្យក៏ត្រូវតែធ្វើបរិកម្ម

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

នហាតេន បឋមតវំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ កត្តំ វោទកំ
 កត្វា និវាសេត្វា អន្តោវាសិកស្ស កត្តតោ ឧទកំ
 បមជ្ជិតព្វំ និវាសនំ ធាតព្វំ សង្ឃាជិ ធាតព្វា ជន្តា-
 យរមីបំ អាទាយ បឋមតវំ អាគន្ធា អាសនំ បញ្ញាបេតព្វំ
 ចាទោទកំ ចាទមីបំ ចាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្វំ
 អន្តោវាសិកោ ចាជីយេន បុច្ឆិតព្វោ ។ យស្មី វិហារេ
 អន្តោវាសិកោ វិហារតិ សចេ សោ វិហារោ ឧក្កាចោ
 ហោតិ សចេ ឧស្សហតិ សោទេតព្វោ វិហារំ សោទេន្តេន
 បឋមំ បត្តចីវរំ នីហារិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ និសី-
 ទនប្បច្ចត្តរណំ នីហារិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ ភិសិ-
 ពិម្ពោហានំ នីហារិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មព្វោ
 នីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិយំសន្តេន អសង្ឃដ្ឋន្តេន
 កវាជបិដ្ឋំ នីហារិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ មីបំ នីចំ
 កត្វា សាធុកំ អបរិយំសន្តេន អសង្ឃដ្ឋន្តេន ក-
 វាជបិដ្ឋំ នីហារិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វំ មព្វាបជិចា-
 ទកា នីហារិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វា ទេឡមលុ-
 កោ នីហារិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបិតព្វោ អបស្សេនដលកំ

វិនយចំណែក មហាវគ្គ

មានហុចដុំលំអិតជាដើមដល់អន្តេវាសិកដែរ លុះដល់អាចារ្យដូត្តរូចហើយ
ត្រូវឡើងមកមុន (អន្តេវាសិក) ហើយ ត្រូវជូតខ្លួនឲ្យស្អាតទឹកហើយសឹមស្ងៀក
ស្បង់ រួចត្រូវជូតទឹកអំពីកាយរបស់អន្តេវាសិក រួចហុចស្បង់សម្រាប់ស្ងៀក
ហុចសង្សារដំទៅឲ្យអន្តេវាសិក រួចហើយត្រូវនាំយកតាំងសម្រាប់រោងភ្លើង
ចេញមកមុនហើយត្រូវក្រាលអាសនៈ ត្រូវបម្រុងទឹកលាងជើង តាំង
សម្រាប់កល់ជើង ទ្រនាប់សម្រាប់ជូតជើង រួចត្រូវសួរអន្តេវាសិកអំពីទឹក
ឆាន់ ។ ក្នុងវិហារណាដែលអន្តេវាសិកនៅ បើវិហារនោះស្មោកគ្រោក បើ
អាចារ្យអាចនឹងបោសប្រាសបាន ក៏គប្បីបោសប្រាសចុះ កាលនឹងបោស
ប្រាសវិហារត្រូវនាំយកបាត្រនិងចីវរចេញទៅជាមុន ហើយត្រូវទុកដាក់
ក្នុងទីគួរមួយ ត្រូវនាំយកគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់អង្គុយទៅទុកក្នុងទីសមគួរ
ត្រូវនាំយកពូកនិងខ្នើយទៅទុកក្នុងទីសមគួរ កាលដែលនាំយកគ្រែទៅត្រូវ
ធ្វើឲ្យទាបស្រួលកុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ យក
ទៅទុកឲ្យល្អក្នុងទីសមគួរ កាលនឹងនាំយកតាំងទៅ ត្រូវធ្វើឲ្យទាបស្រួល
កុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ ហើយយកទៅទុក
ឲ្យល្អក្នុងទីសមគួរ ត្រូវយកទ្រនាប់គ្រែទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ត្រូវនាំយក
កន្តោរទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ត្រូវនាំយកផែនក្តារសម្រាប់ផ្អែក ទៅទុកក្នុងទី

មហាខន្ធកេ អន្តោសិកវត្តំ

ដីហរិត្វា ឯកមន្តំ ជិត្វិបិតព្វំ ភុម្មត្តរណំ យថាបញ្ញត្តំ
 សល្មត្តេត្វា ដីហរិត្វា ឯកមន្តំ ជិត្វិបិតព្វំ ។ សចេ
 វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារេតព្វំ
 អាសោកសន្ធិកណ្ណភាតា បមជ្ជិតព្វា សចេ កេរុកប-
 រិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា
 បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណ-
 កិតា ហោតិ ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជិតព្វា
 សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ ឧទកេន បរិច្ឆោសេត្វា
 សម្មជ្ជិតព្វា មា វិហារេ រដេន ឧហញ្ញិតិ សង្ការំ វិចិត្វា
 ឯកមន្តំ ឆឌ្ឍតព្វំ ភុម្មត្តរណំ ឱតាបេត្វា សោធនេត្វា
 បប្បោធនេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ មញ្ញ-
 ប្បដិចាទកា ឱតាបេត្វា បមជ្ជិតព្វា អតិហរិត្វា យថាហានេ
 បបេតព្វា មញ្ញោ ឱតាបេត្វា សោធនេត្វា បប្បោធនេត្វា ដីចំ
 កត្វា សាធុកំ អបរិយំសន្តេន អសង្ឃ្យដ្ឋន្តេន កវាជបិដ្ឋំ
 អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វោ បីបំ ឱតាបេត្វា
 សោធនេត្វា បប្បោធនេត្វា ដីចំ កត្វា សាធុកំ អបរិយំ-
 សន្តេន អសង្ឃ្យដ្ឋន្តេន កវាជបិដ្ឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ

មហាខន្ធកៈ អន្តេវាសិកវត្ត

សមគួរ កម្រាលផែនដី អាចារ្យត្រូវចំណាំកន្លែងដែលគេក្រាលយ៉ាងណា
 ហើយនាំយកទៅទុកក្នុងទីសមគួរ ។ បើវិហារមានគ្រឿងស្មុគស្មាញ
 (មានសម្បុកពីងពាងជាដើម) ត្រូវបោសទម្លាក់អំពីពិតានជាមុន រួចសឹម
 បោសកន្លៀតជ្រុងនៃសន្ទះបង្អួច បើជញ្ជាំងដែលគេលាបជ័ររង់មានពណ៌
 សៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់សំពត់រួចពូតចេញហើយសឹមជូត បើផ្ទៃ
 ដែលគេលាប ដោយពណ៌ខ្មៅមានពណ៌សៅហ្មង ត្រូវជ្រលក់កំណាត់
 សំពត់រួចពូតចេញហើយសឹមជូត បើផ្ទៃគេមិនបានលាបអ្វីទេ ត្រូវយក
 ទឹកទៅបោះហើយសឹមបោស ត្រូវកំណាត់ទុកក្នុងចិត្តថា វិហារកុំ
 បីស្មោកគ្រោកដោយជូលីឡើយ ហើយប្រមូលសម្រាមយកទៅចាក់
 ចោលដោយឡែក លុះហាលគ្រឿងកម្រាលផែនដីហើយ ត្រូវគោះរួច
 សាយកទៅក្រាលទុកកន្លែងដដែលវិញ លុះហាលទ្រនាប់ត្រែរួចហើយ
 ត្រូវជូតរួចនាំយកទៅទុកដាក់នៅទីដដែលវិញ លុះហាលត្រៃហើយត្រូវ
 គោះ រួចធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុសនឹងផែនដី កុំឲ្យប៉ះនឹងសន្ទះទ្វារនិង
 ក្របទ្វារ រួចនាំយកទៅរៀបចំទុកដូចដែលវិញ លុះហាលតាំងរួចហើយ
 ត្រូវដុសលាងគោះឲ្យស្អាតហើយ ធ្វើឲ្យទាបស្រួល កុំឲ្យត្រដុសនឹង
 ផែនដី កុំឲ្យប៉ះសន្ទះទ្វារនិងក្របទ្វារ រួចសាយកទៅរៀបចំទុកដូចដើម

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

បញ្ញាបេតព្វំ ភិសិទ្ធិម្តោហានំ ឱតាបេត្វា សោដេត្វា
 បប្បោដេត្វា អតិហារិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ
 និសីទនប្បច្ចត្តរណំ ឱតាបេត្វា សោដេត្វា បប្បោដេត្វា
 អតិហារិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបេតព្វំ ខេទ្ឋមល្មកោ
 ឱតាបេត្វា បមទ្ឋិត្វា អតិហារិត្វា យថាហានេ បបេតព្វោ
 អបស្សនដលកំ ឱតាបេត្វា បមទ្ឋិត្វា អតិហារិត្វា យ-
 ថាហានេ បបេតព្វំ បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ បត្តំ និក្ខិបន្តេន
 ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ កហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋា-
 មព្វំ វា ហេដ្ឋាបីបំ វា បរាមសិត្វា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ
 ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តោ និក្ខិបិតព្វោ ចីវរំ
 និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ កហេត្វា ឯកេន
 ហត្ថេន ចីវរំសំ វា ចីវរដ្ឋំ វា បមទ្ឋិត្វា ចារតោ អន្តំ
 ឱរតោ កោកំ កត្វា ចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ ។ សចេ បុត្តិមា
 សរជា វាតា វាយន្តិ បុត្តិមា វាតចាណា ថកេតព្វា សចេ
 បច្ឆិមា សរជា វាតា វាយន្តិ បច្ឆិមា វាតចាណា ថកេ-
 តព្វា សចេ ឧត្តរា សរជា វាតា វាយន្តិ ឧត្តរា វាតចាណា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

វិញ លុះហាលពូកនិងខ្នើយហើយ ត្រូវដុសលាងគោះចេញហើយ សា
 យកទៅរៀបចំទុកដូចដើមវិញ លុះហាលគ្រឿងកម្រាលសម្រាប់អង្កុយ
 ហើយ ត្រូវដុសលាងគោះឲ្យស្អាតហើយ សាយកទៅរៀបទុកដូចដើមវិញ
 លុះហាលកន្តោរហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាតរួចយកទៅទុកនៅទីដដែលវិញ
 លុះហាលក្តារសម្រាប់ផ្អែកហើយ ត្រូវជូតឲ្យស្អាតរួចនាំយកទៅទុកនៅ
 ទីដដែលវិញ ត្រូវរៀបទុកបាត្រនិងចីវរ កាលនឹងទុកបាត្រ ដៃម្ខាង
 ត្រូវចាប់បាត្រ ដៃម្ខាងត្រូវស្ទាបមើលក្រោមគ្រែ ឬក្រោមតាំងហើយ
 សឹមទុកបាត្រ តែកុំគប្បីទុកបាត្រលើទីដែលមិនសមគួរឡើយ កាល
 នឹងទុកចីវរ ដៃម្ខាងត្រូវចាប់ចីវរ ដៃម្ខាងត្រូវជូតស្បៀងចីវរ ឬខ្សែស-
 ម្រាប់ហាលចីវរ ត្រូវបត់ជាយខាងណោះឲ្យជាផ្នត់មកខាងណោះ រួចសឹម
 ទុកចីវរចុះ ។ បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងកើត អាចារ្យត្រូវបិទ
 បង្អួចខាងកើត បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងលិច ត្រូវបិទបង្អួចទិស
 ខាងលិច បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងជើង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាង

មហាខន្ធកេ អន្តោវាសិកវគ្គំ

ថកេតព្វា សចេ ទក្ខិណា សរដា វាតា វាយន្តិ ទក្ខិ-
 ណា វាតចាណា ថកេតព្វា សចេ សីតកាលោ ហោតិ
 ទិវា វាតចាណា វិរិតព្វា រត្តិ ថកេតព្វា សចេ ឧណ្ណាកាលោ
 ហោតិ ទិវា វាតចាណា ថកេតព្វា រត្តិ វិរិតព្វា ។ សចេ
 បរិវេណំ ឧក្ខាបំ ហោតិ បរិវេណំ សម្មុទ្ឋិតព្វំ សចេ
 កោដ្ឋកោ ឧក្ខាថោ ហោតិ កោដ្ឋកោ សម្មុទ្ឋិតព្វា
 សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្ខាថោ ហោតិ ឧបដ្ឋានសាលា
 សម្មុទ្ឋិតព្វា សចេ អក្ខិសាលា ឧក្ខាថោ ហោតិ អក្ខិសា-
 លា សម្មុទ្ឋិតព្វា សចេ វច្ឆកុដិ ឧក្ខាថោ ហោតិ វច្ឆ-
 កុដិ សម្មុទ្ឋិតព្វា សចេ ចានីយំ ន ហោតិ ចានីយំ
 ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ បរិកោជនីយំ ន ហោតិ បរិកោ-
 ជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ សចេ អាចមនកុម្ពិយា ឧទកំ
 ន ហោតិ អាចមនកុម្ពិយា ឧទកំ អាសិញ្ចិតព្វំ ។
 សចេ អន្តោវាសិកស្ស អនកិរតិ ឧប្បដ្ឋា ហោតិ អា-
 ចរិយេន រូបកាសេតព្វា រូបកាសាបេតព្វា ធម្មក-
 ថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អន្តោវាសិកស្ស កុក្កុច្ចំ
 ឧប្បដ្ឋំ ហោតិ អាចរិយេន វិដោទេតព្វំ វិដោទាបេតព្វំ

មហាខន្ធកៈ អន្តោវាសិកវត្ត

ជើង បើខ្យល់បក់ទាំងធូលីមកពីទិសខាងត្បូង ត្រូវបិទបង្អួចទិសខាងត្បូង បើ
 រដូវត្រជាក់ អាចារ្យត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាយប់
 បើរដូវក្តៅ អាចារ្យត្រូវបិទបង្អួចក្នុងវេលាថ្ងៃ ត្រូវបើកបង្អួចក្នុងវេលាយប់ ។
 បើបរិវេណស្មោកគ្រោកមិនស្អាត អាចារ្យត្រូវបោសទឹបរិវេណចេញ បើ
 បន្ទប់ស្មោកគ្រោកមិនស្អាត អាចារ្យត្រូវបោសបន្ទប់ចេញ បើរោងឆាន់មិន
 ស្អាត អាចារ្យត្រូវបោសរោងឆាន់ចេញ បើរោងភ្លើងស្មោកគ្រោក អាចារ្យ
 ត្រូវបោសរោងភ្លើងចេញ បើបង្គន់ស្មោកគ្រោក អាចារ្យត្រូវបោសបង្គន់
 ចេញ បើគ្មានទឹកសម្រាប់ឆាន់ អាចារ្យត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ឆាន់ បើគ្មាន
 ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ អាចារ្យត្រូវតម្កល់ទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ បើទឹកក្នុង
 ក្អមសម្រាប់លាងអាចមន៍គ្មានទេ អាចារ្យត្រូវចាក់ទឹកទៅក្នុងក្អមសម្រាប់
 លាងអាចមន៍ ។ បើសេចក្តីអផ្សុកកើតឡើងដល់អន្តោវាសិក អាចារ្យត្រូវ
 បំបាត់អស្សុកដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវឲ្យគេជួយធ្វើឲ្យបាត់អផ្សុកក៏បាន ឬត្រូវ
 សម្តែងធម្មកថាដល់អន្តោវាសិក បើសេចក្តីសង្ស័យកើតឡើងដល់អន្តោវាសិក
 អាចារ្យ ត្រូវជួយបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវប្រើគេឲ្យជួយបន្ទោបង់

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា សចេ អន្តោវាសិកស្ស
 ទិដ្ឋិតតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ អាចរិយេន វិវេចេតព្វំ វិវេចា-
 បេតព្វំ ធម្មកថា វាស្ស កាតព្វា ។ សចេ អន្តោវា-
 សិកោ កុដម្ហំ អដ្ឋាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ
 អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចិ នុ ខោ សង្ឃោ
 អន្តោវាសិកស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យាតិ សចេ អន្តោវាសិ-
 កោ មូលាយ បដិកស្សនារហោ ហោតិ អាចរិយេន
 ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តោវាសិកំ
 មូលាយ បដិកស្សេយ្យាតិ សចេ អន្តោវាសិកោ មា-
 នត្តារហោ ហោតិ អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចិ
 នុ ខោ សង្ឃោ អន្តោវាសិកស្ស មានត្ថំ ទទេយ្យាតិ
 សចេ អន្តោវាសិកោ អញ្ញាជារហោ ហោតិ អាចរិយេន
 ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តោវាសិកំ
 អព្ពេយ្យាតិ ។ សចេ សង្ឃោ អន្តោវាសិកស្ស កម្ហំ
 កត្តុកាមោ ហោតិ តដ្ឋដីយំ វា និយស្សំ វា បញ្ចាជដី-
 យំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្កេបដីយំ វា អាចរិយេន
 ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិច្ចិ នុ ខោ សង្ឃោ អន្តោវាសិ-

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក៏បាន ឬត្រូវសម្តែងធម្មកថាដល់អន្តេវាសិក បើអន្តេវាសិកមានទិដ្ឋិខុសកើត
ឡើង អាចារ្យត្រូវដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ឬត្រូវបង្គាប់គេឲ្យជួយដោះ
ស្រាយក៏បាន ឬត្រូវសម្តែងធម្មកថាដល់អន្តេវាសិក ។ បើអន្តេវាសិកត្រូវ
គរុកាបត្តិគួរនឹងចូលបរិវាស អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគួរ
ឲ្យបរិវាសដល់អន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរទាញ
អន្តរាបត្តិចូលមកក្នុងមូលាបត្តិ អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃ
គប្បីទាញអន្តរាបត្តិចូលមកក្នុងមូលាបត្តិ ចំពោះអន្តេវាសិកដោយឧបាយ
ដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកគួរដល់មានត្ត អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា
សង្ឃគប្បីឲ្យមានត្តដល់អន្តេវាសិកដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិក
គួរដល់អញ្ជានកម្ម អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃគប្បីធ្វើ
អញ្ជានកម្មចំពោះអន្តេវាសិក ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ បើសង្ឃចង់ធ្វើ
កម្ម គឺតជ្ជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចជនីយកម្មក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី
ឧក្ខេបនីយកម្មក្តីដល់អន្តេវាសិក អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា សង្ឃ

មហាខន្ធកេ អន្តោវាសិកវគ្គំ

កស្ស កម្មំ ន ករយ្យ លហុកាយ វា បរិណា-
មេយ្យាតិ កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ខេន កម្មំ តដ្ឋ-
ដីយំ វា និយស្សំ វា បញ្ចជដីយំ វា បដិសារណីយំ វា
ឧក្ខេបដីយំ វា អាចរិយេន ឧស្សុក្កំ កាតព្វំ កិណ្ឌិ
នុ ខោ អន្តោវាសិកោ សម្មារត្តេយ្យ លោមំ ចាតេយ្យ
នេត្តារំ រត្តេយ្យ សង្ខេ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្តេយ្យាតិ ។
សចេ អន្តោវាសិកស្ស ចីវរំ ជោរិតព្វំ ហោតិ អាចរិយេ-
ន អាចិត្តិតព្វំ ឯវំ ជោរយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ
កិណ្ឌិ នុ ខោ អន្តោវាសិកស្ស ចីវរំ ជោរិយេថាតិ ស-
ចេ អន្តោវាសិកស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន
អាចិត្តិតព្វំ ឯវំ ករយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ
កិណ្ឌិ នុ ខោ អន្តោវាសិកស្ស ចីវរំ ករិយេថាតិ សចេ
អន្តោវាសិកស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន អា-
ចិត្តិតព្វំ ឯវំ បចេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ កិណ្ឌិ
នុ ខោ អន្តោវាសិកស្ស រជនំ បចិយេថាតិ សចេ
អន្តោវាសិកស្ស ចីវរំ រជេតព្វំ ហោតិ អាចរិយេន
អាចិត្តិតព្វំ ឯវំ រជេយ្យាសីតិ ឧស្សុក្កំ វា កាតព្វំ

មហាខន្ធកៈ អន្តេវាសិកវត្ត

មិនគប្បីធ្វើកម្ម ឬគប្បីបង្ហោនទៅ ដើម្បីកម្មស្រាលដល់អន្តេវាសិកដោយ
 ឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើកម្ម គឺតជនីយកម្មក្តី និយស្សកម្មក្តី បញ្ចាជនីយកម្ម
 ក្តី បដិសារណីយកម្មក្តី ឧក្ខេបនីយកម្មក្តី សង្ឃបានធ្វើដល់អន្តេវាសិក
 នោះរួចហើយ អាចារ្យត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ឲ្យអន្តេ-
 វាសិកគប្បីប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ គប្បីសម្មបរោម (គឺលែងប្រកែប្រកាន់)
 គប្បីប្រព្រឹត្តនូវការវើខ្លួនចេញចាកអាបត្តិ សង្ឃគប្បីរម្ងាប់នូវកម្មនោះ ។
 បើអន្តេវាសិកត្រូវការលាងចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកគប្បីលាងយ៉ាង
 នេះ ពុំនោះសោត ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរបស់អន្តេវាសិកគួរលាង
 ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកត្រូវការធ្វើចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់
 ថា អ្នកគប្បីធ្វើយ៉ាងនេះ ឬក៏ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា ចីវរបស់អន្តេវា-
 សិកគួរធ្វើដោយឧបាយ ដូចម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកត្រូវការនឹងដាំទឹកជ្រលក់
 អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នកត្រូវដាំទឹកជ្រលក់យ៉ាងនេះ ពុំនោះសោត
 ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អន្តេវាសិកគួរដាំទឹកជ្រលក់ ដោយឧបាយដូច
 ម្តេចហ្ន៎ បើអន្តេវាសិកត្រូវការនឹងជ្រលក់ចីវរ អាចារ្យត្រូវប្រាប់ថា អ្នក
 គប្បីជ្រលក់ចីវរបែបនេះ ឬក៏ត្រូវធ្វើសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយថា អន្តេវាសិកគប្បី

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

កិច្ចំ នុ ខោ អន្តោវាសិកស្ស ចីវរំ រជិយេថាតិ ចីវរំ
 រជេន្តេន សាធុកំ សម្មវិវត្តកំ សម្មវិវត្តកំ រជេតព្វំ
 ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមិតព្វំ ។ សចេ អន្តោវាសិកោ
 តិលាដោ ហោតិ យាវដីវំ ឧបដ្ឋាតព្វោ វុដ្ឋានស្ស
 អាតមេតព្វន្តិ ។

អន្តោវាសិកវត្ថុំ និដ្ឋិតំ ។

[៩៥] តេន ខោ បន សមយេន អន្តោវាសិកា
 អាចរិយេសុ ន សម្មវត្តន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហេ-
 ចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ អន្តោវាសិកេន អាចរិយម្ហិ ន
 សម្មវត្តិតព្វំ យោ ន សម្មវត្តេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។
 ដេវ សម្មវត្តន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហេចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អសម្មវត្តន្តំ បណាមេតុំ ។ ឯវញ្ច
 បន ភិក្ខុវេ បណាមេតព្វោ ។ បណាមេមិ តន្តិ វា
 មាយិធិ បដិក្កមីតិ^(១) វា ជីហារ តេ បត្តចីវរន្តិ វា ធាហំ
 តយា ឧបដ្ឋាតព្វោតិ វា កាយេន វិញ្ញាមេតិ វាចាយ

១ មា ៧៨ បដិក្កមាតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ជ្រលក់ចីវរដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ កាលនឹងជ្រលក់ចីវរ ត្រូវជ្រលក់
ប្រែឲ្យសព្វស្មើល្អ បើតំណក់ទឹកស្រក់មិនទាន់អស់ កុំអាលដើរចេញ ។
បើអន្តេវាសិកមានជំងឺ អាចារ្យត្រូវថែទាំដរាបអស់ជីវិត ត្រូវរង់ចាំលុះតែ
ជាជំងឺ ។

ចប់អន្តេវាសិកវគ្គ ។

[៤៥] សម័យនោះឯង ពួកអន្តេវាសិកមិនបានប្រព្រឹត្តល្អនឹងពួក
អាចារ្យឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិក
ត្រូវប្រព្រឹត្តឲ្យល្អនឹងអាចារ្យ អន្តេវាសិកណាមិនប្រព្រឹត្តឲ្យល្អ នឹងត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។ អន្តេវាសិកទាំងនោះ ក៏នៅតែប្រព្រឹត្តមិនល្អដដែល ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ដើម្បីឲ្យអាចារ្យ
បណ្តេញចេញនូវអន្តេវាសិកណា ដែលប្រព្រឹត្តមិនល្អនឹងអាចារ្យបាន ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យត្រូវបណ្តេញអន្តេវាសិក ដូចសេចក្តី
តទៅនេះ ។ គឺអាចារ្យបញ្ជាក់អន្តេវាសិកដោយកាយ ឬដោយវាចា

មហាខន្ធកេ បណាមកថា

វិញ្ញាបេតិ កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ បណាមិតោ
 ហោតិ អន្តេវាសិកោ ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន
 វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន
 បណាមិតោ ហោតិ អន្តេវាសិកោតិ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន អន្តេវាសិកា បណាមិតា ន ខមាបេន្តិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 ខមាបេតុន្តិ ។ នេវ ខមាបេន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ បណាមិតេន ន ខមា-
 បេតញោ យោ ន ខមាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អាចរិយា ខមាបិយមាណ
 ន ខមន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។

មហាខន្ធកៈ បណាមកថា

ឬបញ្ជាក់ទាំងកាយទាំងវាចាថា ខ្ញុំបណ្តេញអ្នកឯងដូច្នោះក្តី ថាអ្នកឯងកុំនៅ
 ក្នុងទីនេះដូច្នោះក្តី ថាអ្នកឯងចូរនាំយកបាត្រនិងចីវរបស់អ្នកឯងចេញទៅ
 ដូច្នោះក្តី ថាអ្នកឯងមិនត្រូវបម្រើខ្ញុំដូច្នោះក្តី (យ៉ាងនេះ) បានឈ្មោះថា អាចារ្យ
 បណ្តេញអន្តេវាសិក (បើ) អាចារ្យមិនបានបញ្ជាក់អន្តេវាសិកដោយកាយ
 ឬដោយវាចា មិនបានបញ្ជាក់ទាំងកាយទាំងវាចាទេ មិនហៅថា អាចារ្យ
 បណ្តេញអន្តេវាសិកឡើយ ។ សម័យនោះឯង ពួកអន្តេវាសិកដែលអាចារ្យ
 បានបណ្តេញចេញហើយ មិនបានសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសវិញ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យពួក
 អន្តេវាសិកសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យវិញបាន ។ ពួកអន្តេវាសិកក៏នៅតែ
 មិនសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យដដែល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូល
 សេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ឯអន្តេវាសិកដែលអាចារ្យបានបណ្តេញចេញហើយមិនគួរជា
 មិនសូមអាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យវិញទេ អន្តេវាសិកណាដែលមិនបានសូម
 អាចារ្យឲ្យអត់ទោសឲ្យ នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង ពួក
 អាចារ្យដែលអន្តេវាសិកបានសូមឲ្យអត់ទោសឲ្យវិញ ក៏មិនព្រមអត់ទោស
 ឲ្យឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានក្រាបបង្គំទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ ខមិតុន្តិ ។ នេវ ខមន្តិ ។ អន្តេ-
 វាសិកា បក្កមន្តិបិ វិព្ពមន្តិបិ តិត្តិយេសុបិ សន្តិ-
 មន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ
 ខមាបិយមាណេន ន ខមិតព្វំ យោ ន ខមេយ្យ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អាចរិយា
 សម្មាវត្តន្តំ បណាមេន្តិ អសម្មាវត្តន្តំ ន បណាមេន្តិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ សម្មា-
 វត្តន្តោ បណាមេតព្វោ យោ បណាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-
 ជស្ស ន ច ភិក្ខុវេ អសម្មាវត្តន្តោ ន បណាមេតព្វោ យោ
 ន បណាមេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ
 អង្កេហិ សមដ្ឋាកតោ អន្តេវាសិកោ បណាមេតព្វោ
 អាចរិយម្ហិ ជាតិមត្តំ បេមំ ហោតិ ជាតិមត្តោ បសាទោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យអាចារ្យអត់ទោសឲ្យ ។ ពួកអាចារ្យទាំងនោះ ក៏នៅតែមិនព្រម
អត់ទោសឲ្យដដែល ។ ពួកអន្តេវាសិក ក៏ចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញ
ទៅខ្លះ រត់ចូលពួកតិរិយខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ អាចារ្យណាដែលអន្តេវាសិកសូមឲ្យអត់ទោសឲ្យ ត្រូវតែអត់ទោស
ឲ្យវិញ (បើ)អាចារ្យណាមិនអត់ទោសឲ្យទេ នឹងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
សម័យនោះឯង ពួកអាចារ្យបណ្តេញអន្តេវាសិក ដែលមានវត្តប្រព្រឹត្តត្រឹម
ត្រូវចេញ មិនបានបណ្តេញអន្តេវាសិក ដែលប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវឡើយ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលមាន
វត្តប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវហើយ អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ អាចារ្យណា
បណ្តេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តែបើអន្តេវាសិកដែល
មិនប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវល្អ អាចារ្យគប្បីបណ្តេញចេញ បើមិនបណ្តេញ
ចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកប្រកបដោយ
អង្គ ៥ អាចារ្យត្រូវបណ្តេញចេញ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺអន្តេវាសិកគ្មាន
សេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ ១ គ្មាន

មហាខន្ធរកេ បញ្ច បណាមង្កានី

ហោតិ នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ នាធិមត្តោ ការវោ ហោតិ
 នាធិមត្តា ការវោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច-
 ហដ្ឋេហិ សមន្នាគតោ អន្តោវាសិកោ បណាមេតព្វោ ។
 បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ សមន្នាគតោ អន្តោវាសិកោ
 ន បណាមេតព្វោ អាចរិយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ
 អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ អធិមត្តា ហិរី ហោតិ អ-
 ធិមត្តោ ការវោ ហោតិ អធិមត្តា ការវោ ហោតិ ឥមេហិ
 ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្ឋេហិ សមន្នាគតោ អន្តោវាសិ-
 កោ ន បណាមេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ
 សមន្នាគតោ អន្តោវាសិកោ អលំ បណាមេតុំ អាចរិ-
 យម្ហិ នាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ នាធិមត្តោ បសាទោ
 ហោតិ នាធិមត្តា ហិរី ហោតិ នាធិមត្តោ ការវោ ហោតិ
 នាធិមត្តា ការវោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច-
 ហដ្ឋេហិ សមន្នាគតោ អន្តោវាសិកោ អលំ បណាមេតុំ ។
 បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ សមន្នាគតោ អន្តោវាសិកោ
 អលំ បណាមេតុំ អាចរិយម្ហិ អធិមត្តំ បេមំ ហោតិ
 អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ អធិមត្តា ហិរី ហោតិ

មហាខន្ធកៈ អន្តេវាសិកប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាង គួរឲ្យអាចារ្យបណ្តេញចេញ

សេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១ គ្មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១ គ្មានភាវនាមាំ
មួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង អាចារ្យ
ត្រូវបណ្តេញចេញបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកប្រកបដោយ
អង្គ ៥ អាចារ្យ មិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺអន្តេវាសិក
មានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ ១ មាន
សេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១ មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១ មានភាវនា
មាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង
អាចារ្យមិនត្រូវបណ្តេញចេញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែល
ប្រកបដោយអង្គ ៥ ហើយ អាចារ្យគួរបណ្តេញ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺអន្តេវា-
សិកគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លា
មាំ ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១ គ្មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១
គ្មានភាវនាមាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយ
អង្គ ៥ នេះឯងហើយ អាចារ្យគួរបណ្តេញចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ (ចំណែកខាងល្អ) ហើយ អាចារ្យមិន
ត្រូវបណ្តេញចេញទេ (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺអន្តេវាសិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់
ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាស

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អធិមត្តោ ការវោ ហោតិ អធិមត្តា ការវោ ហោតិ ឯមេហិ
 ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតោ អន្តោវាសិកោ
 ធាលំ បណាមេត្តំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ ស-
 មដ្ឋាកតំ អន្តោវាសិកំ អប្បណាមេន្តោ អាចរិយោ សាតិ-
 សារោ ហោតិ បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ អាច-
 រិយម្ហិ ធាធិមត្តំ បេមំ ហោតិ ធាធិមត្តោ បសាទោ
 ហោតិ ធាធិមត្តា ហិរិ ហោតិ ធាធិមត្តោ ការវោ ហោតិ
 ធាធិមត្តា ការវោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច-
 ហដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតំ អន្តោវាសិកំ អប្បណាមេន្តោ អាច-
 រិយោ សាតិសារោ ហោតិ បណាមេន្តោ អនតិសារោ
 ហោតិ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតំ អន្តោ-
 វាសិកំ បណាមេន្តោ អាចរិយោ សាតិសារោ ហោតិ
 អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ ហោតិ អាចរិយម្ហិ អធិ-
 មត្តំ បេមំ ហោតិ អធិមត្តោ បសាទោ ហោតិ អធិ-
 មត្តា ហិរិ ហោតិ អធិមត្តោ ការវោ ហោតិ អធិមត្តា
 ការវោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្ឋេហិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មាំ ១ មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១ មានការវនាមាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯងហើយ អាចារ្យ
 មិនគួរបណ្តេញចេញទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យមិនបានបណ្តេញ
 អន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ (ចំណែកខាងអាក្រក់ហើយ) នឹងមាន
 ទោស (គឺត្រូវអាបត្តិមិនខានឡើយ) (បើ) អាចារ្យបណ្តេញចេញហើយ
 ទើបគ្មានទោស (គឺមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ) (ឯអង្គ ៥ ចំណែកខាងអាក្រក់
 នោះ) គឺអន្តេវាសិកគ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំនឹងអាចារ្យ ១
 គ្មានសេចក្តីជ្រះថ្លាមាំ ១ គ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១ គ្មានសេចក្តីគោរព
 កោតក្រែងមាំ ១ គ្មានការវនាមាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អាចារ្យកាល
 មិនបណ្តេញអន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯងហើយ នឹងមាន
 ទោស (បើ) អាចារ្យបណ្តេញចេញនឹងឥតទោស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អាចារ្យកាលបណ្តេញអន្តេវាសិក ដែលប្រកបដោយអង្គ ៥ (ចំណែកខាង
 ល្អ) ហើយ នឹងមានទោស (បើ) មិនបានបណ្តេញចេញទេ នឹងឥត
 ទោស (ឯអង្គ ៥ នោះ) គឺ អន្តេវាសិកមានសេចក្តីស្រឡាញ់ពេញចិត្តមាំ
 នឹងអាចារ្យ ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាដ៏មាំ ១ មានសេចក្តីអៀនខ្មាសមាំ ១
 មានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងមាំ ១ មានការវនាដ៏មាំមួន ១ ម្នាលភិក្ខុ

មហាខន្ធកេ អាចរិយន្តេវាសិកកថា

សមន្តាកតំ អន្តេវាសិកំ បណាមេន្តោ អាចរិយោ
 សាតិសារោ ហោតិ អប្បណាមេន្តោ អនតិសារោ
 ហោតីតិ ។

[៩៦] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ទស-
 វស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា និស្សយំ ទេន្តិ ។
 ទិស្សន្តិ អាចរិយា ពាលា អន្តេវាសិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ
 អាចរិយា អព្យត្តា អន្តេវាសិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ អាច-
 រិយា អប្បស្សតា អន្តេវាសិកា ពហុស្សតា ទិស្សន្តិ
 អាចរិយា ទុប្បញ្ញា អន្តេវាសិកា បញ្ញវន្តោ ។ យេ តេ
 ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ
 កមំ ហិ ឆាម ភិក្ខុ ទសវស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា
 អព្យត្តា និស្សយំ ទស្សន្តិ ទិស្សន្តិ អាចរិយា ពាលា
 អន្តេវាសិកា បណ្ឌិតា ទិស្សន្តិ អាចរិយា អព្យត្តា
 អន្តេវាសិកា ព្យត្តា ទិស្សន្តិ អាចរិយា អប្បស្សតា
 អន្តេវាសិកា ពហុស្សតា ទិស្សន្តិ អាចរិយា ទុប្បញ្ញា
 អន្តេវាសិកា បញ្ញវន្តោតិ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ

មហាខន្ធកៈ អាចរិយន្តេវាសិកកថា

ទាំងឡាយ អាចារ្យកាលបណ្តេញនូវអន្តេវាសិកដែលប្រកបដោយអង្គ ៥
នេះឯងហើយ នឹងមានទោសមិនខានឡើយ បើមិនបានបណ្តេញចេញទេ
ក៏ឥតមានទោសឡើយ ។

[៩៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ជាបុគ្គលពាលមិនឆ្ងាសឲ្យ
និស្ស័យ (ដល់អន្តេវាសិក) ដោយអាងថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ
យើងមានវស្សា ១០ ហើយ ។ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សពាល ពួកអន្តេវាសិកជា
បណ្ឌិតក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សមិនឆ្ងាស ពួកអន្តេវាសិកជាមនុស្ស
ឆ្ងាសក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សចេះដឹងតិច ពួកអន្តេវាសិកជាមនុស្ស
ចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សអាប់ឥតបញ្ញា ពួកអន្តេវាសិក
ជាមនុស្សមានបញ្ញាក៏ប្រាកដ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា
តិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ជាមនុស្សពាលមិនឆ្ងាសមិនសមបើនឹងហ៊ានឲ្យនិស្ស័យ (ដល់
អន្តេវាសិក) ដោយអាងថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០
ហើយ ពួកអាចារ្យជាមនុស្សពាល ពួកអន្តេវាសិកជាបណ្ឌិតក៏ប្រាកដ ពួក
អាចារ្យមិនឆ្ងាស ពួកអន្តេវាសិកឆ្ងាសក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យចេះដឹងតិច ពួក
អន្តេវាសិកចេះដឹងច្រើនក៏ប្រាកដ ពួកអាចារ្យអាប់ឥតបញ្ញា ពួកអន្តេវាសិក
មានបញ្ញាក៏ប្រាកដ ។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ទសវស្សម្ហ ទសវស្សម្ហាតិ ពាលា អព្យត្តា និស្សយំ
 ទេន្តិ ទិស្សន្តិ អាចរិយា ពាលា... អន្តោវាសិកា បញ្ញា-
 វន្តោតិ ។ សច្ចំ ភកវាតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា ភកវា...
 វិករហិត្វា ធម្មិ កងំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ
 ពាលេន អព្យត្តេន និស្សយោ ទាតព្វោ យោ ទទេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ព្យត្តេន
 ភិក្ខុនា បដិពលេន ទសវស្សេន វា អតិវេកទសវស្សេន
 វា និស្សយំ ទាតុន្តិ ។

[៩៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ អាចរិយុ-
 បដ្ឋាយេសុ បក្កន្តេសុបិ វិត្តន្តេសុបិ កាលកតេសុបិ
 បក្កសង្កន្តេសុបិ និស្សយប្បដិប្បស្សន្តិយោ ន ជានន្តិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ បញ្ចិមា ភិក្ខុវេ និស្ស-
 យប្បដិប្បស្សន្តិយោ ឧបដ្ឋាយម្ហា ឧបដ្ឋាយោ បក្កន្តោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកភិក្ខុជាមនុស្សពាលមិនឆ្ងាសឲ្យនិស្ស័យ (ដល់អន្តេវាសិក) ដោយ អាងថា យើងមានវស្សា ១០ ហើយ យើងមានវស្សា ១០ ហើយ ពួក អាចារ្យជាមនុស្សពាល... ពួកអន្តេវាសិកមានបញ្ញាក៏ប្រាកដ ពិតមែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះ សម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ... ក៏ទ្រង់បន្ទោស លុះទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទើបធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលជាមនុស្សពាលមិនឆ្ងាស មិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យទេ ភិក្ខុណាឲ្យ នឹង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែល ឆ្ងាសប្រតិពល មានវស្សា ១០ ឬមានវស្សាច្រើនជាង ១០ ឡើងទៅ ឲ្យនិស្ស័យបាន ។

[៩៧] សម័យនោះឯង កាលបើអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ័ទាំងឡាយ ចៀសចេញទៅក្តី សឹកចេញទៅក្តី ធ្វើមរណកាលទៅក្តី រត់ចូលទៅកាន់ ពួកតិរិយក្តី ពួកភិក្ខុក៏មិនដឹងសេចក្តីរម្ងាប់ចាកនិស្ស័យ គឺជាចំនិស្ស័យបាន ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការរម្ងាប់និស្ស័យ គឺជាចំនិស្ស័យ ព្រោះឧបជ្ឈាយ័នេះមាន ៥ យ៉ាង គឺទី ១ ឧបជ្ឈាយ័ចៀសចេញទៅក្តី

មហាខន្ធកេ ឧបជ្ឈាយាចរិយេហិ និស្សយប្បដិប្បស្សន្តិ

វា ហោតិ វិព្ពន្តោ វា កាលកតោ វា បក្ខុសង្ក្រាន្តោ វា
 អាណត្តិយេវ បញ្ចមី ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច ជិស្សយ-
 ប្បដិប្បស្សន្តិយោ ឧបជ្ឈាយម្ហា ។ ធរិមា ភិក្ខុវេ
 ជិស្សយប្បដិប្បស្សន្តិយោ អាចរិយម្ហា អាចរិយោ បក្កន្តោ
 វា ហោតិ វិព្ពន្តោ វា កាលកតោ វា បក្ខុសង្ក្រាន្តោ វា
 អាណត្តិយេវ បញ្ចមី ឧបជ្ឈាយេន វា សមោធានកតោ^(១)
 ហោតិ ឥមា ខោ ភិក្ខុវេ ធរ ជិស្សយប្បដិប្បស្សន្តិយោ
 អាចរិយម្ហា ។

[៩៨] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អង្កេហិ សមន្នាគតេន
 ភិក្ខុនា ន ឧបសម្មាទេតព្វំ ន ជិស្សយោ ទាតព្វោ
 ន សាមណោរោ ឧបជ្ឈាបេតព្វោ ន អសេក្ខេន សី-
 លក្ខន្ធលោ សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន សមា-
 ធិក្ខន្ធលោ សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន បញ្ញា-
 ខន្ធលោ សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធលោ
 សមន្នាគតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្ស-
 នក្ខន្ធលោ សមន្នាគតោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ

១ ឱ. សមោធានំ គតោ ។

មហាខន្ធកៈ ការរំងាប់និស្ស័យចាកឧបជ្ឈាយនិងអាចារ្យ

ទី ២ ឧបជ្ឈាយ៍សីកចេញទៅក្តី ទី ៣ ឧបជ្ឈាយ៍ធ្វើមរណកាលទៅក្តី ទី ៤ ឧបជ្ឈាយ៍ទៅកាន់តិរិយក្តី ទី ៥ ឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញចេញក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការដែលរម្ងាប់និស្ស័យ គឺជាចំនិស្ស័យព្រោះឧបជ្ឈាយ៍មាន ៥ យ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការរម្ងាប់និស្ស័យ គឺជាចំនិស្ស័យ ព្រោះអាចារ្យនេះមាន ៦ យ៉ាង គឺទី ១ អាចារ្យចៀសចេញទៅក្តី ទី ២ សីកចេញទៅក្តី ទី ៣ ធ្វើមរណកាលទៅក្តី ទី ៤ ទៅកាន់ពួកតិរិយក្តី ទី ៥ ឧបជ្ឈាយ៍បណ្តេញចេញក្តី ទី ៦ អាចារ្យបានទៅនៅរួបរួមជាមួយនឹងឧបជ្ឈាយ៍ក្តី ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការដែលរម្ងាប់និស្ស័យ គឺជាចំនិស្ស័យ ព្រោះអាចារ្យមាន ៦ យ៉ាងនេះឯង ។

[៩៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនឡើយ គឺភិក្ខុដែលមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ គឺជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

បញ្ចហដ្ឋេហិ សមន្ទាតតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្មាទេ-
 តព្វំ ន ទិស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេ-
 តព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ សមន្ទាតតេន
 ភិក្ខុនា ឧបសម្មាទេតព្វំ ទិស្សយោ ទាតព្វោ សាម-
 ណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធន ប-
 មន្ទាតតោ ហោតិ អសេក្ខេន សមាទិក្ខន្ធន សមន្ទា-
 តតោ ហោតិ អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ធន សមន្ទាតតោ
 ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធន សមន្ទាតតោ ហោតិ
 អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធន សមន្ទាតតោ
 ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្ឋេហិ សមន្ទាតតេន
 ភិក្ខុនា ឧបសម្មាទេតព្វំ ទិស្សយោ ទាតព្វោ សាមណោ-
 រោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្ឋេហិ
 សមន្ទាតតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្មាទេតព្វំ ន ទិស្សយោ
 ទាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អត្តនា ន
 អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធន សមន្ទាតតោ ហោតិ ន បរំ
 អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធន សមាទបេតា អត្តនា ន អសេ-
 ក្ខេន សមាទិក្ខន្ធន សមន្ទាតតោ ហោតិ ន បរំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេររបម្រើខ្លួន
ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧប-
សម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេររបម្រើខ្លួន គឺភិក្ខុប្រកបដោយ
សីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយ
បញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយ
វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយ
អង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរ
របម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃ
ទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេររបម្រើ
ខ្លួនឡើយ គឺ ភិក្ខុមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិន
បានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវសីលក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកប
ដោយសមាធិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យ

មហាខន្ធកេ ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វបញ្ចកសោឡសវារំ

អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធន្តេ សមាទយេតា អត្តនា ន អសេ-
 ក្ខេន បញ្ញាខន្ធន្តេ សមដ្ឋាកតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ
 បញ្ញាខន្ធន្តេ សមាទយេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន វិមុត្តិ-
 ក្ខន្ធន្តេ សមដ្ឋាកតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ធន្តេ
 សមាទយេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្ស-
 នក្ខន្ធន្តេ សមដ្ឋាកតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិ-
 ញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធន្តេ សមាទយេតា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុ-
 វេ បញ្ចហន្ត្ថេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្ព័-
 នេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋា-
 យេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អន្តេហិ សមដ្ឋាកតេន
 ភិក្ខុនា ឧបសម្ព័នេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាម-
 ណោរោ ឧបដ្ឋាយេតព្វោ អត្តនា អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធន្តេ
 សមដ្ឋាកតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធន្តេ សមា-
 ទយេតា អត្តនា អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធន្តេ សមដ្ឋា-
 កតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធន្តេ សមាទ-
 យេតា អត្តនា អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ធន្តេ សមដ្ឋាកតោ
 ហោតិ បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាខន្ធន្តេ សមាទយេតា អត្តនា

មហាខន្ធកៈ ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វបញ្ចកៈ ១៦ ដង

កាន់យកនូវសមាធិក្នុងនាមអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ
ដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃ ឲ្យកាន់យកនូវបញ្ញាខន្ធ
ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិក្នុងនាមអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិន
បានដឹកនាំកុលបុត្រដទៃ ឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិក្នុងនាមអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកប
ដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្នុងនាមអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំ
កុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្នុងនាមអសេក្ខៈ ១ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះ មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យ
និស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរ
បម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុប្រកបដោយសីលក្នុងនាមអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង
ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវសីលក្នុងនាមអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយ
សមាធិក្នុងនាមអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យក
នូវសមាធិក្នុងនាមអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ
ដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវបញ្ញាខន្ធជាអសេក្ខៈ ១

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ
 វិមុត្តិក្ខន្ធន សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណ-
 ទស្សនក្ខន្ធន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិ-
 ញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធន សមាទបេតា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចហន្ត្រេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្មាទេតព្វំ
 និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អប-
 រេហិមិ ភិក្ខុវេ បញ្ចហន្ត្រេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន
 ឧបសម្មាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ
 ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អស្សន្ទោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ អ-
 នោត្តាបិ^(១) ហោតិ កុសីតោ ហោតិ មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហន្ត្រេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុ-
 នា ន ឧបសម្មាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន
 សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អន្ត្រេហិ
 សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្មាទេតព្វំ និស្សយោ ទា-
 តព្វោ សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ សន្ទោ ហោតិ ហិរិ-
 មា ហោតិ ឱត្តាបិ^(២) ហោតិ អារទ្ធវិរិយោ ហោតិ ឧ-
 បដ្ឋិតស្សតិ^(៣) ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហន្ត្រេហិ

១ ឱ. ម. អនោត្តប្បិ ។ ២ ឱ. ម. ឱត្តប្បិ ។ ៣ ឧបដ្ឋិតសតីតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់
 យកនូវវិមុត្តិក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធ ជា
 អសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង ដឹកនាំកុលបុត្រដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិញ្ញាណ-
 ទស្សនក្ខន្ធជាអសេក្ខៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង
 ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណោរបម្រើ
 ខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃ
 ទៀតមិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណោរ
 បម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុគ្មានសទ្ធា ១ មិនខ្មាសបាប ១ មិនខ្លាចបាប ១
 ខ្ជិល ១ ភ្លេចស្មារតី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥
 នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណោរ
 បម្រើខ្លួនឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរ
 ឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណោរបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុ
 មានសទ្ធា ១ ខ្មាសបាប ១ ខ្លាចបាប ១ ប្រារព្ធព្យាយាមជាប់ ១ មាន
 សតិខ្ជាប់ខ្ជួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង គួរឲ្យ

មហាខន្ធកេ ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វបញ្ចកសោឡសវារំ

សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វំ និស្សយោ ទា-
តព្វោ សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខុវេ
បញ្ចហាដ្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្ព័ន្ធចេ-
តព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេ-
តព្វោ អទិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ អជ្ឈាចារេ អា-
ចារិបន្នោ ហោតិ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ
អប្បស្សតោ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
បញ្ចហាដ្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វំ
ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។
បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អដ្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ឧប-
សម្ព័ន្ធចេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណោរោ ឧបដ្ឋា-
បេតព្វោ ន អទិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ ន អជ្ឈា-
ចារេ អាចារិបន្នោ ហោតិ ន អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ
ហោតិ ពហុស្សតោ ហោតិ បញ្ញាវា ហោតិ ឥមេហិ
ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហាដ្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា
ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណោរោ

មហាខន្ធកៈ ឧបសម្បទាទេតព្វបញ្ចកៈ ១៦ ដង

ឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណោរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិន
 គួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណោរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុវិបត្តិចាកសីល គឺ
 ត្រូវអាបត្តិបារាជិក និងសង្ឃាទិសេសក្នុងអធិសីល (បាដិមោក្ខសំវេសីល) ១
 វិបត្តិចាកមារយាទ គឺត្រូវអាបត្តិ ៥ កងមានបុណ្ណច្រើនជាដើម ក្នុងអដ្ឋា-
 ចារ ១ វិបត្តិចាកទិដ្ឋិក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ គឺភិក្ខុលះបង់សម្មាទិដ្ឋិ ទៅប្រកប
 ដោយអន្តតាហិកទិដ្ឋិវិញ ១ ចេះដឹងតិច ១ អាប័តតប្រាជ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា
 មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណោរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
 ឡាយភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យ
 សាមណោរបម្រើបាន គឺភិក្ខុមិនវិបត្តិចាកសីល ក្នុងអធិសីល ១ មិន
 បានវិបត្តិចាកមារយាទក្នុងអដ្ឋាចារ ១ មិនបានវិបត្តិចាកទិដ្ឋិក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ
 គឺភិក្ខុមិនលះបង់សម្មាទិដ្ឋិទៅប្រកបដោយអន្តតាហិកទិដ្ឋិ ១ ចេះដឹង
 ច្រើន ១ មានប្រាជ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ
 ទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណោរ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបវេហិមិ ភិក្ខុវេ បញ្ចហាដ្ឋេហិ ស-
 មដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្មាទេតព្វំ ន និស្សយោ
 នាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន បដិពលោ
 ហោតិ អន្តោវាសី វា សទ្ធិវិហារី វា តិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ
 វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា អនភិរតី^(១) រូបកាសេតុំ វា រូបកា-
 សាបេតុំ វា ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិណោទេតុំ វា
 វិណោទាបេតុំ វា អាបត្តិ ន ជាតាតិ អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ
 ន ជាតាតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហាដ្ឋេហិ ស-
 មដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្មាទេតព្វំ ន និស្សយោ
 នាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ
 ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្មាទេតព្វំ
 និស្សយោ នាតព្វោ សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ បដិ-
 ពលោ ហោតិ អន្តោវាសី វា សទ្ធិវិហារី វា តិលានំ
 ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា អនភិរតី^(២) រូបកាសេតុំ វា
 រូបកាសាបេតុំ វា ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិណោទេតុំ វា
 វិណោទាបេតុំ វា អាបត្តិ ជាតាតិ អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ

១ - ២ ឱ.ម. ឧប្បន្នំ អនភិរតី ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត
មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ
គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីបម្រើនូវអន្តោវាសិក ឬនូវសទ្ធិវិហារិកដែលមានជំងឺដោយ
ខ្លួនឯង ឬឲ្យគេបម្រើ ១ មិនអាចដើម្បីបំបាត់នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់
អន្តោវាសិក ឬរបស់សទ្ធិវិហារិកដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យគេបំបាត់ឲ្យ ១ មិនអាច
ដើម្បីបន្ទោបង់ នូវសេចក្តីសង្ស័យ ដែលកើតឡើងដល់អន្តោវាសិក ឬ
សទ្ធិវិហារិកដោយខ្លួនឯង ឬឲ្យអ្នកដទៃបំបាត់ឲ្យ (ដោយនិយាយ) ធម៌ ១
មិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់វិធីចេញចាកអាបត្តិ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យ
និស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រ-
កបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរ
បម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បីបម្រើ ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបម្រើក្តី នូវអន្តោ-
វាសិកឬ នូវសទ្ធិវិហារិកដែលមានជំងឺ ១ អាចដើម្បីបំបាត់ដោយខ្លួនឯងក្តី
ឲ្យគេបំបាត់ក្តី នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់អន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក ១ អាច
ដើម្បីបន្ទោបង់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបន្ទោបង់ក្តី នូវសេចក្តីសង្ស័យ ដែល
កើតឡើងដល់អន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក (ដោយនិយាយ) ធម៌ ១ ស្គាល់
អាបត្តិ ១ ស្គាល់វិធីចេញចាកអាបត្តិ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប

មហាខន្ធកេ ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វបញ្ចកសោឡសវារំ

ជាតតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្តេហិ សមន្នា-
 កតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វំ និស្សយោ ធាតព្វោ
 សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបវេហិមិ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចហដ្តេហិ សមន្នាកតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្ព័-
 នេតព្វំ ន និស្សយោ ធាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋា-
 បេតព្វោ ន បដិពលោ ហោតិ អន្តោវាសី វា សទ្ធិ-
 វិហារី វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខាយេតុំ
 អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ អភិធម្មេ វិនេតុំ
 អភិវិនយេ វិនេតុំ ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិតតំ ធម្មតោ វិវេចេតុំ ឥមេហិ
 ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្តេហិ សមន្នាកតេន ភិក្ខុនា ន
 ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វំ ន និស្សយោ ធាតព្វោ ន សាមណោរោ
 ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អដ្តេហិ សមន្នាកតេន
 ភិក្ខុនា ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វំ និស្សយោ ធាតព្វោ សាម-
 ណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ បដិពលោ ហោតិ អន្តោវាសី
 វា សទ្ធិវិហារី វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខា-
 យេតុំ អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ អភិធម្មេ

មហាខន្ធកៈ ឧបសម្ព័ន្ធព្រះពុទ្ធកៈ ១៦ ដង

ដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរ
 បម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃ
 ទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរ
 បម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីញ៉ាំងអន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក
 ឲ្យសិក្សាក្នុងអភិសមាចារិកសិក្ខា (ខន្ធកវគ្គ) មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវ
 អន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយអាទិព្រហ្មចរិយសិក្ខា (សេក្ខប្បញ្ញត្តិ) ១
 មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងធម៌ដ៏ក្រៃ
 លែង (ការកំណត់នូវនាមនិងរូប) ១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវ
 អន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងវិន័យដ៏ក្រៃលែង (វិនយបិដក
 ទាំងមូល) ១ មិនអាចដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុសដែលកើត
 ឡើងដល់អន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌ ១ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះ មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា
 មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យ
 និស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បីបង្រៀន
 អន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិសមាចារិកសិក្ខា ១ អាចដើម្បី
 ទូន្មាននូវអន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអាទិព្រហ្មចរិយកាសិក្ខា ១
 អាចដើម្បីទូន្មានអន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

វិនេតំ អភិវិនយេ វិនេតំ ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិតតំ ធម្មតោ វិវេ-
 ចេតំ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន
 ភិក្ខុនា ឧបសម្មាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាម-
 ណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្ឋេហិ
 សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្មាទេតព្វំ ន និស្សយោ
 ទាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អាបត្តិំ ន ជានាតិ
 អនាបត្តិំ ន ជានាតិ លហុកំ អាបត្តិំ ន ជានាតិ ករុកំ
 អាបត្តិំ ន ជានាតិ ឧកយានិ ខោ បនស្ស ចាតិមោក្ខានិ
 វិត្តារេន ន ស្វាកតានិ ហោន្តិំ ន សុវិកត្តានិ ន សុប្បវត្តិនិ
 ន សុវិនិច្ឆ័តានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ញនសោ ឥមេហិ ខោ
 ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ន ឧប-
 សម្មាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ
 ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន
 ភិក្ខុនា ឧបសម្មាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាម-
 ណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អាបត្តិំ ជានាតិ អនាបត្តិំ ជានាតិ
 លហុកំ អាបត្តិំ ជានាតិ ករុកំ អាបត្តិំ ជានាតិ ឧក-
 យានិ ខោ បនស្ស ចាតិមោក្ខានិ វិត្តារេន ស្វាកតានិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក្នុងអភិធម្ម ១ អាចដើម្បីទូន្មានអន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក ក្នុងអភិវិន័យ ១ អាច
ដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុសដែលកើតឡើង ដល់អន្តោវាសិក ឬសទ្ធិវិហា-
រិកដោយធម៌ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង
គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណោរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិន
គួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណោរបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិន
ស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ មិនបាន
ចេះចាំនូវបាតិមោក្ខទាំងពីរ គឺភិក្ខុបាតិមោក្ខ និងភិក្ខុនីបាតិមោក្ខដោយពិស្តារ
មិនបានចែកដោយល្អ មិនបានប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ (ចាំស្នាត់រត់មាត់)
មិនបានវិនិច្ឆ័យ ដោយល្អតាមសុត្ត (ខន្ធកៈ និងបរិវារៈ) តាមអនុញ្ញាតៈ
(បរិបូណ៌ដោយបទ និងអក្ខរៈ) ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ
ទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យ
សាមណោរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ នេះ
គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណោរបម្រើខ្លួនបាន គឺ
ភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គរុ-
កាបត្តិ ១ ចេះចាំនូវបាតិមោក្ខទាំងពីរ ដោយពិស្តារ ហើយចែកដោយល្អ

មហាខន្ធកេ ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វបញ្ចកសោឡសវារំ

ហោត្តិ សុរិកត្តានិ សុប្បវត្តិនិ សុរិទិច្ឆិតានិ សុត្តសោ
 អនុព្យញ្ញនសោ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហង្កេហិ
 សមន្នាកតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្ព័ន្ធតេតព្វំ និស្សយោ ទា-
 តព្វោ សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចហង្កេហិ សមន្នាកតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្ព័ន្ធតេ-
 តព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ
 ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អាបត្តិ ន ជានាតិ អនាបត្តិ ន ជានាតិ
 លហុកំ អាបត្តិ ន ជានាតិ ករុកំ អាបត្តិ ន ជានាតិ
 ឧនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច-
 ហង្កេហិ សមន្នាកតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្ព័ន្ធតេតព្វំ
 ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋា-
 បេតព្វោ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អង្កេហិ សមន្នាក-
 តេន ភិក្ខុនា ឧបសម្ព័ន្ធតេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ
 សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អាបត្តិ ជានាតិ អនាបត្តិ
 ជានាតិ លហុកំ អាបត្តិ ជានាតិ ករុកំ អាបត្តិ
 ជានាតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកទសវស្សោ វា

មហាខន្ធកៈ ឧបសម្ព័ន្ធព្រាណៈ ១៦ ដង

ប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ វិនិច្ឆ័យដោយល្អ តាមសុត្ត តាមអនុញ្ញាតៈ ១ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា
 គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេររប្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ
 មិនគួរឲ្យសាមណេររប្រើទេ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ ១
 មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់គុកាបត្តិ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់
 ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរឲ្យ
 ឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេររប្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៥ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យ
 និស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេររប្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់
 អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ ស្គាល់គុកាបត្តិ ១ មានវស្សាដប់

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន
 ភិក្ខុនា ឧបសម្មាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាម-
 ណោវោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោតិ ។

ឧបសម្មាទេតព្វបញ្ចកសោឡសវារំ និដ្ឋិតំ ។

[៩៩] ឆហិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន
 ភិក្ខុនា ន ឧបសម្មាទេតព្វំ ច និស្សយោ ទាតព្វោ ន
 សាមណោវោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធន
 សមដ្ឋាកតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន សមាទិក្ខន្ធន
 សមដ្ឋាកតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ធន ស-
 មដ្ឋាកតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធន សមដ្ឋា-
 កតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធន
 សមដ្ឋាកតោ ហោតិ ឧនទសវស្សោ^(១) ហោតិ ឥមេហិ
 ខោ ភិក្ខុវេ ឆហដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ន
 ឧបសម្មាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាម-
 ណោវោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ឆហិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ

១ ឱនទសវស្សោតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ឬច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥

នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណោរបម្រើបាន ។

ចប់ ឧបសម្បទាទេតព្វបញ្ចកសោឡសវារៈ ។

[៩៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦

មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណោរបម្រើខ្លួន

គឺភិក្ខុមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយសមា-

ធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកប

ដោយវិមុត្តិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធ

ជាអសេក្ខៈ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរ

ឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណោរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ

មហាខន្ធកេ ឧបសម្បទេតព្វឆក្កសោឡសវារំ

សមន្តាកតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បទេតព្វំ និស្សយោ
 ទាតព្វោ សាមណោរោ ឧបជ្ជាបេតព្វោ អសេក្ខេន
 សីលក្ខន្ធន សមន្តាកតោ ហោតិ អសេក្ខេន សមា-
 ធិក្ខន្ធន សមន្តាកតោ ហោតិ អសេក្ខេន បញ្ញា-
 ខន្ធន សមន្តាកតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធន
 សមន្តាកតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណាទស្ស-
 នក្ខន្ធន សមន្តាកតោ ហោតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ
 អតិរេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ធម្មាដ្ឋេហិ
 សមន្តាកតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្បទេតព្វំ និស្សយោ
 ទាតព្វោ សាមណោរោ ឧបជ្ជាបេតព្វោ ។ អបរេហិបិ
 ភិក្ខុវេ ធម្មាដ្ឋេហិ សមន្តាកតេន ភិក្ខុនា ន ឧប-
 សម្បទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ
 ឧបជ្ជាបេតព្វោ អត្តនា ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធន
 សមន្តាកតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ សីលក្ខន្ធន
 សមាទបេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធន
 សមន្តាកតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ សមាធិក្ខន្ធន

មហាខន្ធកៈ ឧបសម្ព័ន្ធភេតព្វធកៈ ១៦ ដង

ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ នេះ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យ
សាមណេររបម្រើបាន គឺភិក្ខុប្រកបដោយសីលក្ខន្ធន ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកប
ដោយសមាធិក្ខន្ធន ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធន ជាអសេក្ខៈ ១
ប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធន ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធន
ជាអសេក្ខៈ ១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា
គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេររបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ
មិនគួរឲ្យសាមណេររបម្រើខ្លួនទេ គឺភិក្ខុមិនប្រកបដោយសីលក្ខន្ធន
ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវសីលក្ខន្ធន
ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយសមាធិក្ខន្ធន ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួន
ឯង មិនបានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវសមាធិក្ខន្ធន ជាអសេក្ខៈ ១

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សមាទបេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ទេន
សមដ្ឋាកតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាខន្ទេ
សមាទបេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ទេន
សមដ្ឋាកតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ទេ
សមាទបេតា អត្តនា ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណា-
ទស្សនក្ខន្ទេន សមដ្ឋាកតោ ហោតិ ន បរំ អសេក្ខេ
វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ទេ សមាទបេតា ឧនទសវស្សោ
ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ធម្មាដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន
ភិក្ខុនា ន ឧបសម្មាទេតព្វំ ន ជិស្សយោ ទាតព្វោ ន
សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ធម្មា ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ
សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្មាទេតព្វំ ជិស្សយោ ទាត-
ព្វោ សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អត្តនា អសេក្ខេន
សីលក្ខន្ទេន សមដ្ឋាកតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ សីលក្ខន្ទេ
សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន សមាទិក្ខន្ទេន សមដ្ឋា-
កតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ សមាទិក្ខន្ទេ សមាទបេតា
អត្តនា អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ទេន សមដ្ឋាកតោ ហោតិ
បរំ អសេក្ខេ បញ្ញាខន្ទេ សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មិនប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំអ្នក
 ដទៃឲ្យកាន់យកនូវបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មិនប្រកបដោយវិមុត្តិក្ខន្ធ
 ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិក្ខន្ធ
 ជាអសេក្ខៈ ១ មិនបានប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ
 ដោយខ្លួនឯង មិនបានដឹកនាំអ្នកដទៃ ឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិញ្ញាណទស្ស-
 នក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរ
 ឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ប្រកបដោយអង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរ
 បម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុប្រកបដោយសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួន
 ឯង បានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវសីលក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកប
 ដោយសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង បានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់
 យកនូវសមាធិក្ខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈ
 ដោយខ្លួនឯង បានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវបញ្ញាខន្ធ ជាអសេក្ខៈ ១

មហាខន្ធកេ ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វឆក្កសោឡសវារំ

វិមុត្តិក្ខន្ធន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិក្ខន្ធន
 សមាទបេតា អត្តនា អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធ-
 ទ្ធន សមន្នាគតោ ហោតិ បរំ អសេក្ខេ វិមុត្តិញ្ញាណ-
 ទស្សនក្ខន្ធន សមាទបេតា ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិវេ-
 កទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ធម្មាដ្ឋេហិ សមន្នា-
 គតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្ព័ន្ធទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ
 សាមណោរោ ឧបជ្ជាបេតព្វោ ។ អបវេហិមិ ភិក្ខុវេ ធម្ម-
 មាដ្ឋេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្ព័ន្ធទេតព្វំ ន
 និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបជ្ជាបេតព្វោ
 អស្សន្ធវោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ អនោត្តាបី ហោតិ
 កុសីតោ ហោតិ មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ ឧនទសវស្សោ ហោតិ
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ធម្មាដ្ឋេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន
 ឧបសម្ព័ន្ធទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ
 ឧបជ្ជាបេតព្វោ ។ ធម្មិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ សមន្នាគ-
 តេន ភិក្ខុនា ឧបសម្ព័ន្ធទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ
 សាមណោរោ ឧបជ្ជាបេតព្វោ សន្ធា ហោតិ ហិរិមា
 ហោតិ ឱត្តាបី ហោតិ អារទ្ធវិរិយោ ហោតិ ឧបដ្ឋិតស្សតិ

មហាខន្ធកៈ ឧបសម្ព័ន្ធព្រះពុទ្ធកៈ ១៦ ដង

ប្រកបដោយវិមុត្តិក្នុងន្ត ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង បានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យ
 កាន់យកនូវវិមុត្តិក្នុងន្ត ជាអសេក្ខៈ ១ ប្រកបដោយវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្នុងន្ត
 ជាអសេក្ខៈដោយខ្លួនឯង បានដឹកនាំអ្នកដទៃឲ្យកាន់យកនូវវិមុត្តិញ្ញាណ-
 ទស្សនក្នុងន្ត ជាអសេក្ខៈ ១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់
 ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង
 គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេររបម្រើបាន ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា
 មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេររបម្រើទេ គឺភិក្ខុគ្មានសទ្ធា ១ មិន
 ខ្មាសបាប ១ មិនខ្លាចបាប ១ ខ្ជិល ១ ភ្លេចស្មារតី ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់
 ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង
 មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេររបម្រើទេ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យ
 និស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេររបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុមានសទ្ធា ១ មាន
 សេចក្តីខ្មាសបាប ១ មានសេចក្តីខ្លាចបាប ១ ប្រារព្ធព្យាយាមជាប់ ១

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ហោតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិវេកទសវស្សោ វា
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ធម្មាដ្តេហិ សមន្តាកតេន ភិក្ខុនា
 ឧបសម្មាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណោរោ
 ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិមិ ភិក្ខុវេ ធម្មាដ្តេហិ សមន្តា-
 កតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្មាទេតព្វំ ន និស្សយោ
 ទាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អទិសីលេ
 សីលវិបន្នោ ហោតិ អជ្ឈាចារេ អាចារិបន្នោ ហោតិ
 អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ អប្បស្សតោ ហោតិ
 ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ទុនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ
 ភិក្ខុវេ ធម្មាដ្តេហិ សមន្តាកតេន ភិក្ខុនា ន ឧប-
 សម្មាទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ
 ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ធម្មិ ភិក្ខុវេ អដ្តេហិ សមន្តាកតេន
 ភិក្ខុនា ឧបសម្មាទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាម-
 ណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន អទិសីលេ សីលវិបន្នោ
 ហោតិ ន អជ្ឈាចារេ អាចារិបន្នោ ហោតិ ន អតិទិដ្ឋិយា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មានសតិខ្ជាប់ខ្ជួន ១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង គួរឲ្យ
 ឧបសម្បទាគួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរ
 ឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ គឺភិក្ខុវិបត្តិចាកសីលក្នុងអធិ-
 សីល ១ វិបត្តិចាកមារយាទក្នុងអជ្ឈាចារ ១ វិបត្តិចាកទិដ្ឋិក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ គឺភិក្ខុ
 លះបង់សម្មាទិដ្ឋិហើយទៅប្រកបដោយអន្តតាហិកទិដ្ឋិវិញ ១ ចេះដឹងតិច ១
 អាប័តតប្រាជ្ញា ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរ
 ឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ប្រកបដោយអង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាម-
 ណេរបម្រើបាន គឺភិក្ខុមិនបានវិបត្តិចាកសីល ក្នុងអធិសីល ១ មិនបាន
 វិបត្តិចាកមារយាទក្នុងអជ្ឈាចារ ១ មិនបានវិបត្តិចាកទិដ្ឋិក្នុងសម្មាទិដ្ឋិ ១

មហាខន្ធកេ ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វឆក្កសោឡសវារី

ទិដ្ឋិវិបដ្ឋោ ហោតិ ពហុស្សុតោ ហោតិ បញ្ញវា
 ហោតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិវេកទសវស្សោ
 វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ធម្មាដ្តេហិ សមដ្ឋាក-
 តេន ភិក្ខុនា ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ
 សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបវេហិមិ ភិក្ខុវេ
 ធម្មាដ្តេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្ព័-
 នេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ
 ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន បដិពលោ ហោតិ អន្តេវាសី វា
 សទ្ធិវិហារី វា តិលានំ ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា
 អនភិវតី រូបកាសេតុំ វា រូបកាសាបេតុំ វា ឧប្បន្នំ
 កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ វា វិនោទាបេតុំ វា អាបត្តិ
 ន ជាតាតិ^(១) អាបត្តិយា វុដ្ឋានំ ន ជាតាតិ ឧនទស-
 វស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ធម្មាដ្តេហិ ស-
 មដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្ព័ន្ធចេតព្វំ ន និស្សយោ
 ទាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ធម្មា
 ភិក្ខុវេ អដ្តេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្ព័ន្ធចេ-

១ ឯត្ថន្តវេ អនាបត្តិ ន ជាតាតីតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ ឧបសម្បទាទេតព្វឆក្កៈ ១៦ ដង

ចេះដឹងច្រើន ១ មានប្រាជ្ញា ១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើន
 ជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦
 នេះ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរបម្រើ
 ខ្លួនបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត
 មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើ
 ទេ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីបម្រើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបម្រើក្តី នូវអន្តេ-
 វាសិក ឬ សទ្ធិវិហារិកដែលមានជំងឺ ១ មិនអាចដើម្បីបំបាត់ដោយ
 ខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបំបាត់ក្តី នូវសេចក្តីអផ្សុករបស់អន្តេវាសិក ឬរបស់សទ្ធិ-
 វិហារិក ១ មិនអាចដើម្បីបន្ទាបង់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបន្ទាបង់ក្តី នូវ
 សេចក្តីសង្ស័យដែលកើតឡើងចំពោះអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌ ១
 មិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់វិធីដែលចេញចាកអាបត្តិ ១ មានវស្សាមិនទាន់
 គ្រប់ដប់ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង
 មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេរបម្រើ
 ខ្លួនទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

តព្វំ និស្សយោ ធាតព្វោ សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ
 បដិពលោ ហោតិ អន្តោវាសី វា សទ្ធិវិហារី វា តិលានំ
 ឧបដ្ឋាតុំ វា ឧបដ្ឋាបេតុំ វា អនកិរតី រូបកាសេតុំ វា
 រូបកាសាបេតុំ វា ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ ធម្មតោ វិនោទេតុំ
 វា វិនោទាបេតុំ វា អាបត្តិ ជាធាតិ អាបត្តិយា
 រុដ្ឋានំ ជាធាតិ ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិវេកទសវស្សោ
 វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ឆហដ្ឋេហិ សមន្ទាតតេន ភិក្ខុនា
 ឧបសម្មាទេតព្វំ និស្សយោ ធាតព្វោ សាមណោរោ
 ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ អបរេហិមិ ភិក្ខុវេ ឆហដ្ឋេហិ សម-
 ន្ទាតតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្មាទេតព្វំ ន និស្សយោ
 ធាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ន បដិពលោ
 ហោតិ អន្តោវាសី វា សទ្ធិវិហារី វា អភិសមាចារិកាយ
 សិក្ខាយ សិក្ខាបេតុំ អាទិត្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ
 វិនេតុំ អភិធម្មេ វិនេតុំ អភិវិនយេ វិនេតុំ ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិតតំ
 ធម្មតោ វិវេចតុំ ឧទទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេររបម្រើខ្លួនបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បីបម្រើ
 ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបម្រើក្តី នូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដែល
 មានជំងឺ ១ អាចដើម្បីបំបាត់ដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបំបាត់ក្តី នូវសេចក្តី
 អផ្សុករបស់អន្តេវាសិក ឬរបស់សទ្ធិវិហារិក ១ អាចបន្ទោបង់ដោយ
 ខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេបន្ទោបង់ក្តី នូវសេចក្តីសង្ស័យដែលកើតឡើង ចំពោះអន្តេវា-
 សិក ឬសទ្ធិវិហារិកដោយធម៌ ១ ស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់វិធីដែលចេញចាក
 អាបត្តិ ១ មានវស្សា ១០ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យ
 និស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេររបម្រើខ្លួនបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 ប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ
 មិនគួរឲ្យសាមណេររបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនអាចដើម្បីញ៉ាំងអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិ-
 វិហារិកឲ្យសិក្សាក្នុងអភិសមាចារិកាសិក្ខា (ខន្ធកវគ្គ) ១ មិនអាចដើម្បី
 ទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអាទិព្រហ្មចរិយកាសិក្ខា (សេក្ខ-
 បញ្ញត្តិ) ១ មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិធម្ម ១
 មិនអាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិវិន័យ ១ មិនអាច
 ដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុសដែលកើតឡើង ចំពោះអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហា-
 រិកដោយធម៌ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ

មហាខន្ធកេ ឧបសម្បទេតព្វឆក្កសោឡសវារំ

ភិក្ខុវេ ឆហឡើហិ សមន្តាគតេន ភិក្ខុនា ន ឧប-
 សម្បទេតព្វំ ន និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ
 ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។ ឆហិ ភិក្ខុវេ អឡើហិ សមន្តាគតេន
 ភិក្ខុនា ឧបសម្បទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាម-
 ណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ បដិពលោ ហោតិ អន្តោវាសី
 វា សន្និវិហារី វា អភិសមាចារិកាយ សិក្ខាយ សិក្ខា-
 បេតុំ អាទិព្រហ្មចរិយកាយ សិក្ខាយ វិនេតុំ អភិធម្ម
 វិនេតុំ អភិវិនយេ វិនេតុំ ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិតតំ ធម្មតោ វិវេចេតុំ
 ទសវស្សោ វា ហោតិ អតិវេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ
 ខោ ភិក្ខុវេ ឆហឡើហិ សមន្តាគតេន ភិក្ខុនា ឧប-
 សម្បទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណោរោ ឧបដ្ឋា-
 បេតព្វោ ។ អបរេហិមិ ភិក្ខុវេ ឆហឡើហិ សមន្តា-
 គតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្បទេតព្វំ ន និស្សយោ
 ទាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ អាបត្តិ ន
 ជាតាតិ អនាបត្តិ ន ជាតាតិ លហុកំ អាបត្តិ ន
 ជាតាតិ ករុកំ អាបត្តិ ន ជាតាតិ ឧកយានិ ខោ បនស្ស

មហាខន្ធកៈ ឧបសម្ព័ន្ធព្រះពុទ្ធកៈ ១៦ ដង

ប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្ព័ន្ធទា មិនគួរឲ្យនិស្ស័យ
មិនគួរឲ្យសាមណេររបម្រើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយ
អង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្ព័ន្ធទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេររបម្រើ
ខ្លួនបាន គឺភិក្ខុអាចដើម្បីញ៉ាំងអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកឲ្យសិក្សាក្នុងអភិ-
សមាចារិកាសិក្ខា ១ អាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអាទិ-
ព្រហ្មចរិយកាសិក្ខា ១ អាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុង
អភិធម្ម ១ អាចដើម្បីទូន្មាននូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកក្នុងអភិវិន័យ ១ អាច
ដើម្បីដោះស្រាយនូវទិដ្ឋិខុសដែលកើតឡើង ចំពោះអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហា-
រិកដោយធម៌ ១ មានវស្សាដប់ ឬមានវស្សាច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្ព័ន្ធទា
គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេររបម្រើបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ ៦ ដទៃទៀត មិនគួរឲ្យឧបសម្ព័ន្ធទា មិនគួរឲ្យ
និស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេររបម្រើទេ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិន
ស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់លហុកាបត្តិ ១ មិនស្គាល់គរុកាបត្តិ ១ មិន

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ចាតិមោក្ខានិ វិត្តារេន ន ស្វាកតានិ ហោន្តិ ន សុវិ-
 ភត្តានិ ន សុប្បវត្តិនិ ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ញ-
 នសោ ឧនទសវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ឆ-
 ហដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ន ឧបសម្មាទេតព្វំ ន
 និស្សយោ ទាតព្វោ ន សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ ។
 ឆហិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្មា-
 ទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ
 អាបត្តិ ជានាតិ អនាបត្តិ ជានាតិ លហុកំ អាបត្តិ
 ជានាតិ ករុកំ អាបត្តិ ជានាតិ ឧកយានិ ខោ បនស្ស
 ចាតិមោក្ខានិ វិត្តារេន ស្វាកតានិ ហោន្តិ សុវិភត្តានិ
 សុប្បវត្តិនិ សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ញនសោ ទស-
 វស្សោ វា ហោតិ អតិវេកទសវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ
 ភិក្ខុវេ ឆហដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ឧបសម្មា-
 ទេតព្វំ និស្សយោ ទាតព្វោ សាមណោរោ ឧបដ្ឋាបេ-
 តព្វោតិ ។

(ឧបសម្មាទេតព្វឆក្កសោឡសវារំ និដ្ឋិតំ ។)

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បានចេះចាំស្នាត់នូវបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ មិនបានចែកដោយល្អ

មិនបានប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ មិនបានវិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវ តាមសុត្ត

តាមអនុព្យញ្ញនៈ ១ មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ដប់ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរឲ្យឧបសម្បទា មិនគួរឲ្យ

និស្ស័យ មិនគួរឲ្យសាមណេររបម្រើទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប

ដោយអង្គ ៦ គួរឲ្យឧបសម្បទា គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេរ

របម្រើបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់លហុកាបត្តិ ១

ស្គាល់គុកាបត្តិ ១ ចេះចាំស្នាត់នូវបាតិមោក្ខទាំងពីរដោយពិស្តារ ចែក

ចេញដោយល្អ ប្រព្រឹត្តទៅដោយល្អ វិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវ តាមសុត្ត

តាមអនុព្យញ្ញនៈ ១ មានវស្សាដប់ ឬច្រើនជាងដប់ឡើងទៅ ១ ម្នាលភិក្ខុ

ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង គួរឲ្យឧបសម្បទា

គួរឲ្យនិស្ស័យ គួរឲ្យសាមណេររបម្រើខ្លួនបាន ។

ចប់ ឧបសម្បទាទេតព្វឆក្កសោឡសវារៈ ។

មហាខន្ធកេ តិគ្គិយបរិវាសកថា

[១០០] តេន ខោ បន សមយេន យោ សោ
អញ្ញតិគ្គិយបុព្វោ ឧបជ្ឈាយេន សហធម្មិកំ វុច្ចមាណោ
ឧបជ្ឈាយស្ស វាទំ អាហេបេត្វា តំយេវ តិគ្គាយតនំ
សង្កមិ ។ សោ បុន បច្ចាកត្តា ភិក្ខុ ឧបសម្មទំ
យាមិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ យោ សោ
ភិក្ខុវេ អញ្ញតិគ្គិយបុព្វោ ឧបជ្ឈាយេន សហធម្មិកំ
វុច្ចមាណោ ឧបជ្ឈាយស្ស វាទំ អាហេបេត្វា តំយេវ
តិគ្គាយតនំ សង្កន្តោ សោ អាភតោ ន ឧបសម្មានេ-
តព្វោ ។ យោ ភិក្ខុវេ អញ្ញាបិ អញ្ញតិគ្គិយបុព្វោ
ឥមស្មី ធម្មវិនយេ អាកដ្ឋតិ បព្វដ្ឋំ អាកដ្ឋតិ ឧប-
សម្មទំ តស្ស ចត្តារោ មាសេ បរិវាសោ ធាតព្វោ ។
ឯវព្វោ បន ភិក្ខុវេ ធាតព្វោ ។ បបមំ កេសមស្សំ
ឱហារាហេត្វា កាសាយានិ វត្តានិ អច្ឆាទាហេត្វា ឯកំសំ
ឧត្តរាសង្កំ កាហេត្វា ភិក្ខុនំ ចានេ វជ្ជាហេត្វា ឧក្ក-
ដិកំ និសីទាហេត្វា អញ្ញលី បក្កណ្ណាហេត្វា ឯវំ វេហីតិ
វត្តព្វោ ពុទ្ធិំ សរណំ កច្ឆាមិ ធម្មំ សរណំ កច្ឆាមិ

មហាខន្ធកៈ តិគ្គិយបរិវាសកថា

[១០០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុណាដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ កាល
 បើឧបជ្ឈាយ័និយាយប្រដៅប្រកបដោយធម៌ហើយ ក៏ពោលតិះដៀល
 ឧបជ្ឈាយ័ហើយរត់ចូលទៅកាន់លទ្ធិតិវិយនោះដូចដែលវិញ ។ បុគ្គលនោះ
 វិលត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយម្តងទៀត ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុណាដែលធ្លាប់ជាតិវិយ
 ដទៃហើយ កាលបើឧបជ្ឈាយ័និយាយប្រដៅប្រកបដោយធម៌ហើយ ក៏
 ពោលតិះដៀលឧបជ្ឈាយ័ហើយរត់ចៀសទៅ កាន់លទ្ធិតិវិយនោះដូចដែល
 វិញ លុះបុគ្គលនោះត្រឡប់មកវិញ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើបុគ្គលណាឯទៀត ធ្លាប់ជាតិវិយដទៃហើយ
 ប្រាថ្នាបព្វជ្ជា ប្រាថ្នាឧបសម្បទាក្នុងធម៌វិន័យនេះ សង្ឃត្រូវឲ្យបរិវាសដល់
 បុគ្គលនោះកំណត់ត្រឹម ៤ ខែ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវឲ្យ
 បរិវាសបែបយ៉ាងនេះ ។ គឺភិក្ខុត្រូវឲ្យបុគ្គលនោះ កោរសក់និងពុកមាត់ជា
 មុនរួចហើយ ឲ្យស្លៀកដណ្តប់សំពត់កាសាយៈហើយ ឲ្យគ្រងចីពរធៀងស្មា
 ម្នាងរួចហើយ ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុទាំងឡាយ រួចឲ្យអង្គុយប្រហោងផ្តង
 អញ្ជូលឡើងហើយត្រូវប្រាប់ថា អ្នកឯងចូរពោលយ៉ាងនេះ គឺត្រូវ
 ពោលថា ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូម

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សង្ឃំ សរណំ កច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ ពុទ្ធនំ សរណំ កច្ឆាមិ
ទុតិយម្បិ ធម្មំ សរណំ កច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ សង្ឃំ
សរណំ កច្ឆាមិ តតិយម្បិ ពុទ្ធនំ សរណំ កច្ឆាមិ តតិ-
យម្បិ ធម្មំ សរណំ កច្ឆាមិ តតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ
កច្ឆាមីតិ ។ តេន ភិក្ខុវេ អញ្ញតិត្តិយបុព្វេន សង្ឃំ
ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្កំ ករិត្វា ភិក្ខុនំ
ចានេ វេទិត្វា ឧក្កដិកំ និសីទិត្វា អញ្ញលី បក្កហេត្វា
ឯវមស្ស វចនីយោ អហំ ភន្តេ ឥត្តន្ទាមោ អញ្ញតិត្តិ-
យបុព្វោ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ អាភជ្ជាមិ ឧបសម្បទំ
សោហំ ភន្តេ សង្ឃំ ចត្តារោ មាសេ បរិវាសំ យាចា-
មីតិ ។ ទុតិយម្បិ យាចិតព្វោ តតិយម្បិ យាចិ-
តព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ
ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ
ឥត្តន្ទាមោ អញ្ញតិត្តិយបុព្វោ ឥមស្មី ធម្មវិនយេ អា-
ភជ្ជតិ ឧបសម្បទំ សោ សង្ឃំ ចត្តារោ មាសេ
បរិវាសំ យាចតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ខ្ញុំ
 ព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា
 សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវ
 ព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធ
 ជាទីរលឹក ជាគម្រប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក
 ជាគម្រប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគម្រប់បី
 ដងផង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃនោះ ត្រូវ
 ចូលទៅកាន់ជំនុំសង្ឃហើយ ពាក់ចីពរភ្លៀងស្មាម្ខាង រួចថ្វាយបង្គំបាទភិក្ខុ
 ទាំងឡាយហើយ អង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជាលីឡើងហើយ គប្បីពោល
 យ៉ាងនេះនឹងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា ឈ្មោះនេះ
 ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ប្រាថ្នានូវឧបសម្បទាក្នុងធម៌វិន័យនេះ បពិត្រព្រះសង្ឃ
 ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណានោះ សូមបរិវាសនឹងសង្ឃអស់ ៤ ខែ ។ បុគ្គលនោះ
 គប្បីសូមជាគម្រប់ពីរដង គប្បីសូមជាគម្រប់បីដង ។ ភិក្ខុដែលធ្លាសប្រតិពល
 ត្រូវភ្លៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ (ដ្បិត)
 បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ ប្រាថ្នានូវឧបសម្បទាក្នុងធម៌
 វិន័យនេះ ឥឡូវបុគ្គលនោះ សូមបរិវាសនឹងសង្ឃអស់ ៤ ខែ បើកម្មមានកាល

មហាខន្ធកេ តិគ្គិយបរិវាសកថា

សង្ឃោ ឥត្តជ្ជាមស្ស អញ្ញតិគ្គិយបុព្វស្ស ចត្តាហោ មាសេ
 បរិវាសំ ទទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ
 សង្ឃោ អយំ ឥត្តជ្ជាមោ អញ្ញតិគ្គិយបុព្វោ ឥមស្មី
 ធម្មវិនយេ អាភជ្ជតិ ឧបសម្បទំ ។ សោ សង្ឃំ ចត្តា-
 ហោ មាសេ បរិវាសំ យាចតិ ។ សង្ឃោ ឥត្តជ្ជាមស្ស
 អញ្ញតិគ្គិយបុព្វស្ស ចត្តាហោ មាសេ បរិវាសំ ទេតិ ។
 យស្សាយស្សតោ ខមតិ ឥត្តជ្ជាមស្ស អញ្ញតិគ្គិយបុព្វសុស
 ចត្តាហោ មាសេ បរិវាសស្ស ទានំ សោ តុណ្ណាស្ស
 យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ទិដ្ឋោ សង្ឃេន
 ឥត្តជ្ជាមស្ស អញ្ញតិគ្គិយបុព្វស្ស ចត្តាហោ មាសេ
 បរិវាសោ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ណំ ។
 ឯវមេតំ ទារយាមីតិ ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិគ្គិយ-
 បុព្វោ អារាជកោ ហោតិ ។ ឯវំ អនារាជកោ ។
 កថញ្ច ភិក្ខុវេ អញ្ញតិគ្គិយបុព្វោ អនារាជកោ
 ហោតិ ។ ឥធិ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិគ្គិយបុព្វោ អតិកា-

មហាខន្ធកៈ តិគ្គិយបរិវាសកថា

ដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគួរឲ្យបរិវាសដល់កុលបុត្រឈ្មោះនេះ ដែល
 ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃអស់ ៤ ខែចុះ ។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹង ។
 បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ
 ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃប្រាជ្ញានូវឧបសម្បទាក្នុងធម្មវិន័យនេះ ។ បុគ្គលនោះ សូម
 បរិវាសនឹងសង្ឃកំណត់ ៤ ខែ ។ ឥឡូវ សង្ឃឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលនេះ ដែល
 ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃកំណត់ ៤ ខែ ។ ការឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលឈ្មោះនេះ ដែល
 ធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ កំណត់ ៤ ខែ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា
 លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីស្ងៀមនៅចុះ មិនគួរដល់លោក
 ដ៏មានអាយុអង្គណាទេ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គប្បីពោលឡើង ។
 សង្ឃបានឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលឈ្មោះនេះ ដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃកំណត់
 ៤ ខែហើយ ។ ការឲ្យតិគ្គិយបរិវាសនេះ គួរដល់សង្ឃហើយ
 ព្រោះហេតុនោះ បានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ
 ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល
 ដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃឈ្មោះថា ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង ។
 (បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃខ្លះ) មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាង
 នេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃមិនបានញ៉ាំង
 សង្ឃឲ្យត្រេកអរតើដូចម្តេចខ្លះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ

វិនយចំដកេ មហាវគ្គោ

លេន កាមំ បរិសតិ អតិទិវា បដិក្កមតិ ។ ឯវិបិ
 ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភិក្ខុយបុព្វោ អនាវាជកោ ហោតិ ។
 បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភិក្ខុយបុព្វោ វេសិយកោចរោ វា
 ហោតិ វិធរកោចរោ វា ហោតិ ធុល្លុកុមារិកកោចរោ
 វា ហោតិ បណ្ឌិតកោចរោ វា ហោតិ ភិក្ខុដីកោ-
 ចរោ^(១) វា ហោតិ ។ ឯវិបិ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភិក្ខុយបុព្វោ
 អនាវាជកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភិក្ខុយ-
 បុព្វោ យានិ តានិ សព្វហ្មចារីនំ ឧច្ចារចានិ កិដ្ឋរ-
 ណីយានិ តត្ថ ន ទក្ខោ ហោតិ ន អនលសោ ន
 តត្រិចាយាយ វិមសាយ សមន្ទាតតោ ន អលំ កាតុំ
 ន អលំ សំវិទាតុំ ។ ឯវិបិ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភិក្ខុយបុព្វោ
 អនាវាជកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភិក្ខុយ-
 បុព្វោ ន តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ ឧទ្ទេសេ បរិបុច្ឆាយ

១ ឯត្ថន្តវេ បាណាគារកោចរោ វាតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មានបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ ចូលទៅកាន់ស្រុកហួសកាលហួសវេលា
ត្រឡប់មកវិញក្នុងវេលាថ្ងៃពេក (ហួសថ្ងៃ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ ឈ្មោះថាមិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ
យ៉ាងនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត
បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ គោចរទៅកាន់សំណាក់ស្រីផ្កាមាសក្តី
គោចរទៅកាន់សំណាក់ស្រីមេម៉ាយក្តី គោចរទៅកាន់សំណាក់កុមារីធាត់
(ក្រមុំចាស់) ក្តី គោចរទៅកាន់សំណាក់មនុស្សខ្ចីយក្តី គោចរទៅ
កាន់សំណាក់ភិក្ខុនីក្តី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយ
ដទៃឈ្មោះថា មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត អស់ទាំងការងារធំតូច
ទាំងឡាយណារបស់សព្វហូចារីបុគ្គលទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជា
តិវិយដទៃ ក៏មិនបានវាងវៃក្នុងការងារនោះឡើយ ជាបុគ្គលខ្ជិស មិន
ប្រកបដោយបញ្ញាពិចារណា ជាឧបាយក្នុងការងារធំតូចនោះ មិនអាចដើម្បី
ធ្វើបាន មិនអាចដើម្បីចាត់ចែងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែល
ធ្លាប់ជាតិវិយដទៃឈ្មោះថា មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះ ក៏មាន ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់
ជាតិវិយដទៃ ឥតមានសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏ក្លៀវក្លាផ្ទុកបាឡី អដ្ឋកថា អធិសីល

មហាខន្ធកេ អញ្ញតិវិញ្ញយបុព្វកថាអនាវាសកោ

អធិសីលេ អធិចិត្តេ អធិប្បញ្ញាយ ។ ឯវិចិ ភិក្ខុវេ
 អញ្ញតិវិញ្ញយបុព្វោ អនាវាសកោ ហោតិ ។ បុន ចបវំ
 ភិក្ខុវេ អញ្ញតិវិញ្ញយបុព្វោ យស្ស តិត្តាយតនា សង្ក្កេតោ
 ហោតិ តស្ស សត្តនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស ខន្តិយា
 តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស អវល្លោ កញ្ញមាទេ
 កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អនភិវន្តោ ពុទ្ធស្ស វា
 ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា អវល្លោ កញ្ញមាទេ អត្តមនោ
 ហោតិ ឧទក្កោ អភិវន្តោ យស្ស វា បន តិត្តាយតនា
 សង្កេតោ ហោតិ តស្ស សត្តនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស
 ខន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស វល្លោ
 កញ្ញមាទេ អត្តមនោ ហោតិ ឧទក្កោ អភិវន្តោ ពុទ្ធស្ស
 វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា វល្លោ កញ្ញមាទេ កុបិតោ
 ហោតិ អនត្តមនោ អនភិវន្តោ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ សង្ឃា-

មហានិទ្ទេសៈ ពាក្យពោលអំពីបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃនិងការមិនញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអរ

(បាតិមោក្ខសំវរសីល) អធិចិត្ត (លោកិយសមាធិការវនា) និងអធិប្បញ្ញា
(លោកុត្តរមគ្គការវនា) ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជា
តិវិយដទៃឈ្មោះថា មិនបានញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ
បានចេញចាកលទ្ធិតិវិយរបស់សាស្តាណាហើយ ដល់វេលាមានគេពោល
តិះដៀលចំពោះសាស្តានោះ តាមលទ្ធិរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីគាប់
ចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តី
ប្រកាន់របស់សាស្តានោះ ក៏ស្រាប់តែខឹងតូចចិត្តឥតមានត្រេកអរឡើយ
កាលបើមានគេពោលតិះដៀល ព្រះពុទ្ធព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃវិញ ក៏សប្បាយ
ចិត្ត មានកាយនិងចិត្តអណ្តែតឡើងហើយ ត្រេកអរពេកណាស់ ម្យ៉ាង
ទៀត បើចេញចាកពីលទ្ធិតិវិយរបស់សាស្តាណាហើយ កាលបើមានគេ
ពោលសរសើរចំពោះសាស្តានោះ តាមទិដ្ឋិរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តី
គាប់ចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាម
សេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្តានោះ ក៏សប្បាយចិត្ត មានកាយនិងចិត្តអណ្តែត
ឡើងហើយមានសេចក្តីត្រេកអរពេកណាស់ កាលបើមានគេពោលសរ-
សើរព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃវិញហើយ ក៏ខឹងតូចចិត្ត ឥតត្រេកអរ
ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះហើយ ជាហេតុដ៏ឆ្នើម (ជាកំពូល)

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

តនិកំ អញ្ញតិភ្និយបុព្វស្ស អនាវាជនីយស្មី ។ ឯវំ ខោ
 ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភ្និយបុព្វោ អនាវាជកោ ហោតិ ។ ឯវំ
 អនាវាជកោ ខោ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភ្និយបុព្វោ អាគតោ
 ន ឧបសម្មាទេតព្វោ ។ កថព្វោ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភ្និយ-
 បុព្វោ អនាវាជកោ ហោតិ ។ ឥធន ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភ្និយ-
 បុព្វោ ជាតិកាលេន តាមំ បរិសតិ ជាតិទិវា បដិក្ក-
 មតិ ។ ឯវំបិ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភ្និយបុព្វោ អនាវាជកោ
 ហោតិ ។ បុន ចបរំ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភ្និយបុព្វោ ន
 វេសិយកោចរោ ហោតិ ន វិធរកោចរោ ហោតិ ន
 មុល្លកុមារិកកោចរោ ហោតិ ន បណ្ឌាកកោចរោ
 ហោតិ ន ភិក្ខុនីកោចរោ ហោតិ^(១) ។ ឯវំបិ ភិក្ខុវេ
 អញ្ញតិភ្និយបុព្វោ អនាវាជកោ ហោតិ ។ បុន ចបរំ
 ភិក្ខុវេ អញ្ញតិភ្និយបុព្វោ យានិ តានិ សព្វហ្មចារីនំ

១ ឯត្ថន្តរេ ន បាណគារកោចរោ ហោតីតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក្នុងកិរិយាដែលមិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ របស់បុគ្គលដែលធ្លាប់ជា
តិរិយដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃឈ្មោះថា
មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គល
ដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ មិនបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះ បើ
ត្រឡប់មកវិញ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
ឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃឈ្មោះថា ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបាន
នោះ តើដូចម្តេច ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានបុគ្គល
ដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃចូលទៅ កាន់ស្រុកមិនឲ្យហួសវេលា ត្រឡប់ចេញ
មកវិញក៏មិនឲ្យហួសថ្ងៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជា
តិរិយដទៃឈ្មោះថា បានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយ
ដទៃមិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់ស្រីផ្កាមាស មិនបានគោចរទៅកាន់
សំណាក់ស្រីមេម៉ាយ មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់កុមារីដ៏ធាត់ (ក្រមុំ
ចាស់) មិនបានគោចរទៅកាន់សំណាក់មនុស្សខ្ចើយ មិនបានគោចរទៅ
កាន់សំណាក់ភិក្ខុនី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយ
ដទៃឈ្មោះថា បានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត ការងារធំតូចរបស់សព្វហ្មតារីបុគ្គល

មហាខន្ធកេ អញ្ញតិគ្គិយបុព្វកថាអារាធកោ

ឧច្ចារថានិ កិដ្ឋវណ្ណិយានិ តត្ថ ទក្ខោ ហោតិ អនល-
 សោ តត្រិចាយាយ វិម៌សាយ សមន្តាគតោ អលំ
 កាតុំ អលំ សំវិទាតុំ ។ ឯវំបិ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិគ្គិយ-
 បុព្វោ អារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបំ ភិក្ខុវេ អញ្ញ-
 តិគ្គិយបុព្វោ តិព្វច្ឆន្ទោ ហោតិ ឧទ្ទេសេ បរិបុច្ឆាយ
 អធិសីលេ អធិចិត្តេ អធិប្បញ្ញាយ ។ ឯវំបិ ភិក្ខុវេ អញ្ញ-
 តិគ្គិយបុព្វោ អារាធកោ ហោតិ ។ បុន ចបំ ភិក្ខុវេ
 អញ្ញតិគ្គិយបុព្វោ យស្ស តិត្តាយតនា សង្ក្រេតោ ហោតិ
 តស្ស សត្តនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស ខន្តិយា តស្ស
 រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស អវល្លោ ភិញ្ញមាទេ អត្តម-
 នោ ហោតិ ឧទក្ខោ អភិវទ្ធោ ពុទ្ធស្ស វា ធម្មស្ស វា
 សង្ឃស្ស វា អវល្លោ ភិញ្ញមាទេ កុបិតោ ហោតិ
 អនត្តមនោ អនភិវទ្ធោ យស្ស វា បន តិត្តាយតនា

មហាខន្ធកៈ ពាក្យពោលអំពីបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ និងការញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអរ

ទាំងឡាយឯណា បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ ក៏វាងវៃក្នុងការងារនោះ
 ជាបុគ្គលមិនខ្ជិល ប្រកបដោយបញ្ញាពិចារណាជាឧបាយក្នុងការងារ
 នោះ អាចដើម្បីធ្វើបាន អាចដើម្បីចាត់ចែងបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃឈ្មោះថា បានញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអរ
 បែបនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត
 បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ មានសេចក្តីប្រាថ្នាដ៏ក្លៀវក្លាផ្ទុកបាឡីអង្គកថា
 អធិសីល អធិចិត្ត និងអធិប្បញ្ញា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជា
 តិវិយដទៃឈ្មោះថា បានញ៉ាំងសង្ស័យត្រេកអរបែបនេះក៏មាន ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ហេតុដទៃមានតទៅទៀត បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ
 បានចេញចាកលទ្ធិតិវិយរបស់សាស្តាណាហើយ កាលបើមានគេពោល
 តិះដៀលចំពោះសាស្តានោះតាមទិដ្ឋិរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត
 របស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីពេញចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីប្រ-
 កាន់របស់សាស្តានោះ ក៏សប្បាយចិត្តមានកាយនិងចិត្តអណ្តែតឡើយហើយ
 ត្រេកអរពេកណាស់ កាលបើមានគេពោលតិះដៀល ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬ
 ព្រះសង្ឃហើយ ក៏ត្រឡប់ជាខឹងតូចចិត្តឥតត្រេកអរឡើយ ម្យ៉ាងទៀត
 ប្រសិនបើបុគ្គល ដែលធ្លាប់ជាតិវិយដទៃ បានចេញចាកលទ្ធិតិវិយរបស់

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សង្កត្តោ ហោតិ តស្ស សត្តុនោ តស្ស ទិដ្ឋិយា តស្ស
 ខន្តិយា តស្ស រុចិយា តស្ស អាទាយស្ស វណ្ណោ ភញ្ញ-
 មាទេ កុបិតោ ហោតិ អនត្តមនោ អនភិវទ្ធោ ពុទ្ធស្ស
 វា ធម្មស្ស វា សង្ឃស្ស វា វណ្ណោ ភញ្ញមាទេ អត្តមនោ
 ហោតិ ឧទក្កោ អភិវទ្ធោ ។ ឥទំ ភិក្ខុវេ សង្ឃាតនិកំ
 អញ្ញតិត្តិយបុព្វស្ស អារាជនីយស្មី ។ ឯវំ ខោ ភិក្ខុវេ
 អញ្ញតិត្តិយបុព្វោ អារាជកោ ហោតិ ។ ឯវំ អារាជ-
 កោ ខោ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិត្តិយបុព្វោ អាគតោ ឧបសម្មា-
 ទេតព្វោ ។ សចេ ភិក្ខុវេ អញ្ញតិត្តិយបុព្វោ នក្កោ
 អាគច្ចតិ ឧបជ្ឈាយមូលកំ ចីវំ បរិយេសិតព្វំ សចេ
 អច្ឆិទ្ធកេសោ អាគច្ចតិ សង្ឃោ អបលោកេតព្វោ
 ភណ្ណាកម្មាយ ។ យេ តេ ភិក្ខុវេ អគ្គិកា ជជិលកា
 តេ អាគតា ឧបសម្មាទេតព្វោ ន តេសំ បរិវាសោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

សាស្តាណាហើយ កាលបើមានគេពោលសរសើរចំពោះសាស្តានោះតាម
 ទិដ្ឋិរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តី
 ពេញចិត្តរបស់សាស្តានោះ តាមសេចក្តីប្រកាន់របស់សាស្តានោះហើយ
 ក៏ខឹងតូចចិត្តឥតមានសេចក្តីត្រេកអរឡើយ កាលបើមានគេពោលសរសើរ
 ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃវិញ ក៏សប្បាយចិត្តមានកាយនិងចិត្តអណ្តែត
 ឡើងត្រេកអរក្រៃពេក ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះជាហេតុដ៏
 ឆ្នើម ជាកំពូល ក្នុងកិរិយាញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអររបស់បុគ្គលដែលធ្លាប់ជា
 តិរិយដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃឈ្មោះថា
 ញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) បុគ្គល
 ដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃបានញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរយ៉ាងនេះហើយ លុះ
 ត្រឡប់មកវិញសង្ឃគួរឲ្យឧបសម្បទាចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រសិនបើ
 បុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃមានកាយអាក្រាតដើរមក សង្ឃត្រូវស្វែងរក
 ចីវរមានឧបដ្ឋាយ័យជាមូលឲ្យ (គឺធ្វើឧបដ្ឋាយ័យជាធំ) ប្រសិនបើបុគ្គលនោះ
 មិនទាន់បានកោរសក់នៅឡើយទេ ហើយដើរមក ភិក្ខុត្រូវផ្លៀងសង្ឃដើម្បី
 ធ្វើកណ្តកម្មឲ្យ (ដើម្បីកោរសក់ឲ្យ^១) ចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ពួកជនណាជាតាបស ជាអ្នកបូជាភ្លើង (បើ) ជនទាំងនោះបានមក
 ហើយ សង្ឃគួរឲ្យឧបសម្បទាបាន សង្ឃមិនចាំបាច់ឲ្យបរិវាសដល់ជន

១ នឹងមានសំដែងទៅខាងមុខ ។

មហាខន្ធកេ អន្តរាយិកធម្មកថាបញ្ចកាពាណ

ធាតព្វោ ។ តំ កិស្ស ហេតុ ។ កម្មវាទិណោ ឯតេ
 ភិក្ខុវេ កិរិយវាទិណោ ។ សចេ ភិក្ខុវេ ជាតិយា សា-
 កិយោ អញ្ញតិគ្គិយបុព្វកោ អាគច្ឆតិ សោ អាគតោ
 ឧបសម្មាទេតព្វោ ន តស្ស បរិវាសោ ធាតព្វោ ។
 ឥមាហំ ភិក្ខុវេ ញាតីនំ អាវេណីកំ បរិហារំ ទម្ងីតិ ។

អញ្ញតិគ្គិយបុព្វកថា ។

សត្តមំ ភាណារំ ។

[១០១] តេន ខោ បន សមយេន មគទេសុ បញ្ច
 អាពាណា ឧស្សន្ទា ហោន្តិ កុដ្ឋំ កល្លោកា កិលាសោ
 សោសោ អបមារោ ។ មនុស្សា បញ្ចហិ អាពាទេហិ
 ធុដ្ឋា ដីវកំ កោមារកច្ចំ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ រទេន្តិ^(១)
 សាធុ នោ អាចរិយ តិកិច្ចាហីតិ ។ អហំ ខុយ្យា^(២) ពហុ-
 កិច្ចោ ពហុករណីយោ រាជា ច មេ មាគនោ សេនិយោ

១ វទន្តីតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ.ម. អហំ ខោយ្យោ ។

មហាខន្ធកៈ អន្តរាយិកធម្មកថា អាពាធ ៥ យ៉ាង

ទាំងនោះឡើយ ។ ការដែលមិនចាំបាច់ឲ្យបរិវាសនោះ ព្រោះហេតុអ្វី ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះថា ពួកជនទាំងនេះ ជាកម្មវាទី (គឺពោលថាកម្មមាន ថាផលកម្មក៏មាន) ជាកិរិយវាទី (គឺពោលថា ផលបុណ្យបាបកើតពីកិរិយាធ្វើ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើបុគ្គលជាសាកិយដោយជាតិធ្លាប់ជាតិរិយដទៃ មក (សូមឧបសម្បទា) បុគ្គលនោះ លុះមកហើយ សង្ឃគួរឲ្យឧបសម្បទាចុះ សង្ឃកុំចាំបាច់ឲ្យបរិវាសដល់បុគ្គលនោះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដ្បិតតថាគតឲ្យការបរិហារ (សេចក្តីរក្សា) នេះឲ្យផ្សេងគ្នាដល់ពួកញាតិ ។

ចប់ អញ្ញតិគ្គិយបុព្វកថា ។

ចប់ ភាណវារៈទី ៧ ។

[១០១] សម័យនោះ អាពាធទាំងឡាយ ៥ យ៉ាង គឺ យូងពក ស្រែង រោគវីងវៃ និងគួតជ្រូក កើតមានច្រើនក្នុងដែនមគធៈ ។ ពួកមនុស្ស ដែលកើតរោគទាំង ៥ យ៉ាង បានចូលទៅរកពេទ្យឈ្មោះដីរកកោមារភត្យហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោកមេត្តា ថែរក្សាជំងឺយើងទាំងឡាយផង ។ គ្រូពេទ្យនិយាយប្រាប់ថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើនពេក (សព្វថ្ងៃនេះ) ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុង

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ពិម្ពិសារោ ឧបដ្ឋាតព្វោ ឥត្តាការព្វោ ពុទ្ធប្បមុខោ ច
 សង្ឃោ^(១) នាហំ សក្កោមិ តិកិច្ចិត្តិ ។ សព្វំ សាម-
 តេយ្យព្វោ តេ អាចរិយ ហោតុ មយព្វោ តេ នាសា សាធុ
 នោ អាចរិយ តិកិច្ចាហីតិ ។ អហំ ខ្វយ្យា ពហុកិច្ចោ
 ពហុករណីយោ រាជា ច មេ មាគនោ សេនិយោ ពិម្ពិ-
 សារោ ឧបដ្ឋាតព្វោ ឥត្តាការព្វោ ពុទ្ធប្បមុខោ ច សង្ឃោ
 នាហំ សក្កោមិ តិកិច្ចិត្តិ ។ អថខោ តេសំ មនុស្សានំ
 ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខ-
 សីលា សុខសមាចារា សុកោជនានិ ភុញ្ញត្វា ដីវាតេសុ
 សយនេសុ សយន្តិ យន្ទន មយំ សមណោសុ សក្យ-
 បុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យាម តត្ថ ភិក្ខុ ចេវ ឧបដ្ឋហិស្សន្តិ
 ដីវកោ ច កោមារកច្ចោ តិកិច្ចិស្សតីតិ ។ អថខោ តេ
 មនុស្សា ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជំ យាចីសុ ។ តេ ភិក្ខុ
 បព្វាជេសុ ឧបសម្មានេសុ ។ តេ ភិក្ខុ ចេវ ឧបដ្ឋហិសុ

១ ឱ. ម. ភិក្ខុសង្ឃោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ដែនមគធៈផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិន
អាចនឹងថែរក្សាជំងឺ (អ្នកទាំងឡាយ) បានទេ ។ មនុស្សទាំងនោះ
និយាយអង្វរថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សម្បត្តិទាំងអស់ (របស់យើង ។
ជូន) លោក ឯយើងទាំងអស់គ្នាសោត ក៏នៅជាខ្ញុំលោកទៀត បពិត្រលោក
អាចារ្យ សូមលោកមេត្តាថែរក្សាជំងឺយើងទាំងឡាយផង ។ គ្រូពេទ្យ
និយាយប្រាប់ថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើន
(សព្វថ្ងៃនេះ) ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាជំងឺដែនមគធៈផង
ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សាជំងឺ
(អ្នកទាំងឡាយ) បានទេ ។ គ្រានោះ ពួកមនុស្សអម្បាលនោះមានសេចក្តី
ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រនេះឯង មានសេចក្តីសុខជា
ប្រក្រតី មានសេចក្តីសុខប្រព្រឹត្តទៅស្មើ ឆាន់តែកោជនល្អ សិងតែលើ
ដំណែកដែលខ្យល់ចូលមិនបាន បើដូច្នោះ គួរតែយើងទាំងអស់បួសក្នុងពួក
សមណៈជាសក្យបុត្រចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងបានបម្រើផង ពេទ្យឈ្មោះ
ដីវកកោមារភត្យនឹងបានថែរក្សាជំងឺផង ក្នុងទីនោះមិនខានឡើយ ។ គ្រា
នោះ ពួកមនុស្សទាំងនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយ សូមនូវផ្លូវ
ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទាមនុស្សទាំងនោះ ។ (លុះឲ្យ
បព្វជ្ជាឧបសម្បទាហើយ) ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បម្រើពួកភិក្ខុ ដែលមានជំងឺនោះ

មហាខន្ធកេ អន្តរាយិកធម្មកថាបញ្ចកាពាធា

ដីរកោ ច កោមារកថ្លោ តិកិច្ចិ ។ តេន ខោ បន
សមយេន ភិក្ខុ ពហូ តិលានេ ភិក្ខុ ឧបជ្ជាបាណ្ណា យាចន-
ពហុលា វិញ្ញត្តិពហុលា វិហារន្តិ តិលានភត្តំ ទេម តិលា-
នុបជ្ជាកភត្តំ ទេម តិលានភេសជ្ជំ ទេថាតិ ។ ដីរកោបិ
កោមារកថ្លោ ពហូ តិលានេ ភិក្ខុ តិកិច្ចន្តោ អញ្ញតរំ
រាជកិច្ចំ បរិហារមេសិ ។ អញ្ញតរោបិ បុរិសោ បញ្ចហិ
អាពាធមហិ ដុដ្ឋោ ដីរកំ កោមារកថ្លំ ឧបសង្កមិត្វា
ឯតទរោច សាធុ មំ អាចរិយ តិកិច្ចាហីតិ ។ អហំ
ខូយ្យ^(១) ពហុកិថ្លោ ពហុករណីយោ រាជា ច មេ មាត-
នោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ឧបជ្ជាតព្វោ ឥត្តាការព្វោ ពុទ្ធ-
ប្បមុខោ ច សង្ឃោ ឆាហំ សក្កោមិ តិកិច្ចិតុន្តិ ។ សព្វំ
សាមតេយ្យព្វោ តេ អាចរិយ ហោតុ អហព្វោ តេ ទាសោ
សាធុ មំ អាចរិយ តិកិច្ចាហីតិ ។ អហំ ខូយ្យ ពហុកិថ្លោ
ពហុករណីយោ រាជា ច មេ មាតនោ សេនិយោ ពិម្ពិ-
សារោ ឧបជ្ជាតព្វោ ឥត្តាការព្វោ ពុទ្ធប្បមុខោ ច សង្ឃោ

១ ឱ. ម. អហំ ខោយ្យោ ។

មហាខន្ធកៈ អន្តរាយិកធម្មកថា អាពាធ ៥ យ៉ាង

ពេទ្យឈ្មោះជីវកកោមារភត្យក៏ថែរក្សាជំងឺនោះមែន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយកាលបម្រើភិក្ខុឈឺជាច្រើនរូប ក៏រមែងសូមគេច្រើនពេក អង្គាស
 គេច្រើនពេកដោយពាក្យថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យនូវគិលានភត្ត (ភត្តដែល
 ប្រគេនដល់ភិក្ខុឈឺ) នូវគិលានុបដ្ឋាកភត្ត (ភត្តដែលគេប្រគេនដល់ភិក្ខុអ្នក
 បម្រើភិក្ខុឈឺ) នូវគិលានភេសជ្ជៈ (ប្រាំសម្រាប់ភិក្ខុមានជម្ងឺ) ។ ឯជីវកកោមារ-
 ភត្យ កាលបើថែទាំរក្សាភិក្ខុឈឺច្រើនរូបហើយ ក៏ចោលរាជកិច្ចខ្លះចេញ ។
 មានបុរសម្នាក់ទៀតមានអាពាធគ្រប់ទាំង ៥ ក៏ចូលទៅរកជីវកកោមារភត្យ
 ហើយនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោករក្សាជំងឺខ្ញុំ
 ផង ។ ជីវកកោមារភត្យនិយាយប្រាប់ថា ម្ចាស់អ្នក ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មាន
 ការរវល់ច្រើន ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ
 ផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹងថែរក្សា
 ជំងឺ (អ្នកឯង) បានទេ ។ បុរសនោះនិយាយអង្វរថា បពិត្រលោកអាចារ្យ
 សម្បត្តិទាំងអស់ (របស់ខ្ញុំ ៗ នឹងជូន) លោក ទាំងខ្លួនខ្ញុំសោត ក៏នឹងនៅជាខ្ញុំ
 លោក បពិត្រលោកអាចារ្យ សូមលោកមេត្តាថែរក្សាជំងឺខ្ញុំផង ។ ជីវក-
 កោមារភត្យនិយាយប្រាប់ថា ម្ចាស់អ្នក ខ្ញុំមានកិច្ចច្រើន មានការរវល់ច្រើន
 (សព្វថ្ងៃនេះ) ខ្ញុំត្រូវថែរក្សាព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ
 ផង ស្រីស្នំផង ព្រះសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានផង ខ្ញុំមិនអាចនឹង

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ធាហំ សក្កោមិ តិកិច្ចិត្តិ ។ អថខោ តស្ស បុរិសស្ស
 ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា សុខ-
 សីលា សុខសមាចារា សុភោជនានិ ភុញ្ញត្វា ដីវាតេសុ
 សយនេសុ សយន្តិ យន្ត្រធាហំ សមណេសុ សក្យបុត្តិ-
 យេសុ បព្វជេយ្យំ តត្ថ ភិក្ខុ ចេវ ឧបដ្ឋហិស្សន្តិ ដីវកោ
 ច កោមារកថោ តិកិច្ចិស្សតិ សោហំ អរោកោ វិព្ព-
 មិស្សាមីតិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា
 បព្វជ្ជំ យាចិ ។ តំ ភិក្ខុ បព្វាជេសុំ ឧបសម្មាទេសុំ ។
 តំ ភិក្ខុ ចេវ ឧបដ្ឋហិសុ ដីវកោ ច កោមារកថោ
 តិកិច្ចិ ។ សោ អរោកោ វិព្ពមិ ។ អទ្ធសា ខោ ដីវកោ
 កោមារកថោ តំ បុរិសំ វិព្ពន្តំ ទិស្វាន តំ បុរិសំ ឯត-
 ទរោច ននុ ត្វំ អយ្យ^(១) ភិក្ខុសុ បព្វជិតោ អហោសីតិ ។
 ឯវំ អាចរិយាតិ ។ តិស្ស បន ត្វំ អយ្យ^(២) ឯវរូបំ អកា-
 សីតិ ។ អថខោ សោ បុរិសោ ដីវកស្ស កោមារ-
 កថុស្ស ឯតមត្តំ អារោចេសិ ។ ដីវកោ កោមារកថោ
 ឧជ្ឈាយតិ ទីយតិ វិចារេតិ កកំ ហិ ធាម ភទន្តា

១-២ សព្វត្ថ អយ្យាតិ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ថែរក្សាជំងឺ (អ្នកឯង) បានទេ ។ គ្រានោះ បុរសនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាង
 នេះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ មានសេចក្តីសុខជាប្រក្រតី មាន
 សេចក្តីសុខប្រព្រឹត្តទៅស្មើ ឆាន់តែកោជនល្អ សិងតែលើដំណែក
 ដែលខ្យល់ចូលមិនបាន បើដូច្នោះ គួរតែអញ្ជូននឹងពួកសមណៈជាសក្យ-
 បុត្រចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹងបម្រើផង ជីវកកោមារភត្យនឹងថែរក្សាជំងឺផង
 ក្នុងទីនោះមិនខាន លុះខ្លួនអញជារោគកាលណា ហើយនឹងសឹក (មកវិញ) ។
 លំដាប់នោះ បុរសនោះចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយសូមនូវផ្លូវ ។
 ភិក្ខុទាំងនោះ ឲ្យបញ្ជូនឧបសម្បទាបុរសនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏
 បម្រើផង ជីវកកោមារភត្យក៏ថែរក្សាជំងឺបុរសនោះផង ។ លុះភិក្ខុនោះបាន
 ជារោគហើយក៏សឹកទៅវិញ ។ ជីវកកោមារភត្យបានឃើញបុរសដែល
 សឹកនោះ លុះឃើញហើយក៏សួរបុរសនោះថា នែអ្នក អ្នកឯង ឬអ្វីដែល
 កាលពីដើមឃើញបួសនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ ។ បុរសនោះឆ្លើយថា ហ្នឹងហើយ
 លោកអាចារ្យ ។ ជីវកកោមារភត្យសួរថា នែអ្នក ហេតុដូចម្តេចបានជាអ្នក
 ឯងធ្វើដូច្នោះ ។ បុរសនោះក៏ប្រាប់រឿងនុំដល់ជីវកកោមារភត្យ ។ ជីវក-
 កោមារភត្យក៏ពោលទោសតិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា មិនសមបើលោកម្ចាស់

មហាខន្ធកេ អន្តរាយិកធម្មកថាបញ្ចកាណា

បញ្ចហិ អាពាធមហិ ធុដ្ឋំ បញ្ចជេស្សន្តីតិ ។ អថខោ
 ដីរកោ កោមារកថោ យេន ភកវា តេនុបសង្កម្មិ
 ឧបសង្កម្មិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ
 ឯកមន្តំ និសិទ្ធោ ខោ ដីរកោ កោមារកថោ
 ភកវន្តំ ឯតទរោច សាធុ ភន្តោ អយ្យា បញ្ចហិ
 អាពាធមហិ ធុដ្ឋំ ន បញ្ចជេយ្យន្តិ ។ អថខោ ភកវា
 ដីរកំ កោមារកថំ ធម្មិយា កថាយ សន្នុស្សេសិ
 សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ
 ដីរកោ កោមារកថោ ភកវតា ធម្មិយា កថាយ
 សន្នុស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ
 ឧដ្ឋាយាសនា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា
 បក្កាមិ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
 បករណោ ធម្មិ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ
 បញ្ចហិ អាពាធមហិ ធុដ្ឋោ បញ្ចជេតព្វោ យោ បញ្ច-
 ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

មហាខន្ធកៈ អន្តរាយិកធម្មកថា អាពាធ ៥ យ៉ាង

ទាំងឡាយមកបំបួសមនុស្សដែលមានអាពាធទាំង ៥ យ៉ាង (ដូច្នោះ) សោះ ។

គ្រានោះ ជីវកកោមារភត្យក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល
 ទៅដល់ហើយក្រាបថ្វាយបង្គំ រួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះអង្គុយក្នុង
 ទីដ៏សមគួរហើយ ជីវកកោមារភត្យក្រាបបង្គំទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមពរថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំបំបួស
 មនុស្សដែលមានអាពាធទាំង ៥ យ៉ាងឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ជីវកកោមារភត្យឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យ
 ឧស្សាហ៍មាំ និងឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ។ ឯជីវកកោមារភត្យដែលព្រះ
 ដ៏មានបុណ្យទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍មាំ ឲ្យ
 រីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរ
 នេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយ ទ្រង់ហៅ
 ភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលមាន
 អាពាធទាំង ៥ យ៉ាងហើយ អ្នកទាំងឡាយមិនគប្បីបំបួសឡើយ ភិក្ខុ
 ណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១០២] តេន ខោ បន សមយេន វញ្ញោ មាត-
 ធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស បច្ចុដ្ឋោ កុបិតោ
 ហោតិ ។ អថខោ រាជា មាតទោ សេនិយោ ពិម្ពិ-
 សារោ សេនាធាយកេ មហាមត្តេ អាណាបេសិ កច្ចថ
 កណោ បច្ចុដ្ឋំ ឧច្ចិនថាតិ ។ ឯវំ ទេវាតិ ខោ សេនាធា-
 យកា មហាមត្តា វញ្ញោ មាតធស្ស សេនិយស្ស ពិម្ពិ-
 សារស្ស បច្ចុស្សោសុំ ។ អថខោ អភិញ្ញាតានំ អភិញ្ញា-
 តានំ យោធានំ ឯតទហោសិ មយំ ខោ យុទ្ធាភិនទ្ធិដ្ឋោ
 កច្ចដ្ឋា ចាបញ្ច កម្មំ ករោម ពហុញ្ច អបុញ្ញំ បសវាម
 កេន នុ ខោ មយំ ឧចាយេន ចាចា ច វិរមេយ្យាម
 កល្យាណញ្ច ករេយ្យាមាតិ ។ អថខោ តេសំ យោធានំ
 ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្ម-
 ចារិទោ សមចារិទោ ព្រហ្មចារិទោ សច្ចវាទិទោ សីល-
 វដ្តោ កល្យាណធម្មា សចេ ខោ មយំ សមណោសុ
 សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យាម ឯវំ មយំ ចាចា ច វិរ-
 មេយ្យាម កល្យាណញ្ច ករេយ្យាមាតិ ។ អថខោ តេ
 យោធា ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាថីសុ ។ តេ ភិក្ខុ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១០២] សម័យនោះឯង មានកើតបះបោរនៅស្រុកចុងដែនរបស់
 ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ
 ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ក៏ទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់មហាមាត្យទាំងឡាយដែលជា
 នាយកលើសេនាថា ម្ចាស់នាយ អ្នកទាំងឡាយ ចូរទៅត្រួតត្រាមើល
 ស្រុកចុងដែន ។ មហាមាត្យទាំងឡាយ ជានាយកលើសេនាទទួលព្រះរាជ
 ឱង្ការរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈថា ព្រះករុណា
 វិសេស ។ លំដាប់នោះ ពួកយោធាដែលមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្បីទូទៅ មានសេចក្តី
 ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយភ្លើតភ្លើនតែក្នុងការច្បាំង កាលបើ
 ទៅច្បាំងហើយ ឈ្មោះថាធ្វើអំពើបាបផង ឈ្មោះថាទទួលសោយនូវអំពើ
 បាបដ៏ច្រើនផង យើងទាំងឡាយគួររៀរចាកបាប នឹងគួរធ្វើអំពើល្អដោយ
 ឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ទើបពួកយោធាទាំងនោះ មានសេចក្តីរំពឹងយ៉ាងនេះ
 (ទៀត) ថា មានតែពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ទើបលោកជាអ្នក
 ប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តប្រពៃ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យទៀងត្រង់ មាន
 សីល មានកល្យាណធម៌ ប្រសិនណាជាយើងទាំងឡាយ ទៅបួសនឹង
 ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រហើយ យើងទាំងឡាយនឹងបានរៀរចាកបាបផង
 បានធ្វើបុណ្យផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯង ។ លុះរំពឹងដូច្នោះហើយ
 ពួកយោធាទាំងនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយសូមនូវផ្លូវស ។ ភិក្ខុ

មហាខន្ធកេ អន្តរាយិកធម្មកថាវគ្គដប្បព្វដ្ឋា

បញ្ចាដេសុំ ឧបសម្មាទេសុំ ។ សេនាធាយកា មហា-
 មត្តា រាជកដេ បុច្ឆិសុ កិណ្ឌុ ខោ កណោ ឥត្តន្ទាមោ ច
 ឥត្តន្ទាមោ ច យោធា ន ទិស្សន្តិភិ ។ ឥត្តន្ទាមោ ច ឥត្ត-
 ន្ទាមោ ច សាមិ យោធា ភិក្ខុសុ បព្វទិតាភិ ។ សេនា-
 ធាយកា មហាមត្តា ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិទាចេន្តិ កថំ
 ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា រាជកដំ បញ្ចាដេស្ស-
 ន្តិភិ ។ សេនាធាយកា មហាមត្តា រញ្ជោ មាគធស្ស
 សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អថខោ
 រាជា មាគធា សេនិយោ ពិម្ពិសារោ វោហារិកោ មហា-
 មត្តេ បុច្ឆិ យោ កណោ រាជកដំ បញ្ចាដេតិ កិ សោ
 បសវតីភិ ។ ឧបជ្ឈាយស្ស ទេវ សីសំ ឆេទេតព្វំ
 អនុស្សាវកស្ស ជិវ្ហា ឧទ្ធវិតព្វា កណាស្ស ឧបឡដាសុកា
 កញ្ជិតព្វាភិ ។ អថខោ រាជា មាគធា សេនិយោ ពិម្ពិ-
 សារោ យេន កកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា កកវន្តំ
 អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ឯកមន្តំ និសិទ្ធា ខោ
 រាជា មាគធា សេនិយោ ពិម្ពិសារោ កកវន្តំ ឯតទវោច

មហាខន្ធកៈ អន្តរាយិកធម្មកថា បព្វជ្ជានៃរាជអាមាត្យ

ទាំងឡាយក៏ឲ្យបព្វជ្ជា ឧបសម្បទាយោធាទាំងនោះ ។ ពួកមហាមាត្យជានាយកលើសេនាបុរសរាជអាមាត្យ (ខ្ញុំរាជការ) ទាំងឡាយថា នៃនាយពួកយោធាឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ហេតុដូចម្តេច ក៏មិនឃើញ ។ រាជអាមាត្យឆ្លើយថា បពិត្រអ្នកជាម្ចាស់ ពួកយោធាឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ទៅបួសនឹងពួកភិក្ខុហើយ ។ មហាមាត្យទាំងឡាយ ដែលជានាយកលើសេនាក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងបំបួសរាជអាមាត្យ (ដូច្នោះ) សោះ ។ ពួកមហាមាត្យដែលជានាយកលើសេនាក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់សួរមហាមាត្យ ដែលប្រកបដោយវោហារ (ចៅក្រម) ថា នៃនាយ នរណាបំបួសរាជអាមាត្យ អ្នកនោះត្រូវទទួលទោសដូចម្តេច ។ មហាមាត្យក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ត្រូវកាត់ក្បាលឧបជ្ឈាយ័ត្រូវដកអណ្តាតនៃអនុស្សាវកាចារ្យ ត្រូវកាត់ផ្ចឹងជំនីរពាក់កណ្តាលរបស់គណៈសង្ឃ ។ ត្រានោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទ្រង់ក្រាបបង្គំទូលយ៉ាងនេះ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សន្តិ កន្ត រាជានោ អស្សុទ្ធា អប្បសន្នា តេ អប្បមត្ត-
 កេនបិ ភិក្ខុ វិហោបេយ្យំ សាធុ កន្ត អយ្យា រាជកដំ
 ន បញ្ចាដេយ្យន្តិ ។ អថខោ កកវា រាជានំ មាគដំ
 សេនិយំ ពិម្ពិសារំ ធម្មិយា កថាយ សន្នុស្សេសិ សមា-
 ទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ រាជា
 មាគដោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ កកវតា ធម្មិយា កថាយ
 សន្នុស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ
 ឧដ្ឋាយាសនា កកវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា
 បក្កាមិ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បក-
 រណោ ធម្មិ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ រាជ-
 កដោ បញ្ចាដេតព្វោ យោ បញ្ចាដេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-
 ជស្សាតិ ។

[១០៣] តេន ខោ បន សមយេន ចោរោ
 អន្តុលិមាលោ ភិក្ខុសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។
 មនុស្សា បស្សិត្វា ឧព្វិដ្ឋន្តិបិ ឧត្តសន្តិបិ^(១) បលា-
 យន្តិបិ អញ្ញេនបិ កច្ឆន្តិ អញ្ញេនបិ មុទំ ករោន្តិ ធ្វារំបិ

១ ឧត្រសន្តិបីតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះដ៏មានបុណ្យដ៏ចម្រើន មានពួក
 ស្តេចខ្លះនៅមិនទាន់មានសទ្ធា មិនទាន់ជ្រះថ្លា ពួកស្តេចទាំងនោះប្រហែល
 ជាគេនឹងបៀតបៀនភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយហេតុបន្តិចបន្តួចខ្លះមិនខាន
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គសូមអង្វរថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំគប្បី
 បំបួសរាជអាមាត្យឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់
 ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែនមគធៈ ឲ្យទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ ឲ្យកាន់
 យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍ ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថា ។ ឯព្រះបាទពិម្ពិ-
 សារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យ
 ជ្រាបច្បាស់ ឲ្យកាន់យកល្អ ឲ្យឧស្សាហ៍មាំ ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា
 ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ
 យាងចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសរាជអាមាត្យទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ ។

[១០៣] កាលនោះឯង ចោរឈ្មោះអង្គ លិមាលបួសនៅក្នុង
 សំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយ ខ្លះភ្ញាក់
 ផ្អើល ខ្លះតក់ស្លុតខ្លាច ខ្លះរត់ទៅ ខ្លះដើរទៅទីដទៃ ខ្លះបែរមុខចេញទៅ

មហាខន្ធកេ ធម៌ពន្ធចោរការភេទកថោរា

ថកេន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ
 កងំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា ធម៌ពន្ធន្តិ^(១)
 ចោរំ បញ្ចាដេស្សន្តិភិ ។ អស្សោសុំ ខោ^(២) ភិក្ខុ
 តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ទីយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។
 អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោ-
 ចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ធម៌ពន្ធខោ ចោហោ បញ្ចាដេ-
 តញ្ចោ យោ បញ្ចាដេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាភិ ។

[១០៤] តេន ខោ បន សមយេន រញ្ញា មាគដេន
 សេនិយេន ពិម្ពិសារេន អនុញ្ញាតំ ហោតិ យេ សម-
 ណោសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជន្តិ ន តេ លញ្ញា កិញ្ចិ
 កាតុំ ស្វាក្ខាតោ ធម្មោ ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា
 ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាភិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញាតោ បុរិសោ ចោរិកំ កត្វា កាវាយ ពន្ធខោ ហោតិ ។
 សោ ការំ ភិក្ខុត្វា បលាយិត្វា ភិក្ខុសុ បព្វជិតោ
 ហោតិ ។ មនុស្សា បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ អយំ សោ
 ការភេទកោ ចោហោ ហន្តុ នំ នេមាតិ ។ ឯកច្ចេ ឯវ-

១ ធម៌ពន្ធន្តិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឯត្តន្តវេ តេតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ ចោរប្រាកដដូចទង់ជ័យ និងចោរទំលាយគុក

ផ្សេង ខ្លះបិទទ្វារ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ-
 បង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងបំបួសចោរដែលប្រាកដ
 ដូចទង់ជ័យ (គឺចោរដែលមានឈ្មោះល្បីល្បាញដូច្នោះ) សោះ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បានឮមនុស្សអម្បាលនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់
 ហើយ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួស
 ចោរដែលប្រាកដដូចទង់ជ័យឡើយ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១០២] សម័យនោះឯង ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាធំក្នុងដែន
 មគធៈបានទ្រង់អនុញ្ញាតថា ជនទាំងឡាយណាដែលបួសក្នុងសំណាក់
 សមណៈជាសក្យបុត្រ ជនដទៃធ្វើទោសអ្វីមួយដល់ជនពួកនោះមិនបាន
 ឡើយ (ព្រោះថា) ធម៌ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងល្អហើយ ជន
 ពួកនោះចូរខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខ
 ដោយប្រពៃចុះ ។ ក៏សម័យនោះ មានបុរសម្នាក់ធ្វើចោរកម្មហើយជាប់
 ទោសនៅក្នុងគុក ។ បុរសនោះទំលាយគុកបានហើយក៏រត់ទៅបួសក្នុង
 សំណាក់ភិក្ខុ ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយនិយាយពាក្យយ៉ាង
 នេះថា ភិក្ខុនេះឯងដែលជាចោរទំលាយគុក ហំពួកយើងចូរនាំចោរនោះ
 ទៅ ។ ពួកមនុស្សខ្លះនិយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា នៃនាយទាំងឡាយ អ្នក

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

មាហំសុ មាយ្យា^(១) ឃំ អវចុត្ត អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគយេន
 សេនិយេន ពិម្ពិសារេន យេ សមណោសុ សក្យបុត្តិ-
 យេសុ បព្វជន្តិ ន តេ លញ្ច កិញ្ចិ កាតុំ ស្វាគ្វាតោ
 ធម្មោ ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយា-
 យាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ អក-
 យូរាវ ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា នយិមេ លញ្ច
 កិញ្ចិ កាតុំ កថំ ហិ នាម ការកេនកំ ចោរំ បញ្ច-
 ជេស្សន្តិតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហាចេសុំ ។ ន
 ភិក្ខុវេ ការកេនកោ ចោរោ បញ្ចជេតព្វោ យោ បញ្ច-
 ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្សាតិ ។

[១០៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតហ
 បុរិសោ ចោរិកំ កត្វា បលាយិត្វា ភិក្ខុសុ បព្វជិតោ
 ហោតិ ។ សោ ច រញ្ញា អន្តេបុវេ លិទិតោ ហោតិ
 យត្ត បស្សិតព្វោ^(២) តត្ត ហន្តព្វោតិ ។ មនុស្សា
 បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ អយំ សោ លិទិតកោ ចោរោ

១ សព្វត្ថ មាយ្យាតិ ទិស្សតិ ។ ២ បស្សិត្វាតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

កុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង (ដ្បិត) ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាជំងឺក្នុងដែនមគធៈ
 ព្រះអង្គបានអនុញ្ញាតហើយថា ជនទាំងឡាយណាបួសក្នុងសំណាក់សមណៈ
 ណាៈ ជាសក្យបុត្រ ជនដទៃធ្វើទោសអ្វីមួយ ដល់ជនពួកនោះមិនបានឡើយ
 (ព្រោះថា) ធម៌ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់សំដែងល្អហើយ ជនពួកនោះ
 ចូរខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយ
 ប្រពៃចុះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស និងជឿល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួក
 សមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាអ្នកបានព្រះរាជទានអភ័យ ពួកសមណៈ
 ទាំងនេះជនដទៃធ្វើទោសអ្វី ៗ មិនបានឡើយ ហេតុដូចម្តេចបានជាមក
 ហ៊ានបំបួសចោរដែលទំលាយគុក (ដូច្នោះ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
 រឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសចោរដែលទំលាយគុកទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ ។

[១០៥] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ធ្វើចោរកម្មហើយរត់ទៅ
 បួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ។ បុរសនោះឯងរាជការបានឲ្យកត់ឈ្មោះទុកក្នុង
 បញ្ជីខាងក្នុងបុរីនៃស្តេចថា ចោរនេះបើនរណាបានឃើយក្នុងទីណា ត្រូវ
 តែសម្លាប់ក្នុងទីនោះ ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញហើយក៏និយាយ
 ពាក្យយ៉ាងនេះថា លោកនេះឯងជាចោរដែលមានកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជី

មហាខន្ធកេ លិខិតកថោរោ

ហន្ត ជំ ហនាមាតិ ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ មាយ្យ
 ឯវំ អវចុត្ត អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាភជេន សេនិយេន
 ពិម្ពិសារេន យេ សមណោសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជន្តិ
 ន តេ លញ្ញា កិញ្ចិ កាតុំ ស្វាភ្នាតោ ធម្មោ ចរន្តុ
 ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយាយាតិ ។
 មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ អភយ្យរា ឥមេ
 សមណា សក្យបុត្តិយា នយិមេ លញ្ញា កិញ្ចិ កាតុំ
 កថំ ហិ នាម លិខិតកំ ចោរំ បព្វាជេស្សន្តិតិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ លិខិតកោ
 ចោរោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខ-
 ជស្សាតិ ។

មហាខន្ធកៈ ចោររាជការកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជី

រាជការ ហំពួកយើងនាំគ្នាសម្លាប់វាទៅ ។ ពួកមនុស្សខ្លះ និយាយយ៉ាងនេះ ថា នៃនាយទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង (ដ្បិត) ព្រះ បាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតហើយថា ជនទាំងឡាយណាមួយបួសក្នុងពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ ជនទាំងនោះអ្នក ណាមួយធ្វើទោសអ្វី ។ មិនបានឡើយ (ព្រោះ) ធម៌ព្រះដ៏មានបុញ្ញសិរី ទ្រង់សំដែងដោយល្អហើយ ជនទាំងនោះ ចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុត នៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាអ្នកបានទទួលព្រះរាជទានអភ័យហើយ ពួកសមណៈទាំងនេះអ្នកណា មួយធ្វើទោសអ្វី ។ មិនបានឡើយ មិនសមបើនឹងបំបួសចោរដែលរាជការ កត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជី (ដូច្នោះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តី នុះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសចោរដែលរាជការកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជីទេ^(១) ភិក្ខុណា បំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

១ អដ្ឋកថា ថា មនុស្សណាដែលធ្វើចោរកម្ម ឬកម្មផ្សេងពីនោះ ដែលជាកម្មមានកំហុសយ៉ាងធ្ងន់ នឹងរាជការហើយលូចរត់ទៅ រាជការបានចាត់សំបុត្រឲ្យរកចាប់ខ្លួនថា បើនរណាយើងមនុស្ស ឈ្មោះនោះក្នុងទីណា ត្រូវចាប់សម្លាប់ចោលក្នុងទីនោះក្តី ត្រូវកាត់អវយវៈទាំងឡាយមានដៃនិង ជើងជាដើមក្តី ត្រូវឲ្យដាក់អាជ្ញាមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ។ ក្តី មនុស្សនោះ មិនត្រូវឲ្យបញ្ចេញ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១០៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 បុរិសោ កសាហតោ កតទណ្ហាកម្មោ ភិក្ខុសុ បព្វ-
 ជិតោ ហោតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ឌីយន្តិ វិចា-
 ចេន្តិ កងំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា
 កសាហតំ កតទណ្ហាកម្មំ បព្វាជេស្សន្តិតិ ។ ភកវ-
 តោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ កសាហតោ
 កតទណ្ហាកម្មោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្សាតិ ។

[១០៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 បុរិសោ លក្ខណាហតោ កតទណ្ហាកម្មោ ភិក្ខុសុ
 បព្វជិតោ ហោតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ឌីយន្តិ
 វិចាចេន្តិ កងំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា
 លក្ខណាហតំ កតទណ្ហាកម្មំ បព្វាជេស្សន្តិតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១០៦] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ជាមនុស្សមានស្នាមដែល
 គេវាយដោយរំពាត់ គេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់
 ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ មិនសមបើបំបួសមនុស្ស ដែលមានស្នាម
 រំពាត់ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ (ដូច្នោះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្ស ដែលមានស្នាមរំពាត់ ដែល
 គេធ្វើទណ្ឌកម្មហើយទេ^(១) ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១០៧] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ជាមនុស្សដែលគេបៀតបៀន
 ឲ្យមានស្លាកស្នាម ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ ទៅបួសក្នុងសំណាក់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់
 ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងបំបួសមនុស្ស ដែលគេបៀត-
 បៀន ឲ្យមានស្លាកស្នាម ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ (ដូច្នោះ) សោះ ។

១ អដ្ឋកថា ថា មនុស្សដែលចំពាក់បំណុលគេហើយគេវាយនឹងរំពាត់ឲ្យមានដំបៅជាដើម
 ឈ្មោះថា ជាមនុស្សគេបានធ្វើទណ្ឌកម្មហើយ ។ បើដំបៅនោះនៅស្រស់ៗ ដរាបណា មិនគប្បី
 ឲ្យបព្វជ្ជាដរាបនោះ ។ តែបើមើលដំបៅឲ្យសះជាដូចប្រក្រតីហើយ ក៏គួរឲ្យបព្វជ្ជាបាន ។

មហាខន្ធកេ អភយុវវិភាណវរលក្ខណាហតាទយោ

ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ លក្ខ-
ណាហតោ កតទណ្ឌាកម្មោ បញ្ចាជេតព្វោ យោ បញ្ចា-
ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

[១០៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតហ
ឥណាយិកោ បលាយិត្វា ភិក្ខុសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។
ធនិយា បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ អយំ សោ អម្ពាភំ
ឥណាយិកោ ហន្ត ជំ នេមាតិ ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ
មាយ្យា ឯវំ អវចុត្ត អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគជេន
សេនិយេន ពិម្ពិសារេន យេ សមណោសុ សក្យបុត្តិ-
យេសុ បព្វជន្តិ ន តេ លញ្ញា កិញ្ចិ កាតុំ ស្វាគ្ហាតោ

មហាខន្ធកៈ អភយុវរវាណវារៈ ពួកមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាមជាដើម

ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្ស ដែលគេបៀត-
បៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម^១ ដែលគេបានធ្វើទណ្ឌកម្ម ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ ។

[១០៨] សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់ជាមនុស្សចំពាក់បំណុល
គេ ហើយរត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកម្ចាស់ទ្រព្យបាន
ឃើញហើយ ក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា បុរសនេះហើយ ដែលចំពាក់
បំណុលយើងនោះ បើដូច្នោះពួកយើងនាំវាទៅ ។ មនុស្សមួយពួក ក៏និយាយ
យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កុំនិយាយពាក្យដូច្នោះ
ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាធំក្នុងដែនមគធៈ បានទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ
ថា អ្នកណាបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ អ្នកណាមួយធ្វើ
ទោសអ្វី ។ ដល់អ្នកនោះមិនបានឡើយ ធម៌ព្រះដ៏មានបុណ្យសំដែងហើយ

១ អដ្ឋកថា ថា មនុស្សដែលគេធ្វើឲ្យមានស្លាកស្នាមដោយដៃកក្តៅត្រង់ថ្ងាសក្តី ត្រង់អវយវៈ
មានទ្រូងជាដើមក្តី ។ បើមនុស្សនោះជាអ្នកជាទេ តែមុខជំបៅនៅស្រស់ ។ មិនគួរឲ្យបញ្ចេញ
ឡើយ ។ បើជំបៅនោះដុះសាច់ពេញមានស្បែកជិតឡើងវិញហើយ តែស្នាមនៅប្រាកដ បើ
ស្លៀកដណ្តប់ចិរិយជាបរិមណ្ឌល បើអាចបិទស្នាមនោះបាន ក៏គួរឲ្យបញ្ចេញ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ធម្មោ ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស អន្តកិរិយា-
 យាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ វិចារេន្តិ
 អកយូរា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា នយិមេ
 លព្ពា កិព្វា កាតំ កថំ ហិ នាម ឥណាយិកំ
 បព្វាជេស្សន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
 ន ភិក្ខុវេ ឥណាយិកោ បព្វាជេតព្វោ យោ បព្វាជេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[១០៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតហោ
 នាសោ បលាយិត្វា ភិក្ខុសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។
 អយ្យិកា បស្សិត្វា ឯវមាហំសុ អយំ សោ អម្ពាតំ
 នាសោ ហន្តុ នំ នេមាតិ ។ ឯកច្ចេ ឯវមាហំសុ
 មាយ្យា ឯវំ អវចុត្ត អនុញ្ញាតំ រញ្ញា មាគជេន
 សេនិយេន ពិម្ពិសារេន យេ សមណោសុ សក្យបុត្តិ-
 យេសុ បព្វជន្តិ ន តេ លព្ពា កិព្វា កាតំ
 ស្វាគ្ហាតោ ធម្មោ ចរន្តុ ព្រហ្មចរិយំ សម្មា ទុក្ខស្ស

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ដោយពីរោះ អ្នកទាំងនោះចូរប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវព្រះ
 និព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយល្អចុះ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស
 តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាបុគ្គលបាន
 ព្រះរាជអភ័យ ពួកសមណៈទាំងនេះ អ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វី ។ មិនបាន
 ឡើយ មិនសមបើនឹងបំបួសមនុស្ស ដែលចំពាក់បំណុលគេ (ដូច្នោះ)
 សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសមនុស្ស
 ដែលចំពាក់បំណុលគេទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១០៧] សម័យនោះឯង មនុស្សជាខ្ញុំគេម្នាក់ រត់ទៅបួសក្នុងសំណាក់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ លុះពួកម្ចាស់បំណុលគេបានឃើញហើយ ក៏និយាយ
 យ៉ាងនេះថា បុរសនេះហើយ ដែលជាខ្ញុំរបស់យើងទាំងឡាយនោះ បើដូច្នោះ
 យើងនាំវាទៅវិញ ។ មនុស្សមួយពួកនិយាយដូច្នោះថា ម្ចាស់អ្នកជាម្ចាស់
 ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ (ដ្បិត) ព្រះបាទ
 ពិម្ពិសារសេនិយៈជាជំក្នុងដែនមគធៈបានទ្រង់អនុញ្ញាតហើយថា ពួកជន
 ណាបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ ពួកជនទាំងនោះ អ្នកណា
 មួយធ្វើទោសអ្វី ។ មិនបានឡើយ ធម៌ព្រះដ៏មានបុណ្យ ទ្រង់សំដែងហើយ
 ដោយពីរោះ ពួកជនទាំងនោះ ចូរខំប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ ដើម្បីធ្វើនូវ

មហាខន្ធកេ អភយុវរាណារកណ្តកម្មំ

អន្តកិរិយាយាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទ័យន្តិ

វិចារេន្តិ អភយុវរា ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា

និយមេ លព្ពា កិញ្ចិ កាតុំ កងំ ហិ ធាម ធាសំ

បព្ពាជេស្សន្តិតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហារេសុំ ។

ន កិក្ខុវេ ធាសោ បព្ពាជេតព្វោ យោ បព្ពាជេយ្យ

អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

[១១០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតហោ

កម្មារកណ្តា មាតាបិតុហិ សន្តិ កណ្តាត្វា អាភមំ កត្វា

កិក្ខុសុ បព្ពាជិតោ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស កម្មារ-

កណ្តាស្ស មាតាបិតហោ តំ កម្មារកណ្តា វិចិនន្តា អា-

ភមំ កត្វា កិក្ខុ បុច្ឆិសុ អបិ កន្តេ ឯវរូបំ ធារកំ

បស្សេយ្យាថាតិ ។ កិក្ខុ អជានន្តាយេវ អាហំសុ ន

ជាធាមាតិ អបស្សន្តាយេវ អាហំសុ ន បស្សា-

មាតិ ។ អថខោ តស្ស កម្មារកណ្តាស្ស មាតាបិតហោ តំ

មហាខន្ធកៈ អភយុវរាណារៈភណ្ណកម្ម

ព្រះនិព្វានជាទីបំផុតនៃទុក្ខដោយប្រពៃចុះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោល
 ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជា
 បុគ្គលបានព្រះរាជអភ័យ សមណៈទាំងនេះអ្នកណាមួយធ្វើទោសអ្វី ។ មិន
 បានឡើយ មិនសមបើនឹងបំបួសមនុស្ស ដែលជាខ្ញុំគេ (ដូច្នោះ) សោះ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលជាខ្ញុំគេ
 ទេ ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១១០] សម័យនោះឯង មានទារកម្នាក់ទុកជុកជាកូនជាងមាស^(១)
 ឈ្មោះប្រកែកនឹងមាតាបិតាហើយ ទៅកាន់អាវាមបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ។ ឯមាតានិងបិតារបស់ទារកនោះ កាលដែលគន់រកមើល
 ទារកនោះក៏បានទៅដល់អាវាមហើយ សួរភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ពួកលោកបានប្រទះឃើញទារកមានសភាព
 យ៉ាងនេះដែរឬ ។ ពួកភិក្ខុដែលមិនដឹងមែនក៏ប្រាប់ថា យើងទាំងឡាយ
 មិនដឹងទេ ពួកភិក្ខុដែលមិនឃើញមែនក៏ប្រាប់ថា យើងទាំងឡាយ
 មិនឃើញទេ ។ ឯមាតានិងបិតារបស់ទារកនោះ កាលបើ

១ អដ្ឋកថា ថា ទារកនោះជាកូនជាងមាស កោរក្បាលខាងៗ ជុំវិញ តែទុកជុក ៥ អន្លើនៅ
 លើក្បាល ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

កម្មារកណ្តុំ វិចិនន្តា ភិក្ខុសុ បព្វជិតំ ទិស្វា^(១) ឧដ្ឋាយន្តិ
 ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ អលទ្ធិនោ ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា
 ទុស្សីលា^(២) មុសាវាទិនោ ជានន្តាយេវ អាហំសុ
 ន ជានាមាតិ បស្សន្តាយេវ^(៣) អាហំសុ ន បស្សាមាតិ
 អយំ ធារកោ ភិក្ខុសុ បព្វជិតោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ
 ភិក្ខុ តស្ស កម្មារកណ្តុំស្ស មាតាបិតុនំ ឧដ្ឋាយន្តានំ
 ទ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ សដ្ឋ្យំ
 អបលោកេត្តំ កណ្តុកម្មាយាតិ ។

១ ទិស្វានាតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឯត្តន្តវេ បាបធម្មាតិ ទិស្សតិ ។ ៣ ឱ. ម. បស្ស្យេវេ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ត្រាប់គយគន់មើលទៅ ក៏ឃើញទារកនោះបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ហើយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ពួកសមណៈជាសក្យ-
 បុត្រទាំងនេះ ជាបុគ្គលឥតមានខ្មាស ទ្រុស្តសីល និយាយពាក្យកុហក
 បានដឹងដែរ តែនិយាយថាមិនដឹង បានឃើញដែរ តែនិយាយថា
 មិនឃើញ ទារកនេះបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយហើយតើ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បានឮសំដីនៃមាតានិងបិតារបស់ទារកនោះពោលទោស តិះ-
 ដៀល បន្តបង្ហាត់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះ
 ព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអបលោក (ប្រាប់) សង្ឃហើយសឹមធ្វើភណ្ណកម្ម^(១) ។

១ អដ្ឋកថា ថា វិធីប្រាប់ភណ្ណកម្មនោះ ត្រូវប្រជុំភិក្ខុដែលមានក្នុងសីមា នាំបព្វជ្ជាបេក្ខៈទៅក្នុងទី
 នោះហើយប្រាប់ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាសូមប្រាប់ភណ្ណកម្មរបស់ទារកនេះ
 ចំពោះសង្ឃ បីដង ពីរដង ឬម្តង ក៏បាន ។ បើទីជាសភាគមានភិក្ខុ ១០-២០-៣០ រូប ឱកាសជា
 ទីឈរ ឬអង្គុយរបស់ភិក្ខុទាំងនោះត្រឹមណាត្រូវប្រាប់ត្រឹមណោះ ។ បើវត្តនោះធំ មានភិក្ខុច្រើនជាងពាន់
 លំបាកនឹងប្រជុំភិក្ខុឲ្យសព្វគ្រប់ ត្រូវនាំទៅកាន់ ខណ្ឌ-នទី-ឬសមុទ្រសីមាហើយឲ្យបព្វជ្ជា
 ចុះ ។ បព្វជ្ជាបេក្ខៈដែលកោរសក់ស្រេចហើយ មិនបាច់ប្រាប់ភណ្ណកម្ម នឹងឲ្យបព្វជ្ជាតែម្តង
 ក៏គួរ ។ បព្វជ្ជាបេក្ខៈ ដែលសក់វែងជាងពីរអង្គុលី ត្រូវតែប្រាប់សិន ទើបឲ្យបព្វជ្ជាបាន ។

មហាខន្ធកេ អភយុវរោណារសត្តរសវគ្គិយទារកវត្ថុ

[១១១] តេន ខោ បន សមយេន រាជគហោ សត្ត-
 រសវគ្គិយា ទារកា សហាយកា ហោន្តិ ឧចាលិ
 ទារកោ តេសំ ចាមោក្ខោ ហោតិ ។ អថខោ ឧចា-
 លិស្ស មាតាបិតុនំ^(១) ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ
 ឧចាយេន ឧចាលិ អម្ពាតំ អច្ចយេន សុខញ្ច ដីវេយ្យ
 ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧចាលិស្ស មាតា-
 បិតុនំ^(២) ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧចាលិ លេខំ
 សិក្ខេយ្យ ឯវំ ខោ ឧចាលិ អម្ពាតំ អច្ចយេន សុខញ្ច
 ដីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧចាលិស្ស
 មាតាបិតុនំ^(៣) ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧចាលិ លេខំ
 សិក្ខិស្សតិ អដ្ឋុលិយោ ទុក្ខា ភវិស្សន្តិ សចេ ខោ
 ឧចាលិ កណានំ សិក្ខេយ្យ ឯវំ ខោ ឧចាលិ អម្ពាតំ
 អច្ចយេន សុខញ្ច ដីវេយ្យ ន ច កិលមេយ្យាតិ ។
 អថខោ ឧចាលិស្ស មាតាបិតុនំ^(៤) ឯតទហោសិ សចេ
 ខោ ឧចាលិ កណានំ សិក្ខិស្សតិ ឧស្ស ទុក្ខោ
 ភវិស្សតិ សចេ ខោ ឧចាលិ រូបំ សិក្ខេយ្យ ឯវំ ខោ

១ - ២-៣-៤ ឱ. មាតាបិតុន្តំ ។

មហាខន្ធកៈ អភយុវរាណាវរៈ រឿងទារកមានពួក ១៧

[១១១] សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះមានពួកទារក ជា
សម្មាញ់គ្នា ១៧ ពួក មានទារកឈ្មោះឧបាលិ ជាប្រធានរបស់ពួកទារក
ទាំងនោះ ។ ឯមាតានិងបិតារបស់ទារកឈ្មោះឧបាលិ បានគិតគ្នាយ៉ាង
នេះថា អំណើះពីយើងទាំងឡាយទៅហើយ ឧបាលិតប្បីចិញ្ចឹមជីវិត
ស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយទំនងដូចម្តេចអេះ ។ ទើបមាតានិង
បិតារបស់ឧបាលិ ក៏គិតគ្នាយ៉ាងនេះថា បើសិនណាជាឧបាលិ រៀន
សរសេរអក្សរ អំណើះពីយើងទាំងឡាយទៅ ប្រហែលជាឧបាលិ
គប្បីចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះ
ឯង ។ មាតានិងបិតារបស់ឧបាលិ ក៏គិតគ្នាយ៉ាងនេះទៀតថា បើ
ឧបាលិ នឹងរៀនសរសេរអក្សរ ម្រាមដៃ (របស់ឧបាលិ) ក៏នឹងលំបាក
បើសិនណាជាឧបាលិ គ្រាន់តែរៀនរាប់វិញ ប្រហែលជាអំណើះពី
យើងទាំងឡាយទៅ ឧបាលិតប្បីចិញ្ចឹមជីវិតស្រួលផង មិនលំបាក
ផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯង ។ លំដាប់ពីនោះមក មាតានិងបិតា
របស់ឧបាលិ ក៏គិតគ្នាដូច្នោះទៀតថា បើឧបាលិនឹងរៀនរាប់ ទ្រូង (របស់
ឧបាលិ) ក៏នឹងលំបាក ប្រសិនណាជាឧបាលិត្រាន់តែរៀនរូបនិមិត្តវិញ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧទាលិ អម្ពាភំ អច្ចយេន សុខញ្ច ដីវេយ្យ ន ច
 កិលមេយ្យាតិ ។ អថខោ ឧទាលិស្ស មាតាបិតុនំ
 ឯតទហោសិ សចេ ខោ ឧទាលិ រូបំ សិក្ខិស្សតិ
 អក្ខិណិ ទុក្ខានិ ភវិស្សន្តិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យ-
 បុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា សុកោជនានិ
 ភុញ្ញត្វា ជីវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ សចេ ខោ
 ឧទាលិ សមណោសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យ ឯវំ
 ខោ ឧទាលិ អម្ពាភំ អច្ចយេន សុខញ្ច ដីវេយ្យ ន
 ច កិលមេយ្យាតិ ។ អស្សោសិ ខោ ឧទាលិ ទារកោ
 មាតាបិតុនំ ឥមំ កថាសល្លាបំ ។ អថខោ ឧទាលិ
 ទារកោ យេន តេ ទារកា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា
 តេ ទារកេ ឯតទរោច ឯថ មយំ អយ្យា^(១) សម-
 ណោសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជិស្សាមាតិ ។ សចេ
 ខោ ត្ថំ អយ្យា^(២) បព្វជិស្សសិ ឯវំ មយម្បិ បព្វ-
 ជិស្សាមាតិ ។ អថខោ តេ ទារកា ឯកមេកស្ស
 មាតាបិតរោ ឧបសង្កមិត្វា ឯតទរោចំ អនុជានាថ មំ

១ សព្វត្ថ អយ្យាតិ ទិស្សតិ ។ ២ សព្វត្ថ អយ្យាតិ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ដល់អំណើះពីយើងទាំងឡាយទៅ ឧបាលិប្រហែលជា នឹងបានចិញ្ចឹម
 ជីវិតស្រួលផង មិនលំបាកផង ដោយអាការដូច្នោះឯង ។ គ្រាតមក
 ទៀត មាតានិងបិតារបស់ឧបាលិក៏គិតគ្នាដូច្នោះថា បើទុកជាឧបាលិរៀន
 រូបនិមិត្តក៏គង់តែលំបាកភ្នែក ឥឡូវនេះ មានតែពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ
 ទាំងនេះ ទើបរក្សាសីលជាសុខ មានសមាចារស្រួល ឆាន់ភោជនក៏
 ល្អ សិងលើដំណែកទាំងឡាយក៏ហប់រកខ្យល់គ្មាន បើសិនណាជា
 ឧបាលិបានបួសក្នុងសំណាក់ ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រវិញយ៉ាងនេះ
 ទើបអំណើះពីយើងទាំងឡាយទៅ ឧបាលិនឹងបានចិញ្ចឹមជីវិត ងាយ
 ផង មិនលំបាកផង ។ ឯឧបាលិទារកបានព្រាហ្មញ្ញចរចាររបស់មាតា និង
 បិតា យ៉ាងនេះហើយ ។ លំដាប់តពីនោះមក ឧបាលិទារកក៏ចូល
 សំដៅទៅរកពួកក្មេងអម្បាលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយ
 ពាក្យនេះនឹងពួកក្មេងទាំងនោះថា នែនាយទាំងឡាយ អ្នកទាំង-
 ឡាយចូរមក យើងទាំងឡាយ នឹងទៅបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈជា
 សក្យបុត្រ ។ ពួកក្មេងទាំងនោះ និយាយដូច្នោះថា នែនាយ បើអ្នកបួស
 មែន យើងទាំងឡាយក៏នឹងបួសដូចអ្នកដែរ ។ លំដាប់នោះ ពួកក្មេង
 អម្បាលនោះក៏ចូលទៅរកមាតានិងបិតារៀងខ្លួនហើយ និយាយពាក្យ
 នេះថា សូមអ្នកម្តាយអ្នកឪពុក អនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំចេញចាកផ្ទះទៅបព្វជ្ជា

មហាខន្ធកេ អភយុវរោណារសត្តរសវគ្គិយទារកវត្ត

អការស្មា អនការិយំ បព្វជ្ជាយាតិ ។ អថខោ តេសំ
 ទារកានំ មាតាបិតរោ សព្វេបិមេ ទារកា សមាទច្ចដ្ឋា
 កល្យាណាធិប្បាយាតិ អនុជាដីសុ ។ តេ ភិក្ខុ ឧប-
 សង្កមិត្តា បព្វជ្ជំ យាចីសុ ។ តេ ភិក្ខុ បញ្ចទេសុំ ឧប-
 សម្មាទេសុំ ។ តេ រត្តិយា បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ រោទន្តិ
 យាកុំ ទេម ភត្តំ ទេម ខាទដីយំ^(១) ទេថាតិ ។ ភិក្ខុ
 ឯវមាហំសុ អាគមេថ អាវុសោ យាវ វិកាយតិ សចេ
 យាតុ ភវិស្សតិ បិវិស្សថ សចេ ភត្តំ ភវិស្សតិ ភុញ្ញិស្សថ
 សចេ ខាទដីយំ ភវិស្សតិ ខាទិស្សថ នោ ចេ ភវិស្សតិ
 យាតុ វា ភត្តំ វា ខាទដីយំ វា បិណ្ណាយ ចរិត្តា ភុញ្ញិ-
 ស្សថាតិ ។ ឯវម្បិ ខោ តេ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ រុច្ចមាណា
 រោទន្តេរ^(១) យាកុំ ទេម ភត្តំ ទេម ខាទដីយំ ទេថាតិ
 សេនាសនំ ឧហាទន្តិបិ ឧម្មិហាទន្តិបិ ។ អស្សោសិ ខោ
 ភកវា រត្តិយា បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ ទារកសទ្ធិ
 សុត្តាន អាយស្មន្តំ អានន្តំ អាមន្តេសិ កិណ្ណុ ខោ សោ
 អានន្ត ទារកសទ្ធាតិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្តោ

១ រោទន្តិយេវាតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ អភយុវរាណាវរៈ រឿងទារកមានពួក ១៧

ក្នុងសភាពជាបុគ្គលតែធុរៈ ។ ឯមាតានិងបិតារបស់ក្មេងទាំងនោះ យល់
 ឃើញថា ពួកក្មេងទាំងអស់គ្នានេះ មានសេចក្តីប្រាថ្នាស្មើគ្នា មានបំណង
 ល្អ ក៏អនុញ្ញាតឲ្យ ។ ពួកក្មេងទាំងនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ
 ហើយសូមបព្វជ្ជា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទាក្មេងអម្បាល
 នោះ ។ ពួកភិក្ខុ (ក្មេង) ទាំងនោះ ក្រោកឡើងហើយយំទារស៊ី ក្នុង
 បច្ចុសសម័យនៃរាត្រីថា សូមលោកឲ្យបបរមក ឲ្យបាយមក ឲ្យវត្តជាគ្រឿង
 ទំពាស៊ីមក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោទាំងឡាយ
 ចូររង់ចាំទម្រាំភ្លឺសិន បើមានបបរសឹមទាន់ចុះ បើមានភត្តសឹមទាន់ចុះ បើ
 មានវត្តជាគ្រឿងទំពាស៊ីសឹមទំពាស៊ីចុះ បើបបរក្តី ភត្តក្តី វត្តជាគ្រឿង
 ទំពាស៊ីក្តីមិនមាន ចូរត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយសឹមទាន់ចុះ ។ ឯ
 ពួកភិក្ខុ (ក្មេង) អម្បាលនោះ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយយ៉ាងនេះ
 ហើយក៏រឹងរឹតតែយំអុកប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា សូមលោកឲ្យបបរមក ឲ្យ
 បាយមក ឲ្យវត្តជាគ្រឿងទំពាស៊ីមក លុះយំទារដូច្នោះហើយ ក៏ជុះដាក់ទី
 សេនាសនៈខ្លះនោមស្រោចដាក់សេនាសនៈខ្លះ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់
 តើនឡើងក្នុងបច្ចុសសម័យនៃរាត្រីទ្រង់បានឮសំឡេងកូនក្មេង លុះទ្រង់
 បានស្តាប់ហើយក៏ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា
 ម្នាលអានន្ទ សំឡេងនោះតើជាសំឡេងកូនក្មេងឬអ្វី ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសិ ។ សច្ចំ កិរ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ
 ជានំ ឧនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្មាទេដ្ឋិតិ ។ សច្ចំ
 ភកវតិ ។ វិករហិ ពុទ្ធា ភកវា កងំ ហិ នាម តេ ភិក្ខុវេ
 មោយបុរិសា ជានំ ឧនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្មា-
 ទេស្សន្តិ ឧនវីសតិវស្សោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ អក្ខមោ
 ហោតិ សីតស្ស ឧណ្ណាស្ស ជិយច្ឆាយ បិទាសាយ
 ខំសមកសវាតាតបសិរីសបសម្មស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរា-
 កតានំ វចនបថានំ ឧប្បន្នានំ សារីកានំ វេទនានំ
 ទុក្ខានំ តិព្វានំ ខរានំ កដុកានំ អសាតានំ អមនាទានំ
 ចាណាហារានំ អនិវាសកជាតិកោ ហោតិ វីសតិ-
 វស្សោ ច ខោ ភិក្ខុវេ បុគ្គលោ ខមោ ហោតិ សីតសុស
 ឧណ្ណាស្ស ជិយច្ឆាយ បិទាសាយ ខំសមកសវាតាតប-
 សិរីសបសម្មស្សានំ ទុរុត្តានំ ទុរាកតានំ វចនបថានំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ដ៏មានអាយុបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ
អង្គទ្រង់ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ថែមទៀតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតបាន
ឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា បុគ្គលមិនទាន់មានអាយុ ២០ ឆ្នាំហើយ
ឲ្យឧបសម្បទា ពិតមែនឬ ។ ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់-
ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោស
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ ដឹងថា បុគ្គលមានអាយុ
មិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំហើយ មិនសមបើឲ្យឧបសម្បទា (ដូច្នោះ) ទេ
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ធម្មតា) បុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំ
រមែងមិនទាន់ចេះអត់ធន់ត្រជាក់ ក្តៅ ឃ្មាន ស្រែក និងរមែងជាបុគ្គល
មិនទាន់ចេះទ្រាំនូវសម្បជញ្ជូនបោមមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃ និងពស់តូចពស់ធំទាំង-
ឡាយ និងគន្លងពាក្យដែលគេនិយាយមិនពីរោះទ្រគោះខ្លីខ្លា នឹងទុក្ខវេទនា
ដែលប្រជុំក្នុងសរីរកាយកើតឡើងហើយដ៏ក្លាវីងអាក្រក់ មិនជាទីត្រេក-
អរ មិនជាទីគាប់ចិត្ត នឹងនាំឲ្យខូចជីវិត (នោះបានឡើយ) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
ឡាយ លុះតែបុគ្គលមានអាយុគ្រប់ ២០ ឆ្នាំទើបជាមនុស្សចេះអត់ធន់ត្រជាក់
ក្តៅ ឃ្មាន ស្រែក និងជាមនុស្សចេះទ្រាំនូវសម្បជញ្ជូនបោមមូសខ្យល់កំដៅ
ថ្ងៃនិងពស់តូចពស់ធំទាំងឡាយ និងគន្លងពាក្យដែលគេនិយាយមិនពីរោះ

មហាខន្ធកេ អហិវាតករោគកាលកតវត្ថុ

ឧប្បន្នានំ សារិកានំ វេទនានំ ទុក្ខានំ តិព្វានំ ខរានំ
 កដុកានំ អសាតានំ អមនាចានំ ចាណាហរានំ អធិវា-
 សកជាតិកោ ហោតិ នេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នានំ វា
 បសាទាយ បសន្នានំ វា ភិយ្យោភារាយ ។ មេ ។ វិក-
 ហិវាតា ធម្មិ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ ជានំ
 ឧនវីសតិវស្សោ បុគ្គលោ ឧបសម្មាទេតព្វោ ។ យោ
 ឧបសម្មាទេយ្យ យថាធម្មោ កាវេតព្វោតិ ។

[១១២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវំ កុលំ
 អហិវាតករោគេន កាលកតំ ហោតិ ។ តស្ស បិតា-
 បុត្តកា សេសា ហោន្តិ ។ តេ ភិក្ខុសុ បព្វជិត្វា
 ឯកតោ វ បិណ្ណាយ ចរន្តិ ។ អថខោ សោ ទារកោ
 បិតុនោ ភិក្ខុយ ទិដ្ឋាយ ឧបដាវិត្វា ឯតទរោច
 មយ្ហម្បិ តាត ទេហិ មយ្ហម្បិ តាត ទេហីតិ ។
 មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចាចេន្តិ អព្រហ្មចារិទោ

មហានិទ្ទេសៈ រឿងត្រកូលធ្វើមរណកាលដោយអហិរិវាតករោគ

ទ្រគោះខ្លីខ្លា និងទុក្ខវេទនាដែលប្រជុំក្នុងសរីរកាយកើតឡើងហើយ ដ៏
ក្លាវីងអាក្រក់ មិនជាទីត្រេកអរ មិនជាទីគាប់ចិត្ត នឹងនាំឲ្យខូចជីវិត
(នោះបាន) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួក
ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា នឹងមិនមែននាំឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែល
ជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយទេ ។ បេ ។ លុះបន្ទោសហើយទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា
ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
កាលបើភិក្ខុដឹងថាបុគ្គលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់ ២០ ឆ្នាំមិនគប្បីឲ្យឧបសម្ប-
ទាទេ ។ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា វិនយធរត្រូវធ្វើឲ្យសមគួរតាមធម៌ចុះ^(១) ។

[១១២] សម័យនោះឯង មានត្រកូល ១ ធ្វើមរណកាលស្លាប់ទៅ
ដោយអហិរិវាតករោគ^(២) ។ ត្រកូលនោះនៅសល់តែបិតានិងបុត្រតូច ។
បិតានិងបុត្រតូចទាំងពីរនាក់នោះ បានទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក៏ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតតែជាមួយគ្នា ។ ឯទារកនោះ កាលបើមាន
គេឲ្យបាយដល់បិតា ក៏ស្ទុះចូលទៅជិតហើយនិយាយពាក្យនេះថា នៃ
ឪពុក ចូរឲ្យខ្ញុំផង នៃឪពុក ចូរឲ្យខ្ញុំផង ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោល
ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ មិន

១ ក្នុងមហាវិកង្គ ត្រង់ឱនវីសតិវស្សសិក្ខាបទទី ៥ នៃសប្បណកវគ្គទី ៧ ក្នុងបាចិក្ខិយ-
កណ្ណ ថា ឧបដ្ឋាយត្រូវអាបត្តិបាចិក្ខិយ ។ ២ រោគកើតអំពីខ្យល់មានពិសដូចពិសពស់ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា អយំ ទារកោ ភិក្ខុនិយា
 ជាតោតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ
 ឧជ្ឈាយន្តានំ ឌីយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ អថខោ តេ
 ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ឧន-
 បណ្ណារសវស្សោ ទារកោ បញ្ចាជេតព្វោ យោ បញ្ចាជេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

[១១៣] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
 អានន្ទស្ស ឧបជ្ជាកកុលំ សទ្ធិំ បសទ្ធិំ អហិវាតក-
 ហេតេន កាលកតំ ហោតិ ។ ទ្វេ ច ទារកា សេសា
 ហោតិ ។ តេ ចោរាណាកេន អាចិណ្ណាកប្បេន ភិក្ខុ
 បស្សិត្វា ឧបទារទិ ។ ភិក្ខុ អបសាទេនិ ។ តេ ភិក្ខុហិ
 អបសាទិយមាណា ហេនិ ។ អថខោ អាយស្មតោ
 អានន្ទស្ស ឯតទហោសិ ភកវតា បញ្ញត្តំ ន ឧនបណ្ណា-
 រសវស្សោ ទារកោ បញ្ចាជេតព្វាតិ ឥមេ ច ទារកា
 ឧនបណ្ណារសវស្សោ កេន នុ ខោ ឧចាយេន ឥមេ ទា-
 រកា ន វិនស្សេយ្យនិ ។ អថខោ អាយស្មា អានន្ទោ
 ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសិ ។ ឧស្សហនិ បន

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ (សេពមេបុនធម្ម) ទារកនេះកើតអំពីភិក្ខុនី ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮមនុស្សអម្បាលនោះពោលទោស តិះដៀល
 បន្តុះបង្ហាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បី
 បំបួសទារកដែលមានអាយុថយអំពី ១៥ ឆ្នាំ គឺបួសជាសាមណេរ ភិក្ខុ
 ណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១១៣] សម័យនោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះអានន្ទដ៏មាន-
 អាយុជាត្រកូលមានសទ្ធា និងជ្រះថ្លា ធ្វើមរណកាលដោយអហិវាតករោគ ។
 នៅសល់តែទារកពីរនាក់ ។ ទារកទាំងនោះឃើញភិក្ខុទាំងឡាយ ដោយសារ
 ធ្លាប់ស្គាល់មកពីដើម ក៏ស្ទុះចូលទៅជិត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏បណ្តេញ
 ចេញ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបណ្តេញចេញហើយ ទារកទាំងនោះក៏យំ ។
 គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានវិចិត្តយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 បានបញ្ញត្តហើយថា ទារកដែលមានអាយុថយអំពី ១៥ ឆ្នាំ ភិក្ខុមិនត្រូវ
 បំបួស ក៏ឥឡូវនេះ ទារកទាំងនេះមានអាយុថយអំពី ១៥ ឆ្នាំ ដោយទំនង
 ដូចម្តេចហ្ន៎ ទើបបានទារកទាំងនេះមិនគប្បីវិនាស គឺមិនសាបសូន្យចាក
 ផ្ទះ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ទ ចុះទារក

មហាខន្ធកេ ន ទ្វេ សាមណោរា ឧបដ្ឋាបេតព្វា

តេ អាណន្ទ ទារកា កាកេ ឧទ្ទេបេតុន្តិ^(១) ។
 ឧស្សហន្តិ ភកវាតិ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ
 ឯតស្មី បករណោ ធម្មិ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុ-
 ជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឧបបណ្ណាវសវស្សំ ទារកំ កាកុទ្ធ-
 បកំ បញ្ចជេតុន្តិ ។

[១១៤] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
 ឧបនន្ទស្ស សក្យបុត្តស្ស ទ្វេ សាមណោរា ហោន្តិ
 កណ្ណាកោ^(២) ច មហាកោ ច ។ តេ អញ្ញមញ្ញំ ទូសេ-
 សុំ ។ ភិក្ខុ ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ
 ធាម សាមណោរា ឯវរូបំ អនាចារំ អាចរិស្សន្តីតិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ឯកេន
 ទ្វេ សាមណោរា ឧបដ្ឋាបេតព្វា យោ ឧបដ្ឋាបេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

១ ឧដ្ឋាបេតុន្តីតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ.ម. កណ្ណាកោ ។

មហាខន្ធកៈ ភិក្ខុ ១ រូបមិនត្រូវឲ្យសាមណេរ ២ រូបបម្រើ

ទាំងនោះអាចចោលបង្ហើលក្អែកឲ្យហើរទៅបានដែរឬទេ ។ ព្រះអានន្ទ
ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស អាចចោលបង្ហើលបាន ។ ព្រោះ
និទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏ទ្រង់បុញ្ញសិរីជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើនូវ
ធម្មិកថាហើយ ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបំបួសទារកមានអាយុថយអំពី ១៥ ឆ្នាំ
ដែលអាចចោលបង្ហើលក្អែកឲ្យហើរទៅបាន^(១) ។

[១១២] សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ
មានសាមណេរពីររូប ឈ្មោះកណ្ណកៈ ១ មហកៈ ១ ។ សាមណេរទាំងនោះ
ចេះតែប្រទូស្ត (សេពមេប៉ុនធម្ម) គ្នានឹងគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ពោល
ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកសាមណេរមិនសមបើមកប្រព្រឹត្ត
អនាចារមានសភាពដូច្នោះសោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុម្នាក់ឯង មិនត្រូវឲ្យសាមណេរពីររូបបម្រើទេ ភិក្ខុណាឲ្យបម្រើ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

១ អដ្ឋកថា ថា ទារកណាដែលអង្គុយកាន់ដុំដីដោយដៃឆ្វេង ហើយអាចចោលក្អែកដែល
មកដើម្បីស៊ីបាយដែលដាក់ខាងមុខឲ្យហើរទៅបាន ទារកនេះគួរឲ្យបញ្ចេញបាន ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១១៥] តេន ខោ បន សមយេន ភកវា តត្ថេវ
 រាជកហោ វស្សំ វសិ តត្ថ ហោមន្តំ តត្ថ កិម្ពំ ។ មនុស្សា
 ឧជ្ឈាយន្តិ ឌីយន្តិ វិចារេន្តិ អាហុន្តិកា សមណានំ
 សក្យបុត្តិយានំ ទិសា អន្ធការា ន ឥមេសំ ទិសា
 បក្ខាយន្តិតិ ។ អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ
 ឧជ្ឈាយន្តានំ ឌីយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ អថខោ
 តេ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អថខោ
 ភកវា អាយស្មន្តំ អាណន្តំ អាមន្តេសិ កច្ឆានន្ត អវាបុ-
 រណំ^(១) អាទាយ អនុបរិវេណិយំ ភិក្ខុនំ អាហោចេហិ
 ឥច្ឆតារុសោ ភកវា ទត្តិណាតិវី ចារិកំ បក្កមិត្តុ
 យស្សាយស្មតោ អត្តោ សោ អាតច្ឆត្វតិ ។ ឯវំ កន្តេតិ
 ខោ អាយស្មា អាណន្តោ ភកវតោ បដិស្សត្វា អវាបុ-
 រណំ អាទាយ អនុបរិវេណិយំ ភិក្ខុនំ អាហោចេសិ ឥច្ឆ-
 តារុសោ ភកវា ទត្តិណាតិវី ចារិកំ បក្កមិត្តុ យស្សា-
 យស្មតោ អត្តោ សោ អាតច្ឆត្វតិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ

១ អបាបុរណន្តិបិ បាវោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១១៥] សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានបុណ្យសិរីទ្រង់គង់ចាំវស្សាអស់
ហេមន្តរដូវនិងគិម្ពរដូវតែក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះនោះ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោល
ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ទិសទាំងឡាយក៏ចង្អៀតចង្អល់ដឹងតង់ដល់
ដល់ពួកសមណៈសក្យបុត្រ ទិសទាំងឡាយមិនប្រាកដដល់ពួកសមណៈ
ទាំងនេះ (ឬអ្វីបានជាគាប់ចិត្តនៅតែក្នុងទីនេះមិនទៅទីឯទៀតសោះ) ។
ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល
បន្តុះបង្ហាប់ហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏
មានបុណ្យ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានបុណ្យត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ
មកហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ អ្នកឯងចូរទៅកាន់យកកូនសោហើយ
ចូរប្រាប់ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងបរិវេណតាមលំដាប់ថា ម្ចាស់អារុសោទាំង-
ឡាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគព្រះអង្គប្រាថ្នានឹងយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងទក្ខិ-
ណាគិរិជនបទ (បើ) លោកដ៏មានអាយុអង្គណាត្រូវការ (ទៅ) លោកដ៏មាន
អាយុអង្គនោះ ចូរនិមន្តមកចុះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុទទួលស្តាប់ព្រះ
ពុទ្ធដីការរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសដូច្នោះ
ហើយ ក៏កាន់យកកូនសោហើយទៅប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលនៅតាម
បរិវេណថា ម្ចាស់អារុសោទាំងឡាយ ព្រះដ៏មានបុណ្យព្រះអង្គប្រាថ្នា
នឹងយាងទៅកាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ (បើ) លោកដ៏មានអាយុអង្គ
ណាត្រូវការ (ទៅ) លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ចូរនិមន្តមកចុះ ។ ភិក្ខុ

មហាខន្ធកេ ភគវតោ ទក្ខិណាតិវិប្បក្កមនំ

ភគវតា អារុសោ អានន្ទ បញ្ញត្តំ ទសវស្សានិ និស្សាយ
 វត្ថុ ទសវស្សេន និស្សយំ ទាតុំ តត្ថ ច នោ កន្តព្វំ
 ភិស្សតិ និស្សយោ ច កហោតព្វោ ភិស្សតិ ឥត្តហោ
 ច វាសោ ភិស្សតិ បុន ច បច្ចាកន្តព្វំ ភិស្សតិ បុន
 ច និស្សយោ កហោតព្វោ ភិស្សតិ សចេ អម្ពាភំ
 អាចរិយុបជ្ឈាយា កមិស្សន្តិ មយម្យិ កមិស្សាម នោ
 ចេ អម្ពាភំ អាចរិយុបជ្ឈាយា កមិស្សន្តិ មយម្យិ ន
 កមិស្សាម លហុចិត្តកតា នោ អារុសោ អានន្ទ បញ្ញា-
 យិស្សតិ ។ អថខោ ភគវា ឱតណោន ភិក្ខុសង្ឃេន
 ទក្ខិណាតិវី ចារិកំ បក្កាមិ ។ អថខោ ភគវា ទក្ខិ-
 ណាតិវិស្មី យថាភិវន្តំ វិហារិត្វា បុនទេវ រាជកហំ បច្ចា-
 កច្ឆិ ។ អថខោ ភគវា អាយស្មន្តំ អានន្តំ អាមន្តេសិ
 កិណ្ឌ ខោ អានន្ទ តថាគតោ ឱតណោន ភិក្ខុសង្ឃេន
 ទក្ខិណាតិវី ចារិកំ បក្កន្តោតិ ។ អថខោ អាយស្មា
 អានន្តោ ភគវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសិ ។ អថខោ
 ភគវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បករណោ ធម្មិ កថំ

មហាខន្ធកៈ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរចៀសចេញទៅកាន់ទក្ខិណាគិរិជនបទ

ទាំងឡាយនិយាយដូច្នោះថា ម្ចាស់អារុសោអានន្ទ ព្រះដ៏មានបុណ្យបាន
 ទ្រង់បញ្ញត្តដើម្បីឲ្យភិក្ខុនៅជាប់និស្ស័យអស់វស្សាទាំងឡាយ ១០ ដើម្បីឲ្យ
 ភិក្ខុមានវស្សា ១០ ឲ្យនិស្ស័យបាន យើងទាំងឡាយគប្បីទៅក្នុងទីនោះផង
 គប្បីកាន់យកនិស្ស័យផង ការនៅបានតែបន្តិចបន្តួចផង យើងទាំងឡាយ
 ក៏ត្រូវត្រឡប់មកវិញផង ត្រូវកាន់យកនិស្ស័យម្តងទៀតផង បើប្រសិន
 ណាជាព្រះឧបជ្ឈាយ័និងអាចារ្យរបស់យើងទៅផង យើងក៏ទៅដែរ បើ
 ព្រះឧបជ្ឈាយ័និងអាចារ្យរបស់យើងទាំងឡាយមិនបានទៅទេ យើងក៏មិន
 បានទៅដែរ ម្ចាស់អារុសោអានន្ទ កិរិយាដែលមានចិត្តវិលវល់មុខជានឹង
 ប្រាកដដល់យើងទាំងឡាយ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់យាងទៅ
 កាន់ចារិកក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ ដោយភិក្ខុសង្ឃមានពួកតិច ។ ព្រះដ៏មាន
 បុណ្យព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទក្ខិណាគិរិជនបទ សមគួរតាមព្រះអធ្យាស្រ័យ
 ហើយក៏យាងត្រឡប់មកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះវិញ ។ ទើបព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់
 អានន្ទ ហេតុដូចម្តេច បានជាកាលដែលតថាគតបានចៀសទៅកាន់ទក្ខិណា-
 គិរិជនបទមានពួកភិក្ខុសង្ឃតិចម្ល៉េះ ។ គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ
 ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះ
 ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មីកថា ហើយទ្រង់

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

កត្តា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ព្យត្តេន^(១)

ភិក្ខុនា បដិពលេន បញ្ច វស្សានិ ទិស្សាយ វត្ថុ

អព្យត្តេន យាវដីវំ ។

[១១៦] បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អង្កេហិ សមដ្ឋាកតេន

ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធលេន

សមដ្ឋាកតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធលេន

សមដ្ឋាកតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ធលេន សមដ្ឋាក-

តោ ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធលេន សមដ្ឋាកតោ ហោតិ

ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធលេន សមដ្ឋាកតោ

ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហាង្កេហិ សមដ្ឋាកតេន

ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អង្កេហិ

សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ អសេក្ខេន

១ ឱ. ព្យត្តេន ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលនៅជាប់និស្ស័យអស់ ៥ វស្សា ភិក្ខុ
ដែលមិនឆ្ងាសត្រូវនៅដរាបដល់អស់ជីវិត^(១) ។

[១១៦] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ មិន
គប្បីនៅដោយឥតមាននិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងសីលជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងសមាធិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១
ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងបញ្ញា (វិបស្សនា) ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១
ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងវិមុត្តិ (អរហត្តផល) ជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១
ជាភិក្ខុមិនប្រកបដោយកងវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈ (បច្ចវេក្ខណញ្ញាណ) ជា
របស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥
នេះឯង មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គប្បីនៅដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យបាន

១ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុដែលមិនឆ្ងាសនេះទោះបីមានវស្សាដល់ ៦០ ឬ ៧០ រាប់អំពីឧបសម្បទា
មកក៏ដោយបើរកភិក្ខុចាស់ជាងខ្លួនធ្វើជាអាចារ្យមិនបាន ត្រូវតែទៅអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជូលី ក្នុង
សំណាក់ភិក្ខុអ្នកឆ្ងាសដែលខ្ចីវស្សាជាងខ្លួនហើយនិយាយសូមនិស្ស័យថា បពិត្រលោកដ៏មាន
អាយុ សូមលោកជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំករុណា ។ សូមនៅអាស្រ័យនឹងលោកដ៏មានអាយុផងដូច្នោះ
អស់វៈបីដង ។ បើនឹងចូលទៅភូមិ ត្រូវទៅអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជូលីហើយនិយាយលាអាចារ្យ
ថា បពិត្រលោកអាចារ្យ ខ្ញុំករុណា សូមលាទៅភូមិដូច្នោះទើបបាន ។

មហាខន្ធកេ អភយុវរោណារាវេ អនិស្សិតានំ អង្កានិ

សីលក្ខន្ធន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខន សមា-
 ធិក្ខន្ធន សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខន បញ្ញាខន្ធន
 សមន្នាគតោ ហោតិ អសេក្ខន វិមុត្តិក្ខន្ធន សមន្នា-
 គតោ ហោតិ អសេក្ខន វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនក្ខន្ធន
 សមន្នាគតោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហន្ត្តេហិ
 សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ។ អប-
 រេហិមិ ភិក្ខុវេ បញ្ចហន្ត្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន
 អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ អស្សន្ទោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ
 អនោត្តាបិ ហោតិ កុសីតោ ហោតិ មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហន្ត្តេហិ សមន្នាគតេន
 ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ
 អន្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ
 សន្ទោ ហោតិ ហិរិមា ហោតិ ឱត្តាបិ ហោតិ អារទ្ធវិរិយោ
 ហោតិ ឧបដ្ឋិតស្សតិ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហ-
 ន្ត្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ។
 អបរេហិមិ ភិក្ខុវេ បញ្ចហន្ត្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា
 ន អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ អនិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ

មហាខន្ធកៈ អកយុវរកាណារៈ អង្គ (៥) នៃពួកភិក្ខុដែលគួរនៅបានមិនបាច់មាននិស្ស័យ

គឺជាភិក្ខុប្រកបដោយកងសីលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយ
 កងសមាធិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងបញ្ញាជារបស់
 អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងវិមុត្តិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជា
 ភិក្ខុប្រកបដោយកងវិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅបានដោយមិន
 បាច់មាននិស្ស័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង-
 ឡាយ ៥ ដទៃទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតមាននិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនមាន
 សទ្ធា ១ ជាភិក្ខុមិនខ្មាសបាប ១ ជាភិក្ខុមិនខ្លាចបាប ១ ជាភិក្ខុខ្ជិល ១ ជាភិក្ខុ
 វង្វេងស្មារតី ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង
 មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គួរនៅបានដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុ
 មានសទ្ធា ១ ជាភិក្ខុខ្មាសបាប ១ ជាភិក្ខុខ្លាចបាប ១ ជាភិក្ខុប្រាជ្ញាព្រាហ្មណ៍ ១
 ជាភិក្ខុតម្កល់ស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ
 ទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅបានដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ ក្រៅពីនេះទៀត មិន
 គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុវិបត្តិសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង ១

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អដ្ឋាចារេ អាចារិបន្នោ ហោតិ អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ
ហោតិ អប្បស្សតោ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ
ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិ-
តេន វត្តព្វំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អដ្តេហិ សមន្នាគតេន
ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្តព្វំ ន អនិសីលេ សីលវិបន្នោ
ហោតិ ន អដ្ឋាចារេ អាចារិបន្នោ ហោតិ ន អតិទិដ្ឋិយា
ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ ពហុស្សតោ ហោតិ បញ្ញវា ហោតិ
ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា
អនិស្សិតេន វត្តព្វំ ។ អបរេហិមិ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្តេហិ
សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្តព្វំ អាបត្តិ ន
ជានាតិ អនាបត្តិ ន ជានាតិ លហុកំ អាបត្តិ ន ជានាតិ
ករុកំ អាបត្តិ ន ជានាតិ ឧភយានិ ខោ បនស្ស ចាតិ-
មោក្ខានិ វិត្តារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តិ ន សុវិភត្តានិ
ន សុប្បវត្តិនិ ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ញនសោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ជាភិក្ខុវិបត្តិអាចារក្នុងអាចារដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុវិបត្តិទិដ្ឋិក្នុងទិដ្ឋិដ៏ក្រៃលែង
 ១ ជាភិក្ខុចេះចាំតិច ១ ជាភិក្ខុអាប់ឥតប្រាជ្ញា ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គប្បីនៅដោយ
 មិនមាននិស្ស័យបាន គឺជាភិក្ខុមិនវិបត្តិចាកសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង ១
 ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិចាកអាចារក្នុងអាចារដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិចាកទិដ្ឋិ
 ក្នុងទិដ្ឋិដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុចេះចាំច្រើន ១ ជាភិក្ខុមានប្រាជ្ញា ១ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយ
 មិនបាច់មាននិស្ស័យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយ
 អង្គទាំងឡាយ ៥ ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយមិនមាននិស្ស័យ
 គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១
 មិនស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ ទាំងបាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ^១) ភិក្ខុនោះក៏មិនបាន
 ចេះដោយពិស្តារ ភិក្ខុនោះមិនបានចែកដោយប្រពៃ មិនបានឲ្យ
 ប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ (មិនចាំស្នាត់រត់មាត់) មិនកាត់សេចក្តីដោយល្អ
 តាមសុត្ត (សង្គ្រោះយកខន្ធកវិន័យនិងបរិវារៈ) តាមរបៀបនៃព្យញ្ជនៈ ១

១ ឱវាទបាតិមោក្ខនិងអាណាបាតិមោក្ខ ។ អាណាបាតិមោក្ខចែកជាពីរ គឺភិក្ខុបាតិមោក្ខ ១
 ភិក្ខុនីបាតិមោក្ខ ១ ក្នុងទីនេះ ទ្រង់សំដៅយកភិក្ខុបាតិមោក្ខ និងភិក្ខុនីបាតិមោក្ខ ។

មហាខន្ធកេ អភយុវភាណវារេ អនិស្សិតានំ អង្គានិ

ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្តេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា
 ន អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អដ្តេហិ សមដ្ឋា-
 កតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ អាបត្តិ ជានាតិ អនា-
 បត្តិ ជានាតិ លហុកំ អាបត្តិ ជានាតិ ករុកំ អាបត្តិ
 ជានាតិ ឧកយានិ ខោ បនស្ស ចាតិមោក្ខានិ វិត្តារេន
 ស្វាកតានិ ហោន្តិ សុវិកត្តានិ សុប្បវត្តិនិ សុវិនិច្ឆិតានិ
 សុត្តសោ អនុព្យញ្ញនសោ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច-
 ហដ្តេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ។
 អបរេហិមិ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្តេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា
 ន អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ អាបត្តិ ន ជានាតិ អនាបត្តិ ន
 ជានាតិ លហុកំ អាបត្តិ ន ជានាតិ ករុកំ អាបត្តិ
 ន ជានាតិ ឧនបញ្ចវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
 បញ្ចហដ្តេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន
 វត្ថុពុំ ។ បញ្ចហិ ភិក្ខុវេ អដ្តេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា
 អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ អាបត្តិ ជានាតិ អនាបត្តិ

មហាខន្ធកៈ អភយុវរកាណារៈ អង្គ (៥) នៃពួកភិក្ខុដែលគួរនៅបានមិនបាច់មាននិស្ស័យ

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង មិនគប្បី
នៅដោយមិនមាននិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយ
អង្គទាំងឡាយ ៥ គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១
ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១ ស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ ទាំង
បាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ ភិក្ខុនោះក៏ចេះដោយត្រឹមត្រូវវល្ល យ៉ាងពិស្តារ
បានចែកដោយវល្ល បានឲ្យប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ បានវិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវ
តាមសុត្ត តាមរបៀបនៃព្យញ្ជនៈ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែល
ប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ ក្រៅពីនេះទៀត
មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់
អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១ មិនស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ មានវស្សា
ថយពីប្រាំចុះមក ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥
នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៥ គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន
គឺភិក្ខុស្គាល់អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ជានាតិ លហុកំ អាបត្តិ ជានាតិ ករុកំ អាបត្តិ
 ជានាតិ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន
 ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ។

[១១៧] ឆហិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា
 ន អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ន អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធន ស-
 មដ្ឋាកតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធន សមដ្ឋា-
 កតោ ហោតិ ន អសេក្ខេន បញ្ញាខន្ធន សមដ្ឋាកតោ
 ហោតិ ន អសេក្ខេន វិមុត្តិក្ខន្ធន សមដ្ឋាកតោ ហោតិ
 ន អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណានុស្សនក្ខន្ធន សមដ្ឋាកតោ
 ហោតិ ឧបញ្ចវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ឆ-
 ហដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ។
 ឆហិ ភិក្ខុវេ អដ្ឋេហិ សមដ្ឋាកតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន
 វត្ថុពុំ អសេក្ខេន សីលក្ខន្ធន សមដ្ឋាកតោ ហោតិ អ-
 សេក្ខេន សមាធិក្ខន្ធន សមដ្ឋាកតោ ហោតិ អសេក្ខេន
 បញ្ញាខន្ធន សមដ្ឋាកតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិ-
 ក្ខន្ធន សមដ្ឋាកតោ ហោតិ អសេក្ខេន វិមុត្តិញ្ញាណ-

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ មានវស្សាប្រាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាងប្រាំ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៥ នេះឯង ទើបគួរនៅដោយ
ឥតនិស្ស័យបាន ។

[១១៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ មិន
គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យទេ គឺភិក្ខុដែលមិនប្រកបដោយកងសីលជា
របស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ដែលមិនប្រកបដោយកងសមាធិជារបស់អសេក្ខ-
បុគ្គល ១ ដែលមិនប្រកបដោយកងបញ្ញាជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ដែល
មិនប្រកបដោយកងវិមុត្តិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ដែលមិនប្រកបដោយកង
វិមុត្តិញ្ញាណទស្សនៈជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់
ប្រាំ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិន
គួរនៅដោយឥតនិស្ស័យទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គ
ទាំងឡាយ ៦ គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺជាភិក្ខុប្រកបដោយកង
សីលជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងសមាធិជារបស់
អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងបញ្ញាជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុ
ប្រកបដោយកងវិមុត្តិជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុប្រកបដោយកងវិមុត្តិ-

មហាខន្ធកេ អភយុវភោណវារេ អនិស្សិតានំ អង្កានិ

ទស្សនក្ខន្ធន សមន្នាគតោ ហោតិ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ
 អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ធិហដ្ឋេហិ
 សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ។ អបរេហិបិ
 ភិក្ខុវេ ធិហដ្ឋេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន
 វត្ថុពុំ អស្សន្ទោ ហោតិ អហិរិកោ ហោតិ អនោត្តាបិ
 ហោតិ កុសីតោ ហោតិ មុដ្ឋស្សតិ ហោតិ ឧបញ្ចវស្សោ
 ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ធិហដ្ឋេហិ សមន្នាគតេន
 ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ។ ធិហិ ភិក្ខុខវេ អដ្ឋេហិ
 សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ។ សន្ទោ ហោតិ
 ហិរិមា ហោតិ ឱត្តាបិ ហោតិ អារទ្ធវិរិយោ ហោតិ ឧបដ្ឋិ-
 តស្សតិ ហោតិ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិរេកបញ្ចវស្សោ
 វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ធិហដ្ឋេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា
 អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ។ អបរេហិបិ ភិក្ខុវេ ធិហដ្ឋេហិ
 សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ អនិសីលេ
 សីលវិបន្នោ ហោតិ អជ្ឈាចារេ អាចារិបន្នោ ហោតិ អតិ-

មហាខន្ធកៈ អភយូរវរកាលារៈ អង្គ (៥) នៃពួកភិក្ខុដែលគួរនៅបានមិនបាច់មាននិស្ស័យ

ញ្ញាណទស្សនៈជារបស់អសេក្ខបុគ្គល ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាប្រាំ ឬមានវស្សា
 ច្រើនជាងប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦
 នេះឯង ទើបគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប
 ដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ
 គឺជាភិក្ខុមិនមានសទ្ធា ១ ជាភិក្ខុមិនខ្មាសបាប ១ ជាភិក្ខុមិនខ្លាចបាប ១ ជាភិក្ខុ
 ខ្ជិល ១ ជាភិក្ខុវង្វេងស្មារតី ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់ប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង មិនគួរនៅដោយឥត
 និស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ៦
 គប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន គឺជាភិក្ខុមានសទ្ធា ១ ជាភិក្ខុខ្មាសបាប ១
 ជាភិក្ខុខ្លាចបាប ១ ជាភិក្ខុមានសេចក្តីព្យាយាមប្រារព្ធហើយ ១ ជាភិក្ខុ
 តម្កល់ស្មារតីខ្ជាប់ខ្ជួន ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាប្រាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាងប្រាំ ១
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង ទើប
 គួរនៅដោយឥតនិស្ស័យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយ
 អង្គទាំងឡាយ ៦ ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ គឺជា
 ភិក្ខុវិបត្តិសីលក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុវិបត្តិអាចារ (មារយាទ)

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ អប្បស្សតោ ហោតិ ទុប្បញ្ញោ
 ហោតិ ខនបញ្ចវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ
 ឆហដ្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។
 ឆហិ ភិក្ខុវេ អដ្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន
 វត្ថព្វំ ន អនិសីលេ សីលវិបន្នោ ហោតិ ន អដ្ឋាចារេ
 អាចារិវិបន្នោ ហោតិ ន អតិទិដ្ឋិយា ទិដ្ឋិវិបន្នោ ហោតិ
 ពហុស្សតោ ហោតិ បញ្ញវា ហោតិ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ
 អតិរេកបញ្ចវស្សោ វា ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ឆហដ្តេហិ
 សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា អនិស្សិតេន វត្ថព្វំ ។ អបរេហិបិ
 ភិក្ខុវេ ឆហដ្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន
 វត្ថព្វំ អាបត្តិ ន ជានាតិ អនាបត្តិ ន ជានាតិ លហុកំ
 អាបត្តិ ន ជានាតិ ករុកំ អាបត្តិ ន ជានាតិ ឧកយានិ
 ខោ បនស្ស ចាតិមោក្ខានិ វិត្តារេន ន ស្វាគតានិ ហោន្តិ
 ន សុវិភត្តានិ ន សុប្បវត្តិនិ ន សុវិនិច្ឆិតានិ សុត្តសោ
 អនុព្យញ្ញនសោ ខនបញ្ចវស្សោ ហោតិ ឥមេហិ ខោ
 ភិក្ខុវេ ឆហដ្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា ន អនិស្សិតេន
 វត្ថព្វំ ។ ឆហិ ភិក្ខុវេ អដ្តេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក្នុងអាចារដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុវិបត្តិទិដ្ឋិក្នុងទិដ្ឋិដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុចេះ
 ចាំ (ពុទ្ធវចនៈ) តិច ១ ជាភិក្ខុមានប្រាជ្ញា ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិនទាន់
 គ្រប់ប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង
 មិនគួរនៅដោយឥតនិស្ស័យឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយ
 អង្គទាំងឡាយ ៦ គប្បីនៅដោយមិនបាច់មាននិស្ស័យ គឺជាភិក្ខុមិនវិបត្តិសីល
 ក្នុងសីលដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិអាចារក្នុងអាចារដ៏ក្រៃលែង ១
 ជាភិក្ខុមិនវិបត្តិទិដ្ឋិក្នុងទិដ្ឋិដ៏ក្រៃលែង ១ ជាភិក្ខុចេះចាំ (ពុទ្ធវចនៈ) ច្រើន ១
 ជាភិក្ខុមានប្រាជ្ញា ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាប្រាំ ឬមានវស្សាច្រើនជាងប្រាំ ១
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង ទើបគួរនៅ
 មិនបាច់មាននិស្ស័យបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកបដោយ
 អង្គទាំងឡាយ ៦ ក្រៅពីនេះទៀត មិនគប្បីនៅដោយឥតនិស្ស័យ
 គឺភិក្ខុមិនស្គាល់អាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អនាបត្តិ ១ មិនស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១
 មិនស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១ ទាំងបាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ ភិក្ខុនោះមិនបានចេះ
 ចាំដោយពិស្តារ មិនបានចែកដោយល្អ មិនឲ្យប្រព្រឹត្តដោយប្រពៃ មិន
 វិនិច្ឆ័យដោយត្រឹមត្រូវតាមសុត្ត តាមលំដាប់ព្យញ្ជនៈ ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាមិន
 គ្រប់ប្រាំ ១ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង
 មិនគួរនៅដោយមិនមាននិស្ស័យទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រកប

មហាខន្ធកេ រាហុលសាមណេរប្បព្វដ្ឋា

អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ អាបត្តិ ជាជាតិ អនាបត្តិ ជាជាតិ
 លហុកំ អាបត្តិ ជាជាតិ ករុកំ អាបត្តិ ជាជាតិ ឧកយា-
 និ ខោ បនស្ស ចាតិមោក្ខានិ វិត្តារេន ស្វាគតានិ ហោន្តិ
 សុរិកត្តានិ សុប្បវត្តិនិ សុរិទិច្ឆិតានិ សុត្តសោ អនុព្យញ្ញ-
 នសោ បញ្ចវស្សោ វា ហោតិ អតិបេកបញ្ចវស្សោ វា
 ឥមេហិ ខោ ភិក្ខុវេ ធម្មាដ្ឋេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា
 អនិស្សិតេន វត្ថុពុំ ។

អភយុវរកាណារំ និដ្ឋិតំ ។

[១១៨] អថខោ ភកវា រាជគហោ យថាកិរុំ
 វិហារិត្វា យេន កបិលវត្ថុ តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុ-
 បុព្វេន ចារិកំ ចរមាដោ យេន កបិលវត្ថុ តទវសិ ។
 តត្រិ សុទំ ភកវា សក្កេសុ វិហារតិ កបិលវត្ថុស្មី
 និក្រោធារាមេ ។ អថខោ ភកវា បុព្វណ្ណាសមយំ និវា-
 សេត្វា បត្តចីរមាទាយ យេន សុទ្ធាទនស្ស សក្កស្ស
 និវេសនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសនេ

មហាខន្ធកៈ រាហុលសាមណេរឃ្មុញ្ញជ្ជា

ដោយអង្គទាំងឡាយ ៦ នេះឯង គប្បីនៅដោយមិនបាច់និស្ស័យ គឺភិក្ខុស្គាល់
 អាបត្តិ ១ ស្គាល់អនាបត្តិ ១ ស្គាល់អាបត្តិស្រាល ១ ស្គាល់អាបត្តិធ្ងន់ ១
 ទាំងបាតិមោក្ខទាំងឡាយពីរ ភិក្ខុនោះក៏ចេះចាំយ៉ាងពិស្តារ បានចែក
 ដោយល្អ ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយប្រពៃ កាត់សេចក្តីដោយត្រឹមត្រូវ តាមសុត្ត
 តាមលំដាប់ព្យញ្ជនៈ ១ ជាភិក្ខុមានវស្សាប្រាំ ឬច្រើនជាងប្រាំ ១
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គទាំង ៦ នេះឯង ទើបគួរ
 នៅដោយមិនមាននិស្ស័យបាន ។

ចប់ អភយុវរកាណារៈ ។

[១១៧] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ
 តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធារាស្រីយហើយ ទ្រង់យាងសំដៅទៅកាន់ចារិក
 ឯក្រុងកបិលវត្ត ត្រាច់ទៅតាមលំដាប់ ។ ហើយ ទ្រង់បានយាង
 ទៅដល់ក្រុងកបិលវត្តនោះឯង ។ តាមដំណាលក្នុងនិទាននោះថា ព្រះ
 ដ៏មានបុណ្យទ្រង់គង់ក្នុងនិគ្រោធារាម ក្បែរក្រុងកបិលវត្តក្នុងដែនសក្កៈ ។
 លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានបុណ្យព្រះអង្គទ្រង់ស្សង់ ទ្រង់បាត្រចីវរហើយ
 យាងចូលទៅកាន់ដំណាក់ ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជក្នុងវេលាព្រឹក លុះ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ទិសីទិ ។ អថខោ រាហុលមាតា ទេវី រាហុលំ កុមារំ^(១)
 ឯតទរោច ឯសោ តេ រាហុល បិតា គច្ឆស្ស^(២) ទាយដ្ឋិ
 យាទាហីតិ ។ អថខោ រាហុលោ កុមារោ យេន ភគវា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភគវតោ បុរតោ អដ្ឋាសិ
 សុខា តេ សមណា ឆាយាតិ ។ អថខោ ភគវា ឧដ្ឋា-
 យាសនា បក្កាមិ ។ អថខោ រាហុលោ កុមារោ ភគវន្តំ
 បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិ ទាយដ្ឋិ មេ សមណា ទេហិ
 ទាយដ្ឋិ មេ សមណា ទេហីតិ ។ អថខោ ភគវា អា-
 យស្មន្តំ សារីបុត្តំ អាមន្តេសិ តេនហិ ត្វំ សារីបុត្ត រាហុលំ
 កុមារំ បញ្ចាទេហីតិ ។ កថាហំ ភន្តេ រាហុលំ កុមារំ
 បញ្ចាទេមីតិ ។ អថខោ ភគវា ឯតស្មី ទិទានេ ឯតស្មី
 បករណោ ធម្មិ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជា-
 ទាមិ ភិក្ខុវេ តីហិ សរណាភមទេហិ សាមណោប្បព្វដ្ឋិ^(៣)

១ សព្វត្ថ រាហុលកុមារន្តិ ទិស្សតិ ។ ២ គច្ឆ អស្សាតិ បទច្ឆេទោ យេភុយ្យេន បន គច្ឆស្សតិ
 ទិស្សតិ ។ ៣ សាមណោ បញ្ចាទេតុន្តិបិ បាវោ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ចូលទៅដល់ហើយ ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេរៀបចំថ្វាយ ។ គ្រានោះ ព្រះនាងទេវីជាមាតារាហុលពោលពាក្យនេះនឹងរាហុលកុមារថា ម្ចាស់ រាហុល ព្រះសមណៈនេះជាបិតារបស់បាហើយ បាឯង ចូរទៅសូម ទ្រព្យមត់ករបស់បិតាបាចុះ ។ លំដាប់នោះ រាហុលកុមារក៏ចូលទៅ រកព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ឈរចំពោះព្រះភក្ត្រ ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសមណៈម្ចប់ (បុណ្យ) របស់ព្រះអង្គសុខស្រួលណាស់ ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ ក្រោកចាកពុទ្ធាសនៈហើយយាងចេញទៅ ។ គ្រានោះ រាហុលកុមារ ក៏តាមព្រះដ៏មានព្រះភាគប្រកិតអំពីខាងក្រោយ ។ ហើយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសមណៈ សូមព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានទ្រព្យមត់កដល់ខ្ញុំ សូមព្រះ អង្គទ្រង់ប្រទានទ្រព្យមត់កដល់ខ្ញុំ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ហៅព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុមកហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់សារីបុត្រ បើដូច្នោះ អ្នកចូរបំបួសរាហុលកុមារចុះ ។ ព្រះសារីបុត្រទូលសួរ ថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណានឹងបំបួសរាហុលកុមារ ដោយវិធីដូចម្តេច ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏ មានបុញ្ញសិរីទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកទ្រង់អនុញ្ញាត ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាមណេរបព្វដ្ឋា ដោយ

មហាខន្ធកេ សុទ្ធាទនសក្កវត្ថុ មាតាបិតុហិ អននុញ្ញាតកថា

ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ បញ្ចជេតព្វោ បបមំ កេសមស្សំ

ឱហារាមេត្វា កាសាយានិ វត្តានិ អច្ឆាទាមេត្វា ឯកំសំ

ឧត្តរាសង្កំ កាវាមេត្វា ភិក្ខុនំ ចាទេ វជ្ជាមេត្វា ឧក្ក-

ដិកំ និសីទាមេត្វា អញ្ចលី បក្កណ្ណាមេត្វា ឯវំ វទេហិតិ

វត្តព្វោ ពុទ្ធនំ សរណំ កច្ឆាមិ ធម្មំ សរណំ កច្ឆាមិ សង្ឃំ

សរណំ កច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ ពុទ្ធនំ សរណំ កច្ឆាមិ ទុតិ-

យម្បិ ធម្មំ សរណំ កច្ឆាមិ ទុតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ

កច្ឆាមិ តតិយម្បិ ពុទ្ធនំ សរណំ កច្ឆាមិ តតិយម្បិ ធម្មំ

សរណំ កច្ឆាមិ តតិយម្បិ សង្ឃំ សរណំ កច្ឆាមិតិ

អនុជាទាមិ ភិក្ខុវេ ឥមេហិ តីហិ សរណាកមនេហិ

សាមណោបព្វជ្ជន្តិ ។ អថខោ អាយស្មា សារីបុត្តោ

រាហុលំ កុមារំ បញ្ចជេសិ ។ អថខោ សុទ្ធាទនោ

សក្កោ យេន ភកវា តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា

មហាខន្ធកៈ រឿងព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជ និយាយអំពីបុគ្គលដែលមាតាបិតាមិនអនុញ្ញាត

ត្រៃសរណគមន៍ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីបំបួសកុលបុត្រយ៉ាងនេះគឺ
 មុនដំបូងភិក្ខុត្រូវកោរសក់និងពុកមាត់ឲ្យហើយ ឲ្យស្ងៀកដណ្តប់សំពត់
 កាសាយៈទាំងឡាយ ឲ្យពាក់សំពត់ឧត្តរាសង្កៈធៀងស្នាម្ខាង ឲ្យសំពះបាទា
 នៃភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្នងអញ្ចលីឡើងហើយ ត្រូវប្រាប់
 កុលបុត្រនោះថា អ្នកចូរពោលយ៉ាងនេះ គឺត្រូវពោលថា ខ្ញុំព្រះករុណា
 សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក
 ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវ
 ព្រះពុទ្ធជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌
 ជាទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជា
 ទីរលឹក ជាគម្រប់ពីរដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះពុទ្ធជាទី
 រលឹក ជាគម្រប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះធម៌ជាទីរលឹក ជា
 គម្រប់បីដងផង ខ្ញុំព្រះករុណា សូមដល់នូវព្រះសង្ឃជាទីរលឹក ជាគម្រប់បី
 ដងផង ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតសាមណេរបព្វជ្ជា ដោយ
 ត្រៃសរណគមន៍នេះ ។ ព្រះសារីបុត្រដ៏មានអាយុ ក៏បំបួសរាហុលកុមារ
 ក្នុងខណៈនោះឯង^១ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជ
 ទ្រង់យាងចូលទៅ គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយក្រាប

១ ក្នុងអដ្ឋកថា ថា ព្រះមហាមោគ្គល្លានត្ថេរកោរសក់ និងឲ្យសំពត់កាសាយៈ ដល់រាហុល-
 កុមារ ព្រះសារីបុត្រជាបព្វជ្ជាចារ្យ ។ ព្រះមហាកស្សបត្ថេរជាឱវាទាចារ្យ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ ឯកមន្តំ និសិដ្ឋោ
 ខោ សុទ្ធាទនោ សក្កោ ភកវន្តំ ឯតទរោច ឯ-
 កាយំ ភន្តេ ភកវន្តំ វំ យាចាមីតិ ។ អតិក្កន្តវរា
 ខោ កោតម តថាកតាតិ ។ យញ្ច ភន្តេ កប្បតិ
 យញ្ច អនវជ្ជន្តិ ។ តំ វទេហិ កោតមាតិ ។ ភកវតិ
 មេ ភន្តេ បព្វជិតេ អនប្បកំ ទុក្ខំ អហោសិ តថា
 នន្តេ អធិមត្តំ រាហុលេ បុត្តបេមំ ភន្តេ ឆរី ធិន្ធតិ
 ឆរី ឆេត្វា ចម្មំ ធិន្ធតិ ចម្មំ ឆេត្វា មំសំ ធិន្ធតិ
 មំសំ ឆេត្វា ញារុំ ធិន្ធតិ ញារុំ ឆេត្វា អដ្ឋិ ធិន្ធតិ
 អដ្ឋិ ឆេត្វា អដ្ឋិមិញ្ចំ អាហាច្ច តិដ្ឋតិ សាជុ ភន្តេ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ លុះគង់ក្នុងទីដ៏សម-
 គួរហើយ ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជ ក៏ទ្រង់មានព្រះរាជឱង្ការយ៉ាងនេះ
 នឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណា សូមពរ
 ម្យ៉ាងអំពីព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រព្រះ
 គោតម^១ ព្រះតថាគតទាំងឡាយមានពរកន្លងហើយ ។ ព្រះបាទសុទ្ធោទន-
 សក្យរាជ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពរណាដែលគួរ
 ពរណាដែលមិនមានទោស (ខ្ញុំសូមពរនោះ) ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់
 ត្រាស់ថា បពិត្រព្រះគោតម សូមព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលចំពោះពរនោះ
 ចុះ ។ ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏
 ចម្រើន កាលដែលព្រះអង្គមកទ្រង់ព្រះផ្នួសហើយ ខ្ញុំព្រះករុណាកើតទុក្ខមិន
 មែនតិចទេ កាលដែលនន្ទនិងរាហុលមកបួសក៏ខ្ញុំព្រះករុណាកើតទុក្ខខ្លាំង
 ណាស់ដូច្នោះដែរ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សេចក្តីស្រឡាញ់រាហុល-
 កុមារដូចជាកូនលើសពន់ប្រមាណ (ហាក់ដូចជា) កាត់នូវសម្បុរស្បែក
 ក្រៅ លុះកាត់សម្បុរស្បែកក្រៅហើយ ក៏កាត់នូវស្បែកក្នុង លុះកាត់ស្បែក
 ក្នុងហើយ ក៏កាត់នូវសាច់ លុះកាត់សាច់ហើយ ក៏កាត់នូវសរសៃ លុះកាត់
 សរសៃហើយ ក៏កាត់នូវឆ្អឹង លុះកាត់ឆ្អឹងហើយ ក៏ចុះរហូតដល់ខ្នងក្នុងឆ្អឹង

១ ទ្រង់ហៅ ព្រះពុទ្ធបិតាតាមនាមគោត្រ គឺនាមត្រកូលរបស់ព្រះអង្គ ដែលហៅថា គោ-
 តមគោត្រ ។

មហាខន្ធកេ សុទ្ធាទនសក្កវត្ថុ មាតាបិតុហិ អននុញ្ញាតកថា

អយ្យា អននុញ្ញាតំ មាតាបិតុហិ បុត្តំ ន បញ្ជាជេយ្យន្តិ ។

អថខោ ភកវា សុទ្ធាទនំ សក្កំ ធម្មិយា កថាយ

សន្ទស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេជេសិ សម្បហំសេ-

សិ ។ អថខោ សុទ្ធាទនោ សក្កោ ភកវតា ធម្មិយា

កថាយ សន្ទស្សិតោ សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ

សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយាសនា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា

បទត្តិណំ កត្វា បក្កាមិ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី

និទានេ ឯតស្មី បកវលោ ធម្មិ កថំ កត្វា ភិក្ខុ

អាមន្តេសិ ន ភិក្ខុវេ អននុញ្ញាតោ មាតាបិតុហិ

បុត្តោ បញ្ជាជេតព្វោ យោ បញ្ជាជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-

ជស្សាតិ ។ អថខោ ភកវា កបិលវត្ថុស្មី យថាភិវន្តំ

វិហារិត្វា យេន សាវត្ថី តេន ចារិកំ បក្កាមិ អនុបុព្វេន

មហាខន្ធកៈ រឿងព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជ និយាយអំពីបុគ្គលដែលមាតាបិតាមិនអនុញ្ញាត

បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមអង្វរថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
 កុំបំបួសកូនដែលមាតាបិតា មិនបានអនុញ្ញាតឡើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជឲ្យឃើញច្បាស់
 ឲ្យសមាទាននូវកុសលធម៌ដោយប្រពៃ ឲ្យភ្ញៀវក្លាឡើងដោយល្អ និង
 ឲ្យមានព្រះហឫទ័យរីករាយដោយធម្មិកថា ។ ឯព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យ-
 រាជ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យសមាទាន
 នូវកុសលធម៌ដោយប្រពៃ ឲ្យភ្ញៀវក្លាឡើងដោយល្អ និង ឲ្យរីករាយ
 ដោយធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកអំពីអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ធ្វើប្រទក្សិណ (យាងវិលខាងស្តាំ) ហើយ ស្តេចចៀសចេញទៅ ។
 ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើធម្មិកថា
 ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 បុត្រដែលមាតានិងបិតាមិនបានអនុញ្ញាត ភិក្ខុមិនគប្បីបំបួសឡើយ
 បើភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ លំដាប់ពីនោះមក ព្រះដ៏មាន
 បុណ្យទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងកបិលវត្ត តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធារាស្រ័យ
 ហើយ ទ្រង់យាងសំដៅទៅកាន់ចារិកឯក្រុងសាវត្ថី ទ្រង់ត្រាច់ទៅ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ចារិកំ ចរមាណោ យេន សាវត្ថី តទវសវិ ។ តត្រិ សុទំ
ភកវា សាវត្ថិយំ វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស
អាវាមេ ។

[១១៩] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
សាវីបុត្តស្ស ឧបដ្ឋាកកុលំ អាយស្មតោ សាវីបុត្តស្ស
សន្តិកេ ទារកំ ចាហោសិ ឥមំ ទារកំ ថេរោ បញ្ចាជេត្ត-
តិ ។ អថខោ អាយស្មតោ សាវីបុត្តស្ស ឯតទហោសិ
ភកវតា^(១) បញ្ញត្តំ ន ឯកេន ទ្វេ សាមណោរា ឧបដ្ឋាបេ-
តញ្ចាតិ អយញ្ច មេ រាហុលោ សាមណោរោ កេមំ នុ ខោ
មយា បដិបទ្ធិតព្វន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេសិ ។
អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន ឯកេន
ទ្វេ សាមណោវេ ឧបដ្ឋាបេតុំ យាវតកេ វា បន ឧស្សហាតិ
ឱវទិតុំ អនុសាសិតុំ តាវតកេ ឧបដ្ឋាបេតុន្តិ ។

[១២០] អថខោ សាមណោរាទំ ឯតទហោសិ កតិ
នុ ខោ អម្ពាតំ សិក្ខាបទានិ កត្ត ច អម្មេហិ
សិក្ខិតព្វន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេសុំ ។

១ ឱ. សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

កាន់ចារិកដោយលំដាប់ ។ ហើយ ទ្រង់បានដល់ទៅក្រុងសាវត្ថីនោះ ។
តាមដំណាលក្នុងនិទាននោះថា ព្រះដ៏មានបុណ្យទ្រង់គង់ក្នុងជេតវនារាម
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី ។

[១១៩] សម័យនោះឯង ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះសាវីបុត្រដ៏មាន
អាយុបញ្ចូនទារក ទៅក្នុងសំណាក់ព្រះសាវីបុត្រដ៏មានអាយុ ហើយនិយាយ
ថា សូមព្រះថេរៈបំបួសទារកនេះឲ្យទាន ។ គ្រានោះ ព្រះសាវីបុត្រ
ដ៏មានអាយុត្រិះរិះគិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិថា ភិក្ខុ
មួយរូបមិនត្រូវឲ្យសាមណេរពីរូបបម្រើខ្លួន ឥឡូវ រាហុលសាមណេរនេះ
ជាសាមណេររបស់អញ តើអញនឹងត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ព្រះសាវី-
បុត្រ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមួយរូបដែល
ឆ្ងាសប្រតិពល ឲ្យសាមណេរពីរូបបម្រើបាន ម្យ៉ាងវិញទៀត បើភិក្ខុ
នោះអាចទូន្មានប្រៀនប្រដៅសាមណេរប៉ុន្មានរូបបាន ឲ្យសាមណេរមាន
ទាំងប៉ុណ្ណោះបម្រើក៏បានដែរ ។

[១២០] គ្រាតពីនោះមក សាមណេរទាំងឡាយបានត្រិះរិះសេចក្តី
នេះនឹងគ្នាថា សិក្ខាបទរបស់យើងទាំងឡាយមានប៉ុន្មានហ្ន៎ ម្យ៉ាងទៀត
យើងទាំងឡាយគួរសិក្សាក្នុងវិន័យដូចម្តេចខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល

មហាខន្ធកេ សាមណេរានំ ទស សិក្ខាបទានិ

អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ សាមណេរានំ ទស សិក្ខាប-
 ទានិ តេសុ ច សាមណេវេហិ សិក្ខិតុំ ចាលាតិចាតា
 វេមណី អទិដ្ឋាទាតា វេមណី អព្រហ្មចរិយា វេមណី
 មុសាវាទា វេមណី សុរាមេរយមជ្ជប្បមាទដ្ឋាតា វេមណី
 វិកាលកោជនា វេមណី នច្ចកីតវាទិ តវិស្វកទស្សនា
 វេមណី មាលាគន្ធិវិលេបនធារណាមណ្ឌានវិក្ខុសនដ្ឋាតា
 វេមណី ឧច្ចាសយនមហាសយនា វេមណី ជាតរូបរជត-
 បទិក្ខុហាលា វេមណី អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ សាមណេរានំ
 ឥមាទិ ទស សិក្ខាបទានិ ឥមេសុ ច សាមណេវេហិ

សិក្ខិតុំ ។

មហាខន្ធកៈ សិក្ខាបទ ១០ របស់ពួកសាមណេរ

សេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១០ ដល់សាមណេរ
 ទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត អនុញ្ញាតឲ្យសាមណេរទាំងឡាយសិក្សាក្នុង
 សិក្ខាបទទាំងឡាយ ១០ នោះគឺ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាធ្វើសត្វមាន
 ជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្លង ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាកាន់យកនូវវត្ថុដែល
 គេមិនបានឲ្យ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ ១
 ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាពោលនូវពាក្យកុហក ១ ចេតនាជាហេតុ
 វៀរចាកហេតុជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ ព្រោះជីកនូវទឹកស្រវឹង គឺសុរា
 និងមេរ័យ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយាបរិភោគនូវភោជនាហារក្នុង
 កាលខុស ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយារាំនិងច្រៀងនិងប្រគំនិងមើល
 នូវល្បែងដែលជាសត្រូវដល់កុលសធម៌ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកកិរិយា
 ទ្រទ្រង់និងប្រដាប់និងតាក់តែងស្អិតស្អាងរាងកាយ ដោយផ្អាកម្រងនិង
 គ្រឿងក្រអូបនិងគ្រឿងលាបផ្សេង ។ ១ ចេតនាជាហេតុវៀរចាកទីសេនា-
 សនៈដ៏ខ្ពស់ហួសប្រមាណនិងទីសេនាសនៈដ៏ប្រសើរ ១ ចេតនាជាហេតុ
 វៀរចាកកិរិយាទទួលកាន់យកនូវមាសនិងប្រាក់ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតនូវសិក្ខាបទទាំង ១០ នេះដល់សាមណេរទាំងឡាយ
 ម្យ៉ាងទៀត អនុញ្ញាតឲ្យពួកសាមណេរសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ១០
 នេះ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១២១] តេន ខោ បន សមយេន សាមណោរា
 ភិក្ខុសុ អការវា អប្បតិស្សា អសភាគវុត្តិកា^(១) វិហា-
 រន្តិ ។ ភិក្ខុ ឧដ្ឋាយន្តិ វិចារន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ
 ធាម សាមណោរា ភិក្ខុសុ អការវា អប្បតិស្សា អស-
 ភាគវុត្តិកា វិហារិស្សន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហេ-
 ចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ បញ្ចហដ្ឋេហិ សមដ្ឋាគ-
 តស្ស សាមណោរស្ស ទណ្ឌាកម្មំ កាតុំ ភិក្ខុនំ អលា-
 កាយ បរិសក្កតិ ភិក្ខុនំ អនត្តាយ បរិសក្កតិ ភិក្ខុនំ
 អនាវាសាយ បរិសក្កតិ ភិក្ខុ អក្កោសតិ បរិកាសតិ
 ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ ភេទេតិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឥមេហិ
 បញ្ចហដ្ឋេហិ សមដ្ឋាគតស្ស សាមណោរស្ស ទណ្ឌា-
 កម្មំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កី
 នុ ខោ ទណ្ឌាកម្មំ កាតព្វន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ

១ ឱ. អសភាគវុត្តិនោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១២១] សម័យនោះឯង សាមណេរទាំងឡាយមិនគោរព មិន
 កោតក្រែង មានការចិញ្ចឹមជីវិតមិនស្មើភាគគ្នាក្នុងភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសាមណេរ
 មិនសមបើមិនគោរពមិនកោតក្រែង មានការចិញ្ចឹមជីវិតមិនស្មើភាគគ្នាក្នុង
 ភិក្ខុទាំងឡាយ (ដូច្នោះ) សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទណ្ឌកម្មដល់សាមណេរ ដែលប្រកបដោយអង្គ
 ទាំងឡាយ ៥ គឺសាមណេរព្យាយាមដើម្បីនឹងឲ្យសាបសូន្យលាភរបស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ១ សាមណេរព្យាយាមដើម្បីមិនឲ្យជាប្រយោជន៍^(១) ដល់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ១ សាមណេរព្យាយាមដើម្បីនឹងមិនឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយបាន
 នូវលំនៅ ១ សាមណេរជេរគម្រាមនូវភិក្ខុទាំងឡាយ ១ សាមណេរញ៉ាំង
 ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យបែកចាកភិក្ខុទាំងឡាយ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើទណ្ឌកម្ម ដល់សាមណេរដែលប្រកបដោយអង្គទាំង
 ឡាយ ៥ នេះ ។ លំដាប់តពីនោះមក ភិក្ខុទាំងឡាយបានត្រិះរិះនូវសេចក្តី
 នេះថា យើងទាំងឡាយគប្បីធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ

១ អង្គកថា សំដៅយកឧបទ្រព គឺបៀតបៀន ឲ្យមានភ័យអន្តរាយ ឲ្យចង្អៀតចង្អល់ចិត្ត ។

មហាខន្ធកេ សាមណេរានំ ទណ្ហកម្មវត្ថុ

អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អារវណំ កា-
តុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ សាមណេរានំ
សព្វំ សង្ឃារាមំ អារវណំ កហេន្តិ ។ សាមណេរា អារាមំ
បរិសិតំ អលកមាធា បក្កមន្តិបិ វិព្ពមន្តិបិ តិត្តិយេសុបិ
សង្កមន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ ន
ភិក្ខុវេ សព្វោ សង្ឃារាមោ អារវណំ កាតព្វោ យោ
កហយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ យត្ថ
វា វសតិ យត្ថ វា បដិក្កមតិ តត្ថ អារវណំ កាតុន្តិ ។
តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ សាមណេរានំ មុខ-
ទ្វារិកំ អាហារំ អារវណំ កហេន្តិ ។ មនុស្សា យាកុ-
ចានម្បិ សង្ឃកត្តំបិ កហេន្តា សាមណេរេ វរំ វទេន្តិ
ឯថ កន្តេ យាកុំ បិរថ ឯថ កន្តេ កត្តំ កុញ្ញថាតិ ។
សាមណេរា វរំ វទេន្តិ ជារុសោ លព្ពា^(១) ភិក្ខុហិ

១ លភាមាតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងទណ្ឌកម្មពួកសាមណេរ

ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាក ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាម (ថា អ្នកកុំចូលមកក្នុងទីនេះ) ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាមដល់សាមណេរទាំងឡាយ អស់ទាំងអារាមរបស់សង្ឃទាំងមូល ។ សាមណេរទាំងឡាយ កាលបើចូលទៅកាន់អារាមមិនបានក៏ចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកចេញទៅខ្លះ ទៅចូលក្នុងពួកតិរិយខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អារាមរបស់សង្ឃទាំងមូលភិក្ខុមិនគប្បីធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាមឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាមណេរធ្លាប់នៅក្នុងទីណា ឬធ្លាប់ចូលទៅក្នុងទីណា តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាមតែក្នុងទីនោះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើនូវអាវរណកម្ម គឺកិរិយាហាមប្រាមចំពោះអាហារដែលបរិភោគតាមទ្វារមាត់ ដល់សាមណេរទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ កាលធ្វើទឹកបបរខ្លះ សង្ឃភក្តីខ្លះ ក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះនឹងសាមណេរទាំងឡាយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកទាំងឡាយចូរមកឆាន់បបរចុះ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកទាំងឡាយចូរមកឆាន់ចង្កាន់ចុះ ។ សាមណេរទាំងឡាយក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អារវណំ កតន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ
 កងំ ហិ នាម ភទ្ទន្តា សាមណោរាជំ មុខទ្វារិកំ អា-
 ហារំ អារវណំ ករិស្សន្តិទិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេ-
 ចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ មុខទ្វារិកោ អាហារោ អារវណំ
 កាតព្វោ យោ កវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាទិ ។

ទណ្ឌកម្មវត្ថុ និដ្ឋិតំ ។

[១២២] តេន ខោ បន សមយេន នព្វត្តិយា ភិក្ខុ
 ឧបជ្ឈាយេ អនាបុច្ឆា សាមណោរាជំ អារវណំ កហេន្តិ ។
 ឧបជ្ឈាយា កវេសន្តិ កងំ នុ ខោ អម្ពាតំ សាមណោរា
 ន ទិស្សន្តិទិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ នព្វត្តិយេហិ អារុសោ
 ភិក្ខុហិ អារវណំ កតន្តិ ។ ឧបជ្ឈាយា ឧជ្ឈាយន្តិ
 ទ័យន្តិ វិចារេន្តិ កងំ ហិ នាម នព្វត្តិយា ភិក្ខុ អម្ព
 អនាបុច្ឆា អម្ពាតំ សាមណោរាជំ អារវណំ ករិស្សន្តិទិ ។

និយមបិដក មហាវគ្គ

ម្នាលអារុសោ យើងទាំងឡាយឆាន់មិនបានទេ (ព្រោះ) ភិក្ខុទាំងឡាយ
 លោកធ្វើអារវណកម្មហើយ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះ-
 ដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ មិនសមបើធ្វើអារវណកម្ម
 ហាមប្រាមចំពោះអាហារដែលបរិភោគតាមមុខទ្វារដល់សាមណេរ (ដូច្នោះ)
 សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើអារវណកម្ម
 ហាមប្រាមចំពោះអាហារដែលបរិភោគតាមមុខទ្វារឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ចប់ រឿងទណ្ឌកម្ម ។

[១២២] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនបានប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ជាឧបជ្ឈាយី ក៏ធ្វើអារវណកម្មដល់សាមណេរទាំងឡាយ ។ ឧបជ្ឈាយី
 ទាំងឡាយស្វែងរកដោយគិតថា ពួកសាមណេររបស់យើងទាំងឡាយ
 ម្តេចក៏មិនឃើញដូច្នោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្នាល
 អារុសោ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើអារវណកម្មហើយ ។ ឧបជ្ឈាយីទាំងឡាយក៏
 ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបើមិនប្រាប់
 យើងហើយធ្វើអារវណកម្មដល់ពួកសាមណេររបស់យើង (ដូច្នោះ) សោះ ។

មហាខន្ធកេ សាមណេរានំ ទស នាសនដ្ឋានិ

ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ឧបជ្ឈាយេ
អនាបុច្ឆា អារវណំ កាតព្វំ យោ កេវយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-
ជស្សាតិ ។

[១២៣] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា

ភិក្ខុ ថេរាជំ ភិក្ខុជំ សាមណោវេ អបលាធឿន្តិ ថេរា
សាមំ ទន្តកដ្ឋម្យិ មុខោទកម្យិ កណ្ណាញា កិលមន្តិ ។

ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ អញ្ញស្ស
បរិសា អបលាធឿតព្វា យោ អបលាធឿយ្យ អាបត្តិ
ទុក្កជស្សាតិ ។

[១២៤] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ

ឧបនទ្ធស្ស សក្យបុត្តស្ស កណ្ណាកោ ជាម សាមណោរោ
កណ្ណាកី ជាម ភិក្ខុនី ទូសេសិ ។ ភិក្ខុ ឧជ្ឈាយន្តិ
ទីយន្តិ វិទាចេន្តិ កថំ ហិ ជាម សាមណោរោ ឯវរូបំ

មហាខន្ធកៈ នាសន្ទ ១០ របស់ពួកសាមណេរ

ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (បើ) អ្នកទាំងឡាយមិនទាន់ប្រាប់ពួក
ឧបជ្ឈាយ៍ (ឲ្យដឹងជាមុនទេ) មិនត្រូវធ្វើអាវរណាកម្មឡើយ ។ ភិក្ខុណាធ្វើ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១២៣] សម័យនោះឯង ពួកឆត្វគ្លីយភិក្ខុ ប្រលោមយកពួកសាម-
ណេររបស់ពួកភិក្ខុជាថេរៈ ព្រះថេរៈទាំងឡាយ ក៏បានសេចក្តីលំបាកដោយ
កាន់យកឈើស្នួននិងទឹកលុបមុខ ដោយខ្លួនឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
ទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីប្រលោមយកបរិសទ្យរបស់ភិក្ខុដទៃឡើយ ។
ភិក្ខុណាប្រលោមយក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ^(១) ។

[១២៤] សម័យនោះឯង សាមណេរឈ្មោះកណ្តកៈ (ជាសិស្ស)
របស់ព្រះឧបនន្ទសក្យដ៏មានអាយុ ប្រទុស្ត (សេពមេចុនធម្ម) នឹងភិក្ខុនី
ឈ្មោះកណ្តកី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា

១ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុបំបែកសាមណេរឬឧបសម្បន្នដែលជាបរិសទ្យរបស់ភិក្ខុដទៃ ដោយហោច
ទៅ ទោះបីជាបរិសទ្យរបស់ភិក្ខុទ្រុស្តសីលក៏មិនគួរ ។ តែបើនិយាយប្រាប់ទោសថា អ្នកឯងនៅ
អាស្រ័យនឹងភិក្ខុទ្រុស្តសីលដូចជាបុគ្គលដូចតទឹក ហើយមកប្រឡាក់លាមកវិញ (ក៏សាមណេរឬ
ឧបសម្បន្ននោះមកឯង ៗ) ដូច្នោះគួរ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អនាចារំ អាចរិស្សតីតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ទសហង្កេហិ សមដ្ឋាកតំ សាមណោរំ
នាសេតុំ ចាណាតិចាតិ ហោតិ អទិដ្ឋាទាយី ហោតិ
អព្រហ្មចារី ហោតិ មុសាវាទី ហោតិ មជ្ជទាយី ហោតិ
ពុទ្ធស្ស អវណ្ណំ កាសតិ ធម្មស្ស អវណ្ណំ កាសតិ សង្ឃស្ស
អវណ្ណំ កាសតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិកោ ហោតិ ភិក្ខុនិទ្ទេសកោ
ហោតិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឥមេហិ ទសហង្កេហិ
សមដ្ឋាកតំ សាមណោរំ នាសេតុន្តិ ។

[១២៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតហោ
បណ្ណាកោ ភិក្ខុសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ សោ ទហាវេ
ទហាវេ ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេតិ ឯថ មំ
អាយស្មុញ្ញោ ទូសេថាតិ ។ ភិក្ខុ អបសាទេន្តិ នស្ស

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មិនសមបើសាមណេរមកប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាពដូច្នោះសោះ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុញ៉ាំងសាមណេរ
 ដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ ១០ ឲ្យវិនាស គឺសាមណេរធ្វើសត្វមាន
 ជីវិតឲ្យធ្លាក់ចុះកន្ទួង (គឺសម្លាប់សត្វ) ១ សាមណេរកាន់យកវត្ថុដែលគេ
 មិនបានឲ្យ (ដោយកាយ ឬវាចា) ១ សាមណេរប្រព្រឹត្តនូវធម៌មិនប្រសើរ
 (គឺសេពមេប៉ុនធម្ម) ១ សាមណេរពោលពាក្យកុហក ១ សាមណេរផឹកទឹក
 ស្រវឹង (គឺសុរានិងមេរ័យ) ១ សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះពុទ្ធ ១
 សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះធម៌ ១ សាមណេរពោលតិះដៀលព្រះ
 សង្ឃ ១ សាមណេរមានទិដ្ឋិខុស ១ សាមណេរប្រទូស្តភិក្ខុនី ១ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុញ៉ាំងសាមណេរដែលប្រកបដោយ
 អង្គទាំងឡាយ ១០ នេះឲ្យវិនាស ។

[១២៥] សម័យនោះឯង មានមនុស្សខ្ចើយម្នាក់បួសក្នុងសំណាក់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មនុស្សខ្ចើយនោះចូលទៅរកពួកភិក្ខុជាកំឡោះ ។ ហើយ
 និយាយយ៉ាងនេះ ថា លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយចូរមកប្រទូស្ត (សេព
 មេប៉ុន) នឹងខ្ញុំចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បណ្តេញដោយពាក្យថា នៃអ្នកខ្ចើយ

មហាខន្ធកេ បណ្ឌកោ

បណ្ឌក វិនស្ស បណ្ឌក កោ តយា អត្តោតិ ។
 សោ ភិក្ខុហិ អបសាទិតោ មហាន្តេ មហាន្តេ មោសិ-
 តល្លេ សាមណោវេ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេតិ ឯថ មំ
 អាយស្មន្តោ^(១) ទូសេថាតិ ។ សាមណោវា អបសាទេន្តិ
 នស្ស បណ្ឌក វិនស្ស បណ្ឌក កោ តយា អត្តោតិ ។
 សោ សាមណោវហិ អបសាទិតោ ហត្ថិកណ្ណោ អស្ស-
 កណ្ណោ ឧបសង្កមិត្វា ឯវំ វទេតិ ឯថ មំ អារុសោ
 ទូសេថាតិ ។ ហត្ថិកណ្ណា អស្សកណ្ណា ទូសេសុំ ។
 តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចាចេន្តិ បណ្ឌកា ឥមេ សមណា
 សក្សបុត្តិយា យេបិ ឥមេសំ ន បណ្ឌកា តេបិ បណ្ឌកេ
 ទូសេន្តិ ឯវំ ឥមេ សព្វេ វ អព្រហ្មចារិណោតិ ។ អស្សោសុំ
 ខោ ភិក្ខុ ហត្ថិកណ្ណានំ អស្សកណ្ណានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ
 ទីយន្តានំ វិចាចេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ

១ ឱ. អារុសោ ។

មហាខន្ធកៈ មនុស្សខ្ចើយ

អ្នកឯងចូរអន្តរធានទៅ នៃអ្នកខ្ចើយ អ្នកឯងចូរវិនាសទៅ យើងមិនត្រូវការ
នឹងអ្នកឯងទេ ។ មនុស្សខ្ចើយនោះ លុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយបណ្តេញចេញ
ហើយ ក៏ចូលទៅរកពួកសាមណេរធំ ។ ដែលមានសរីរៈធាត់ ។ ទៀតហើយ
និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរលោកទាំង
ឡាយមកប្រទូស្តនឹងខ្ញុំចុះ ។ ពួកសាមណេរក៏បណ្តេញដោយពាក្យថា នៃ
អ្នកខ្ចើយ អ្នកឯង ចូរអន្តរធានទៅ នៃអ្នកខ្ចើយ អ្នកឯង ចូរវិនាសទៅ
យើងមិនត្រូវការនឹងអ្នកឯងទេ ។ មនុស្សខ្ចើយនោះ លុះសាមណេរ
ទាំងឡាយបណ្តេញហើយ ក៏ចូលទៅរកពួកគង្វាលដំរីនិងពួកគង្វាលសេះ
ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកចូរមក
ប្រទូស្តនឹងខ្ញុំចុះ ។ ពួកគង្វាលដំរីនិងពួកគង្វាលសេះក៏ប្រទូស្តទៅ ។
គង្វាលដំរីនិងគង្វាលសេះទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់
ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះ ជាមនុស្សខ្ចើយ បណ្តាសមណៈទាំង
នេះ ប្រហែលជាសមណៈណា ដែលមិនខ្ចើយមុខជាប្រទូស្តពួកខ្ចើយមិន
លែងឡើយ បើដូច្នោះពួកសមណៈទាំងនេះ សុទ្ធតែប្រព្រឹត្តអព្រហ្មចរិយធម៌
(មេបុនធម្ម) គ្រប់គ្នាទាំងអស់មិនខាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយកាលបើ
បានឮពួកគង្វាលដំរីនិងពួកគង្វាលសេះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ
បង្គាប់ហើយ ។ ទើបពួកភិក្ខុនោះក៏ក្រាបទូលរឿងនុំចំពោះព្រះដ៏មាន

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ បណ្ណាកោ ភិក្ខុវេ អនុបសម្មន្នោ
ន ឧបសម្មានេតព្វោ ឧបសម្មន្នោ ជាសេតព្វោតិ ។

[១២៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ បុរាណ-
កុលបុត្តោ វិណាកោលញ្ញោ សុខុមាលោ ហោតិ ។
អថខោ តស្ស បុរាណកុលបុត្តស្ស វិណាកោលញ្ញស្ស
ឯតទហោសិ អហំ ខោ សុខុមាលោ ន បដិពលោ អន-
ទិតតំ វា កោតំ អទិតន្តំ អទិតតំ វា កោតំ ជាតី កាតុំ^(១)
កេន នុ ខោ អហំ ឧបាយេន សុខំ ដីវេយ្យំ ន ច កិល-
មេយ្យន្តិ ។ អថខោ តស្ស បុរាណកុលបុត្តស្ស វិណា-
កោលញ្ញស្ស ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យ-
បុត្តិយា សុខសីលា សុខសមាចារា សុភោជនានិ ភុញ្ញត្វា
ដីវាតេសុ សយនេសុ សយន្តិ យន្ទនាហំ សាមំ បត្តចីវរំ
បដិយានេត្វា កេសមស្សំ ឱហារេត្វា កាសាយានិ វត្តានិ
អច្ឆានេត្វា អាវាមំ កត្វា ភិក្ខុហិ សទ្ធិ សំវេសេយ្យន្តិ ។
អថខោ សោ បុរាណកុលបុត្តោ វិណាកោលញ្ញោ
សាមំ បត្តចីវរំ បដិយានេត្វា កេសមស្សំ ឱហារេត្វា

១ ជាតិកាតុន្តិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។ អដ្ឋកថាយម្បន ជាតី កាតុន្តិ វេឌ្ឍតុន្តិ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្ចើយជាអនុបសម្បន្ន សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បទហើយ ត្រូវឲ្យ វិនាសចេញ ។

[១២៦] សម័យនោះឯង មានកុលបុត្រចាស់ម្នាក់ជាបុគ្គលគ្មានញាតិ សាលោហិត តែធ្លាប់ជាអ្នកមានសេចក្តីសុខដ៏ល្អិតល្អ ។ ឯកុលបុត្រចាស់ នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា អញឯងជាសុខុមាលជាតិ តែមិនអាច នឹងបានកោតសម្បត្តិដែលខ្លួនមិនទាន់បានផង មិនអាចនឹងធ្វើកោតសម្បត្តិ ដែលខ្លួនបានហើយឲ្យរិតតែចម្រើនផង បើដូច្នោះអញនឹងគប្បីចិញ្ចឹមជីវិត ដោយឧបាយយ៉ាងណាអេះ ទើបបានស្រួល មិនបាច់លំបាកផង ។ លំដាប់តពីនោះមក កុលបុត្រចាស់ដែលគ្មានញាតិសាលោហិតនោះបាន រំពឹងសេចក្តីនេះតទៅទៀតថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រទាំងនេះ មាន សីលជាសុខ មានសមាចារជាសុខ បានឆាន់នូវកោជនដ៏ល្អ ដេកលើ ដំណេកទាំងឡាយ ដែលហប់មិនមានខ្យល់ បើដូច្នោះមានតែអញត្រូវ តាក់តែងបាត្រនិងចីវរកោរសក់ និងពុកមាត់ ស្លៀកដណ្តប់នូវសំពត់ កាសាយៈទាំងឡាយខ្លួនឯង ទៅកាន់អារាមហើយ នៅអាស្រ័យជាមួយនឹងភិក្ខុ ទាំងឡាយចុះ ។ ទើបកុលបុត្រចាស់គ្មានញាតិសាលោហិតនោះ ក៏តាក់ តែងបាត្រនិងចីវរ កោរសក់និងពុកមាត់ ស្លៀកដណ្តប់នូវសំពត់កាសាយៈ

មហាខន្ធកេ ថេយ្យសំវាសកតិវិញ្ញយប្បក្កន្តកោ

កាសាយានិ វត្តានិ អច្ឆាទេត្វា អារាមំ កន្ទា ភិក្ខុ
 អភិវាទេតិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ កតិវស្សោសិ តំ អារុ-
 សោតិ ។ កី ឯតំ អារុសោ កតិវស្សោ ឆាមាតិ ។
 កោ បន តេ អារុសោ ឧបជ្ឈាយោតិ ។ កី ឯតំ អារុ-
 សោ ឧបជ្ឈាយោ ឆាមាតិ ។ ភិក្ខុ អាយស្មន្តំ ឧចាលី
 ឯតទរោចំ ឥដ្ឋារុសោ ឧចាលី ឥមំ បព្វជិតំ អនុ-
 យុញ្ញាហីតិ ។ អថខោ សោ បុរាណកុលបុត្តោ វិណា-
 កោលញ្ញោ អាយស្មតា ឧចាលីនា អនុយុញ្ញិយមាដោ
 ឯតមត្តំ អាហេចេសិ ។ អាយស្មា ឧចាលី ភិក្ខុនំ
 ឯតមត្តំ អាហេចេសិ ។ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេ-
 ចេសុំ ។ ថេយ្យសំវាសកោ ភិក្ខុវេ អនុបសម្មន្នោ ន
 ឧបសម្មាទេតព្វោ ឧបសម្មន្នោ ឆាសេតព្វោ ។ តិវិញ្ញ-
 យប្បក្កន្តកោ ភិក្ខុវេ អនុបសម្មន្នោ ន ឧបសម្មាទេ-
 តព្វោ ឧបសម្មន្នោ ឆាសេតព្វោតិ ។

មហាខន្ធកៈ មនុស្សលួចសំវាស និងមនុស្សចូលពួកតិរិយ

ទាំងឡាយខ្លួនឯងទៅកាន់អាវាមហើយ ថ្វាយបង្គំភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកបួសបានប៉ុន្មានវស្សា
 ហើយ ។ កុលបុត្រនោះត្រឡប់សួរថា ម្ចាស់អាវុសោ ពាក្យដែលថា
 បួសប៉ុន្មានវស្សានុ៎ះតើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរតទៅទៀតថា
 ម្ចាស់អាវុសោ ចុះលោកណាជាឧបជ្ឈាយ័របស់លោក ។ កុលបុត្រនោះ
 ក៏ត្រឡប់សួរបកមកទៀតថា ម្ចាស់អាវុសោ ពាក្យដែលហៅថា ឧបជ្ឈាយ័
 នុ៎ះតើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះឧបាលិដ៍មាន
 អាយុថា ម្ចាស់អាវុសោឧបាលិ សូមនិមន្តលោកជម្រះសួរបព្វជិតនេះមើល ។
 ឯកុលបុត្រចាស់ ដែលគ្មានញាតិសាលោហិតនោះ កាលបើត្រូវព្រះ
 ឧបាលិដ៍មានអាយុជម្រះសួរហើយ ក៏ប្រាប់នូវសេចក្តីនុ៎ះតាមត្រង់ ។ ព្រះ
 ឧបាលិដ៍មានអាយុដំណាលរឿងនុ៎ះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបទូលរឿងនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាថេយ្យសំវាស (លួចសំវាស) ជាឧបសម្បន្ន
 មិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ
 គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បុគ្គលដែលជាតិភ្លិយបក្កន្តកៈ
 (ចូលពួកតិរិយ) ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា
 ឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១២៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ ជា-
 តោ ជាកយោនិយា អដ្ឋិយតិ ហារាយតិ ជិតុច្ឆតិ ។
 អថខោ តស្ស ជាកស្ស ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ
 អហំ ឧចាយេន ជាកយោនិយា ច បរិមុច្ចេយ្យំ ទិប្បញ្ច
 មនុស្សត្ថំ បដិលកេយ្យន្តិ ។ អថខោ តស្ស ជាកស្ស
 ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្ម-
 ចារិដោ សមចារិដោ ព្រហ្មចារិដោ សច្ចវាទិដោ សីល-
 វដ្តោ កល្យាណធម្មា សចេ ខោ អហំ សមណោសុ
 សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យំ ឯវាហំ ជាកយោនិយា ច
 បរិមុច្ចេយ្យំ ទិប្បញ្ច មនុស្សត្ថំ បដិលកេយ្យន្តិ ។ អថខោ
 សោ ជាកោ មាណវកវណ្ណេន ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា
 បព្វជ្ជំ យាចិ ។ តំ ភិក្ខុ បព្វាជេសុំ ឧបសម្មាទេសុំ ។
 តេន ខោ បន សមយេន សោ ជាកោ អញ្ញតរេន
 ភិក្ខុនា សទ្ធិំ បច្ចន្តិមេ វិហារេ បដិវសតិ ។ អថខោ
 សោ ភិក្ខុ វត្តិយា បច្ចុសសមយំ បច្ចុដ្ឋាយ អដ្ឋោ-
 កាសេ ចង្ក័មតិ ។ អថខោ សោ ជាកោ តស្ស ភិក្ខុ-
 ដោ និក្ខន្តេ វិស្សដ្ឋោ និទ្ធិំ ឱក្កមិ ។ សព្វោ វិហារោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១២៧] សម័យនោះឯង នាគមួយរូបនៀយណាយខ្លើមរអើមក្នុង
កំណើតរបស់នាគ ។ ឯនាគនោះ ក៏រំពឹងគិតដូច្នោះថា ដោយឧបាយដូច
ម្តេចអេះ ទើបអញនឹងបានរួចស្រឡះអំពីកំណើតនៃនាគផង ត្រឡប់
បាននូវអត្តភាពជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់ផង ។ គ្រាតមក នាគនោះរំពឹងគិត
ដូច្នោះថា មានតែពួកសមណៈសក្យបុត្រទាំងនេះទើបលោកជាអ្នកប្រព្រឹត្ត
ធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យស្មោះត្រង់ មានសីល
មានកល្យាណធម៌ បើសិនជាអញបានបួសនឹងពួកសមណៈសក្យបុត្រ
អញមុខជានឹងបានរួចស្រឡះអំពីកំណើតនាគផង មុខជានឹងត្រឡប់បាន
នូវអត្តភាពជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់ផង ដោយទំនងយ៉ាងនេះឯងមិនលែង
ឡើយ ។ លំដាប់នោះ នាគនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយដោយភេទ
ជាមណាពហើយសូមបព្វជ្ជា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទា
នាគនោះ ។ សម័យនោះឯង នាគនោះ នៅអាស្រ័យក្នុងវិហារនាទី
បំផុត (ដែន) ជាមួយនឹងភិក្ខុមួយរូប ។ ឯភិក្ខុនោះ ក្រោកឡើងក្នុងបច្ចុស-
សម័យនៃរាត្រីទៅដើរចង្រ្កមក្នុងទីវាល ។ កាលដែលភិក្ខុនោះ ចេញទៅ
ហើយ នាគនោះក៏ដេកលក់ស្និទ្ធទៅ ។ វិហារ (កុដិ) ទាំងមូលក៏ពេញ

មហាខន្ធកេ នាគវត្ត

អហិណ បុណ្ណា ។ វាតទានេហិ កោតា និក្ខណ្តា ហោន្តិ ។
 អថខោ សោ ភិក្ខុ វិហារំ បរិសិស្សាមីតិ កកាដំ បណា-
 មេន្តោ អន្ទស សព្វំ វិហារំ អហិណ បុណ្ណំ វាតទានេហិ
 កោតេ និក្ខន្តេ ទិស្វាន ភីតោ វិស្សរមកាសិ ។ ភិក្ខុ
 ឧបដារិត្វា តំ ភិក្ខុំ ឯតទោចំ កិស្ស ភ្នំ អារុសោ
 វិស្សរមកាសីតិ ។ អយំ អារុសោ សព្វោ វិហារោ អហិណ
 បុណ្ណា វាតទានេហិ កោតា និក្ខណ្តាតិ ។ អថខោ សោ
 ណតោ តេន សន្ទេន បដិពុជ្ឈិត្វា សកេ អាសនេ និសីទិ ។
 ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ កោសិ ភ្នំ អារុសោតិ ។ អហំ កន្តេ
 ណតោតិ ។ កិស្ស បន ភ្នំ អារុសោ ឯវរូបមកាសីតិ ។
 អថខោ សោ ណតោ ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ អាហោចេសិ ។
 ភិក្ខុ កករតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អថខោ កកវា ឯតស្មី
 និទានេ ឯតស្មី បករណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និទាតាមេត្វា
 តំ ណតំ ឯតទោច តុម្ភេ ខុត្ត ណតា អរិរុដ្ឋិធម្មា
 សមស្មី ធម្មវិទយេ កច្ច ភ្នំ ណត តត្តេវ ចាតុទ្ធសេ

មហាខន្ធកៈ រឿងនាគ

ដោយពស់ ។ មានភ្នែនទាំងឡាយលៀនចេញទៅតាមបង្អួច ។ កាល
 ដែលភិក្ខុនោះប្រានសន្ទៈទ្វារដោយគិតថា អញនឹងចូលទៅកាន់វិហារ ក៏
 បានឃើញនូវវិហារទាំងមូល ពេញដោយពស់នឹងភ្នែនលៀនចេញតាម
 បង្អួច លុះឃើញហើយ ក៏ខ្លាចហើយធ្វើនូវសំឡេងដំបែក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ស្ទុះចូលទៅហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ
 ហេតុអ្វីក៏លោកធ្វើនូវសម្រែកដំបែកដូច្នោះ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់
 អាវុសោ វិហារទាំងមូលនេះពេញដោយពស់ មានភ្នែនលៀនចេញ
 ទៅតាមបង្អួច ។ គ្រានោះ នាគនោះភ្ញាក់ឡើងដោយសំឡេងនោះហើយ
 ក៏អង្គុយលើអាសនៈជារបស់ខ្លួន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សួរថា ម្ចាស់
 អាវុសោ អ្នកឯងជាអ្វី ។ នាគនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
 ខ្ញុំជានាគ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសួរទៀតថា ម្ចាស់អាវុសោ ចុះហេតុដូចម្តេច
 បានជាអ្នកឯងមកធ្វើយ៉ាងហ្នឹង ។ នាគនោះក៏ឆ្លើយប្រាប់សេចក្តីនុំដល់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មាន
 បុណ្យ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានបុណ្យឲ្យ
 ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូច្នោះនឹងនាគនោះថា អ្នក
 ឯងជាពួកនាគ មិនមានធម៌ដុះជាលឡើងក្នុងធម៌វិន័យនេះទេ ម្ចាស់នាគ
 អ្នកឯង ចូរទៅវិញទៅ (តែ) អ្នកឯង ចូររក្សានូវឧបោសថក្នុងថ្ងៃទី ១២

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

បណ្ណារសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខុស្ស ឧចោសចំ ឧប-
 រស ឃំ ត្ថំ ណាកយោនិយា ច បរិមុច្ចិស្សសិ ទិប្បញ្ច
 មនុស្សត្ថំ បដិសកិស្សសីតិ ។ អថខោ សោ ណាកោ
 អរិទ្ធិដម្មោ កិរាហំ ឥមស្មី ធម្មវិទយេតិ ទុក្ខំ ទុម្មនោ
 អស្សនិ បរត្តយមាណោ វិស្សំ ករិត្តា បក្កាមិ ។ អថ-
 ខោ ភកា កិក្ខុ អាមន្តេសិ ទ្វេមេ កិក្ខុវេ បច្ចយា
 ណាកស្ស សភាវចាតុកម្មាយ យទា ច សជាតិយា
 មេច្នំ ធម្មំ បដិសេវតិ យទា ច វិស្សដ្ឋោ និទ្ធិំ ឌីក្ក-
 មតិ ឥមេ ខោ កិក្ខុវេ ទ្វេ បច្ចយា ណាកស្ស សភាវ-
 ចាតុកម្មាយ ។ តិវច្ឆានកតោ កិក្ខុវេ អនុបសម្បដ្ឋោ
 ន ឧបសម្បាទេតព្វោ ឧបសម្បដ្ឋោ ណសេតព្វោតិ ។

[១២៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ មា-
 ណាវកោ មាតំ ដីវិតា រោរោមេសិ ។ សោ តេន ចាប-
 កេន កម្មេន អន្តិយតិ ហារាយតិ ជិក្ខុច្ឆតិ ។ អថខោ
 តស្ស មាណាវកស្ស ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ
 អហំ ឧចាយេន ឥមស្ស ចាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខុន្តិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ថ្ងៃទី ១៥ និងថ្ងៃទី ៨ នៃបក្ខក្នុងលំនៅរបស់ខ្លួនឯងចុះ កាលបើធ្វើដូច្នោះ ហើយ អ្នកឯងមុខជានឹងឈ្លោះចាកកំណើតនាគផង មុខជានឹងត្រឡប់បាន នូវអត្តភាពជាមនុស្សយ៉ាងឆាប់រហ័សផង ។ នាគនោះក៏គិតថា បានឮថា អញជាសត្វមានធម៌មិនលូតលាស់ឡើងក្នុងធម៌វិន័យនេះទេ រួចក៏មាន ទុក្ខតូចចិត្តយំសម្រក់ទឹកភ្នែក ធ្វើនូវសំឡេងដ៏ប្លែកហើយចៀសចេញទៅ ។ ដំណើរនោះមក ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយ ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័យដែលនាំឲ្យនាគប្រែត្រឡប់ខ្លួន មកតាមប្រក្រតីវិញនេះ^(១) មានពីរយ៉ាង គឺក្នុងកាលដែលនាគសេពមេចុន- ធម្ម ដោយនាងនាគមានជាតិស្មើគ្នា ១ ក្នុងកាលដែលនាគដេកលក់ស្និទ្ធ ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ច័យទាំងពីរនេះឯង ជាហេតុដែលនាំឲ្យនាគប្រែ ត្រឡប់ខ្លួនមកតាមប្រក្រតីវិញ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វតិរច្ឆានជា ឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជា ឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

[១២៨] សម័យនោះឯង មាណពម្នាក់ផ្តាច់ជីវិតមាតា ។ មាណព នោះកើតទុក្ខ អៀនអន់ ខ្ពើមរអើមនឹងកម្មដ៏លាមកនោះ ។ គ្រាតមក មាណពនោះក៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា អញនឹងជីករំលើងបាបកម្មនេះចោល

១ គឺនាគដែលនិមិត្តខ្លួនជាមាណពហើយ អាចត្រឡប់ក្លាយខ្លួនមកជានាគវិញ ដោយហេតុ ពីរយ៉ាងនោះ ។

មហាខន្ធកេ មាតុយាតកោ ន ឧបសម្មាទេតព្វោ

កេយ្យន្តិ ។ អថខោ តស្ស មាណាវកស្ស ឯតទហោសិ
 ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា ធម្មចារិណោ សម-
 ចារិណោ ព្រហ្មចារិណោ សច្ចវាទិណោ សីលវន្តោ កល្យាណ-
 ធម្មា សចេ ខោ អហំ សមណោសុ សក្យបុត្តិយេសុ
 បព្វជេយ្យំ ឯវាហំ ឥមស្ស ចាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខន្តិ
 កេយ្យន្តិ ។ អថខោ សោ មាណាវកោ ភិក្ខុ ឧប-
 សង្កមិត្តា បព្វជ្ជំ យាចិ ។ ភិក្ខុ អាយស្មន្តំ ឧចាលី
 ឯតទវោចំ បុព្វេបិ ខោ អារុសោ ឧចាលី ណាកោ
 មាណាវកវណ្ណោន ភិក្ខុសុ បព្វជិតោ ឥដ្ឋារុសោ ឧចាលី
 ឥមំ មាណាវកំ អនុយុញ្ជាហីតិ ។ អថខោ សោ
 មាណាវកោ អាយស្មតា ឧចាលីនា អនុយុញ្ជិយមាណោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសិ ។ អាយស្មា ឧចាលី ភិក្ខុនំ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសិ ។ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោ-
 ចេសុំ ។ មាតុយាតកោ ភិក្ខុវេ អនុបសម្មន្តោ ន
 ឧបសម្មាទេតព្វោ ឧបសម្មន្តោ ណសេតព្វោតិ ។

មហាខន្ធកៈ មនុស្សដែលសម្លាប់មាតា មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា

ចេញដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ។ លំដាប់ពីនោះមកទៀត មាណពនោះ
ត្រិះរិះដូច្នោះថា សមណៈជាសក្យបុត្រទាំងឡាយនេះ លោកប្រព្រឹត្តធម៌
ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ និយាយពាក្យទៀងត្រង់ មានសីល មាន
កល្យាណធម៌ បើសិនជាអញបានបួសក្នុងសំណាក់ពួកសមណៈសក្យ-
បុត្រ អញមុខជានឹងដឹករំលើងកម្មដ៏លាមកនេះបាន ដោយទំនងយ៉ាងនេះ
ឯង មិនលែងឡើយ ។ មាណពនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយ
សូមបញ្ជាក់ក្នុងគ្រានោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះ
ឧបាលីដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោឧបាលី ក្នុងកាលមុនមាននាគ
មកបួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុដោយភេទជាមាណពម្តងទៅហើយ ម្ចាស់
អារុសោឧបាលី យើងសូមរំលឹកលោក សូមឲ្យលោកជម្រះសួរមាណព
នេះទៀត ។ ឯមាណពនោះ កាលបើត្រូវឧបាលីដ៏មានអាយុជម្រះសួរ
ទៅហើយ ក៏ប្រាប់រឿងរ៉ាវនុះតាមត្រង់ ។ ព្រះឧបាលីដ៏មានអាយុ
ដំណាលរឿងនុះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តី
នុះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
មនុស្សដែលសម្លាប់មាតាជាឧបសម្បទាមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា
ឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បទាហើយ ត្រូវឲ្យវិនាសចេញ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១២៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 មាណវកោ បិតរំ ជីវតា រោរោបេសិ ។ សោ តេន
 ចាបកេន កម្មេន អន្តិយតិ ហារាយតិ ជិតុច្ឆតិ ។
 អថខោ តស្ស មាណវកស្ស ឯតទហោសិ កេន នុ
 ខោ អហំ ឧចាយេន ឥមស្ស ចាបកស្ស កម្មស្ស
 និក្ខត្តិ ករេយ្យត្តិ ។ អថខោ តស្ស មាណវកស្ស
 ឯតទហោសិ ឥមេ ខោ សមណា សក្យបុត្តិយា
 ធម្មចារិណោ សមចារិណោ ព្រហ្មចារិណោ សច្ចវាទិណោ
 សីលវន្តោ កល្យាណធម្មា សចេ ខោ អហំ សម-
 ណេសុ សក្យបុត្តិយេសុ បព្វជេយ្យំ ឯវាហំ ឥមស្ស
 ចាបកស្ស កម្មស្ស និក្ខត្តិ ករេយ្យត្តិ ។ អថខោ
 សោ មាណវកោ ភិក្ខុ ឧបសង្កមិត្វា បព្វជ្ជំ យាចិ ។
 ភិក្ខុ អាយស្មន្តំ ឧចាលី ឯតទរោចំ បុព្វេបិ ខោ
 អារុសោ ឧចាលី ណកោ មាណវកវណ្ណេន ភិក្ខុសុ
 បព្វជិតោ ឥដ្ឋារុសោ ឧចាលី ឥមំ មាណវកំ អនុ-
 យុញ្ញាហីតិ ។ អថខោ សោ មាណវកោ អាយស្មតា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១២៧] សម័យនោះឯង មាណពម្នាក់ផ្តាច់ជីវិតបិតា ។ មាណព
 នោះកើតទុក្ខ អៀនអន់ ខ្ពើមរអើមនឹងបាបកម្មនោះ ។ លំដាប់ពីនោះមក
 មាណពនោះមានគំនិតយ៉ាងនេះថា ដោយឧបាយដូចម្តេចអេះ ទើបអញ
 នឹងដឹករំលើងកម្មដ៏លាមកនេះចោលចេញបាន ។ គ្រាតមកទៀត មាណព
 នោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រទាំងនេះជាអ្នក
 ប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តស្មើ ប្រព្រឹត្តប្រសើរ ពោលពាក្យទៀងត្រង់ មាន
 សីល និងមានកល្យាណធម៌ បើសិនណាជាអញបានបួសក្នុងសំណាក់
 ពួកសមណៈសក្យបុត្រ អញមុខជានឹងដឹករំលើងបាបកម្មនេះ ដោយទំនង
 យ៉ាងនេះបានមិនខានឡើយ ។ មាណពនោះ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ
 ហើយសូមបញ្ជាក់ក្នុងគ្រានោះឯង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះ
 នឹងព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អារុសោឧបាលិ កាលពីមុនមាននាគ
 មកបួសនឹងពួកភិក្ខុ ដោយភេទជាមាណពម្តងទៅហើយ ម្ចាស់អារុសោ
 ឧបាលិ យើងសូមរំលឹកលោក សូមនិមន្តលោកទៅជម្រះសួរមាណព
 នេះទៀត ។ ឯមាណពនោះ កាលបើត្រូវព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុលោក

មហាខន្ធកេ អរហន្តយាតកោ ន ឧបសម្មាទេតព្វោ

ឧចាលីនា អនុយុត្តិយមាណោ ឯតមត្តំ អាហោចេសិ ។
 អាយស្មា ឧចាលិ ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ អាហោចេសិ ។
 ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ បិតុយាតកោ
 ភិក្ខុវេ អនុបសម្មន្នោ ន ឧបសម្មាទេតព្វោ ឧប-
 សម្មន្នោ នាសេតព្វោតិ ។

[១៣០] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា
 ភិក្ខុ សាកេតា សាវត្ថី អន្ធានមក្កប្បដិបន្នា ហោត្ថិ ។
 អន្តរាមក្កេ ចោរា និក្ខមិត្តា ឯកច្ចេ ភិក្ខុ អច្ឆិដ្ឋិសុ
 ឯកច្ចេ ភិក្ខុ ហនិសុ ។ សាវត្ថិយា រាជភជា និក្ខមិ-
 ត្តា ឯកច្ចេ ចោវេ អក្កហេសុំ ។ ឯកច្ចេ ចោរា បលា-
 យីសុ ។ យេ តេ បលាយីសុ តេ ភិក្ខុសុ បព្វដិសុ ។
 យេ តេ កហិតា តេ វជាយ ឱនិយន្តិ ។ អន្ធសំសុ
 ខោ តេ បព្វដិតា តេ ចោវេ វជាយ ឱនិយមាណេ
 ទិស្វាន ឯវមាហំសុ សាធុ ខោ មយំ បលាយិម្ហា ស-
 ចជ្ជ មយំ កយ្ហេយ្យាម មយម្បិ ឯវមេវ ហោញ្ញេយ្យា-
 មាតិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ កី បន តុម្ហេ អាវុសោ

មហាខន្ទកៈ មនុស្សដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្ត សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា

ជម្រះសួរទៅហើយ ក៏ប្រាប់រឿងនុ៎ះតាមត្រង់ ។ ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ
ក៏ដំណាលរឿងនុ៎ះប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿង
នុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
មនុស្សដែលសម្លាប់បិតា ជាឧបសម្បទាមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យ
ឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បទាហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

[១៣០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទាំងឡាយ ច្រើនរូបចេញពីក្រុង
សាកេតដើរតាមផ្លូវឆ្ងាយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវពួក
ចោរចេញមក ខ្លះឆក់ដណ្តើមពួកភិក្ខុ ខ្លះសម្លាប់ពួកភិក្ខុ ។ រាជអាមាត្យ
ទាំងឡាយចេញពីក្រុងសាវត្ថីបានចាប់នូវចោរពួកខ្លះ ។ ពួកចោរខ្លះរត់
បាត់ទៅ ។ ពួកចោរណាដែលរត់បាត់ទៅនោះ ក៏ទៅបួសក្នុងសំណាក់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកចោរណាដែលរាជអាមាត្យចាប់បានហើយនោះ
គេក៏នាំចូលទៅនឹងសម្លាប់ ។ ពួកចោរដែលបួសហើយទាំងនោះ ក៏បាន
ឃើញពួកចោរដែលគេនាំចូលទៅដើម្បីសម្លាប់នោះ លុះឃើញហើយ
និយាយយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយលួចរត់រួចបានមកក៏ជាការស្រួល បើ
សិនណាជាយើងទាំងឡាយ ត្រូវគេចាប់ក្នុងថ្ងៃនោះ យើងទាំងឡាយ
មុខជានឹងត្រូវគេសម្លាប់យ៉ាងនោះឯងមិនលែងឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
សួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ចុះហេតុដូចម្តេច បានជាអ្នកទាំងឡាយ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អកត្តាតិ ។ អថខោ តេ បព្វជិតា ភិក្ខុនំ ឯតមត្តំ
 អាហារេសុំ ។ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហារេសុំ ។
 អរហន្តោ ឯតេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អរហន្តយាតកោ ភិក្ខុវេ
 អនុបសម្បជ្ជោ ន ឧបសម្បទេតព្វោ ឧបសម្បជ្ជោ
 ធាសេតព្វោតិ ។

[១៣១] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា
 ភិក្ខុនិយោ សាកេតា សាវត្ថី អន្ធានមក្កប្បដិបន្នា ហោន្តិ ។
 អន្តរាមក្កេ ចោរា និក្ខមិត្វា ឯកច្ចា ភិក្ខុនិយោ អច្ឆិដ្ឋិសុ
 ឯកច្ចា ភិក្ខុនិយោ ទូសេសុំ ។ សាវត្ថិយា រាជកជា
 និក្ខមិត្វា ឯកច្ចេ ចោវេ អក្កហេសុំ ។ ឯកច្ចេ ចោរា
 បលាយីសុ ។ យេ តេ បលាយីសុ តេ ភិក្ខុសុ បព្វ-
 ដីសុ ។ យេ តេ កហិតា តេ វជាយ ឱនីយន្តិ ។
 អទ្ធិសំសុ ខោ តេ បព្វជិតា តេ ចោវេ វជាយ ឱនី-
 យមាទេ ទិស្វាន ឯវមាហំសុ សាធុ ខោ មយំ
 បលាយីម្ហា សចជ្ជ មយំ កយ្ហេយ្យាម មយម្បិ ឯវមេវ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ធ្វើដូច្នោះ ។ ពួកចោរដែលបួសហើយនោះ ក៏ប្រាប់នូវសេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
 បុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុ (ដែលចោរ
 សម្លាប់ហើយ) នុ៎ះជាអរហន្ត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលសម្លាប់
 អរហន្ត ជាឧបសម្បន្នមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ
 (បើ) ជាឧបសម្បន្នហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

[១៣១] សម័យនោះឯង មានពួកភិក្ខុនីច្រើនរូបចេញពីក្រុងសាកេត
 ដើរទៅតាមផ្លូវឆ្ងាយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ។ ដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវចោរ
 ទាំងឡាយក៏ចេញមក ពួកខ្លះចក់ដណ្តើមភិក្ខុនីទាំងឡាយ ពួកខ្លះប្រទុស្ត
 (សេពមេប៉ុនធម្ម) នឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយ ។ រាជអាមាត្យទាំងឡាយចេញពី
 ក្រុងសាវត្ថីទៅចាប់បានពួកចោរខ្លះ ។ ពួកចោរខ្លះរត់រួចទៅ ។ ពួកចោរ
 ណាដែលរត់រួចទៅ ក៏ទៅបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ពួកចោរ
 ណាដែលរាជអាមាត្យចាប់បានហើយនោះ គេក៏នាំចូលទៅដើម្បីសម្លាប់ ។
 ពួកចោរទាំងនោះដែលបួសហើយ ក៏បានឃើញពួកចោរដែលគេនាំចូល
 ទៅដើម្បីសម្លាប់នោះ លុះឃើញហើយក៏និយាយពាក្យយ៉ាងនេះថា យើង
 ទាំងឡាយ បានរត់រួចមកក៏ជាការស្រួលហើយ បើសិនណាជាយើង
 ទាំងឡាយ ត្រូវគេចាប់ក្នុងថ្ងៃនោះ យើងត្រូវគេសម្លាប់ដោយទំនងនេះឯង

មហាខន្ធកេ ឧភតោព្យញ្ញនកោ ន ឧបសម្មាទេតព្វោ

ហញ្ញេយ្យាមាតិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ កី បន តុម្កេ
 អារុសោ អកត្តាតិ ។ អថខោ តេ បព្វជិតា ភិក្ខុនំ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ ភិក្ខុនីទ្ធិសកោ ភិក្ខុវេ អនុបសម្មន្នោ
 ន ឧបសម្មាទេតព្វោ ឧបសម្មន្នោ ជាសេតព្វោតិ ។
 សង្ឃកេនកោ ភិក្ខុវេ អនុបសម្មន្នោ ន ឧបសម្មា-
 ទេតព្វោ ឧបសម្មន្នោ ជាសេតព្វោតិ ។ លោហិតុប្បា-
 នកោ ភិក្ខុវេ អនុបសម្មន្នោ ន ឧបសម្មាទេតព្វោ
 ឧបសម្មន្នោ ជាសេតព្វោតិ ។

[១៣២] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតហោ ឧភ-
 តោព្យញ្ញនកោ ភិក្ខុសុ បព្វជិតោ ហោតិ ។ សោ កហោ-
 តិបិ កាវាហេតិបិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
 ឧភតោព្យញ្ញនកោ ភិក្ខុវេ អនុបសម្មន្នោ ន ឧប-
 សម្មាទេតព្វោ ឧបសម្មន្នោ ជាសេតព្វោតិ ។

មហាខន្ធកៈ មនុស្សឧកតោព្យញ្ញនកៈ (មនុស្សមានភេទពីរ) សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា

មិនលែងឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ ចុះហេតុ
ដូចម្តេច បានជាអ្នកទាំងឡាយធ្វើដូច្នោះ ។ ពួកចោរដែលបួសហើយនោះ
ក៏ប្រាប់រឿងនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
មនុស្សដែលទ្រុស្តភិក្ខុនី ជាឧបសម្បទាមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យ
ឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បទាហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលបំបែកសង្ឃជាឧបសម្បទាមិនបានទេ សង្ឃមិន
គប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បទាហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មនុស្សដែលធ្វើលោហិតុប្បាទ (ធ្វើព្រះលោហិត
ព្រះពុទ្ធឲ្យពុរពងឡើង) ជាឧបសម្បទាមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យ
ឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បទាហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

[១៣២] សម័យនោះឯង មានមនុស្សឧកតោព្យញ្ញនកៈ (មនុស្ស
មានភេទពីរ) ម្នាក់ បួសក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុ ។ ឧកតោព្យញ្ញនកៈនោះធ្វើ
(មេបុន) ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើនឹងខ្លួនខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
សេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ឧកតោព្យញ្ញនកៈ ជាឧបសម្បទាមិនបានទេ សង្ឃមិនគប្បីឲ្យ
ឧបសម្បទាឡើយ (បើ) ជាឧបសម្បទាហើយ គប្បីឲ្យវិនាសចេញ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១៣៣] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ អនុបជ្ឈា-
 យកំ ឧបសម្មាទេន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
 ន ភិក្ខុវេ អនុបជ្ឈាយកោ ឧបសម្មាទេតព្វោ យោ ឧប-
 សម្មាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន ភិក្ខុ សង្ខេន ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្មាទេន្តិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ សង្ខេន
 ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្មាទេតព្វោ យោ ឧបសម្មាទេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ភិក្ខុ កណោន ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្មាទេន្តិ ។ ភក-
 វតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ កណោន
 ឧបជ្ឈាយេន ឧបសម្មាទេតព្វោ យោ ឧបសម្មា-
 ទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន ភិក្ខុ បណ្ឌាកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្មាទេន្តិ
 ។ បេ ។ ថេយ្យសំវាសកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្មាទេន្តិ ។
 តិត្តិយប្បក្កន្តកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្មាទេន្តិ ។ តិវច្ឆានក-
 តុបជ្ឈាយេន ឧបសម្មាទេន្តិ ។ មាតុយាតកុបជ្ឈាយេន

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់
សាមណេរដែលគ្មានឧបជ្ឈាយ័ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាម-
ណេរ ដែលគ្មានឧបជ្ឈាយ័ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យ
ឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧប-
សម្បទា (ដល់សាមណេរ) ដោយមានសង្ឃជាឧបជ្ឈាយ័ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានសង្ឃជាឧបជ្ឈាយ័
ឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
ទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានគណៈជាឧបជ្ឈាយ័ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានគណៈជាឧបជ្ឈាយ័
ឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុ
ទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ័ជាមនុស្សខ្ចីយ ។ បេ ។
ឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ័ជាមនុស្សលួចសំវាស ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ័ ជាមនុស្សដែលចូលពួកតិរិយ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ័ជាសត្វតិរច្ឆាន ។ ភិក្ខុ

មហាខន្ធកេ ន ឧបសម្ព័ន្ធតោ អនុបជ្ឈាយកាវយោ

ឧបសម្ព័ន្ធតោ ។ បិតុយាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្ព័ន្ធតោ
ឧបសម្ព័ន្ធតោ ។ អរហន្តយាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្ព័ន្ធតោ ។
ភិក្ខុនិទ្ទេសកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្ព័ន្ធតោ ។ សង្ឃកេន
កុបជ្ឈាយេន ឧបសម្ព័ន្ធតោ ។ លោហិតុប្បាទ
កុបជ្ឈាយេន ឧបសម្ព័ន្ធតោ ។ ឧភតោព្យញ្ញន
កុបជ្ឈាយេន ឧបសម្ព័ន្ធតោ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
អាហារេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ បណ្ឌិតុបជ្ឈាយេន ឧប
សម្ព័ន្ធតោ ន ថេយ្យសំវាសកុបជ្ឈាយេន ឧប
សម្ព័ន្ធតោ ន តិគ្គិយប្បក្កន្តកុបជ្ឈាយេន ឧប
សម្ព័ន្ធតោ ន តិវច្ឆានកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្ព័ន្ធតោ
តោ ន មាតុយាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្ព័ន្ធតោ
ន បិតុយាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្ព័ន្ធតោ ន អរ
ហន្តយាតកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្ព័ន្ធតោ ន ភិក្ខុនិ
ទ្ទេសកុបជ្ឈាយេន ឧបសម្ព័ន្ធតោ ន សង្ឃកេន
កុបជ្ឈាយេន ឧបសម្ព័ន្ធតោ ន លោហិតុប្បាទកុ
បជ្ឈាយេន ឧបសម្ព័ន្ធតោ ន ឧភតោព្យញ្ញនកុ

មហាខន្ធកៈ ពួកសាមណេរដែលគ្មានឧបជ្ឈាយជាដើម សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា

ទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយជាមាតុយាតកៈ (អ្នកសម្លាប់
ម្តាយ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយជាបិតុយាតកៈ
(អ្នកសម្លាប់បិតា) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយជា
អរហន្តយាតកៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយជាភិក្ខុនី
ទូសកៈ (ទ្រុស្តភិក្ខុនី) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ
ជាសង្ឃភេទកៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយជា
លោហិតុប្បាទកៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយជា
ឧភតោព្យញ្ញនកៈ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
បុណ្យ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា
ដោយមានឧបជ្ឈាយជាមនុស្សខ្ចើយ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមាន
ឧបជ្ឈាយជាថេយ្យសំវាសកៈ (អ្នកលួចសំវាស) មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា
ដោយមានឧបជ្ឈាយជាអ្នកចូលពួកតិរិយ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយ
មានឧបជ្ឈាយជាសត្វតិរច្ឆាន មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយ
ជាមាតុយាតកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយជាបិតុយាតកៈ
មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយជាអរហន្តយាតកៈ មិនគប្បីឲ្យ
ឧបសម្បទាដោយមានឧបជ្ឈាយជាភិក្ខុនីទូសកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា
ដោយមានឧបជ្ឈាយជាសង្ឃភេទកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមាន

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

បដ្ឋាយេន ឧបសម្មាទេតព្វោ យោ ឧបសម្មាទេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[១៣៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ អបត្ត-
កំ ឧបសម្មាទេន្តិ ។ ហត្ថេសុ^(១) បិណ្ណាយ ចរន្តិ ។
មនុស្សា ឧដ្ឋាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្តិ-
យាតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ

អបត្តកោ ឧបសម្មាទេតព្វោ យោ ឧបសម្មាទេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
ភិក្ខុ អចីវរកំ ឧបសម្មាទេន្តិ ។ នក្កា បិណ្ណាយ
ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧដ្ឋាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យ-
ថាបិ តិត្តិយាតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។

ន ភិក្ខុវេ អចីវរកោ ឧបសម្មាទេតព្វោ យោ ឧប-
សម្មាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន
សមយេន ភិក្ខុ អបត្តចីវរកំ ឧបសម្មាទេន្តិ ។ នក្កា
ហត្ថេសុ បិណ្ណាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧដ្ឋាយន្តិ

១ អបត្តកា ហត្ថេសុតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ឧបជ្ឈាយ័យជាលោហិតុប្បាទកៈ មិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ដោយមានឧបជ្ឈាយ័យ
ជាឧភតោព្យញ្ញានកៈ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១៣២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់
កុលបុត្រគ្មានបាត្រ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទាំងឡាយ ។
មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ដូចពួកតិរិយ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុល-
បុត្រគ្មានបាត្រទេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះ
ឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានបីវរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
ក៏អាក្រាតកាយត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស
តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ដូចពួកតិរិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
សេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានបីវរ ភិក្ខុណាឲ្យ
ឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យ
ឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានទាំងបាត្រទាំងបីវរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏អាក្រាត
ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទាំងឡាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស

មហាខន្ធកេ អបត្តចីវរកោ ន ឧបសម្មាទេតព្វោ

ទីយន្តិ វិទាចេន្តិ សេយ្យថាមិ តិត្តិយាតិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ អបត្តចីវរកោ
 ឧបសម្មាទេតព្វោ យោ ឧបសម្មាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-
 ជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ យា-
 ចិតកេន បត្តេន ឧបសម្មាទេន្តិ ។ ឧបសម្មន្នេ
 បត្តំ បដិហារន្តិ ។ ហត្ថេសុ បិណ្ណាយ ចរន្តិ ។
 មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិទាចេន្តិ សេយ្យថាមិ
 តិត្តិយាតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន
 ភិក្ខុវេ យាចិតកេន បត្តេន ឧបសម្មាទេតព្វោ យោ
 ឧបសម្មាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន ភិក្ខុ យាចិតកេន ចីវរេន ឧបសម្មា-
 ទេន្តិ ។ ឧបសម្មន្នេ ចីវរំ បដិហារន្តិ ។ នក្កា បិណ្ណាយ
 ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិទាចេន្តិ
 សេយ្យថាមិ តិត្តិយាតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេ-
 សុំ ។ ន ភិក្ខុវេ យាចិតកេន ចីវរេន ឧបសម្មាទេតព្វោ

មហាខន្ធកៈ មនុស្សគ្មានបាត្រចីវរ សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា

តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ដូចពួកតិរិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តី
 នុះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុកុំគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រគ្មានទាំងបាត្រទាំងចីវរ ភិក្ខុណាឲ្យ
 ឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទា
 ដល់កុលបុត្រដោយមានបាត្រដែលខ្ចីគេ ។ ម្ចាស់បាត្រទាំងឡាយនាំ
 យកបាត្រត្រឡប់ទៅវិញ ក្នុងកាលដែលកុលបុត្រនោះបានឧបសម្បទា
 ហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃទាំងឡាយ ។ មនុស្ស
 ទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ដូចពួកតិរិយ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានបុណ្យសិរី ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុកុំគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រ
 ដែលខ្ចីបាត្រគេ ភិក្ខុណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យ
 នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្ចីចីវរគេ ។
 ម្ចាស់ចីវរទាំងឡាយនាំយកចីវរត្រឡប់ទៅវិញ ក្នុងកាលដែលកុលបុត្រនោះ
 បានឧបសម្បទាហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាត
 ទាំងអាក្រាតកាយ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ
 បង្គាប់ថា ប្រហែលគ្នានឹងពួកតិរិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តី
 នុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

យោ ឧបសម្មាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្សាតិ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ យាចិតកេន បត្តចីវរេន
 ឧបសម្មាទេន្តិ ។ ឧបសម្មន្នេ បត្តចីវរំ បដិហារន្តិ ។
 នក្កា ហត្ថេសុ បិណ្ឌាយ ចរន្តិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈា-
 យន្តិ វីយន្តិ វិចារេន្តិ សេយ្យថាបិ តិត្តិយាតិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហារេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ យាចិ-
 តកេន បត្តចីវរេន ឧបសម្មាទេតព្វោ យោ ឧប-
 សម្មាទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្សាតិ ។

ន ឧបសម្មាទេតព្វកវីសតិវារំ និដ្ឋិតំ ។

[១៣៥] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ
 ហត្ថច្ន័ដ្ឋំ បព្វាជេន្តិ ។ បេ ។ ចានច្ន័ដ្ឋំ បព្វាជេន្តិ ។
 ហត្ថចានច្ន័ដ្ឋំ បព្វាជេន្តិ ។ កណ្ណាច្ន័ដ្ឋំ បព្វាជេន្តិ ។
 ធាសច្ន័ដ្ឋំ បព្វាជេន្តិ ។ កណ្ណាធាសច្ន័ដ្ឋំ បព្វាជេន្តិ ។
 អង្កុលិច្ន័ដ្ឋំ បព្វាជេន្តិ ។ អង្កុលិច្ន័ដ្ឋំ បព្វាជេន្តិ ។
 កណ្ណាច្ន័ដ្ឋំ បព្វាជេន្តិ ។ ដណាហត្ថកំ បព្វាជេន្តិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ភិក្ខុមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្ចីចីវរគេឡើយ ភិក្ខុណាឲ្យ
 ឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧប-
 សម្បទាដល់កុលបុត្រដែលខ្ចីទាំងបាត្រនិងចីវរគេ ។ ពួកម្ចាស់គេក៏នាំយក
 បាត្រនិងចីវរត្រឡប់ទៅវិញ ក្នុងកាលដែលកុលបុត្រនោះបានឧបសម្បទា
 ហើយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏អាក្រាតកាយត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតនឹងដៃ
 ទទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា
 ប្រហែលគ្នានឹងពួកតិរិយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 កុំគប្បីឲ្យឧបសម្បទាដល់កុលបុត្រ ដែលខ្ចីបាត្រនិងចីវរគេឡើយ ភិក្ខុ
 ណាឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ចប់ វារៈសំដែងអំពីបុគ្គល ២០ ចំពួកដែលសង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទា ។

[១៣៥] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ បំបួសមនុស្សដាច់ដៃ
 ។ បេ ។ បំបួសមនុស្សដាច់ជើង ។ បំបួសមនុស្សដាច់ទាំងដៃទាំងជើង ។
 បំបួសមនុស្សដាច់ត្រចៀក ។ បំបួសមនុស្សកំបុតច្រមុះ ។ បំបួសមនុស្ស
 កំបុតទាំងត្រចៀកទាំងច្រមុះ ។ បំបួសមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ ។ បំបួស
 មនុស្សកំបុតមេដៃឬមេជើង ។ បំបួសមនុស្សដាច់សរសៃធំ ។ បំបួសមនុស្ស

មហាខន្ធកេ ហត្ថនិទ្ទាទយោ ន បញ្ចជេតព្វា

ខុដ្ឋំ បញ្ចជេន្តិ ។ វាមនំ បញ្ចជេន្តិ ។ កលកណ្ឌិកំ^(១)
 បញ្ចជេន្តិ ។ លក្ខណាហតំ បញ្ចជេន្តិ ។ កសាហតំ
 បញ្ចជេន្តិ ។ លិខិតកំ បញ្ចជេន្តិ ។ សីបទី បញ្ចជេន្តិ ។
 ចាបរោកី បញ្ចជេន្តិ ។ បរិសទ្ធសកំ បញ្ចជេន្តិ ។
 កាលាំ បញ្ចជេន្តិ ។ កុណី បញ្ចជេន្តិ ។ ខត្តំ
 បញ្ចជេន្តិ ។ បក្ខហតំ បញ្ចជេន្តិ ។ ទិដ្ឋិវិយាបថំ
 បញ្ចជេន្តិ ។ ជរាទុព្វលំ បញ្ចជេន្តិ ។ អន្ធនំ បញ្ចជេន្តិ ។
 ម្ងកំ បញ្ចជេន្តិ ។ ពទិវំ បញ្ចជេន្តិ ។ អន្ធម្ងកំ បញ្ច-
 ជេន្តិ ។ អន្ធពទិវំ បញ្ចជេន្តិ ។ ម្ងកពទិវំ បញ្ចជេន្តិ ។
 អន្ធម្ងកពទិវំ បញ្ចជេន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេ-
 សុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ហត្ថច្ឆិន្នោ បញ្ចជេតព្វោ ន ចានច្ឆិ-
 ន្នោ បញ្ចជេតព្វោ ន ហត្ថចានច្ឆិន្នោ បញ្ចជេតព្វោ ន
 កណ្ឌច្ឆិន្នោ បញ្ចជេតព្វោ ន ជាសច្ឆិន្នោ បញ្ចជេតព្វោ

១ ឱ. ម. គលកណ្ឌិ ។

មហាខន្ធកៈ ពួកមនុស្សមានជាចំដៃជាដើម ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យបព្វជ្ជា

មានម្រាមដៃជាប់គ្នា ។ បំបួសមនុស្សគម ។ បំបួសមនុស្សត្បើ ។ បំបួស
 មនុស្សពាក្យ ។ បំបួសមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម^(១) ។
 បំបួសមនុស្សដែលគេវាយដោយរំពាត់^(២) ។ បំបួសមនុស្សដែលរាជការ
 កត់ឈ្មោះទុក (រាជការព្យួរទោសទុក^(៣)) ។ បំបួសមនុស្សមានជើង
 ស្លាក់ ។ បំបួសមនុស្សមានរោគអាក្រក់^(៤) ។ បំបួសមនុស្សមានរូប
 ទ្រុសបរិសឡ^(៥) ។ បំបួសមនុស្សដែលទើបនឹងខ្វាក់^(៦) ។ បំបួសមនុស្ស
 ក្លែងដៃ ឬក្លែងជើង ។ បំបួសមនុស្សខ្លក ។ បំបួសមនុស្សស្លាប់កាយ
 ម្ខាង ។ បំបួសមនុស្សខ្លិន ។ បំបួសមនុស្សមានកម្លាំងថយព្រោះជរា ។
 បំបួសមនុស្សខ្វាក់ពីកំណើត ។ បំបួសមនុស្សគ ។ បំបួសមនុស្សច្នៃ ។
 បំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគ ។ បំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងច្នៃ ។
 បំបួសមនុស្សទាំងគទាំងច្នៃ ។ បំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគទាំងច្នៃ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់ហាមថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតដៃ
 មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងដៃ ទាំង
 ជើង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតត្រចៀក មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតច្រមុះ

១ មនុស្សដែលគេបោះត្រាដោយដៃកក្តៅ ។ ២ មនុស្សដែលចំពាក់បំណុលគេជាដើម
 ហើយម្ចាស់ទ្រព្យវាយទាល់តែបែកខ្នង ។ ៣ មនុស្សទោសដែលរាជការចេញប្រកាសឲ្យរក
 ចាប់ធ្វើទោស ។ ៤ មានរោគអាក្រក់មើលមិនជា មានរោគឫសដូងដុះនិងឫសដូងបាតជាដើម ។
 ៥ មានរូបអាក្រក់ពេក ខ្ពស់ពេក ទាបពេកជាដើម ។ ៦ ក្នុងគម្ពីរមហាបច្ឆរិថា ខ្វាក់ម្ខាង ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ន កណ្តាលសច្ចិន្នោ បញ្ចជេតព្វោ ន អង្គុលីច្ចិន្នោ
 បញ្ចជេតព្វោ ន អង្គុច្ចិន្នោ បញ្ចជេតព្វោ ន កណ្តា-
 រច្ចិន្នោ បញ្ចជេតព្វោ ន ផលាហត្តកោ បញ្ចជេតព្វោ
 ន ខុដ្ឋោ បញ្ចជេតព្វោ ន វាមនោ បញ្ចជេតព្វោ ន
 កលកណ្តាកោ បញ្ចជេតព្វោ ន លក្ខណាហតោ
 បញ្ចជេតព្វោ ន កសាហតោ បញ្ចជេតព្វោ ន សិទ្ធិ-
 តកោ បញ្ចជេតព្វោ ន សីបដី បញ្ចជេតព្វោ ន ចាប-
 ហេតី បញ្ចជេតព្វោ ន បរិសទ្ធសកោ បញ្ចជេតព្វោ ន
 កាលោ បញ្ចជេតព្វោ ន កុណី បញ្ចជេតព្វោ ន
 ខញ្ញោ បញ្ចជេតព្វោ ន បក្ខហតោ បញ្ចជេតព្វោ ន
 ឆិដ្ឋិវិយាបថោ បញ្ចជេតព្វោ ន ជរាទុព្វលោ បញ្ចជេ-
 តព្វោ ន អន្តោ បញ្ចជេតព្វោ ន ម្ភកោ បញ្ចជេតព្វោ
 ន ពតិហោ បញ្ចជេតព្វោ ន អន្តម្ភកោ បញ្ចជេតព្វោ ន
 អន្តពតិហោ បញ្ចជេតព្វោ ន ម្ភកពតិហោ បញ្ចជេតព្វោ
 ន អន្តម្ភកពតិហោ បញ្ចជេតព្វោ យោ បញ្ចជេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

នបញ្ចជេតព្វទ្ធក្តីសវារំ និដ្ឋិតំ ។
 ទាយជ្ជភាណវារំ និដ្ឋិតំ នវមំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងត្រចៀកទាំងច្រមុះ មិនត្រូវបំបួសមនុស្ស
 កំបុតម្រាមដៃ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សកំបុតមេដៃ ឬមេជើង មិនត្រូវបំបួស
 មនុស្សដាច់សរសៃធំ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សមានម្រាមដៃជាប់គ្នា មិនត្រូវ
 បំបួសមនុស្សគម មិនត្រូវបំបួសមនុស្សតឿ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សពកក
 មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្លាកស្នាម ។ មិនត្រូវ
 បំបួសមនុស្សដែលគេវាយដោយរំពាត់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សដែលរាជការ
 កត់ឈ្មោះទុក (ព្យួរទោសទុក) មិនត្រូវបំបួសមនុស្សជើងស្លក់ មិនត្រូវ
 បំបួសមនុស្សមានរោគអាក្រក់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទ្រុស្តបរិសឡ មិន
 ត្រូវបំបួសមនុស្សទើបនឹងខ្វាក់ មិនត្រូវបំបួសមនុស្សក្លែងដៃឬក្លែងជើង
 មិនត្រូវបំបួសមនុស្សខ្នុក មិនត្រូវបំបួសមនុស្សស្លាប់កាយម្ខាង មិនត្រូវ
 បំបួសមនុស្សខ្វិន មិនត្រូវបំបួសមនុស្សមានកម្លាំងថយព្រោះជរា មិន
 ត្រូវបំបួសមនុស្សខ្វាក់ពីកំណើត មិនត្រូវបំបួសមនុស្សគ មិនត្រូវបំបួស
 មនុស្សជ្វីង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគ មិនត្រូវបំបួសមនុស្ស
 ទាំងខ្វាក់ទាំងជ្វីង មិនត្រូវបំបួសមនុស្សទាំងគទាំងជ្វីង មិនត្រូវបំបួស
 មនុស្សទាំងខ្វាក់ទាំងគទាំងជ្វីង ភិក្ខុណាបំបួស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ចប់ វារៈនិយាយពីបុគ្គលសាមសិបពីរចំពូកដែលភិក្ខុមិនត្រូវបំបួស ។

ចប់ ទាយដ្ឋកាណាវារៈទី ៩ ។

មហាខន្ធកេ និស្សយវិធី

[១៣៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វក្កិយា
 ភិក្ខុ អលដ្ឋីនំ និស្សយំ ទេន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ អលដ្ឋីនំ និស្សយោ ទាតព្វោ
 យោ ទទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន ភិក្ខុ អលដ្ឋីនំ និស្សាយ វសន្តិ ។ តេបិ
 នចិរស្សេវ អលដ្ឋីនោ ហោន្តិ ចាបភិក្ខុ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ អលដ្ឋីនំ និស្សាយ
 វត្ថុពុំ យោ វសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក្កដស្សាតិ ។ អថខោ
 ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ ភកវតោ បញ្ញត្តំ ន អលដ្ឋីនំ
 និស្សយោ ទាតព្វោ ន អលដ្ឋីនំ និស្សាយ វត្ថុពុំន្តិ
 កងំ នុ ខោ មយំ ជាទេយ្យាម លដ្ឋិ វា អលដ្ឋិ
 វាតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាជាមិ
 ភិក្ខុវេ ចត្វហបញ្ចាហំ អាភមេតុំ យាវ ភិក្ខុសភាគតំ
 ជាជាមីតិ ។

មហាខន្ធកៈ និស្សយវិធី

[១៣៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យនិស្ស័យដល់អលដ្ឋិ-
ភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុដែលឥតខ្មាសបាប) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
ដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យដល់អលដ្ឋិភិក្ខុទាំងឡាយទេ ភិក្ខុណាឲ្យ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយនៅអាស្រ័យ (កាន់យកនិស្ស័យ)
នឹងអលដ្ឋិភិក្ខុទាំងឡាយ ។ មិនយូរប៉ុន្មាន ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ទៅជា
ភិក្ខុអលដ្ឋិជាភិក្ខុលាមកដែរ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវ
នៅអាស្រ័យនឹងអលដ្ឋិភិក្ខុទាំងឡាយទេ ភិក្ខុណានៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យនិស្ស័យដល់ពួកភិក្ខុអលដ្ឋិ
មិនត្រូវនៅអាស្រ័យនឹងពួកភិក្ខុជាអលដ្ឋិដូច្នោះ យើងទាំងឡាយគប្បីស្គាល់
ភិក្ខុជាលដ្ឋិ ឬជាអលដ្ឋិដូចម្តេចបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យបង្កង់ចាំដោយគិតថា អញនឹងដឹង (ភិក្ខុនេះ) ជា
សភាគភិក្ខុ (ភិក្ខុមានធម៌ល្អត្រូវគ្នា) អស់ ៤ ឬ ៥ ថ្ងៃសិនបាន ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១៣៧] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតហោ
 ភិក្ខុ កោសលេសុ ជនបទេសុ អន្ទានមត្តប្បដិបន្នោ
 ហោតិ ។ អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភកវតា
 បញ្ញត្តំ ន អនិស្សិតេន វត្តព្វន្តិ អហព្វម្ហិ និស្សយករ-
 ណីយោ អន្ទានមត្តប្បដិបន្នោ កងំ នុ ខោ មយា បដិ-
 បដ្ឋិតព្វន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជា-
 នាមិ ភិក្ខុវេ អន្ទានមត្តប្បដិបន្នេន ភិក្ខុនា និស្សយំ
 អលកមាណេន អនិស្សិតេន វត្តន្តិ ។

[១៣៨] តេន ខោ បន សមយេន ទ្វេ ភិក្ខុ កោស-
 លេសុ ជនបទេសុ អន្ទានមត្តប្បដិបន្នោ ហោន្តិ ។ តេ
 អញ្ញតវំ អាវាសំ ឧបកម្មីសុ ។ តត្ថ ឯកោ ភិក្ខុ
 តិលានោ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស តិលានស្ស ភិក្ខុនោ
 ឯតទហោសិ ភកវតា បញ្ញត្តំ ន អនិស្សិតេន វត្តព្វន្តិ
 អហព្វម្ហិ និស្សយករណីយោ តិលានោ កងំ នុ ខោ
 មយា បដិបដ្ឋិតព្វន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
 អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ តិលានេន ភិក្ខុនា និស្សយំ អលក-

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១៣៧] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបដើរផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជនបទ នាដែនកោសល ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ឯអាត្មាអញសោតមានកិច្ចដោយនិស្ស័យ (ត្រូវកាន់យកនិស្ស័យ) ហើយជាមនុស្សដើរផ្លូវឆ្ងាយ អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយដែលមិនទាន់បាននិស្ស័យ ឲ្យនៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន ។

[១៣៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីររូបដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយក្នុងជនបទ នាដែនកោសល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ដើរចូលទៅកាន់អាវាស ១ ។ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុ ១ អង្គឈឺ ។ ទើបភិក្ខុឈឺនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ក៏អាត្មាអញមានកិច្ចដោយនិស្ស័យហើយមានជំងឺផង អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺ ដែលមិនទាន់បាននិស្ស័យ ឲ្យនៅដោយគ្មាននិស្ស័យ

មហាខន្ធកេ និស្សយវិធី

មារេន អនិស្សិតេន វត្តន្តិ ។ អថខោ តស្ស តិលានុ-
 បដ្ឋាកស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភកវតោ បញ្ញត្តំ
 ន អនិស្សិតេន វត្តព្វន្តិ អហព្វម្ហិ ទិស្សយករណីយោ
 អយព្វ ភិក្ខុ តិលានោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបដ្ឋិ-
 តព្វន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហាចេសុំ ។ អនុជាតាមិ
 ភិក្ខុវេ តិលានុបដ្ឋាកេន ភិក្ខុនា ទិស្សយំ អលក-
 មារេន យាចិយមារេន អនិស្សិតេន វត្តន្តិ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន អញ្ញតហោ ភិក្ខុ អរញ្ញេ វិហារតិ ។ តស្ស
 ច តស្មី សេនាសនេ ជាសុ ហោតិ ។ អថខោ តស្ស
 ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភកវតោ បញ្ញត្តំ ន អនិស្សិតេន
 វត្តព្វន្តិ អហព្វម្ហិ ទិស្សយករណីយោ អរញ្ញេ វិហារមិ
 មយ្ហព្វ ឥមស្មី សេនាសនេ ជាសុ ហោតិ កថំ នុ
 ខោ មយា បដិបដ្ឋិតព្វន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហា-
 ចេសុំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ អរញ្ញកេន ភិក្ខុនា
 ជាសុវិហារំ សល្លក្ខេន្តេន ទិស្សយំ អលកមារេន
 អនិស្សិតេន វត្តំ យទា បដិវហោ ទិស្សយទាយកោ
 អាតច្ឆិស្សតិ តស្ស ទិស្សាយ វសិស្សាមីតិ ។

មហាខន្ធកៈ និស្សយវិធី

បាន ។ ទើបភិក្ខុអ្នកបម្រើជំងឺរបស់ភិក្ខុឈឺនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះថា ព្រះដ៏
មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ឯអាត្មា
អញមានកិច្ចដោយនិស្ស័យ ភិក្ខុនោះសោតក៏នៅឈឺ អញត្រូវប្រតិបត្តិ
ដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ
អ្នកបម្រើជំងឺដែលមិនទាន់បាននិស្ស័យ បើភិក្ខុឈឺសុំ (ឲ្យនៅកំដរ) ត្រូវ
នៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបនៅក្នុងព្រៃ ។ ភិក្ខុ
នោះបានសេចក្តីសប្បាយក្នុងសេនាសនៈនោះ ទើបភិក្ខុនោះមានសេចក្តី
ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុមិនត្រូវនៅ
ដោយគ្មាននិស្ស័យទេ ឯអាត្មាអញសោតមានកិច្ចដោយនិស្ស័យ ឥឡូវនៅ
ក្នុងព្រៃ ម្យ៉ាងទៀត អញក៏បានសេចក្តីសប្បាយក្នុងសេនាសនៈនេះ អញ
ត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលនៅក្នុងព្រៃ កាលបើកំណត់ដឹងនូវធម៌ជាគ្រឿងនៅ
សប្បាយ បើមិនទាន់បាននិស្ស័យទេ ត្រូវនៅដោយគ្មាននិស្ស័យបាន
ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកឲ្យនិស្ស័យដ៏សមគួរនឹងមកក្នុងកាលណា អញ
នឹងនៅអាស្រ័យ (កាន់យកនិស្ស័យ) នឹងភិក្ខុនោះ ក្នុងកាលនោះ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១៣៩] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
 មហាកស្សបស្ស ឧបសម្មទាបេក្ខោ ហោតិ ។ អថ-
 ខោ អាយស្មា មហាកស្សទោ អាយស្មតោ អានន្ទស្ស
 សន្តិកេ ទ្ធតំ ចាហោសិ អាភច្ចត្ត អានន្ទោ ឥមំ អ-
 នុស្សាវេស្សតីតិ ។ អាយស្មា អានន្ទោ ឯវមាហា ធាហំ
 ឧស្សហាមិ ថេវស្ស ធាមំ កហោតុំ កុ^(១) មេ ថេរោតិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 កោត្តេនបិ អនុស្សាវេតុន្តិ ។

[១៤០] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មតោ
 មហាកស្សបស្ស ទ្វេ ឧបសម្មទាបេក្ខោ ហោន្តិ ។
 តេ វិវេនន្តិ អហំ បបមំ ឧបសម្មន្តិស្សាមិ អហំ
 បបមំ ឧបសម្មន្តិស្សាមីតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោ-
 ចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ឯកានុស្សាវនេ

១ គុកោតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១៣៧] ក៏សម័យនោះឯង មានឧបសម្បទាបេក្ខៈ^(១) របស់ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ។ ទើបព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុបញ្ជូនទូតទៅក្នុងសំណាក់ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ចូរអានន្ទមកសូត្រអនុស្សាវនា^(២) ចំពោះឧបសម្បទាបេក្ខៈនេះ ។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំករុណាមិនអាចកាន់យក (ហោ) ឈ្មោះព្រះថេរៈទេ (ព្រោះ) ព្រះថេរៈជាគ្រូរបស់ខ្ញុំព្រះករុណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូត្រអនុស្សាវនាដោយគោត្តនាមក៏បាន ។

[១៤០] ក៏សម័យនោះឯង មានឧបសម្បទាបេក្ខៈពីរូបរបស់ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ។ អ្នកទាំងនោះប្រកែកគ្នាថា ខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន ខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូត្រអនុស្សាវនាតែម្តង ចំពោះ

១ សម្រាប់ហោសាមណេរដែលចូលទៅសូមឧបសម្បទាជាភិក្ខុ ។ ២ សូត្រប្រកាសសេចក្តីបញ្ជាក់ឲ្យសង្ឃដឹងថា កុលបុត្រដែលសូមឧបសម្បទានោះជាអ្នកបរិសុទ្ធ ចាកអន្តរាយិកធម៌ជាដើម ។

មហាខន្ធកេ គព្ពវិសោ

កាតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលានំ
 ថេរានំ ឧបសម្មទាមេត្តា ហោន្តិ ។ តេ វិទន្តិ
 អហំ បបមំ ឧបសម្មជ្ជិស្សាមិ អហំ បបមំ ឧប-
 សម្មជ្ជិស្សាមីតិ ។ ថេរា ឯវមាហំសុ ហន្ត មយំ
 អារុសោ សព្វេ វ ឯកានុស្សារនេ ករោមាតិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 ទ្វេ តយោ ឯកានុស្សារនេ កាតុំ តព្វ ខោ ឯកេន
 ឧបជ្ឈាយេន ន ត្រូវ នានុបជ្ឈាយេនាតិ ។

[១៤១] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា

កុមារកស្សទោ គព្ពវិសោ ឧបសម្មន្នោ ហោតិ ។
 អថខោ អាយស្មតោ កុមារកស្សបស្ស ឯតទហោសិ
 ភកវតា បញ្ញត្តំ ន ឧនវីសតិវស្សោ បុគ្គលោ
 ឧបសម្មានេតព្វោតិ អហាព្វម្ហិ គព្ពវិសោ ឧបសម្មន្នោ

មហាខន្ធកៈ កុមារកស្សបមានអាយុ ២០ ឆ្នាំដោយរាប់យកឆ្នាំនៅក្នុងគភ៌ផងបានឧបសម្បទា
 ឧបសម្បទាបេក្ខៈពីរនាក់បាន^(១) ។ សម័យនោះឯង មានពួកឧបសម្បទា-
 បេក្ខៈរបស់ព្រះថេរៈច្រើនអង្គ ។ ពួកឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងនោះប្រកែកគ្នា
 ថាខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន ខ្ញុំនឹង (បំពេញ) ឧបសម្បទាមុន ។
 ព្រះថេរៈទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ណ្ហើយយើង
 នឹងសូត្រអ្នកទាំងអស់ក្នុងអនុស្សាវនាជាមួយគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
 ទូលដំណើររុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ សូត្រអនុស្សាវនាជាមួយគ្នាចំពោះ
 ឧបសម្បទាបេក្ខៈពីរ ឬបីរូបបាន^(២) តែការសូត្រអនុស្សាវនានោះ បានតែ
 ដោយឧបជ្ឈាយ័ជាមួយគ្នា ឧបជ្ឈាយ័ផ្សេងគ្នាមិនបានឡើយ ។

[១២១] សម័យនោះឯង កុមារកស្សបដ៏មានអាយុ មានឆ្នាំ ២០
 ដោយរាប់យកឆ្នាំតាំងពីនៅក្នុងគភ៌ផងបានឧបសម្បទា ។ ទើបកុមារ-
 កស្សបដ៏មានអាយុមានសេចក្តីត្រិះរិះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តហើយ
 ថា ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលមានអាយុមិនគ្រប់ ២០ ឆ្នាំដូច្នោះ
 ក៏អាត្មាអញមានឆ្នាំ ២០ រាប់ទាំងឆ្នាំដែលនៅក្នុងគភ៌ផងបានឧបសម្បទា

១-២ (អដ្ឋកថា) គ្រូសូត្រ ១ រូបនឹងសូត្រកម្មវិធានឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គល
 ពីររូបក្តី បីរូបក្តី ដំណាលគ្នាតែម្តងបាន ឥតមានទាស់ទេ ម្យ៉ាងទៀត បើគ្រូសូត្រពីររូបក្តី បីរូបក្តី
 នឹងសូត្រកម្មវិធានឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខបុគ្គលពីររូបក្តី បីរូបក្តី ចំពោះកូនសិស្ស
 មួយ ៗ ជាមួយគ្នាតែម្តង ក៏បាន ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧបសម្បជ្ជោ នុ ខោម្ហិ ន នុ ខោ ឧបសម្បជ្ជោតិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ យំ ភិក្ខុវេ មាតុ-
 កុច្ឆិស្មី បឋមំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជំ បឋមំ វិញ្ញាណំ ចាតុក្ខតំ
 តទុចាទាយ សា វស្ស ជាតិ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 កត្តវីសំ ឧបសម្បទេតុន្តិ ។

[១៤២] តេន ខោ បន សមយេន ឧបសម្បជ្ជា
 ទិស្សន្តិ កុច្ឆិកាបិ កណ្ហិកាបិ កិលាសិកាបិ សោ-
 សិកាបិ អបមារិកាបិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេ-
 សុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឧបសម្បទេន្តេន តេស
 អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិតំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ បុច្ឆិ-
 តញ្ចោ សន្តិ តេ ឯវរុចា អាពាធា កុច្ឆំ កណ្ហោ
 កិលាសោ សោសោ អបមាហោ មនុស្សោសិ បុរិសោសិ
 ភុទិស្សោសិ អនណោសិ នសិរាជភដោ អនុញ្ញាតោសិ

វិនយចិដក មហាវគ្គ

អាត្មាអញជាឧបសម្បន្ន (ជាភិក្ខុ) ឬមិនបានជាឧបសម្បន្នទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចិត្តជាបឋមណា កើតឡើងហើយ វិញ្ញាណជាបឋមណា កើតប្រាកដហើយក្នុងផ្ទៃនៃមាតា កំណើតរបស់សត្វនោះ ឯងត្រូវរាប់អំពីបឋមចិត្តនោះ ឬបឋមវិញ្ញាណនោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទា ដល់កុលបុត្រមានឆ្នាំ ២០ រាប់ទាំងឆ្នាំដែលនៅក្នុងផ្ទៃ ។

[១៤២] ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទា មាន រោគយូងខ្លះ រោគពកខ្លះ រោគស្រែងខ្លះ រោគរឹងវៃខ្លះ រោគឆ្អួតជ្រូកខ្លះ ក៏កើតប្រាកដឡើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាលឲ្យឧបសម្បទាសួរអន្តរាយិកធម៌ ១៣ យ៉ាងសិន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ភិក្ខុត្រូវសួរយ៉ាងនេះថា អ្នកមានអាពាធទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះឬទេ គឺរោគយូង រោគពក រោគស្រែង រោគរឹងវៃ រោគឆ្អួតជ្រូក អ្នកឯងជាមនុស្សឬ ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាឬ ជាអ្នកមិនចំពាក់បំណុលគេឬ មិនមែនជារាជអាមាត្យ (អ្នកធ្វើរាជការ) ទេឬ

មហាខន្ធកេ អនុសាសកសម្មតិ

មាតាបិតុហិ បរិបុណ្ណវិសតិវស្សោសិ បរិបុណ្ណន្តេ បត្តចីវរំ
 កិណ្ឌាមោសិ កោណាមោ^(១) តេ ឧបជ្ឈាយោតិ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ អនុសិដ្ឋេ ឧបសម្បទា-
 បេក្ខេ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆន្តិ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខា
 វិត្តាយន្តិ មង្គ្គ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សន្នេតុំ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ បឋមំ
 អនុសាសិត្វា បច្ឆា អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆិត្តិ ។
 តត្រេវ សង្ឃមជ្ឈេ អនុសាសន្តិ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខា
 តថេវ វិត្តាយន្តិ មង្គ្គ ហោន្តិ ន សក្កោន្តិ វិស្សន្នេតុំ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 ឯកមន្តំ អនុសាសិត្វា សង្ឃមជ្ឈេ អន្តរាយិកេ ធម្មេ
 បុច្ឆិតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ អនុសាសិតព្វោ ។ បឋមំ
 ឧបជ្ឈំ តាហាបេតព្វោ ។ ឧបជ្ឈំ តាហាបេត្វា បត្តចីវរំ

១ កោ នាមាតិ អម្ពាភំ រុចិ ។

មហាខន្ធកៈ ការសម្មតនូវភិក្ខុអ្នកប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ

អ្នកឯងមាតាបិតាបានអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯងមានឆ្នាំពេញ ២០ ហើយ
ឬ អ្នកឯងមានបាត្រចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយឬ អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ឧបជ្ឈាយ័
អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ។ សម័យនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំង
ឡាយនឹងពួកឧបសម្បទាបេក្ខៈ ដែលខ្លួនមិនទាន់បានប្រៀនប្រដៅ ។ ឧប-
សម្បទាបេក្ខៈទាំងឡាយ ក៏រឹងខ្លួនអៀនអន់មិនអាចឆ្លើយបាន ។ ភិក្ខុទាំង
ឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រៀនប្រដៅ
(បង្ហាត់) ជាមុន ហើយសីមសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយជាខាងក្រោយ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រៀនប្រដៅក្នុងកណ្តាលសង្ឃនោះឯង ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ
ទាំងឡាយ ក៏នៅរឹងខ្លួនអៀនអន់យ៉ាងនោះដដែល មិនអាចនឹងឆ្លើយបាន ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រៀន
ប្រដៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ សីមសួរអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយ ក្នុងកណ្តាល
សង្ឃ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ភិក្ខុត្រូវប្រៀនប្រដៅ
យ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះកាន់យកឧបជ្ឈាយ័ជាមុន ។
លុះភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈកាន់យកឧបជ្ឈាយ័ហើយ ត្រូវប្រាប់បាត្រនិងចីវរ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាចិត្តិតព្វំ អយន្តោ បត្តោ អយំ សជ្ឈាដិ អយំ
 ឧត្តរាសន្តោ អយំ អន្តរាសកោ កច្ឆ អមុម្ហិ ឌីកាសេ
 តិដ្ឋាហិតិ ។ ពាលា អព្យត្តា អនុសាសន្តិ ទុរុសិដ្ឋា^(១)
 ឧបសម្បទាបេក្ខា វិត្តាយន្តិ មជ្ឈំ ហោន្តិ ន
 សក្កោន្តិ វិស្សន្តេតុំ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេច-
 សំ ។ ន ភិក្ខុវេ ពាលេន អព្យត្តេន អនុសាសិ-
 តព្វោ យោ អនុសាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន
 អនុសាសិតុន្តិ ។ អសម្មតា អនុសាសន្តិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហេចសំ ។ ន ភិក្ខុវេ អសម្មតេន
 អនុសាសិតព្វោ យោ អនុសាសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-
 ដស្ស ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សម្មតេន អនុសាសិតុំ ។
 ឯវព្វោ បន ភិក្ខុវេ សម្មន្តិតព្វោ ។ អត្តនា វ អត្តា-
 នំ សម្មន្តិតព្វំ បរេន វា បរោ សម្មន្តិតព្វោ ។ ក-
 ថព្វោ អត្តនា វ អត្តានំ សម្មន្តិតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា

១ ឱ. អនុសិដ្ឋា ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ថា នេះបាត្ររបស់អ្នក នេះសង្ឃាដី នេះឧត្តរាសង្កៈ នេះអន្តរាសកៈ អ្នក
 ចូរទៅឈរនៅក្នុងឱកាសឯណោះចុះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយល្ងង់ មិនឆ្ងាស
 ហើយប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈទាំងឡាយ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ប្រៀនប្រដៅមិនល្អ នៅតែរឹងខ្លួនអៀនអន់ មិនអាចនឹងឆ្លើយបាន ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់មាន
 ព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុល្ងង់មិនឆ្ងាស មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅ
 ឧបសម្បទាបេក្ខៈទេ ភិក្ខុណាប្រៀនប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យតែភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពល ប្រៀន-
 ប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលសង្ឃមិនបានសន្មត
 ហើយប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានសន្មត មិនត្រូវប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈឡើយ
 ភិក្ខុណាប្រៀនប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យតែភិក្ខុដែលមានការសន្មតប្រៀនប្រដៅ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនក៏បាន ភិក្ខុដទៃសន្មត
 ភិក្ខុដទៃក៏បាន ។ ក៏ឯខ្លួនឯងត្រូវសន្មតខ្លួនដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុដែលឆ្ងាស

មហាខន្ធកេ អនុសាសកសម្មតិ

បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ
 ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមស្ស អាយម្មតោ
 ឧបសម្មទាបេក្ខោ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ
 អហំ ឥត្តន្ទាមំ អនុសាសេយ្យន្តិ ។ ឯវំ អត្តនា ។
 អត្តានំ សម្មន្តិតព្វំ ។ កថព្វា បរេន បរោ សម្មន្តិ-
 តព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេ-
 តព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមស្ស
 អាយម្មតោ ឧបសម្មទាបេក្ខោ^(១) យទិ សង្ឃស្ស
 បត្តកល្លំ ឥត្តន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមំ អនុសាសេយ្យាតិ ។
 ឯវំ បរេន បរោ សម្មន្តិតព្វោ ។ តេន សម្មតេន ភិក្ខុនា
 ឧបសម្មទាបេក្ខោ ឧបសង្កមិត្វា ឯវមស្ស វេនី-
 យោ សុណាសិ ឥត្តន្ទាម អយន្តេ សច្ចកាលោ
 ភូតកាលោ យំ ជាតំ តំ សង្ឃមជ្ឈេ បុច្ឆន្តេ សន្តំ
 អត្តិតិ វត្តព្វំ អសន្តំ នត្តិតិ វត្តព្វំ មា ខោ វិត្តាសិ
 មា ខោ មង្គំ អហោសិ ឯវន្តំ បុច្ឆិស្សន្តិ សន្តិ តេ

១ ឧបសម្មទាបេខោតិ វា បាលោ ។

មហាខន្ទកៈ ការសន្មតនូវភិក្ខុអ្នកប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ

ប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃយល់ថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃ
 ស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលមានឈ្មោះនេះ^(១) ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មាន
 អាយុឈ្មោះនេះ^(២) ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគួរប្រៀន-
 ប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ។ ត្រូវខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនយ៉ាងនេះ ។
 ភិក្ខុដទៃត្រូវសន្មតភិក្ខុដទៃដូចម្តេច ។ គឺភិក្ខុត្រូវសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃ
 ជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលឈ្មោះ
 នេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បើកម្មមាន
 កាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរភិក្ខុមានឈ្មោះនេះប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទា-
 បេក្ខៈឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែល
 មានការសន្មតនោះចូលទៅរកឧបសម្បទាបេក្ខៈហើយ និយាយយ៉ាងនេះ
 ថា នៃអ្នកមានឈ្មោះនេះ អ្នកចាំស្តាប់ កាលនេះជាកាលពិតកាលមែន
 របស់អ្នកហើយ ហេតុឯណាមាន កាលបើភិក្ខុសួរហេតុនោះ ក្នុងកណ្តាល
 សង្ឃ (បើ) ហេតុមាន ត្រូវអ្នកនិយាយថាមាន ហេតុគ្មាន ត្រូវអ្នក
 និយាយថាគ្មាន អ្នកកុំរឹងខ្លួនឡើយ កុំអៀនខ្មាសឡើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ

១-២ សម្រាប់ឲ្យបញ្ចូលឈ្មោះមែនទែនត្រង់នោះ បើឈ្មោះនាគក្តី តិស្សក្តី ពុទ្ធរក្ខិតក្តីក៏
 ឲ្យច្រកត្រង់កន្លែងនោះ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឯវរុទា អាពាធា កុដ្ឋំ កល្លោកា កិលាសោ សោសោ អប-
 មាភោ មនុស្សោសិ បុរិសោសិ ភុជិស្សោសិ អនណោសិ
 នសិរាជកដោ អនុញ្ញាតោសិ មាតាបិតុហិ បរិបុណ្ណ-
 វិសតិវស្សោសិ បរិបុណ្ណន្តេ បត្តចីវរំ កិដ្ឋាមោសិ កោ-
 ធាមោ តេ ឧបជ្ឈាយោតិ ។ ឯកតោ អាគច្ឆន្តិ^(១) ។
 ន ឯកតោ អាគន្តព្វំ ។ អនុសាសកេន បឋមតវំ
 អាគន្ធា សង្ខេប ញ្ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ កន្តេ
 សង្ខេប ឥត្តដ្ឋាមោ ឥត្តដ្ឋាមស្ស អាយស្មតោ ឧប-
 សម្មទាបេក្ខោ ។ អនុសិដ្ឋោ សោ មយា ។ យទិ
 សង្ខេបស្ស បត្តកល្យំ ឥត្តដ្ឋាមោ អាគច្ឆេយ្យាតិ ។
 អាគច្ឆាហិតិ វត្តព្វោ ។ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្កំ កាវា-
 បេត្វា ភិក្ខុនំ ចាទេ វជ្ជាបេត្វា ឧត្តរិកំ ទិសីទាបេត្វា
 អញ្ជលី បក្កណ្ណាបេត្វា ឧបសម្មទំ យាចាបេតព្វោ
 សង្ខេបម្ពន្តេ ឧបសម្មទំ យាចាមិ ឧល្លម្បតុ មំ កន្តេ

១ ឥទំ បាបទ្ធវយំ អន្តរា បក្ខិក្កំ វិយ ខាយតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

នឹងសួរអ្នកយ៉ាងនេះថា អាពាធទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺយូង
 ពក ស្រែង រឹងវៃ ត្អូតជ្រូក អ្នកឯងមានឬទេ អ្នកឯងជាមនុស្សឬ
 ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាឬ ជាអ្នកមិនចំពាក់បំណុលគេឬ មិនមែនជាអាជ-
 អាមាត្យទេឬ អ្នកឯងមាតាបិតាបានអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯងមានឆ្នាំពេញ
 ២០ ហើយឬ អ្នកឯងមានបាត្រចីវរបរិបូណ៌ហើយឬ អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី
 ឧបជ្ឈាយ៍របស់អ្នកឯងឈ្មោះអ្វី ។ មានពាក្យសួរថា ឧបសម្បទាបេក្ខៈនឹង
 អាចារ្យមកជាមួយគ្នា^(១) ឬអ្វី ។ វិសជ្ជនាថា មិនត្រូវមកជាមួយគ្នាទេ ។ ត្រូវ
 អាចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅមកមុនហើយឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ពីរ
 សង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលមានឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទា-
 បេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ ខ្ញុំប្រៀន
 ប្រដៅរួចហើយ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ
 ឈ្មោះនេះគួរមក ។ ត្រូវអាចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅហៅឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ
 ថា អ្នកចូរមកដូច្នោះ ។ ត្រូវអាចារ្យអ្នកប្រៀនប្រដៅឲ្យឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ
 ធ្វើឧត្តរាសន្តៈចៀងស្នាម្នាងហើយ ឲ្យថ្វាយបង្គំបាទាភិក្ខុទាំងឡាយហើយ
 ឲ្យអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ជូលឡើងហើយឲ្យសូមឧបសម្បទាថា បពិត្រ
 ព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ បពិត្រព្រះគម្ពីរ

១ ពាក្យនេះប្រហែលជាទើបនឹងច្រកថែមមកទេដឹង ។

មហាខន្ធកេ ញត្តិចតុត្តកម្មឧបសម្ពុទា

សង្ឃោ អនុកម្មំ ឧទាទាយ ។ ទុតិយម្បិ កន្តេ
សង្ឃំ ឧបសម្មទំ យាចាមិ ឧលុម្ពតុ មំ កន្តេ សង្ឃោ
អនុកម្មំ ឧទាទាយ ។ តតិយម្បិ កន្តេ សង្ឃំ ឧប-
សម្មទំ យាចាមិ ឧលុម្ពតុ មំ កន្តេ សង្ឃោ អនុកម្មំ
ឧទាទាយាតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ
ញាបេតញោ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ
ឥត្តន្ទាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្មទាបេក្ខោ ។ យទិ
សង្ឃស្ស បត្តកលំ អហំ ឥត្តន្ទាមំ អន្តរាយិកេ ធម្មេ
បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ សុណាសិ ឥត្តន្ទាម អយន្តេ សច្ចកា-
លោ ភូតកាលោ យំ ជាតំ តំ បុច្ឆាមិ សន្តំ អត្តិតិ
វត្តព្វំ អសន្តំ នត្តិតិ វត្តព្វំ សន្តិ តេ ឯវរុទា
អាពាទា កុដ្ឋំ កណ្ណោ កិលាសោ សោសោ អបមារោ
មនុស្សោសិ បុរិសោសិ ភុជិស្សោសិ អនណោសិ នសិ-

មហាខន្ធកៈ ឧបសម្បទាដោយញត្តិចកុត្តកម្ម

សង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំ
 ផង បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃអស់វារៈជា
 គម្រប់ពីរដងផង បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តី
 អនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ
 សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃអស់វារៈជាគម្រប់បីដងផង បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃ
 ដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះហើយស្រោចស្រង់ខ្ញុំផង ។
 ភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏
 ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះឈ្មោះនេះជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោក
 ដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំគួរសួរ
 អន្តរាយយិកធម៌ទាំងឡាយនឹងឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ។ នៃអ្នកមាន
 ឈ្មោះនេះ អ្នកចាំស្តាប់ កាលនេះ ជាកាលពិតកាលមែនរបស់អ្នកហើយ
 ហេតុឯណាកើតហើយ ខ្ញុំសូមសួរហេតុនោះ ហេតុមាន អ្នកត្រូវនិយាយ
 ថាមាន ហេតុមិនមាន អ្នកត្រូវនិយាយថាមិនមាន អាពាធទាំងឡាយ
 មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ យូង ពក ស្រែង រឹងវៃ ត្រួតជ្រូក អ្នកឯងមានឬទេ
 អ្នកឯងជាមនុស្សឬ ជាប្រុសឬ ជាអ្នកជាឬ មិនចំពាក់បំណុលគេទេឬ មិន

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

រាជកដោ អនុញ្ញាតោសិ មាតាបិតុហិ បរិបុណ្ណវីសតិ-
 វស្សោសិ បរិបុណ្ណន្តេ បត្តចីវរំ កិណ្ឌាមោសិ កោណាមោ
 តេ ឧបជ្ឈាយោតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន
 សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ
 ឥត្តន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្មទាបេក្ខោ
 បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណស្ស បត្ត-
 ចីវរំ ។ ឥត្តន្ទាមោ សង្ឃំ ឧបសម្មទំ យាចតិ ឥត្តន្ទាមេន
 ឧបជ្ឈាយេន ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃោ
 ឥត្តន្ទាមំ ឧបសម្មាទេយ្យ ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។
 ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទា-
 មោ ឥត្តន្ទាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្មទាបេក្ខោ
 បរិសុទ្ធោ អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណស្ស
 បត្តចីវរំ ។ ឥត្តន្ទាមោ សង្ឃំ ឧបសម្មទំ យាចតិ ឥត្តន្ទា-
 មេន ឧបជ្ឈាយេន ។ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ឧបសម្មាទេតិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មែនជាភរាជអាមាត្យទេឬ អ្នកឯងមាតាមិតាបានអនុញ្ញាតហើយឬ អ្នកឯង
មានឆ្នាំ ២០ បរិបូណ៌ហើយឬ អ្នកឯងមានបាត្រចីវរបរិបូណ៌ហើយឬ អ្នក
ឈ្មោះអ្វី ឧបជ្ឈាយ៍របស់អ្នកឈ្មោះអ្វី ។ ភិក្ខុដែលទ្វាសប្រតិពលត្រូវ
ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គល
នេះ ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ
បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះ
មានបាត្រនិងចីវរបរិបូណ៌ហើយ ។ ឥឡូវឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះ
នេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជា
ឧបជ្ឈាយ៍ ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សូមសង្ឃឲ្យ
ឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះ
នេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន
សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោក
ដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។
ឧបសម្បទាបេក្ខៈមានបាត្រចីវរបរិបូណ៌ហើយ ។ ឥឡូវ ឧបសម្បទា-
បេក្ខៈ ឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះ
នេះជាឧបជ្ឈាយ៍ ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈ

មហាខន្ធកេ ញត្តិចតុត្តកម្មឧបសម្បទា

ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ

ឥត្តន្ទាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន

សោ តុណ្ណាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។

ទុតិយម្បិ ឯតមត្តំ វទាមិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ខេពា

អយំ ឥត្តន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមស្ស អាយស្មតោ ឧបសម្ប-

ទាមេក្ខោ បរិសុទ្ធា អន្តរាយិកេហិ ធម្មេហិ ។ បរិ-

បុណ្ណាស្ស បត្តចីវរំ ។ ឥត្តន្ទាមោ សង្ខំ ឧបសម្បទំ

យាចតិ ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ សង្ខេពា ឥត្តន្ទាមំ

ឧបសម្បទេតិ ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ យស្ស-

យស្មតោ ខមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស ឧបសម្បទា ឥត្តន្ទាមេន

ឧបជ្ឈាយេន សោ តុណ្ណាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ

កាសេយ្យ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្តំ វទាមិ ។ សុណាតុ

មហាខន្ទកៈ ឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្ម

ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយី ។ ឧបសម្បទារបស់
ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយី
គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវ
ស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុ
អង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង ។ ខ្ញុំសូមសូត្រសេចក្តីនេះអស់វារៈជាគម្រប់
ពីរដងផង ។ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ
បុគ្គលនេះ ឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈរបស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះ
នេះ បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ទាំងឡាយហើយ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ
នោះមានបាត្រនិងចីវរបរិបូណ៌ហើយ ។ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខៈ
ឈ្មោះនេះសូមឧបសម្បទានឹងសង្ឃ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជា
ឧបជ្ឈាយី ។ ឥឡូវ សង្ឃឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះ
នេះ ដោយមានព្រះថេរៈ ឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយី ។ ឧបសម្បទា
របស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះ ជា
ឧបជ្ឈាយី គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុ
អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោក
ដ៏មានអាយុអង្គនោះ ត្រូវនិយាយឡើង ។ ខ្ញុំសូមសូត្រសេចក្តីនេះ អស់វារៈ
ជាគម្រប់បីដងផង ។ បពិត្រព្រះគម្ពីរសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមស្ស អាយ-
ស្មតោ ឧបសម្មទាបេក្ខោ បរិសុទ្ធា អន្តរាយិកេហិ
ធម្មេហិ ។ បរិបុណ្ណស្ស បត្តចីវរំ ។ ឥត្តន្ទាមោ សង្ឃំ
ឧបសម្មទំ យាចតិ ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។
សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ឧបសម្មាទេតិ ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈា-
យេន ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស ឧបសម្ម-
ទា ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន សោ តុណ្ណាស្ស យស្ស
នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ ឧបសម្មន្ទោ សង្ឃេន
ឥត្តន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមេន ឧបជ្ឈាយេន ។ ខមតិ សង្ឃស្ស
តស្មា តុណ្ណា ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។

ឧបសម្មទាកម្មំ និដ្ឋិតំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បុគ្គលនេះឈ្មោះនេះ ជាឧបសម្បទាបេក្ខៈ របស់លោកដ៏មានអាយុឈ្មោះនេះ
 បរិសុទ្ធចាកអន្តរាយិកធម៌ហើយ ។ ឧបសម្បទាបេក្ខៈនោះមានបាត្រនិង
 ចីវរបរិបូណ៌ហើយ ។ ឥឡូវ ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ សូមឧបសម្បទា
 នឹងសង្ឃដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយី ។ ឥឡូវ សង្ឃឲ្យ
 ឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះថេរៈឈ្មោះ
 នេះជាឧបជ្ឈាយី ។ ឧបសម្បទារបស់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយ
 មានព្រះថេរៈឈ្មោះនេះជាឧបជ្ឈាយី គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុ
 អង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោក
 ដ៏មានអាយុអង្គណា ត្រូវលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។
 សង្ឃបានឲ្យឧបសម្បទាដល់ឧបសម្បទាបេក្ខៈឈ្មោះនេះ ដោយមានព្រះ
 ថេរៈឈ្មោះនេះ ជាឧបជ្ឈាយីហើយ ។ កាលឲ្យឧបសម្បទានេះគាប់ចិត្តដល់
 សង្ឃ ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ
 ដោយអាការស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។

ចប់ ឧបសម្បទាកម្ម ។

មហាខន្ធកេ ចត្តារោ និស្សយា

[១៤៣] តាវទេវ ឆាយា មេតព្វា ឧតុប្បមាលំ
អាចិត្តិតព្វំ ទិវសភាកោ អាចិត្តិតព្វោ សង្កឹតិ អាចិត្តិ-
តព្វា ចត្តារោ និស្សយា អាចិត្តិតព្វា បិណ្ឌិយាលោ-
បកោជនំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សា-
ហោ ករណីយោ ។ អតិរេកលាកោ សង្ឃកត្តំ ឧទ្ទេ-
សកត្តំ និមន្តនំ សលាកកត្តំ បក្ខិកំ ឧចោសថិកំ
ចាទិបទិកំ ។ បំសុក្ខលចីវំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ
តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ ករណីយោ ។ អតិរេកលាកោ
ខោមំ កប្បាសិកំ កោសេយ្យំ កម្ពលំ សាលំ ភង្គំ ។
រុក្ខមូលសេនាសនំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ

មហាខន្ធកៈ និស្ស័យ (បច្ច័យជាគ្រឿងអាស្រ័យរបស់បព្វជិត) ៤ យ៉ាង

[១៤៣] ក្នុងខណៈឧបសម្បទាហើយភ្លាម ។ នោះឯង ភិក្ខុត្រូវ
រាប់តាយា^(១) (ស្រមោល) ត្រូវប្រាប់រដូវ^(២) ត្រូវប្រាប់ចំណែកថ្ងៃ^(៣)
ត្រូវប្រាប់សង្កឹតិ^(៤) ត្រូវប្រាប់និស្ស័យ ៤ ថា បព្វជ្ជាអាស្រ័យភោជនជា
ពំនូតដែលភិក្ខុត្រូវបានមកដោយកម្លាំងកំកួនជើង អ្នកត្រូវធ្វើសេចក្តីប្រឹង
ប្រែងក្នុងភោជននោះអស់មួយជីវិត ។ អតិវេកលាក (៧ យ៉ាង) គឺភត្តដែល
ទាយកថ្វាយចំពោះសង្ឃទាំងអស់ ១ ភត្តដែលទាយកឲ្យដល់ភិក្ខុ ២-៣ រូប
តាមសង្ឃសំដែងឲ្យ ១ ភត្តដែលទាយកនិមន្តទៅប្រគេន ១ ភត្តដែលទាយក
ឲ្យដល់ភិក្ខុដោយស្នាក់ គឺសរសេរឈ្មោះភិក្ខុ ឬទាយកហើយចាប់ ១ ភត្ត
ដែលទាយកឲ្យតែមួយថ្ងៃក្នុងបក្ស ។ (ខាងខ្នើត ឬរនោច) ១ ភត្តដែល
ទាយកឲ្យក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ ភត្តដែលទាយកឲ្យក្នុងថ្ងៃមួយកើត ឬមួយ
រោច ១ (បព្វជិតត្រេកអរក្នុងអតិវេកលាកនោះបាន) ។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យនូវ

១ ក្នុងខណៈដែលសូត្រញត្តិចតុត្តកម្មវាចាឧបសម្បទាហើយ ត្រូវឲ្យមនុស្សទៅឈរនៅទីវាល
ហើយវាស់ស្រមោលមនុស្ស ដែលឈរនោះដោយបាតជើងឲ្យដឹងថា ស្រមោលនោះបោលទៅ
ប៉ុន្មានជាន់ប៉ុន្មានទប់ ឯទប់នោះគឺស្រមោលដែលនៅសល់មិនពេញមួយជាន់ ហើយគេជាន់
ទទឹងផ្ទប់មក វិធីនេះគេធ្លាប់ធ្វើមកពីដើមតាមបែបក្នុងគម្ពីរ ឥឡូវនេះមាននាឡិកាហើយ តែបូស
ហើយវេលាណាគេកំកត់ម៉ោងមិនត្រូវក្នុងពេលនោះឲ្យដឹងថា បូសហើយម៉ោងប៉ុន្មានៗ មិនត្រូវ
ការវាស់ស្រមោលក៏គឺឲ្យដឹងពេលវេលាដូចគ្នានឹងនាឡិកាដែរ ការកំណត់ពេលតាមនាឡិកានាំឲ្យ
ស្រួលដល់កិច្ចការសព្វវេលា គឺពេលយប់ឬពេលថ្ងៃស្រទំរកមើលស្រមោលមិនឃើញ ។ ២ ឲ្យ
ដឹងថាបូសក្នុងរដូវណា ។ ៣ ឲ្យដឹងថាពេលព្រឹកឬរសៀល ។ ៤ ត្រូវអាចារ្យប្រាប់ការរួបរួមដល់
ភិក្ខុដែលទើបនឹងបូសហើយឲ្យចាំទុកថា ខ្លួនបូសពីថ្ងៃណា ខែណា រដូវណា ពេលម៉ោងប៉ុន្មាន ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧស្សាហោ ករណីយោ ។ អតិរកលាកោ វិហារោ
 អន្សយោកោ ទាសានោ ហម្មិយំ កុហា ។ បូតិមុត្តកេ-
 សង្គំ និស្សាយ បព្វជ្ជា តត្ថ តេ យាវជីវំ ឧស្សាហោ
 ករណីយោ ។ អតិរកលាកោ សប្បិ នវជីតំ តេលំ
 មធុ ដាលិតន្តិ ។

ចត្តារោ និស្សយា និដ្ឋិតា ។

[១៤៤] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ អញ្ញតំ
 ភិក្ខុំ ឧបសម្មាទេត្វា ឯកកំ ឱហាយ បក្កមីសុ ។
 សោ បច្ឆា ឯកកោ វ អាតច្ឆន្តោ អន្តរាមក្កេ បុរាណ-
 ទុតិយិកាយ សមាតច្ឆិ ។ សា ឯវមាហា កិច្ចានិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ចីវរបង្សកូល^(១) អ្នកត្រូវធ្វើការឧស្សាហ៍ក្នុងសំពត់បង្សកូលនោះ អស់មួយ
 ជីវិត ។ អតិរកលាក (៦ យ៉ាង) គឺសំពត់ធ្វើពីសំបកឈើ ១ សំពត់ធ្វើពី
 កប្បាស ១ សំពត់ធ្វើពីសូត្រ ១ សំពត់ធ្វើពីរោមសត្វ ១ សំពត់ធ្វើពីជ្រៃ ១
 សំពត់កង្កៈ គឺសំពត់ធ្វើពីរបស់ទាំងប្រាំលាយគ្នា ១ (បព្វជិតត្រេកអរក្នុង
 អតិរកលាកនោះបាន) ។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យម្យប់ឈើជាសេនាសនៈអ្នកត្រូវ
 ធ្វើការឧស្សាហ៍ក្នុងសេនាសនៈនោះ អស់មួយជីវិត ។ អតិរកលាក (៥ យ៉ាង)
 គឺវិហារ ១ អឌ្ឍយោគ (រោងបាំងមួយចំហៀង) ១ ប្រាសាទវែង ១
 ប្រាសាទដំបូលត្រងីល ១ គុហា ១ (បព្វជិតត្រេកអរ ក្នុងអតិរកលាក
 នោះបាន) ។ បព្វជ្ជាអាស្រ័យភេសជ្ជៈដែលត្រាំដោយទឹកមូត្រស្អុយ អ្នកត្រូវ
 ធ្វើការឧស្សាហ៍ក្នុងភេសជ្ជៈនោះ អស់មួយជីវិត ។ អតិរកលាក (៥ យ៉ាង)
 គឺទឹកដោះរាវ ១ ទឹកដោះខាប់ ១ ប្រេង ១ ទឹកឃ្មុំ ១ ស្ករអំពៅ ១
 (បព្វជិតត្រេកអរ ក្នុងអតិរកលាកនោះបាន) ។

ចប់ និស្ស័យ ៤ ។

[១២២] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាដល់ភិក្ខុ
 មួយរូបហើយ ចោលឲ្យនៅម្នាក់ឯង ក៏ចៀសចេញទៅ ។ ភិក្ខុនោះ
 មកតែម្នាក់ឯងតាមក្រោយ បានជួបនឹងស្រ្តីដែលធ្លាប់ជាប្រពន្ធអំពីដើម
 ក្នុងចន្លោះផ្លូវ ។ ស្រ្តីនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះ អ្នកឯងបួស

១ សំពត់ដែលគេចោលលើគំនរដី ឬសំរាមហើយរើសយកមកធ្វើជាចីវរ ។

មហាខន្ធកេ ចត្តារិ អករណីយានិ

បព្វជិតោសីតិ ។ អាម បព្វជិតោម្ពីតិ ។ ទុល្លកោ ខោ
 បព្វជិតានំ មេដុនោ ធម្មោ ឯហិ មេដុនំ ធម្មំ បដិសេ-
 វាតិ ។ សោ តស្សា មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវិត្វា បច្ឆា
 ចិវេន អកមាសិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ កិស្ស តំ អាវុ-
 សោ ឯវំ ចិវំ អកាសីតិ ។ អថខោ សោ ភិក្ខុនំ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសិ ។ ភិក្ខុ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោ-
 ចេសុំ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
 បករណោ ធម្មី កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជា-
 នាមិ ភិក្ខុវេ ឧបសម្មាទេត្វា ទុតិយំ ទាតំ ចត្តារិ ច
 អករណីយានិ អាចិត្តិតំ ឧបសម្មន្នេន ភិក្ខុនា
 មេដុនោ ធម្មោ ន បដិសេវិតព្វោ អន្តមសោ តិវច្ឆាន-
 តតាយមិ ។ យោ ភិក្ខុ មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវតិ
 អស្សមណោ ហោតិ អសក្សបុត្តិយោ ។ សេយ្យថាមិ
 នាម បុរិសោ សីសច្ឆិន្នោ អកព្វោ តេន សរីរពន្ធនេន
 ដីវិតំ ឯវមេវ ភិក្ខុ មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវិត្វា អស្សមណោ
 ហោតិ អសក្សបុត្តិយោ ។ តន្តេ យាវដីវំ អករណីយ-
 យំ ។ ឧបសម្មន្នេន ភិក្ខុនា អទិដ្ឋំ ថេយ្យសម្ពាតំ ន

មហាខន្ធកៈ អករណីយកិច្ច (កិច្ចដែលបញ្ចូលពិតមិនត្រូវធ្វើ) ៤ យ៉ាង

ហើយឬ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា អើ អញបួសហើយ ។ ស្រ្តីនោះ និយាយថា
 មេបុនធម្មពួកអ្នកបួសបានដោយកម្រណាស់ (ល្ហើយ) អ្នកចូរមកសេព
 មេបុនធម្មចុះ ។ ភិក្ខុនោះសេពមេបុនធម្មនឹងស្រ្តីនោះ ហើយទៅយឺតយូរ
 ក្រោយគេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ហេតុអ្វី
 បានជាអ្នកឯងធ្វើដំណើរឲ្យយឺតយូរយ៉ាងនេះ ។ ទើបភិក្ខុនោះប្រាប់ដំណើរ
 នុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ។ ព្រោះហេតុនេះដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ធ្វើធម្មិកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថា-
 គតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឲ្យឧបសម្បទាហើយ ឲ្យភិក្ខុជាគ្នាប្រាប់កិច្ចដែល
 ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើ ៤ យ៉ាងផងថា ភិក្ខុឧបសម្បទាហើយ មិនត្រូវសេពមេបុន-
 ធម្ម ដោយហោចទៅសូម្បីនឹងសត្វតិរច្ឆានញី ។ ភិក្ខុណាសេពមេបុន-
 ធម្ម ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ។
 ធម្មតា បុរសមានក្បាលដាច់ហើយ មិនគួររស់ឡើងបានដោយកិរិយាតភ្ជាប់
 សរីរៈនោះ មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុសេពមេបុនធម្មហើយ មិនមែន
 ជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាង
 នោះដែរ ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះ អស់មួយជីវិត ។ ភិក្ខុឧបសម្បទា
 ហើយមិន ត្រូវកាន់យករបស់ដែលគេមិនឲ្យ គឺកាន់យកដោយថេយ្យចិត្ត

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាណាតត្ថំ អន្តមសោ តិណាសលាភំ ឧទាទាយ ។
 យោ ភិក្ខុ ចានំ វា ចាទារហំ វា អតិរេកចានំ វា អទិន្នំ
 ថេយ្យសដ្ឋាតំ អាទិយតិ អស្សមណោ ហោតិ អសក្យ-
 បុត្តិយោ ។ សេយ្យថាបិ នាម បណ្ឌាបលាសោ ពន្ធនា
 បមុត្តោ អភព្វោ ហរិតត្តាយ ឯវមេវ ភិក្ខុ ចានំ វា
 ចាទារហំ វា អតិរេកចានំ វា អទិន្នំ ថេយ្យសដ្ឋាតំ
 អាទិយិត្តា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។
 តន្តេ យារជីវំ អករណីយំ ។ ឧបសម្បន្នេន ភិក្ខុនា
 សញ្ជិច្ច ចាលោ ជីវិតា ន វោរោមេតព្វោ អន្តមសោ
 កុន្តកិបិស្វិកំ ឧទាទាយ ។ យោ ភិក្ខុ សញ្ជិច្ច
 មនុស្សវិក្កហំ ជីវិតា វោរោមេតិ អន្តមសោ កត្តចាតនំ
 ឧទាទាយ អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិយោ ។
 សេយ្យថាបិ នាម បុតុសិលា ទ្វេនា ភិន្នា អប្បជិ-
 សន្និកា ហោតិ ឯវមេវ ភិក្ខុ សញ្ជិច្ច មនុស្សវិក្កហំ
 ជីវិតា វោរោមេត្តា អស្សមណោ ហោតិ អសក្យបុត្តិ-
 យោ ។ តន្តេ យារជីវំ អករណីយំ ។ ឧបសម្បន្នេន

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ដោយហោចទៅត្រឹមតែស្មៅមួយទង ។ ភិក្ខុណាមួយកាន់យករបស់មាន
តម្លៃ ១ បាទក្តី គួរដល់ ១ បាទក្តី លើសជាង ១ បាទក្តី ដែលគេមិន
បានឲ្យគឺកាន់យកដោយថេយ្យចិត្ត ភិក្ខុនោះមិនមែនជាសមណៈ មិនមែន
ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ។ ធម្មតា ស្លឹកឈើល្បឿង (ទំ) ដែលជ្រុះ
ចុះចាកទងហើយ មិនគួរមានពណ៌ខៀវ (ស្រស់ខ្ចី) វិញបាន មាន
ឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុកាន់យករបស់មានតម្លៃ ១ បាទក្តី គួរដល់ ១
បាទក្តី លើសជាង ១ បាទក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យ គឺកាន់យកដោយ
ថេយ្យចិត្ត មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មាន
ឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកមិនត្រូវធ្វើកិច្ចនោះ អស់មួយជីវិត ។
ភិក្ខុឧបសម្បន្នហើយ មិនត្រូវក្លែងធ្វើសត្វឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិតឡើយ ដោយ
ហោចទៅ តាំងពីស្រមោចខ្មៅនិងស្រមោចក្រហម ។ ភិក្ខុក្លែងធ្វើ
រាងកាយមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិតរាប់តាំងពីវិលុតគក៌ ដោយហោចទៅ
ភិក្ខុនោះ មិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ។
ធម្មតាឬក្រាស់បែកជាពីរហើយ ជាធម្មជាតិដិតវិញមិនបាន មានឧបមា
យ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុក្លែងធ្វើនូវរាងកាយមនុស្សឲ្យធ្លាក់ចុះចាកជីវិត ក៏មិន
មែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យ
យ៉ាងនោះដែរ ។ អ្នកត្រូវធ្វើកិច្ចនោះអស់មួយជីវិត ។ ភិក្ខុឧបសម្បន្នហើយ

មហាខន្ធកេ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧត្តិត្តកាទិវត្ត

ភិក្ខុនា ឧត្តិមនុស្សធម្មោ ន ឧល្លបិតពោ អន្តមសោ
 សុញ្ញាការេ អភិរមាមីតិ ។ យោ ភិក្ខុ ចាបិច្ឆោ ឥច្ឆា-
 បកតោ អសន្តំ អភូតំ ឧត្តិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបតិ
 ណានំ វា វិមោក្ខំ វា សមាធិំ វា សមាបត្តិំ វា មក្កំ
 វា ផលំ វា អស្សមណោ ហោតិ អសក្សបុត្តិយោ ។
 សេយ្យថាបិ នាម តាលោ មត្តកច្ឆិដ្ឋោ អភពោ បុន
 វិរុទ្ធិយា ឯវមេវ ភិក្ខុ ចាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អសន្តំ
 អភូតំ ឧត្តិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបិត្វា អស្សមណោ ហោតិ
 អសក្សបុត្តិយោ ។ តន្តេ យាវជីវំ អករណីយន្តិ ។

ចត្តារិ អករណីយានិ និដ្ឋិតានិ ។

[១៤៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧត្តិត្តកោ វិព្ពមិ ។ សោ
 បុន បច្ចាកន្ធា ភិក្ខុ ឧបសម្មទំ យាចិ ។ ភកវតោ ឯត-
 មត្តំ អាហោចេសុំ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អាបត្តិយា

មហាខន្ធកៈ រឿងភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិជាដើម

មិនត្រូវនិយាយអួតឧត្តរិមនុស្សធម្មដោយពាក្យថា អាត្មាត្រេកអរចំពោះក្នុង
ផ្ទះស្ងាត់ដូច្នោះ ដោយហោចទៅ ។ ភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកដែល
សេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ និយាយអួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម គឺឈានក្តី
វិមោក្ខក្តី សមាធិក្តី សមាបត្តិក្តី មគ្គក្តី ផលក្តី ដែលមិនមានពិត ភិក្ខុនោះមិន
មែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ។ ធម្មតា ដើមឆ្នោត
កំបុតចុងហើយ មិនគួរដុះឡើងទៀតបាន មានឧបមាយ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុ
មានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកដែលសេចក្តីប្រាថ្នាគ្របសង្កត់ហើយ និយាយ
អួតឧត្តរិមនុស្សធម្ម ដែលមិនមានមិនពិត ក៏មិនមែនជាសមណៈ មិនមែន
ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះឯង ។ អ្នកមិនត្រូវ
ធ្វើកិច្ចនោះអស់មួយជីវិត ។

ចប់កិច្ចមិនគួរធ្វើ ៤ យ៉ាង ។

[១៤៥] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះ
មិនឃើញអាបត្តិហើយក៏សឹកទៅ ។ អ្នកនោះត្រឡប់មកសូមឧបសម្បទា
នឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិហើយ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អនស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ វិញ្ញមតិ ។ សោ បុន បច្ចាកន្ធា
 ភិក្ខុ ឧបសម្មនំ យាចតិ ។ សោ ឯវមស្ស វេជីយោ
 បស្សីស្សសិ តំ អាបត្តិន្ទិ ។ សចាហំ បស្សីស្សាមីតិ
 បញ្ចាជេតព្វោ សចាហំ ន បស្សីស្សាមីតិ ន បញ្ចាជេ-
 តព្វោ ។ បញ្ចាជេត្វា វត្តព្វោ បស្សីស្សសិ តំ អាបត្តិន្ទិ ។
 សចាហំ បស្សីស្សាមីតិ ឧបសម្មានេតព្វោ សចាហំ
 ន បស្សីស្សាមីតិ ន ឧបសម្មានេតព្វោ ។ ឧបសម្មា-
 នេត្វា វត្តព្វោ បស្សីស្សសិ តំ អាបត្តិន្ទិ ។ សចាហំ
 បស្សីស្សាមីតិ ឱសារេតព្វោ សចាហំ ន បស្សីស្សាមីតិ
 ន ឱសារេតព្វោ ។ ឱសារេត្វា វត្តព្វោ បស្សសិ តំ
 អាបត្តិន្ទិ ។ សចេ បស្សតិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ
 បស្សតិ លព្ពមាធាយ សាមគ្គិយា បុន ឧក្ខិបិតព្វោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

សឹកទៅ ។ អ្នកនោះត្រូវឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត ។
ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងឃើញអាបត្តិ
នោះទេ ។ បើអ្នកនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញអាបត្តិនោះ
ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនឃើញអាបត្តិ
នោះទេ មិនត្រូវបំបួសទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសហើយត្រូវសួរ
អ្នកនោះថា លោកនឹងឃើញអាបត្តិនោះឬទេ ។ បើសាមណេរនោះ
និយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញ ត្រូវឲ្យឧបសម្បទាចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំ
ករុណានឹងមិនឃើញទេ មិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទាទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយ
ឲ្យឧបសម្បទាហើយ ត្រូវសួរភិក្ខុនោះថា លោកនឹងឃើញអាបត្តិនោះ
ទេ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងឃើញ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវសូត្រ
ឱសារណកម្មចុះ^(១) បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនឃើញទេ មិនត្រូវ
សូត្រឱសារណកម្មឡើយ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រឱសារណកម្មហើយ
ត្រូវសួរភិក្ខុនោះថា ឥឡូវលោកឃើញអាបត្តិនោះឬទេ ។ បើភិក្ខុនោះ
ឃើញ ការឃើញនេះជាការល្អ បើមិនឃើញទេ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ
បានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្តភិក្ខុនោះទៀត កាលបើមិនបាន

១ គឺសង្ឃត្រូវសូត្រម្យ៉ាងកម្មនោះ លើកលែងទោសតទៅ (មានសេចក្តីពិស្តារក្នុង
កម្មត្ថន្តកៈ) ។

មហាខន្ធកេ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧត្តិត្តកាទិវត្ថុ

អសព្ពមាធាយ សាមគ្គិយា អនាបត្តិ សម្មោកេ សំវា-
 សេ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ អាបត្តិយា អប្បដិ-
 កម្មេ ឧត្តិត្តកោ វិព្ពមតិ ។ សោ បុន បច្ចាកត្ត្វ
 ភិក្ខុ ឧបសម្បទំ យាចតិ ។ សោ ឯវមស្ស វេជីយោ
 បដិករិស្សសិ តំ អាបត្តិនិ ។ សចាហំ បដិករិស្សាមីតិ
 បញ្ចាដេតព្វោ សចាហំ ន បដិករិស្សាមីតិ ន បញ្ចាដេ-
 តព្វោ ។ បញ្ចាដេត្វា វត្តព្វោ បដិករិស្សសិ តំ
 អាបត្តិនិ ។ សចាហំ បដិករិស្សាមីតិ ឧបសម្បទេតព្វោ
 សចាហំ ន បដិករិស្សាមីតិ ន ឧបសម្បទេតព្វោ ។
 ឧបសម្បទេត្វា វត្តព្វោ បដិករិស្សសិ តំ អាបត្តិនិ ។
 សចាហំ បដិករិស្សាមីតិ ឱសារេតព្វោ សចាហំ
 ន បដិករិស្សាមីតិ ន ឱសារេតព្វោ ។ ឱសារេត្វា

មហាខន្ធកៈ រឿងភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិជាដើម

សេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នាទេ មិនមានអាបត្តិ ព្រោះបរិភោគរួមនៅរួម (ដោយ
ភិក្ខុនោះឡើយ) ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
ត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនធ្វើតបអាបត្តិ^(១) ហើយសឹកទៅ ។ អ្នកនោះ
ត្រូវប្រាប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ
និយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះឬទេ ។ បើ
អ្នកនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងធ្វើតបវិញ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសចុះ
បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិនត្រូវបំបួសទេ ។ លុះភិក្ខុទាំង-
ឡាយបំបួសហើយ ត្រូវសួរសាមណេរនោះថា អ្នកនឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះ
ឬទេ ។ បើសាមណេរនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងធ្វើតប ត្រូវភិក្ខុទាំង-
ឡាយឲ្យឧបសម្បទាចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិន
ត្រូវឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាហើយត្រូវ
សួរភិក្ខុនោះថា លោកនឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះឬទេ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយថា
ខ្ញុំករុណានឹងធ្វើតបអាបត្តិនោះ ត្រូវសូត្រឱសារណកម្មចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំ
ករុណានឹងមិនធ្វើតបទេ មិនត្រូវឲ្យឱសារណកម្មទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយ

១ ត្រូវអាបត្តិហើយសម្លំ មិនចូលបរិវាស ឬមិនសំដែង ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

វត្តព្វោ បដិកោហិ តំ អាបត្តិន្តិ ។ សចេ
 បដិកោតិ ឥច្ចតំ កុសលំ ណោ ចេ បដិកោ-
 ហតិ លព្ពមាធាយ សាមគ្គិយា បុន ឧក្ខិបិតព្វោ
 អលព្ពមាធាយ សាមគ្គិយា អនាបត្តិ សម្មោកេ
 សំវាសេ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា
 អប្បទិទិស្សក្កេ ឧក្ខិត្តកោ វិព្ពមតិ ។ សោ បុន
 បច្ចាគត្តា ភិក្ខុ ឧបសម្បទំ យាចតិ ។ សោ
 ឯវមស្ស វេជីយោ បទិទិស្សទ្ឋិស្សសិ តំ ចាបិកំ
 ទិដ្ឋិន្តិ ។ សចាហំ បទិទិស្សទ្ឋិស្សាមីតិ បព្វាដេ-
 តព្វោ សចាហំ ន បទិទិស្សទ្ឋិស្សាមីតិ ន បព្វា-
 ដេតព្វោ ។ បព្វាដេត្វា វត្តព្វោ បទិទិស្សទ្ឋិស្សសិ តំ
 ចាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សចាហំ បទិទិស្សទ្ឋិស្សាមីតិ
 ឧបសម្បទេតព្វោ សចាហំ ន បទិទិស្សទ្ឋិស្សាមីតិ ន

វិនយបិដក មហាវគ្គ

សូត្រឱសារណាកម្មហើយ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា ចូរលោកធ្វើតប
អាបត្តិនោះចុះ ។ បើភិក្ខុនោះធ្វើតប ការធ្វើតបនេះជាការល្អ បើមិនធ្វើតបទេ
កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្តភិក្ខុនោះ
ទៀត កាលបើមិនបានសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិព្រោះបរិភោគ
រួម ព្រោះនៅរួមទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ
ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយលើកវត្ត ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់ហើយសឹកទៅ ។
អ្នកនោះត្រូវឡប់មកសូមឧបសម្បទានឹងភិក្ខុទាំងឡាយទៀត ។ ត្រូវភិក្ខុទាំង-
ឡាយនិយាយនឹងអ្នកនោះយ៉ាងនេះថា អ្នកនឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទេ ។
បើអ្នកនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងលះបង់ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបំបួសចុះ បើ
និយាយថា ខ្ញុំនឹងមិនលះបង់ទេ មិនត្រូវបំបួសទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយបំបួស
ហើយត្រូវសួរសាមណេរនោះថា អ្នកនឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទេ ។
បើសាមណេរនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណានឹងលះបង់ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ
ឲ្យឧបសម្បទាចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំករុណាមិនលះបង់ទេ មិនត្រូវឲ្យ

មហាខន្ធកេ អាបក្កិយា អទស្សនេ ឧត្តិក្កកាទិវត្ថុ

ឧបសម្មាទេតព្វោ ។ ឧបសម្មាទេត្វា វត្ថុព្វោ
 បដិទិស្សន្តិស្សសិ តំ ចាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។ សចាហំ
 បដិទិស្សន្តិស្សមីតិ ឱសារេតព្វោ សចាហំ ន
 បដិទិស្សន្តិស្សមីតិ ន ឱសារេតព្វោ ។ ឱសារេត្វា
 វត្ថុព្វោ បដិទិស្សន្តិស្សាហិ តំ ចាបិកំ ទិដ្ឋិន្តិ ។
 សចេ បដិទិស្សន្តិ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ
 បដិទិស្សន្តិ លព្ពមាធាយ សាមក្កិយា បុន ឧក្ខិ-
 បិតព្វោ អលព្ពមាធាយ សាមក្កិយា អនាបត្តិ សម្ពោកេ
 សំវាសេតិ ។

មហាខន្ធកេ បឋមោ ។

មហាខន្ធកៈ រឿងភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិជាដើម

ឧបសម្បទាទេ ។ លុះភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឧបសម្បទាហើយ ត្រូវសួរថា
 លោកនឹងលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទេ ។ បើភិក្ខុនោះនិយាយថា ខ្ញុំករុណា
 នឹងលះបង់ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រឱសារណកម្មចុះ បើនិយាយថា ខ្ញុំ
 ករុណានឹងមិនលះបង់ទេ មិនត្រូវសូត្រឱសារណកម្មទេ ។ លុះភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ សូត្រឱសារណកម្មហើយ ត្រូវនិយាយនឹងភិក្ខុនោះថា ចូរ
 លោកលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះទៅ ។ បើភិក្ខុនោះលះបង់ ការលះបង់
 នេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីព្រម
 ព្រៀងគ្នា ត្រូវលើកវត្តភិក្ខុនោះទៀត បើមិនបានសេចក្តីព្រមព្រៀង
 គ្នាទេ មិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះបរិភោគរួម ព្រោះនៅរួមទេ ។

ចប់ មហាខន្ធកៈ ទី ១ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១៤៦] វិនយម្ហិ មហាត្ថេសុ
 បេសលានំ សុខាវហោ
 និក្កហានញ្ច^(១) ចាបិច្ឆេ
 លដ្ឋីនំ បក្កហោសុ ច
 សាសនាជារណោ ចេវ
 សព្វញ្ញុជិនកោចរេ
 អនញ្ញវិសយេ ខេមេ
 សុប្បញ្ញត្ថេ អសំសយេ
 ខន្ធកេ វិនយេ ចេវ
 បរិវារេ ច មាតិកេ
 យថាត្ថការី កុសលោ
 បដិបដ្ឋតិ យោនិសោ ។
 យោ ករំ ន វិជានតិ
 ន សោ រក្ខតិ កោកណំ

១ និក្កហានន្តិ និក្កហាករណេសូតិ វិមតិវិនោទនី ។ ឱ. និក្កហោ ច បាបិច្ឆានំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១២៦] កាលបើព្រះវិន័យមានប្រយោជន៍ជំនាំមកនូវសេចក្តី
 សុខដល់ភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ទាំងឡាយ ជាសភាវៈ
 ទ្រទ្រង់ទុកនូវសាសនាផង ជាទីគោចររបស់ព្រះជិនស្រី ជា
 សព្វញ្ញផង មិនមែនជាវិស័យនៃបុគ្គលដទៃ ជាទីក្សេមក្សាន្ត
 ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយ ដោយប្រពៃដើម្បី
 សង្កត់សង្កិននូវពួកភិក្ខុ ដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាលាមកផង
 ដើម្បីតម្កល់តម្កើងនូវពួកភិក្ខុ ដែលមានសេចក្តីខ្មាសផងដោយ
 ឥតសង្ស័យអ្នកប្រាជ្ញដែលមានប្រក្រតី ធ្វើនូវប្រយោជន៍ដ៏សម
 គួរតែងប្រតិបត្តិដោយឧបាយ ក្នុងខន្ធកវិន័យផង ក្នុងបរិវារៈ
 ផងព្រមទាំងមាតិកា ។ បុគ្គលណាមិនស្គាល់គោ បុគ្គលនោះ
 នឹងរក្សាហ្វូងគោដូចម្តេចបាន យ៉ាងណាមិញ ភិក្ខុណា

មហាខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

ឯវំ សីលំ អជានន្តោ
 កី សោ រក្ខេយ្យ សំវំ ។
 បម្មជ្ជម្ហិ ច សុត្តន្តោ
 អភិធម្មេ ច តារាទេ
 វិនយេ អវិនជ្ជម្ហិ
 បុន តិដ្ឋតិ សាសនំ ។
 តស្មា សង្កាហនាហេតុ
 ឧទ្ធានំ អនុបុព្វសោ
 បរក្ខាមិ យថាញាណំ
 សុណាថ មម ភាសតោ ។
 វត្ថុ និទានំ អាបត្តិ
 នយា បេយ្យាលមេវ ច
 ទុក្ខវន្តំ អសេសេតុំ
 នយតោ តំ វិជានថាតិ ។
 ពោធិ រាជាយតនញ្ច^(១)
 អជថាលោ សហម្បតិ

១ ឱ. ពោធិ ច រាជាយតនំ ។

មហាខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

មិនស្គាល់សីល ភិក្ខុនោះនឹងរក្សាសេចក្តីសង្រួមក្នុងសីលដូច
 ម្តេចបាន យ៉ាងនោះដែរ ។ បើទុកជាព្រះសូត្រនិងព្រះ
 អភិធម្ម សាបសូន្យអស់ទៅហើយ តែបើព្រះវិន័យមិនទាន់
 វិនាសនៅឡើយទេ ព្រះសាសនាឈ្មោះថា បិតថេរតទៅ
 ទៀតបាន ។ ព្រោះហេតុនៃការសង្គ្រាមនោះ ខ្ញុំនឹងពោល
 នូវឧទ្ទានតាមលំដាប់ដោយសមគួរតាមប្រាជ្ញា ចូរលោកទាំង
 ឡាយចាំស្តាប់ខ្ញុំជាអ្នកពោល ។ វត្ថុផង និទានផង ន័យ
 នៃអាបត្តិទាំងឡាយផង បេយ្យាលៈផង វត្ថុជាដើមនោះ ខ្ញុំ
 លំបាកនឹងធ្វើឲ្យអស់សព្វគ្រប់ ចូរលោកទាំងឡាយ ជ្រាប
 ច្បាស់នូវវត្ថុជាដើមនោះ តាមន័យ (នៃឧទ្ទានគាថាដែល
 ខ្ញុំពោលដោយសង្ខេបតទៅនេះចុះ) ។ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ទ្រង់គង់ក្រោមពោធិព្រឹក្ស ១ រឿងទ្រង់គង់ក្រោមរាជា-
 យតនព្រឹក្ស ១ រឿងទ្រង់ត្រឡប់មកកាន់អជបាលនិគ្រោធ
 វិញហើយទ្រង់ពុទ្ធបរិនិព្វាន ១ រឿងសហម្បតិព្រហ្ម ១

វិនយចិដកេ មហាវគ្គោ

ព្រហ្មាឡារោ ឧទ្ធកោ ច^(១)

ភិក្ខុ ច ឧបកោ ឥសិ ។

កោណ្ឌញ្ញោ ភទ្ទិយោ វប្បោ^(២)

មហាជារោ ច អស្សជិ

យសោ ចត្តារិ បញ្ញាស^(៣)

សព្វេ បេសេសិ សោ ទិសា

វត្ថុ^(៤) មារេសិ តីសា ច

ឧរុវេលន្តយោ ជដិ^(៥)

អក្សតារំ មហារាជា

សក្កោ ព្រហ្មា ច កេវលា

បំសុក្ខលំ ចោក្ខុវណី

សិលា ច កកុដោ សិលា

១ ឱ. ម. ព្រហ្មា អាឡារោ ឧទ្ធកោ ។ ២ ឱ. ម. កោណ្ឌញ្ញោ វប្បោ ភទ្ទិយោ ។
៣ ឱ. យសោ ចត្តារោ បញ្ញាសំ ។ ៤ ឱ. ម. វត្ថុំ ។ ៥ ឱ. ម. ឧរុវេលំ តយោជដិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

រឿងអាឡារតាបស ១ រឿងឧទ្ធកតាបស ១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ទ្រង់ត្រិះរិះថាគួរសំដែងធម៌ដល់បញ្ចវគ្គិយភិក្ខុ ១ រឿងទ្រង់ជួប
 នឹងឧបកាជីវក ១ រឿងទ្រង់ស្តេចទៅកាន់ព្រៃតសិបតនមិត្ត-
 ទាយវន ១ រឿងកោណ្ឌញ្ញភិក្ខុ ១ រឿងភិទ្ធិយភិក្ខុ ១ រឿង
 វប្បភិក្ខុ ១ រឿងមហានាមភិក្ខុ ១ រឿងអស្សជិភិក្ខុ ១ រឿងយស-
 កុលបុត្រ ១ រឿងសម្មាញ់ ៤ នាក់ ១ រឿងសម្មាញ់ ៥០ នាក់ ១
 រឿងព្រះបរមសាស្តានោះ ទ្រង់បញ្ជូនពួកព្រះអរហន្តទាំងពួង
 ទៅកាន់ទិសដើម្បីប្រកាសសាសនា ១ រឿងមារ ១ រឿងកុមារ
 ទាំង ៣០ នាក់ ១ រឿងជដិលឈ្មោះឧរុវេលកស្សប ១ រឿង
 ជដិលឈ្មោះនទិកស្សប ១ រឿងជដិលឈ្មោះគយាកស្សប ១
 រឿងរោងភ្លើង ១ រឿងមហារាជ ១ រឿងព្រះឥន្ទ ១ រឿងព្រហ្ម ១
 រឿងអ្នកដែនអង្គៈ មគធៈទាំងអស់ ១ រឿងសំពត់បង្សុក្ខល ១
 រឿងស្រះបោក្ខរណី ១ រឿងថ្មបោកសំពត់បង្សុក្ខល ១ រឿង
 ដើមថ្ងាន់ ១ រឿងថ្មហាលសំពត់បង្សុក្ខល ១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ

មហាខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

ជម្ពុ អម្ពោ ច អាមល្លោ^(១)

ចារិបុប្ផញ្ច អាហរិ^(២)

ជាលិយន្ត ឧជ្ឈលន្ត

វិជ្ជាយន្ត ច កស្សប

និមុជ្ជន្តិ មុទិ មេយោ

កយា លង្កិ ច មាគណោ

ឧបតិស្សោ កោលិតោ ច

អភិញ្ញាតា ច បព្វជំ^(៣)

ទុន្តិវត្តា បណាមនា

កិសោ លូខោ ច ព្រហ្មណោ

អនាចារំ អាចរតិ

១ ឱ. អាមលកោ ។ ២ ឱ. ចារិច្ចត្តបុប្ផំ អាហរិ ។ ៣ ឱ. បព្វជំ ។

មហាខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

ទ្រង់នាំយកផ្ទៃព្រីង ១ រឿងទ្រង់នាំយកផ្ទៃស្វាយ ១ រឿងទ្រង់
 នាំយកផ្ទៃកន្ទួតព្រៃ^(១) ១ រឿងទ្រង់នាំយកផ្ទៃសម័ ១ រឿងទ្រង់
 នាំយកផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្ស ១ រឿងទ្រង់ធ្វើបាដិហារិយ័ត្រាស់ថា
 ម្នាលកស្សបឧសចូរវែក ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាក្លើងចូរឆេះ ១
 រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាក្លើងចូររលត់ ១ រឿងពួកជដិលមុជទឹក ១
 រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគនិម្មិតជើងក្រាន ១ រឿងភ្លៀង ១ រឿង
 ព្រះសម្ពុទ្ធគង់ក្នុងគយាសីសប្រទេស ១ រឿងទ្រង់គង់ក្នុង
 លដ្ឋីវនឧទ្ទាន (សួនព្រៃឆ្នោត) ១ រឿងព្រះបាទមាគធរាជ ១
 រឿងឧបតិស្សមាណាព ១ រឿងកោលិតមាណាព ១ រឿងអ្នក
 ដែនមគធៈដឹងច្បាស់ថា ពួកកុលបុត្រប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ ១
 រឿងពួកភិក្ខុស្ងៀកដណ្តាប់មិនល្អ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ
 ឧបជ្ឈាយ័បណ្តោញសទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តមិនល្អ ១ រឿង
 ព្រាហ្មណ៍ស្តាំងស្តមសៅហ្មង ១ រឿងភិក្ខុប្រព្រឹត្តអនាចារ ១

១ បាលីថា អាមណ្ណោ ធ្លាប់ប្រែថា ល្អុង តែត្រង់ពាក្យថា អាមណ្ណោនេះឃើញក្នុងច្បាប់
 ឱរុបថា អាមលកោ ដែលប្រែថា កន្ទួតព្រៃ ហេតុនេះគួរប្រែថា កន្ទួតព្រៃវិញ ព្រោះរឿងខាងដើម
 ថាព្រះសម្ពុទ្ធទ្រង់នាំយកផ្ទៃកន្ទួតព្រៃ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧទរំ មាណវោ គណោ

វស្សំ ពាលេហិ បក្កន្តោ

ទស វស្សានិ និស្សយោ

ន វត្តន្តិ បណាមេតុំ

ពាលា បស្សន្តិ បញ្ច ឆ

យោ សោ អញ្ញោ ច នក្កោ ច

វិនយបិដក មហាវគ្គ

រឿងព្រាហ្មណ៍បួសដើម្បីចិញ្ចឹមពោះ ១ រឿងមាណាពទើប
តែនឹងមកសូមផ្លូវសកិក្ខុប្រាប់និស្ស័យមុន ១ រឿងទ្រង់ហាម
មិនឲ្យ ។ ឧបសម្បទាដោយគណៈសង្ឃតិចជាង ១០ រូប ១
រឿងទ្រង់ហាមភិក្ខុដែលមានវស្សាតិចជាង ១០ មិនឲ្យ ។ ឧប-
សម្បទាគេ ១ រឿងទ្រង់ហាមភិក្ខុដែលល្ងង់ ។ មិនឲ្យ ។ ឧប-
សម្បទាគេ ១ រឿងឧបជ្ឈាយ័ចៀសចេញទៅកាន់ទិស ១
រឿងភិក្ខុមានវស្សា ១០ ឲ្យនិស្ស័យ ១ រឿងពួកអន្តេវាសិក
ប្រព្រឹត្តមិនល្អក្នុងអាចារ្យត្រូវបណ្តេញ ១ រឿងទ្រង់ហាមពួក
ភិក្ខុល្ងង់ ។ មិនឲ្យ ។ និស្ស័យគេ ១ រឿងរម្ងាប់ចាកនិស្ស័យ ១
រឿងភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប្រាំគួរ និងមិនគួរឲ្យឧបសម្បទាគេជា
ដើម ១ រឿងភិក្ខុប្រកបដោយអង្គប្រាំមួយ គួរនិងមិនគួរឲ្យឧប-
សម្បទាគេជាដើម ១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់ថា បុគ្គល
ណា ពីដើមធ្លាប់ជាតិវិយ ដល់មកបួសជាភិក្ខុមិនស្តាប់ពាក្យ
ឧបជ្ឈាយ័ហើយត្រឡប់ទៅជាតិវិយដូចដើម បើមកវិញមិនត្រូវ
ឲ្យឧបសម្បទាទេ ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា បើបុគ្គលឯទៀត
ធ្លាប់ជាតិវិយហើយ ប្រាថ្នាបព្វជ្ជាឧបសម្បទា ត្រូវឲ្យនៅបរិ-
វាស ៤ ខែ ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថា បើតិវិយមកបួសទាំងអាក្រាត

មហាខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

អច្ឆិដ្ឋំ ជដិ សាកិយោ

មគទេសុ បញ្ច អាពាធា

ភដោ ចោរោ ច អង្គុលិ^(១)

មាគដោ ច អនុញ្ញាសិ

កាវា លិទិ កសាហតោ

លក្ខណា ឥណទាសោ ច

ភណ្ណាកោ ឧបសិ អហិ

១ ឱ. ឯកោ ចោរោ ច អង្គុលិ ។ ម. ឯកោ រាជោ ច អង្គុលិ ។

មហាខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

ត្រូវឧបជ្ឈាយ័ស្វែងរកតម្លៃចីវរឲ្យ ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាបើ
តិរិយមិនទាន់កោរសក់ ត្រូវសង្ឃអបលោកធ្វើកណ្តុកម្មឲ្យ ១
រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាបើជដិលជាកម្មវាទីកិរិយវាទី មិនបាច់ឲ្យនៅ
បរិវាស ១ រឿងទ្រង់ត្រាស់ថាបើជាតិសក្យៈធ្លាប់ជាតិរិយមក
បួស មិនបាច់ឲ្យនៅបរិវាស ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួស
មនុស្សមានអាពាធ ៥ យ៉ាងក្នុងដែនមគធៈ ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិ
មិនឲ្យបំបួសរាជអាមាត្យ ១ រឿងកិក្ខុបំបួសអង្គុលិមាលចោរ
ក្រោយមកទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសចោរ ១ រឿងព្រះបាទមាគ-
ធរាជទ្រង់អនុញ្ញាតទោស ដល់ពួកអ្នកបួសក្នុងព្រះពុទ្ធសាស-
នា ១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បញ្ញត្តិ មិនឲ្យបំបួសចោរទំលាយគុក ១
រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសចោរ ដែលរាជការព្យួរទោសទុក ១
រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស ដែលមានស្នាមរំពាត់ ១
រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស ដែលគេបៀតបៀនឲ្យមាន
ស្លាកស្នាម ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស ដែល
ជំពាក់បំណុលគេ ១ រឿងទ្រង់បញ្ញត្តិមិនឲ្យបំបួសមនុស្សខ្ញុំ
គេ ១ រឿងកិក្ខុបំបួសទារកកោរទុកជុក ១ រឿងកិក្ខុបំបួសទារក
ឈ្មោះឧបាលិ ១ រឿងត្រកូលវិនាសដោយអហិវាតករោគ ១

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សទ្ធិំ កុលំ កណ្ណាកោ ច

អាហុន្តិកមេវ ច

វត្ថុស្មី ទារកោ សិក្ខា

វិហារន្តិ ច កិណ្ណខោ

សព្វំ មុទំ ឧបជ្ឈាយេ

អបលាទ្យនកណ្ណាកោ ។

បណ្ណាកោ ថេយ្យបក្កន្តោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

រឿងត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះអានន្ទមានសទ្ធា ១ រឿង
កណ្តាកសាមណេរ ១ រឿងមនុស្សពោលទោសភិក្ខុថាទិស
ចង្អៀត ១ រឿងព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងនិគ្រោធារាម
ទៀបក្រុងកបិលវត្ត ១ រឿងព្រះសារីបុត្តបំបួសទារក ១
រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតសិក្ខាបទ ១០ ដល់សាមណេរ ១ រឿង
សាមណេរនៅដោយមិនគោរពកោតក្រែងភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុ
ត្រិះរិះថាគួរធ្វើទណ្ឌកម្មដូចម្តេចដល់សាមណេរ ១ រឿង
ភិក្ខុធ្វើអារវណកម្មដល់ពួកសាមណេរទូទៅ ទាំងអារាមរបស់
សង្ឃទាំងមូល ១ រឿងភិក្ខុធ្វើអារវណកម្មដល់ពួកសាមណេរ
ចំពោះអាហារតាមមុខទ្វារ ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ធ្វើ
អារវណកម្ម ដល់ពួកសាមណេរមិនប្រាប់ឧបដ្ឋាយី ១
រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ ប្រលោមយកសាមណេររបស់ភិក្ខុ ជា
ថេរៈ ១ រឿងកណ្តាកសាមណេរប្រទុស្តភិក្ខុនីឈ្មោះកណ្តាកី ១
រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសបណ្ឌក ១ រឿង
ទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស ដែលលួចសំវាស ១ រឿង
ទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសភិក្ខុ ដែលរត់ទៅចូលពួកតិរិយ ១

មហាខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

អហិ ច មាតិ បិតា

អរហន្តភិក្ខុនីភេទា

រុហិវេន ច ព្យញ្ជនំ

អនុបជ្ឈាយសង្ខេន

គណបណ្ឌិតបត្តកោ

អថិវំ តទុភយំ

យាចិតេនបិ យេ តយោ

មហាខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសសត្វតិរច្ឆាន ដោយហេតុអហិនាគ
 មកបួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួស
 មនុស្សដែលសម្លាប់ម្តាយ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួស
 មនុស្សដែលសម្លាប់ឪពុក ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួស
 មនុស្សដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្ត ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ
 បំបួសមនុស្សដែលប្រទុស្តភិក្ខុនី ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ
 បំបួសបុគ្គលដែលបំបែកសង្ឃ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួស
 បុគ្គលដែលធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពុរពងឡើង ១ រឿងទ្រង់ហាម
 មិនឲ្យបំបួសមនុស្សជាឧកតោព្យញ្ជនកៈ ១ រឿងទ្រង់ហាម
 មិនឲ្យ ។ ឧបសម្បទាដល់បុគ្គលគ្មានឧបជ្ឈាយ័ ១ រឿងទ្រង់
 ហាមមិនឲ្យយកសង្ឃជាឧបជ្ឈាយ័ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ
 យកគណៈជាឧបជ្ឈាយ័ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យយកបណ្ឌក
 ជាឧបជ្ឈាយ័ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ។ ឧបសម្បទាដល់
 កុលបុត្រគ្មានបាត្រ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ។ ឧបសម្បទា
 ដល់កុលបុត្រគ្មានចីវរ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ។ ឧបសម្បទា
 ដល់កុលបុត្រគ្មានបាត្រគ្មានចីវរទាំងពីរយ៉ាងនោះ ១ រឿង
 ទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ។ ឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលខ្ចីបាត្រគេ ១

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ហត្ថា ចាទា ហត្ថចាទា

កណ្ណា ធាសា តទ្ធកយំ

អង្គុលិ អន្សកណ្ណារំ

ដណំ ខុដ្ឋញា វាមនំ

កលកណ្ណិ លក្ខណា ច

កសា លិខិតសីបទី

វិនយបិដក មហាវគ្គ

រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ។ ឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលខ្ចីចីវរគេ ១
 រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ។ ឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលខ្ចីទាំងបាត្រ
 ទាំងចីវរគេ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតដៃ ១
 រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតជើង ១ រឿងទ្រង់
 ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតទាំងដៃទាំងជើង ១ រឿងទ្រង់
 ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតត្រចៀក ១ រឿងទ្រង់ហាម
 មិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតច្រមុះ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ
 បំបួសមនុស្សកំបុតទាំងត្រចៀកទាំងច្រមុះ ១ រឿងទ្រង់
 ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតម្រាមដៃ ១ រឿងទ្រង់ហាម
 មិនឲ្យបំបួសមនុស្សកំបុតមេដៃឬមេជើង ១ រឿងទ្រង់ហាម
 មិនឲ្យបំបួសមនុស្សជាចំសរសៃធំ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ
 បំបួសមនុស្សមានម្រាមដៃជាប់គ្នា ១ រឿងទ្រង់ហាមមិន
 ឲ្យបំបួសមនុស្សគម ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស
 តឿ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សពកក ១ រឿង
 ទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស ដែលគេបៀតបៀនឲ្យមានស្នាក
 ស្នាម ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលមានស្នាម
 រំពាត់ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្សដែលរាជការ
 ព្យួរទោសទុក ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំបួសមនុស្ស

មហាខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

បាបបរិសទ្ធសីច^(១)

កាលាកុណី^(២) តមេវ ច

ខញ្ញបក្ខហតញ្ចេវ

សញ្ញាទ្ធសិយាបថំ

ជរាទ្ធម្មកតទិវំ

អន្ធម្មកញ្ច យំ តហី

អន្ធតទិវំ យំ វត្ថុំ

ម្មកតទិវមេវ ច

អន្ធម្មកតទិវញ្ច

អលដ្ឋីនញ្ច និស្សយំ

វត្ថុញ្ច តថាទ្ធានំ^(៣)

១ ឱ. បាបបរិសទ្ធសញ្ច ។ ២ ឱ. កាលាកុណី ។ ៣ ឱ. កតទ្ធានំ ។

មហាខន្ធកៈ ឧទ្ទានតាថា

ជើងស្នាក់ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សដែលមាន
 រោគអាក្រក់ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សប្រទូស្តបរិ-
 សទ្យ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សទើបនឹងខ្វាក់ ឬខ្វាក់
 ម្ខាង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សក្លែងក្លង់ដៃជើង ១
 រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សខ្នក ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ
 បំប្លែងមនុស្សដែលស្លាប់មួយចំហៀងខ្លួន ១ រឿងទ្រង់ហាមមិន
 ឲ្យបំប្លែងមនុស្សខ្លួន ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សចាស់
 គ្រាំគ្រា ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សខ្វាក់ពីកំណើត
 ឬខ្វាក់ទាំងពីរខាង ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្ស
 គ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សថ្លង់ ១ រឿងទ្រង់ហាម
 មិនឲ្យបំប្លែងមនុស្ស ទាំងខ្វាក់ពីកំណើតទាំងគ ១ មិនឲ្យបំ-
 ប្លែងមនុស្សទាំងខ្វាក់ពីកំណើតទាំងថ្លង់ ១ មិនឲ្យបំប្លែងមនុស្ស
 ទាំងគទាំងថ្លង់ ១ មិនឲ្យបំប្លែងមនុស្សទាំងខ្វាក់ពីកំណើតទាំងគ
 ទាំងថ្លង់ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យ ៗនិស្ស័យដល់ពួកភិក្ខុអលដ្ឋី ១
 រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យនៅអាស្រ័យនឹងពួកភិក្ខុអលដ្ឋី ១ រឿង
 ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយមិនបាច់មាននិស្ស័យបាន ១

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

យាចមារណេ បេក្ខុនា

អាគច្ឆតុ^(១) វិវាទេន្តិ

ឯកុបជ្ឈេន កស្សុទោ

ទិស្សន្តិ ឧបសម្បជ្ជា

អាពាធមហិ ច បីឡិតា

អនុសិដ្ឋា វិត្តន្តិ

តត្ថេវ អនុសាសនា

សង្ឃេបិច អថោ ពាលោ

១ ឱ. អាគច្ឆន្តំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបម្រើជំងឺ មិនទាន់បាននិស្ស័យនៅ
 ដោយឥតនិស្ស័យបានព្រោះភិក្ខុឈឺអង្វរ ១ រឿងព្រះមហា-
 កស្សបប្រើបម្រើឲ្យទៅនិមន្តព្រះអានន្តថា ចូរមកសូត្រឲ្យ
 ឧបសម្បទាបេក្ខៈ ១ រឿងឧបសម្បទាពីររូប ប្រកែកគ្នាអំពី
 រឿងដណ្តើមគ្នាឧបសម្បទាមុន ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យ
 សូត្រអនុស្សាវនាជាមួយគ្នាដោយមានឧបជ្ឈាយ៍តែមួយរូប ១
 រឿងកុមារកស្សបមានអាយុ ២០ ឆ្នាំរាប់តាំងពីឆ្នាំដែលនៅ
 ក្នុងគភ៌ផងបានឧបសម្បទា ១ រឿងពួកឧបសម្បទា ដែល
 អាពាធទាំងឡាយបៀតបៀនប្រាកដឡើង ១ រឿងពួកភិក្ខុ
 សួរអន្តរាយិកធម៌នឹងពួកឧបសម្បទាបេក្ខៈ ដែលមិនទាន់
 ប្រៀនប្រដៅ ឧបសម្បទាបេក្ខៈអៀនខ្មាស ១ រឿងពួក
 ភិក្ខុប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ ក្នុងទីកណ្តាលជំនុំសង្ឃ
 នោះ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យប្រៀនប្រដៅ ក្នុងទីសម
 គួរហើយ សីមសួរអន្តរាយិកធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ១ រឿង
 ទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុល្ងង់ ។ ប្រៀនប្រដៅ ១ រឿងទ្រង់
 ហាមមិនឲ្យភិក្ខុ ដែលគ្មានការសន្មតប្រៀនប្រដៅ ១

មហាខន្ធកេ ឧទ្ទានតាថា

អសម្មតោ ច ឯកតោ

ឧល្គម្បតុបសម្មទា

និស្សយោ ឯកតោ តយោតិ ។

ឥមស្មី ខន្ធកេ វត្ថុ ឯកសតំ ទ្វាសត្តតិ ។

មហាខន្ធកេ ឧទ្ទានំ និដ្ឋិតំ ។

មហាខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យអាចារ្យ និងឧបសម្បទាបេក្ខៈចូលមកក្នុង
 ជំនុំសង្ឃជាមួយគ្នា ១ រឿងឧបសម្បទាបេក្ខៈសូមឧបសម្បទា
 នឹងសង្ឃដោយពាក្យថា សូមឲ្យសង្ឃស្រោចស្រង់ ១ រឿង
 ប្រាប់និស្ស័យបួន ១ រឿងភិក្ខុដែលបានឧបសម្បទាហើយ
 ដើរមកតែម្នាក់ឯង ជួបនឹងស្រីជាបុរាណទុតិយិកា ត្រង់
 កណ្តាលផ្លូវ ១ រឿងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនឃើញ
 អាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនធ្វើតបនូវ
 អាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់នូវទិដ្ឋិ
 អាក្រក់ ១ ។

រួមរឿងក្នុងខន្ធកៈនេះ ១៧២ រឿង ដោយបការដូច្នោះ ។

ចប់ ឧទ្ទានក្នុងមហាខន្ធកៈ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកំ

[១៤៧] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកវា រាជគហោ
 វិហារតិ កិឡិក្ខុដេ បព្វតេ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញតិភិយា បរិព្វាជកា ចាតុទ្ទសេ បណ្ណារសេ អដ្ឋមិយា
 ច បក្ខុស្ស សន្និបតិភ្លា ធម្មំ កាសន្តិ ។ តេ មនុស្សា
 ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សរោយ ។ តេ លកន្តិ អញ្ញតិភិយេសុ
 បរិព្វាជកេសុ បេមំ លកន្តិ បសាទំ លកន្តិ អញ្ញតិភិ-
 យា បរិព្វាជកា បក្ខំ ។ អថខោ រញ្ញោ មាគធស្ស
 សេនិយស្ស ពិម្ពិសារស្ស រហោកតស្ស បដិសល្លីនស្ស
 ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទចាទិ ឯតរហិ ខោ អញ្ញ-
 តិភិយា បរិព្វាជកា ចាតុទ្ទសេ បណ្ណារសេ អដ្ឋមិយា
 ច បក្ខុស្ស សន្និបតិភ្លា ធម្មំ កាសន្តិ តេ មនុស្សា
 ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សរោយ តេ លកន្តិ អញ្ញតិភិយេសុ
 បរិព្វាជកេសុ បេមំ លកន្តិ បសាទំ លកន្តិ អញ្ញតិភិយា
 បរិព្វាជកា បក្ខំ យន្ទន អយ្យាបិ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណារសេ
 អដ្ឋមិយា ច បក្ខុស្ស សន្និបតេយ្យន្តិ ។ អថខោ

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ

[១៤៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគគង់លើភ្នំគិរីជ្រកក្នុងជិត
ក្រុងរាជគ្រឹះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ប្រជុំគ្នា
និយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ^(១) ។ មនុស្សទាំងឡាយ
តែងចូលទៅរកបរិព្វាជកទាំងនោះដើម្បីស្តាប់ធម៌ ។ មនុស្សទាំងឡាយនោះ
កើតសេចក្តីស្រឡាញ់ កើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ
ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃក៏បានបក្ខពួកឡើង ។ គ្រានោះឯង ព្រះបាទ
ពិម្ពិសារសេនិយៈជាឥសូរៈ ក្នុងដែនមគធៈទ្រង់សម្លឹងនៅក្នុងទីស្ងាត់ កើត
ព្រះទ័យត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា ឥឡូវនេះឯង ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ
ប្រជុំគ្នានិយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ មនុស្សទាំងឡាយ
តែងចូលទៅរកបរិព្វាជកទាំងនោះដើម្បីស្តាប់ធម៌ មនុស្សទាំងនោះ ក៏កើត
សេចក្តីស្រឡាញ់ កើតសេចក្តីជ្រះថ្លា ក្នុងពួកបរិព្វាជក មានលទ្ធិដទៃ
ពួកបរិព្វាជកមានលទ្ធិដទៃ ក៏បានបក្ខពួកឡើង បើដូច្នោះ គួរតែលោកម្ចាស់
ទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខដែរ ។ ទើបព្រះ

១ គឺក្នុងកន្លះខែម្តង ៗ ហៅថាបក្ខមួយ ៗ ។

ឧបោសថក្ខត្តកេ ធម្មស្សវនំ

រាជា មាគណោ សេនិយោ ពិម្ពិសារោ យេន ភកវា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
 និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធោ ខោ រាជា មាគណោ
 សេនិយោ ពិម្ពិសារោ ភកវន្តំ ឯតទរោច ឥធម មយ្ហំ
 ភន្តេ រហោកតស្ស បដិសល្ល័នស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិ-
 វិតក្កោ ឧទចាទិ ឯតរហិ ខោ អញ្ញតិត្តិយា បរិព្វាជកា
 ចាតុទ្ទសេ បណ្ណារសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខុស្ស សន្និបតិ-
 ត្វា ធម្មំ ភាសន្តិ តេ មនុស្សា ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សវ-
 នាយ តេ លកន្តិ អញ្ញតិត្តិយេសុ បរិព្វាជកេសុ បេមំ
 លកន្តិ បសាទំ លកន្តិ អញ្ញតិត្តិយា បរិព្វាជកា បក្ខុ-
 យន្ទ្រន អយ្យាបិ ចាតុទ្ទសេ បណ្ណារសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខុ-
 ស្ស សន្និបតេយ្យន្តិ សាធុ ភន្តេ អយ្យាបិ ចាតុទ្ទសេ
 បណ្ណារសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខុស្ស សន្និបតេយ្យន្តិ ។
 អថខោ ភកវា រាជានំ មាគនំ សេនិយំ ពិម្ពិសារំ
 ធម្មិយា កថាយ សន្នុស្សេសិ សមាទបេសិ សមុត្តេ-
 ជេសិ សម្បហំសេសិ ។ អថខោ រាជា មាគណោ សេនិ-
 យោ ពិម្ពិសារោ ភកវតា ធម្មិយា កថាយ សន្នុស្សិតោ

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ការស្តាប់ធម៌

បាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាតស្សរៈ ក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់ចូលទៅគាល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ហើយគង់ក្នុងទីសមគួរ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈ ជាតស្សរៈក្នុង
 ដែនមគធៈគង់ក្នុងទីសមគួរហើយ បានទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយ
 ពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងថ្ងៃនេះ ខ្ញុំព្រះករុណា សម្បូរនៅ
 ក្នុងទីស្ងាត់កើតចិត្តត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា ក៏ឥឡូវនេះ ពួកបរិញ្ញាជក
 មានលទ្ធិដទៃ តែងប្រជុំគ្នានិយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី ១២ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ
 មនុស្សទាំងឡាយ តែចូលទៅរកបរិញ្ញាជកទាំងនោះ ដើម្បីស្តាប់ធម៌
 ពួកមនុស្សទាំងនោះ ក៏កើតសេចក្តីស្រឡាញ់ កើតសេចក្តីជ្រះថ្លា
 ក្នុងពួកបរិញ្ញាជកមានលទ្ធិដទៃ ពួកបរិញ្ញាជកមានលទ្ធិដទៃ ក៏បានបក្ខ
 ពួកឡើង បើដូច្នោះ គួរតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១២
 ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខដែរ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោសខ្ញុំព្រះអង្គ សូមទ្រង់
 អនុញ្ញាត បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ត្រូវតែប្រជុំ
 គ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១២ ទី ១៥ ទី ៨ នៃបក្ខ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ញ៉ាំងព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាតស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ឲ្យយល់ច្បាស់
 ឲ្យប្រតិបត្តិល្អ ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម៌កថា ។ លំដាប់
 នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយៈជាតស្សរៈក្នុងដែនមគធៈ ដែលព្រះដ៏មាន

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សមាទបិតោ សមុត្តេជិតោ សម្បហំសិតោ ឧដ្ឋាយា-
 សនា ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា បទក្ខិណំ កត្វា បក្កាមិ ។
 អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី បកវាលោ
 ធម្មិ កថំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ អនុជាតាមិ
 ភិក្ខុវេ ចាតុទ្ធសេ បណ្ណាវសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខុស្ស
 សន្និបតិគុន្តិ ។

[១៤៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ភកវតា
 អនុញ្ញាតំ ចាតុទ្ធសេ បណ្ណាវសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខុស្ស
 សន្និបតិគុន្តិ ។ តេ ចាតុទ្ធសេ បណ្ណាវសេ អដ្ឋមិយា ច
 បក្ខុស្ស សន្និបតិគ្វា តុណ្ហិ និសីទន្តិ ។ តេ មនុ-
 ស្សា ឧបសង្កមន្តិ ធម្មស្សវនាយ ។ តេ ឧដ្ឋាយន្តិ
 ទីយន្តិ វិចារេន្តិ កថំ ហិ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា
 ចាតុទ្ធសេ បណ្ណាវសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខុស្ស សន្និ-
 បតិគ្វា តុណ្ហិ និសីទិស្សន្តិ សេយ្យថាបិ ម្ភកស្ភកវា
 ននុ នាម សន្និបតិតេហិ ធម្មោ កាសិតញោតិ ។
 អស្សោសុំ ខោ ភិក្ខុ តេសំ មនុស្សានំ ឧដ្ឋាយន្តានំ
 ទីយន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ អថខោ តេ ភិក្ខុ ភកវតោ

និយមបិដក មហាវគ្គ

ព្រះភាគឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យប្រតិបត្តិល្អ ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយ
 ធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើ
 ប្រទក្សិណ (យាងវិលខាងស្តាំ) ហើយចៀសចេញទៅ ។ ព្រោះនិទាន
 នេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាហើយត្រាស់
 ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រជុំគ្នា
 ក្នុងថ្ងៃទី ១២ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ ។

[១២៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 អនុញ្ញាតឲ្យប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១២ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខហើយ ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះក៏ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១២ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខហើយអង្គុយនៅតែស្ងៀម ។
 មនុស្សទាំងឡាយក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះ ដើម្បីស្តាប់ធម៌ ។ មនុស្សទាំង-
 ឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា សមណៈទាំងឡាយ
 ជាសក្យបុត្រមិនសមបើនឹងមកប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ១២ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃ
 បក្ខហើយ អង្គុយនៅតែស្ងៀមដូចជាជ្រូកធាត់ (ដូច្នោះ)សោះ គួរតែលោក
 ទាំងឡាយប្រជុំគ្នាហើយនិយាយធម៌ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮពាក្យ
 មនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ ។
 ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ បាតិមោក្ខទ្វេសោ

ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អថខោ ភកវា ឯតស្មី និទានេ
ឯតស្មី បករណោ ធម្មិ កងំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ
អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ចាតុទ្ធសេ បណ្ណាវសេ អដ្ឋមិយា ច
បក្ខុស្ស វស្មិបតិក្វា ធម្មំ ភាសិតុន្តិ ។

[១៤៩] អថខោ ភកវតោ វហោកតស្ស បដិសល្លិ-
នស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទចាទិ យន្ទុធាហំ
យានិ មយា ភិក្ខុនំ បញ្ញត្តានិ សិក្ខាបទានិ តានិ
នេសំ ចាតិមោក្ខទ្ធសំ អនុជាធាយ្យំ សោ នេសំ
ភវិស្សតិ ឧបោសថកម្មន្តិ ។ អថខោ ភកវា សាយណ្ណា-
សមយំ បដិសល្លាធា វុដ្ឋិតោ ឯតស្មី និទានេ ឯតស្មី
បករណោ ធម្មិ កងំ កត្វា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ ឥធម មយ្ហំ
ភិក្ខុវេ វហោកតស្ស បដិសល្លិនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិ-
វិតក្កោ ឧទចាទិ យន្ទុធាហំ យានិ មយា ភិក្ខុនំ
បញ្ញត្តានិ សិក្ខាបទានិ តានិ នេសំ ចាតិមោក្ខទ្ធសំ
អនុជាធាយ្យំ សោ នេសំ ភវិស្សតិ ឧបោសថកម្មន្តិ
អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតំ ។ ឯវញ្ច
បន ភិក្ខុវេ ឧទ្ធិសិតពំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ការសំដែងបាតិមោក្ខ

ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា
ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
ឲ្យភិក្ខុប្រជុំគ្នានិយាយធម៌ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ ។

[១៤៩] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សម្មក្នុងទីស្ងាត់កើត
ព្រះទ័យត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា ដូច្នោះមានតែតថាគតអនុញ្ញាតសិក្ខា-
បទទាំងឡាយនោះ ដែលតថាគតបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឲ្យជា
បាតិមោក្ខទ្វេសដល់ពួកភិក្ខុទាំងនោះ បាតិមោក្ខទ្វេសនោះ នឹងបានជា
ឧបោសថកម្មរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរ
នេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគចេញចាកទីសម្មក្នុងពេលថ្ងៃរសៀលទ្រង់ធ្វើ
ធម្មិកថាហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃនេះ
តថាគតសម្មនៅក្នុងទីស្ងាត់កើតចិត្តត្រិះរិះឡើងយ៉ាងនេះថា បើដូច្នោះមាន
តែតថាគតអនុញ្ញាតសិក្ខាបទទាំងឡាយនោះ ដែលតថាគតបញ្ញត្តិដល់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ឲ្យជាបាតិមោក្ខទ្វេសដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បាតិមោក្ខទ្វេស
នោះនឹងជាឧបោសថកម្មរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ត្រូវភិក្ខុសំដែងយ៉ាងនេះ ។ គឺភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលត្រូវផ្ទៀងសង្ស័យថា

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ^(១) យទិ
 សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃោ ឧចោសថំ ករេយ្យ
 ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យ ។ កី សង្ឃស្ស បុព្វកិច្ចំ ។
 ចារិសុទ្ធិ អាយស្មន្តោ អាហេចេថ ។ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិ-
 សិស្សាមិ ។ តំ សព្វេ វ សន្តា សាធុកំ សុណាម
 មនសិករោម ។ យស្ស សិយា អាបត្តិ សោ អារិករេយ្យ
 អសន្តិយា អាបត្តិយា តុណ្ហិភវិតព្វំ ។ តុណ្ហិភាវេន
 ខោ បនាយស្មន្តោ បរិសុទ្ធាតិ វេទិស្សាមិ ។ យថា ខោ
 បន បច្ចេកបុដ្ឋស្ស វេយ្យាករណំ ហោតិ ឯវមេវ^(២) ឯវ-
 រូចាយ បរិសាយ យាវតតិយំ អនុស្សាវិតំ ហោតិ ។ យោ
 បន ភិក្ខុ យាវតតិយំ អនុស្សាវិយមាទេ សរមាទោ
 សន្តិ អាបត្តិ ធារិករេយ្យ សម្បជានមុសាវាទស្ស
 ហោតិ ។ សម្បជានមុសាវាទោ ខោ បនាយស្មន្តោ
 អន្តរាយិកោ ធម្មោ វុត្តោ ភកវតា តស្មា សរមាទេន

១ ឥតោ បរិ សព្វបោត្តកេសុ អដ្ឋបោសថោ បណ្ណវសោតិ បាលិ បញ្ញាយតិ ។ សា បន
 យស្មា ឥធ ទិវសោ ន តាវ អនុញ្ញាតោ ហោតិ តថា ហិ វក្ខតិ តេន ខោ បន សមយេន
 ភិក្ខុ ភកវតា បាតិមោក្ខុទ្វេសោ អនុញ្ញាតោតិ ទេវសិកំ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិកិអាទី សចេ ឥធ
 ទិវសំ អនុជានេយ្យ តេ ភិក្ខុ ទេវសិកំ បាតិមោក្ខំ ន ឧទ្ទិសេយ្យំ តស្មា ឥធ ន យុជ្ជតិ
 ទិវសស្ស បន អនុញ្ញាតកាលតោ បដ្ឋាយ វដ្ឋតិ ។ ២ ឱ. ឯវមេវ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃ
 ហើយ សង្ឃគួរធ្វើឧបោសថ គួរសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ បុព្វកិច្ច^១
 របស់សង្ឃដូចម្តេច ។ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ចូរលោក
 ទាំងឡាយប្រាប់សេចក្តីបរិសុទ្ធិ ។ ខ្ញុំនឹងសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ យើង
 ទាំងឡាយដែលមាននៅទាំងអស់គ្នា ចូរប្រុងស្តាប់យកចិត្តទុកដាក់នូវ
 បាលីនោះ ។ លោកអង្គណាមានអាបត្តិ ត្រូវលោកអង្គនោះប្រាប់ កាល
 បើមិនមានអាបត្តិទេ ត្រូវនៅឲ្យស្ងៀម ។ ខ្ញុំនឹងសំគាល់លោកដ៏មានអាយុ
 ទាំងឡាយជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ដោយការស្ងៀម ។ ដូចជាបុគ្គលដែល
 ត្រូវគេសួររូបញ្ជាចំពោះរូបម្នាក់ ៗ តែងដោះស្រាយ យ៉ាងណាមិញ ពាក្យ
 ដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគម្រប់បីដងយ៉ាងនេះ ក្នុងបរិសទ្ធិមាន
 សភាពយ៉ាងនេះ ក៏ដូច្នោះដែរ ។ ភិក្ខុណាមួយកាលដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹង
 អស់វារៈជាគម្រប់បីដងទើបរលឹកឃើញ តែមិនប្រាប់អាបត្តិដែលមាន ភិក្ខុនោះ
 ត្រូវសម្បជានមុសាវាទ ។ បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ក៏ឯសម្បជាន-
 មុសាវាទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយមួយដែរ

១ កិច្ចដែលសង្ឃត្រូវចាត់ចែងឲ្យស្រេចមុនធ្វើឧបោសថ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ និទានុទ្ទេសវិភង្គោ

ភិក្ខុនា អាបន្នេន វិសុទ្ធាបេក្ខេន សន្តិ អាបត្តិ អាវិ-
កាតព្វា ។ អាវិកតា ហិស្ស ជាសុ ហោតីតិ ។

[១៥០] ចាតិមោក្ខន្តិ អាទិមេតំ មុខមេតំ បមុខ-
មេតំ កុសលានំ ធម្មានំ តេន វុច្ចតិ ចាតិមោក្ខន្តិ ។

អាយស្មន្តោតិ បិយវចនមេតំ ករុវចនមេតំ សការវសប្ប-
តិស្សាធិវចនមេតំ អាយស្មន្តោតិ ។ ឧទ្ធិសិស្សាមីតិ

អាចិក្ខិស្សាមិ ទេសេស្សាមិ បញ្ញាបេស្សាមិ បដ្ឋបេស្សាមិ
វិវិស្សាមិ វិកធិស្សាមិ ឧត្តានីករិស្សាមិ បកាសេស្សាមិ ។

តន្តិ ចាតិមោក្ខំ វុច្ចតិ ។ សព្វេ វ សន្តាតិ យាវ-
តិកា តស្សា បរិសាយ ថេរា ច នវា ច មជ្ឈិមា ច ឯតេ

វុច្ចន្តិ សព្វេ វ សន្តាតិ ។ សាធុកំ សុណោមាតិ អដ្ឋិ-
កត្វា មនសិកត្វា សព្វំ ចេតសា សមន្ទាហារម ។

មនសិករោមាតិ ឯកត្តចិត្តា អវិក្ខត្តចិត្តា អវិសាហាជ-

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ និទានទ្វេសវិភង្គ

ហេតុនោះ ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិហើយរលឹកឃើញ ប្រាថ្នាសេចក្តីបរិសុទ្ធិ ត្រូវប្រាប់អាបត្តិដែលមាន ។ ព្រោះថា អាបត្តិដែលភិក្ខុប្រាប់ហើយ ជាការ ស្រួល ។

[១៥០] ត្រង់ពាក្យថា បាតិមោក្ខ សេចក្តីថា ធម្មជាតនេះជាដើម ធម្មជាតនេះជាប្រធាន ធម្មជាតនេះជាមុនដំបូងនៃកុសលធម៌ទាំងឡាយ ហេតុនោះ តថាគតហៅថា បាតិមោក្ខ ។ ពាក្យថា លោកដ៏មានអាយុ ឯ ពាក្យថាលោកដ៏មានអាយុនេះ ជាពាក្យនិយាយដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ នេះជាពាក្យនិយាយដោយសេចក្តីគោរព នេះជាឈ្មោះនៃបុគ្គលប្រកប ដោយសេចក្តីគោរពនិងជាទីកោតក្រែង ។ ពាក្យថា ខ្ញុំនឹងសំដែង គឺខ្ញុំនឹង ប្រាប់នឹងបង្ហាញ នឹងឲ្យដឹងច្បាស់ នឹងផ្គូផ្គង (ផ្ដើម) នឹងបើក នឹងចែក នឹង ធ្វើឲ្យរាក់ នឹងប្រកាស ឬផ្ទៀង ។ ពាក្យថា បាលីនោះ តថាគតសំដៅយក បាតិមោក្ខ ។ ពាក្យថា យើងទាំងឡាយ ដែលមាននៅទាំងអស់គ្នា គឺភិក្ខុ ជាថេរៈក្តី ភិក្ខុខ្ចីវស្សាក្តី ភិក្ខុជាកណ្តាលក្តី ទាំងអម្បាលមានក្នុងបរិសទ្យ នោះ តថាគតហៅ ភិក្ខុទាំងឡាយនុ៎ះថា យើងទាំងឡាយដែលមាននៅ ទាំងអស់គ្នា ។ ពាក្យថា ចូរប្រុងស្តាប់ គឺយើងចូរធ្វើឲ្យជាប្រយោជន៍ធ្វើ ទុកក្នុងចិត្ត ផ្ចិតផ្ចង់នូវបាតិមោក្ខទាំងអស់ដោយចិត្ត ។ ពាក្យថា យកចិត្ត ទុកដាក់ គឺយើងចូរមានចិត្តមានអារម្មណ៍តែមួយ មានចិត្តមិនរវើរវាយ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ចិត្តា និសាមេម ។ យស្ស សិយា អាបត្តិតិ ថេរស្ស វា
 នវស្ស វា មជ្ឈិមស្ស វា បញ្ចន្នំ វា អាបត្តិក្ខត្វានំ
 អញ្ញតរា អាបត្តិ សត្តន្នំ វា អាបត្តិក្ខត្វានំ អញ្ញតរា
 អាបត្តិ ។ សោ អារិកេយ្យាតិ សោ ទេសេយ្យ សោ វិវេយ្យ
 សោ ឧត្តានិកេយ្យ សោ បកាសេយ្យ សង្ឃមជ្ឈេ វា
 តណាមជ្ឈេ វា ឯកបុគ្គលេ វា ។ អសន្តិ នាម អាបត្តិ
 អនជ្ឈាបន្នោ^(១) វា ហោតិ អាបជ្ជិត្វា វា វុដ្ឋិតោ^(២) ។
 តុណ្ណិករិតព្វន្តិ អធិវាសេតព្វំ ន ព្យាហារិតព្វំ^(៣) ។
 បរិសុទ្ធាតិ វេទិស្សាមីតិ ជាទិស្សាមិ ធារេស្សាមិ ។
 យថា ខោ បន បច្ចេកបុដ្ឋស្ស វេយ្យាករណំ ហោតិតិ
 យថា ឯកេន ឯកោ បុដ្ឋោ ព្យាករេយ្យ ឯវមេរំ តស្សា
 បរិសាយ ជានិតព្វំ មំ បុច្ឆតិតិ ។ ឯវុចា នាម បរិសា
 ភិក្ខុបរិសា វុច្ឆតិ ។ យាវតតិយំ អនុស្សាវិតំ ហោតិតិ

១ ឱ. ម. អនជ្ឈាបន្នា ។ ២ អវុដ្ឋិតា ។ តព្វណ្ណនាយំ បន អនជ្ឈាបន្នោ វា ហោតិ
 អាបជ្ជិត្វា វា វុដ្ឋិតោតិ ឯត្ថ យំ អាបត្តិ ភិក្ខុ ន អជ្ឈាបន្នោ វា ហោតិ អាបជ្ជិត្វា វា វុដ្ឋិតោ
 អយំ អសន្តិ នាម អាបត្តិតិ ឯវមត្តោ វេទិតព្វោតិ វុត្តំ ។ ៣ ឱ. ន វ្យាហាតព្វំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មានចិត្តមិនរាយមាយហើយពិចារណា (បុគ្គលិកនោះ) ។ ពាក្យថា
 លោកអង្គណាមានអាបត្តិ គឺភិក្ខុជាថេរៈ ឬភិក្ខុខ្លី ឬភិក្ខុជាកណ្តាល បណ្តា
 អាបត្តិទាំង ៥ កង ត្រូវអាបត្តិណាមួយក្តី បណ្តាអាបត្តិទាំង ៧ កង ត្រូវ
 អាបត្តិណាមួយក្តី ។ ពាក្យថា ត្រូវលោកអង្គនោះប្រាប់ គឺភិក្ខុនោះត្រូវ
 សំដែង ភិក្ខុនោះត្រូវបើក ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើឲ្យរាក់ឡើង ភិក្ខុនោះត្រូវ
 ប្រកាស ក្នុងកណ្តាលសង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលមួយក្តី ។
 ដែលឈ្មោះថា មិនមានអាបត្តិ គឺភិក្ខុមិនបានត្រូវអាបត្តិណាមួយក្តី ត្រូវ
 អាបត្តិណាហើយចេញចាកអាបត្តិក្តី ។ ពាក្យថា ត្រូវនៅស្ងៀម
 គឺត្រូវអត់មិនត្រូវនិយាយ ។ ពាក្យថា ខ្ញុំនឹងសំគាល់លោកដ៏មានអាយុ
 ទាំងឡាយថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ គឺខ្ញុំនឹងដឹង នឹងចាំទុក ។ ពាក្យថា
 ដូចជាបុគ្គលដែលត្រូវគេសួររូបញ្ជាចំពោះរូបម្នាក់ ៗ តែងដោះស្រាយយ៉ាង
 ណាមិញ សេចក្តីថា បុគ្គលម្នាក់ដែលបុគ្គលម្នាក់ទៀតសួរហើយ ត្រូវ
 តែដោះស្រាយមានឧបមាយ៉ាងណា ភិក្ខុសួរខ្ញុំ ចំពោះអាបត្តិ ដែល
 ភិក្ខុគួរដឹងក្នុងបរិសទ្ធនោះយ៉ាងនេះ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនោះដែរ ។
 ដែលហៅថា បរិសទ្ធមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺតថាគតសំដៅយកភិក្ខុ
 បរិសទ្ធ ។ ពាក្យថា ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈ ជាគម្រប់បីដង

ឧបោសថក្ខន្ធភិក្ខុ និងទានុស្សន្តិកវិញ្ញាណ

សកីបិ អនុស្សវិតំ ហោតិ ទុតិយម្បិ អនុស្សវិតំ ហោតិ
តតិយម្បិ អនុស្សវិតំ ហោតិ ។ សរមាណោតិ ជាណមា-
នោ សញ្ញាណមាណោ ។ សន្តិំ ធាម អាបត្តិ អជ្ឈាបន្នោ^(១)
វា ហោតិ អាបច្ឆិត្វា វា អវុច្ឆិតោ^(២) ។ ធារិកេយ្យាតិ
ន ទេសេយ្យ ន វិវេយ្យ ន ឧត្តានិកេយ្យ ន បកា-
សេយ្យ សង្ឃមជ្ឈេ វា កណាមជ្ឈេ វា ឯកបុគ្គលេ វា ។
សម្មជាណមុសាវាទស្ស ហោតីតិ សម្មជាណមុសាវាទោ
កី ហោតិ ។ ទុក្កដំ ហោតិ ។ អន្តរាយិកោ ធម្មោ
វុត្តោ ភកវតាតិ កិស្ស អន្តរាយិកោ ។ បឋមស្ស ឈា-
នស្ស អធិកមាយ អន្តរាយិកោ ទុតិយស្ស ឈានស្ស
អធិកមាយ អន្តរាយិកោ តតិយស្ស ឈានស្ស អធិក-
មាយ អន្តរាយិកោ ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស អធិកមាយ
អន្តរាយិកោ ឈានានំ វិមោក្ខានំ សមាដីនំ សមា-
បត្តីនំ នេក្ខម្មានំ និស្សរណានំ បរិវេកានំ កុសលានំ
ធម្មានំ អធិកមាយ អន្តរាយិកោ ។ តស្មាតិ តំកា-
រណា ។ សរមាណោតិ ជាណមាណេន សញ្ញាណមាណេន ។
វិសុទ្ធាបេក្ខេណាតិ វុដ្ឋាតុកាមេន វិសុទ្ធិតុកាមេន ។

១ ឱ. អជ្ឈាបន្នា ។ ២ អវុច្ឆិតា ។

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ និទានុទ្ទេសវិកង្គ

គឺពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈម្តងផង ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹង
អស់វារៈជាគម្រប់ពីរដងផង ពាក្យដែលខ្ញុំប្រកាសឲ្យដឹងអស់វារៈជាគម្រប់បីដង
ផង ។ ពាក្យថា រលឹកឃើញ គឺដឹងបានចាំបាន ។ ដែលឈ្មោះថា អាបត្តិ
ដែលមាន គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិណាក្តី ត្រូវហើយមិនចេញចាកអាបត្តិក្តី ។
ពាក្យថា មិនប្រាប់ គឺមិនសំដែង មិនបើក មិនធ្វើឲ្យងាយ មិនប្រកាសក្នុង
កណ្តាលសង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលមួយក្តី ។ ពាក្យថា ភិក្ខុ
នោះត្រូវសម្បជានមុសាវាទ គឺសម្បជានមុសាវាទជាអាបត្តិអ្វី ។ សម្បជាន-
មុសាវាទជាអាបត្តិទុក្ខដ ។ ពាក្យថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថាជាធម៌
ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ គឺធម៌នោះធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្វី ។ ធម៌នោះធ្វើ
នូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបានបឋមជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការ
បានទុតិយជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបានតតិយជ្ឈាន ធ្វើនូវ
សេចក្តីអន្តរាយដល់ការបានចតុត្ថជ្ឈាន ធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ការបាន
នូវកុសលធម៌ទាំងឡាយ គឺឈាន វិមោក្ខ សមាធិ សមាបត្តិ នេក្ខម្មៈ ការ
រលាស់ចេញចាកភព សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។ ពាក្យថា ហេតុនោះ គឺព្រោះ
ដំណើរនោះ ។ ពាក្យថា រលឹកឃើញ គឺដឹងបានចាំបាន ។ ពាក្យថា
ប្រាថ្នាសេចក្តីបរិសុទ្ធិ គឺប្រាថ្នាចេញចាកអាបត្តិ ប្រាថ្នាដើម្បីស្អាត ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សន្តិ ធាម អាបត្តិ អដ្ឋាបដ្ឋោ វា ហោតិ អាបដ្ឋិត្វា វា
អរុដ្ឋិតោ ។ អារិកាតញ្ចាតិ អារិកាតញ្ចា សដ្ឋ្យមដ្ឋេ វា
កណាមដ្ឋេ វា ឯកបុគ្គលេ វា ។ អារិកតា ហិស្ស ជាសុ
ហោតីតិ កិស្ស ជាសុ ហោតិ ។ បឋមស្ស ឈានស្ស
អធិកមាយ ជាសុ ហោតិ ទុតិយស្ស ឈានស្ស អធិក-
មាយ ជាសុ ហោតិ តតិយស្ស ឈានស្ស អធិកមាយ
ជាសុ ហោតិ ចតុត្ថស្ស ឈានស្ស អធិកមាយ ជាសុ
ហោតិ ឈានានំ វិមោក្ខានំ សមាដីនំ សមាបត្តិនំ
នេក្ខម្មានំ និស្សរណានំ បរិវេកានំ កុសលានំ ធម្មានំ
អធិកមាយ ជាសុ ហោតីតិ ។

[១៥១] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ភកវតា
ចាតិមោក្ខុទ្ធសោ អនុញ្ញាតោតិ ទេវសិកំ ចាតិមោក្ខុ
ឧទ្ទិសន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ
ទេវសិកំ ចាតិមោក្ខុ ឧទ្ទិសិតពុំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ
ទុក្កជស្ស ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឧចោសថេ ចាតិ-
មោក្ខុ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ
ភកវតា ឧចោសថេ ចាតិមោក្ខុទ្ធសោ អនុញ្ញាតោតិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ដែលឈ្មោះថា អាបត្តិដែលមាន គឺភិក្ខុត្រូវអាបត្តិណាក្តី ត្រូវហើយមិន
 ចេញចាកអាបត្តិក្តី ។ ពាក្យថា ត្រូវប្រាប់ គឺភិក្ខុត្រូវប្រាប់អាបត្តិក្នុងកណ្តាល
 សង្ឃក្តី កណ្តាលគណៈក្តី ចំពោះបុគ្គលម្នាក់ក្តី ។ ពាក្យថា ព្រោះអាបត្តិ
 ដែលភិក្ខុប្រាប់ហើយជាការស្រួល គឺជាការស្រួលដើម្បីអ្វី ។ ជាការស្រួល
 ដើម្បីបានបឋមជ្ឈាន ជាការស្រួលដើម្បីបានទុតិយជ្ឈាន ជាការស្រួល
 ដើម្បីបានតតិយជ្ឈាន ជាការស្រួលដើម្បីបានចតុត្ថជ្ឈាន ជាការស្រួល
 ដើម្បីបានកុសលធម៌ទាំងឡាយ គឺឈាន វិមោក្ខ សមាធិ សមាបត្តិ នេក្ខម្មៈ
 ការលាស់ចេញចាកភព សេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ ។

[១៥១] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសំដែងនូវបាតិមោក្ខហើយ ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខរាល់
 ថ្ងៃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយខ្លះក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ
 រាល់ថ្ងៃទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខតែក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ។ ក៏សម័យ
 នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យសំដែង

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ឧបោសថេ បាតិមោក្ខទ្វេសោ

បក្ខស្ស តិក្ខត្តំ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ចាតុទ្ធសេ
 បណ្ណារសេ អដ្ឋមិយា ច បក្ខស្ស ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ បក្ខស្ស តិក្ខត្តំ ចាតិមោក្ខំ
 ឧទ្ធិសិតព្វំ យោ ឧទ្ធិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុ-
 ជាធាមិ ភិក្ខវេ សកី បក្ខស្ស ចាតុទ្ធសេ វា បណ្ណារសេ
 វា ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតុន្តិ ។

[១៥២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វគ្គិយា ភិក្ខុ
 យថាបរិសាយ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ សកាយ សកាយ
 បរិសាយ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខវេ
 យថាបរិសាយ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតព្វំ សកាយ សកា-
 យ បរិសាយ យោ ឧទ្ធិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខវេ សមក្កានំ ឧបោសថកម្មន្តិ ។
 អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ ភកវតោ បញ្ញត្តំ សមក្កានំ
 ឧបោសថកម្មន្តិ កិត្តាវតា នុ ខោ សាមក្កិ ហោតិ

ឧបោសថក្នុងន្ទ្រកៈ ការសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងថ្ងៃឧបោសថ

នូវបាតិមោក្ខក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុង ១ បក្ខ ៣ ដង គឺ ក្នុងថ្ងៃទី ១២ ទី ១៥ និងទី ៨ នៃបក្ខ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុង ១ បក្ខ ៣ ដងទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវ បាតិមោក្ខ ១ បក្ខម្តង (កន្លះខែម្តង) គឺក្នុងថ្ងៃទី ១២ ក្តី ទី ១៥ ក្តី ។

[១៥២] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សំដែងនូវបាតិមោក្ខ ដោយសមគួរដល់បរិសទ្យ គឺចំពោះបរិសទ្យរបស់ខ្លួន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសមគួរ ដល់ បរិសទ្យ គឺចំពោះបរិសទ្យរបស់ខ្លួន ។ ទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវឧបោសថកម្មដល់ពួកភិក្ខុដែល ព្រមព្រៀងគ្នា ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តឧបោសថកម្មដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលព្រម ព្រៀងគ្នា សេចក្តីព្រមព្រៀងមានកំណត់ត្រឹមណាហ្ន៎ មានកំណត់ត្រឹម

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

យាវតា ឯកាវាសោ ឧទាហុ សព្វា បបរីតិ ។ ភកវតោ
ឯតមត្តំ អាពោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឯត្តាវតា
សាមគ្គី យាវតា ឯកាវាសោតិ ។

[១៥៣] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា មហា-
កប្បិដោ រាជគហោ វិហារតិ មទ្ធកុច្ឆិស្មី មិកទាយេ ។
អថខោ អាយស្មតោ មហាកប្បិដស្ស រហោកតស្ស បដិ-
សស្មីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរីតក្តោ ឧទទាទិ កច្ឆេយ្យំ
វាហំ ឧទោសចំ ន វា កច្ឆេយ្យំ កច្ឆេយ្យំ វា សដ្ឋ្យកម្មំ
ន វា កច្ឆេយ្យំ អថខាហំ វិសុទ្ធា បរមាយ វិសុទ្ធិយាតិ ។
អថខោ ភកវា អាយស្មតោ មហាកប្បិដស្ស ចេតសា
ចេតោបរីតក្តមញ្ញាយ សេយ្យថាមិ ធាម ពលវា បុរិ-
សោ សម្មិញ្ញតំ វា ពាហំ បសារេយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ
សម្មិញ្ញេយ្យ ឯវមេវ កិដ្ឋក្កុដេ បព្វតេ អន្តរហិតោ មទ្ធកុ-
ច្ឆិស្មី មិកទាយេ អាយស្មតោ មហាកប្បិដស្ស បមុខេ
ចាតុរហោសិ ។ និសីទិ ភកវា បញ្ញត្តេ អាសនេ ។ អាយ-
ស្មាមិ ខោ មហាកប្បិដោ ភកវន្តំ អភិវាទេត្វា ឯកមន្តំ
និសីទិ ។ ឯកមន្តំ និសិទ្ធិំ ខោ អាយស្មន្តំ មហាកប្បិដំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

អាវាសមួយ ឬផែនដីទាំងអស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
អាវាសមួយមានកំណត់ត្រឹមណា តថាគតអនុញ្ញាតសេចក្តីព្រមព្រៀងគ្នា
មានកំណត់ត្រឹមនុ៎ះឯង ។

[១៥៣] ក៏សម័យនោះឯង ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុនៅក្នុង
មទ្ធកុច្ឆិមិគទាយវនក្សែរក្រុងរាជគ្រឹះ ។ លំដាប់នោះឯង ព្រះមហាកប្បិន
ដ៏មានអាយុសម្បូរនៅក្នុងទីស្ងាត់ ក៏កើតសេចក្តីត្រិះរិះឡើងក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា
អាត្មាអញគួរទៅកាន់ឧបោសថឬ ។ មិនគួរទៅទេ អាត្មាអញគួរទៅធ្វើ
សង្ឃកម្មឬ ។ មិនគួរទៅទេ ព្រោះថាអាត្មាអញបរិសុទ្ធដោយសេចក្តីបរិសុទ្ធិ
យ៉ាងបំផុតហើយ ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបការត្រិះរិះ
ក្នុងចិត្តរបស់ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុ ដោយព្រះហឫទ័យហើយទ្រង់
បាត់អំពីក្នុងជួរក្នុង មកប្រាកដក្នុងទីចំពោះមុខព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុ
ក្នុងមទ្ធកុច្ឆិមិគទាយវន (រហ័ស) ឧបមាដូចជាបុរសមានកម្លាំងលាដៃដៃល
បត់ចូល ឬបត់ចូលនូវដៃដៃលលាចេញយ៉ាងនោះឯង ។ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគគង់លើអាសនៈដែលគេតែងតាំងហើយ ។ ព្រះមហាកប្បិនដ៏មាន
អាយុ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយគង់ក្នុងទីគួរមួយ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគទ្រង់មានព្រះបន្ទូលនេះ នឹងព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុដែលគង់នៅ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ មហាកប្បិនវត្ត

ភក្កវា ឯតទោច ណនុ តេ កប្បិន រហោតតស្ស បដិ-
 សស្មីនស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិវិតក្កោ ឧទទាទិ កច្ឆេយ្យំ
 វាហំ ឧទោសទំ ន វា កច្ឆេយ្យំ កច្ឆេយ្យំ វា សដ្ឋ្យកម្មំ ន
 វា កច្ឆេយ្យំ អថខ្វាហំ វិសុទ្ធា បរមាយ វិសុទ្ធិយាតិ ។
 ឯវំ កន្តេ ។ តុម្ភេ ចេ ព្រាហ្មណា ឧទោសទំ ន សក្ក-
 វិស្សម ន កុក្កវិស្សម ន មាណស្សម ន បូជេស្សម អថ
 កោ ចរហិ^(១) ឧទោសទំ សក្កវិស្សតិ កុក្កវិស្សតិ មា-
 ណស្សតិ បូជេស្សតិ កច្ឆ តំ ព្រាហ្មណា ឧទោសទំ មា-
 ណោ អកមាសិ កច្ឆេវ សដ្ឋ្យកម្មំ មា ណោ អកមាសីតិ ។
 ឯវំ កន្តេតិ ខោ អាយស្មា មហាកប្បិនោ ភក្កវតោ
 បច្ឆស្សោសិ ។ អថខោ ភក្កវា អាយស្មន្តំ មហាកប្បិនំ
 ធម្មិយា កថាយ សន្ទស្សេត្វា សមាទបេត្វា សមុត្តេ-
 ជេត្វា សម្បហំសេត្វា សេយ្យថាបិ ធាម ពលវា
 បុរិសោ សម្មិញ្ចិតំ វា ពាហំ បសារយ្យ បសារិតំ វា ពាហំ
 សម្មិញ្ចេយ្យ ឯវមេវ មទ្ធកុច្ឆិស្មី មិកទាយេ អាយស្មតោ
 មហាកប្បិនស្ស បមុខេ អន្តរហិតោ កិដ្ឋក្សេជេ បព្វតេ
 ទាតុរហោសិ ។

១ ឯតរហិតិ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ រឿងមហាកប្បិន

ក្នុងទីគួរមួយថា នៃកប្បិន អ្នកឯងសម្លឹងនៅក្នុងទីស្ងាត់ ហើយកើតការត្រិះរិះ
ក្នុងចិត្តយ៉ាងនេះថា អាត្មាអញគួរទៅកាន់ឧបោសថឬ? មិនគួរទៅទេ គួរទៅ
ធ្វើសង្ឃកម្ម ឬ ។ មិនគួរទៅទេ ព្រោះថា អាត្មាអញបរិសុទ្ធដោយសេចក្តីបរិសុទ្ធ
យ៉ាងបំផុតហើយដូច្នោះ មែនឬ ។ ព្រះមហាកប្បិនក្រាបទូលថា បពិត្រ
ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា
អ្នកជាពួកព្រាហ្មណ៍ បើនឹងមិនធ្វើសក្ការៈ មិនគោរព មិនរាប់អាន មិន
បូជាឧបោសថទេ តើបាននរណានឹងធ្វើសក្ការៈ នឹងគោរព នឹងរាប់អាន
នឹងបូជាឧបោសថវិញ នៃព្រាហ្មណ៍ ចូរអ្នកទៅកាន់ឧបោសថ កុំខាន
ទៅឡើយ ចូរអ្នកទៅ (ធ្វើ) សង្ឃកម្ម កុំខានទៅឡើយ ។ ព្រះមហា-
កប្បិនដ៏មានអាយុទទួលព្រះពុទ្ធដីកាថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស យ៉ាង
ហ្នឹងហើយ ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យព្រះមហាកប្បិនដ៏មាន
អាយុឃើញត្រូវ កាន់ត្រូវ អាចហាន រីករាយដោយធម្មិកថាហើយ
ទ្រង់បាត់អំពីមុខ ព្រះមហាកប្បិនដ៏មានអាយុក្នុងមន្ទកុច្ឆិមិតទាយវនទៅ
ប្រាកដលើភ្នំគិស្សក្នុង (រហ័ស) ឧបមាដូចជាបុរសមានកម្លាំងលាដើមដៃ
ដែលបត់ចូល ឬបត់ចូលដើមដៃដែលលាចេញយ៉ាងនោះឯង ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១៥៤] អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទយោសិ ភកវតា

បញ្ញត្តំ ឯត្តាវតា សាមគ្គី យាវតា ឯកាវាសោតិ ។ កិត្តា-

វតា នុ ខោ ឯកាវាសោ យោតីតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ

អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សីមំ សម្មន្ទិតុំ ។

ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ សម្មន្ទិតញ្ច ។ បបមំ និមិត្តា កិត្តេតញ្ច

បព្វតនិមិត្តំ ចាសាណានិមិត្តំ វននិមិត្តំ រុក្ខនិមិត្តំ មក្កនិ-

មិត្តំ រម្មិកនិមិត្តំ នទីនិមិត្តំ ឧទកនិមិត្តំ និមិត្តេ កិត្តេ-

ត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បទិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១៥២] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិថា អាវាសមួយមានកំណត់ត្រឹមណា សេចក្តី
 ព្រមព្រៀងមានកំណត់ត្រឹមនុ៎ះ ។ ចុះអាវាសមួយនោះ តើមានកំណត់ដូច
 ម្តេច ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គអនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតសីមា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯសីមានោះត្រូវភិក្ខុសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ដើម
 ដំបូងត្រូវភិក្ខុកំណត់ (សំដែង) និមិត្តទាំងឡាយ គឺកំណត់ភ្នំជានិមិត្ត^១
 ឬជានិមិត្ត ព្រៃជានិមិត្ត ដើមឈើជានិមិត្ត ផ្លូវជានិមិត្ត ដម្បូកជានិមិត្ត
 ស្ទឹងជានិមិត្ត ទឹកជានិមិត្ត លុះភិក្ខុឆ្ងាសប្រតិពលកំណត់និមិត្តទាំងឡាយ

១ អដ្ឋកថា ថា ភ្នំមាន ៣ យ៉ាង គឺភ្នំថ្មសុទ្ធ ១ ភ្នំដីសុទ្ធ ១ ភ្នំថ្មលាយដី ១ កំណត់ប៉ុនដំរី
 ឡើងទៅ ។ និមិត្តនោះកំណត់ប៉ុនគោធំ ក្របីធំយ៉ាងធំ យ៉ាងតូចកំណត់ប៉ុនដុំស្ករអំពៅ
 មានទម្ងន់ ៣២ បល (ប្រហែលទម្ងន់គ្រាប់ស្រូវ ៥១២០០ គ្រាប់) ។ និមិត្តព្រៃនោះ គឺរៀងព្រៃ
 ឈើមានខ្លឹមខាងក្រៅមានដូង ត្នោត ស្លាជាដើមចេញ ក្រៅអំពីនោះគួរទាំងអស់ ។ និមិត្តដើម
 ឈើនោះ បានដល់ដើមឈើមានខ្លឹមមានដើមរាំងភ្នំជាដើម ។ និមិត្តផ្លូវនោះ សំដៅយកផ្លូវ
 ដើរជើង ផ្លូវរទេះ ។ និមិត្តដម្បូកនោះ កំណត់កំពស់ ៨ ធ្មាប់ មានទំហំប៉ុនស្នែងគោឡើងទៅ ។
 និមិត្តស្ទឹងនោះ គឺសំដៅយកស្ទឹងដែលមានខ្សែទឹកមិនដាច់គ្រប់ ៤ ខែក្នុងរដូវភ្លៀង កាលភិក្ខុនី
 ស្លៀកដណ្តប់បិទបាំងបរិមណ្ឌល ៣ ចុះឆ្លងទៅលួមទទឹកស្បង់ នេះជាកំណត់យ៉ាងរាក់បំផុត ។
 និមិត្តទឹកនោះ សំដៅយកទឹកមិនហូរ ដូចជាទឹកដក់នៅក្នុងកន្លែងជ្រកឈ្នុះក្តី បឹងសម្រាប់ក្មេង
 អ្នកស្រុកលេងក្តី រណ្តៅដែលគេដឹកហើយចាក់ទឹកឲ្យពេញក្តី រហូតដល់អណ្តូងស្រះបោក្ខរណ៍
 ជាដើម ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ សីមាសម្មតិ

សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យាវតា សមន្តា និមិត្តា
 កិត្តិតា យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្យំ សង្ឃោ ឯតេហិ
 និមិត្តេហិ សីមំ សម្មន្តេយ្យ សមាណសំវាសំ ឯកុចោ-
 សមំ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ
 យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា សង្ឃោ ឯតេហិ
 និមិត្តេហិ សីមំ សម្មន្តតិ សមាណសំវាសំ ឯកុចោស-
 មំ ។ យស្សាយស្សតោ ខមតិ ឯតេហិ និមិត្តេហិ សី-
 មាយ សម្មតិ^(១) សមាណសំវាសាយ ឯកុចោសថាយ
 សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។
 សម្មតា សីមា សង្ឃេន^(២) ឯតេហិ និមិត្តេហិ សមាណ-
 សំវាសា ឯកុចោសថា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា
 តុណ្ហា ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។

១ សព្វត្ថ សម្មតីតិ ទិស្សតិ ។ ២ សម្មតា សង្ឃេន សីមាតិ បាហោ យុត្តតរោ ភវេយ្យ
 បទតោ កត្តំ និច្ចំ បបិតត្តា ឧបសម្បន្នោ សង្ឃេន ឥត្តន្តាមោតិ ច សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្តន្តាមោ
 វិហារោ ឧបោសថាគារន្តិ ច និទិស្សនំ ។

ឧបោសថក្នុងក្រុង: ការសន្មតសីមា

ហើយត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ
និមិត្តទាំងឡាយដែលសង្ឃកំណត់ហើយដោយជុំវិញ មានកំណត់ត្រឹម
ណា បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមាឲ្យជា
ទីមានសំវាសស្មើគ្នាមានឧបោសថជាមួយគ្នា ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ
កំណត់ត្រឹមនោះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះ
សង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយដែលសង្ឃកំណត់ហើយដោយជុំវិញមាន
កំណត់ត្រឹមណា ឥឡូវ សង្ឃសន្មតសីមាឲ្យជាទីមានសំវាសស្មើគ្នា មាន
ឧបោសថជាមួយគ្នាដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ មានកំណត់ត្រឹមនោះ ។
សេចក្តីសន្មតសីមាឲ្យជាទីមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា
ដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ គាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់
អង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គណា លោកម្ចាស់អង្គ
នោះត្រូវនិយាយឡើង ។ សីមាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយ
គ្នា សង្ឃបានសន្មតដោយនិមិត្តទាំងឡាយនោះហើយ ។ ការសន្មតសីមា
នោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវ
ដំណើរនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១៥៥] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វក្តិយា
 ភិក្ខុ ភកវតោ សីមាសម្មតិ អនុញ្ញាតាតិ អតិមហាតិ-
 យោ សីមាយោ សម្មន្ទន្តិ ចតុយោជនិកាបិ បញ្ចាយោ-
 ជនិកាបិ ឆយោជនិកាបិ ។ ភិក្ខុ ឧចោសចំ អាកច្ឆន្តា
 ឧទ្ធិស្សមាទេបិ ចាតិចោក្ខេ អាកច្ឆន្តិ ឧទ្ធិដ្ឋមត្តេបិ
 អាកច្ឆន្តិ អន្តរាបិ បរិវេសន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោ-
 ចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ អតិមហាតិ សីមា សម្មន្ទិតព្វា
 ចតុយោជនិកា វា បញ្ចាយោជនិកា វា ឆយោ-
 ជនិកា វា យោ សម្មន្ទេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ តិយោជនបរមំ សីមំ សម្មន្ទិតុន្តិ ។

[១៥៦] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វក្តិយា
 ភិក្ខុ នទីចារសីមំ^(១) សម្មន្ទន្តិ ។ ឧចោសចំ អាកច្ឆន្តា
 ភិក្ខុបិ វុយ្ហន្តិ បត្តាបិ វុយ្ហន្តិ ចីវរាទិបិ វុយ្ហន្តិ ។ ភក-
 វតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ នទីចារសីមា

១ ឱ. នទីបារំ សីមំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១៥៥] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតការសន្មតសីមាហើយ ក៏សន្មតសីមាទាំងឡាយធំហួស ពេក គឺទំហំ ៤ យោជន៍ខ្លះ ៥ យោជន៍ខ្លះ ៦ យោជន៍ខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលមកកាន់ទីឧបោសថ ជួនកាលមកទាន់ភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ជួន កាលមកដល់ក្នុងពេលដែលភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ជួនកាលក៏អាក់ ខាននៅត្រឹមពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ មិនត្រូវសន្មតសីមាធំហួសពេក គឺមានទំហំ ៤ យោជន៍ក្តី ៥ យោជន៍ក្តី ៦ យោជន៍ក្តីទេ ភិក្ខុណាសន្មត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតសីមាទំហំ ៣ យោជន៍យ៉ាងធំ ។

[១៥៦] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសន្មតនទីបារសីមា^(១) ។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយមកកាន់ឧបោសថ ក៏រសាត់ទៅតាមទឹកខ្លះ បាត្រទាំង ឡាយក៏រសាត់ទៅខ្លះ ចីវរទាំងឡាយក៏រសាត់ទៅខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូល ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្មតនទីបារសីមាទេ ភិក្ខុណាសន្មត

១ សន្មតសីមាត្រើយស្ទឹង គឺសីមាដែលសង្ឃចងគ្របស្ទឹងទុកឲ្យនៅក្នុងសីមា ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ នទីបារសីមាឧបោសថាគារសម្មតិ

សម្មន្និត្យា យោ សម្មន្នេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក្រដស្ស ។
អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ យត្ថស្ស ធុវេណាវា វា ធុវេសេតុ
វា វេវរូបំ នទីចារសីមំ សម្មន្និតុន្តិ ។

[១៥៧] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ អនុ-
បរិវេណិយំ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ អសង្កេតេន ។
អាតន្តកា ភិក្ខុ ន ជានន្តិ កត្ត វា^(១) អដ្ឋ ឧចោស-
ថោ ករិយិស្សតីតិ ។ ភកវតោ វេតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
ន ភិក្ខុវេ អនុបរិវេណិយំ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតពុំ
អសង្កេតេន យោ ឧទ្ធិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក្រដស្ស ។
អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឧចោសថាការំ សម្មន្និត្យា ឧចោសថំ
កាតុំ យំ សង្កោ អាកដ្ឋតិ វិហារំ វា អឡយោកំ
វា ចាសាទំ វា ហម្មិយំ វា តុហំ វា ។ វេវេណា បន ភិក្ខុវេ
សម្មន្និតពុំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្កោ
ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្កោ យទិ សង្ក្យស្ស
បត្តកលុំ សង្កោ ឥត្តន្ទាមំ វិហារំ ឧចោសថាការំ
សម្មន្នេយ្យ ។ វេសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ

១ អយំ សទ្ធា អតិវេកោ វិយ ជាយតិ ។

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ នទីបារសីមា ការសន្មតនូវរោងឧបោសថ

ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងស្ទឹងណាមានទូកទៅមកជា
និច្ច មានស្ពានតាំងនៅជានិច្ច តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសន្មតស្ទឹងមានសភាព
យ៉ាងនោះ ជានទីបារសីមាបាន ។

[១៥៧] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសំដែងនូវបាតិមោក្ខរាល់ ។
បរិវេណដោយមិនបានកំណត់ទី ។ ពួកភិក្ខុជាអាគន្ធកៈមិនដឹងថា ថ្ងៃនេះ
សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថក្នុងទីណា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំ-
ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខរាល់ ។ បរិវេណដោយមិនបានកំណត់ទីទេ
ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវការទី
ណា គឺវិហារក្តី អឌ្ឍយោគក្តី ប្រាសាទវែងក្តី ប្រាសាទដំបូលត្រង់លក្តី
គុហាក្តី តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសន្មតទីនោះជារោងឧបោសថហើយធ្វើ
ឧបោសថចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តែភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ គឺភិក្ខុ
ឆ្ងាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃ
ស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតលំនៅ
ឈ្មោះនេះជារោងឧបោសថ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សង្ឃោ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ វិហារំ ឧទោសថាការំ
 សម្មន្ទតិ ។ យស្សាយស្សតោ ខមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស
 វិហារស្ស ឧទោសថាការស្ស សម្មតិ សោ តុណ្ហាស្ស
 យស្ស នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។ សម្មតោ
 សង្ឃេន ឥត្តន្ទាមោ វិហារោ ឧទោសថាការំ ។ ខមតិ
 សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហា ។ វាមេតំ ជារយាមីតិ ។

[១៥៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្មី
 អាវាសេ ទ្វេ ឧទោសថាការានិ សម្មតានិ ហោន្តិ ។
 ភិក្ខុ ឧកយត្ត សន្និបតន្តិ ឥធិ ឧទោសថោ
 ករិយិស្សតិ ឥធិ ឧទោសថោ ករិយិស្សតីតិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ឯកស្មី អាវាសេ
 ទ្វេ ឧទោសថាការានិ សម្មន្ទិតព្វានិ យោ សម្មន្ទេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឯកំ សម្ម-
 ហានិត្វា ឯកត្ត ឧទោសថំ កាតុំ ។ វាញោ បន ភិក្ខុវេ
 សម្មហានត្តំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ
 ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស

វិនយបិដក មហាវគ្គ

សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវ សង្ឃសន្មតលំនៅឈ្មោះនេះ ជាពោធិ៍
 ឧបោសថ ។ ការសន្មតលំនៅឈ្មោះនេះជាពោធិ៍ឧបោសថ គាប់ចិត្តដល់
 លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគួរស្ងៀម មិនគាប់
 ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយ
 ឡើង ។ លំនៅឈ្មោះនេះសង្ឃបានសន្មតជាពោធិ៍ឧបោសថហើយ ។
 ការសន្មតនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំ
 ទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[១៥៨] ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃសន្មតពោធិ៍ឧបោសថពីរ ក្នុង
 អាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយប្រជុំគ្នាក្នុងពោធិ៍ឧបោសថទាំងពីរដោយគិត
 ថា សង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងពោធិ៍ឧបោសថនេះ សង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងពោធិ៍
 ឧបោសថនេះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសន្មត
 ពោធិ៍ឧបោសថពីរ ក្នុងអាវាសមួយទេ ភិក្ខុណាសន្មត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដកពោធិ៍ឧបោសថមួយចេញ
 ហើយធ្វើឧបោសថក្នុងពោធិ៍ឧបោសថមួយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវ
 ដកយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះ
 សង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អតិខុទ្ទកំ ឧបោសថាគារំ

បត្តកលំ សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ឧបោសថាគារំ សម្មហា-
 នេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ
 សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមំ ឧបោសថាគារំ សម្មហានតិ ។
 យស្សាយស្សតោ ខមតិ ឥត្តន្ទាមស្ស ឧបោសថាគា-
 រស្ស សមុត្តាតោ សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស នក្ខមតិ
 សោ កាសេយ្យ ។ សម្មហាតំ សង្ឃេន ឥត្តន្ទាមំ
 ឧបោសថាគារំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហា ។
 ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។

[១៥៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្មី
 អាវាសេ អតិខុទ្ទកំ ឧបោសថាគារំ សម្មតំ ហោតិ ។
 តទហុបោសថេ មហាកិក្ខុសង្ឃោ សន្និបតិតោ ហោតិ ។
 កិក្ខុ អសម្មតាយ ភូមិយា និសិទ្ធា ចាតិមោក្ខំ អស្សោ-
 សុំ ។ អថខោ តេសំ កិក្ខុនំ ឯតទហោសិ ភក-
 រតោ បញ្ញត្តំ ឧបោសថាគារំ សម្មន្និត្វា ឧបោសថោ
 កាតញ្ចោតិ មយញ្ចម្ហ អសម្មតាយ ភូមិយា និសិទ្ធា
 ចាតិមោក្ខំ អស្សម្ហា^(១) កតោ នុ ខោ អម្ហាកំ ឧបោ-
 សថោ អកតោ នុ ខោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ

១ ឱ. អស្សាសម្ហា ។

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ រោងឧបោសថតូចពេក

ហើយ គួរសង្ឃដករោងឧបោសថឈ្មោះនេះចេញ ។ នេះជាញត្តិ ។
 បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ឥឡូវ សង្ឃដករោងឧបោសថ
 ឈ្មោះនេះ ។ ការដករោងឧបោសថឈ្មោះនេះគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មាន
 អាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគួរស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់
 លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ គួរនិយាយឡើង ។
 រោងឧបោសថឈ្មោះនេះ សង្ឃបានដកហើយ ។ ការដករោងឧបោសថ
 នេះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវ
 រឿងនេះដោយអាការស្ងៀងនៅយ៉ាងនេះ ។

[១៥៧] ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃសន្មតរោងឧបោសថតូចពេកក្នុង
 អាវាសមួយ ។ ឧបោសថក្នុងថ្ងៃនោះ មានភិក្ខុសង្ឃច្រើនប្រជុំគ្នា ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ អង្គុយលើទីដែលសង្ឃមិនបានសន្មតហើយស្តាប់បាតិមោក្ខ ។
 ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 បញ្ញត្តិហើយថា ភិក្ខុត្រូវសន្មតរោងឧបោសថហើយសឹមធ្វើឧបោសថ ក៏
 យើងទាំងឡាយអង្គុយលើទី ដែលសង្ឃមិនបានសន្មតហើយស្តាប់បាតិ-
 មោក្ខ ឧបោសថឈ្មោះថា យើងធ្វើ ឬមិនបានធ្វើទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាហោចេសុំ ។ សម្មតាយ វា ភិក្ខុវេ ភូមិយា និសិដ្ឋោ
អសម្មតាយ វា យតោ ចាតិមោក្ខំ សុណាតិ កតោ
វស្ស ឧចោសថោ តេនហិ ភិក្ខុវេ សង្ឃោ យាវមហន្តំ
ឧចោសថមុខំ^(១) អាកដ្ឋតិ តាវមហន្តំ ឧចោសថមុខំ
សម្មន្ទតុ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ សម្មន្ទិតព្វំ ។ បបមំ
និមិត្តា កិក្កេតព្វា និមិត្តេ កិក្កេត្វា ព្យត្តេន ភិក្ខុនា
បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ
សង្ឃោ យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិក្កិតា យទិ
សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧចោ-
សថមុខំ សម្មន្ទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ
ភន្តេ សង្ឃោ យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិក្កិតា សង្ឃោ
ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧចោសថមុខំ សម្មន្ទតិ ។ យស្សា-
យស្សតោ ខមតិ ឯតេហិ និមិត្តេហិ ឧចោសថមុខស្ស
សម្មតិ សោ តុណ្ណាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ

១ ឱ. ម. បមុខំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មាន
 បន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអង្គុយលើទីដែលសង្ឃសន្មតហើយក្តី
 មិនបានសន្មតក្តី ស្តាប់បាតិមោក្ខក្នុងទីណា ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា
 បានធ្វើឧបោសថក្នុងទីនោះហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ
 សង្ឃត្រូវការរបៀងឧបោសថ^១ ទំហំត្រឹមណា ចូរសន្មតរបៀងឧបោសថ
 ទំហំត្រឹមនោះចុះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។
 សង្ឃត្រូវកំណត់និមិត្តទាំងឡាយជាមុន ។ ភិក្ខុដែលស្រាវជ្រាវព្រះពុទ្ធសាសនា
 កំណត់និមិត្តទាំងឡាយហើយ ត្រូវសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏
 ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយសង្ឃកំណត់ហើយដោយជុំវិញ
 ត្រឹមណា បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មត
 របៀងឧបោសថដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រ
 ព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ និមិត្តទាំងឡាយដែលសង្ឃកំណត់
 ហើយដោយជុំវិញត្រឹមណា ឥឡូវ សង្ឃសន្មតរបៀងឧបោសថដោយ
 និមិត្តទាំងឡាយនេះ ។ ការសន្មតរបៀងឧបោសថដោយនិមិត្តទាំងឡាយ
 នេះ គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ
 ស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុ

១ ពេងឧបោសថដែលសន្មតហើយមុននោះ នៅតូចហើយត្រូវការរបៀងថែមឲ្យធំទៀតបាន ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អាវាសា សមាណសីមា

កាសេយ្យ ។ សម្មតំ សង្ឃេន ឯតេហិ និមិត្តេហិ
ឧបោសថមុខំ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ហំ ។
ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។

[១៦០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្មី
អាវាសេ តទហុចោសថេ នវកា ភិក្ខុ បឋមតវំ
សង្កិបតិក្ខា ន តាវ ថេវ អាតច្ចង្គីតិ បក្កមីសុ ។
ឧបោសថោ វិកាលោ អហោសិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ
អាពោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ តទហុចោសថេ
ថេវេហិ ភិក្ខុហិ បឋមតវំ សង្កិបតិតុណ្ណំ ។

[១៦១] តេន ខោ បន សមយេន រាជកហោ សម្ព-
ហុលា អាវាសា សមាណសីមា ហោន្តិ ។ តត្ថ ភិក្ខុ
វិទន្តិ អម្ពាភំ អាវាសេ ឧបោសថោ ករិយតុ អម្ពាភំ
អាវាសេ ឧបោសថោ ករិយតូតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ
អាពោចេសុំ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ សម្ពហុលា អាវាសា
សមាណសីមា ហោន្តិ តត្ថ ភិក្ខុ វិទន្តិ អម្ពាភំ អាវាសេ
ឧបោសថោ ករិយតុ អម្ពាភំ អាវាសេ ឧបោសថោ

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ អាវាសច្រើនមានសីមាស្មើគ្នា គឺមានសីមាតែមួយ

អង្គនោះនិយាយឡើង ។ សង្ឃសន្មតរបៀងឧបោសថដោយនិមិត្តទាំងឡាយនេះហើយ ។ ការសន្មតរបៀងឧបោសថនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[១៦០] ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងអាវាសមួយ ពួកភិក្ខុខ្ចីវស្សាប្រជុំគ្នាមុន ក្នុងថ្ងៃដែលធ្វើឧបោសថនោះ ហើយចៀសចេញទៅដោយគិតថា ព្រះថេរៈទាំងឡាយមិនមកទេ ។ ឧបោសថក៏នៅជាគ្មានកំណត់កាល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយជាថេរៈប្រជុំគ្នាមុន ក្នុងថ្ងៃដែលធ្វើឧបោសថនោះ ។

[១៦១] ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះមានអាវាសជាច្រើនតែមានសីមាស្មើគ្នា (មានសីមាតែមួយ) ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសទាំងនោះដដែកគ្នាថា ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងទីនេះមានអាវាសជាច្រើន មានសីមាស្មើគ្នា ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសទាំងនោះដដែកគ្នាថា ចូរសង្ឃធ្វើឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ចូរសង្ឃធ្វើ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ករិយត្ថតិ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ សព្វេហោវ ឯកជ្ឈំ
 សន្និបតិស្វា ឧទោសថោ កាតព្វោ យត្ថ វា បន ថេរោ
 ភិក្ខុ វិហារតិ តត្ថ សន្និបតិស្វា ឧទោសថោ កាតព្វោ
 ន ត្រូវ វត្តេន សង្ឃេន ឧទោសថោ កាតព្វោ យោ
 ករេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

[១៦២] តេន ខោ បន សមយេន អាយស្មា
 មហាកស្សុទោ អន្ធកវិជ្ជា រាជគហំ ឧទោសថំ អា-
 កច្ឆន្តោ អន្តរាមក្កេ នទី តរន្តោ មនំ វុទ្ធក្កា អហោសិ
 ចីវរាទិស្ស អល្លានិ ។ ភិក្ខុ អាយស្មន្តំ មហាកស្សុបំ
 ឯតទរោចំ កិស្ស តេ អារុសោ ចីវរាទិ អល្លានីតិ ។
 ឥធាហំ អារុសោ អន្ធកវិជ្ជា រាជគហំ ឧទោសថំ អា-
 កច្ឆន្តោ អន្តរាមក្កេ នទី តរន្តោ មនម្ហិ^(១) វុទ្ធក្កា តេន
 មេ ចីវរាទិ អល្លានីតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
 យា សា ភិក្ខុវេ សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមាណ-
 សំវាសា ឯកុទោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន

១ មនំ អម្ហីតិ បទច្ឆេទោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ឧបោសថក្នុងអាវាសយើងវិញ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទាំងអស់នោះប្រជុំធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា តែថាភិក្ខុជាថេរៈនៅក្នុងទីណា
 ត្រូវសង្ឃប្រជុំគ្នាធ្វើឧបោសថក្នុងទីនោះ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថជាពួក
 ឡើយ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១៦២] សម័យនោះឯង ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុចេញពីស្រុក
 ឈ្មោះអន្ទកវិន្ទមកកាន់ឧបោសថក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ឆ្លងស្ទឹងពាក់កណ្តាលផ្លូវ
 ត្រូវទឹកក្អួចទៅបន្តិច ចីវរទាំងឡាយរបស់លោកក៏ទទឹកអស់ ។ ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុថា នៃអាវុ-
 សោ ហេតុអ្វីក៏ចីវររបស់អ្នកទទឹកអស់ ។ ព្រះមហាកស្សបនិយាយថា ម្នាល
 អាវុសោ ខ្ញុំចេញពីស្រុកឈ្មោះអន្ទកវិន្ទមកកាន់ឧបោសថក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ
 នេះ ឆ្លងស្ទឹងក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ត្រូវទឹកក្អួចទៅបន្តិច ហេតុនោះ ចីវរទាំង-
 ឡាយរបស់ខ្ញុំទទឹកអស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សីមា
 ណាមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ដែលសង្ឃសន្មតហើយ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ មហាកស្សបត្ថេរវត្ថុអវិប្បវាសសម្មតិ

អវិប្បវាសំ សម្មន្ទតុ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ សម្មន្ទិតញ្ច ។
 ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញ្ញាបេតព្វោ សុ-
 ណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា
 សម្មតា សមាណសំវាសា ឯកុចោសថា យទិ សង្ឃស្ស
 បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្ម-
 ន្ទេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ
 យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមាណសំវាសា
 ឯកុចោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ
 សម្មន្ទតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតិស្សា សីមាយ
 តិចីវរេន អវិប្បវាសស្ស^(១) សម្មតិ សោ តុណ្ណាស្ស យស្ស
 នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សម្មតា សា សីមា សង្ឃេន
 តិចីវរេន អវិប្បវាសោ^(២) ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ណា ។
 ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 ភិក្ខុ ភកវតា តិចីវរេន អវិប្បវាសសម្មតិ អនុញ្ញាតាតិ

១ សព្វត្ថ តិចីវរេន អវិប្បវាសាយាតិ ទិស្សតិ ។ ២ សព្វត្ថ តិចីវរេន អវិប្បវាសាតិ ទិស្សតិ ។
 វិកតិកម្មេតំ ន វិសេសនំ តស្មា តិចីវរេន អវិប្បវាសស្សាតិ ច តិចីវរេន អវិប្បវាសោតិ ច
 យុត្តតំ សម្មតោ សង្ឃេន ឥត្តន្តាមោ វិហារោ ឧបោសថាគារន្តិ ហេត្ថ និទស្សនំ ។

ឧបោសថក្នុងន្ទ្រកៈ រឿងព្រះមហាកស្សបត្ថេរនិងការសន្មតនូវអវិប្បវាសសីមា

ចូរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមាចុះ^(១) ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯសីមាត្រូវសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មតហើយឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមា ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មតឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ឥឡូវ សង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមា ។ ការសន្មតសីមានេះឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមាគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ និយាយឡើង ។ សង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាសសីមាហើយ ការសន្មតនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងថាការសន្មត នូវតិចីវរវិប្បវាសសីមាព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់អនុញ្ញាតហើយ

១ ភិក្ខុនៅក្នុងខេត្តសីមាបែបនេះ ទុកជានៅប្រាសចាកត្រៃចីវរ ក៏មិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះប្រាសចាកត្រៃចីវរ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អន្តរយវេ ចីវរាជិ^(១) និក្ខិបន្តិ ។ តានិ ចីវរាជិ នស្សន្តិបិ
 ទយ្ហន្តិបិ ឧន្ទុវេហិបិ ខន្ធន្តិ ។ ភិក្ខុ ទុច្ឆាលា ហោន្តិ
 លូខចីវរា ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ កិស្ស តុម្កេ អារុសោ
 ទុច្ឆាលា លូខចីវរាតិ ។ ឥធម មយំ អារុសោ ភកវតា
 តិចីវរេន អវិប្បវាសសម្មតិ អនុញ្ញាតាតិ អន្តរយវេ ចីវ-
 រាជិ និក្ខិបិម្ហា តានិ ចីវរាជិ នជ្ជានិបិ ទន្សានិបិ
 ឧន្ទុវេហិបិ ខាយិតានិ តេន មយំ ទុច្ឆាលា លូខចីវ-
 រាតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ យា សា
 ភិក្ខុវេ សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមាទសំវាសា ឯកុ-
 ចោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ តិចីវរេន អវិប្បវាសំ សម្មន្ទតុ
 បបេត្វា កាមញ្ច កាម្មបចារញ្ច ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ
 សម្មន្ទិតញ្ច ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ
 ញ្ញាបេតញ្ចោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា
 សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមាទសំវាសា ឯកុចោសថា

១ តិចីវរានីតិបិ បាហោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក៏ទុកចីវរទាំងឡាយក្នុងចន្លោះផ្ទះ ។ ចីវរទាំងឡាយនោះវិនាសទៅខ្លះ
ត្រូវភ្លើងឆេះខ្លះ ត្រូវកណ្តុរទាំងឡាយកាត់ខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមាន
សំពត់អាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាង
នេះថា នៃអារុសោ ហេតុអ្វី ក៏អ្នកទាំងឡាយមានសំពត់អាក្រក់ មានចីវរ
សៅហ្មង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ និយាយថា នៃអារុសោ យើងទាំងឡាយ
ដឹងថា ការសន្មតនូវតិចីវរវិប្បវាសសីមា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាត
ហើយ ក៏ទុកចីវរទាំងឡាយក្នុងចន្លោះផ្ទះនេះ ចីវរទាំងឡាយនោះ
បាត់ទៅខ្លះ ត្រូវភ្លើងឆេះខ្លះ ត្រូវកណ្តុរទាំងឡាយកាត់ខ្លះ ហេតុនោះ
ទើបយើងមានសំពត់អាក្រក់ មានចីវរសៅហ្មង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
ទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា
ឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នា ចូរសង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិចីវរវិប្បវាស-
សីមាចុះ លើកទុកតែស្រុកនិងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ក៏ឯសីមានោះត្រូវសង្ឃសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាស
ប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ
សីមាណាដែលសង្ឃសន្មតឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា

ឧបោសថក្ខន្ធកេ តិច្ឆីវេន អវិប្បវាសោ

យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ សីមំ តិច្ឆីវេន
អវិប្បវាសំ សម្មន្តេយ្យ បបេត្វា កាមញ្ច កាម្មបចារញ្ច ។
ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា
សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមាណសំវាសា ឯកុចោសថា
សង្ឃោ តំ សីមំ តិច្ឆីវេន អវិប្បវាសំ សម្មន្តតិ បបេត្វា
កាមញ្ច កាម្មបចារញ្ច ។ យស្សាយស្សតោ ខមតិ ឯ-
តិស្សា សីមាយ តិច្ឆីវេន អវិប្បវាសស្ស សម្មតិ បបេត្វា
កាមញ្ច កាម្មបចារញ្ច សោ តុណ្ណាស្ស យស្ស នក្ខមតិ
សោ កាសេយ្យ ។ សម្មតា សា សីមា សង្ឃេន^(១)
តិច្ឆីវេន អវិប្បវាសោ បបេត្វា កាមញ្ច កាម្មបចារញ្ច ។
ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ណា ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។

[១៦៣] សីមំ ភិក្ខុវេ សម្មន្តន្តេន បបមំ សមាណសំ-
វាសា សីមា^(២) សម្មន្តិតញ្ច បច្ឆា តិច្ឆីវេន អវិប្បវាសោ

១ សម្មតា សា សង្ឃេន សីមា តិច្ឆីវេន អវិប្បវាសោ ។ ២ សមាណសំវាសសីមាតិបិ
បាហោ ។ បបមំ សីមា សម្មន្តិតញ្ច ។

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ តិច្ឆិវារវិប្បវាសសីមា

បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃសន្មតសីមានោះ ឲ្យ
 ជាតិច្ឆិវារវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុកនិងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ ។
 នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ។ សីមា
 ណាដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា
 ឥឡូវ សង្ឃសន្មតសីមានោះឲ្យជាតិច្ឆិវារវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុក
 និងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ ។ ការសន្មតសីមានេះឲ្យជាតិច្ឆិវារវិប្បវាស-
 សីមា លើកទុកតែស្រុកនិងឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញ គាប់ចិត្តដល់លោក
 ដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់
 លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះនិយាយឡើង ។
 សង្ឃបានសន្មតសីមានេះឲ្យជាតិច្ឆិវារវិប្បវាសសីមា លើកទុកតែស្រុកនិង
 ឧបចារៈរបស់ស្រុកចេញហើយ ។ ការសន្មតនោះគាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុ
 នោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីនេះ ដោយអាការស្ងៀម
 នៅយ៉ាងនេះ ។

[១៦៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុនឹងសន្មតសីមា ត្រូវ
 សន្មតសមានសំវាសសីមា^(១) ជាមុន សីមសន្មតតិច្ឆិវារវិប្បវាសសីមា^(២) ជា

១ សីមាដែលមានសំវាសស្មើគ្នា គឺសីមាដែលសង្ឃត្រូវតែធ្វើសង្ឃកម្មដោយព្រមព្រៀងគ្នា
 បែកគ្នាមិនបាន ។ ២ សីមាដែលភិក្ខុនៅប្រាសចាកត្រៃចិវរបាន ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សម្មន្តិតព្វោ ។ សីមំ កិក្ខុវេ សម្មហានន្តេន បឋមំ
តិច្ឆិវេន អរិយ្យវាសោ សម្មហាន្តព្វោ បច្ឆា សមាណសំ-
វាសា សីមា^(១) សម្មហាន្តព្វា ។ ឯវព្វា បន កិក្ខុវេ
តិច្ឆិវេន អរិយ្យវាសោ សម្មហាន្តព្វោ ។ ព្យត្តេន កិក្ខុណា
បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ កន្តេ
សង្ឃោ យោ សោ សង្ឃេន តិច្ឆិវេន អរិយ្យវាសោ
សម្មតោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃោ តំ តិច្ឆិវេន
អរិយ្យវាសំ សម្មហានេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ
មេ កន្តេ សង្ឃោ យោ សោ សង្ឃេន តិច្ឆិវេន អរិយ្យ-
វាសោ សម្មតោ សង្ឃោ តំ តិច្ឆិវេន អរិយ្យវាសំ សម្ម-
ហានតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតស្ស តិច្ឆិវេន
អរិយ្យវាសស្ស សមុក្ខ្យាតោ សោ តុណ្ណាស្ស យស្ស
នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។ សម្មហានោ សោ សង្ឃេន
តិច្ឆិវេន អរិយ្យវាសោ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា
តុណ្ណា ។ ឯវមេតំ ជារយាមីតិ ។ ឯវព្វា បន កិក្ខុវេ
សមាណសំវាសា^(២) សីមា សម្មហាន្តព្វា ។ ព្យត្តេន

១ បច្ឆា សីមា សម្មហាន្តព្វា ។ ២ ឱ. បោត្តកេសុ ន ទិស្សតាយំ បាវោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ខាងក្រោយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុនឹងដកសីមា ត្រូវដក
តិចីវរវិប្បវាសសីមាជាមុន សឹមដកសមានសំវាសសីមាជាខាងក្រោយ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឯតិចីវរវិប្បវាសសីមា ត្រូវភិក្ខុដកយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុ
ដែលឆ្ងាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម
ព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ តិចីវរវិប្បវាសសីមាណា ដែលសង្ឃសន្មតហើយ បើ
សម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវដកតិចីវរវិប្បវាសសីមា
នោះចេញ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ
តិចីវរវិប្បវាសសីមាណាដែលសង្ឃសន្មតហើយ ឥឡូវសង្ឃដកតិចីវរ-
វិប្បវាសសីមានោះចេញ ។ ការដកនូវតិចីវរវិប្បវាសសីមានេះ គាប់ចិត្ត
ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម មិន
គាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ
និយាយឡើង ។ តិចីវរវិប្បវាសសីមានោះ សង្ឃបានដកហើយ ។ ការ
ដកនូវតិចីវរវិប្បវាសសីមានោះ គាប់ចិត្តដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃ
ស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះដោយអាការៈស្ងៀមយ៉ាងនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ឯសមានសំវាសសីមាត្រូវភិក្ខុដកយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុដែលឆ្ងាស

ឧបោសថក្ខន្ធកេ តិចីវេនេ អវិប្បវាសស្ស សមុគ្គាតោ

ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ
 ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា
 សមាណសំវាសា ឯកុចោសថា យទិ សង្ឃស្ស បត្ត-
 កល្យំ សង្ឃោ តំ សីមំ សម្មហានេយ្យ ។ ឯសា ញត្តិ ។
 សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា
 សម្មតា សមាណសំវាសា ឯកុចោសថា សង្ឃោ តំ
 សីមំ សម្មហានតិ ។ យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឯតិស្សា
 សីមាយ សមាណសំវាសាយ ឯកុចោសថាយ សមុគ្គា-
 តោ សោ តុណ្ណាស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។
 សម្មហតា សា សីមា សង្ឃេន សមាណសំវាសា ឯកុ-
 ចោសថា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ណា ។ ឯវមេតំ
 ជារយាមីតិ^(១) ។

១ សព្វបោត្តកេសុ ល្បទិសាយេវាយំ កម្មវាចា អាគតា ។ សា បន ឧនា វា អតិវេកា
 វា ខាយតិ ។ តត្ថ ហិ សមានសំវាសា ឯកុបោសថាតិ បទទ្ធយំ សចេ សីមាតិ បទស្ស
 វិសេសនំ សង្ឃោ តំ សីមំ សម្មហានេយ្យាតិ ច សង្ឃោ តំ សីមំ សម្មហានតីតិ ច វចនេសុ
 ឧនំ សិយា យទិ បន សម្មតាតិ បទេ វិកតិកម្មំ យស្សាយស្មតោ... សមុគ្គាតោតិ ច
 សម្មហតា សា... ឯកុបោសថាតិ ច វចនេសុ អតិវេកំ សិយា ។ វិចារេត្វា គហេតព្វំ ។
 អម្ពាភម្បនាយំ ខន្តិ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមាន-

ឧបោសថក្នុងក្រឹត្យ: វិធីសូត្រដកកិច្ចវិប្បវាសសីមា

ប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃ
 ស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាសមានសំវាសសីមា ឲ្យមាន
 ឧបោសថជាមួយគ្នាហើយ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរ
 សង្ឃដកសីមានោះចេញ ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន
 សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សីមាណាដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាសមានសំវាស-
 សីមាឲ្យមានឧបោសថជាមួយគ្នាហើយ ឥឡូវ សង្ឃដកសីមានោះចេញ ។
 ការដកសីមាដែលមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នានេះ គាប់
 ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះស្ងៀម
 មិនគាប់ចិត្តដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា គួរលោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ
 និយាយឡើង ។ សង្ឃដកសីមាដែលមានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថ
 ជាមួយគ្នានោះហើយ ។ ការដកសមានសំវាសសីមានោះ គាប់ចិត្តដល់
 សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយ
 អាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១៦៤] អសម្មតាយ ភិក្ខុវេ សីមាយ អដ្ឋបិតាយ
 យំ កាមំ វា និកមំ វា ឧបទិស្សាយ វិហារតិ យា តស្ស
 កាមស្ស វា កាមសីមា និកមស្ស វា និកមសីមា
 អយំ តត្ថ សមាទសំវាសា ឯកុចោសថា ។ អកាមកេ
 ចេ ភិក្ខុវេ អវញ្ញោ សមន្តា សត្តព្ពន្ធភា អយំ តត្ថ
 សមាទសំវាសា ឯកុចោសថា ។ សព្វា ភិក្ខុវេ នទី
 អសីមា សព្វោ សមុទ្ធោ អសីមោ សព្វោ ជាតស្សរោ
 អសីមោ ។ នទិយា វា ភិក្ខុវេ សមុទ្ធោ វា ជាតស្សរោ
 វា យំ មជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស សមន្តា ឧទកុក្កោចា
 អយំ តត្ថ សមាទសំវាសា ឯកុចោសថាតិ ។

សំវាសា ឯកុចោសថា ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនេយ្យ ។ ឯសា
 ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យា សា សង្ឃេន សីមា សម្មតា សមាទសំវាសា
 ឯកុចោសថា សង្ឃោ តំ សីមំ សមូហនេយ្យ ។ យស្សាយស្សតោ ខមតិ ឯតិស្សា សីមាយ
 សមុគ្គាតោ សោ តុណ្ណស្ស យស្ស នក្ខមតិ សោ ភាសេយ្យ ។ សមូហតា សា សង្ឃេន
 សីមា ។ ខមតិ សង្ឃស្ស តស្មា តុណ្ណំ ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១៦៤] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុចូលទៅអាស្រ័យស្រុកណាក្តី
និគមណាក្តី ហើយនៅក្នុងសីមាដែលសង្ឃមិនបានសន្មត មិនបានតាំង
ទុកហើយ សីមាណាដែលជាតាមសីមារបស់ស្រុកនោះក្តី សីមាណា
ដែលជានិគមសីមារបស់និគមនោះក្តី សីមានេះហៅថាមានសំវាសស្មើគ្នា
មានឧបោសថជាមួយគ្នា ក្នុងស្រុក ឬក្នុងនិគមនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បើក្នុងព្រៃ មិនមែនស្រុក សីមាដែលកំណត់ ៧ អព្ពន្ធរៈ^(១) ដោយជុំវិញ
សីមានេះហៅថា មានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ក្នុងព្រៃ
នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ទឹង^(២)ទាំងអស់ មិនមែនជាសីមា សមុទ្រ
ទាំងអស់ មិនមែនជាសីមាជាតស្រះ^(៣) ទាំងអស់មិនមែនជាសីមា ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ទីណាដែលបុគ្គលកំណត់ ដោយសាចទឹករបស់មជ្ឈិម-
បុរសដោយជុំវិញក្នុងស្ទឹងក្តី ក្នុងសមុទ្រក្តី ក្នុងជាតស្រះក្តី ទីនេះហៅថា
មានសំវាសស្មើគ្នា មានឧបោសថជាមួយគ្នា ក្នុងទីមានស្ទឹងជាដើមនោះ ។

១ (អដ្ឋកថា) ១ អព្ពន្ធរៈមានប្រមាណ ២៨ ហត្ថ ។ ២ ស្រះដែលកើតឯមិនមានអ្នកណា
ដឹក ជាទីខ្វែងស្រាប់ទឹកហូរមកពេញឯង។ ៣ ត្រង់បាឡីថា នទី ប្រែថាស្ទឹងក៏បាន ទន្លេក៏បាន ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ សីមាយ សីមាសម្ពិទ្ធា សីមន្តិកា

[១៦៥] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វក្តិយា

ភិក្ខុ សីមាយ សីមំ សម្ពិទ្ធគិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ

អាហោចេសុំ ។ យេសំ ភិក្ខុវេ សីមា បបមំ សម្មតា

តេសំ តំ កម្មំ ធម្មិកំ អកុប្បំ ហាណាហំ យេសំ

ភិក្ខុវេ សីមា បច្ឆា សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ អធម្មិកំ

កុប្បំ អដ្ឋាណាហំ ន ភិក្ខុវេ សីមាយ សីមា សម្ពិទ្ធិ-

តព្វា យោ សម្ពិទ្ធឺយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វក្តិយា ភិក្ខុ សីមាយ

សីមំ អដ្ឋោត្តរិទ្ធិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។

យេសំ ភិក្ខុវេ សីមា បបមំ សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ

ឧបោសថក្នុងន្ទ្រកៈ ការទំលាយសីមាដោយសីមា និងសីមន្តរិក (ទីឧបចារៈនៃសីមា)

[១៦៥] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆ្មេងគ្រិយភិក្ខុទំលាយ^(១) សីមាដោយ
 សីមា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ណាសន្មតមុនហើយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ប្រកបដោយ
 ធម៌មិនកម្រើក គួរតាំងនៅបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយណាសន្មតជាខាងក្រោយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
 មិនប្រកបដោយធម៌ ជាភិក្ខុកម្រើក មិនគួរតាំងនៅបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវទំលាយសីមា^(២) ដោយសីមាទេ ភិក្ខុណាទំលាយ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ក៏សម័យនោះឯង ឆ្មេងគ្រិយភិក្ខុទាំងឡាយគ្របសង្កត់
 សីមាដោយសីមា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សីមាដែល
 ភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតមុនហើយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ

១-២ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុទំលាយពន្ធសីមាភិក្ខុដទៃដោយសីមារបស់ខ្លួន គឺប្រៀបដូចជាកន្លែង ១
 មានដើមឈើ ២ ដើម មានមែកគងពាក់លើគ្នា ដើមស្វាយនៅទិសខាងកើត ដើមព្រីងនៅទិស
 ខាងលិច ។ ភិក្ខុ ១ ពួក ចងសីមាយកដើមព្រីងជានិមិត្តសីមារបស់ខ្លួននៅទិសខាងលិច ។ ភិក្ខុ
 ១ ពួកទៀត ចងសីមាយកដើមស្វាយជានិមិត្តរបស់ខ្លួននៅទិសខាងកើត ។ ការចងសីមាយ៉ាង
 នេះ ហៅថា ទំលាយ ឬរំលាយពន្ធសីមាភិក្ខុដទៃដោយសីមារបស់ខ្លួន ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ធម្មិកំ អកុប្បំ ហោណាហំ យេសំ ភិក្ខុវេ បច្ឆា សីមា
 សម្មតា តេសំ តំ កម្មំ អធម្មិកំ កុប្បំ អដ្ឋាណាហំ
 ន ភិក្ខុវេ សីមាយ សីមា អន្លោត្តរិត្យា យោ
 អន្លោត្តរេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 សីមំ សម្មន្ទន្តេន សីមន្តរិកំ បបេត្វា សីមំ សម្មន្ទិត្តិ ។

[១៦៦] អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កតិ នុ
 ខោ ឧចោសថាតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។
 ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ ឧចោសថា ចាតុទ្ធសិកោ ច បណ្ណាវសិ-
 កោ ច ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ ទ្វេ ឧចោសថាតិ ។
 អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កតិ នុ ខោ ឧចោ-
 សថកម្មានីតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។
 ចត្តារីមាណិ ភិក្ខុវេ ឧចោសថកម្មានិ^(១) អធម្មេន វក្កំ

១ ឯត្តន្តវេ កតមាណិ ចត្តារិ កម្មានីតិ បាយោ កត្តចិ បោត្តកេ ទិស្សតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មមិនកម្រើក គួរតាំងនៅបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 សីមាដែលភិក្ខុទាំងឡាយណាសន្មតជាខាងក្រោយ កម្មនោះរបស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនោះ មិនប្រកបដោយធម៌ ជាកម្មកម្រើក មិនគួរតាំងនៅ
 បាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវគ្របសង្កត់សីមា^(១) ដោយសីមាទេ
 ភិក្ខុណាគ្របសង្កត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុសន្មតសីមា ឲ្យតម្កល់ទុកនូវសីមន្តវិក^(២) ហើយសីម
 សន្មតសីមា ។

[១៦៦] គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ឧបោស
 សថមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបោសថ
 ទាំងនេះមានពីរយ៉ាងគឺ ឧបោសថមានក្នុងតិបិទី ១៤ មួយ ឧបោសថ
 មានក្នុងតិបិទី ១៥ មួយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឧបោសថមានតែពីរយ៉ាង
 ប៉ុណ្ណោះ ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា
 ឧបោសថកម្មមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ទ្រង់មានបន្ទូលថា ឧបោសថកម្មទាំងនេះ

១ អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុគ្របសង្កត់ពទ្ធសីមាភិក្ខុដទៃដោយសីមារបស់ខ្លួន គឺចងសីមារបស់ខ្លួនយក
 ពទ្ធសីមារបស់ភិក្ខុដទៃទាំងអស់ក្តីតែមួយកន្លែងក្តី មកទុកខាងក្នុងសីមារបស់ខ្លួន។ ២ អដ្ឋកថា
 ថាទីឧបចារៈរបស់សីមា គឺត្រូវសង្ឃទុកទីទំនេរពីសីមាទៅចំនួន ១ ហត្ថក្តី ១ ចំអាមក្តី ៤ ធ្មាប់ក្តី ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ទ្វេ ឧបោសថា

ឧបោសថកម្មំ អធម្មេន សមត្ថំ ឧបោសថកម្មំ ធម្មេន
 វត្ថុំ ឧបោសថកម្មំ ធម្មេន សមត្ថំ ឧបោសថកម្មំ ។
 តត្រ ភិក្ខុវេ យទិទំ អធម្មេន វត្ថុំ ឧបោសថកម្មំ ន
 ភិក្ខុវេ ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ កាតព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ
 ឧបោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យទិទំ អ-
 ធម្មេន សមត្ថំ ឧបោសថកម្មំ ន ភិក្ខុវេ ឯវរូបំ ឧបោ-
 សថកម្មំ កាតព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ ឧបោសថ-
 កម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យទិទំ ធម្មេន វត្ថុំ
 ឧបោសថកម្មំ ន ភិក្ខុវេ ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ កា-
 តព្វំ ន ច មយា ឯវរូបំ ឧបោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។
 តត្រ ភិក្ខុវេ យទិទំ ធម្មេន សមត្ថំ ឧបោសថ-
 កម្មំ ឯវរូបំ ភិក្ខុវេ ឧបោសថកម្មំ កាតព្វំ ឯវរូបំ

ឧបោសថក្នុងក្រុម: ឧបោសថមានពីរ (ចាតុទ្ធសីឧបោសថ ១ បណ្ណសីឧបោសថ ១)

មាន ៤ គឺឧបោសថកម្មជាពួក មិនត្រូវតាមធម៌ ១ ឧបោសថកម្មព្រមព្រៀង
 គ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌ ១ ឧបោសថកម្មជាពួក តែត្រូវតាមធម៌ ១ ឧបោសថ-
 កម្មព្រមព្រៀងត្រូវតាមធម៌ ១ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនុំឧបោសថ-
 កម្មទាំង ៤ នោះ ឯឧបោសថកម្មដែលជាពួក មិនត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាង
 នេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតមិនអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាង
 នេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនុំឧបោសថកម្មទាំង ៤ នោះ ឯឧបោ-
 សថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា តែមិនត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 មិនត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត
 តថាគតមិនអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ជំនុំឧបោសថកម្មទាំង ៤ នោះ ឯឧបោសថកម្មដែលជាពួក
 តែត្រូវតាមធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើ
 ឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះទេ ម្យ៉ាងទៀត តថាគតក៏មិនអនុញ្ញាត
 ឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ជំនុំ
 ឧបោសថកម្មទាំង ៤ នោះ ឯឧបោសថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវតាម
 ធម៌ណា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអ្នកទាំងឡាយធ្វើឧបោសថកម្មមាន

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

មយា ឧចោសថកម្មំ អនុញ្ញាតំ ។ តស្មាតិហា ភិក្ខុវេ
 ឯវរូបំ ឧចោសថកម្មំ ករិស្សាម យទិទំ ធម្មេន
 សមគ្គន្តិ ។ ឯវញ្ញំ វោ ភិក្ខុវេ សិក្ខិតព្វន្តិ ។

[១៦៧] អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កតិ នុ
 ខោ ចាតិមោក្ខុទ្ធសាតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេ-
 ចេសុំ ។ បញ្ចិមេ ភិក្ខុវេ ចាតិមោក្ខុទ្ធសា និទានំ
 ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្វំ អយំ បឋមោ
 ចាតិមោក្ខុទ្ធសោ ។ និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា ចត្តារិ ចារាជិ-
 កានិ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្វំ អយំ
 ទុតិយោ ចាតិមោក្ខុទ្ធសោ ។ និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា
 ចត្តារិ ចារាជិកានិ ឧទ្ទិសិត្វា តេវស សង្ឃាទិសេសេ
 ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្វំ អយំ តតិយោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

សភាពយ៉ាងនេះ តថាគតអនុញ្ញាតឧបោសថកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ ។

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុនោះ ភិក្ខុក្នុងសាសនានេះត្រូវសិក្សាថា យើង
នឹងធ្វើឧបោសថកម្មដែលព្រមព្រៀងគ្នា ត្រូវតាមធម៌ មានសភាពយ៉ាង
នេះដូច្នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអ្នកទាំងឡាយសិក្សាយ៉ាងនេះឯង ។

[១៦៧] គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា
បាតិមោក្ខទ្ទេសទាំងឡាយមានប៉ុន្មានយ៉ាងហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
ទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បាតិមោក្ខទ្ទេសទាំងនេះមាន ៥ គឺ ភិក្ខុត្រូវសំដែង
នូវនិទានហើយសូត្រនូវឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ដោយសុតបទ^(១) នេះជា
បាតិមោក្ខទ្ទេសទី ១ ។ ត្រូវភិក្ខុសំដែងនូវនិទានហើយសំដែងនូវបារាជិក
ទាំង ៤ ហើយសូត្រឧទ្ទេសដែលសេសសល់ដោយសុតបទ នេះជាបាតិ-
មោក្ខទ្ទេសទី ២ ។ ត្រូវភិក្ខុសំដែងនូវនិទានហើយសំដែងនូវបារាជិក ៤ សំ-
ដែងនូវសង្ឃាទិសេស ១៣ ហើយសូត្រនូវឧទ្ទេសដែលសេសសល់ដោយ

១ អដ្ឋកថា ថា កាលបើសំដែងនិទានចប់ហើយ មិនបានសូត្រសិក្ខាបទដោយពិស្តារ
គឺគ្រាន់តែសូត្រថា សុតា ខោ បនាយស្មន្តេហិ ចត្តារោ បារាជិកា ធម្មា ។ បេ ។ អវិទមានេហិ
សិក្ខិតព្វន្តិ ដូច្នោះជាដើម ប្រែថា បារាជិកធម៌ទាំង ៤ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយបានស្តាប់
ហើយ ។ បេ ។ កុំវិវាទគ្នា គប្បីសិក្សាចុះ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ បញ្ច បាតិមោក្ខទ្វេសា

បាតិមោក្ខទ្វេសា ។ និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា ចត្តារិ បារាជិ-
 កានិ ឧទ្ទិសិត្វា តេស សង្ឃាទិសេសេ ឧទ្ទិសិត្វា ទ្វេ
 អនិយតេ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្វំ អយំ
 ចតុត្តោ បាតិមោក្ខទ្វេសា ។ វិត្តារេនេវ បញ្ចមោ ។
 ឥមេ ខោ ភិក្ខុវេ បញ្ច បាតិមោក្ខទ្វេសាតិ ។ តេន
 ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ ភកវតោ សង្ឃិត្តេន បាតិ-
 មោក្ខទ្វេសា អនុញ្ញាតោតិ សព្វកាលំ សង្ឃិត្តេន បា-
 តិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន
 ភិក្ខុវេ សង្ឃិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន កោ-
 សលេសុ ជនបទេសុ អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ តទហុចោ-
 សថេ សញ្ញារកយំ^(១) អហោសិ ។ ភិក្ខុ ធាសក្ខិសុ
 វិត្តារេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុំ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អា-
 ហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សតិ អន្តរាយេ សង្ឃិត្តេន
 បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សម-
 យេន ឆព្វត្តិយា ភិក្ខុ អសតិបិ អន្តរាយេ សង្ឃិត្តេន

១ ឱ. សវរកយំ ។

ឧបោសថក្នុងក្រឹត្យ: ការសំដែងបាតិមោក្ខមាន ៥ យ៉ាង

សុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខទ្វេសទី ៣ ។ ភិក្ខុត្រូវសំដែងនូវនិទានហើយ
 សំដែងនូវបារាជិក ៤ សំដែងនូវសង្ឃាទិសេស ១៣ សំដែងនូវអនិយត ២
 ហើយសូត្រឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ដោយសុតបទ នេះជាបាតិមោក្ខទ្វេស
 ទី ៤ ។ ឧទ្ទេសដោយពិស្តារជាបាតិមោក្ខទ្វេសទី ៥ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ បាតិមោក្ខមាន ៥ យ៉ាងប៉ុណ្ណោះឯង ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយដឹងថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគអនុញ្ញាតការសំដែងនូវបាតិមោក្ខ
 ដោយសង្ខេបហើយ ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបសព្វកាល (រាល់ ៗ
 ថ្ងៃឧបោសថ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំ-
 ដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 ក៏សម័យនោះឯង ក្នុងអាវាសមួយក្នុងកោសលជនបទមានសញ្ជរភ័យ^(១)
 ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនអាចនឹងសំដែងនូវបាតិមោក្ខ
 ដោយពិស្តារបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏-
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើ
 មានសេចក្តីអន្តរាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប
 បាន ។ ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សូម្បីមិនមានសេចក្តីអន្តរាយ

១ អដ្ឋកថា ថា ភ័យកើតពីមនុស្សនៅក្នុងព្រៃ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។
 ន ភិក្ខុវេ អសតិ អន្តរាយេ សង្ខត្តេន ចាតិមោក្ខំ
 ឧទ្ធិសិតពុំ យោ ឧទ្ធិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សតិ អន្តរាយេ សង្ខត្តេន ចាតិ-
 មោក្ខំ ឧទ្ធិសិតុំ ។ តត្រិមេ អន្តរាយា រាជន្តរាយោ ចោ-
 រន្តរាយោ អគ្យន្តរាយោ ឧទកន្តរាយោ មនុស្សន្តរាយោ
 អមនុស្សន្តរាយោ វាឡន្តរាយោ សិរីសមន្តរាយោ ដីវិតន្ត-
 រាយោ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឯវរុ-
 យេសុ អន្តរាយេសុ សង្ខត្តេន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតុំ
 អសតិ អន្តរាយេ វិត្តារធាតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរ
 នុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ កាលបើគ្មានសេចក្តីអន្តរាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដោយ
 សង្ខេបទេ ភិក្ខុណាសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបបាន ក្នុងពេលដែលមាន
 សេចក្តីអន្តរាយ ។ ឯអន្តរាយក្នុងពេលដែលសំដែងបាតិមោក្ខនោះ (មាន ១០
 យ៉ាងគឺ) អន្តរាយអំពីស្តេច (គឺមានស្តេចយាងចូលមក) អន្តរាយអំពីចោរ
 (គឺមានចោរចូលមកលុកលុយ) អន្តរាយអំពីភ្លើង (គឺមានភ្លើងព្រៃឆេះរាល
 មក ឬភ្លើងអន្ទះកើតឡើង) អន្តរាយអំពីទឹក (គឺមានភ្លៀងខ្លាំង ឬជំនន់ហូរ
 មក) អន្តរាយអំពីមនុស្ស (គឺមានមនុស្សច្រើនចូលមក) អន្តរាយអំពីអមនុស្ស
 (គឺខ្មោចចូលភិក្ខុ) អន្តរាយអំពីសត្វសាហាវ អំពីសត្វទីយជាតិ (ពួកសត្វ
 លូនវារ) អន្តរាយដល់ជីវិត (គឺមានភិក្ខុកើតជំងឺស្លាប់ ឬមានមនុស្សមានពៀរ
 ប៉ងសម្លាប់ភិក្ខុ) អន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ (គឺមានមនុស្សមកចាប់ភិក្ខុផ្សិត) ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើមានសេចក្តីអន្តរាយទាំងឡាយបែបយ៉ាងនេះ
 តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបបាន កាលបើមិន
 មានអន្តរាយទេ ឲ្យភិក្ខុសំដែងដោយពិស្តារ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អត្តសម្មតិ បរសម្មតិ

[១៦៨] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វក្តិយា
 ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ អនុជ្ឈិដ្ឋា ធម្មំ កាសន្តិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ សង្ឃមជ្ឈេ អនុជ្ឈិ-
 ដ្ឋេន ធម្មោ កាសិតព្វោ យោ កាសេយ្យ អាបត្តិ
 ទុក្កដស្ស ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ ថេវេន ភិក្ខុនា សាមំ
 វា ធម្មំ កាសិតំ បរំ វា អដ្ឋេសិតុន្តិ ។

[១៦៩] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វក្តិយា
 ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ អសម្មតា វិនយំ បុច្ឆន្តិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ សង្ឃមជ្ឈេ អសម្ម-
 តេន វិនយោ បុច្ឆិតព្វោ យោ បុច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
 អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតេន វិនយំ បុច្ឆិតំ ។
 ឯវព្វោ បន ភិក្ខុវេ សម្មន្តិតព្វោ ។ អត្តនា វ អត្តានំ
 សម្មន្តិតព្វំ បរេន វា បរោ សម្មន្តិតព្វោ ។ កថព្វា
 អត្តនា វ អត្តានំ សម្មន្តិតព្វំ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិ-
 ពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ
 យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្យំ អហំ ឥត្តន្ទាមំ វិនយំ
 បុច្ឆេយ្យន្តិ ។ ឯវំ អត្តនា វ អត្តានំ សម្មន្តិតព្វំ ។

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ការសន្មតខ្លួន ការសន្មតភិក្ខុដទៃ

[១៦៨] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនមានគេអារាជនា ក៏សំដែងធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលគេមិនអារាជនាមិនត្រូវសំដែងធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរសំដែងធម៌ខ្លួនឯង ឬអារាជនាភិក្ខុដទៃបាន ។

[១៦៩] ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយមិនទាន់បានការ សន្មតក៏សួរវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំង- ឡាយ ភិក្ខុដែលគ្មានការសន្មតមិនត្រូវសួរវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុ ណាសួរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ដែលមានការសន្មតសួរវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង- ឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវសន្មតខ្លួនដោយខ្លួនឯងក៏បាន ត្រូវ ភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃក៏បាន ។ ក៏ឯសន្មតខ្លួនដោយខ្លួនឯងនោះដូច ម្តេច ។ ភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ខ្ញុំសូមសួរ វិន័យនឹងភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុត្រូវសន្មតខ្លួនដោយខ្លួនឯងយ៉ាងនេះ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

កថញ្ច បរេន បរោ សម្មន្និតព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា
 បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ
 សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ ឥត្តន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមំ
 វិនយំ បុច្ឆេយ្យាតិ ។ ឯវំ បរេន បរោ សម្មន្និតព្វោតិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន បេសលា ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ
 សម្មតា វិនយំ បុច្ឆន្តិ ។ ឆព្វក្តិយា ភិក្ខុ លភន្តិ អា-
 យាតំ លភន្តិ អប្បច្ចយំ វេនេន តជ្ជេន្តិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាពោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សង្ឃមជ្ឈេ
 សម្មតេនបិ បរិសំ ឱលោកេត្វា បុត្តលំ តុលយិត្វា
 វិនយំ បុច្ឆិត្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វក្តិយា
 ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ អសម្មតា វិនយំ វិស្សជ្ជេន្តិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាពោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ សង្ឃមជ្ឈេ អសម្ម-
 តេន វិនយោ វិស្សជ្ជេតព្វោ យោ វិស្សជ្ជេយ្យ អាបត្តិ
 ទុក្កដស្ស ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សង្ឃមជ្ឈេ សម្មតេន
 វិនយំ វិស្សជ្ជេតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ សម្មន្និតព្វោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក៏ឯភិក្ខុដទៃត្រូវសន្មតភិក្ខុដទៃដូចម្តេច ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពល
 ឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើ
 សម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុឈ្មោះនេះគួរសួរវិន័យនឹងភិក្ខុ
 ឈ្មោះនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់មានការសន្មតហើយ ក៏សួរវិន័យក្នុង
 កណ្តាលសង្ឃ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនពេញ
 ចិត្ត ក៏គម្រាមដោយប្រុងនឹងសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលទុកជាមានការសន្មតហើយមែនត្រូវ
 តែរមិលមើលបរិសទ្យពិចារណាបុគ្គលហើយសិន សឹមសួរវិន័យក្នុង
 កណ្តាលសង្ឃ ។ ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយគ្មានការសន្មត
 ក៏ដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរ
 នុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ភិក្ខុដែលគ្មានការសន្មត មិនត្រូវដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ
 ទេ ភិក្ខុណាដោះស្រាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានការសន្មតហើយ ដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាល
 សង្ឃបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវសន្មតយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវខ្លួនឯង

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អត្តសម្មតិ បរសម្មតិ

អត្តនា វ អត្តានំ សម្មន្ទិសត្ថំ បរេន វា បរោ សម្មន្ទិ-
តព្វោ ។ កថញ្ច អត្តនា វ អត្តានំ សម្មន្ទិសត្ថំ ។
ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញ្ញាបេតព្វោ
សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្នំ
អហំ ឥត្តន្ទាមេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សន្ទេយ្យន្តិ ។ ឯវំ
អត្តនា វ អត្តានំ សម្មន្ទិសត្ថំ ។ កថញ្ច បរេន បរោ
សម្មន្ទិសព្វោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ
ញ្ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ យទិ សង្ឃស្ស
បត្តកល្នំ ឥត្តន្ទាមោ ឥត្តន្ទាមេន វិនយំ បុដ្ឋោ
វិស្សន្ទេយ្យាតិ ។ ឯវំ បរេន បរោ សម្មន្ទិសព្វោតិ ។
តេន ខោ បន សមយេន បេសលា ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ
សម្មតា វិនយំ វិស្សន្ទេន្តិ ។ ឆព្វត្តិយា ភិក្ខុ លកន្តិ
អាយាតំ លកន្តិ អប្បច្ចយំ វេនេន តន្ទេន្តិ ។ ភកវតោ
ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ សង្ឃមជ្ឈេ
សម្មតេនបិ បរិសំ ឱលោកេត្វា បុត្តលំ តុលយិត្វា
វិនយំ វិស្សន្ទេតុន្តិ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ការសន្មតនូវខ្លួនឯង ការសន្មតនូវភិក្ខុដទៃ

សន្មតខ្លួនក៏បាន ភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃក៏បាន ។ ក៏ឯខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនឯង
 តើដូចម្តេច ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះ
 សង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃ
 ហើយ ភិក្ខុឈ្មោះនេះសួរវិន័យនឹងខ្ញុំហើយ ខ្ញុំត្រូវតែដោះស្រាយ ។ ត្រូវ
 ខ្លួនឯងសន្មតខ្លួនឯងយ៉ាងនេះ ។ ក៏ឯភិក្ខុដទៃសន្មតភិក្ខុដទៃ តើដូចម្តេច ។
 ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូម
 ព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ ភិក្ខុឈ្មោះ
 នេះត្រូវដោះស្រាយវិន័យដែលភិក្ខុឈ្មោះនេះសួរ ។ ត្រូវភិក្ខុដទៃសន្មត
 ភិក្ខុដទៃយ៉ាងនេះ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទី
 ស្រឡាញ់បានការសន្មតហើយក៏ដោះស្រាយវិន័យ ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។
 ពួកឆត្វគ្រិយភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនគាប់ចិត្ត ក៏
 គម្រាមប្រុងនឹងសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលទុកជាមានការសន្មតហើយមែន ត្រូវតែរមិលមើលបរិ-
 សទ្យ ពិនិត្យបុគ្គលហើយសិន សឹមដោះស្រាយវិន័យក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១៧០] តេន ខោ បន សមយេន នព្វក្តិយា
 ភិក្ខុ អនោកាសកតំ ភិក្ខុ អាបត្តិយា ចោទេន្តិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ អនោកា-
 សកតោ ភិក្ខុ អាបត្តិយា ចោទេតព្វោ យោ ចោទេយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឱកាសំ
 កាវាហេត្វា អាបត្តិយា ចោទេត្ថំ កហេតុ អាយស្នា
 ឱកាសំ អហន្តំ វត្ថុកាមោតិ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន បេសលា ភិក្ខុ នព្វក្តិយេ ភិក្ខុ ឱកាសំ
 កាវាហេត្វា អាបត្តិយា ចោទេន្តិ ។ នព្វក្តិយា ភិក្ខុ
 លភន្តិ អាយាតំ លភន្តិ អប្បច្ចយំ វេនន តជ្ជេន្តិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 កតេបិ ឱកាសេ បុគ្គលំ តុលយិត្វា អាបត្តិយា ចោ-
 ទេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន នព្វក្តិយា ភិក្ខុ
 បុរម្ហាកំ បេសលា ភិក្ខុ ឱកាសំ កាវាហេន្តិតិ
 បដិកច្ចេវ សុទ្ធានំ ភិក្ខុនំ អនាបត្តិកានំ អវត្ថុស្មី

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១៧០] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចោទអាបត្តិ ចំពោះភិក្ខុ
 ដែលខ្លួនមិនទាន់បានសូមឱកាស (ជាមុន) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
 ដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវចោទអាបត្តិចំពោះភិក្ខុដែលខ្លួនមិនបានសូម
 ឱកាស (ជាមុន) ទេ ភិក្ខុណាចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ សូមឱកាសថា សូមលោកដ៏មានអាយុបើកឱកាស
 (ឲ្យខ្ញុំ) ខ្ញុំចង់និយាយនឹងលោក ដូច្នោះហើយសិន សឹមចោទអាបត្តិ ។ ក៏
 សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡាញ់ឲ្យពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
 បើកឱកាសហើយចោទអាបត្តិ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសេចក្តីគំនុំ បាន
 សេចក្តីមិនត្រេកអរ ក៏គម្រាមដោយប្រាថ្នានឹងសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុដទៃបើកឱកាសឲ្យហើយមែន តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យពិនិត្យមើលបុគ្គលហើយសិន សឹមចោទអាបត្តិ ។ ក៏សម័យ
 នោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា ភិក្ខុទាំងឡាយមានសីលជាទីស្រឡា-
 ញ់គង់តែឲ្យយើងបើកឱកាសជាមុន (មិនខាន) ហើយក៏ឲ្យភិក្ខុទាំង-
 ឡាយដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិ បើកឱកាសជាមុន ក្នុងការមិនមែនជារឿង

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អធិប្បកម្មករណាទិ

អការណោ ឱកាសំ កាវាយេន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ
 អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ សុទ្ធានំ ភិក្ខុនំ អនាបត្តិ-
 កានំ អវត្ថុស្មី អការណោ ឱកាសោ កាវាយេតព្វោ
 យោ កាវាយេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អនុជាធាមិ
 ភិក្ខុវេ បុគ្គលំ តុលយិត្វា ឱកាសំ កាវាយេតុន្តិ ។

[១៧១] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វក្តិយា

ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ អធិប្បកម្មំ កហេន្តិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ សង្ឃមជ្ឈេ អធិប្ប-
 កម្មំ កាតព្វំ យោ កវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។
 កហេន្តិយេវ អធិប្បកម្មំ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេ-
 សុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អធិប្បកម្មេ កយិរមាណេ
 បដិក្កោសិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន បេសលា
 ភិក្ខុ ឆព្វក្តិយេហិ ភិក្ខុហិ អធិប្បកម្មេ កយិរមាណេ
 បដិក្កោសន្តិ ។ ឆព្វក្តិយា ភិក្ខុ លកន្តិ អាហាតំ
 លកន្តិ អប្បច្ចយំ វេនេន តវ្កេន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ

ឧបោសថក្នុងន្ទ្រកៈ ការធ្វើនូវកម្មមិនមែនជាធម៌ជាដើម

មិនមែនជាហេតុ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវ
ឲ្យភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលបរិសុទ្ធមិនមានអាបត្តិបើកឱកាសក្នុងការមិនមែនជា
រឿងមិនមែនជាហេតុទេ ភិក្ខុណាឲ្យបើក (ឱកាស) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុពិនិត្យមើលបុគ្គលហើយសិន
សឹមឲ្យគេបើកឱកាស ។

[១៧១] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌
ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើ
កម្មមិនមែនជាធម៌ក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ភិក្ខុណាធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ពួក
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះ នៅតែធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ដដែល ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលបើភិក្ខុណាមួយធ្វើកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ តថា-
គតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុហាមឃាត់បាន ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ
មានសីលជាទីស្រឡាញ់ កាលបើពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើកម្មមិនមែនជាធម៌ ក៏
ហាមឃាត់ ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត
ក៏គម្រាមដោយប្រុងសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ទិដ្ឋិបិ អាវិកាតុន្តិ ។
 តេសំយេវ សន្តិកេ ទិដ្ឋិ អាវិកហេន្តិ ។ ឆព្វក្តិយា ភិក្ខុ
 លកន្តិ អាហាតំ លកន្តិ អប្បច្ចយំ វេនន តវ្វេន្តិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 ចត្វហិ បញ្ចហិ បដិក្កោសិតុំ ទ្វិហិ តិហិ ទិដ្ឋិ អាវិ-
 កាតុំ ឯកេន អទិដ្ឋាតុំ ន មេ តំ ខមតីតិ ។

[១៧២] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វក្តិយា
 ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសមាធា សញ្ជិច្ច
 ន សាវេន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន
 ភិក្ខុវេ ចាតិមោក្ខុទ្ធសកេន សញ្ជិច្ច ន សាវេតព្វំ
 យោ ន សាវេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ
 បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ សង្ឃស្ស ចាតិ-
 មោក្ខុទ្ធសកោ ហោតិ កាកស្សវកោ ។ អថ-
 ខោ អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស ឯតទហោសិ ភកវតា
 បញ្ញត្តំ ចាតិមោក្ខុទ្ធសកេន សាវេតព្វន្តិ អហាញ្ជិម្ហិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញក៏បាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញ ក្នុងសំណាក់ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយនោះឯង ។
 ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបានសេចក្តីគំនុំ បានសេចក្តីមិនសប្បាយចិត្ត
 ក៏គម្រាមដោយប្រុងនឹងសម្លាប់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំ-
 ពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៤ ឬ ៥ រូបហាមឃាត់ ឲ្យភិក្ខុ ២ ឬ ៣ រូបប្រកាស
 សេចក្តីយល់ឃើញ ឲ្យភិក្ខុ ១ រូបអធិដ្ឋាន (តាំងចិត្ត) ថា កម្មនោះមិនគាប់
 ចិត្តដល់អញទេ ។

[១៧២] ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយកាលសំដែង
 នូវបាតិមោក្ខក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ក៏ក្លែងធ្វើមិនឲ្យឮច្បាស់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវក្លែងមិនឲ្យឮ
 ច្បាស់ទេ ភិក្ខុណាមិនឲ្យឮច្បាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ក៏សម័យនោះឯង
 ឧទាយិដ៏មានអាយុជាអ្នកសំដែងបាតិមោក្ខដល់សង្ឃ មានសំឡេងដូច
 ក្លែក ។ ទើបឧទាយិដ៏មានអាយុមានសេចក្តីគិតដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា ត្រូវភិក្ខុអ្នកសំដែងនូវបាតិមោក្ខធ្វើសំឡេងឲ្យឮ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ថេរាធិកំ បាតិមោក្ខំ

កាកស្សរកោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបទ្ធិតព្វន្តិ ។
ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
ចាតិមោក្ខុទ្ទេសកោន វាយមិត្តំ កថំ សាវេយ្យន្តិ
វាយមន្តស្ស អនាបត្តិតិ ។

[១៧៣] តេន ខោ បន សមយេន ទេវទត្តោ
សកហដ្ឋាយ បរិសាយ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសតិ ។ ភកវ-
តោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ សកហដ្ឋាយ
បរិសាយ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

[១៧៤] តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វក្កិយា
ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈេ អនជ្ឈិដ្ឋា ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។
ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ សង្ឃមជ្ឈេ
អនជ្ឈិដ្ឋេន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ
អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ថេរាធិកំ
ចាតិមោក្ខន្តិ ។

អញ្ញតិក្កិយភាណាវំ និដ្ឋិតំ ឯកាទសម្មំ^(១) ។

១ ឱ. អញ្ញតិក្កិយភាណាវំ និដ្ឋិតំ ។

ឧបោសថកូន្តកៈ បាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈជាធំ

ច្បាស់ ឯអាត្មាអញមានសំឡេងដូចក្អែក គួរអញប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអ្នកសំដែង
នូវបាតិមោក្ខខំប្រឹងគិតថា អញត្រូវធ្វើសំឡេងឲ្យឮច្បាស់ដោយប្រការដូចម្តេច
កាលបើភិក្ខុខំប្រឹង (ដូច្នោះ) ទើបមិនត្រូវអាបត្តិ ។

[១៧៣] ក៏សម័យនោះឯង ទេវទត្តសំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុងបរិសទ្យ
ព្រមជាមួយនឹងគ្រហស្ថ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវ
ភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុងបរិសទ្យជាមួយនឹងគ្រហស្ថទេ ភិក្ខុណាសំដែង
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១៧៤] ក៏សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ មិនមានភិក្ខុ
អារាធនាក៏សំដែងនូវបាតិមោក្ខក្នុងកណ្តាលសង្ឃ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
ទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុដែលមិនមានគេអារាធនាមិនត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ
ក្នុងកណ្តាលសង្ឃទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតបាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈជាធំ ។

ចប់ អញ្ញតិគ្គិយភាណវៈទី ១១ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

[១៧៥] អថខោ ភកវា រាជគហោ យថាកិរន្តំ
 វិហារិត្វា យេន ចោទនាវត្ថុ^(១) តេន ចារិកំ បក្កាមិ អ-
 នុបុព្វេន ចារិកំ ចរមាដោ យេន ចោទនាវត្ថុ តទវសវិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្មី អាវាសេ សម្ពហុ-
 លា ភិក្ខុ វិហារន្តិ ។ តត្ថ ថេរោ ភិក្ខុ ពាលោ ហោតិ
 អព្យត្តោ ។ សោ ន ជានាតិ ឧចោសថំ វា ឧចោសថកម្មំ
 វា ចាតិមោក្ខំ វា ចាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ អថខោ តេសំ
 ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ ភកវតា បញ្ញត្តំ ថេរាទិកំ ចាតិ-
 មោក្ខន្តិ អយព្វ អម្ពាតំ ថេរោ ពាលោ អព្យត្តោ ន ជា-
 នាតិ ឧចោសថំ វា ឧចោសថកម្មំ វា ចាតិមោក្ខំ វា
 ចាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា កថំ នុ ខោ អម្ពេហិ បដិបទ្ធិតព្វន្តិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាជានិ ភិក្ខុវេ
 យោ តត្ថ ភិក្ខុ ព្យត្តោ បដិពាលោ តស្សាធម្យំ ចាតិ-
 មោក្ខន្តិ ។

[១៧៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្មី
 អាវាសេ តទហុចោសថេ សម្ពហុលា ភិក្ខុ វិហារន្តិ
 ពាលា អព្យត្តា ។ តេ ន ជានន្តិ ឧចោសថំ វា

១ ចោទនាវត្ថុ នាម ឯកំ នគរន្តិ តដ្ឋីកា ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

[១៧៥] គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះតាម
សមគួរដល់ពុទ្ធអធិរាស្ត្រស្រ័យហើយ ទ្រង់យាងសំដៅទៅកាន់ចោទនាវត្ថុ
នគរ ទ្រង់ត្រាច់ទៅដោយលំដាប់ ទើបបានទៅដល់ចោទនាវត្ថុនគរនោះ ។
សម័យនោះឯង ភិក្ខុច្រើនអង្គនៅក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុជាថេរៈក្នុង
អាវាសនោះល្ងង់ មិនឆ្ងាស ។ ភិក្ខុជាថេរៈនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថ-
កម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្វេស ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះ
ដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិថា បាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈជាធំ
ក៏ព្រះថេរៈរបស់យើងនេះល្ងង់ មិនឆ្ងាស មិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម
បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្វេស ត្រូវយើងប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំង-
ឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតនូវបាតិមោក្ខ
សម្រេចលើភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលក្នុងអាវាសនោះ ។

[១៧៦] ក៏សម័យនោះឯង ឧបោសថថ្ងៃនោះ មានភិក្ខុច្រើនរូបនៅ
ក្នុងអាវាសមួយ សុទ្ធតែល្ងង់ មិនឆ្ងាស ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងឧបោសថ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ សម្ពហុលា ភិក្ខុ ពាលា អព្យត្តា

ឧបោសថកម្មំ វា ចាតិមោក្ខំ វា ចាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។
 តេ ថេរំ អជ្ឈេសីសុ ឧទ្ទិសតុ កន្តេ ថេរោ ចាតិ-
 មោក្ខន្តិ ។ សោ ឯវមាហា ន មេ អារុសោ វត្តតីតិ ។
 ទុតិយំ ថេរំ^(១) អជ្ឈេសីសុ ឧទ្ទិសតុ កន្តេ ថេរោ ចាតិ-
 មោក្ខន្តិ ។ សោមិ ឯវមាហា ន មេ អារុសោ វត្តតីតិ ។
 តតិយំ ថេរំ^(២) អជ្ឈេសីសុ ឧទ្ទិសតុ កន្តេ ថេរោ ចាតិ-
 មោក្ខន្តិ ។ សោមិ ឯវមាហា ន មេ អារុសោ វត្តតីតិ ។
 ឯតេនេវ ឧបាយេន យាវសជ្ឈនវកំ អជ្ឈេសីសុ ឧទ្ទិ-
 សតុ អាយស្មា ចាតិមោក្ខន្តិ ។ សោមិ ឯវមាហា ន មេ
 កន្តេ វត្តតីតិ ។ កកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ឥធិ
 បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ តទហុបោសថេ សម្ព-
 ហុលា ភិក្ខុ វិហារន្តិ ពាលា អព្យត្តា ។ តេ ន ជានន្តិ
 ឧបោសថំ វា ឧបោសថកម្មំ វា ចាតិមោក្ខំ វា ចាតិ-
 មោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ តេ ថេរំ អជ្ឈេសន្តិ ឧទ្ទិសតុ កន្តេ

១ ឱ. ម. ទុតិយថេរំ ។ ២ ឱ. តតិយថេរំ ។

ឧបោសថក្នុងភិក្ខុច្រើនរូបល្ងង់មិនឆ្លាស

ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្វេស ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អាវាធនា
 ព្រះថេរៈថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។
 ព្រះថេរៈនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំសំដែងបាតិមោក្ខមិនកើត
 ទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអាវាធនាព្រះថេរៈទី ២ ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូម
 ព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈទី ២ នោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា
 នៃអារុសោ ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអាវាធនាព្រះថេរៈទី ៣ ថា
 បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈទី ៣
 នោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 អាវាធនាដរាបដល់ភិក្ខុថ្មីក្នុងសង្ឃដោយឧបាយនេះឯងថា ចូរលោកដ៏មាន
 អាយុសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ភិក្ខុនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសំដែងមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក៏ក្នុងសាសនានេះ ឧបោសថថ្ងៃនោះមានភិក្ខុច្រើនរូបជាភិក្ខុល្ងង់មិនឆ្លាស
 ក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថ-
 កម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្វេស ។ ភិក្ខុទាំងនោះអាវាធនាព្រះថេរៈថា

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ថេរោ ចាតិមោក្ខន្តិ ។ សោ ឃំ វទេតិ ន មេ អារុសោ
 វត្តតីតិ ។ ទុតិយំ ថេរំ អន្លេសន្តិ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ថេរោ
 ចាតិមោក្ខន្តិ ។ សោមិ ឃំ វទេតិ ន មេ អារុសោ វត្ត-
 តីតិ ។ តតិយំ ថេរំ អន្លេសន្តិ ឧទ្ទិសតុ ភន្តេ ថេរោ
 ចាតិមោក្ខន្តិ ។ សោមិ ឃំ វទេតិ ន មេ អារុសោ
 វត្តតីតិ ។ ឯតេនេវ ឧទាយេន យាវសជ្ឈនវកំ អន្លេ-
 សន្តិ ឧទ្ទិសតុ អាយស្មា ចាតិមោក្ខន្តិ ។ សោមិ ឃំ
 វទេតិ ន មេ ភន្តេ វត្តតីតិ ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ
 ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អារាសា សជ្ឈកំ ចាហោតព្វោ
 កច្ឆារុសោ សជ្ឈិត្តេន វា វិត្តាបេន វា ចាតិមោក្ខំ ប-
 រិយាបុណ្ហិត្តា អាកច្ឆាតិ ។ អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ
 កោ^(១) នុ ខោ ចាហោតព្វោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោថេសុំ ។ អនុដាជាមិ ភិក្ខុវេ ថេរេន ភិក្ខុនា
 នវកំ ភិក្ខុំ អាណាមេតុន្តិ ។ ថេរេន អាណាត្តា នវា
 ភិក្ខុ ន កច្ឆន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោថេសុំ ។

១ ឱ. កេនាតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈនោះ
និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំសូត្រមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារា-
ធនាព្រះថេរៈទី ២ ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិ-
មោក្ខ ។ ព្រះថេរៈទី ២ នោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំសំដែងមិន
កើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ អារាធនាព្រះថេរៈទី ៣ ថា បពិត្រព្រះថេរៈដ៏ចម្រើន
សូមព្រះថេរៈសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ។ ព្រះថេរៈទី ៣ នោះក៏និយាយយ៉ាងនេះ
ថា នៃអារុសោ ខ្ញុំសូត្រមិនកើតទេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះអារាធនាដរាបដល់ភិក្ខុ
ប្តី ក្នុងសង្ឃដោយឧបាយនេះឯងថា លោកដ៏មានអាយុចូរសំដែងនូវបាតិ-
មោក្ខ ។ ភិក្ខុនោះក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំសូត្រមិន
កើតទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូប
ទៅកាន់អាវាសដែលមាននៅជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះឯងថា នៃអារុសោ ចូរអ្នក
ទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារមក ។ លំដាប់នោះឯង ភិក្ខុ
ទាំងឡាយមានសេចក្តីគិតដូច្នោះថា យើងត្រូវបញ្ជូនលោកណាទៅហ្ន៎ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ
អង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជា
ថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុប្តីបាន ។ ភិក្ខុប្តីទាំងឡាយដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិន
ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ បក្ខគណនឧត្តណ្ណណានុជាននំ

ន ភិក្ខុវេ ថេវេន អាណាត្តេន អតិលានេន ន កន្តព្វំ
យោ ន កច្ឆេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[១៧៧] អថខោ ភកវា ចោទនាវត្ថុស្មី យថាកិវន្តំ
វិហារិត្វា បុននេវ រាជគហំ បច្ចាកច្ឆិ ។ តេន ខោ បន
សមយេន មនុស្សា ភិក្ខុ បិណ្ណាយ ចរន្តេ បុច្ឆន្តិ កតិម
កន្តេ បក្ខុស្សាតិ ។ ភិក្ខុ វេមាហំសុ ន ខោ មយំ អាវុ-
សោ ជាតាមាតិ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិចារេន្តិ
បក្ខុកណានមត្តម្បិមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ន ជានន្តិ
តិម្បនិមេ អញ្ញំ តិញ្ចំ កល្យាណំ ជានិស្សន្តិតិ ។ ភកវ-
តោ វតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ បក្ខុក-
ណានំ ឧត្តហេតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខុនំ វតទហោសិ កេន
នុ ខោ បក្ខុកណាតា ឧត្តហេតព្វាតិ ។ ភកវតោ វតមត្តំ
អាហេចេសុំ ។ អនុជាតាមិ ភិក្ខុវេ សព្វេហេវ បក្ខុកណានំ

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរៀនរាប់បក្ខ

ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគ្មានដំងីបើព្រះថេរៈ
បង្គាប់ហើយត្រូវតែទៅ ភិក្ខុណាមិនទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១៧៧] លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ក្នុងចោទនា-
វត្តនគរ តាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធារាស្រ័យហើយ ត្រឡប់មកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ
វិញទៀត ។ ក៏សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយសួរពួកភិក្ខុដែល
កំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន តិថីនៃបក្ខបានប៉ុន្មាន
ហើយ (គឺប៉ុន្មានកើត ប៉ុន្មានរោចហើយ) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយ
យ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ យើងមិនដឹងទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោល
ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះព្រះពុទ្ធជាសក្យៈ
ទាំងនេះត្រឹមតែវិជ្ជារាប់បក្ខ (ប៉ុណ្ណោះ) មិនដឹងទៅហើយ ចំណង់បើការល្អ
ណាមួយដទៃទៀត ធ្វើម្តេចពួកសមណៈទាំងនេះនឹងដឹងបាន ។ ភិក្ខុទាំង-
ឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរៀនរាប់បក្ខ^(១) ។
ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីគ្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវអ្នកណារៀនរាប់
បក្ខហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ

១ កន្លះខែមួយ ។ ហៅថា បក្ខមួយ ។ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧត្តហេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន មនុស្សា ភិក្ខុ
 បិណ្ឌាយ ចរន្តេ បុច្ឆន្តិ កីរតិកា ភន្តេ ភិក្ខុតិ ។ ភិក្ខុ
 ឯវមាហំសុ ន ខោ មយំ អាវសោ ជាធាមាតិ ។ មនុស្សា
 ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ អញ្ញមញ្ញម្បិមេ សមណា
 សក្យបុត្តិយា ន ជានន្តិ កិម្បនិមេ អញ្ញំ កិញ្ចំ កល្យា-
 ណំ ជាជិស្សន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហេចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ កណោតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខុនំ
 ឯតទហោសិ កតា នុ ខោ ភិក្ខុ កណោតព្វាតិ ។ ភកវ-
 តោ ឯតមត្ថំ អាហេចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ តទហុ-
 ចោសថេ ធាមមត្តេន^(១) វា កណោតុំ សលាកំ វា
 កហេតុន្តិ^(២) ។

[១៧៨] តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខុ អជានន្តា
 អដ្ឋចោសថោតិ ទ្វរំ តាមំ បិណ្ឌាយ កច្ឆន្តិ ។ តេ ឧទ្ធិស្ស-
 មាទេបិ ចាតិមោក្ខេ អាភច្ឆន្តិ ឧទ្ធិដ្ឋមត្តេបិ អាភច្ឆន្តិ ។

១ ឱ. គណមគ្គេន ។ ម. សមគ្គេន ។ ២ គាហេតុន្តិបិ បាហោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទាំងអស់គ្នារៀនរាប់បក្ខ ។ សម័យនោះឯង ពួកមនុស្សសួរភិក្ខុទាំងឡាយ
 ដែលកំពុងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានប៉ុន្មានអង្គ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោ
 យើងមិនដឹងទេ ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ-
 បង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យៈទាំងនេះ ត្រឹមតែគ្នីគ្នា
 មានប៉ុន្មានក៏មិនដឹង (ទៅហើយ) ធ្វើម្តេចឡើយពួកសមណៈទាំងនេះនឹង
 ដឹងការល្អតិចតួចដទៃបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថា-
 គតអនុញ្ញាតឲ្យរាប់ពួកភិក្ខុ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះ
 ថា យើងគួររាប់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងកាលណាឃ្នាំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូល
 ដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរាប់ត្រឹមតែឈ្មោះ ឬឲ្យកាន់យកស្លាក
 ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។

[១៧៨] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមិនដឹងថា ថ្ងៃនេះជា
 ថ្ងៃឧបោសថ ក៏នាំគ្នាដើរទៅកាន់ស្រុកឆ្ងាយដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនោះ មកដល់ក្នុងពេលដែលភិក្ខុកំពុងសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក៏
 មាន មកដល់ក្នុងពេលដែលភិក្ខុសំដែងនូវបាតិមោក្ខចប់ហើយក៏មាន ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ឧបោសថាគារំ សម្មជិត្យំ

ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ អា-
 ហោចេតុំ អដ្ឋហោសថោតិ ។ អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ
 កេន នុ ខោ អាហោចេតព្វោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោ-
 ចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ថេវេន ភិក្ខុនា កាលវតោ
 អាហោចេតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតហោ ថេហ
 កាលវតោ នស្សរិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។
 អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ភត្តកាលេបិ អាហោចេតុន្តិ ។ ភត្ត-
 កាលេបិ នស្សរិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ អនុ-
 ជាធាមិ ភិក្ខុវេ យំ កាលំ សវតិ តំ កាលំ អាហោចេតុន្តិ ។

[១៧៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្មី

អាវាសេ ឧបោសថាគារំ ឧក្កាបំ ហោតិ ។ អាគន្ធកា
 ភិក្ខុ ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិចារេន្តិ កងំ ហិ ធាម ភិក្ខុ
 ឧបោសថាគារំ ន សម្មជិត្យស្សន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ

ឧបោសថកូន្តកៈ ត្រូវភិក្ខុបោសរោងឧបោសថ

ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ថា ថ្ងៃ
 នេះជាថ្ងៃឧបោសថ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវ
 ភិក្ខុណា ប្រាប់ថ្ងៃឧបោសថហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈប្រាប់អំពីព្រឹក ។ ក៏សម័យនោះឯង
 ព្រះថេរៈមួយអង្គភ្លេច (មិនបានប្រាប់) អំពីព្រឹក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
 ទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុប្រាប់ក្នុងពេលឆាន់ក៏បាន ។
 ភិក្ខុក៏ភ្លេចក្នុងពេលឆាន់ទៀត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរលឹកឃើញកាលណា ប្រាប់កាលនោះចុះ ។

[១៧៧] ក៏សម័យនោះឯង រោងឧបោសថក្នុងអាវាសមួយស្មោក
 គ្រាក ។ ភិក្ខុជាអាគន្តកៈទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់
 ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនសមបើនឹងមិនបោសរោងឧបោសថសោះ ។ ភិក្ខុ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឧចោសថាការំ
 សម្មជ្ជិតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កេន នុ
 ខោ ឧចោសថាការំ សម្មជ្ជិតព្វន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ
 អាហោចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ថេវេន ភិក្ខុនា នវំ
 ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ ។ ថេវេន អាណាត្តា នវា ភិក្ខុ ន
 សម្មជ្ជិតុន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ
 ថេវេន អាណាត្តេន អតិលានេន ន សម្មជ្ជិតព្វំ យោ
 ន សម្មជ្ជេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ។ តេន ខោ បន
 សមយេន ឧចោសថាការេ អាសនំ អប្បញ្ញត្តំ ហោតិ ។
 ភិក្ខុ ធមាយំ និសីទន្តិ ។ កត្តានិបិ ថីវានិបិ
 បំសុកិតានិ ហោន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេ-
 សុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឧចោសថាការេ អាសនំ
 បញ្ញាបេតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កេន
 នុ ខោ ឧចោសថាការេ អាសនំ បញ្ញាបេតព្វន្តិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបោសរោង
ឧបោសថ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវអ្នកណា
បោសរោងឧបោសថហ្ន៎ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុខ្លី ។ ពួកភិក្ខុខ្លីដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ
ក៏នៅតែមិនបោស ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនមានជំងឺ
(បើ) ព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនត្រូវមិនបោសទេ (ថាត្រូវតែបោស) ភិក្ខុ
ណាមិនបោស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុមិនបានក្រាល
អាសនៈក្នុងរោងឧបោសថ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយអង្គុយផ្ទាល់ផែនដី កាយភិក្ខុក្តី
ចីវរទាំងឡាយក្តីប្រឡាក់ដោយដី ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុក្រាលអាសនៈ ក្នុងរោងឧបោសថ ។ ទើបភិក្ខុ
ទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវអ្នកណាក្រាលអាសនៈ ក្នុងរោង

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ឧបោសថាគារេ បទីបករណ៍

ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាជានិ ភិក្ខុវេ ថេវេន
ភិក្ខុនា នវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ ។ ថេវេន អាណាត្តា នវា
ភិក្ខុ អាសនំ ន បញ្ញាបេន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោ-
ចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ថេវេន អាណាត្តេន អតិលានេន អា-
សនំ ន បញ្ញាបេតព្វំ យោ ន បញ្ញាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ក-
ជស្សាតិ ។ តេន ខោ បន សមយេន ឧបោសថាគារេ
បដិទោ ន ហោតិ ។ ភិក្ខុ អន្ធការេ កាយម្បិ ចីវរម្បិ
អក្កមន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាជានិ
ភិក្ខុវេ ឧបោសថាគារេ បដិបំ កាតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខុនំ
ឯតទហោសិ កេន នុ ខោ ឧបោសថាគារេ បដិទោ កា-
តញ្ចាតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាជានិ
ភិក្ខុវេ ថេវេន ភិក្ខុនា នវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ ។ ថេវេន
អាណាត្តា នវា ភិក្ខុ ន បដិបេន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ

ឧបោសថក្នុងន្ទ្រកៈ ការអុជប្រទីបក្នុងរោងឧបោសថ

ឧបោសថហ្នំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុខ្លី ។ ពួកភិក្ខុខ្លីដែលព្រះថេរៈបង្គាប់
 ហើយ ក៏នៅតែមិនក្រាលអាសនៈ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលដំណើរ
 នុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឈឺ (បើ) ភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ហើយមិនត្រូវមិនក្រាល
 អាសនៈទេ ភិក្ខុណាមិនក្រាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ក៏សម័យនោះឯង ក្នុង
 រោងឧបោសថគ្មានប្រទីប ។ ភិក្ខុទាំងឡាយជាន់កាយគ្នាខ្លះ ជាន់ចីវរគ្នា
 ខ្លះក្នុងទីងងឹត ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
 អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុអុជប្រទីបក្នុងរោងឧបោសថ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមាន
 សេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវអ្នកណាអុជប្រទីប ក្នុងរោងឧបោសថហ្នំ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះ
 អង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុជា
 ថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុខ្លី ។ ពួកភិក្ខុខ្លីដែលព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ ក៏នៅតែមិន
 អុជប្រទីប ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាពោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ថេវេន អាណាត្តេន អតិ-
លានេន នប្បដិមេតព្វោ យោ នប្បដិមេយ្យ អាបត្តិ
ទុក្កជស្សាតិ^(១) ។

[១៨០] តេន ខោ បន សមយេន សម្ពហុលា

ភិក្ខុ ពាលា អព្យត្តា ទិសដ្ឋមិកា អាចរិយុបជ្ឈាយេ
ន អាបុច្ឆិសុ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាពោចេសុំ ។
ឥធិ បន ភិក្ខុវេ សម្ពហុលា ភិក្ខុ ពាលា អព្យត្តា

១ ឥតោ បរំ បានីយបរិភោជនីយុបដ្ឋបនវត្ថុ ឱ. បោត្តកេសុ ឯវំ ទិស្សតិ តេន ខោ
បន សមយេន អញ្ញតរស្មី អាវាសេ អាវាសិកា ភិក្ខុ នេវ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេន្តិ ន បរិភោជនីយំ
ឧបដ្ឋាបេន្តិ ។ អាគន្ធកា ភិក្ខុ ឧជ្ឈាយន្តិ ខីយន្តិ វិបាចេន្តិ កថំ ហិ នាម អាវាសិកា ភិក្ខុ
នេវ បានីយំ ឧបដ្ឋាបេស្សន្តិ ន បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេស្សន្តីតិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាពោចេសុំ ។
អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតុន្តិ ។ អថខោ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ កេន នុ
ខោ បានីយំ បរិភោជនីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វន្តិ ។ ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាពោចេសុំ ។ អនុជានាមិ
ភិក្ខុវេ ថេវេន ភិក្ខុនា នវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតុន្តិ ។ ថេវេន អាណាត្តា នវា ភិក្ខុ ន ឧបដ្ឋាបេន្តិ ។
ភគវតោ ឯតមត្ថំ អាពោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ ថេវេន អាណាត្តេន អតិលានេន ន ឧបដ្ឋាបេតព្វំ
យោ ន ឧបដ្ឋាបេយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឈឺ
(បើ) ព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ មិនត្រូវមិនអុជប្រទីបទេ ភិក្ខុណាមិន
អុជប្រទីប ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ^(១) ។

[១៨០] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបសុទ្ធតែល្ងង់
មិនស្វាស មានដំណើរទៅកាន់ទិស មិនបានលាអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ័ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុជាច្រើនក្នុងសាសនានេះ ជាភិក្ខុល្ងង់

១ រឿងតម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ប្រាកដក្នុងច្បាប់ឱរុបទាំងឡាយតពីបាលីនេះយ៉ាងនេះ
ថា ក៏សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុអ្នកនៅចាំអាវាសក្នុងអាវាសកន្លែងមួយ មិនចូលទៅតម្កល់ទឹក
ឆាន់ មិនចូលទៅតម្កល់ទឹកប្រើប្រាស់ ។ ភិក្ខុជាអាគន្ធកៈទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល
បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកនៅចាំអាវាសមិនសមបើនឹងមិនតម្កល់ទឹកឆាន់ មិនតម្កល់ទឹក
ប្រើប្រាស់សោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុតម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ។
ទើបភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ត្រូវអ្នកណាតម្កល់ទឹកឆាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ហ្ន៎ ។
ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឱ្យភិក្ខុជាថេរៈបង្គាប់ភិក្ខុថ្មី ។ ពួកភិក្ខុថ្មីដែលព្រះថេរៈ
បង្គាប់ហើយក៏នៅតែមិនតម្កល់ទុក ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់បញ្ញត្តិថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនឈឺ (បើ) ព្រះថេរៈបង្គាប់ហើយ
មិនត្រូវមិនតម្កល់ទុក (ត្រូវតែចូលទៅតម្កល់ទុក) ភិក្ខុណាមិនតម្កល់ទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ពាលា អព្យត្តា ទិសង្គមិកា

ទិសង្គមិកា អាចរិយុបជ្ឈាយេ ន អាបុច្ឆន្តិ ។ តេ^(១)
 ភិក្ខុវេ អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ បុច្ឆិតព្វា កហំ កមិស្សថ
 កេន សទ្ធិ កមិស្សថាតិ ។ តេ ចេ ភិក្ខុវេ ពាលា អព្យត្តា
 អញ្ញោ ពាលេ អព្យត្តេ អបទិសេយ្យំ ន ភិក្ខុវេ អាចរិ-
 យុបជ្ឈាយេហិ អនុជាទិតព្វា អនុជានេយ្យំ ចេ អាបត្តិ
 ទុក្កដស្ស ។ តេ ចេ ភិក្ខុវេ ពាលា អព្យត្តា អន-
 ទុញ្ញាតា អាចរិយុបជ្ឈាយេហិ កច្ឆេយ្យញ្ចេ^(២) អាបត្តិ
 ទុក្កដស្ស ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ
 សម្ពហុលា ភិក្ខុ វិហារន្តិ ពាលា អព្យត្តា ។ តេ ន
 ជាទន្តិ ឧចោសថំ វា ឧចោសថកម្មំ វា ចាតិមោក្ខំ វា
 ចាតិមោក្ខុទ្ទេសំ វា ។ តត្ថ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុ-
 ស្សតោ អាគតាគមោ ធម្មជរោ វិនយជរោ មាតិកាជរោ
 បណ្ឌិតោ ព្យត្តោ មេធាវី លទ្ធិ កុក្កុច្ឆកោ សិក្ខាកា-
 មោ ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ សោ ភិក្ខុ សង្កហេ-
 តព្វោ អនុក្កហេតព្វោ ឧបលាបេតព្វោ ឧបដ្ឋាបេតព្វោ
 ចុណ្ណេន មត្តិកាយ ទន្ធកដ្ឋេន មុខោទកេន លោ ចេ

១ សព្វត្ថ តេហិតិ ទិស្សតិ ។ ២ ឱ. កច្ឆេយ្យំ ។

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ពួកភិក្ខុល្ងង់មិនឆ្លាសមានដំណើរទៅកាន់ទិស

មិនឆ្លាស មានដំណើរទៅកាន់ទិសមិនលាអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ័ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ័សួរភិក្ខុទាំងនោះថា លោកទាំង-
ឡាយនឹងទៅណា នឹងទៅជាមួយនឹងអ្នកណា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
បើភិក្ខុទាំងនោះល្ងង់មិនឆ្លាសនិយាយអាងពួកភិក្ខុដទៃ ដែលល្ងង់មិនឆ្លាស
(ដូចគ្នា) ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ័អនុញ្ញាតឲ្យ
ទេ បើអនុញ្ញាតឲ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុ
ល្ងង់មិនឆ្លាសទាំងនោះ ដែលអាចារ្យនិងឧបជ្ឈាយ័មិនអនុញ្ញាត បើនៅ
តែទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ក្នុង
សាសនានេះ ភិក្ខុទាំងឡាយជាច្រើន សុទ្ធតែល្ងង់មិនឆ្លាសនៅក្នុងអាវាស
មួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ
ឬបាតិមោក្ខទ្វេស ។ ភិក្ខុដទៃជាពហូសូត្រចេះចាំព្រះត្រៃបិដកទ្រទ្រង់ធម៌
ទ្រទ្រង់វិន័យចាំមាតិកា ជាបណ្ឌិតឆ្លៀវឆ្លាសមានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីខ្មាស
មានសេចក្តីរង្គើស ស្រឡាញ់ការសិក្សា ក៏មកក្នុងអាវាសនោះ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះសង្គ្រោះអនុគ្រោះនិយាយរាក់ទាក់
ទំនុកម្រុងភិក្ខុជាពហូសូត្រនោះដោយគ្រឿងលំអិតសម្រាប់ផ្ចិត ដោយដី
ស្អិត ឈើស្នួន ទឹកខ្ពុរមាត់លុបមុខ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនសង្គ្រោះ
មិនអនុគ្រោះ មិននិយាយរាក់ទាក់ មិនទំនុកម្រុងដោយគ្រឿងលំអិត

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សង្ក្រោយ្យំ អនុត្ត្រោយ្យំ ឧបលាមេយ្យំ ឧបដ្ឋាមេយ្យំ
 ចុណ្ណេន មត្តិកាយ ទន្តកដ្ឋេន មុខោទកេន អាបត្តិ
 ទុក្កដស្ស ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ
 តទហុចោសថេ សម្ពហុលា ភិក្ខុ វិហារន្តិ ពាលា
 អព្យត្តា ។ តេ ន ជានន្តិ ឧចោសថំ វា ឧចោសថកម្មំ
 វា ចាតិមោក្ខំ វា ចាតិមោក្ខុទ្ធសំ វា ។ តេហិ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សដ្ឋ-
 កំ ចាហោតព្វោ កច្ឆារុសោ សទ្ធិត្តេន វា វិត្តារេន វា
 ចាតិមោក្ខំ បរិយាបុណិត្វា អាកច្ឆាតិ ។ ឯវព្ពេតំ
 លកេថ ឥច្ឆេតំ កុសលំ នោ ថេ លកេថ តេហិ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ សព្វេហោវ យត្ត ជានន្តិ ឧចោសថំ វា
 ឧចោសថកម្មំ វា ចាតិមោក្ខំ វា ចាតិមោក្ខុទ្ធសំ វា
 សោ អាវាសោ កន្តព្វោ នោ ថេ កច្ឆេយ្យំ អាបត្តិ
 ទុក្កដស្ស ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ
 សម្ពហុលា ភិក្ខុ វស្សំ វសន្តិ ពាលា អព្យត្តា ។
 តេ ន ជានន្តិ ឧចោសថំ វា ឧចោសថកម្មំ វា ចាតិ-
 មោក្ខំ វា ចាតិមោក្ខុទ្ធសំ វា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

សម្រាប់ផ្ចិត ដោយដីស្អិត ឈើស្ងួត ទឹកខ្ពុរមាត់លុបមុខទេ ត្រូវអាបត្តិ
 ទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ឧបោសថថ្ងៃនោះមានពួក
 ភិក្ខុជាច្រើនរូបសុទ្ធតែល្ងង់មិនច្នាសនៅក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 នោះមិនដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្វេស ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូបទៅកាន់អាវាសជិត
 ខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា នៃអារុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប
 ឬដោយពិស្តារមក ។ បើភិក្ខុ (ដែលត្រូវបញ្ជូនទៅនោះ) បានបាតិមោក្ខ
 នុ៎ះដោយអាការយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអាវាសណាដឹងឧបោសថ ឬឧបោសថ-
 កម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្វេស ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះទៅកាន់
 អាវាសនោះទាំងអស់គ្នា បើមិនទៅទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ មួយវិញទៀត ភិក្ខុជាច្រើនក្នុងសាសនានេះល្ងង់មិនច្នាស
 នៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនដឹងឧបោសថ ឬ
 ឧបោសថកម្ម បាតិមោក្ខ ឬបាតិមោក្ខទ្វេស ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ គីលានស្ស បារិសុទ្ធិអាហារណំ

ភិក្ខុហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សដ្ឋកំ ចាហេ-
 តញ្ចេ កច្ឆារុសោ សដ្ឋិត្តេន វា វិត្តារេន វា ចាតិមោក្ខំ
 បរិយាបុណិត្វា អាគច្ឆាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ
 កុសលំ នោ ចេ លភេថ ឯកោ ភិក្ខុ សត្តាហាកា-
 សិកំ ចាហេតញ្ចេ កច្ឆារុសោ សដ្ឋិត្តេន វា វិត្តារេន វា
 ចាតិមោក្ខំ បរិយាបុណិត្វា អាគច្ឆាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ
 លភេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ ន ភិក្ខុវេ
 តេហិ ភិក្ខុហិ តស្មី អាវាសេ វស្សំ វសិតព្វំ វាសេយ្យំ
 ចេ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

[១៨១] អថខោ ភកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ សដ្ឋិប-
 តថ ភិក្ខុវេ សដ្ឋេវា ឧបោសថំ ករិស្សតីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ
 អញ្ញតហេ ភិក្ខុ ភកវន្តំ ឯតទរោថ អត្ថិ ភន្តេ ភិក្ខុ
 តិលានោ សោ អនាគតោតិ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ
 តិលានេន ភិក្ខុនា ចារិសុទ្ធិ ទាតំ ។ ឯវញ្ចេ បន
 ភិក្ខុវេ ទាតញ្ចា ។ តេន តិលានេន ភិក្ខុនា ឯកំ
 ភិក្ខុំ ឧបសដ្ឋមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសដ្ឋំ ករិត្វា ទុក្កជិកំ

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ការនាំមកនូវបារិសុទ្ធិនៃភិក្ខុឈឺ

ទាំងនោះ បញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់អាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា នៃ
 អាវុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេបឬដោយពិស្តារហើយមក ។
 បើភិក្ខុនោះបានបាតិមោក្ខនុ៎ះ មកយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះ ជាការល្អ
 បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយបញ្ជូនភិក្ខុមួយរូបក្នុងរវាង ៧ ថ្ងៃថា នៃ
 អាវុសោ ចូរអ្នកទៅរៀនបាតិមោក្ខដោយសង្ខេប ឬដោយពិស្តារមក ។
 បើភិក្ខុនោះ បានបាតិមោក្ខនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបាន
 ទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុទាំងនោះនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសនោះ
 ទេ បើនៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១៨១] គ្រានោះឯង ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុ
 ទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា សង្ឃ
 នឹងធ្វើឧបោសថ ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាងនេះ
 ភិក្ខុ ១ រូបបានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យដូច្នោះថា បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នៅមានភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុនោះមិនទាន់មក ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិ
 បាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះឲ្យបារិសុទ្ធិយ៉ាងនេះ ។
 ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបហើយ ធ្វើឧត្តរាសង្កៈ ធៀងស្នាម្នាងរួច

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

និសីទិត្តា អញ្ចលី បត្តហេត្វា ឯវមស្ស រចនីយោ
 ចារិសុទ្ធិ ទម្មំ ចារិសុទ្ធិ មេ ហរ ចារិសុទ្ធិ មេ អាពា-
 ចេហិតិ ។ កាយេន វិញ្ញាបេតិ វាចាយ វិញ្ញាបេតិ
 កាយេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ទិន្នា ហោតិ ចារិសុទ្ធិ ។
 ន កាយេន វិញ្ញាបេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន កា-
 យេន វាចាយ វិញ្ញាបេតិ ន ទិន្នា ហោតិ ចារិសុទ្ធិ ។
 ឯវញ្ចតំ លភេថ ឥច្ចតំ កុសលំ នោ ចេ លភេថ
 សោ ភិក្ខុវេ តិលានោ ភិក្ខុ មញ្ចេន វា បីហេន វា
 សង្ឃមជ្ឈេ អានេត្វា ឧចោសថោ កាតព្វោ ។ សចេ
 ភិក្ខុវេ តិលានុបដ្ឋាកានំ ភិក្ខុនំ ឯវំ ហោតិ សចេ
 ខោ មយំ តិលានំ ហោនា ចាវេស្សាម អាពាណោ វា អភិ-
 វឌ្ឍិស្សតិ កាលកិរិយា វា ភវិស្សតីតិ ន ភិក្ខុវេ តិលានោ
 ហោនា ចាវេតព្វោ សង្ឃេន តត្ថ កត្តា ឧចោសថោ
 កាតព្វោ ។ ន ត្រូវ វត្តេន សង្ឃេន ឧចោសថោ
 កាតព្វោ កវេយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ចារិសុទ្ធិ-
 ហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ ទិន្នាយ ចារិសុទ្ធិយា តត្រូវ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

អង្គុយច្រហោងផ្ទង់អញ្ញាលីហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឲ្យបារិសុទ្ធិ លោក
 ចូរនាំបារិសុទ្ធិរបស់ខ្ញុំទៅ លោកចូរប្រាប់បារិសុទ្ធិរបស់ខ្ញុំ ។ ភិក្ខុឈឺ
 នោះបញ្ជាក់ដោយកាយ (ភ្លឺ) បញ្ជាក់ដោយវាចា (ភ្លឺ) បញ្ជាក់ដោយកាយ
 វាចា (ភ្លឺ) ឈ្មោះថា ឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ ភិក្ខុនោះមិនបញ្ជាក់ដោយកាយ
 មិនបញ្ជាក់ដោយវាចា មិនបញ្ជាក់ដោយកាយវាចាទេ មិនឈ្មោះថា ឲ្យ
 បារិសុទ្ធិទេ ។ បើភិក្ខុនោះ បានបារិសុទ្ធិនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបានបារិសុទ្ធិ
 នុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនាំភិក្ខុឈឺ
 ដោយគ្រៃ ឬតាំងមកក្នុងកណ្តាលសង្ឃហើយធ្វើឧបោសថ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ បើគំនិតយ៉ាងនេះមានដល់ភិក្ខុអ្នកបម្រើភិក្ខុឈឺថា បើយើង
 ទាំងឡាយឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្នាតចាកទី អាពាធនឹងរឹតតែចម្រើន ឬនឹងស្លាប់ដូច្នោះ
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្នាតចាកទីទេ ត្រូវសង្ឃទៅ
 ធ្វើឧបោសថក្នុងទីនោះ ។ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថដោយពួកឡើយ បើ
 ធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលដែលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិ
 ហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិចៀសចេញចាកទីនោះទៅ ត្រូវឲ្យបារិសុទ្ធិ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ គីលានស្ស បារិសុទ្ធិអាហារណំ

បក្កមតិ អញ្ញស្ស ធាតព្វា ចារិសុទ្ធិ ។ ចារិសុទ្ធិហារ-
 កោ ចេ ភិក្ខុវេ ទិដ្ឋាយ ចារិសុទ្ធិយា តត្ថេវ វិព្ពមតិ
 កាលំ ករោតិ សាមណោរោ បដិជាតាតិ សិក្ខុំ បច្ចុ-
 ក្ខាតកោ បដិជាតាតិ អន្តិមវត្ថុំ អដ្ឋាបន្នកោ បដិ-
 ជាតាតិ ឧម្មត្តកោ បដិជាតាតិ ខិត្តចិត្តោ បដិជាតាតិ
 វេទនដ្ឋោ បដិជាតាតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ
 បដិជាតាតិ អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិ-
 ជាតាតិ ចាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិទិស្សក្កេ ឧក្ខិត្តកោ
 បដិជាតាតិ បណ្ឌាកោ បដិជាតាតិ ថេយ្យសំវាសកោ
 បដិជាតាតិ តិវិយប្បក្កន្តកោ បដិជាតាតិ តិវច្ឆានតតោ
 បដិជាតាតិ មាតុយាតកោ បដិជាតាតិ បិតុយាតកោ
 បដិជាតាតិ អរហន្តុយាតកោ បដិជាតាតិ ភិក្ខុដីទ្ធុ-
 សកោ បដិជាតាតិ សង្ឃកេទកោ បដិជាតាតិ លោ-
 ហិតុប្បាទកោ បដិជាតាតិ ឧភតោព្យញ្ញនកោ បដិ-
 ជាតាតិ អញ្ញស្ស ធាតព្វា ចារិសុទ្ធិ ។ ចារិសុទ្ធិហារកោ
 ចេ ភិក្ខុវេ ទិដ្ឋាយ ចារិសុទ្ធិយា អន្តរាមក្កេ បក្កមតិ ។
 អនាហជា ហោតិ ចារិសុទ្ធិ ។ ចារិសុទ្ធិហារកោ ចេ

ឧបោសថក្នុងន្ទ្រ: ការនាំមកនូវបារិសុទ្ធិនៃភិក្ខុឈឺ

ដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ
 បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិទៅសឹក ក្នុងទីនោះឯង (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ប្តេជ្ញា
 ខ្លួនជាសាមណេរ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកលាសិក្ខា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវ
 អន្តិមវត្ថុ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សឆ្លាត (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ (ក្តី)
 ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានវេទនាគ្របសង្កត់ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើក
 វត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះ
 មិនសំដែងអាបត្តិ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនលះបង់
 ទិដ្ឋិអាក្រក់ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សខ្ចើយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាថេយ្យសំវាសកៈ
 (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទៅចូលពួកតិរិយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាតិរច្ឆាន (ក្តី) ប្តេជ្ញា
 ខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់មាតា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់បិតា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជា
 អ្នកសម្លាប់ព្រះអរហន្ត (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទ្រុស្តភិក្ខុនី (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នក
 បំបែកសង្ឃ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកញ៉ាំងព្រះលោហិតឲ្យពុរពងឡើង (ក្តី)
 ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧកតោព្យញ្ជនកៈ (មានភេទពីរក្តី) ត្រូវឲ្យបារិសុទ្ធិទៅភិក្ខុ
 ដទៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំ
 បារិសុទ្ធិចៀសចេញទៅក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ មិនឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះ
 បាននាំបារិសុទ្ធិមកដល់ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ភិក្ខុវេ ទិដ្ឋាយ ចារិសុទ្ធិយា អន្តរាមក្កេ វិព្ពមតិ កាលំ
 កកោតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ញនកោ បដិជាតាតិ
 អនាហជា ហោតិ ចារិសុទ្ធិ ។ ចារិសុទ្ធិហារកោ ចេ
 ភិក្ខុវេ ទិដ្ឋាយ ចារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ បក្កមតិ
 អាហជា ហោតិ ចារិសុទ្ធិ ។ ចារិសុទ្ធិហារកោ ចេ
 ភិក្ខុវេ ទិដ្ឋាយ ចារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ វិព្ពមតិ កា-
 លំ កកោតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ញនកោ បដិជាតាតិ
 អាហជា ហោតិ ចារិសុទ្ធិ ។ ចារិសុទ្ធិហារកោ ចេ
 ភិក្ខុវេ ទិដ្ឋាយ ចារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ សុត្តោ ន
 អាហចេតិ បមត្តោ ន អាហចេតិ សមាបន្នោ ន
 អាហចេតិ អាហជា ហោតិ ចារិសុទ្ធិ ។ ចារិសុទ្ធិហារ-
 កស្ស អនាបត្តិ ។ ចារិសុទ្ធិហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ ទិដ្ឋា-
 យ ចារិសុទ្ធិយា សង្ឃប្បត្តោ សព្វាច្ច ន អាហចេតិ
 អាហជា ហោតិ ចារិសុទ្ធិ ចារិសុទ្ធិហារកស្ស អាបត្តិ
 ទុក្កដស្សាតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិសឹក (ភ្លឺ) ស្លាប់ (ភ្លឺ) ។ បេ ។ ប្តេជ្ញា
 ខ្លួនជាឧកតោព្យញ្ញនកៈ (ភ្លឺ) ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ បារិសុទ្ធិក៏មិនឈ្មោះ
 ថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុ
 ឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិដល់ទៅសង្ឃហើយទើបចៀស
 ចេញទៅ បារិសុទ្ធិក៏ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិ
 ដល់ទៅសង្ឃហើយទើបសឹក (ភ្លឺ) ស្លាប់ (ភ្លឺ) ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧកតោ-
 ញ្ញនកៈ (ភ្លឺ) បារិសុទ្ធិក៏ឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិ
 ដល់ទៅសង្ឃហើយដេកលក់មិនបានប្រាប់ ឬភ្លាំងភ្លេចមិនបានប្រាប់ ឬចូល
 ឈានហើយមិនបានប្រាប់ បារិសុទ្ធិក៏ឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់
 ហើយ ។ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលភិក្ខុឈឺឲ្យបារិសុទ្ធិហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំបារិសុទ្ធិទៅដល់សង្ឃហើយ
 ក្លែងមិនប្រាប់ បារិសុទ្ធិឈ្មោះថា ភិក្ខុនោះបាននាំមកដល់ហើយ តែភិក្ខុ
 អ្នកនាំបារិសុទ្ធិត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ គិលានស្ស ឆន្ទាហរណំ

[១៨២] អថខោ ភកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ សន្និបតថ
ភិក្ខុវេ សង្ឃោ កម្មំ ករិស្សតីតិ ។ ឯវំ វុត្តេ អញ្ញតរោ
ភិក្ខុ ភកវន្តំ ឯតទរោច អត្តិ ភន្តេ ភិក្ខុ តិលានោ សោ
អនាគតោតិ ។ អនុជាជាមិ ភិក្ខុវេ តិលានេន ភិក្ខុនា
ឆន្នំ ទាតុំ ។ ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ ទាតញ្ចោ ។ តេន តិលា-
នេន ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរា-
សង្កំ ករិត្វា ឧត្តរិកំ ទិសីទិត្វា អញ្ញលី បក្កហេត្វា
ឯវមស្ស វចនីយោ ឆន្នំ ទម្មិ ឆន្នំ មេ ហរ ឆន្នំ មេ អាហរ-
ចេហីតិ ។ កាយេន វិញ្ញាមេតិ វាចាយ វិញ្ញាមេតិ កា-
យេន វាចាយ វិញ្ញាមេតិ ទិដ្ឋោ ហោតិ ឆន្នោ ។ ន កា-
យេន វិញ្ញាមេតិ ន វាចាយ វិញ្ញាមេតិ ន កាយេន វាចា-
យ វិញ្ញាមេតិ ន ទិដ្ឋោ ហោតិ ឆន្នោ ។ ឯវញ្ចេតំ លកេថ
តច្ចេតំ កុសលំ នោ ច លកេថ សោ ភិក្ខុវេ តិលានោ
ភិក្ខុ មញ្ចេន វា បីហេន វា សង្ឃមង្គេ អានេត្វា កម្មំ
កាតព្វំ សចេ ភិក្ខុវេ តិលានុបដ្ឋាកានំ ភិក្ខុនំ ឯវំ

ឧបោសថក្នុងនាម: ការនាំមកនូវឆន្ទៈនៃភិក្ខុឈឺ

[១៨២] លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា សង្ឃនឹងធ្វើកម្ម ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគមានបន្ទូលយ៉ាងនេះ ភិក្ខុ ១ រូបបានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើនមានភិក្ខុឈឺ ភិក្ខុនោះមិនទាន់មក ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈបាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឯឆន្ទៈនោះ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះឲ្យយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុឈឺនោះចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបហើយធ្វើឧត្តរាសន្តៈធៀងស្មាម្ខាង អង្គុយច្រហោងផ្ចង់អញ្ជាស់ឡើងហើយ និយាយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឲ្យឆន្ទៈ លោកចូរនាំឆន្ទៈរបស់ខ្ញុំទៅចុះ ចូរប្រាប់ឆន្ទៈរបស់ខ្ញុំ (ផង) ។ ភិក្ខុឈឺនោះបញ្ជាក់ដោយកាយ (ក៏បាន) បញ្ជាក់ដោយវាចា (ក៏បាន) បញ្ជាក់ដោយកាយវាចា (ក៏បាន) ឆន្ទៈឈ្មោះថា ភិក្ខុឈឺនោះបានឲ្យហើយ ។ ភិក្ខុឈឺមិនបានបញ្ជាក់ដោយកាយ (ក្តី) មិនបានបញ្ជាក់ដោយវាចា (ក្តី) មិនបានបញ្ជាក់ដោយកាយវាចា (ក្តី) មិនឈ្មោះថាភិក្ខុនោះបានឲ្យឆន្ទៈទេ ។ បើបានឆន្ទៈនោះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវនាំភិក្ខុឈឺនោះមកក្នុងកណ្តាលសង្ឃដោយគ្រៃ ឬតាំងមកហើយត្រូវធ្វើសង្ឃកម្មចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើពួកភិក្ខុអ្នកបម្រើដ៏មានគំនិតយ៉ាងនេះថា

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ហោតិ សថេ ខោ មយំ តិលានំ ហោនា ចាវេស្សាម អាពា-
 ណោ វា អភិវឌ្ឍិស្សតិ កាលកិរិយា វា ភិស្សតីតិ ន
 ភិក្ខុវេ តិលានោ ហោនា ចាវេតព្វោ សង្ឃេន តត្ថ កត្តា
 កម្មំ កាតព្វំ ន ត្រូវ វក្កេន សង្ឃេន កម្មំ កាតព្វំ ក-
 វេយ្យ ថេ អាបត្តិ ទុក្កជស្សតិ ។ ឆន្ទហារកោ ថេ ភិក្ខុវេ
 ទិណ្ណេ ឆន្ទេ តត្រូវ បក្កមតិ អញ្ញស្ស ទាតព្វោ ឆន្ទោ ។
 ឆន្ទហារកោ ថេ ភិក្ខុវេ ទិណ្ណេ ឆន្ទេ តត្រូវ វិព្ពមតិ កាលំ
 កហោតិ សាមណោ បដិជាណាតិ សិក្ខុំ បច្ចក្ខាតកោ
 បដិជាណាតិ អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈបន្ទកោ បដិជាណាតិ ឧម្មត្ត-
 កោ បដិជាណាតិ ទិត្តចិត្តោ បដិជាណាតិ វេទនដ្ឋោ បដិ-
 ជាណាតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជាណាតិ
 អាបត្តិយា អប្បដិកម្មេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជាណាតិ ចាបិ-
 កាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិទិស្សក្កេ ឧក្ខិត្តកោ បដិជាណាតិ
 បណ្ឌាកោ បដិជាណាតិ វេយ្យសំវាសកោ បដិជាណាតិ
 តិត្តិយប្បក្កន្តកោ បដិជាណាតិ តិវច្ឆានកោ បដិជាណាតិ
 មាតុយាតកោ បដិជាណាតិ បិតុយាតកោ បដិជាណាតិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បើយើងនឹងឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្នាតចាកទី អាពាធនឹងរឹតតែចម្រើនឡើង ឬនឹងស្លាប់
ដូច្នោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុឲ្យភិក្ខុឈឺឃ្នាតចាកទីទេ ត្រូវ
សង្ឃទៅធ្វើកម្មក្នុងទីនោះ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើកម្មជាពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវ
អាបត្តិទក្កដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុ
អ្នកនាំឆន្ទៈគេចចៀសចេញអំពីទីនោះ ត្រូវឲ្យឆន្ទៈដល់ភិក្ខុដទៃ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈសឹកក្នុង
ទីនោះឯង (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសាមណេរ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជា
អ្នកពោលលាសិក្ខា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវអន្តិមវត្ថុ (បារាជិកក្តី) ប្តេជ្ញា
ខ្លួនជាមនុស្សឆ្លុត (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកមានចិត្តរវើរវាយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជា
អ្នកមានវេទនាគ្របសង្កត់ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុព្រោះ
មិនឃើញអាបត្តិ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុព្រោះមិនសំដែង
អាបត្តិ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកត្រូវសង្ឃលើកវត្ថុព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់
(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាមនុស្សខ្ចើយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាថេយ្យសំវាសកៈ (អ្នកលួច
សំវាសក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកចូលពួកតិរិយ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាសត្វតិរច្ឆាន
(ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់មាតា (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្លាប់បិតា (ក្តី)

ឧបោសថក្ខន្ធកេ គីលានស្ស ឆន្ទាហារណំ

អរហន្តយាតកោ បដិជាតតិ ភិក្ខុនីទូសកោ បដិជា-
 តតិ សង្ឃភេទកោ បដិជាតតិ លោហិតុប្បាទកោ
 បដិជាតតិ ឧភតោព្យញ្ញនកោ បដិជាតតិ អញ្ញស្ស
 ទាតព្វោ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ ទិណ្ណេ
 ឆន្ទេ អន្តរាមក្កេ បក្កមតិ អនាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។
 ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ ទិណ្ណេ ឆន្ទេ អន្តរាមក្កេ វិព្ពមតិ
 កាលំ កហេតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ញនកោ បដិជាតតិ
 អនាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ
 ទិណ្ណេ ឆន្ទេ សង្ឃប្បត្តោ បក្កមតិ អាហដោ ហោតិ
 ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ ទិណ្ណេ ឆន្ទេ សង្ឃ-
 ប្បត្តោ វិព្ពមតិ កាលំ កហេតិ ។ បេ ។ ឧភតោព្យញ្ញ-
 នកោ បដិជាតតិ អាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទ-
 ហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ ទិណ្ណេ ឆន្ទេ សង្ឃប្បត្តោ សុត្តោ
 ន អាហេចេតិ បមត្តោ ន អាហេចេតិ សមាបន្នោ ន
 អាហេចេតិ អាហដោ ហោតិ ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកស្ស
 អនាបត្តិ ។ ឆន្ទហារកោ ចេ ភិក្ខុវេ ទិណ្ណេ ឆន្ទេ

ឧបោសថក្នុងនាម: ការនាំមកនូវឆន្ទៈនៃភិក្ខុឈឺ

ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកសម្រាប់ព្រះអរហន្ត (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកទ្រុស្តភិក្ខុនី (ក្តី)
 ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកបំបែកសង្ឃ (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាអ្នកធ្វើព្រះលោហិតឲ្យពុរពាង
 ឡើង (ក្តី) ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ញនកៈ (ក្តី) ត្រូវឲ្យឆន្ទៈដល់ភិក្ខុដទៃ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈគេច
 ចៀសទៅក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនបាននាំឆន្ទៈមកដល់
 ទេ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំ
 ឆន្ទៈសឹកទៅ (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជា
 ឧភតោព្យញ្ញនកៈ (ក្តី) ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមិនបាននាំឆន្ទៈមកទេ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃ
 ហើយទើបចៀសចេញទៅ ឆន្ទៈឈ្មោះថា នាំមកដល់ហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃ
 ហើយសឹកទៅ (ក្តី) ស្លាប់ទៅ (ក្តី) ។ បេ ។ ប្តេជ្ញាខ្លួនជាឧភតោព្យញ្ញនកៈ
 (ក្តី) ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាបាននាំឆន្ទៈមកហើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃហើយដេកលក់
 មិនបានប្រាប់ (ក្តី) ភ្លេចមិនបានប្រាប់ (ក្តី) ចូលសមាបត្តិមិនបាន
 ប្រាប់ (ក្តី) ភិក្ខុនោះឈ្មោះថា បាននាំឆន្ទៈមកដល់ហើយ ។ ភិក្ខុអ្នកនាំ
 ឆន្ទៈមិនត្រូវអាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលភិក្ខុឈឺឲ្យឆន្ទៈហើយ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សង្ឃប្បត្តោ សព្វាច្ច ន អាហារចេតិ អាហារដោ ហោតិ
ឆន្ទោ ។ ឆន្ទហារកស្ស អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។ អនុជាធាមិ
ភិក្ខុវេ តទហុចោសថេ ចារិសុទ្ធិ ទេន្តេន ឆន្ទិបិ ទាតុ
សន្តិ សង្ឃស្ស ករណីយន្តិ ។

[១៨៣] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវំ ភិក្ខុ
តទហុចោសថេ ញាតកា កណ្ហាសុ ។ ភកវតោ ឯត-
មត្តំ អាហារចេសុំ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តទហុចោ-
សថេ ញាតកា កណ្ហានិ ។ តេ ញាតកា ភិក្ខុហិ
ឯវមស្ស វេជីយា ឥដ្ឋ តុម្ភេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុ
មុហុត្តំ មុព្វាថ យារាយំ ភិក្ខុ ឧចោសថំ ករោតីតិ ។
ឯវព្វោតំ លកេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លកេថ
តេ ញាតកា ភិក្ខុហិ ឯវមស្ស វេជីយា ឥដ្ឋ តុម្ភេ
អាយស្មន្តោ មុហុត្តំ ឯកមន្តំ ហោថ យារាយំ ភិក្ខុ
ចារិសុទ្ធិ ទេតីតិ ។ ឯវព្វោតំ លកេថ ឥច្ចេតំ កុសលំ
នោ ចេ លកេថ តេ ញាតកា ភិក្ខុហិ ឯវមស្ស
វេជីយា ឥដ្ឋ តុម្ភេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុ មុហុត្តំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បើភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈដល់ទៅសង្ឃហើយក្លែងមិនប្រាប់ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថានាំ
ឆន្ទៈមកដល់ហើយ ។ ភិក្ខុអ្នកនាំឆន្ទៈត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បើសង្ឃមានកិច្ចត្រូវធ្វើ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលឲ្យ
បារិសុទ្ធិក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ឲ្យឆន្ទៈទៀតបាន ។

[១៨៣] ក៏សម័យនោះឯង ពួកជនជាញាតិចាប់ភិក្ខុ ១ រូបក្នុង
ឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គមានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនា
នេះ ពួកជនជាញាតិចាប់ភិក្ខុក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ
និយាយនឹងពួកជនជាញាតិអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏
មានអាយុ ល្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយលែងភិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុ
នេះធ្វើឧបោសថរួច ។ បើភិក្ខុបានការលែងនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជា
ការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិអស់
នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ល្ហើយចុះ អ្នកទាំង-
ឡាយនៅចាំក្នុងទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបារិសុទ្ធិរួច ។ បើ
ភិក្ខុបានការលប់បង្កង់នុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ
ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាញាតិអស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាល
អ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ល្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរនាំភិក្ខុនេះទៅ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ញាតកាទិគ្គហណំ

ជិស្សីមំ នេម យាវ សង្ខេព ឧបោសថំ កកោតីតិ ។
 ឯវព្ពោតំ លកេម ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លកេម ន
 ត្រូវ វត្តេន សង្ខេព ឧបោសថោ កាតព្វោ ករយ្យ
 ចេ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុំ តទហុ-
 បោសថេ រាជាណោ កណ្ណានិ ។ បេ ។ ចោរា កណ្ណានិ...
 ធុត្តា កណ្ណានិ... ភិក្ខុប្បច្ចតិកា កណ្ណានិ ។ តេ
 ភិក្ខុប្បច្ចតិកា ភិក្ខុហិ ឯវមស្ស វេជីយា ឥធិ តុម្ភេ
 អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុតំ មុញ្ចេ យារាយំ ភិក្ខុ
 ឧបោសថំ កកោតីតិ ។ ឯវព្ពោតំ លកេម ឥច្ចេតំ កុ-
 សលំ នោ ចេ លកេម តេ ភិក្ខុប្បច្ចតិកា ភិក្ខុហិ
 ឯវមស្ស វេជីយា ឥធិ តុម្ភេ អាយស្មន្តោ មុហុតំ
 ឯកមន្តំ ហោម យារាយំ ភិក្ខុ ចារិសុទ្ធិ ទេតីតិ ។
 ឯវព្ពោតំ លកេម ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លកេម
 តេ ភិក្ខុប្បច្ចតិកា ភិក្ខុហិ ឯវមស្ស វេជីយា ឥធិ
 តុម្ភេ អាយស្មន្តោ ឥមំ ភិក្ខុំ មុហុតំ ជិស្សីមំ នេម
 យាវ សង្ខេព ឧបោសថំ កកោតីតិ ។ ឯវព្ពោតំ លកេម

ឧបោសថក្នុងន្ទ្រកៈ និយាយអំពីពួកជនមានញាតិជាដើមចាប់ភិក្ខុ

កាន់ទីក្រៅសីមាមួយរំពេចសិន ទំរាំសង្ឃធ្វើឧបោសថរួច ។ បើភិក្ខុបាន
 ការនាំទៅនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវ
 សង្ឃធ្វើឧបោសថជាពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ ស្តេចទាំងឡាយចាប់ភិក្ខុក្នុងឧបោសថថ្ងៃ
 នោះ ។ លេ ។ ពួកចោរចាប់... ពួកអ្នកលេងចាប់... ពួកជនជាសត្រូវ
 នៃភិក្ខុចាប់ ។ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងពួកជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុ
 អស់នោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នក
 ទាំងឡាយចូរលែងភិក្ខុនេះមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះធ្វើឧបោសថរួច ។
 បើភិក្ខុបានការលែងនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវ
 ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយនឹងជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាល
 អ្នកទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរឈប់បង្កង់នៅ
 ក្នុងទីដ៏សមគួរមួយរំពេចសិន ទំរាំភិក្ខុនេះឲ្យបារិសុទ្ធិរួច ។ បើភិក្ខុបាន
 ការឈប់បង្កង់នុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនិយាយនឹងជនជាសត្រូវនៃភិក្ខុទាំងនោះយ៉ាងនេះថា ម្នាលអ្នក
 ទាំងឡាយដ៏មានអាយុ ណ្ហើយចុះ អ្នកទាំងឡាយចូរនាំភិក្ខុនេះទៅកាន់ទី
 ក្រៅសីមាមួយរំពេចសិន ទំរាំសង្ឃធ្វើឧបោសថរួច ។ បើភិក្ខុបានការ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ លកេថ ន ត្រូវ វក្កេន
សង្ឃេ ឧបោសថោ កាតព្វោ ករេយ្យ ចេ អាបត្តិ
ទុក្ខជស្សាតិ ។

[១៨៤] អថខោ ភកវា ភិក្ខុ អាមន្តេសិ សង្ឃិប-
តថ ភិក្ខុវេ អត្ថិ សង្ឃិស្ស ករណីយន្តិ ។ ឯវំ វុត្តេ
អញ្ញាតោ ភិក្ខុ ភកវន្តំ ឯតទោច អត្ថិ ភន្តេ កក្កោ ធាម
ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ សោ អនាគតោតិ ។ ទ្វេមេ ភិក្ខុវេ
ឧម្មត្តកា អត្ថិ ភិក្ខុ ឧម្មត្តកោ សវតិបិ ឧបោសថំ នបិ
សវតិ សវតិបិ សង្ឃិកម្មំ នបិ សវតិ អត្ថិ នេវ សវតិ អា-
កច្ចតិបិ ឧបោសថំ នបិ អាកច្ចតិ អាកច្ចតិបិ សង្ឃិកម្មំ
នបិ អាកច្ចតិ អត្ថិ នេវ អាកច្ចតិ ។ តត្រិ ភិក្ខុវេ
យ្វាយំ ឧម្មត្តកោ សវតិបិ ឧបោសថំ នបិ សវតិ
សវតិបិ សង្ឃិកម្មំ នបិ សវតិ អាកច្ចតិបិ ឧបោសថំ
នបិ អាកច្ចតិ អាកច្ចតិបិ សង្ឃិកម្មំ នបិ អាកច្ចតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

នាំទៅនុ៎ះយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជាការល្អ បើមិនបានទេ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើ
ឧបោសថដោយពួកឡើយ បើធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១៨២] លំដាប់នោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅ
ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយប្រជុំគ្នា (ព្រោះ)
សង្ឃមានកិច្ចត្រូវធ្វើ ។ កាលបើព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានបន្ទូលយ៉ាង
នេះហើយ ភិក្ខុ ១ រូបបានក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យនេះថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន នៅមានភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈត្រួត ភិក្ខុនោះមិនទាន់មក
ដល់ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រួតទាំងឡាយ
នេះមានពីរយ៉ាង គឺមានភិក្ខុត្រួត ១ យ៉ាង រលឹកឧបោសថបានខ្លះ រលឹកមិន
បានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកមិនបានសោះក៏មាន
ភិក្ខុត្រួត ១ យ៉ាង មកកាន់ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្ម
បានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកមិនបានសោះក៏មាន ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
បណ្តាភិក្ខុត្រួតទាំងពីរយ៉ាងនោះ ភិក្ខុត្រួតណា រលឹកឧបោសថបានខ្លះ
រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់
ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ទ្វេ ឧម្ពត្តកា ឧម្ពត្តកសម្មតិ

អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ឯវរូបស្ស ឧម្ពត្តកស្ស ឧម្ពត្តក-
 សម្មតិ ទានុំ ។ ឯវព្វា បន ភិក្ខុវេ ទានព្វា ។ ព្យត្តេន
 ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ
 មេ កន្តេ សង្ឃោ កក្កោ ភិក្ខុ ឧម្ពត្តកោ សាតិបិ
 ឧចោសចំ នបិ សាតិ សាតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ សាតិ
 អាគច្ឆតិបិ ឧចោសចំ នបិ អាគច្ឆតិ អាគច្ឆតិបិ សង្ឃ-
 កម្មំ នបិ អាគច្ឆតិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ
 សង្ឃោ កក្កស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្ពត្តកស្ស ឧម្ពត្តកសម្មតិ
 ទទេយ្យ សរេយ្យ វា កក្កោ ភិក្ខុ ឧចោសចំ ន វា
 សរេយ្យ សរេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា សរេយ្យ អា-
 កច្ឆេយ្យ វា ឧចោសចំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា
 សង្ឃកម្មំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ សង្ឃោ សហ វា កក្កេន
 វិទា វា កក្កេន ឧចោសចំ ករេយ្យ សង្ឃកម្មំ ករេយ្យ ។
 ឯសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ កក្កោ ភិក្ខុ
 ឧម្ពត្តកោ សាតិបិ ឧចោសចំ នបិ សាតិ សាតិបិ សង្ឃ-
 កម្មំ នបិ សាតិ អាគច្ឆតិបិ ឧចោសចំ នបិ អាគច្ឆតិ

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ភិក្ខុឆ្កតមានពីរយ៉ាងនិងការសន្មតនូវភិក្ខុឆ្កត

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃឲ្យឧប្បត្តកសម្មតិ^១ ដល់ភិក្ខុ
 ឆ្កតបែបនេះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯឧប្បត្តកសម្មតិ សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាង
 នេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលទ្វាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន
 សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្កត រលឹកឧបោសថបានខ្លះ
 រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃកម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ឧបោសថ
 បានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ ។ បើ
 សម្មតិកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ គួរសង្ឃឲ្យឧប្បត្តកសម្មតិដល់ភិក្ខុ
 ឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្កត ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ គប្បីរលឹកឧបោសថបានក្តី រលឹក
 មិនបានក្តី រលឹកសង្ឃកម្មបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី មកកាន់ឧបោសថបានក្តី
 មកមិនបានក្តី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្តី មកមិនបានក្តី សង្ឃគប្បីធ្វើឧបោ-
 សថ គប្បីធ្វើសង្ឃកម្មជាមួយភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន វៀរចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ
 ក៏បាន ។ នេះជាញត្តិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុ
 ឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុឆ្កតរលឹកឧបោសថបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ រលឹកសង្ឃ-
 កម្មបានខ្លះ រលឹកមិនបានខ្លះ មកកាន់ឧបោសថបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ

១ សេចក្តីសន្មតថា ជាមនុស្សឆ្កត ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាតច្ចតិបិ សង្ឃកម្មំ នបិ អាតច្ចតិ ។ សង្ឃោ
 កត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្ពត្តកស្ស ឧម្ពត្តកសម្មតិ ទេតិ
 សរេយ្យ វា កក្កោ ភិក្ខុ ឧទោសមំ ន វា សរេយ្យ
 សរេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា សរេយ្យ អាតច្ចេយ្យ វា
 ឧទោសមំ ន វា អាតច្ចេយ្យ អាតច្ចេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ
 ន វា អាតច្ចេយ្យ សង្ឃោ សហ វា កក្កេន វិណា វា
 កក្កេន ឧទោសមំ ករិស្សតិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សតិ ។
 យស្សាយស្សតោ ឧមតិ កត្តស្ស ភិក្ខុនោ ឧម្ពត្តកស្ស
 ឧម្ពត្តកសម្មតិយា ទានំ សរេយ្យ វា កក្កោ ភិក្ខុ
 ឧទោសមំ ន វា សរេយ្យ សរេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ
 ន វា សរេយ្យ អាតច្ចេយ្យ វា ឧទោសមំ ន វា អា-
 តច្ចេយ្យ អាតច្ចេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា អាតច្ចេយ្យ
 សង្ឃោ សហ វា កក្កេន វិណា វា កក្កេន ឧទោសមំ
 ករិស្សតិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សតិ សោ តុណ្ណាស្ស យស្ស
 នក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។ ទិដ្ឋា សង្ឃេន កត្តស្ស
 ភិក្ខុនោ ឧម្ពត្តកស្ស ឧម្ពត្តកសម្មតិ សរេយ្យ វា កក្កោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មកកាន់សង្ឃកម្មបានខ្លះ មកមិនបានខ្លះ ។ ឥឡូវ សង្ឃឲ្យឧប្បត្តកសម្មតិ
 ដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុត្រួតថា ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈគប្បីរលឹកឧបោសថបានក្តី
 រលឹកមិនបានក្តី រលឹកសង្ឃកម្មបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី មកកាន់ឧបោសថ
 បានក្តី មកមិនបានក្តី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្តី មកមិនបានក្តី សង្ឃនឹង
 ធ្វើឧបោសថ នឹងធ្វើសង្ឃកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន វៀរចាកភិក្ខុ
 ឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន ។ ការឲ្យឧប្បត្តកសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុត្រួតថា
 ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ រលឹកឧបោសថបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី រលឹកសង្ឃកម្ម
 បានក្តី រលឹកមិនបានក្តី មកកាន់ឧបោសថបានក្តី មកមិនបានក្តី មកកាន់
 សង្ឃកម្មបានក្តី មកមិនបានក្តី សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ នឹងធ្វើសង្ឃកម្មជា-
 មួយនឹងភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បាន វៀរចាកភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏បានដូច្នោះ គាប់ចិត្ត
 ដល់លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោកម្ចាស់អង្គនោះស្ងៀម មិនគាប់ចិត្តដល់
 លោកម្ចាស់អង្គណា គួរលោកម្ចាស់អង្គនោះនិយាយឡើង ។ សង្ឃឲ្យ
 ឧប្បត្តកសម្មតិដល់ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈជាភិក្ខុត្រួតហើយថា ភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈរលឹក

ឧបោសថក្ខន្ធកេ បាតិមោក្ខទ្រូសបារិសុទ្ធិ ឧបោសថា

ភិក្ខុ ឧចោសថំ ន វា សរេយ្យ សរេយ្យ វា សង្ឃ-
 កម្មំ ន វា សរេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា ឧចោសថំ ន វា
 អាគច្ឆេយ្យ អាគច្ឆេយ្យ វា សង្ឃកម្មំ ន វា អាគច្ឆេយ្យ
 សង្ឃោ សហ វា កក្កេន វិណា វា កក្កេន ឧចោសថំ
 ករិស្សតិ សង្ឃកម្មំ ករិស្សតិ ។ ខមតិ សង្ឃស្ស
 តស្មា តុណ្ហំ ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[១៨៥] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្មី
 អាវាសេ តទហុចោសថេ ចត្តាហេ ភិក្ខុ វិហារន្តិ ។ អថ-
 ខោ តេសំ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ ភកវតា បញ្ញត្តំ
 ឧចោសថោ កាតព្វោតិ មយញ្ញម្ហ ចត្តាហេ ជនា កថំ
 នុ ខោ អម្ពេហិ ឧចោសថោ កាតព្វោតិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។ អនុជាធាមិ ភិក្ខុវេ ចតុន្តំ
 ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតុន្តិ ។ តេន ខោ បន សមយេន
 អញ្ញតវស្មី អាវាសេ តទហុចោសថេ តយោ ភិក្ខុ
 វិហារន្តិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ ភក-
 វតា អនុញ្ញាតំ ចតុន្តំ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតុំ មយញ្ញម្ហ

ឧបោសថក្នុងន្ទ្រកៈ ការសំដែងនូវបាតិមោក្ខ និងបារិសុទ្ធិឧបោសថ

ឧបោសថបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី រលឹកសង្ឃកម្មបានក្តី រលឹកមិនបានក្តី
 មកកាន់ឧបោសថបានក្តី មកមិនបានក្តី មកកាន់សង្ឃកម្មបានក្តី មកមិន
 បានក្តី សង្ឃនឹងធ្វើឧបោសថ នឹងធ្វើសង្ឃកម្មជាមួយនឹងភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈក៏
 បាន រៀបចំភិក្ខុឈ្មោះគគ្គៈ ក៏បាន ។ ការឲ្យឧបត្ថកសម្មតិនោះ គាប់ចិត្ត
 ដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ទើបសង្ឃស្ងៀម ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវដំណើរនេះ ដោយ
 អាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

[១៨៥] ក៏សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ ៤ អង្គគង់ក្នុងអាវាស ១ ក្នុងឧបោ-
 សថថ្ងៃនោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានគំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ត្រូវភិក្ខុធ្វើឧបោសថ ក៏យើងទាំងឡាយ
 ជាជន ៤ រូប ត្រូវយើងទាំងឡាយធ្វើឧបោសថដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់
 អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ៤ រូបសំដែងនូវ
 បាតិមោក្ខបាន ។ ក៏សម័យនោះឯង មានភិក្ខុបីរូបនៅក្នុងអាវាសមួយក្នុង
 ឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មានគំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបសំដែងនូវបាតិមោក្ខ ក៏ឯយើង

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

តយោ ជនា កថំ នុ ខោ អម្ពេហិ ឧចោសថោ កា-
តញ្ចាតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ អនុជាតាមិ
ភិក្ខុវេ តិណ្ណាដ្ឋំ អញ្ញមញ្ញំ ចារិសុទ្ធិឧចោសថំ កាតុំ ។
ឯវញ្ច បន ភិក្ខុវេ កាតញ្ចោ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិ-
ពលេន តេ ភិក្ខុ ញាបេតញ្ចា សុណានុ មេ អាយស្មន្តា
អដ្ឋចោសថោ បណ្ណាវសោ យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ
មយំ អញ្ញមញ្ញំ ចារិសុទ្ធិឧចោសថំ ករេយ្យាមាតិ ។
ថេវេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសដ្ឋំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ
និសីទិត្វា អញ្ញលី បត្តហេត្វា តេ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយា
បរិសុទ្ធា អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធាតិ មំ ធារេថ បរិ-
សុទ្ធា អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធាតិ មំ ធារេថ បរិសុទ្ធា
អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធាតិ មំ ធារេថាតិ ។ នវកេន
ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសដ្ឋំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា
អញ្ញលី បត្តហេត្វា តេ ភិក្ខុ ឯវមស្ស វចនីយា
បរិសុទ្ធា អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធាតិ មំ ធារេថ បរិសុទ្ធា
អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធាតិ មំ ធារេថ បរិសុទ្ធា អហំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទាំងឡាយជាជនបីរូប ត្រូវយើងធ្វើឧបោសថដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបីរូបធ្វើ
 បារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបារិសុទ្ធិ
 ឧបោសថនោះត្រូវភិក្ខុធ្វើយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលឲ្យភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនោះដឹងថា ចូរលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយស្តាប់ខ្ញុំ ថ្ងៃទី ១៥
 នេះជាថ្ងៃឧបោសថ បើកម្មមានកាលគួរដល់លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ
 ហើយ យើងទាំងឡាយគួរធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នា ។ ត្រូវ
 ភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្កៈចៀងស្នាម្នាង ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ញាលី
 ឡើងរួចនិយាយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំជា
 បុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំថា ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ
 នៃអារុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំថា ជា
 បុគ្គលបរិសុទ្ធ នៃអារុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំ
 ទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ។ ត្រូវភិក្ខុខ្លីវស្សាធ្វើឧត្តរាសង្កៈចៀងស្នាម្នាង
 ហើយអង្គុយច្រហោងផ្គងអញ្ញាលីឡើងរួចនិយាយ នឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
 យ៉ាងនេះថា ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកទាំងឡាយចាំទុក
 នូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោក

ឧបោសថក្ខន្ធកេ បាតិមោក្ខទ្រូសបារិសុទ្ធិ ឧបោសថា

កន្តេ បរិសុទ្ធាតិ មំ ធារេថាតិ ។ តេន ខោ បន សម-
 យេន អញ្ញតរស្មី អាវាសេ តទហុចោសថេ ទ្វេ ភិក្ខុ-
 វិហារន្តិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ ភកវតោ
 អនុញ្ញាតំ ចតុន្នំ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតុំ តិណ្ណន្នំ អញ្ញ-
 មញ្ញំ ចារិសុទ្ធិឧចោសថំ កាតុំ មយញ្ញម្ហ ទ្វេ ជនា
 កមំ នុ ខោ អម្ពហិ ឧចោសថោ កាតព្វោតិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេសុំ ។ អនុជានាមិ ភិក្ខុវេ
 ទ្ធិន្នំ ចារិសុទ្ធិឧចោសថំ កាតុំ ។ វេញ បន ភិក្ខុវេ
 កាតព្វោ ។ ថេវេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តិ ករិត្វា
 ឧត្តដិកំ និសីទិត្វា អញ្ញសី បត្តហេត្វា នវោ ភិក្ខុ
 វេមស្ស វេជីយោ បរិសុទ្ធា អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធាតិ
 មំ ធារេហិ បរិសុទ្ធា អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធាតិ មំ
 ធារេហិ បរិសុទ្ធា អហំ អាវុសោ បរិសុទ្ធាតិ មំ
 ធារេហិតិ ។ នវកេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តិ
 ករិត្វា ឧត្តដិកំ និសីទិត្វា អញ្ញសី បត្តហេត្វា ថេវោ
 ភិក្ខុ វេមស្ស វេជីយោ បរិសុទ្ធា អហំ កន្តេ បរិសុទ្ធាតិ

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ការសំដែងនូវបាតិមោក្ខនិងបារិសុទ្ធិឧបោសថ

ទាំងឡាយចាំទុកនូវខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ
 សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុពីររូប
 នៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះមាន
 គំនិតយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបសំដែង
 នូវបាតិមោក្ខ ឲ្យភិក្ខុបីរូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នាបាន ក៏យើង
 ទាំងឡាយជាជនពីររូប ត្រូវយើងទាំងឡាយធ្វើឧបោសថដូចម្តេចទៅ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គ
 ទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុពីររូបធ្វើ
 បារិសុទ្ធិឧបោសថបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ឯបារិសុទ្ធិឧបោសថនោះ
 ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើយ៉ាងនេះ ។ ត្រូវភិក្ខុជាថេរៈធ្វើឧត្តរាសង្កៈធៀងស្នា
 ម្ខាង អង្គុយច្រហោងផ្នង់អញ្ជាឡើងហើយពោលនឹងភិក្ខុខ្លីយ៉ាងនេះថា
 នៃអារុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំជា ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ
 នៃអារុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ
 នៃអារុសោ ខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ។
 ត្រូវភិក្ខុខ្លីវស្សាធ្វើឧត្តរាសង្កៈធៀងស្នាម្ខាងអង្គុយ ច្រហោងផ្នង់អញ្ជា
 ឡើងហើយពោលនឹងភិក្ខុជាថេរៈយ៉ាងនេះថា ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គល

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

មំ ធារេថ បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថ
 បរិសុទ្ធោ អហំ ភន្តេ បរិសុទ្ធោតិ មំ ធារេថាតិ ។
 តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្មី អាវាសេ តទ-
 ហុចោសថេ ឯកោ ភិក្ខុ វិហារតិ ។ អថខោ តស្ស
 ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភកវតា អនុញ្ញាតំ ចតុន្នំ
 ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតំ តិណ្ណាន្នំ អញ្ញមញ្ញំ ចារិសុទ្ធិឧចោ-
 សចំ កាតុំ ទ្ធិន្នំ ចារិសុទ្ធិឧចោសចំ កាតុំ អហព្វម្ហិ
 ឯកកោ កចំ នុ ខោ មយា ឧចោសថោ កាតព្វោ-
 តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាពោចេសុំ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ
 អញ្ញតរស្មី អាវាសេ តទហុចោសថេ ឯកោ ភិក្ខុ
 វិហារតិ ។ តេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ យត្ត ភិក្ខុ បដិក្ក-
 មន្តិ ឧបដ្ឋានសាលាយ វា មណ្ឌាបេ វា រុក្ខមូលេ វា
 សោ ទេសោ សម្មជ្ជិត្វា^(១) ចានីយំ បរិកោជនីយំ
 ឧបដ្ឋាបេត្វា អាសនំ បញ្ញាបេត្វា បដិបំ កត្វា និសីទិ-
 តព្វំ ។ សថេ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាភច្ឆន្តិ តេហិ សទ្ធិ
 ឧចោសថោ កាតព្វោ នោ ថេ អាភច្ឆន្តិ អជ្ជេ មេ

១ សោ ទេសោ សម្មជ្ជិត្វាតិ តំ ទេសំ សម្មជ្ជិត្វា ។ ឧបយោគត្ថេ បច្ចត្តន្តិ តព្វណ្ណនា ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំថា ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គល
 បរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ទានប្រោស ខ្ញុំជាបុគ្គល
 បរិសុទ្ធ សូមលោកចាំទុកនូវខ្ញុំថាជាបុគ្គលបរិសុទ្ធ ។ ក៏សម័យនោះឯង
 ភិក្ខុតែមួយរូបនៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ទើបភិក្ខុនោះ
 បានគិតដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុបួនរូបសំដែង
 នូវបាតិមោក្ខ ឲ្យភិក្ខុបីរូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថដល់គ្នានឹងគ្នា ឲ្យភិក្ខុពីរ
 រូបធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថ ក៏អាត្មាអញនៅតែម្នាក់ឯង ត្រូវអញធ្វើឧបោ-
 សថដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ
 ភិក្ខុតែមួយរូបនៅក្នុងអាវាសមួយក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ពួកភិក្ខុតែងត្រឡប់មកនៅក្នុងប្រទេសណា គឺក្នុងឧបដ្ឋានសាលា
 ក្តី មណ្ឌបក្តី គល់ឈើក្តី ត្រូវភិក្ខុនោះបោសប្រទេសនោះហើយ ចូលទៅ
 តម្កល់ទឹកធាន់ ទឹកប្រើប្រាស់ ក្រាលអាសនៈ ឧដប្រទីបហើយ ត្រូវ
 អង្គុយចាំ ។ បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមក ត្រូវភិក្ខុនោះធ្វើឧបោសថជាមួយ
 នឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃមិនមកទេ ត្រូវភិក្ខុនោះ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អធិដ្ឋានឧបោសថាបត្តិប្បដិទេសនា

ឧបោសថោតិ អធិដ្ឋាតព្វោ នោ ចេ អធិដ្ឋហោយ្យ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យត្ថ ចត្តារោ ភិក្ខុ
 វិហារន្តិ ន ឯកស្ស ចារិសុទ្ធិ អាហារិត្វា តីហិ ចាតិមោក្ខំ
 ឧទ្ធិសិតព្វំ ឧទ្ធិសេយ្យព្វោ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តត្រ
 ភិក្ខុវេ យត្ថ តយោ ភិក្ខុ វិហារន្តិ ន ឯកស្ស ចារិសុទ្ធិ
 អាហារិត្វា ទ្ធិហិ ចារិសុទ្ធិឧបោសថោ កាតព្វោ កេយ្យ-
 ព្វោ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តត្រ ភិក្ខុវេ យត្ថ ទ្វេ ភិក្ខុ
 វិហារន្តិ ន ឯកស្ស ចារិសុទ្ធិ អាហារិត្វា ឯកេន
 អធិដ្ឋាតព្វោ អធិដ្ឋហោយ្យ ចេ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។
 [១៨៦] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតោ ភិក្ខុ
 តទហុបោសថេ អាបត្តិ អាបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ
 តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភកវតោ បញ្ញត្តំ ន
 សាបត្តិកេន ឧបោសថោ កាតព្វោតិ អហញ្ញម្ហិ
 អាបត្តិ អាបន្នោ កថំ នុ ខោ មយា បដិបទ្ធិតព្វន្តិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ តទហុបោសថេ អាបត្តិ អាបន្នោ ហោតិ ។ តេន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនោ ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ អធិដ្ឋានឧបោសថ ការសំដែងអាបត្តិ

អធិដ្ឋានឧបោសថថា ថ្ងៃនេះជាថ្ងៃឧបោសថរបស់អញ បើមិនអធិដ្ឋានទេ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបួនរូបនៅក្នុងអាវាសណា
មិនត្រូវភិក្ខុបីរូបនាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមក ហើយសំដែងនូវបាតិមោក្ខ
ក្នុងអាវាសនោះទេ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុបីរូបនៅក្នុងអាវាសណា មិនត្រូវភិក្ខុពីររូប
នាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមកហើយ ធ្វើបារិសុទ្ធិឧបោសថក្នុងអាវាស
នោះទេ បើភិក្ខុទាំងនោះធ្វើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុពីរ
រូបនៅក្នុងអាវាសណា មិនត្រូវភិក្ខុមួយរូបនាំបារិសុទ្ធិរបស់ភិក្ខុមួយរូបមក
ហើយអធិដ្ឋានឧបោសថក្នុងអាវាសនោះទេ បើអធិដ្ឋាន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១៨៦] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបត្រូវអាបត្តិក្នុងឧបោសថថ្ងៃ
នោះ ។ ទើបភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា មិនត្រូវភិក្ខុប្រកបដោយអាបត្តិធ្វើឧបោសថទេ ក៏
អាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ ត្រូវអញប្រតិបត្តិដូចម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំង-
ឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មាន
បន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុត្រូវអាបត្តិក្នុង
ឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូប

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧត្តរាសន្តិ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ចលី បត្តហេ-
 ត្វា ឯវមស្ស វេជីយោ អហំ អារុសោ ឥត្តន្ទាមំ អាបត្តិ
 អាបន្នោ តំ បដិទេសេមីតិ ។ តេន វត្តព្វោ បស្សសីតិ ។
 អាម បស្សាមីតិ ។ អាយតី សំវេយ្យាសីតិ ។ ឥធិ បន
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តទហុចោសថេ អាបត្តិយា វេមតិកោ
 ហោតិ ។ តេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា ឯកំ ភិក្ខុំ ឧបសន្តមិត្វា
 ឯកំសំ ឧត្តរាសន្តិ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ចលី
 បត្តហេត្វា ឯវមស្ស វេជីយោ អហំ អារុសោ ឥត្តន្ទាមាយ
 អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សាមិ តទា
 តំ អាបត្តិ បដិករិស្សាមីតិ វត្វា ឧចោសថោ កាតព្វោ
 ចាតិមោក្ខំ សោតព្វំ ន ត្រូវ តប្បច្ចយា ឧចោសថស្ស
 អន្តរាយោ កាតព្វោតិ ។

[១៨៧] តេន ខោ បន សមយេន ធញ្ញក្តិ-
 យា ភិក្ខុ សភាកំ អាបត្តិ ទេសេន្តិ ។ ភកវតោ
 ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។ ន ភិក្ខុវេ សភាតា អាបត្តិ
 ទេសេតព្វា យោ ទេសេយ្យ អាបត្តិ ឧក្កុដស្សាតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ហើយធ្វើឧត្តរាសង្កៈ ធៀងស្មាម្ខាងអង្គុយ ច្រហោងផ្កងអញ្ញាលី ហើយនិយាយ
 យ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិមានឈ្មោះនេះ ខ្ញុំសូមសំដែងនូវ
 អាបត្តិនោះ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិនោះ គប្បីសួរភិក្ខុត្រូវអាបត្តិនោះថា លោក
 ឃើញអាបត្តិនោះឬ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិគប្បីប្រាប់ថា អើ ខ្ញុំឃើញ ។
 ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិគប្បីប្រាប់ថា លោកគប្បីសង្រួមតទៅ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះមានភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិក្នុងឧបោ-
 សថថ្ងៃនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះ ចូលទៅរកភិក្ខុ ១ រូបធ្វើ
 ឧត្តរាសង្កៈ ធៀងស្មាម្ខាងអង្គុយ ច្រហោងផ្កងអញ្ញាលីឡើងហើយត្រូវនិយាយ
 យ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិមានឈ្មោះ
 នេះ កាលណាខ្ញុំអស់សង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងកាលនោះ លុះ
 និយាយហើយត្រូវធ្វើឧបោសថត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខ មិនត្រូវធ្វើសេចក្តី
 អន្តរាយដល់ឧបោសថព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ ។

[១៨៧] ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងអាបត្តិស្មើភាគ
 គ្នា (គឺអាបត្តិដូចគ្នា) ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏
 មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
 មិនត្រូវសំដែងអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អាបត្តិស្សរកាបត្តិវេមតិកា

តេន ខោ បន សមយេន ឆព្វក្តិយា ភិក្ខុ សភាគំ
អាបត្តិ បដិក្កណ្ណានិ ។ ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។
ន ភិក្ខុវេ សភាតា អាបត្តិ បដិក្កហោតព្វា យោ
បដិក្កណ្ណោយ្យ អាបត្តិ ទុក្កជស្សាតិ ។

[១៨៨] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតហោ
ភិក្ខុ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ធិស្សមារេ អាបត្តិ សវតិ ។
អថខោ តស្ស ភិក្ខុនោ ឯតទហោសិ ភកវតា បញ្ញត្តំ
ន សាបត្តិកេន ឧចោសថោ កាតព្វោតិ អហព្វាម្ហិ
អាបត្តិ អាបន្នោ កចំ នុ ខោ មយា បដិបដ្ឋិតព្វនិ ។
ភកវតោ ឯតមត្ថំ អាហោចេសុំ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ធិស្សមារេ អាបត្តិ សវតិ ។
តេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា សាមន្តោ^(១) ភិក្ខុ ឯវមស្ស
វចនីយោ អហំ អាវុសោ ឥត្តន្ទាមំ អាបត្តិ អាបន្នោ
ឥតោ វុដ្ឋហិត្វា តំ អាបត្តិ បដិករិស្សាមីតិ វត្វា ឧចោ-
សថោ កាតព្វោ ចាតិមោក្ខំ សោតព្វំ ន ត្រូវ តប្បច្ច-
យា ឧចោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន
ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ចាតិមោក្ខេ ឧទ្ធិស្សមារេ អាបត្តិយា

១ ឱ. សាមន្តា ។

ឧបោសថកូន្តកៈ ភិក្ខុអ្នករលឹកឃើញអាបត្តិ និងភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិ

ក៏សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួលអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូល
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុទទួលអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ ភិក្ខុណា
ទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[១៨៨] ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុ ១ រូបរលឹកឃើញអាបត្តិក្នុងពេល
ដែលសង្ឃកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ។ ទើបភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាង
នេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា មិនត្រូវភិក្ខុប្រកបដោយ
អាបត្តិធ្វើឧបោសថទេ ក៏អាត្មាអញត្រូវអាបត្តិហើយ អញគប្បីប្រតិបត្តិដូច
ម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ មានភិក្ខុ
រលឹកឃើញនូវអាបត្តិក្នុងពេលដែលសង្ឃកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុនោះគប្បីនិយាយនឹងភិក្ខុ (អង្គុយ) ជិតខាងយ៉ាងនេះថា
នៃអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ ខ្ញុំចេញពីទីនេះហើយនឹងសំដែងអាបត្តិ
នោះ លុះនិយាយហើយត្រូវធ្វើឧបោសថត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខ មិនត្រូវធ្វើ
សេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ មានភិក្ខុក្នុងសាសនានេះ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងនូវបាតិមោក្ខ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

វេមតិកោ ហោតិ ។ តេន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនា សាមន្តោ
 ភិក្ខុ ឯវមស្ស វេជីយោ អហំ អារុសោ ឥត្តន្ទាមាយ
 អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា ជិព្វេមតិកោ ភិវិស្សាមិ
 តទា តំ អាបត្តិ បដិកិវិស្សាមីតិ វត្ថា ឧទោសថោ
 កាតព្វោ ចាតិមោក្ខំ សោតព្វំ ន ត្រូវ តប្បច្ចយា
 ឧទោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្វោតិ ។

[១៨៩] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញាតវស្មី អាវា-
 សេ តទហុទោសថេ សព្វោ សង្ឃោ សភាតំ អាបត្តិ
 អាបន្នោ ហោតិ ។ អថខោ តេសំ ភិក្ខុនំ ឯតទហោសិ
 ភកវតោ បញ្ញត្តំ ន សភាតា អាបត្តិ ទេសេតព្វា ន សភា-
 តា អាបត្តិ បដិក្កហោតព្វាតិ អយព្វា សព្វោ សង្ឃោ ស-
 ភាតំ អាបត្តិ អាបន្នោ កថំ នុ ខោ អម្ពេហិ បដិបដ្ឋិ-
 តព្វន្តិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេសុំ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ
 អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ តទហុទោសថេ សព្វោ សង្ឃោ
 សភាតំ អាបត្តិ អាបន្នោ ហោតិ ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ
 ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សដ្ឋកំ ចាហោតព្វោ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

(ក៏) មានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុនោះ
និយាយនឹងភិក្ខុ (អង្គុយ) ជិតខាងយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំមានសេចក្តី
សង្ស័យក្នុងអាបត្តិឈ្មោះនេះ កាលណាខ្ញុំអស់សង្ស័យ ខ្ញុំនឹងសំដែងអាបត្តិ
នោះកាលនោះ លុះនិយាយហើយត្រូវធ្វើឧបោសថ ត្រូវស្តាប់បាតិមោក្ខ
មិនត្រូវធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថ ព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ ។

[១៨៧] ក៏សម័យនោះឯង សង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយត្រូវ
អាបត្តិស្មើភាគគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មាន
សេចក្តីត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយថា ភិក្ខុ
មិនត្រូវសំដែងអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ មិនត្រូវទទួលអាបត្តិស្មើភាគគ្នាទេ ក៏
សង្ឃទាំងអស់នេះត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ត្រូវយើងទាំងឡាយប្រតិបត្តិដូច
ម្តេចទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ
មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃ
នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូប
ទៅកាន់អាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា នៃអារុសោ ចូរលោកទៅសំដែង

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អាបត្តិស្សរកាបត្តិវេមតិកា

កច្ឆារុសោ តំ អាបត្តិ បដិករិត្វា អាភច្ឆ មយន្តេ សន្តិកេ
 អាបត្តិ បដិករិស្សាមាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លភេថ ឥច្ចេតំ
 កុសលំ ឆោ ចេ លភេថ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន
 សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ
 សព្វោ សង្ឃោ សភាតំ អាបត្តិ អាបន្នោ យទា អញ្ញំ
 ភិក្ខុំ សុទ្ធិំ អនាបត្តិកំ បស្សិស្សតិ តទា តស្ស សន្តិកេ
 តំ អាបត្តិ បដិករិស្សតីតិ វត្វា ឧទោសថោ កាតព្វោ
 ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតព្វំ ន ត្រូវ តប្បច្ចយា ឧទោសថស្ស
 អន្តរាយោ កាតព្វោ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អា-
 វាសេ តទហុទោសថេ សព្វោ សង្ឃោ សភាតាយ អា-
 បត្តិយា វេមតិកោ ហោតិ ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន
 សង្ឃោ ញាបេតព្វោ សុណាតុ មេ ភន្តេ សង្ឃោ អយំ
 សព្វោ សង្ឃោ សភាតាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ យទា
 ជិព្វេមតិកោ ភិស្សតិ តទា តំ អាបត្តិ បដិករិស្សតីតិ
 វត្វា ឧទោសថោ កាតព្វោ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតព្វំ ន ត្រូវ
 តប្បច្ចយា ឧទោសថស្ស អន្តរាយោ កាតព្វោ ។ ឥធិ
 បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ វស្សបកតោ សង្ឃោ

ឧបោសថក្នុងន្ទ្រកៈ ភិក្ខុអ្នករលឹកឃើញអាបត្តិ និងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិ

អាបត្តិហើយមក យើងទាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិក្នុងសំណាក់លោក ។

បើសង្ឃបានការសំដែងអាបត្តិនុ៎ះ ដោយអាការយ៉ាងនេះ ការបាននុ៎ះជា
 ការល្អ បើសង្ឃមិនបានទេ ត្រូវភិក្ខុដែលឆ្ងាសប្រតិពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា
 បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃទាំងអស់នេះត្រូវអាបត្តិ
 ស្មើភាគគ្នា កាលណាសង្ឃនឹងឃើញភិក្ខុដទៃបរិសុទ្ធមិនត្រូវអាបត្តិ សង្ឃ
 នឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនោះក្នុងកាលនោះ លុះនិយាយ
 ហើយ ត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវសង្ឃធ្វើ
 សេចក្តីអន្តរាយដល់ឧបោសថព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះទេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយមានសេចក្តី
 សង្ស័យក្នុងអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ត្រូវភិក្ខុឆ្ងាសប្រតិ-
 ពលឲ្យសង្ឃជ្រាបថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃ
 ទាំងអស់នេះមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិស្មើភាគគ្នា កាលណាសង្ឃ
 អស់សេចក្តីសង្ស័យ សង្ឃនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងកាលនោះ លុះនិយាយ
 ហើយត្រូវសង្ឃធ្វើឧបោសថ ត្រូវសំដែងនូវបាតិមោក្ខ មិនត្រូវសង្ឃ
 ធ្វើអន្តរាយដល់ឧបោសថព្រោះហេតុប៉ុណ្ណោះឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ក៏ក្នុងសាសនានេះមានសង្ឃនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយត្រូវអាបត្តិ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សភាគំ អាបត្តិ អាបន្នោ ហោតិ ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ
 ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សន្នតំ ចាហោតញ្ចោ
 កច្ឆារុសោ តំ អាបត្តិ បដិករិត្វា អាគច្ឆ មយន្តេ សន្និកេ
 តំ អាបត្តិ បដិករិស្សាមាតិ ។ ឯវញ្ចេតំ លកេយ្យ ឥច្ចេតំ
 កុសលំ នោ ចេ លកេថ ឯកោ ភិក្ខុ សត្តាហាកាលិកំ
 ចាហោតញ្ចោ កច្ឆារុសោ តំ អាបត្តិ បដិករិត្វា អាគច្ឆ
 មយន្តេ សន្និកេ តំ អាបត្តិ បដិករិស្សាមាតិ ។

[១៩០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្មី
 អាវាសេ សញ្ចេ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តិ អាបន្នោ
 ហោតិ ។ សោ ន ជានាតិ តស្សា អាបត្តិយា នាមំ ន
 កោត្តំ ។ តត្ថញ្ញោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ ពហុស្សុតោ អាគតា-
 កមោ ធម្មជរោ វិនយជរោ មាតិកាជរោ បណ្ឌិតោ
 ព្យត្តោ មេធាវី លង្គិ កុក្កុច្ឆកោ សិក្ខាកាមោ ។
 តមេនំ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ យេន សោ ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ
 ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុ ឯតទរោថ យោ នុ ខោ អារុសោ
 ឯវញ្ចេវញ្ចោ ករោតិ កី ធាម សោ អាបត្តិ អាបន្នតិ ។
 សោ ឯវមាហ យោ ខោ អារុសោ ឯវញ្ចេវញ្ចោ ករោតិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ស្មើភាគគ្នា ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយនោះបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូប
 ទៅកាន់អាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះថា នៃអារុសោ ចូរលោកទៅសំដែង
 អាបត្តិនោះហើយមក យើងទាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់
 លោក ។ បើសង្ឃបានការសំដែងអាបត្តិនោះដោយអាការយ៉ាងនេះ ការ
 បាននោះជាការល្អ បើមិនបានទេ ត្រូវសង្ឃបញ្ជូនភិក្ខុ ១ រូបទៅក្នុងរវាង
 ៧ ថ្ងៃថា នៃអារុសោ ចូរលោកទៅសំដែងអាបត្តិនោះហើយមក យើង
 ទាំងឡាយនឹងសំដែងអាបត្តិនោះក្នុងសំណាក់លោក ។

[១៩០] សម័យនោះឯង មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយ
 ត្រូវអាបត្តិស្មើភាគគ្នា ។ សង្ឃនោះមិនដឹងឈ្មោះ មិនដឹងគោត្រនៃអាបត្តិ
 នោះ ។ ភិក្ខុដទៃជាពហូសូតចេះស្ទាត់នូវព្រះត្រៃបិដក ទ្រទ្រង់ធម៌
 ទ្រទ្រង់វិន័យ ចេះចាំមាតិកា ជាបណ្ឌិតត្រាសមានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីខ្មាស
 មានសេចក្តីរអែង ស្រឡាញ់ការសិក្សា មកក្នុងអាវាសនោះ ។ ភិក្ខុ ១
 អង្គចូលទៅរកភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះក្នុងទីដែលភិក្ខុនោះបិតនៅ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា នៃអារុសោ ភិក្ខុណា
 ធ្វើយ៉ាងនេះផង ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះអ្វី ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះ
 និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង ។ ភិក្ខុនោះ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ សង្ឃោ សភាតាបត្តី អាបន្តោ

ឥមំ នាម សោ អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ឥមំ នាម តំ អាវុសោ
 អាបត្តិ អាបន្តោ បដិករោហិ តំ អាបត្តិនិ ។ សោ
 ឯវមាហា ន ខោ អហំ អាវុសោ ឯកោ វ ឥមំ អាបត្តិ
 អាបន្តោ អយំ សព្វោ សង្ឃោ ឥមំ អាបត្តិ អាបន្តោ-
 តិ ។ សោ ឯវមាហា កិណ្តោ អាវុសោ កិវិស្សតិ បរោ
 អាបន្តោ វា អនាបន្តោ វា ឥដ្ឋំ តំ អាវុសោ សកាយ
 អាបត្តិយា វុដ្ឋហាតិ ។ អថខោ សោ កិក្ខុ តស្ស
 កិក្ខុនោ វចនេន តំ អាបត្តិ បដិកិវិត្វា យេន តេ
 កិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ កិក្ខុ ឯតទរោច
 យោ កិវ អាវុសោ ឯវញ្ជោវញ្ច ករោតិ ឥមំ នាម សោ
 អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ឥមំ នាម តុម្ភេ អាវុសោ អាបត្តិ
 អាបន្តោ បដិករោច តំ អាបត្តិនិ ។ អថខោ តេ កិក្ខុ
 ន ឥច្ឆិសុ តស្ស កិក្ខុនោ វចនេន តំ អាបត្តិ បដិ-
 កាតំ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាវោចេសុំ ។ ឥធិ បន
 កិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្មិ អាវុសោ សព្វោ សង្ឃោ សភាតំ
 អាបត្តិ អាបន្តោ ហោតិ ។ សោ ន ជាជាតិ តស្ស
 អាបត្តិយា នាមំ ន កោតំ ។ តត្ថញ្ញោ កិក្ខុ អាតច្ចតិ

ឧបោសថកូន្ទកៈ សង្ឃត្រូវសភាគាបត្តិ

ត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ នៃអារុសោ លោកត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរ
 លោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ
 មិនមែនខ្ញុំតែម្នាក់ឯងត្រូវអាបត្តិនេះឡើយ សង្ឃទាំងអស់នេះ ក៏ត្រូវ
 អាបត្តិនេះដែរ ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ
 អ្នកដទៃត្រូវ (អាបត្តិ) ក្តី មិនត្រូវក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់លោកបាន នៃ
 អារុសោ ឈ្លើយចូរលោកចេញចាកអាបត្តិរបស់ខ្លួនទៅ ។ ទើបភិក្ខុនោះ
 សំដែងអាបត្តិនោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះហើយ ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយ
 នោះ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
 ថា នៃអារុសោ ឮថាភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះ
 នេះ នៃអារុសោ លោកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរសំដែង
 អាបត្តិនោះចេញ ។ ក៏ឯភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនប្រាថ្នាដើម្បីសំដែងអាបត្តិ
 នោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក៏ក្នុងសាសនានេះ មានសង្ឃទាំងអស់ក្នុងអាវាសមួយត្រូវអាបត្តិស្មើភាគ
 គ្នា ។ សង្ឃនោះមិនដឹងនាម មិនដឹងគោត្ររបស់អាបត្តិនោះទេ ។ ភិក្ខុដទៃ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ពហុស្សុតោ អាគតាគមោ ធម្មធិកោ វិនយធិកោ មាតិកា-
 ធិកោ បណ្ឌិតោ ព្យាគោ មេធាវី សង្ឃី កុក្កុច្ចកោ
 សិក្ខាកាមោ ។ តមេនំ អញ្ញតោ ភិក្ខុ យេន សោ
 ភិក្ខុ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តំ ភិក្ខុ ឯវំ វទេតិ
 យោ នុ ខោ អារុសោ ឯវញ្ជេវញ្ច ករោតិ កី ធាម
 សោ អាបត្តិ អាបដ្ឋតិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ យោ ខោ
 អារុសោ ឯវញ្ជេវញ្ច ករោតិ ឥមំ ធាម សោ អាបត្តិ
 អាបដ្ឋតិ ឥមំ ធាម តំ អារុសោ អាបត្តិ អាបដ្ឋោ
 បដិករោហិ តំ អាបត្តិនិ ។ សោ ឯវំ វទេតិ ន ខោ
 អហំ អារុសោ ឯកោ វ ឥមំ អាបត្តិ អាបដ្ឋោ អយំ
 សញ្ញោ សង្ឃោ ឥមំ អាបត្តិ អាបដ្ឋោតិ ។ សោ ឯវំ
 វទេតិ កិណ្ណេ អារុសោ ករិស្សតិ បរោ អាបដ្ឋោ វា
 អនាបដ្ឋោ វា ឥដ្ឋំ តំ អារុសោ សកាយ អាបត្តិយា
 វុដ្ឋហាតិ ។ សោ ចេ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ
 វចនេន តំ អាបត្តិ បដិករិត្វា យេន តេ ភិក្ខុ
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា តេ ភិក្ខុ ឯវំ វទេតិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ជាពហុសូតស្នាត់ក្នុងព្រះត្រៃបិដក ទ្រទ្រង់ធម៌ ទ្រទ្រង់វិន័យ ចេះចាំមាតិកា ជា
 បណ្ឌិតឆ្ងាសមានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីខ្មាស សេចក្តីរអែង ស្រឡាញ់ការ
 សិក្សាមកក្នុងអាវាសនោះ ។ ភិក្ខុ ១ អង្គចូលទៅរកភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះក្នុងទី
 ដែលភិក្ខុនោះបិតនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយបាននិយាយយ៉ាងនេះនឹងភិក្ខុ
 នោះថា នៃអារុសោ ភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះផង ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះ
 អ្វីដែរឬ ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ ភិក្ខុណា
 មួយធ្វើយ៉ាងនេះផង ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ នៃអារុសោ លោក
 ត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះហើយ ចូរលោកសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ភិក្ខុនោះ
 និយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ មិនមែនតែខ្ញុំម្នាក់ឯងត្រូវអាបត្តិនេះទេ
 សង្ឃទាំងអស់នេះក៏ត្រូវអាបត្តិនេះដែរ ។ ភិក្ខុជាបណ្ឌិតនោះនិយាយយ៉ាង
 នេះថា នៃអារុសោ អ្នកដទៃត្រូវ (អាបត្តិ) ក្តី មិនត្រូវក្តី នឹងធ្វើអ្វីដល់
 លោកបាន នៃអារុសោ ឆ្លើយចូរលោកចេញចាកអាបត្តិរបស់ខ្លួនទៅ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើភិក្ខុនោះសំដែងអាបត្តិនោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះ
 ហើយចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ និយាយយ៉ាង

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អនាបត្តិបណ្ណវសកំ ឧបោសថករណំ

យោ កិវ អារុសោ ឯវញ្ចេវញ្ច ករោតិ ឥមំ ឆាម សោ
 អាបត្តិ អាបជ្ជតិ ឥមំ ឆាម តុម្ពេ អារុសោ អាបត្តិ
 អាបជ្ជា បដិករោថ តំ អាបត្តិនិ ។ តេ ចេ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ តស្ស ភិក្ខុនោ វេនេន តំ អាបត្តិ បដិករេយ្យំ
 ឥច្ចេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិករេយ្យំ ន តេ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុ តេន ភិក្ខុនា អកាមា វេនីយាតិ ។

ចោទនាវត្ថុកាណារំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩០] តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតវស្មី
 អារាសេ តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អារាសិកា ភិក្ខុ
 សង្ខិបតីសុ ចត្តារោ វា អតិវេកា វា ។ តេ ន ជានី-
 សុ អត្ថញ្ញេ^(១) អារាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ
 ធម្មសញ្ញនោ វិធយសញ្ញនោ វត្តា សមគ្គសញ្ញនោ
 ឧចោសថំ អកំសុ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសីសុ ។ តេហិ
 ឧទ្ធិស្សមាណេ ចាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ^(២) អារាសិកា ភិក្ខុ
 អាគច្ឆីសុ ពហុតវា ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាហេចេសុំ ។

១ អត្ថិ អញ្ញតិ បទច្ចេទោ ។ ២ អថ អញ្ញតិ បទច្ចេទោ ។

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ការធ្វើឧបោសថមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង

នេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា នៃអារុសោ ឮថាភិក្ខុណាធ្វើយ៉ាងនេះមួយ ។
ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិឈ្មោះនេះ នៃអារុសោ លោកទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិ
ឈ្មោះនេះហើយ ចូរលោកទាំងឡាយសំដែងអាបត្តិនោះចេញ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំដែងអាបត្តិនោះតាមពាក្យភិក្ខុនោះ ការ
សំដែងនុ៎ះជាការល្អ បើមិនសំដែងទេ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មិនត្រូវភិក្ខុ
នោះស្តីថាឲ្យភិក្ខុទាំងនោះឡើយ ព្រោះខ្លួនគ្មានអំណាច (ស្តីថាឲ្យគេទេ) ។

ចប់ ចោទនារត្តភាណារៈ ។

[១៩១] សម័យនោះឯង ក្នុងអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុ^(១)
ជាច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថ
ថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុឯទៀតមិនទាន់
មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថា
ជារឺន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែង
បាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ (ស្រាប់តែ
មាន) ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងវេលានោះ ។ ភិក្ខុទាំង
នោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គទ្រង់

១ ភិក្ខុដែលនៅជាប់ជានិច្ចក្នុងអាវាសណាមួយ គឺមិនមែនជាអាគន្តភិក្ខុ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ តទហុចោសថេ
 សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា
 អតិវេកា វា តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ
 អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញនោ វិធមសញ្ញនោ វក្កា
 សមក្កសញ្ញនោ ឧចោសថំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិ-
 សន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ធិស្សមនេ ចាតិមោក្ខេ អថញ្ញោ
 អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ ពហុតវា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ
 ភិក្ខុហិ បុន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតព្វំ ។ ឧទ្ធិសកានំ
 អនាបត្តិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ
 តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្និបតន្តិ
 ចត្តារោ វា អតិវេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញោ អាវា-
 សិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញនោ វិធម-
 សញ្ញនោ វក្កា សមក្កសញ្ញនោ ឧចោសថំ ករោន្តិ
 ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ធិស្សមនេ ចាតិ-
 មោក្ខេ អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ សម-
 សមា ។ ឧទ្ធិដ្ឋំ សុឧទ្ធិដ្ឋំ អវសេសំ សោតព្វំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មាន
អាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ២ រូបឬច្រើនជាង ២ រូបឡើងទៅប្រជុំគ្នាក្នុង
ឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃ
មិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់
ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែង
បាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែមាន
ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខឡើងម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុ
អ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀតក្នុង
សាសនានេះ បើក្នុងអាវាស ១ មានអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនរូប គឺចំនួន ២ រូប
ឬច្រើនជាង ២ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
មិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយនោះក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់
ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំង
នោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃចំនួនស្មើ ។
គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថា
សំដែងហើយដោយប្រពៃ ត្រូវតែស្តាប់ឧទ្ទេសដ៏សេសសល់អំពីនោះចុះ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អនាបត្តិបណ្ណសេកំ ឧបោសថករណំ

ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតរស្មី
 អាវាសេ តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ
 សង្កបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិវេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ
 អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្ម-
 សញ្ញាដោ វិធជសញ្ញាដោ វត្តា សមគ្គសញ្ញាដោ ឧចោ-
 សចំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ធិស្ស-
 មាធនេ ចាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ
 ថោកតវា ។ ឧទ្ធិដ្ឋំ សុឧទ្ធិដ្ឋំ អវសេសំ សោតព្វំ ។
 ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតរស្មី
 អាវាសេ តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ
 សង្កបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិវេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ
 អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្ម-
 សញ្ញាដោ វិធជសញ្ញាដោ វត្តា សមគ្គសញ្ញាដោ ឧចោ-
 សចំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ធិដ្ឋ-
 មត្តេ ចាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ការធ្វើឧបោសថមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង

ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាង
 ទៀតក្នុងសាសនានេះ បើមានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនរូប គឺចំនួន
 ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងទីអាវាស ១ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃ
 នោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ មិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់
 មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថា
 ជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែង
 បាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ក៏មាន
 ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃតិចជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុ
 បានសំដែងហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងហើយដោយប្រពៃ ត្រូវតែស្តាប់
 ឧទ្ទេសសេសសល់អំពីនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិ
 ឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១
 មានពួកអាវាសិកភិក្ខុជាច្រើនរូប គឺចំនួន ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ
 ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួក
 អាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់
 ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើ
 ឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែនឹងសំដែង
 បាតិមោក្ខរួចទៅហើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមក

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន ចាតិមោក្ខំ
 ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធិ បន
 ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ តទហុចោសថេ សម្ពហុ-
 លា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិវេកា
 វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្តញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាត-
 តាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញាណោ វិធជសញ្ញាណោ វត្តា ស-
 មក្កសញ្ញាណោ ឧចោសថំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។
 តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ ចាតិមោក្ខេ អថញ្ញោ អាវាសិកា
 ភិក្ខុ អាតច្ចន្តិ សមសមា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ
 សន្តិកេ ចារិសុទ្ធិ អាហោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អ-
 នាបត្តិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ តទ-
 ហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្និបតន្តិ
 ចត្តារោ វា អតិវេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្តញ្ញោ
 អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាតតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញាណោ
 វិធជសញ្ញាណោ វត្តា សមក្កសញ្ញាណោ ឧចោសថំ ករោន្តិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀត ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ២ រូបឬច្រើនជាង ២ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជារីន័យ ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះ ទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចទៅហើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃចំនួនស្មើ ។ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុ បានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ ។ ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលធ្វើឧបោសថហើយនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ២ រូបឬច្រើនជាង ២ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជារីន័យ ជាពួក សំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អនាបត្តិបណ្ណវសកំ ឧបោសថករណំ

ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ធិជ្ជមត្តេ ចាតិ-
 មោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ ថោក-
 តវា ។ ឧទ្ធិដ្ឋំ សុឧទ្ធិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ ចារិសុទ្ធិ
 អាហោចេតញ្ច ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធម
 បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ តទហុចោសថេ
 សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា
 អតិវេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ
 អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញំនោ វិធយសញ្ញំនោ វក្កា
 សមគ្គសញ្ញំនោ ឧចោសថំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិ-
 សន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ធិជ្ជមត្តេ ចាតិមោក្ខេ អរុដ្ឋិតាយ បរិ-
 សាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ ពហុតវា ។
 តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតពុំ ។
 ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី
 អាវាសេ តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា
 ភិក្ខុ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិវេកា វា ។ តេ ន
 ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ការធ្វើឧបោសថមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង

សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខ
 រួចហើយ ស្រាប់តែមានអាវាសិកភិក្ខុដទៃតិចជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។
 បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ
 អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះចុះ ។
 ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
 សាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺ
 ចំនួន ២ រូបឬច្រើនជាង ២ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះមិនបានដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។
 ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា
 ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំង
 នោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យក៏មិនទាន់ក្រោកចេញ
 នៅឡើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេល
 នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀត ។
 ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនា
 នេះ បើក្នុងអាវាស ១ មានអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ២ រូបឬច្រើន
 ជាង ២ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបាន
 ដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ធម្មសញ្ញានោ វិនយសញ្ញានោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញានោ ឧ-
 ចោសចំ កកោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ធិដ្ឋ-
 មត្តេ ចាតិមោក្ខេ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវា-
 សិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតវា ។
 ឧទ្ធិដ្ឋំ សុឧទ្ធិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ ចារិសុទ្ធិ អាហោចេ-
 តព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ
 អញ្ញតវស្មី អាវាសេ តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវា-
 សិកា ភិក្ខុ សន្និបតន្តិ ចត្តាហោ វា អតិវេកា វា ។
 តេ ន ជានន្តិ អត្តញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។
 តេ ធម្មសញ្ញានោ វិនយសញ្ញានោ វគ្គា សមគ្គសញ្ញានោ
 ឧចោសចំ កកោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។ តេហិ
 ឧទ្ធិដ្ឋមត្តេ ចាតិមោក្ខេ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ
 អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ ពហុតវា ។ តេហិ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេ-
 សកានំ អនាបត្តិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី
 អាវាសេ តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួក សំគាល់ថា ព្រមព្រៀង
 គ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ទើបតែ
 សំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ពួកភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញនៅឡើយ
 ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ។ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។
 តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថាបាន
 សំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំង
 នោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន
 ៤ រូបឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងនោះមិនបានដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ឡើយ ។
 ភិក្ខុទាំងនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា
 ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុ
 ទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យខ្លះក៏បានក្រោក
 ចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេល
 នោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តង
 ទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប

ឧបោសថក្ខន្ធកេ អនាបត្តិបណ្ណវសកំ ឧបោសថករណំ

សន្តិបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិវេកា វា ។ តេ ន
 ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។
 តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ វត្តា សមគ្គសញ្ញិនោ
 ឧបោសថំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។ តេហិ
 ឧទ្ធិដ្ឋមត្តេ ចាតិមោក្ខេ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិ-
 សាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ សមសមា
 ។ មេ ។ ថោកតវា ។ ឧទ្ធិដ្ឋំ សុឧទ្ធិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ
 ចារិសុទ្ធិ អាវោចេតព្វា ។ ឧទ្ធិសកានំ អនាបត្តិ ។
 ឥធម បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ តទហុបោសថេ
 សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្តិបតន្តិ ចត្តារោ វា
 អតិវេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ
 អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយសញ្ញិនោ
 វត្តា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តិ ចាតិ-
 មោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ធិដ្ឋមត្តេ ចាតិមោក្ខេ
 សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ
 អាគច្ឆន្តិ ពហុតវា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន

ឧបោសថកូន្តកៈ ការធ្វើឧបោសថមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង

គឺចំនួន ២ រូប ឬច្រើនជាង ២ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។

ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជារិន័យ ជាពួក សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុ ទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ពួកភិក្ខុបរិសទ្យខ្លះ ក៏ ក្រោកចេញទៅ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ។ គ្នាមកដល់ក្នុងពេល នោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះ ថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធក្នុងសំណាក់ភិក្ខុ ទាំងនោះចុះ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុ ច្រើនរូប គឺចំនួន ២ រូប ឬច្រើនជាង ២ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថ ថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថា មានអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជារិន័យ ជាពួក សំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចទៅហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក៏ បានក្រោកចេញទៅ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតពុំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។
 ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ តទហុចោសថេ
 សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា
 អតិវេកា វា ។ តេ ន ជានន្តិ អត្តញ្ញោ អាវាសិកា
 ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញនោ វិនយសញ្ញ-
 នោ វត្តា សមគ្គសញ្ញនោ ឧចោសថំ ករោន្តិ ចាតិ-
 មោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ ចាតិមោក្ខេ
 សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញោ អាវាសិកា
 ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតវា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ
 សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ ចារិសុទ្ធិ អាហោចេតព្វា ។
 ឧទ្ទេសកានំ អនាបត្តិ ។

អនាបត្តិបណ្ណវេសកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៧២] ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ
 តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្និ-
 បតន្តិ ចត្តារោ វា អតិវេកា វា តេ ជានន្តិ អត្តញ្ញោ
 អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញនោ វិនយ-
 សញ្ញនោ វត្តា សមគ្គសញ្ញនោ ឧចោសថំ ករោន្តិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុ
 ច្រើនរូប គឺចំនួន ២ រូប ឬច្រើនជាង ២ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថ
 ថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនបានដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់
 មកដល់ឡើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជាវិន័យ
 ជាពួក សំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ ។
 ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់បាន
 ក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ។ គ្នាមកដល់
 ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ
 ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុង
 សំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងមិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

ចប់វិធីដែលភិក្ខុធ្វើឧបោសថមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង ។

[១៩២] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងសាសនានេះ បើក្នុង
 ទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ២ រូប ឬច្រើនជាង ២ រូប
 ឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួក
 អាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ដែរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌
 សំគាល់ថាជាវិន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ វគ្គសមគ្គសញ្ញិបណ្ណវសកំ

ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិស្សមាទេ ចាតិ-
 មោក្ខេ អថញ្ញេ អារាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ ពហុតវា ។
 តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។
 ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ
 អារាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោក-
 តវា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ អវសេសំ សោតព្វំ ។
 ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ
 អញ្ញតវស្មី អារាសេ តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អា-
 រាសិកា ភិក្ខុ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិវេកា វា ។
 តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អារាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។
 តេ ធម្មសញ្ញិទោ វិធយសញ្ញិទោ វត្តា សមគ្គសញ្ញិទោ
 ឧចោសថំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ
 ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ ចាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អារាសិកា ភិក្ខុ
 អាគច្ឆន្តិ ពហុតវា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន ចាតិ-
 មោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស
 ។ បេ ។ អថញ្ញេ អារាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ សម-
 សមា ។ បេ ។ ថោកតវា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ

ឧបោសថក្នុងភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មជាបក្ខពួកថាព្រមព្រៀងគ្នាមាន ១៥ យ៉ាង
សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ
ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុ
អ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ។
គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបាន
សំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវ
ស្តាប់នូវឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទិអាវាស ១ មានពួកអាវាសិក-
ភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ២ រូប ឬច្រើនជាង ២ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថ
ថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មក
ដល់ដែរ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជារិន័យ ជាពួក
សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុ
ទាំងនោះទើបតែសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ស្រាប់តែមានពួកអាវាសិកភិក្ខុ
ដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះ
ត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀត ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។
ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ។ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។
តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថា

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សន្តិកេ ចារិសុទ្ធិ អាហោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ
អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតរស្មី អាវាសេ
តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្តិប-
តន្តិ ចត្តារោ វា អតិរកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញោ អាវា-
សិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ ធម្មសញ្ញិនោ វិនយ-
សញ្ញិនោ វក្កា សមគ្គសញ្ញិនោ ឧចោសចំ ករោន្តិ
ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ធិដ្ឋមត្តេ ចាតិមោក្ខេ
អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសា-
យ ។ បេ ។ សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញោ
អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ
ភិក្ខុហិ បុន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ
អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ
អាគច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ធិដ្ឋ
សុឧទ្ធិដ្ឋ តេសំ សន្តិកេ ចារិសុទ្ធិ អាហោចេតព្វា ។
ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

វគ្គសមគ្គសញ្ញិនោ បណ្ណវសកំ និដ្ឋិតំ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

បានសំដែងល្អហើយ ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់
ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន
២ រូប ឬច្រើនជាង ២ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំង
នោះដឹងថាមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
សំគាល់ថាជាធម៌ សំគាល់ថាជារឺន័យ ជាពួកសំគាល់ថា ព្រមព្រៀងគ្នា
ក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ ភិក្ខុទាំងនោះទើបតែសំដែង
បាតិមោក្ខរួចហើយ កាលភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញនៅឡើយ
។ បេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ ។ បេ ។ កាល
ភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់បានក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុ
ដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំង
នោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ។ គ្នាមកដល់ក្នុងពេល
នោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចទៅហើយ
ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុង
សំណាក់ ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

ចប់រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មជាបក្ខពួកថាព្រមព្រៀងគ្នាហើយធ្វើ
ឧបោសថមាន ១៥ យ៉ាង

ឧបោសថក្ខន្ធកេ វេមតិកបណ្ណវសកំ ឧបោសថករណំ

[១៩៣] ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ
តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្និប-
តន្តិ ចត្តារោ វា អតិវេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្តញ្ញោ
អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតិ នុ ខោ
អម្ពាតំ ឧចោសថោ កាតុំ ន នុ ខោ កប្បតីតិ
វេមតិកា ឧចោសថំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។
តេហិ ឧទ្ធិស្សមាណេ ចាតិមោក្ខេ អថញ្ញោ អាវាសិកា
ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ
បុន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតពុំ ។ ឧទ្ធិសកានំ អាបត្តិ
ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ
សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ធិដ្ឋំ សុឧទ្ធិដ្ឋំ
អវសេសំ សោតពុំ ។ ឧទ្ធិសកានំ អាបត្តិ ទុក្ក-
ជស្ស ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ តទហុ-
ចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្និបតន្តិ
ចត្តារោ វា អតិវេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្តញ្ញោ
អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតិ នុ ខោ
អម្ពាតំ ឧចោសថោ កាតុំ ន នុ ខោ កប្បតីតិ

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ការធ្វើឧបោសថប្រកបដោយសេចក្តីសង្ស័យមាន ១៥ យ៉ាង

[១៩៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងសាសនានេះ បើក្នុង
 ទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ២ រូប ឬច្រើនជាង ២ រូប
 ឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួក
 អាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏មានសេចក្តីសង្ស័យ
 ថា យើងគួរធ្វើឧបោសថ ឬមិនគួរធ្វើទេ ហើយចេះតែធ្វើឧបោសថ សំដែង
 បាតិមោក្ខទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់
 តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នក
 សំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ។ គ្នា
 មកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែង
 រួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវស្តាប់ឧទ្ទេស
 ដ៏សេសសល់ចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប
 គឺចំនួន ២ រូប ឬច្រើនជាង ២ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។
 ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមិនទាន់មកដល់ ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា យើងគួរធ្វើឧបោសថឬមិនគួរធ្វើទេ ហើយ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

វេមតិកា ឧបោសថំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។
 តេហិ ឧទ្ធិជ្ជមត្តេ ចាតិមោក្ខេ ។ បេ ។ អរុដ្ឋិតាយ
 បរិសាយ ។ បេ ។ ឯកច្ចាយ រុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ ប ។
 សព្វាយ រុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា
 ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ
 បុន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ
 សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ធិដ្ឋំ សុឧទ្ធិដ្ឋំ តេសំ
 សន្តិកេ ចារិសុទ្ធិ អាហោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

វេមតិកបណ្ណវសកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩៤] ឥន បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ
 តទហុបោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្តិ-
 បតន្តិ ចត្តារោ វា អតិវេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្តញ្ញេ
 អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ កប្បតេវ អម្ចាតំ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ចេះតែធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខ ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបនឹង
 សំដែងបាតិមោក្ខរួច ។ បេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់បានក្រោកចេញ
 នៅឡើយ ។ បេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះ បានក្រោកចេញទៅហើយ
 ។ បេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់បានក្រោកចេញទៅហើយ ស្រាប់
 តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នក
 សំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ។ គ្នា
 មកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែង
 រួចទៅហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវ
 ប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ ។

ចប់រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យហើយធ្វើឧបោសថមាន ១៥ យ៉ាង ។

[១៧២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងសាសនានេះ បើ
 ក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ២ រូប ឬច្រើនជាង ២
 រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មាន
 ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីរង្ស៊ីសថា

ឧបោសថក្ខន្ធកេ កុក្កុច្ចប្បកតបណ្ណវសកំ ឧបោសថករណំ

ឧបោសថោ កាតុំ ន អម្ពាតំ ន កប្បតីតិ កុក្កុច្ច-
 បកតា ឧបោសថំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។
 តេហិ ឧទ្ធិស្សមាណេ ចាតិមោក្ខេ អថញ្ញេ អាវាសិកា
 ភិក្ខុ អាតច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ
 បុន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ
 ទុក្ក្រដស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាតច្ឆន្តិ
 សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ធិដ្ឋំ សុឧទ្ធិដ្ឋំ
 អវសេសំ សោតព្វំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ទុក្ក្រដស្ស ។
 ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ តទហុបោសថេ
 សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា
 អតិវេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្ថញ្ញេ អាវាសិកា ភិក្ខុ
 អនាតតាតិ ។ តេ កប្បតេវ អម្ពាតំ ឧបោសថោ
 កាតុំ ន អម្ពាតំ ន កប្បតីតិ កុក្កុច្ចបកតា
 ឧបោសថំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។ តេហិ
 ឧទ្ធិដ្ឋមត្តេ ចាតិមោក្ខេ ។ បេ ។ អវុដ្ឋិតាយ បរិ-
 សាយ ។ បេ ។ ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។
 សព្វាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ អថញ្ញេ អាវាសិកា

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ការធ្វើឧបោសថដោយសេចក្តីរៀនសូត្រ ១៥ យ៉ាង

យើងគួរតែធ្វើឧបោសថ មិនមែនថាយើងមិនគួរធ្វើទេ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ
សំដែងបាតិមោក្ខទៅ ។ កាលភិក្ខុទាំងនោះ កំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់
តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នក
សំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ លេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ។ គ្នា
មកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ លេ ។ តិចជាង ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែង
ហើយក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវស្តាប់ឧទ្ទេសដ៏
សេសសល់ចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
ឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើក្នុងទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺ
ចំនួន ៤ រូប ឬច្រើនជាង ៤ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។
ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំង
នោះមានសេចក្តីរៀនសូត្រថា យើងរាល់គ្នាគួរធ្វើឧបោសថ មិនមែនថា
យើងមិនគួរធ្វើទេ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៅ ។ កាលដែល
ភិក្ខុទាំងនោះទើបសំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ។ លេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យ
មិនទាន់ក្រោកចេញនៅឡើយ ។ លេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះក្រោក
ចេញទៅហើយ ។ លេ ។ កាលភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់ក្រោកចេញទៅហើយ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ
 បុន ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសិតព្វំ ។ ឧទ្ធិសកានំ អាបត្តិ
 ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ
 សមសមា ។ បេ ។ ថោកតរា ។ ឧទ្ធិដ្ឋំ សុឧទ្ធិដ្ឋំ
 តេសំ សន្តិកេ ចារិសុទ្ធិ អាហោចេតព្វា ។ ឧទ្ធិស-
 កានំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

កុក្កុច្ឆប្បកតបណ្ណវសកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩៥] ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញតវស្មី អាវាសេ
 តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្តិ-
 បតន្តិ ចត្តារោ វា អតិវេកា វា ។ តេ ជានន្តិ អត្តញ្ញោ
 អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាគតាតិ ។ តេ នស្សន្តេតេ^(១)
 វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អត្តោតិ ភេទបុរេក្ខារា ឧចោ-
 សមំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ធិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ធិស្ស-
 មាទេ ចាតិមោក្ខេ អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាគច្ឆន្តិ
 ពហុតរា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន ចាតិមោក្ខំ

១ នស្សន្ត ឯតេតិ បទច្ឆេទោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ទើបមានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខម្តងទៀតចុះ ។ ពួកភិក្ខុ
 អ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ បេ ។ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ។
 គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។ បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបាន
 សំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវ
 ប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែង ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ ។

ចប់រឿងភិក្ខុធ្វើឧបោសថដោយមានសេចក្តីរង្សៀសមាន ១៥ យ៉ាង ។

[១៩៥] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងសាសនានេះ បើក្នុង
 ទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ២ រូប ឬច្រើនជាង ២ រូប
 ឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះដឹងថាមានពួក
 អាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមានបំណងនឹងបំបែកថា
 ពួកភិក្ខុនុះចូរចាត់បង់ទៅ ពួកភិក្ខុនុះចូរវិនាសទៅ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភិក្ខុ
 ទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខទៅ ។ កាលដែលភិក្ខុ
 ទាំងនោះកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃច្រើនជាង
 មកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែង

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ភេទបុរេក្ខារបណ្ណសកំ ឧបោសថករណំ

ឧទ្ទិសិតពុំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។ បេ ។

អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាភច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។

ថោកតវា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ អវសេសំ សោតពុំ ។ ឧទ្ទេ-
សកានំ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ អញ្ញា-

តវស្មី អាវាសេ តទហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា

ភិក្ខុ សន្និបតន្តិ ចត្តារោ វា អតិវេកា វា ។ តេ ជានន្តិ

អត្តញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អនាតតាតិ ។ តេ នស្សន្តេតេ

វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អត្តាតិ ភេទបុរេក្ខារាវា ឧចោ-

សមំ ករោន្តិ ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តិ ។ តេហិ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេ

ចាតិមោក្ខេ ។ បេ ។ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។

ឯកច្ចាយ វុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។ បេ ។ សព្វាយ វុដ្ឋិ-

តាយ បរិសាយ អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាភច្ឆន្តិ

ពហុតវា ។ តេហិ ភិក្ខុវេ ភិក្ខុហិ បុន ចាតិមោក្ខំ

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ការធ្វើឧបោសថដោយមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង

បាតិមោក្ខម្តងទៀត ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។ បេ ។
 ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ។ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។
 តិចជាង ។ ឧទ្ទេសដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែង
 ល្អហើយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវស្តាប់ឧទ្ទេសដ៏សេសសល់ចុះ ។ ពួកភិក្ខុ
 អ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិបុណ្ណច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនា
 នេះ បើក្នុងអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ២ រូប
 ឬច្រើនជាង ២ រូបឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុទាំងនោះ
 ដឹងថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃមកមិនទាន់ដល់ ។ ភិក្ខុទាំង
 នោះមានបំណងនឹងបំបែកថា ភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរចាត់បង់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំង
 នុ៎ះចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើ
 ឧបោសថ សំដែងបាតិមោក្ខឡើង ។ កាលដែលភិក្ខុទាំងនោះទើបតែ
 សំដែងបាតិមោក្ខរួចហើយ ។ បេ ។ កាលដែលភិក្ខុបរិសទ្យមិនទាន់បាន
 ក្រោកចេញនៅឡើយ ។ បេ ។ កាលដែលភិក្ខុបរិសទ្យពួកខ្លះបានក្រោក
 ចេញទៅហើយ ។ បេ ។ កាលដែលភិក្ខុបរិសទ្យទាំងអស់បានក្រោក
 ចេញទៅហើយ ស្រាប់តែពួកអាវាសិកភិក្ខុ ដទៃច្រើនជាងមកដល់ក្នុង
 ពេលនោះឯង ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឧទ្ទិសិតពុំ ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ បុល្លច្ចយស្ស ។ បេ ។
 អថញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អាភច្ឆន្តិ សមសមា ។ បេ ។
 ថោកតវា ។ ឧទ្ទិដ្ឋំ សុឧទ្ទិដ្ឋំ តេសំ សន្តិកេ ចារិសុទ្ធិ
 អាហោចេតព្វា ។ ឧទ្ទេសកានំ អាបត្តិ បុល្លច្ចយស្ស ។

ភេទបុរេការបណ្ណសកំ និដ្ឋិតំ ។
 បញ្ចវិសតិកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៩៦] ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អញ្ញាតវស្មី អាវាសេ តទ-
 ហុចោសថេ សម្ពហុលា អាវាសិកា ភិក្ខុ សន្តិបតន្តិ
 ចត្តាហោ វា អតិវេកា វា ។ តេ ន^(១) ជានន្តិ អញ្ញោ អាវា-
 សិកា ភិក្ខុ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តិកិ ។ បេ ។ តេ ន^(២) ជា-
 នន្តិ អញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តាតិ
 ។ បេ ។ តេ ន^(៣) បស្សន្តិ អញ្ញោ អាវាសិកេ ភិក្ខុ អន្តោ-
 សីមំ ឱក្កមន្តេ ។ បេ ។ តេ ន^(៤) បស្សន្តិ អញ្ញោ អាវាសិ-
 កេ ភិក្ខុ អន្តោសីមំ ឱក្កន្តេ ។ បេ ។ តេ ន^(៥) សុណាន្តិ
 អញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អន្តោសីមំ ឱក្កមន្តិកិ ។ បេ ។
 តេ ន^(៦) សុណាន្តិ អញ្ញោ អាវាសិកា ភិក្ខុ អន្តោសីមំ

១-២-៣-៤-៥-៦ កត្តចិ បោត្តកេ ច ឱរោបិយបោត្តកេ ច នសទ្ធោ នត្ថិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ម្តងទៀត ។ តែពួកភិក្ខុអ្នកសំដែងត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។ បេ ។ ស្រាប់តែ
 ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើ ។ គ្នាមកដល់ក្នុងពេលនោះ ។ បេ ។ តិចជាង ។
 បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុបានសំដែងរួចហើយ ក៏ឈ្មោះថាបានសំដែងល្អហើយ
 អាវាសិកភិក្ខុដទៃត្រូវប្រាប់បារិសុទ្ធិក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុទាំងនោះចុះ ។ ឯ
 ពួកភិក្ខុអ្នកសំដែង ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ច័យ ។

ចប់រឿងភិក្ខុធ្វើឧបោសថដោយមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង ។

ចប់តិក ២៥ ។

[១៩៦] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងសាសនានេះ បើក្នុង
 ទីអាវាស ១ មានពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនរូប គឺចំនួន ២ រូប ឬច្រើនជាង ២ រូប
 ឡើងទៅ ប្រជុំគ្នាក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនដឹងថា ពួក
 អាវាសិកភិក្ខុដទៃដើរចូលមកខាងក្នុងសីមាឡើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ
 មិនដឹងថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ដទៃបានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមាហើយ
 ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃកំពុងដើរចូលមក
 ខាងក្នុងសីមាឡើយ ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុ
 ដទៃបានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិនឮថា ពួក
 អាវាសិកភិក្ខុដទៃដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះមិន
 ឮថា ពួកអាវាសិកភិក្ខុដទៃបានដើរចូលមកខាងក្នុងសីមា ។ បេ ។ អាវាសិក-

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ឧបោសថទិវសស្ស នានគ្គំ ឧបោសថករណំ

ឌីក្កន្តាតិ ។ បេ ។ អាវាសិកេន អាវាសិកា... ឯក-
សតបញ្ចសត្តតិកិកនយតោ អាវាសិកេន អាតន្តកា
អាតន្តកេន អាវាសិកា អាតន្តកេន អាតន្តកាតិ
បេយ្យាលមុខេន សត្តតិកសតានិ ហោន្តិ ។

[១៩៧] ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខុនំ
ចាតុទ្ធសោ ហោតិ អាតន្តកានំ បណ្ណាសោ ។ សចេ
អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ អាតន្តកេហិ អាវា-
សិកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ
អាតន្តកេហិ អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ
អាតន្តកា ពហុតរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាតន្តកានំ
អនុវត្តិតព្វំ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខុនំ
បណ្ណាសោ ហោតិ អាតន្តកានំ ចាតុទ្ធសោ ។ សចេ
អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ អាតន្តកេហិ អាវាសិកានំ
អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាតន្តកេហិ
អាវាសិកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។ សចេ អាតន្តកា ពហុតរា
ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាតន្តកានំ អនុវត្តិតព្វំ ។

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ការធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា (ដោយអំណាច) នៃថ្ងៃឧបោសថ

ភិក្ខុ និងអាវាសិកភិក្ខុមានចំនួន ១៧៥ តិកន័យ អាគន្តកភិក្ខុ និងអាវាសិកភិក្ខុ ក៏មានចំនួន ១៧៥ តិកន័យដែរ អាវាសិកភិក្ខុ និងអាគន្តកភិក្ខុក៏មានចំនួន ១៧៥ តិកន័យដែរ អាគន្តកភិក្ខុ និងអាគន្តកភិក្ខុផងគ្នាក៏មានចំនួន ១៧៥ តិកន័យដែរ បូករួមទាំងអស់ត្រូវជា ៧០០ តិកន័យ ដោយបេយ្យាលមុខ ។

[១៩៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើថ្ងៃ ទី ១៤ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ថ្ងៃទី ១៥ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាគន្តកភិក្ខុ ។ បើពួកអាវាសិកច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្តកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិកភិក្ខុវិញចុះ^(១) ។ បើទុកជាស្មើ ។ គ្នាក៏ត្រូវតែពួកអាគន្តកភិក្ខុប្រព្រឹត្ត តាមពួកអាវាសិកភិក្ខុដែរ ។ បើពួកអាគន្តកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួក អាវាសិកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្តកភិក្ខុវិញចុះ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើថ្ងៃទី ១៥ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ថ្ងៃទី ១៤ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាគន្តកភិក្ខុ ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួក អាគន្តកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិកភិក្ខុចុះ ។ បើចំនួនស្មើ ។ គ្នាទេ ត្រូវពួកអាគន្តកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាវាសិកភិក្ខុវិញ ។ បើពួកអាគន្តក- ភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមពួកអាគន្តកភិក្ខុវិញចុះ ។

១ អដ្ឋកថា ពួកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាសថាថ្ងៃចាតុទ្ធសីឧបោសថ ចំណែកខាងពួកភិក្ខុដែលមកពី ដែនខាងក្រៅថាថ្ងៃបណ្ណរសីឧបោសថ បើពួកភិក្ខុនៅក្នុងអាវាស (ច្រើនជាង) បានធ្វើបុព្វកិច្ច ថា អដ្ឋបោសថោចាតុទ្ធសោដូច្នោះហើយ ត្រូវតែពួកអាគន្តកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាម កុំរឹងទទឹងឡើយ ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខុនំ ចាដិបទោ
 ហោតិ អាតន្តកានំ បណ្ណារសោ ។ សចេ អាវាសិកា
 ពហុតរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាតន្តកានំ ឆាកាមា
 ធាតព្វា សាមគ្គី អាតន្តកេហិ និស្សីមំ កន្ធា ឧទោស-
 ថោ កាតព្វោ ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាវាសិ-
 កេហិ អាតន្តកានំ ឆាកាមា ធាតព្វា សាមគ្គី អាតន្ត-
 កេហិ និស្សីមំ កន្ធា ឧទោសថោ កាតព្វោ ។ សចេ
 អាតន្តកា ពហុតរា ហោន្តិ អាវាសិកេហិ អាតន្តកានំ
 សាមគ្គី វា ធាតព្វា និស្សីមំ វា កន្ធា ។ ឥធិ បន
 ភិក្ខុវេ អាវាសិកានំ ភិក្ខុនំ បណ្ណារសោ ហោតិ អាតន្ត-
 កានំ ចាដិបទោ ។ សចេ អាវាសិកា ពហុតរា ហោន្តិ
 អាតន្តកេហិ អាវាសិកានំ សាមគ្គី វា ធាតព្វា និស្សីមំ
 វា កន្ធា ។ សចេ សមសមា ហោន្តិ អាតន្តកេហិ
 អាវាសិកានំ សាមគ្គី វា ធាតព្វា និស្សីមំ វា កន្ធា ។
 សចេ អាតន្តកា ពហុតរា ហោន្តិ អាតន្តកេហិ អា-
 វាសិកានំ ឆាកាមា ធាតព្វា សាមគ្គី អាវាសិ-
 កេហិ និស្សីមំ កន្ធា ឧទោសថោ កាតព្វោ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើថ្ងៃ ១ កើត ឬ ១ រោចរបស់ពួក
អាវាសិកភិក្ខុ ថ្ងៃទី ១៥ របស់ពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុច្រើន
ជាង ពួកអាវាសិកភិក្ខុមិនប្រាថ្នា (នឹងឲ្យ) មិនត្រូវឲ្យសេចក្តីព្រមព្រៀង
ដល់ពួកអាគន្ធកភិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាគន្ធកភិក្ខុចេញទៅក្រៅសីមាហើយ
ធ្វើឧបោសថ ។ បើជាស្មើ ។ គ្នាវិញ ពួកអាវាសិកភិក្ខុមិនចង់ឲ្យ ក៏មិនត្រូវ
ឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាគន្ធកភិក្ខុដែរ ត្រូវតែពួកអាគន្ធកភិក្ខុចេញទៅក្រៅ
សីមាហើយធ្វើឧបោសថចុះ ។ បើពួកអាគន្ធកភិក្ខុច្រើនជាង ត្រូវពួក
អាវាសិកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ឬត្រូវចេញទៅក្រៅសីមា ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើថ្ងៃទី ១៥ ជាថ្ងៃរបស់ពួកអាវាសិក-
ភិក្ខុ ថ្ងៃ ១ កើតឬ ១ រោចជាថ្ងៃរបស់ពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ។ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុ
ច្រើនជាង ត្រូវពួកអាគន្ធកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គីដល់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬត្រូវចេញ
ទៅខាងក្រៅសីមា ។ បើជាស្មើ ។ គ្នាវិញ ត្រូវពួកអាគន្ធកភិក្ខុឲ្យសាមគ្គី
ដល់ពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬត្រូវចេញទៅខាងក្រៅសីមា ។ បើអាវាសិកភិក្ខុ
ច្រើនជាង អាគន្ធកភិក្ខុមិនប្រាថ្នា (នឹងឲ្យ) ក៏មិនត្រូវឲ្យសាមគ្គីដល់
អាវាសិកភិក្ខុឡើយ ត្រូវពួកអាវាសិកភិក្ខុ ចេញទៅធ្វើឧបោសថខាង
ក្រៅសីមា ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ភេទបុរេក្លារឧបោសថករណំ

[១៩៨] ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អាតន្តកា ភិក្ខុ
 បស្សន្តិ អាវាសិកានំ ភិក្ខុនំ អាវាសិកាការំ អាវា-
 សិកលិដ្ឋំ អាវាសិកនិមិត្តំ អាវាសិកុទ្ទេសំ សុប្បញ្ញត្តំ
 មញ្ជបីបំ ភិសិទិម្ពោហានំ ចានីយំ បរិកោជនីយំ សុប្បដ្ឋិ-
 តំ^(១) បរិវេណំ សុសម្មដ្ឋំ បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ
 អត្ថិ នុ ខោ អាវាសិកា ភិក្ខុ នត្ថិ នុ ខោតិ ។ តេ
 វេមតិកា ន វិចិន្តិ អវិចិន្តិត្វា ឧចោសថំ កហេន្តិ
 អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិន្តិ វិចិន្តិត្វា ន
 បស្សន្តិ អបស្សិត្វា ឧចោសថំ កហេន្តិ អនាបត្តិ ។
 តេ វេមតិកា វិចិន្តិ វិចិន្តិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា
 ឯកតោ ឧចោសថំ កហេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា
 វិចិន្តិ វិចិន្តិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ចានេក្កំ ឧចោសថំ
 កហេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិន្តិ
 វិចិន្តិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ

១ ឱ. សុបតិដ្ឋិតំ ។

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ការធ្វើឧបោសថដោយបំណងនឹងបំបែកសង្ស័យ

[១៩៨] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ក្នុងសាសនានេះ បើពួក
 អាគន្ធកភិក្ខុឃើញអាការៈរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញភេទរបស់អាវាសិកភិក្ខុ
 ឃើញនិមិត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញឧទ្ទេសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឃើញ
 គ្រៃ តាំង ពួក ខ្នើយដែលគេរៀបចំទុកល្អ ទឹកសម្រាប់ធាន់ និងទឹកសម្រាប់
 ប្រើប្រាស់ដែលគេតម្កល់ទុកល្អ ឃើញទិបវិវេណរលីងល្អ របស់អាវាសិក-
 ភិក្ខុទាំងឡាយ លុះបានឃើញហើយ ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួក
 អាវាសិកភិក្ខុ ឬគ្មានទេ ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិន
 បានគន់មើលឡើយ លុះមិនបានគន់មើលហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ នោះ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល
 លុះគន់មើលទៅហើយក៏មិនឃើញ លុះមិនឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថ
 ទៅ ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏បានឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើ
 ឧបោសថជាមួយគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ មាន
 សេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលហើយក៏បានឃើញ លុះឃើញ
 ហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា នោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំង
 នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយខំគន់មើល លុះគន់មើលហើយ ក៏ឃើញ
 លុះឃើញហើយ ក៏មានបំណងនឹងបំបែកថា ភិក្ខុទាំងនុះចូរចាត់បង់ទៅចុះ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

កោ តេហិ អត្ថោតិ ភេទបុរេក្ខារា ឧចោសថំ ករោន្តិ
 អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អាភន្តុកា
 ភិក្ខុ សុណាន្តិ អាវាសិកានំ ភិក្ខុនំ អាវាសិកាការំ
 អាវាសិកលិដ្ឋំ អាវាសិកនិមិត្តំ អាវាសិកុទ្ទេសំ ចដ្ឋ-
 មន្តានំ បទសទ្ធិំ សជ្ឈាយសទ្ធិំ ឧក្កាសិតសទ្ធិំ ទិបិត-
 សទ្ធិំ សុត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្ថិ នុ ខោ អាវាសិកា
 ភិក្ខុ នត្ថិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិន្តិ
 អវិចិន្តិត្វា ឧចោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
 តេ វេមតិកា វិចិន្តិ វិចិន្តិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា
 ឧចោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិន្តិ
 វិចិន្តិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ ឧចោសថំ ករោន្តិ
 អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិន្តិ វិចិន្តិត្វា បស្សន្តិ
 បស្សិត្វា ចាដេក្កំ ឧចោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កដស្ស ។
 តេ វេមតិកា វិចិន្តិ វិចិន្តិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំងនោះ ហើយក៏
ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសា-
សនានេះ បើពួកអាគន្ធកភិក្ខុពង្សដំណឹងអាការៈរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ភេទរបស់
អាវាសិកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ពួសូរ
ជើងរបស់អាវាសិកភិក្ខុកំពុងចង្រ្កម ពួសំឡេងស្វាធាយ ពួសំឡេងក្អក
ពួសំឡេងកណ្តាសរបស់អាវាសិកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះពួហើយមានសេចក្តី
សង្ស័យថា មានពួកអាវាសិកភិក្ខុ ឬមិនមានទេ ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះមាន
សេចក្តីសង្ស័យ ហើយមិនបានគន់មើល លុះមិនបានគន់មើលហើយ ក៏ធ្វើ
ឧបោសថទៅ នោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តី
សង្ស័យបានគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏មិនឃើញ លុះមិនឃើញ
ហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ
មានសេចក្តីសង្ស័យ បានគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏ឃើញ លុះ
ឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាគន្ធក-
ភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ បានគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយក៏
ឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។
អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ បានគន់មើល លុះគន់មើលទៅ
ហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងនឹងបំបែកថា ភិក្ខុទាំងនុ៎ះ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ភេទបុរេក្លាវឧបោសថករណំ

នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អត្តោតិ ភេទ-
 បុរេក្លាវា ឧបោសថំ កហេន្តិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ។
 ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អាវាសិកា ភិក្ខុ បស្សន្តិ អាតន្ត-
 កាណំ ភិក្ខុណំ អាតន្តកាការំ អាតន្តកលិដ្ឋំ អាតន្តក-
 និមិត្តំ អាតន្តកុទ្ទេសំ អញ្ញាតកំ បត្តំ អញ្ញាតកំ
 ចីវរំ អញ្ញាតកំ និសីទនំ ចាណនំ ជោតំ ឧទកនិស្សេ-
 កំ បស្សិត្វា វេមតិកា ហោន្តិ អត្តិ នុ ខោ អាតន្តកា
 ភិក្ខុ នត្តិ នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិន្តិ អវិ-
 ចិនិត្វា ឧបោសថំ កហេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តេ
 វេមតិកា វិចិន្តិ វិចិនិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា
 ឧបោសថំ កហេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិន្តិ
 វិចិនិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ កហេន្តិ
 អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ
 បស្សិត្វា ចាដេក្កំ ឧបោសថំ កហេន្តិ អាបត្តិ
 ទុក្កជស្ស ។ តេ វេមតិកា វិចិន្តិ វិចិនិត្វា បស្សន្តិ

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ការធ្វើឧបោសថដោយបំណងនឹងបំបែកសង្ស័យ

ចូរចាត់បង់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនុំ៖ ចូរវិនាសទៅចុះ ប្រយោជន៍អ្វីដោយពួកភិក្ខុ
 ទាំងនោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថ ត្រូវអាបត្តិចុល្លច្ច័យ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុឃើញអាការៈរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ ឃើញ
 ភេទរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ ឃើញនិមិត្តរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ ឃើញឧទ្ទេសរបស់
 អាគន្ធកភិក្ខុ ឃើញបាត្រដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ឃើញចីវរដែលខ្លួនមិនស្គាល់
 ឃើញសំពត់និសីទនៈដែលខ្លួនមិនស្គាល់ ឃើញទឹកសម្រាប់លាងជើង
 ទឹកសម្រាប់ស្រោចជើងរបស់អាគន្ធកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះឃើញហើយក៏
 មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ឬគ្មានទេ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំង
 នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនបានគន់មើល លុះមិនបានគន់មើលហើយ
 ក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ មានសេចក្តី
 សង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយក៏មិនបានឃើញ លុះមិនឃើញ
 ហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំង
 នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលទៅហើយ ក៏ឃើញ
 លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អា-
 វាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលទៅ
 ហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។
 អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏ខំគន់មើល លុះគន់មើលទៅ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

បស្សិត្វា នស្សន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អត្តោតិ
 ភេទបុរេក្ខារា ឧទោសចំ កហេន្តិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ។
 ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អាវាសិកា ភិក្ខុ សុណាន្តិ អាតន្ត-
 កានំ ភិក្ខុនំ អាតន្តកាការំ អាតន្តកសិដ្ឋំ អាតន្ត-
 កនិមិត្តំ អាតន្តកុទ្ទេសំ អាតច្ឆន្តានំ បទសទ្ធិំ ឧទា-
 ហនាបប្បោបទសទ្ធិំ ឧក្កាសិតសទ្ធិំ ទិបិតសទ្ធិំ សុត្វា
 វេមតិកា ហោន្តិ អត្តិ នុ ខោ អាតន្តកា ភិក្ខុ នត្តិ
 នុ ខោតិ ។ តេ វេមតិកា ន វិចិន្តិ អវិចិន្តិត្វា
 ឧទោសចំ កហេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តេ វេមតិកា
 វិចិន្តិ វិចិន្តិត្វា ន បស្សន្តិ អបស្សិត្វា ឧទោសចំ
 កហេន្តិ អនាបត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិន្តិ វិចិន្តិត្វា
 បស្សន្តិ បស្សិត្វា ឯកតោ ឧទោសចំ កហេន្តិ អនា-
 បត្តិ ។ តេ វេមតិកា វិចិន្តិ វិចិន្តិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា
 ចាដេក្កំ ឧទោសចំ កហេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ហើយក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏មានបំណងនឹងបំបែកថា ពួកភិក្ខុទាំងនុ៎ះ
 ចូរចាត់បង់ទៅចុះ ពួកភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយភិក្ខុ
 ទាំងនោះហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិបុល្ល័យ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុពួកអាការៈរបស់អាគន្ធក-
 ភិក្ខុ ភេទរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ និមិត្តរបស់អាគន្ធកភិក្ខុ ឧទ្ទេសរបស់អា-
 គន្ធកភិក្ខុ ឬសូរជើងរបស់អាគន្ធកភិក្ខុកំពុងដើរមក ឬសូរផ្ទាត់ស្បែកជើង
 ឬសំឡេងក្អក សំឡេងកណ្តាស់របស់អាគន្ធកភិក្ខុទាំងឡាយ លុះឮហើយ
 ក៏មានសេចក្តីសង្ស័យថា មានពួកអាគន្ធកភិក្ខុ ឬគ្មានទេ ។ អាវាសិកភិក្ខុ
 ទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនបានគន់មើល លុះមិនបានគន់មើល
 ហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ
 មានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយក៏មិនឃើញ លុះមិន
 ឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ មិនត្រូវអាបត្តិ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំង
 នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយក៏ឃើញ លុះ
 ឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អា-
 វាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយ
 ក៏ឃើញ លុះឃើញហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា នោះត្រូវអាបត្តិទុក្កដ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ នានាសំវាសកសមានសំវាសកា

តេ វេមតិកា វិចិន្តិ វិចិន្តិត្វា បស្សន្តិ បស្សិត្វា នស្ស-
ន្តេតេ វិនស្សន្តេតេ កោ តេហិ អត្តោតិ ភេទបុរេក្លារា
ឧបោសថំ ករោន្តិ អាបត្តិ មុល្លច្ចយស្ស ។

[១៩៩] ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អាតន្តុកា ភិក្ខុ បស្សន្តិ អាវា-
សិកេ ភិក្ខុ ធានាសំវាសកេ តេ សមាណសំវាសក-
ទិដ្ឋិ បដិលភន្តិ សមាណសំវាសកទិដ្ឋិ បដិលភិត្វា ន
បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧបោសថំ ករោន្តិ អនាបត្តិ ។
តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា ជាកិវិតរន្តិ អនកិវិតរិត្វា ឯកតោ ឧបោ-
សថំ ករោន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា
ជាកិវិតរន្តិ អនកិវិតរិត្វា ចាដេក្កំ ឧបោសថំ ករោន្តិ
អនាបត្តិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អាតន្តុកា ភិក្ខុ បស្សន្តិ

ឧបោសថក្នុងន្ទ្រកៈ ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា និងភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា

អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏គន់មើល លុះគន់មើលហើយ
ក៏ឃើញ លុះឃើញហើក៏មានបំណងនឹងបំបែកថា ភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរ
បាត់បង់ទៅចុះ ភិក្ខុទាំងនុ៎ះចូរវិនាសទៅចុះ ត្រូវការអ្វីដោយពួកភិក្ខុទាំង
នោះ ហើយក៏ធ្វើឧបោសថទៅ ត្រូវអាបត្តិបុណ្ណិយ ។

[១៩៧] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀតក្នុងសាសនានេះ បើពួក
អាគន្ធកភិក្ខុឃើញពួកអាវាសិកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងៗគ្នា ពួកអាគន្ធកភិក្ខុ
ទាំងនោះក៏ត្រឡប់ជាយល់ឃើញថា ជាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នាទៅវិញ
លុះត្រឡប់ជាយល់ឃើញថាជាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នា ហើយក៏មិនបាន
សួរ លុះមិនបានសួរហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិ
ឡើយ ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរ
ហើយក៏មិនអាចគ្របសង្កត់បាន^(១) លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយក៏ធ្វើ
ឧបោសថជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរ
លទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏មិនអាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្រប
សង្កត់មិនបានហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអាគន្ធកភិក្ខុឃើញពួកអាវាសិក-

១ អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះ មិនអាចធ្វើភិក្ខុដែលមានសំវាសផ្សេងគ្នាឲ្យមកជាអ្នកមានសំ
វាសរួមគ្នាវិញបាន គឺថាឲ្យគេលះបង់ទិដ្ឋិរបស់គេមិនបាន ។

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អាវាសិកេ ភិក្ខុ សមាណសំវាសកេ តេ ធានាសំវា-
 សកទិដ្ឋិ បដិលភន្តិ ធានាសំវាសកទិដ្ឋិ បដិលភិត្វា ន
 បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧទោសចំ កហេន្តិ អាបត្តិ ទុក្ក-
 ជស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ អភិវិតរិត្វា ចាដេក្កំ
 ឧទោសចំ កហេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ
 បុច្ឆិត្វា អភិវិតរន្តិ អភិវិតរិត្វា ឯកតោ ឧទោសចំ កហេន្តិ
 អនាបត្តិ ។ ឥធិ បន ភិក្ខុវេ អាវាសិកា ភិក្ខុ បស្សន្តិ
 អាតន្តកេ ភិក្ខុ ធានាសំវាសកេ តេ សមាណសំវាស-
 កទិដ្ឋិ បដិលភន្តិ សមាណសំវាសកទិដ្ឋិ បដិលភិត្វា
 ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ ឧទោសចំ កហេន្តិ
 អនាបត្តិ ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា ធាភិវិតរន្តិ អនភិវិតរិត្វា
 ឯកតោ ឧទោសចំ កហេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា តែអាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះត្រឡប់យល់ឃើញថាជា
អ្នកមានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់យល់ឃើញថាអ្នកមាន
សំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញហើយ ក៏មិនបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះ
មិនបានសួរហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ ។ អាគន្ធកភិក្ខុ
ទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏អាចគ្របសង្កត់
បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ ។
អាគន្ធកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏អាច
គ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ឥត
ត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានេះ បើពួកអា-
វាសិកភិក្ខុឃើញពួកអាគន្ធកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា តែអាវាសិកភិក្ខុ
ទាំងនោះ ត្រឡប់បាននូវសេចក្តីយល់ឃើញ ថាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នា
វិញ លុះត្រឡប់បាននូវសេចក្តីយល់ឃើញថាអ្នកមានសំវាសស្មើគ្នា
ហើយ ក៏មិនបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះមិនបានសួរហើយ ក៏ធ្វើ
ឧបោសថជាមួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំង
នោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយមិនអាចនឹងគ្រប
សង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ន តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា គន្តព្វំ

តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា ជាកិរិតរន្តិ អនកិរិតិត្វា ចាដេក្កំ
 ឧហោសថំ កហេន្តិ អនាបត្តិ ។ ឥធម បន ភិក្ខុវេ អាវា-
 សិកា ភិក្ខុ បស្សន្តិ អាតន្តកេ ភិក្ខុ សមាទសំវា-
 សកេ តេ ធានាសំវាសកទិដ្ឋិ បដិលភន្តិ ធានាសំវា-
 សកទិដ្ឋិ បដិលភិត្វា ន បុច្ឆន្តិ អបុច្ឆិត្វា ឯកតោ
 ឧហោសថំ កហេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ
 បុច្ឆិត្វា អភិរិតរន្តិ អភិរិតិត្វា ចាដេក្កំ ឧហោសថំ
 កហេន្តិ អាបត្តិ ទុក្កជស្ស ។ តេ បុច្ឆន្តិ បុច្ឆិត្វា អភិ-
 រិតរន្តិ អភិរិតិត្វា ឯកតោ ឧហោសថំ កហេន្តិ អនាបត្តិ ។

[២០០] ន ភិក្ខុវេ តទហុហោសថេ សភិក្ខុកា អាវា-
 សា អភិក្ខុកោ អាវាសោ កន្តព្វោ អញ្ញត្រិ សង្ឃេន
 អញ្ញត្រិ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខុវេ តទហុហោសថេ
 សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ កន្តព្វោ

ឧបោសថក្នុងនោះ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ

ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយមិនអាចនឹងគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់មិនបានហើយក៏ ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ឥតត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង សាសនានេះ បើពួកអាវាសិកភិក្ខុឃើញពួកអាគន្ធកភិក្ខុមានសំវាសស្មើ គ្នា តែអាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រឡប់បាននូវសេចក្តីយល់ឃើញថាអ្នក មានសំវាសផ្សេងគ្នាទៅវិញ លុះត្រឡប់បាននូវសេចក្តីយល់ឃើញថា អ្នកមានសំវាសផ្សេងគ្នាហើយ ក៏មិនបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះ មិនបានសួរហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថជាមួយគ្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ អាវាសិក- ភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរហើយក៏អាចគ្រប សង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយ ក៏ធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ ។ អាវាសិកភិក្ខុទាំងនោះបានសួរលទ្ធិរបស់ភិក្ខុទាំងនោះ លុះសួរ ហើយក៏អាចគ្របសង្កត់បាន លុះគ្របសង្កត់បានហើយក៏ធ្វើឧបោសថជា មួយគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២០០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញ ពីអាវាសដែលមានភិក្ខុហើយទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ រៀបលែង តែ (មានភិក្ខុល្មមគ្រប់គណៈ) សង្ឃ រៀបលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

អញ្ញត្រិ សង្ឃេន អញ្ញត្រិ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខុវេ
 តទហុចោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា អភិក្ខុកោ
 អាវាសោ វា អនាវាសោ វា កន្តព្វោ អញ្ញត្រិ សង្ឃេន
 អញ្ញត្រិ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខុវេ តទហុចោសថេ
 សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ... អភិក្ខុ-
 កោ អនាវាសោ... អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ
 វា កន្តព្វោ អញ្ញត្រិ សង្ឃេន អញ្ញត្រិ អន្តរាយា ។ ន
 ភិក្ខុវេ តទហុចោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនា-
 វាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ... អភិក្ខុកោ អនាវា-
 សោ... អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា កន្តព្វោ
 អញ្ញត្រិ សង្ឃេន អញ្ញត្រិ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខុវេ
 តទហុចោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អា-
 វាសោ កន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខុ ធានាសំវាសកា
 អញ្ញត្រិ សង្ឃេន អញ្ញត្រិ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខុវេ តទ-
 ហុចោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវា-
 សោ កន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខុ ធានាសំវាសកា អញ្ញត្រិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អនាវាស (ទីដែលមិនមែនជាអាវាស) ដែលគ្មានភិក្ខុ
 ឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ
 ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរ
 លែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ
 ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាស ដែលគ្មានភិក្ខុ...
 ទៅកាន់អនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាសឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ
 ឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំង-
 ឡាយ ឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសឬអនាវាសដែល
 មានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ...
 ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលគ្មានភិក្ខុឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរ
 លែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ
 ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាស ដែលមានភិក្ខុ
 គឺក្នុងអាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ រៀរលែង តែសង្ឃ
 រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោ-
 សថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អនាវាសដែល
 មានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាសណា ដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ន តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា គន្តព្វំ

សង្ឃេន អញ្ញត្រិ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខុវេ តទហុបោ-
សថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា
អនាវាសោ វា កន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខុ ធានាសំវាសកា
អញ្ញត្រិ សង្ឃេន អញ្ញត្រិ អន្តរាយា ។ ន ភិក្ខុវេ តទ-
ហុបោសថេ សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អា-
វាសោ... សភិក្ខុកោ អនាវាសោ... សភិក្ខុកោ
អាវាសោ វា អនាវាសោ វា កន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខុ
ធានាសំវាសកា អញ្ញត្រិ សង្ឃេន អញ្ញត្រិ អន្តរាយា ។
ន ភិក្ខុវេ តទហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា វា
អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ... សភិក្ខុកោ
អនាវាសោ... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា
កន្តព្វោ យត្ថស្សុ ភិក្ខុ ធានាសំវាសកា អញ្ញត្រិ
សង្ឃេន អញ្ញត្រិ អន្តរាយា ។ កន្តព្វោ ភិក្ខុវេ តទ-
ហុបោសថេ សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវា-
សោ យត្ថស្សុ ភិក្ខុ សមាទសំវាសកា យំ ជញ្ញា
សក្កោមិ អដ្ឋេវ កន្តន្តិ ។ កន្តព្វោ ភិក្ខុវេ តទហុបោ-

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ

រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាស ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាស ដែលមានភិក្ខុ គឺអាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអនាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាស ឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាសឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នាឡើយ រៀរលែងតែសង្ឃ រៀរលែងតែមានសេចក្តីអន្តរាយ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុគប្បីចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ (នោះបាន) គឺក្នុងអាវាសណាមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ហើយថែមទាំងដឹងថា អាវាសណាដែលខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបានជាប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សថេ សភិក្ខុកោ អាវាសោ សភិក្ខុកោ អនាវាសោ...
 សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា យត្ថស្ស ភិក្ខុ
 សមាណសំវាសកា យំ ជញ្ញា សក្កោមិ អន្លេវ
 កន្តុន្តិ ។ កន្តុញោ ភិក្ខុវេ តទហុចោសថេ សភិក្ខុកោ
 អនាវាសោ សភិក្ខុកោ អាវាសោ... សភិក្ខុកោ អនា-
 វាសោ... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា
 យត្ថស្ស ភិក្ខុ សមាណសំវាសកា យំ ជញ្ញា សក្កោមិ
 អន្លេវ កន្តុន្តិ ។ កន្តុញោ ភិក្ខុវេ តទហុចោសថេ សភិក្ខុ-
 កោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ...
 សភិក្ខុកោ អនាវាសោ... សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា
 អនាវាសោ វា យត្ថស្ស ភិក្ខុ សមាណសំវាសកា យំ
 ជញ្ញា សក្កោមិ អន្លេវ កន្តុន្តិ ។

[២០១] ន ភិក្ខុវេ ភិក្ខុនិយា និសិទ្ធិបរិសាយ
 ចាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុគប្បីចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុទៅកាន់
អនាវាសដែលមានភិក្ខុបាន... ទៅកាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺ
អាវាស ឬអនាវាសណាដែលមានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា ហើយទាំងដឹង
ថា អាវាសណាដែលខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបាន ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុគប្បីចេញពីអនាវាស ដែលមានភិក្ខុទៅកាន់
អាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់
អាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាស ឬអនាវាសណា ដែលមាន
ពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយថែមទាំងដឹងថា អាវាសណាដែល
ខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបានជាប្រាកដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុង
ឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុគប្បីចេញពីអាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុហើយ
ទៅកាន់អាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅកាន់អនាវាសដែលមានភិក្ខុ... ទៅ
កាន់អាវាស ឬអនាវាសដែលមានភិក្ខុ គឺក្នុងអាវាស ឬអនាវាសណាដែល
មានពួកភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នាបាន ហើយថែមទាំងដឹងថា អាវាសណា
ដែលខ្លួនអាចទៅទាន់ក្នុងថ្ងៃនេះបានជាប្រាកដ ។

[២០១] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់
ភិក្ខុនីបរិសទ្យដែលអង្គុយ (ជាប់ហត្ថបាស) ឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ន ភិក្ខុនិយា និសិទ្ធិបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ

ទុក្ខជស្ស ។ ន ភិក្ខុវេ សិក្ខុមាធាយ... ន សាមណេ-
 រស្ស... ន សាមណេវិយា^(១)... ន សិក្ខុ បច្ចុក្ខាត-
 កស្ស... ន អន្តិមវត្ថុ អជ្ឈាបន្នកស្ស និសិទ្ធិបរិសាយ
 បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខ-
 ជស្ស ។ ន អាបត្តិយា អទស្សនេ ឧក្ខិត្តកស្ស និ-
 សិទ្ធិបរិសាយ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ
 យថាធម្មោ កាវតព្វោ ។ ន អាបត្តិយា អប្បដិក្ខម្ម
 ឧក្ខិត្តកស្ស និសិទ្ធិបរិសាយ... ន បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា
 អប្បដិស្សក្កេ ឧក្ខិត្តកស្ស និសិទ្ធិបរិសាយ បាតិ-
 មោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ យថាធម្មោ កាវ-
 តព្វោ ។ ន បណ្ឌាកស្ស និសិទ្ធិបរិសាយ បាតិមោក្ខំ
 ឧទ្ទិសិតព្វំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ ន
 ថេយ្យសំវាសកស្ស... ន តិត្តិយប្បក្កន្ធកស្ស... ន
 តិវច្ឆានកតស្ស... ន មាតុយាតកស្ស... ន បិតុយាត-

១ ឱ. សាមណេវិយាតិ បាថោ ។

ឧបោសថក្នុងន្ទកៈ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុនីបរិសទ្យដែលអង្គុយ (ជាប់ហត្ថបាស)

ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់
សិក្ខុមានា... ដល់សាមណេរ... ដល់សាមណេរី... ដល់ភិក្ខុដែលពោល
លាសិក្ខា... ដល់ភិក្ខុដែលត្រូវអន្តិមវត្ត (គឺត្រូវអាបត្តិបារាជិកណាមួយ)
ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅ (ជាប់ហត្ថបាស) ឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើក
វត្ត ព្រោះមិនឃើញអាបត្តិ ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយជាប់ហត្ថបាសឡើយ
ភិក្ខុណាសំដែង ភិក្ខុនោះត្រូវវិន័យធរកាត់ទោសឲ្យសមគួរតាមធម៌ចុះ ។
ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនបាន
សំដែងអាបត្តិ ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅជាប់ហត្ថបាសឡើយ... មិនត្រូវ
សំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ព្រោះមិនលះបង់ទិដ្ឋិអាក្រក់
ដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅជាប់ហត្ថបាសឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ភិក្ខុ
នោះត្រូវវិន័យធរកាត់ទោសឲ្យគួរតាមធម៌ចុះ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែង
បាតិមោក្ខដល់មនុស្សខ្ចើយដែលជាបរិសទ្យអង្គុយនៅជាប់ ហត្ថបាសឡើយ
ភិក្ខុណាសំដែងត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់
បុគ្គលលួចសំវាស... ដល់ភិក្ខុដែលរត់ចូលទៅកាន់ពួកតិរិយ... ដល់សត្វ
តិរច្ឆាន... ដល់មាតុយាតកបុគ្គលគឺបុគ្គលដែលសម្លាប់មាតា... ដល់បិតុ-

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

កស្ស... ន អរហន្តយាតកស្ស... ន ភិក្ខុជីទ្ធសកស្ស

... ន សង្ឃភេទកស្ស... ន លោហិតុប្បាទកស្ស...

ន ឧកតោព្យញ្ញនកស្ស និសិទ្ធិបរិសាយ ចាតិមោក្ខំ

ឧទ្ទិសិតពុំ យោ ឧទ្ទិសេយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

[២០២] ន ភិក្ខុវេ ចារិវាសិកចារិសុទ្ធិទានេន

ឧទោសថោ កាតព្វោ អញ្ញត្រិ អរុដ្ឋិតាយ បរិសាយ ។

[២០៣] ន ច ភិក្ខុវេ អនុទោសថេ ឧទោសថោ

កាតព្វោ អញ្ញត្រិ សង្ឃសាមគ្គិយាតិ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកំ និដ្ឋិតំ ។

តតិយំ ភាណវំ ។

ឥមម្ហំ ខន្ធកេ វត្ថុ ឆអសីតិ ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

ឃាតកបុគ្គលគឺបុគ្គលដែលសម្លាប់បិតា... ដល់អរហន្តឃាតកបុគ្គលគឺបុគ្គល
ដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្ត... ដល់បុគ្គលដែលទ្រុស្តភិក្ខុនី... ដល់បុគ្គលដែល
បំបែកសង្ឃ... ដល់បុគ្គលដែលធ្វើព្រះលោហិតព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ឲ្យពុរពង
ឡើង ដល់បុគ្គលដែលមានភេទពីរដែលជាបរិសុទ្ធអង្គុយនៅជាប់ហត្ថ-
សឡើយ ភិក្ខុណាសំដែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។

[២០២] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើឧបោសថដោយការ
ឲ្យបារិសុទ្ធិ ហៅថា បារិវាសិកៈ (មានបរិសុទ្ធក្រោកចេញទៅហើយ) រៀរលែង
តែបរិសុទ្ធមិនទាន់ក្រោកចេញ ។

[២០៣] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើឧបោសថ
ក្នុងថ្ងៃដែលមិនមែនជាថ្ងៃឧបោសថឡើយ រៀរលែងសង្ឃសាមគ្គីឧបោ-
សថចេញ ។

ចប់ ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី ៣ ។

ក្នុងខន្ធកៈនេះ មានរឿង ៨៦ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

តស្សុទ្ធានំ

[២០៤]

តិតិយា ពិម្ពិសារោ ច

សន្និបតិភុ តុណ្ណិកា

ធម្មំ រហោ ចាតិមោក្ខំ

ទេវសិកំ តទា សកី

យថាបរិសាយ សមក្កំ

សាមក្កី មទ្ធកុច្ឆិ ច

សីមា មហតី នទិយា

អនុ ទ្វេ ខុទ្ធកានិ ច

នវា រាជគហោ ចេវ

សីមា អរិយ្យវាសនា

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

ឧទ្ទាននៃឧបោសថក្ខន្ធកៈនោះគឺ

[២០២] រឿងពួកតិរិយ និងព្រះបាទពិម្ពិសារ ១ រឿងភិក្ខុ
 ប្រជុំគ្នាអង្គុយស្ងៀម ១ រឿងសំដែងធម៌ ១ រឿងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ទ្រង់សម្លឹងនៅក្នុងទីស្ងាត់ ហើយទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ
 សំដែងបាតិមោក្ខ ១ រឿងភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខរាស់ថ្ងៃ
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ សំដែងបាតិមោក្ខក្នុងមួយបក្ខ
 ម្តង ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខចំពោះបរិសទ្យរបស់
 ខ្លួន ។ ទើបទ្រង់អនុញ្ញាតឧបោសថកម្មដល់ភិក្ខុដែល
 ព្រមព្រៀងគ្នា ១ រឿងព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតដែនសាមគ្គី ១
 រឿងព្រះមហាកប្បិននៅក្នុងមន្ទកុច្ឆិមិតទាយវន ១ រឿងទ្រង់
 អនុញ្ញាតឲ្យសម្មតិសីមា ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុសន្មតសីមាធំ
 ពេក ១ រឿងនទីបារសីមា ១ រឿងភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខរាល់ ។
 បរិវេណ ១ រឿងអាវាសតែមួយភិក្ខុសន្មតឲ្យមានរោងឧបោ-
 សថពីរ ១ រឿងភិក្ខុសន្មតរោងឧបោសថតូចពេក ១ រឿង
 ភិក្ខុខ្ចីវស្សាប្រជុំគ្នាធ្វើឧបោសថមុនភិក្ខុចាស់វស្សា ១ រឿងក្រុង
 រាជគ្រឹះមានអាវាសច្រើនតែមានសីមាជាមួយគ្នា ១ រឿងទ្រង់
 អនុញ្ញាតអវិប្បវាសសីមា និងសម្មតិសមានសំវាសសីមា

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សម្មន្តោ បឋមំ សីមំ

បច្ឆា សីមំ សម្មហានេ

អសម្មតា កាមសីមា

នទិយា សម្មន្តោ សវេ

ឧទកុក្ខោចា ភិទ្ធព្វិ

តថវជ្ជោត្តវន្តិ ច

កតិ កម្មានិ ឧទ្ទោសោ

សញ្ញា^(១) អសតីបិ ច

ធម្មំ វិនយំ តជ្ជេន្តិ

បុន វិនយតជ្ជនា

ចោទនា កតេ ឌីកាសេ

អធម្មប្បដិក្កោសនា

ចតុបញ្ច បរាអាវិ

១ ឱ. សវរា ។

វិនយបិដក មហាវគ្គ

មុន រួចសន្មតអវិប្បវាសសីមាក្រោយ ១ រឿងសូត្រកម្មវាចា
 ដកសីមា ១ រឿងតាមសីមាដែលសង្ឃបានសន្មត ១
 រឿងនទីសីមា-សមុទ្ធសីមា-ជាតសរសីមា និងឧទកុក្ខបសីមា
 ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុទំលាយសីមាដោយសីមា ១ រឿង
 ឆព្វគ្គិយភិក្ខុគ្របសីមាគេដោយសីមារបស់ខ្លួន ១ រឿងភិក្ខុ
 សង្ស័យថាឧបោសថមានប៉ុន្មាន និងភិក្ខុសង្ស័យថាឧបោសថ-
 កម្មមានប៉ុន្មាន ១ រឿងភិក្ខុសង្ស័យថាបាតិមោក្ខទ្វេសមាន
 ប៉ុន្មាន ១ រឿងភិក្ខុមានភ័យអំពីមនុស្សនៅក្នុងជងព្រៃ ១
 រឿងសំដែងបាតិមោក្ខសង្ខេបដោយឥតមានសេចក្តីអន្តរាយ ១
 រឿងភិក្ខុសំដែងធម៌ដោយឥតមានគេអារាធនា ១ រឿង
 ភិក្ខុស្នូរវិន័យដោយឥតមានសម្មតិ ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
 គម្រាមពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់ ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយ-
 ភិក្ខុគម្រាមបំណងនឹងធ្វើឲ្យវិនាស ដល់ពួកភិក្ខុមានសីលជា-
 ទីស្រឡាញ់ម្តងទៀត ១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុសូមឱ-
 កាសហើយសីមចោទ ១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យហាមឃាត់
 អធិកម្ម ១ រឿងព្រះអង្គអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុ ២ រូបឬ ៥ រូបហាម
 ឃាត់បាន បើ ២ រូប ៣ រូបឲ្យប្រកាសសេចក្តីយល់ឃើញ ១

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានគាថា

សញ្ជិច្ចាបិច^(១) វាយមេ

សកហដ្ឋា អនជ្ឈិដ្ឋា

ចោទនម្ហិ ន ជានតិ

សម្ពហុលា ន ជានតិ

សដ្ឋកំ ន ច កច្ចរ

កតិមី កិវតិកា ទូរ

អាហោចេតុញ្ច នស្សរិ

ឧក្ខាបំ អាសនំ ទីហោ

ទិសា អញ្ញោ ពហុស្សុតោ

១ ឱ. សញ្ជិច្ចាចេបិ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងបាតិមោក្ខ ក្លែងធ្វើសំឡេង មិនឲ្យឮ
 ច្បាស់ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលសំដែងបាតិមោក្ខ ខំ
 ប្រឹងប្រែងធ្វើសំឡេងឲ្យឮច្បាស់ ១ រឿងទេវទត្ត សំដែងបាតិ-
 មោក្ខដល់បរិសទ្យមានទាំងគ្រហស្ថ ១ រឿងពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឥត
 មានគេអារាធនាហើយសំដែងបាតិមោក្ខ ១ រឿងភិក្ខុនៅក្នុង
 ចោទនាវត្តមិនស្គាល់ថ្ងៃឧបោសថជាដើម ១ រឿងភិក្ខុច្រើនរូប
 មិនស្គាល់ថ្ងៃឧបោសថជាដើម ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ជូន
 ភិក្ខុមួយរូបទៅរៀនបាតិមោក្ខក្នុងអាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះ ១
 រឿងភិក្ខុខ្លីទទួលបង្គាប់ភិក្ខុចាស់ហើយមិនបានទៅ ១ រឿង
 មនុស្សសួរភិក្ខុថាប៉ុន្មានកើត ប៉ុន្មានរោច ១ រឿងមនុស្សសួរ
 ថាចំនួនភិក្ខុមានប៉ុន្មានអង្គ ១ រឿងភិក្ខុមិនដឹងថាថ្ងៃឧបោសថ
 ហើយទៅបិណ្ឌបាតក្នុងស្រុកឆ្ងាយ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត
 ឲ្យភិក្ខុប្រាប់ថ្ងៃឧបោសថដល់ភិក្ខុផងគ្នា ១ រឿងព្រះថេរៈ
 ភ្លេចឧបោសថកាល ១ រឿងអាវាសមួយមានរោងឧបោសថ
 ស្មោកគ្រោក ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាត ឲ្យក្រាលអាសនៈក្នុងរោង
 ឧបោសថ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យអុជបទីប ក្នុងរោងឧបោ-
 សថ ១ រឿងភិក្ខុដើរទៅកាន់ទិស មិនលាអាចារ្យឧបជ្ឈាយ័ ១

វិនយបិដកេ មហាវគ្គោ

សង្កតំ វស្សុហោសថោ

សុទ្ធិកម្មញ្ច ញាតកា

កត្តោ ចតុតយោ ទ្វេកោ

អាបត្តិ សភាតា សរិ

សញោ សង្ខ្យោ វេមតិកោ

ន ជានន្តិ ពហុស្សុតោ

ពហូ សមសមា ថោកា

បរិសារុទ្ធិតាយ ច

ឯកច្ចា រុទ្ធិតា សញ្ច

ជានន្ត ច វិមតិកា

វិនយបិដក មហាវគ្គ

រឿងភិក្ខុដទៃជាពហូសូត ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យបញ្ជូនភិក្ខុ
មួយរូបទៅរៀនបាតិមោក្ខក្នុងអាវាសជិតខាងក្នុងថ្ងៃនោះ ១
រឿងភិក្ខុច្រើនរូបមិនឆ្ងាសនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសមួយ ១ រឿង
ទ្រង់ឲ្យសង្ឃប្រជុំធ្វើឧបោសថ ១ រឿងទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺ
ឲ្យបារិសុទ្ធិ ១ រឿងទ្រង់ឲ្យសង្ឃប្រជុំធ្វើកម្ម ១ រឿងពួកញាតិ
មកចាប់ភិក្ខុមួយអង្គក្នុងថ្ងៃឧបោសថ ១ រឿងគគ្គភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុ
បួនរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ១ រឿងភិក្ខុបីរូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ១
រឿងភិក្ខុពីររូបនៅក្នុងអាវាសមួយ ១ រឿងភិក្ខុមួយរូបនៅក្នុង
អាវាសមួយ ១ រឿងភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ ១ រឿងឆព្វគ្គិយភិក្ខុ សំដែង
សភាគាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុរលឹកឃើញនូវអាបត្តិ ក្នុងពេលដែលសំ-
ដែងបាតិមោក្ខ ១ រឿងសង្ឃទាំងអស់ ត្រូវសភាគាបត្តិហើយ
មានសេចក្តីសង្ស័យ ១ រឿងសង្ឃមិនស្គាល់នាមនិងគោត្រ របស់
អាបត្តិ ១ រឿងភិក្ខុជាពហូសូត ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុច្រើន
រូប ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុដទៃស្មើគ្នា ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុដទៃ
តិចជាង ១ រឿងបរិសទ្យមិនទាន់ក្រោកចេញ ១ រឿងបរិសទ្យ
ខ្លះក្រោកចេញទៅហើយ ១ រឿងបរិសទ្យទាំងអស់ក្រោក
ចេញទៅហើយ ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុបានដឹងថាអាវាសិកភិក្ខុ

ឧបោសថក្ខន្ធកេ ឧទ្ទានតាថា

កប្បតេ វាតិ កុក្កុច្ឆា

ជានំ បស្សំ សុណានិ

អាវាសិកេន អាតន្តកា

ចាតុបណ្ណារសោ បុន

ចាដិបទោ បណ្ណារសោ

លិដ្ឋុសំវាសកា ឧកោ

ចារិវាសានុចោសថោ

អញ្ញត្រិ សដ្ឋ្យសមគិយា

ឯតេ វិភត្តា ឧទ្ធានា

វត្ថុវិភូតការណាតិ ។

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ ឧទ្ទានគាថា

ដទៃមកមិនទាន់ដល់ ១ រឿងភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ១ រឿង
ភិក្ខុមានសេចក្តីរង្សៀសថា យើងគួរធ្វើឧបោសថ ឬមិនគួរ
ធ្វើ ១ រឿងភិក្ខុដឹងថាមានអាវាសិកភិក្ខុ ដទៃមកមិនទាន់ដល់ ១
រឿងភិក្ខុឃើញអាការជាដើមរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ១ រឿងភិក្ខុ
ឮអាការជាដើមរបស់អាវាសិកភិក្ខុ ១ រឿងអាគន្ធកភិក្ខុនិងអា-
វាសិកភិក្ខុ ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុថាថ្ងៃបាតុទ្ធសី តែអាគន្ធកភិក្ខុ
ថាថ្ងៃបណ្ណរសី ១ រឿងថ្ងៃមួយរោច ឬមួយកើតរបស់អាវាសិក-
ភិក្ខុតែអាគន្ធកភិក្ខុថាជាថ្ងៃបណ្ណរសី ១ រឿងអាវាសិកភិក្ខុ និង
អាគន្ធកភិក្ខុទាំងពីរពួកមានភេទនិងសំវាសផ្សេងគ្នា ឬស្មើគ្នា ១
រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យភិក្ខុធ្វើឧបោសថ ដោយការឲ្យបារិសុទ្ធិ
ឈ្មោះបារិវាសិកៈ ១ រឿងទ្រង់ហាមមិនឲ្យធ្វើឧបោសថខុសថ្ងៃ
ឧបោសថ រឿរលែងតែសង្ឃសាមគ្គីឧបោសថចេញ ១ ឧទ្ទាន
ទាំងនេះជាហេតុធ្វើរឿងឲ្យជាក់ច្បាស់ឡើង យើងបានចំណែក
ចែកទុកហើយ ។

សង្ខេបច្បាប់មាតិកា

ភាគទី ១

មហាខន្ធកៈ

លេខទំព័រ

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់បានត្រាស់ដឹងជាដំបូង ទ្រង់រំពឹងបដិច្ចសមុប្បាទធម៌.....	១
ពោធិកថា ពុទ្ធខទានគាថា.....	៣
អដបាលនិគ្រោធកថា.....	៧
មុចលិន្ទកថា.....	៩
រាជយតនកថា រឿងពាណិជ្ជឈ្មោះតបុស្សនិងភស្តិកៈ.....	១១
ពុទ្ធបរិវិតក្កកថា.....	១៣
ព្រហ្មយាចនកថា.....	១៥
ព្រហ្មយាចនកថា ពាក្យឧបមាដោយវត្តមានផ្កាឧប្បលជាដើម.....	១៧
ពុទ្ធបរិវិតក្កកថា.....	១៩
រឿងឧបកាដីវក.....	២៣
រឿងបញ្ជាវគ្គិយភិក្ខុ.....	២៥
ធម្មចក្កប្បវត្តនសូត្រ.....	២៩
ធម្មចក្កប្បវត្តនសូត្រ ញាណមានបីប្រការ.....	៣១
ពុទ្ធខទាន ធម្មចក្ករបស់ពួកព្រះថេរៈមានកោណ្ឌញ្ញៈជាដើម.....	៣៥
អនត្តលក្ខណសូត្រ អនត្តកថា.....	៤១
អនត្តលក្ខណសូត្រ អនិច្ចកថា.....	៤៣
អនត្តលក្ខណសូត្រ ការដឹងនិងការឃើញដោយគួរដល់ពិត.....	៤៥
រឿងយសកុលបុត្រ.....	៤៧
រឿងមាតាបិតារបស់យលកុលបុត្រ.....	៥១
ធម្មចក្កគឺសោតាបត្តិមគ្គរបស់បិតានៃយលកុលបុត្រ.....	៥៣
ការសម្រេចនូវព្រះអរហត្តផលនៃព្រះយស.....	៥៥

សន្និកថដ្ឋលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ធម្មចក្កគឺសោតាបត្តិមគ្គរបស់មាតានិងស្រីបុរាណទុតិយិកានៃព្រះយស.....	៥៧
និយាយអំពីផ្លូវរបស់គ្រហស្ថ ៤ នាក់ជាសម្លាញ់នៃព្រះយស	៦១
រឿងគ្រហស្ថប្រមាណ ៥០ នាក់ជាសម្លាញ់នៃព្រះយស	៦៣
និយាយអំពីព្រះអរហន្ត ៦១ ព្រះអង្គ	៦៥
មារកថា.....	៦៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតបព្វជ្ជានិងឧបសម្បទា.....	៦៩
ពាក្យពោលអំពីការរួចចាកអន្ទាក់មារទាំងឡាយ	៧១
រឿងភទ្ទវគ្គិយកុមារជាសម្លាញ់នឹងគ្នា	៧៣
ធម្មចក្កគឺសោតាបត្តិមគ្គនៃភទ្ទវគ្គិយកុមារជាសម្លាញ់នឹងគ្នា	៧៥
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បឋមប្បាដិហារ្យ	៧៧
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យជាគម្រប់ ៣	៨៣
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យជាគម្រប់ ៤.....	៨៤
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យជាគម្រប់ ៥	៨៧
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា និយាយអំពីចីវរបង្កកូលរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ.....	៨៩
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យមានទ្រង់នាំមកនូវផ្លែត្រីងជាដើម.....	៩១
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យមានទ្រង់បំបែកឧសជាដើម	៩៥
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បាដិហារ្យទ្រង់និម្មិតចង្រ្កាន	៩៧
រឿងជដិលជាបងប្អូននឹងគ្នា បព្វជ្ជានិងឧបសម្បទានៃជដិលទាំងឡាយនោះ.....	៩៩
បាដិហារ្យចំនួនបីពាន់ប្រាំរយ	១០៣
អាទិត្តបរិយាយសូត្រ	១០៥
ពុទ្ធកុណកថា ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ	១០៧
ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ពាក្យពោលអំពីការលះបង់នូវគ្រឿងយញ្ញ	១០៩
ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ អនុបុព្វិកថា	១១១
ការជួបជុំរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់យាងចូលក្រុងរាជគ្រឹះ.....	១១៣

សន្និកថដ្ឋលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

គាថាជាចម្រៀងរបស់ព្រះឥន្ទ.....	១១៥
រឿងព្រះឥន្ទ.....	១១៧
ព្រះតម្រិះរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ការទ្រង់ទទួលនូវអារាម.....	១១៩
បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន រឿងអស្សជីត្តេរ.....	១២១
បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ពាក្យបរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្ត...	១២៥
បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន ធម្មចក្ខុរបស់មោគ្គល្លាន.....	១២៧
បព្វជ្ជារបស់បរិព្វាជកឈ្មោះសារីបុត្តនិងមោគ្គល្លាន រឿងបរិវាររបស់លោកនោះ.....	១២៩
បព្វជ្ជារបស់ព្រះសារីបុត្តនិងព្រះមោគ្គល្លាន	១៣១
ពាក្យចោទដោយគាថា.....	១៣៣
និទាននៃឧបជ្ឈាយវត្ត	១៣៥
វត្តដែលកូនសិស្សត្រូវធ្វើដល់ឧបជ្ឈាយវត្ត	១៣៩
ឧបជ្ឈាយវត្ត.....	១៤១
សទ្ធិវិហារិកវត្ត.....	១៥១
បណាមកថា.....	១៦១
ការសូមឲ្យឧបជ្ឈាយវត្តអត់ទោស.....	១៦៣
សទ្ធិវិហារិកប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាងគួរឲ្យឧបជ្ឈាយវត្តបណ្តោញចេញ.....	១៦៥
រឿងព្រាហ្មណ៍ម្នាក់.....	១៦៧
ឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា.....	១៦៩
រឿងភិក្ខុ ១ រូប.....	១៧១
រឿងព្រាហ្មណ៍ម្នាក់.....	១៧៣
ការប្រាប់និស្ស័យ ៤ ជាដើម.....	១៧៥
ឧបជ្ឈាយវត្តសទ្ធិវិហារិកកថា.....	១៧៧
អាចរិយន្តេវាសិកកថា.....	១៨៣
អាចរិយវត្ត.....	១៨៥

សន្និកថដ្ឋលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

អន្តេវាសិកវត្ត.....	១៩៧
បណាមកថា.....	២០៧
អន្តេវាសិកប្រកបដោយអង្គ ៥ យ៉ាងគួរឲ្យអាចារ្យបណ្តេញចេញ.....	២០៩
អាចរិយន្តេវាសិកកថា.....	២១១
ការរម្ងាប់និស្ស័យចាកឧបជ្ឈាយ័និងអាចារ្យ.....	២១៣
ឧបសម្មាទេតព្វបញ្ចកៈ ១៦ ដង.....	២១៥
ឧបសម្មាទេតព្វឆក្ក ១៦ ដង.....	២២៣
តិគ្គិយបរិវាសកថា.....	២៣១
ពាក្យពោលអំពីបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃមិនញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ.....	២៣៥
ពាក្យពោលអំពីបុគ្គលដែលធ្លាប់ជាតិរិយដទៃញ៉ាំងសង្ឃឲ្យត្រេកអរ.....	២៣៧
អន្តរាយិកធម្មកថា អាពាធ ៥ យ៉ាង.....	២៣៩
អន្តរាយិកធម្មកថា បព្វជ្ជានៃរាជអាមាត្យ.....	២៤៥
ចោរប្រាកដដូចទង់ជ័យ ចោរទំលាយគុក.....	២៤៧
ចោររាជការកត់ឈ្មោះទុកក្នុងបញ្ជី.....	២៤៩
អភយូរវរភាណវារ ពួកមនុស្សដែលគេបៀតបៀន ឲ្យមានស្លាកស្នាមជាដើម.....	២៥១
អភយូរវរភាណវារ ភណ្ឌកម្ម.....	២៥៣
អភយូរវរភាណវារ រឿងទារកមានពួក ១៧.....	២៥៥
រឿងត្រកូលធ្វើមរណកាលដោយអហិរិវាតរោគ.....	២៥៩
ភិក្ខុ ១ រូបមិនត្រូវឲ្យសាមណេរ ២ រូបបម្រើ.....	២៦១
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរចៀសចេញទៅកាន់ទក្ខិណាគិរិជនបទ.....	២៦៣
អភយូរវរភាណវារអង្គ (៥) នៃពួកភិក្ខុដែលគួរនៅបានមិនបាច់មាននិស្ស័យ.....	២៦៥
រាហុលសាមណេរប្បព្វជ្ជា.....	២៧១
ព្រះបាទសុទ្ធោទនសក្យរាជ និយាយអំពីបុគ្គលដែលមាតាបិតាមិនអនុញ្ញាត.....	២៧៣
សិក្ខាបទ ១០ របស់ពួកសាមណេរ.....	២៧៧

សន្និកថដ្ឋលប្រាប់មាតិកា

	លេខទំព័រ
រឿងទណ្ឌកម្មពួកសាមណេរ.....	២៧៩
នាសនង្គ ១០ របស់ពួកសាមណេរ.....	២៨១
មនុស្សខ្ចើយ.....	២៨៣
មនុស្សលួចសំវាស មនុស្សចូលពួកតិរិយ	២៨៥
រឿងនាគ.....	២៨៧
មនុស្សដែលសម្លាប់មាតាមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា.....	២៨៩
មនុស្សដែលសម្លាប់ព្រះអរហន្តសង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា	២៩១
មនុស្សឧភតោព្យញ្ជនកៈ (មនុស្សមានភេទពីរ) សង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា.....	២៩៣
ពួកសាមណេរដែលគ្មានឧបជ្ឈាយ័យជាដើមសង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា	២៩៥
មនុស្សគ្មានបាត្រចីវរសង្ឃមិនត្រូវឲ្យឧបសម្បទា.....	២៩៧
ពួកមនុស្សមានដាច់ដៃជាដើមភិក្ខុមិនត្រូវឲ្យបព្វជ្ជា.....	២៩៩
និស្សយវិធី.....	៣០១
កុមារកស្សបមានអាយុ ២០ ឆ្នាំ ដោយរាប់យកឆ្នាំនៅក្នុងគភ៌ផងបានឧបសម្បទា.....	៣០៥
ការសន្មតនូវភិក្ខុអ្នកប្រៀនប្រដៅឧបសម្បទាបេក្ខៈ.....	៣០៧
ឧបសម្បទាដោយញត្តិចតុត្តកម្ម.....	៣១១
និស្ស័យ (បច្ច័យជាគ្រឿងអាស្រ័យរបស់បព្វជិត) ៤ យ៉ាង	៣១៥
អករណីយកិច្ច (កិច្ចដែលបព្វជិតមិនត្រូវធ្វើ) ៤ យ៉ាង.....	៣១៧
រឿងភិក្ខុត្រូវសង្ឃលើកវត្តព្រោះមិនឃើញអាបត្តិជាដើម.....	៣១៩
ឧទ្ទានគាថា.....	៣២៥

ឧបោសថក្ខន្ធកៈ

ការស្តាប់ធម៌.....	៣៣៧
ការសំដែងបាតិមោក្ខ.....	៣៣៩
និទានុទ្ទេសវិភង្គ.....	៣៤១

សន្និកថដ្ឋលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ការសំដែងបាតិមោក្ខក្នុងថ្ងៃឧបោសថ	៣៤៥
រឿងមហាកប្បិន.....	៣៤៧
ការសន្មតសីមា	៣៤៩
នទីបារសីមា ការសន្មតនូវរោងឧបោសថ	៣៥១
រោងឧបោសថតូចពេក.....	៣៥៣
អាវាសច្រើនមានសីមាស្មើគ្នា គឺមានសីមាតែមួយ.....	៣៥៥
រឿងព្រះមហាកស្សបត្ថេរ ការសន្មតនូវអវិប្បវាសសីមា.....	៣៥៧
តិចីរវិប្បវាសសីមា.....	៣៥៩
ការសូត្រដកតិចីរវិប្បវាសសីមា.....	៣៦១
ការទំលាយសីមា ដោយសីមានិងសីមន្តរិក (ទីឧបចារនៃសីមា).....	៣៦៣
ឧបោសថមានពីរ (ចាតុទ្ធសីឧបោសថ ១ បណ្ណុរសីឧបោសថ ១).....	៣៦៥
ការសំដែងបាតិមោក្ខមាន ៥ យ៉ាង.....	៣៦៧
ការសន្មតខ្លួន ការសន្មតភិក្ខុដទៃ.....	៣៦៩
ការធ្វើនូវកម្មមិនមែនជាធម៌ជាដើម	៣៧៣
បាតិមោក្ខមានព្រះថេរៈជាធំ.....	៣៧៥
ភិក្ខុច្រើនរូបល្ងង់មិនឆ្លាស.....	១៧៧
ការទ្រង់អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរៀនរាប់បក្ខ.....	៣៧៩
ត្រូវភិក្ខុបោសរោងឧបោសថ.....	៣៨១
ការឧជប្រទីបក្នុងរោងឧបោសថ.....	៣៨៣
ពួកភិក្ខុល្ងង់មិនឆ្លាសមានដំណើរទៅកាន់ទិស.....	៣៨៥
ការនាំមកនូវបារិសុទ្ធិនៃភិក្ខុឈឺ.....	៣៨៧
ការនាំមកនូវឆន្ទៈនៃភិក្ខុឈឺ.....	៣៩១
និយាយអំពីពួកជនមានញាតិជាដើមចាប់ភិក្ខុ	៣៩៥
ភិក្ខុឆ្លុតមានពីរយ៉ាង ការសន្មតនូវភិក្ខុឆ្លុត.....	៣៩៧

សន្និកថដ្ឋលប្រាប់មាតិកា

លេខទំព័រ

ការសំដែងនូវបាតិមោក្ខ បារិសុទ្ធិឧបោសថ.....	៣៩៩
អធិដ្ឋានឧបោសថ ការសំដែងអាបត្តិ.....	៤០៣
ភិក្ខុអ្នករលឹកឃើញអាបត្តិ ភិក្ខុអ្នកមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអាបត្តិ.....	៤០៥
សង្ឃត្រូវសភាគាបត្តិ.....	៤០៩
ការធ្វើឧបោសថមិនត្រូវអាបត្តិមាន ១៥ យ៉ាង.....	៤១១
ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មជាបក្ខពួកថាព្រមព្រៀងគ្នាមាន ១៥ យ៉ាង.....	៤១៩
ការធ្វើឧបោសថប្រកបដោយសេចក្តីសង្ស័យមាន ១៥ យ៉ាង.....	៤២១
ការធ្វើឧបោសថដោយមានសេចក្តីរង្វៀសមាន ១៥ យ៉ាង.....	៤២៣
ការធ្វើឧបោសថដោយមានបំណងនឹងបំបែកសង្ឃមាន ១៥ យ៉ាង.....	៤២៥
ការធ្វើឧបោសថផ្សេងគ្នា (ដោយអំណាច) នៃថ្ងៃឧបោសថ.....	៤២៧
ការធ្វើឧបោសថដោយបំណងនឹងបំបែកសង្ឃ.....	៤២៩
ភិក្ខុមានសំវាសផ្សេងគ្នា និងភិក្ខុមានសំវាសស្មើគ្នា	៤៣៣
ក្នុងឧបោសថថ្ងៃនោះ ភិក្ខុមិនត្រូវចេញពីអាវាសដែលមានភិក្ខុ.....	៤៣៥
ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងបាតិមោក្ខដល់ភិក្ខុនីបរិសទ្យដែលអង្គុយ (ជាប់ហត្ថបាស).....	៤៣៩
ឧទ្ធានគាថា	៤៤១

